
ÁBRAHÁM ZITA

Kommunikáció és PR
BSc, 6. félév

Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem
Csíkszeredai Kar

*Témavezető:
Dr. Székely Kinga-Katalin
egyetemi adjunktus, RO EMTE CSK*

**Reklámok a karácsonyfa alatt – 2018-as karácsonyi audiovizuális reklámok
felépítésének elemzése**

Dolgozatom a 2018-as karácsonyi audiovizuális reklámok elemzését állítja középpontba. Évről-évre azt tapasztalhatjuk, hogy az ünnepek, a karácsony közeledtével fokozódik az eladásösztönzés, hisz az ünnepre való tekintettel már amúgy is növekszik a fogyasztók vásárlási hajlandósága. Éppen ezért túlzás nélkül állíthatom, hogy szinte minden cég, márka készül karácsonyi reklámáradattal, különböző akciókkal, kedvezményekkel. Kutatásom kiindulópontja Schirm Anita 2015-ös kutatása volt, amelynek eredményei azt mutatták, hogy ezekben a reklámokban kerülnek a direkt eladásösztönzést és főleg a karácsonyhoz asszociálható szeretetre, összetartozásra összpontosítanak a hirdetőik.

Vizsgálatom során, a célirányos szakirodalmat figyelembe véve, egy általam felállított elemzési szempontrendszert alkalmaztam és az alábbi kérdésekre kerestem választ: milyen hatásmodellek dominanciája figyelhető meg a vizsgált reklámokban, milyen stratégiákat alkalmaznak, mely kényszerpályák érvényesülnek a kreatív szakemberek által 2018-ban megvalósított reklámfilmekben. Mindezt tartalomelemzés módszerével vizsgáltam.

A téma körüljárását azért tartom fontosnak, mivel azt tapasztaltam, hogy nagyon kevés vizsgálat foglalkozik a reklámok elemzésével magyar nyelvterületen, annak ellenére, hogy egy adott korszak reklámjai az adott társadalomról is számos információt elárulnak

ÁDÁM CSABA DÁNIEL

Kommunikáció- és médiatudomány
BA, 5. félév

Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi
Egyetem
Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar

*Témavezető:
Gyarmathy Ákos
Tanársegéd, BME GTK*

A parallel vágási technika hatásai a nézőre

A TDK dolgozatomban a parallel vágási technikával foglalkozom a filmek területén. Fő fókuszban a technika bemutatása áll, illetve megvizsgálom azt is, hogy a módszer milyen hatásokat képes elérni a filmnézőben.

A parallel egy olyan vágási forma, amely képes kettő különböző helyen játszódó jelenet között létrehozni valamilyen kapcsolatot. Az ilyen módon vágott filmjelenetekben a két helyszín vagy történés között oda-vissza ugrál a vágó. A vágás ritmusát meghatározza, hogy milyen intenzitású filmről, illetve jelenetről van szó. A hangsúly ebben az esetben azon van, hogy a két jelenetsor milyen módon van összefűzve. Azáltal, hogy egyszerre látunk kettő különböző eseményt kibontakozni, kialakul bennünk nézőkben az az érzés, hogy valamilyen kapcsolat áll fent az előttünk zajló történések között.

A kialakított kapcsolat lehet valós, illetve szándékosan hamis is. A dolgozatomban példákon keresztül szeretném bemutatni, hogy mely filmekben működik tökéletesen ez a fajta technika, illetve választ adok arra a kérdésre, hogy miért lett volna rossz döntés egy másik fajta vágási módszert alkalmazni.

Vizsgálom azt is, hogy milyen hatást kelt a nézőben ezen technika használata, milyen módon képes ez a vizuális kommunikációs eszköz befolyásolni a történetet és a cselekményt. Hogyan képes egy vágási módszer kapcsolatot kialakítani két különböző esemény között, olyan módon, hogy ez a néző számára is teljesen érthető és követhető legyen.

Kutatásom célja, hogy egy átfogó leírást adjak a parallel vágási technikáról. Ezt követően példákkal prezentálva bemutassam a történetre és a nézőre gyakorolt hatásait ennek a módszernek.

ÁGOSTON CSENGE IRÉN

International Relations

BA, 6. félév

Budapesti Corvinus Egyetem

Társadalomtudományi TDK

Témavezető:

Szalai Máté

egyetemi adjunktus, BCE TK

Kognitív térképezés: A Külpolitikai Döntések Előrelátása?

A nemzetközi politikai szintér tanulmányozásában az államok hatalmai viszonyai, erőforrásaik felhasználhatósága, valamint az összefüggő viszonyrendszerben való elhelyezkedésük kapja a hangsúlyt. A döntéshozatali mechanizmusokra való fényderítés során azonban sokkal nagyobb szerepet kap az egyén. Kutatásomban egy olyan módszert ismertetek, amely a kiragadott döntéshozó gondolatrendszerét, illetve identitásának tudatalatti megnyilvánulását térképezi fel, ezzel előrejelítve jövőbeli döntéseit. A model széleskörű felhasználhatóságához szükséges a hatáskörének szigorú limitálása. Tanulmányomban két magyar miniszterelnök összehasonlításán keresztül azt a tézist igazolom, miszerint az előre megírt, esetemben a nemzeti ünnepeken tartott beszédek, a módszer felhasználásához alkalmatlanok. Célom, hogy a komprehenzív kódolási rendszer bemutatásával, és a kutatási anyagok folyamatos elérhetőségének biztosításával a kognitív térképezés módszert érthetővé, használhatóvá és pontossá tegyem a kutatni vágyóknak.

AIGNER IVÁN

Nemzetközi tanulmányok
MA, 3. félév

Budapesti Gazdasági Egyetem
Külkereskedelmi Kar

*Témavezető:
Dr. Kiss Rajmund
mesteroktató, BGE KKK*

Szingapúr non plus ultra? A nemzetközi kapcsolatok mesterének kézikönyve

A diplomácia a különböző aktorok közötti – érdekszövetségek és érdekütközések mentén zajló – interakciók arénáiban a hidakat képző moderátor és mediátor. A siker záloga minden esetben az – adottságokra építő – erő különböző formáinak, a komparatív előnyöknek a finomra hangolt alkalmazása. Korunkban a nemzetközi kapcsolatok első számú szakága a gazdasági diplomácia, amelynek eredményességéhez kiváló kommunikációs és kapcsolatépítési képességek szükségesek. A globális tengeri kereskedelem legforgalmasabb kereszteződésében, a Malaka-sorosban fekvő Szingapúr vitathatatlanul a műfaj úttörője és mintaállama egyben.

Dolgozatomban azt vizsgálom, miként lépett a csupán másfél budapestnyi területen elterülő városállam a fejlődés és a válságkezelés mesterfokára, illetve azt, mivel tudja kivételes státusza megőrzését biztosítani a délkelet-ázsiai régióban és a világban egyaránt fokozódó feszültségek, globális történések közepette. Az egyedülálló(an sikeres) szingapúri modell elemeinek elemzése feltárja, miként vált a legeredményesebb „kistigris” a globális értékláncok szövevényes hálózatának egyik kardinális csomópontjává, Délkelet-Ázsia regionális és elosztóközpontjává. A vizsgálódásom továbbá kiterjed a sokrétű térségbeli együttműködésre és a biztonságpolitikai megfontolásokra csakúgy, mint a miniállamot érő kihívásokra.

Kutatásom alapját a magyar és idegen nyelvű szekunder források (szakkönyvek, tanulmányok, elemzések, folyóiratcikkek, biográfiák, statisztikák, dokumentumfilmek) adták. Ezeket egészítettem ki primer forrásokkal, a diplomácia, az üzleti élet, a biztonságpolitika és az akadémiai kutatás területén tevékenykedő, a témában jártas és személyesen érintett szakemberekkel lefolytatott mélyinterjúk formájában.

Szingapúr évtizedek óta számos nemzetközi felmérés és rangsor élmezőjében foglal helyet. A feltárt összefüggések, a kapott eredmények, valamint a jövőbe mutató, innovatív stratégiája alapján az ebbéli pozíciójának a tartós megőrzése prognosztizálható. Ezen túlmenően, a nemzetközi kapcsolatok területén végzett minőségi tevékenysége nemcsak saját prosperálását biztosítja, hanem benchmarking szempontjából is kiváló vonatkozási pont más országok, így akár hazánk számára.

AJTONY CSABA

Dharma Tanító
BA, 5. félév

A Tan Kapuja Buddhista Főiskola

*Témavezető:
dr. Németh Norbert
főiskolai adjunktus, TKBF*

Buddhizmus a XXI. században

Dolgozatomban arra keresem a választ, hogy a buddhista gyakorlóknak a személyisége, életkörülményei és egyéb adottságai alapján milyen lehetőségei vannak a modern élet keretei között gyakorolni? Melyek a megvalósítás szintjeinek a jelei? Melyek a leggyakoribb tévutak és félreértések és hogyan lehet azokat felismerni és elkerülni? Szükséges-e egy élő mester rendszeres jelenléte? Hogyan segíthet a buddhizmus a modern társadalmaknak?

Tézisem, hogy modern körülmények között is gyakorolható a buddhizmus és elérhető magas szintű megvalósítás. A közeli mester-tanítvány kapcsolatok hiánya ugyan hátrányos lehet az eredmény ösvényeken, de az internet, valamint az elektronikus kommunikációs eszközök és csatornák segíthetnek legyőzni a gyakran földrészeken átívelő távolságokat és segíthetnek összetartani a gyakorlók közösségét. A Buddha azt mondta, hogy egy Buddhát csak egy másik Buddha ismerheti fel teljes magabiztossággal, azonban a megvalósítás szintjeinek vannak jól látható jelei, melyek irányt mutathatnak számunkra a belső ösvényen. A modern körülmények között a legtöbb gyakorló számára nincs mester aki állandó jelenlétével tükröt tartson és szembesítse gyengéivel, viszont vannak társadalmi kapcsolataink, melyek folyamatosan tükröt tartanak elénk. Ebben a posztmodern korban a buddhizmus eszméi, filozófiája és etikája nagy segítségére lehet a modern társadalmakban élőknek, attól függetlenül, hogy az illető buddhista gyakorló, más vallás követője, vagy netán materialista. A buddhista szemléletmód és a különböző tudományágak (agykutatás, pszichológia, fizika, asztrofizika) együttműködése nagyszerű katalizátora lehet új kutatási irányok és tudományos eredmények megszületésének is.

ALBERT ÁLMOS ÁDÁM

Szociológia
MA, 5. félév

Károli Gáspár Református Egyetem
Bölcsészettudományi Kar

Témavezetők:
Sztárayné Dr. Kézdy Éva
egy.doc., KRE BTK
Dr. Tóth Gergely
egy.adj., KRE BTK

A sport és a politika kapcsolata az internetes média világában Esettanulmány a magyar futball válogatott 2016-os EB szereplésének médiareprezentációjáról

A sport és a politika kapcsolata az internetes média világában elnevezésű OTDK-dolgozatban a politika és a sport viszonyát kutatom a média tükrében. A kutatási kérdésekre egy esettanulmányban adom meg a választ, mégpedig úgy, hogy a 2016-os labdarúgó Európa-bajnokság médiareprezentációját hasonlítom össze két népszerű internetes portál, az Index és az Origo vonatkozásában. Az internetes portálok azért kerültek kiválasztásra, mert két élesen eltérő narratívával rendelkező médiumról van szó - mind a tulajdonosi háttér tekintetében, mind a politikai hangvételt illetően. Továbbá az internetes portálok az elmúlt években magas olvasottsággal rendelkeztek. A kiválasztott portálok tartalmait kvantitatív szövegelemzést követően kritikai diskurzuselemzéssel vizsgáltam meg. Ezzel az elemzési módszerrel lehetőségem nyílt megvizsgálni a különböző uralkodó diskurzusokat és az eseményről való tudósítások eltérő tartalmi és ideológiai keretezését. A kritikai diskurzuselemzésnek nagy előnye, hogy a legtöbb esetben a társadalomtudományokban használják, és a nyelvet, mint a társadalom által alkalmazott kommunikációt vizsgálja.

Kutatásomban az alábbi kérdésekre keresem a választ:

1. Létezik-e kimutatható kapcsolat a sport (labdarúgás) és a politika világa között a magyarországi internetes médiában?
2. Ha létezik nyilvánvalóan kimutatható kapcsolat a sport (labdarúgás) és a politika között, az Európa-bajnokság idejére, az általam vizsgált két internetes médium írásaiban megváltozott-e a politika és a labdarúgás viszonyának ábrázolása, olyan irányba, hogy nem mutatható ki kapcsolódás a két terület között?
3. Megfigyelhető-e tendenciózus különbség a magyar futball állapotának értékelését tekintve az általam vizsgált portálok írásaiban?

Az elvégzett kvalitatív kutatás az alábbi eredményeket hozta a kutatási kérdéseimre:

Az első kutatási kérdésemre azt a választ adtam, hogy létezik kimutatható kapcsolat a sport (labdarúgás) és a politika világa között a magyarországi internetes médiában.

A második kutatási kérdéssel kapcsolatban arra a következtetésre jutottam, hogy az Európa-bajnokság idejére az általam vizsgált két internetes médium írásaiban nem változott meg a politika és a labdarúgás viszonyának ábrázolása, az erős kapcsolódás megmaradt a két terület között.

A harmadik kérdésre született válasz szerint, megfigyelhető tendenciózus különbség a magyar futball állapotának értékelését tekintve a vizsgált portálok retorikájában, ennek a különbségnek pedig politikai okai (is) vannak.

AL-SHREBCHE NÁRCISZ

Politikatudományok

BA, 5. félév

Debreceni Egyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

*Dr. Balogh László Levente
egyetemi docens, DE BTK*

A politikai teológia értelmezései ma. Magyarország Alaptörvénye és a politikai teológia.

Dolgozatom központi kérdése: hogyan nyilvánul meg a politikai teológia ma? A politika szférája és a vallás között napjainkban megfigyelhető viszony, nem feleltethető meg a korábbi politikai teológia értelmezéseknek. Manapság a két tényező kapcsolatát nem az egymáson való felülkerekedés szándéka határozza meg, hanem bizonyos esetekben a vallás politikába való ágyazódása. Ahhoz, hogy érdemben megkülönböztetést nyerjen a mai értelemben vett politikai teológia, szükségesnek tartom megvizsgálni olyan gondolkodók álláspontját a kérdéskörben, akik különböző lencsén keresztül vizsgálják a politikai teológiák megnyilvánulását. Téziseikkel válik átláthatóvá, milyen értelmezési lehetőségek állnak fenn a két tényező kapcsolata szempontjából. A három gondolkodó, Carl Schmitt, Jan Assmann és Johann Baptist Metz. Mindhárom esetben megfigyelhető egy közvetítő elem a politika és a vallás szférája közt, mely egy gondolati párhuzamot emel ki. Schmitt esetében ez egy állam- és jogelméleti megközelítés, mely a vallási elemek, politikába való átültetésére alapoz. Assmann a történelmi kultúrák ősi vezérfonalára támaszkodva, a szakrális jelenségek, eredetileg politikai kiindulópontját vizsgálja. Metz teljes mértékben a teológiai szempontrendszer jegyében közelíti meg a politikai teológia kérdéskörét, s kiemeli, hogy a két tényező konfliktusát, csupán a teológia, mint történelmi erő képes rendezni. Három különböző álláspont ismeretében belátható, hogy a jelenlegi állapotra nem értelmezhető egyik nézőpont sem. Tézisem bizonyításaként használom fel Magyarország Alaptörvényének példáját. Az alkotmányban fellelhető teológiai elemek a politika és a vallás szoros kapcsolatát demonstrálják. A kereszténység, mint eredendően vallási kategória felhasználása az alkotmányban arra utal, hogy a politika saját céljai elérése érdekében alkalmazza a teológiát, s építi be azt eszköztárába. Ma tehát a politika teologizálása esetén, a teológiai elemek közvetlen áttemelését láthatjuk a politika világába. Ilyen értelemben a két tényező a mai napig nem független egymástól. A három különböző politikai teológia-felfogás bemutatja, hogy az aktuális politika-vallás viszony nem értelmezhető ezek vonatkozásában. A mai értelemben vett politikai teológia megnyilvánulásaként azonosítható a politika teologizálásának jelensége. Ezt az analógiát dolgozatomban, Magyarország Alaptörvényének esettanulmányként szolgáló példájával bizonyítom.

ANDRÁS KINGA

Diplomácia és Interkulturális Tanulmányok
MA, 2. félév

Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem
Kolozsvári Kar

*Témavezető:
Dr. Szenkovics Dezső
adjunktus, RO EMTE KVK*

A genetikailag módosított növényekkel kapcsolatos szabályozások eltérő jellege az Európai Unió három tagországában

Az EU tagországokat általában sokkal inkább a megosztottság jellemezi a GM-fajták szántóföldi termesztési kísérleteit illetően, hiszen voltak és vannak országok, amelyek nyitottnak mutatkoztak, de olyanok is vannak, amelyek kezdettől fogva teljes mértékben elvetették ezt a lehetőséget. Az EU tagországok esetében az elfogadott GMO-törvény mellett a termesztés, forgalmazás és felhasználás terén szigorú közösségi szabályozás létezik. A dolgozat arra keresi a választ, hogy milyen eltérések tapasztalhatók egyes EU tagországok, konkrétan Spanyolország, Románia és Magyarország GM-növényekkel kapcsolatos kutatásai, a GM-termények forgalmazása és szabályozása terén. A cél a fent említett három ország esetében létező, a GM-terményekkel folytatott kísérletekre, azok termesztésére és forgalmazására vonatkozó szabályozások összehasonlító elemzése egy leíró jellegű esettanulmány formájában.

A tagállamok közül kiválasztásra került egy, a kérdést liberálisan kezelő ország, Spanyolország, egy, a kérdést félig konzervatívan kezelő ország, Románia, és egy, a kérdésről konzervatívan gondolkodó ország, Magyarország.

A dolgozat struktúráját tekintve négy főbb fejezetből tevődik össze. Az első három fejezetben kerül összefoglalásra a három választott ország GM-növények kutatásával, forgalmazásával és szabályozásával kapcsolatos hozzáállása, míg a negyedik fejezetben kerül sor az összehasonlító elemzésre.

A kutatás első szakaszában az esettanulmányokhoz szükséges elsődleges és szekunder szakirodalom összegyűjtése, annak elemzése, értelmezése és feldolgozása ment végbe. Ezt követően történt meg az eredmények komparatív elemzése, majd a kutatás zárása, a tanulmány végleges formájának elkészítése és a következtetések levonása következett. A szakirodalmat illetően a primér forrásokat képezik a vizsgált országoknak a témával kapcsolatos törvényei és szabályozásai. A szekundér források között pedig angol nyelvű szakkönyvek, magyar és angol nyelvű tanulmányok szerepelnek.

A primér és szekundér források feldolgozását követően levonható az a következtetés, hogy az EU országaiban a GM-növények elfogadása tekintetében nem lehet egy egységes politikai szemléletről beszélni. Annak ellenére, hogy az EU esetében az elfogadott GMO-törvény mellett a termesztés, forgalmazás és felhasználás terén közösségi szabályozás létezik, a vizsgált három tagállam esetében a GM-növényekre vonatkozó jogszabályok nagymértékű eltérést mutatnak amellet, hogy néhány esetben hasonlóságok is felfedezhetők.

ANNUS SZABOLCS

Szociológia
MA, 4. félév

Szegedi Tudományegyetem
Bölcsészettudományi Kar

*Témavezető:
Dr. Fekete Marianna
egyetemi adjunktus, SZTE BTK*

"Nekem semmi bajom a melegekkel, de..." - Az LMBT közösség és a média

Az LMBT kisebbségre (leszbikus, meleg, biszexuális, transznemű) egyre nagyobb tudományos figyelem irányul világszerte. Hazánkban az utóbbi húsz év kutatásai alapján egy mérsékelt növekvő, de még továbbra is inkább a tolerancia határain belül maradó attitűd jellemzi a többségi véleményeket. Ugyanakkor továbbra is megfigyelhetők bizonyos előítélet modellek (magánügy, morális alapú megkülönböztetés, betegség, deviancia, emberi jog), melyek a korábban, a homoszexualitást vizsgáló kutatásokban jelentek meg. Ezen vizsgálatok tapasztalatai, valamint napjaink megfigyelései miatt azt feltételezhetjük, hogy a többség nem osztható fel egyszerűen szimpatizánsokra és homofóbobokra. Kutatásom ezeket a modelleket igyekszik beazonosítani a közösségi médiában kvalitatív és kvantitatív módszerek segítségével. Hírportálok cikkeit elemezve, valamint az egyes cikkekhez érkezett hozzászólásokat vizsgálva igyekszem a korábbi modelleket feltérképezni, a feltűnő törésvonalakat beazonosítani és igazolni előbbi feltételezésünket. Tartalomelemzéssel vizsgálom a kommenteket esetleges markáns mintázatok feltérképezése céljából, egy online tartalomelemző program segítségével pedig bizonyos mintázatok számszerű jelenlétével próbálom mérni a leggyakoribb attitűdök irányát és intenzitását. Az aktuálisan létező modellek mellett, - melyeket, esetünkben a Pride hívott elő - bemutatok egy újabb modellt is, mely korábban még nem jelent meg a hasonló vizsgálatokban. A preventív modell relevanciája véleményem szerint az LMBT aktivizmussal, annak növekedésével nyerve teret az utóbbi években, és a korábbi modellekhez képest nem a másságra és annak hatásaira irányul, hanem a kisebbség aktivizmusának, valamint ennek következtében, láthatóságuk növekedésének tudható be. Ez pedig azon tézisémet erősíti, mely szerint az újonnan megfigyelt modellek nem feltétlen összeegyeztethetőek a régiekkel, mivel mechanizmusukban, megformáltságukban és hatásaikban eltérően működhetnek.

ARANYI-ASZALÓS VIVIEN

Nemzetközi Tanulmányok
BA, 5. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Társadalomtudományi Kar

*Témavezető:
Nagy Alíz
egyetemi adjunktus, ELTE TÁTK*

A társadalmi nem és az állampolgárságtól való megvonás, mint terrorizmus ellenes intézkedés kapcsolatának vizsgálata az ISIS feleségek esetében

Dolgozatomban a társadalmi nem és az állampolgárságtól való megvonás, mint terrorizmus ellenes intézkedés kapcsolatát vizsgálom az ISIS feleségek esetében. 2015-től kezdve egyre több európai ország tette lehetővé törvénymódosításokkal, hogy a közjó védelme érdekében megvonják állampolgárságukat közösségük nemkívánt tagjaitól. Az államok polgárainak terrorizmus-ellenes politikai lépésként feltüntetett állampolgárságtól való megfosztását több szempontból érték akadémiai kritikák. Megállapították többek között, hogy ez a gyakorlat gyengíti az állampolgárság koncepcióját, a hatékonysága és legitimitása liberális demokráciákban megkérdőjelezhető, a megfosztott emberi jogait sérti, valamint elsődlegesen politikai, és nem terror-elhárítási célokat szolgál.

A gyakorlatot azonban eddig nem vizsgálták a társadalmi nem szempontjából, pedig az állampolgárságtól megfosztott, Nyugat-Európából származó férfi és női ISIS tagok helyzete a terrorszervezethez való csatlakozásuk kezdetétől eltérő volt. Dolgozatom célja, hogy megvizsgáljam, többlet tudást eredményez-e az állampolgárságtól való megfosztásról szóló diskurzus tekintetében a gyakorlat feminista vizsgálata. Ehhez az kutatásom során két brit származású volt ISIS tagról (Shamima Begumról és Jack Lettsről) szóló média termékeket elemzek. Amellett érvelek a kutatás eredményei alapján, hogy az állampolgárságtól való megvonás rendelkezik normatív tartalommal. A gyakorlatban vannak kvázi láthatatlan előítéletek, amik a nők állampolgárságához kapcsolódó nemi szerepeikből erednek. Ezek a megfosztás háttérében, annak egyik motivációjaként jelennek meg, és hátrányosan érintik az említett nők gyermekeit is.

ÁRPÁSI BOTOND GERGELY

Politikatudomány

MA, 4. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Állam- és Jogtudományi Kar

Témavezető:

Máncs Tibor

egyetemi docens, ELTE ÁJK

Szituált történetalkotás. A situated agency koncepció mint a politikai vezetés alternatív megközelítése

Jelen írás Mark Bevir és R. A. W. Rhodes interpretatív megközelítésében megjelenő situated agency koncepciónak a politikai vezetéselméleti aspektusait kívánja bemutatni. Egy fogalmi különbségtétellel élve, a tanulmány amellett próbál meg érvelni, hogy a „szituált cselekvő” elképzelése a tágran vett szociálkonstruktivista vezetésfelfogás kontextusában nem pusztán governance-problémaként, hanem az egyéni cselekvést és az egyének közötti interakciókat előtérbe helyező leadership-vezetésfelfogásként is értelmezhető. Mindez azt jelenti, hogy a politikai vezetők olyan szituált történetalkotók, akik bizonyos meggyőződési hálókba és eszmei tradíciókba ágyazottan, azonban a jelentésses társadalmi valóság létrehozásában formatív erővel bíró, kreatív nyelvi képességek birtokában cselekednek.

A kutatási tárgy politikaelméleti jellegéből adódóan a vizsgálódás explicit módon egyik nagy bevett empirikus társadalomtudományi módszertani iskolához sem sorolható be. Ugyanakkor a dolgozat törekszik arra, hogy az elméleti meglátások érvényességét illetve érthetőségét példálózó jellegű empirikus eseteken keresztül mutassa be – az elmélet és az empiria közötti párbeszéd bemutatására tett törekvés tehát egy szerkesztési, bizonyos értelemben „módszertani” eljárás.

Ami a szerző által elérni vélt saját eredményeket illeti, a situated agency koncepció mint a politikai vezetés alternatív megközelítése az írás szándékai szerint újító módon segíthet tehát kitágítani a politikai vezetés konstrukcióját értelmező vizsgálati mezőt. Már csak azért is, mert noha ez az elképzelés a hazai vezetés kutatással foglalkozó tudományos diskurzusban eddig nem jelent meg, az a magyarországi kutatási irányokat jellemző főáramú felfogással, amelyet a vezérközpontú megközelítés és visszatérő konstruktivista feltevések jellemeznek, érzékeny párbeszédet teremthet.

ÁRPÁSI BOTOND GERGELY

Politikatudomány

MA, 2. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Állam- és Jogtudományi Kar

Témavezető:

Máncs Tibor

egyetemi docens, ELTE ÁJK

A politikai vezetés narratív konstrukciója

E tanulmány a hazai politikai vezetéssel foglalkozó munkákat kívánja áttekinteni egy szociálkonstruktivista politikatudományi szemléleti mód alapján. Az írás feltételez egyfajta „elektív affinitást” a konstruktivizmus interszubjektivitásra fókuszáló felfogása és a vezetés formatív erejét hangsúlyozó megközelítés között. E fogalom nem pusztán lehetővé teszi a magyarországi kutatások rendszerezését–strukturálását, de általa elméleti szinten is jobban megragadhatóvá válnak a hazai hangsúlyos irányok jellemző vonásai. Ugyanis e diskurzus sajátossága a politikai vezetés voluntarizmusát és leadership jellegét előtérbe helyező szemlélet egyfelől, s visszatérő konstruktivista előfeltevések megfogalmazása másfelől. Mindez egy konstruktivista olvasatban azt jelenti, hogy a társadalmi és politikai valóság nyelvi–diskurzív alakításában a politikai vezetők kiemelt szerepet játszanak, így a jelentésszerű társadalmi valóságot nagymértékben a vezetői történetek hozzák létre.

A kutatási tárgy politikaelméleti jellegéből adódóan a vizsgálódás explicit módon egyik nagy bevett empirikus társadalomtudományi módszertani iskolához sem sorolható be. Ugyanakkor a dolgozat törekszik arra, hogy az elméleti meglátások érvényességét illetve érthetőségét példálózó jellegű empirikus eseteken keresztül mutassa be – az elmélet és az empiria közötti párbeszéd bemutatására tett törekvés tehát egy szerkesztési, bizonyos értelemben „módszertani” eljárás.

Ami a szerző által elérni vélt saját eredményeket illeti, a tanulmány szuverén módon kijelölt problémacsoport mentén igyekszik bemutatni a magyar politikai vezetéskutatási munkák főbb irányait. További eredménynek tekinthető, hogy az írás az „elektív affinitás” fogalma révén egy sajátos elméleti pozícióból próbálja kibontani a valóságformálás nyelvi eszközeinek és lehetőségeinek, illetőleg a politikai vezetésnek a problémáját. Végezetül egy praktikus szempont: e kutatási terület már nemzetközi szinten is jegyzetté vált az utóbbi években, így e munkák áttekintése és rendszerezése immár időszerűnek tekinthető.

ASSZONYI ESZTER

Fotográfia MA

MA, 3. félév

Moholy-Nagy Művészeti Egyetem

*Témavezető:
Povedák István
egyetemi adjunktus, MOME*

**Mária országa egy posztszekuláris korban: a reflexív spiritualitás megjelenése
Magyarországon a szüléshez kapcsolódó újpogány női rítusokban**

Dolgozatom hipotézise szerint a keresztény gyakorlatokból hiányoznak a szüléshez kapcsolódó rítusok, a keresztény nők ezen be nem töltött rituális szükséglete vallási piaci részként értelmezhető. Ezzel szemben az újpogány hiedelemrendszerekben helyet kapnak a női lét változásaihoz kötődő szertartások, melyekben a kereszténység elemei, az ősi pogány hitvilág és egyéb vallások gyakorlatai keverednek, az egyén igényeihez igazodva. Feltételezésem, hogy ezen dogmáktól mentes, személyre szabható szertartások létrejöttét, amelyekben sokszor egymástól eltérő hitrendszerek elemei keverednek, a reflexív spirituális hozzáállás hívja életre.

Terepmunkám során egy Születés Előtti Áldó Szertartáson résztvevő megfigyeléssel- és mélyinterjúk segítségével vizsgáltam a reflexív spiritualitás megjelenését, mint a posztszekuláris korra jellemző, a keresztényeket és pogányokat egyaránt érintő vallási változást. Témaválasztásom személyes érintettsége miatt kutatásom auto-etnográfiai- és a feminista antropológia keretein belül is értelmezhető.

Kutatásom során megfigyeltem, hogy az általam vizsgált ünnepben és a résztvevők által megélt tapasztalásokban – melyeket a mélyinterjúkból fejtettem vissza –, megjelenik a reflexív spirituális hozzáállás, amely egyben a szertartások különböző hittartalmakból eredő gyakorlatainak rendezőelvéként is funkcionál. A Születés Előtti Áldó Szertartás elterjedésének társadalmi következményeit vizsgálva feltételezhető, hogy most van megszületőben egy olyan generáció, amelynek tagjai az újpogánysággal és a vallási szinkretizmussal nem felnőtt emberként, hanem szüleik hiedelemrendszerén keresztül, már gyermekként találkoznak. Mária országában, ahol a történelmi egyházakhoz való kötődés mértéke csökken, mialatt a spirituális nyitottság előtérbe kerül, mindez további kutatási utakat nyithat meg előttünk – mivel „a sámánhercegnők” már köztünk élnek.

BÁCSKAI-NAGY BARNABÁS

Osztatlan tanári mesterképzés
MA, 7. félév

Károli Gáspár Református Egyetem
Bölcsészettudományi Kar

*Témavezető:
Dr. Béres István József
egyetemi docens, KRE BTK*

A történelem horrorra, a horror történelme - Társadalom és horrorfilm az Amerikai Egyesült Államokban 1900-1990

A dolgozat a történettudomány és médiakutatás szintetizálásával kíván választ találni arra a kérdésre, vajon hogyan alkalmazható a – jellemzően szubjektíven értelmezett – filmművészet objektív történeti forrásként. A kérdés megválaszolásához a populáris kultúra egy népszerű ám lenézett ágát, a fikciós horror filmes műfaját vizsgálom, amelyet elsősorban a társadalomtörténeti megismerés eszközeként kívánok alkalmazni. A kutatás a horrorműfaj történetén keresztül igyekszik bemutatni az 1900-1990 közötti Egyesült Államok társadalmi folyamatait.

A különféle filmes adatbázisokon, egyénileg kialakított és alkalmazott módszertannal elvégzett kvantitatív kutatás eredményeivel dolgoztam. A kilencven év horrorfilmjeit tartalmazó, megtisztított és felülvizsgált 1607 tételes adatbázis gyakorisági mutatóiból készült grafikonokról leolvasható a 20. század amerikai horrorfilmgyártása. A kimutatásokon négy jól elkülöníthető tüske rajzolódott ki, amelyek a filmes horror periodikusan visszatérő, megugró kínálatát tükrözik. Ezek az időszakok az Egyesült Államok történetének olyan korszakai, amikor globális és lokális történelmi-társadalmi folyamatok hatására megnőtt a horror iránt való érdeklődés.

A diszkusszió során ezen időszakokkal foglalkozom részletesen, alaposabb vizsgálatukban az adatbázisokból kinyert szinopszisokon végzett tartalomelemzés segített. Az egyes filmekhez (a horror mellett) másodlagosan rendelt műfajok az egyes korszakok trendjeit is megmutatták, amelyek minden esetben a korszak társadalmi kihívásaira is reflektáltak. A kvantitatív kutatást a fikciós horror vizsgálatának elméleti háttérével támasztom alá, mely során többek között a horror műfajelméleti, pszichológiai és szociológiai vonatkozásait tekintem át. A műfajt tanulmányozó külföldi és hazai kultúratudományi munkákból jellemzően hiányzik a statisztikaalapú megközelítés, inkább a horror (nélkülözhetetlen) esztétikai és/vagy művészetfilozófiai értelemezését nyújtják. A dolgozat – az objektív történeti megközelítés céljával – kvantitatív mérésekkel kíván adalékul szolgálni a horrorral foglalkozó kulturális kutatások hazai diskurzusához.

BAGI NIKOLETTA DÓRA

kormányzás és vezetés
MA, 1. félév

Nemzeti Közszerológálati Egyetem
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok
Kar

*Témavezető:
Dr. Ördögh Tibor
egyetemi adjunktus, NKE ÁNTK*

Magyarország európai uniós csatlakozásának tapasztalatai az „Európa 2020” stratégia társadalmi célkitűzéseivel összefüggésben

A dolgozat középpontjában az Európa 2020 Stratégia társadalmi célkitűzéseit állnak, melyek a következők: a 20–64 évesek legalább 75 százalékának munkahellyel kell rendelkeznie; az iskolából kimaradók arányát 10 százalék alá kell csökkenteni, és el kell érni, hogy az ifjabb generáció 40 százaléka rendelkezzen felsőoktatási oklevéllel; valamint 20 millióval csökkenteni kell a szegénység kockázatának kitett lakosok számát. A célkitűzések Magyarország tekintetében néhol eltérőek a közösségi célkitűzésektől, ám a dolgozatban mind a magyar nemzeti, mind az európai uniós vállalat bemutatásra kerül. Az ifjúság helyzetében, a foglalkoztatottság alakulásában, valamint a szegénység és társadalmi kirekesztődés kockázatának kitettek számának változásában bekövetkezett folyamatok összehasonlításra kerülnek Magyarország Európa Unióhoz való csatlakozása előtt, a csatlakozás 10, valamint 15 éves évfordulóján. A dolgozat a vizsgált időszakokban bekövetkezett változásokra, s annak miérettjeire keresi a választ amellet, hogy bemutatja Magyarország elmúlt 15 évének társadalmi viszonyait. A dolgozatban két hipotézis kerül felállításra, melyek a mű végén indoklással bebizonyításra kerülnek. A dolgozat legfőbb célja az, hogy rávilágítson Magyarország egyes társadalmi csoportjaiban felmerülő problémákra, s azok megoldási lehetőségeire. Mindemellet fontos felismerése a kutatásnak, hogy az Európai Unió országait nem lehet ugyanazon mutatókkal mérni, s összehasonlítani, így az egyes indikátorok nem tudnak helyes és teljes képet adni az Európai Unió országairól, s helyzetükről.

BAGI VIRÁG

Politikatudomány

BA, 4. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Állam- és Jogtudományi Kar

*Témavezető:
Patkós Veronika
adjunktus, ELTE ÁJK*

Ha választania kéne, Ön inkább...? Choice blindness a liberális és konzervatív magyar választók körében

A tanulmány a magyar választói magatartást vizsgálja a pszichológiában jól ismert choice blindness, azaz választói vakság elméletén keresztül. Célja, hogy bebizonyítsa, mennyire nagy arányban megingathatók a magyar választók ideológiai preferenciái, ezen keresztül pedig választ keres arra a kérdésre is, hogy meghatározó tényező-e a liberális-konzervatív törésvonal a magyar politikai rendszerben. A téma feltérképezése a nemzetközi és magyar szakirodalomra épülő kérdőíves kísérlet útján történt, amely egy kísérleti és két kontrollcsoportban figyelte meg a résztvevők politikai befolyásolhatóságát, a liberális és konzervatív értékrend tekintetében. Az eredmények kimutatták, hogy a magyar választók jelentős része külső hatásra hajlandó megfontolni korábbi ideológiai önbesorolásának és annak erősségének megváltoztatását. Ez nem állt összefüggésben az ideológiai táborhoz való tartozással, a nem, iskolai végzettség és a korosztály meghatározóbb tényezőnek bizonyultak. Emellett a felmérés arra is fényt derített, hogy Magyarországon a liberális-konzervatív ellentét nem képez valós törésvonalat, az Egyesült Államokban egyértelmű szakadékot kialakító kérdésekben hazánkban vagy társadalmi konszenzus alakult ki, vagy az ideológiai önbesorolástól független a vélemények megoszlása. A kísérlet tehát egyértelműen kimutatta, hogy egyrészt a choice blindness elmélete működik a politikatudomány területén is, másrészt pedig a magyar választók nehezen vagy egyáltalán nem tudják magukat a politikai értékrendjükhöz illő ideológiai táborba besorolni.

BAGOLY ANABELLA

Kommunikáció és PR
BSc, 2. félév

Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem
Csíkszeredai Kar

*Témavezető:
Dr. Bíró A. Zoltán
egyetemi tanár, RO EMTE CSK*

Az autoritatív stílus megjelenési formái a szülői szabályozási gyakorlatban

A szülői szerepkörök beazonosítása a gyermekek internethasználatában egy viszonylag új kutatási témának tekinthető. A jelenleg rendelkezésünkre álló kutatások elsősorban az ellenőrzésre, valamint a szülői támogatásra összpontosítanak, figyelembe véve azt a tényt, hogy a szülők igyekeznek a gyermeknevelésben az általuk és a kultúrájuk által legmegfelelőbbnek tartott elveket alkalmazni. A mód azonban, ahogyan ezt teszik különböző. Napjainkban a gyermeknevelés elengedhetetlenül magába foglalja a gyermekek internethasználatára vonatkozó szülői szabályozást is, amelyben az eljárások meghatározása a szülői attitűd beazonosítása révén történik.

Diana Baumrind (1967) kutatási eredményeire alapozva, azokat kiegészítve Maccoby, Martin (1983) és Becker (1964) következtetéseivel, négy szülői típust különböztethetünk meg: megengedő, laissez – faire, autoriter és autoritatív szülői magatartás modellek.

Jelen dolgozatomban az autoritatív szülői stílus megvalósulását, megjelenési formáit vizsgálom a szülői szabályozási gyakorlatban, kisvárosi környezetben. Kutatásom eszköze félig strukturált interjú, amelynek célcsoportját az V. – VIII. osztályos, 11 – 14 éves korosztályba tartozó gyermekek (fiúk, lányok egyaránt) szülei (édesanyák) képezik. Az interjúk szövegét egységes szövegtörzsként kezelve kivonatoltam azokat a kijelentéseket, amelyek direkt vagy indirekt módon az autoritatív szülői stílus valamely aspektusát tartalmazzák.

Kutatásom célja az autoritatív szülői attitűd hatékonyságának kisvárosi térségben való vizsgálata, a szülői involválódás, érzelmi bevonódás mértékének kutatása, a szülők elképzeléseinek behatárolása egy ideális, minden tekintetben hatékony szabályozásról. A vizsgálat eredményei alátámasztják hipotézisem, egyfajta előrelépés figyelhető meg az általam vizsgált célcsoport szabályozási stílusát tekintve az autoriter stílustól az autoritatív felé.

BAKOS TÍMEA

Szociológia
BA, 6. félév

Károli Gáspár Református Egyetem
Bölcsészettudományi Kar

*Témavezető:
Csanády Márton
tudományos főmunkatárs, KRE BTK*

Társadalmi mobilitás és a normaszegő magatartások

A modern társadalmakban a társadalmi mobilitásra a demokratikusság fokmérőjeként szokás hivatkozni, hiszen annak mértéke mutatja meg, hogy a származás helyett valóban az egyéni érdemek alapján történik-e meg az erőforrások elosztása. A különböző javakból való részesülés teljesítmény alapú differenciálása egy jól integrált társadalomhoz vezet, ahol az egyének elfogadják a társadalom értékeit és betartják annak normáit.

Tanulmányomban a felfelé irányuló, intergenerációs társadalmi mobilitás és azon normaszegő magatartásokról való vélekedések kapcsolatának vizsgálatát tűztem ki célul, amelyek a gazdasági erkölcsösség és az élet feletti rendelkezés jogának témaköréhez kapcsolódnak.

Az elemzés alapját a 2017-es Európai Értékrend Vizsgálat magyarországi adatbázisa képezte. A kérdőív normaszegő attitűdökre vonatkozó kérdésblokkjának releváns változóiból két indexet képeztem a gazdasági erkölcsösség és az élet feletti rendelkezés jogához kapcsolódóan.

Előbbi az állami juttatások jogtalan igénybevételére, az adócsalásra és a csúszópénz elfogadására vonatkozó véleményeket tartalmazta. Utóbbiban az abortuszt, az eutanáziát és az öngyilkosságot vettem számba. A társadalmi mobilitás véleményekre gyakorolt hatásának megállapításához - további demográfiai változók bevonásával - logisztikus regressziós modelleket hoztam létre.

Az elemzés alapján az iskolai végzettség szerint történő, felfelé irányuló elmozdulásnak nincs szignifikáns hatása a gazdasági erkölcsösséggel és az élet feletti rendelkezés jogával kapcsolatba hozható normaszegő magatartások megítélésére.

A vizsgálatba bevont változók közül a gazdasági erkölcsösségre a bizalom és az életkor voltak befolyással. Az emberek iránti bizalom nagyobb eséllyel párosul megengedőbb attitűddel, illetve a fiatalabb korosztály (25-38 éves) megengedőbb az idősebbeknél (66-95 éves).

Az abortusz, eutanázia és az öngyilkosság megítélésére a vallásosság mértéke és a szülő iskolai végzettsége bírtak szignifikáns hatással. A vallásosság mértékének csökkenésével, illetve a szülő iskolai végzettségének növekedésével párhuzamosan megengedőbb attitűd tapasztalható.

A társadalmi mobilitáshoz olyan pozitív értéktársításokkal rendelkező fogalmak kötődnek, mint a teljesítmény, a társadalmi és egyéni haszon. A társadalmi mobilitás önértékként való értelmezése azonban figyelmen kívül hagyja annak a hatásnak a vizsgálatát, amit a mobil egyén generál a társadalomra az értékválasztásain keresztül. Dolgozatom ezen ismeretek bővítéséhez járul hozzá.

BALÁZS ÁKOS

alkalmazott közgazdaságtan
BSc, 6. félév

Budapesti Corvinus Egyetem
Közgazdaságtudományi TDK

*Témavezető:
Patkós Veronika
tudományos munkatárs, TK Politikatudományi Intézet*

Ideológiák és a racionális választó. A Hotelling-Downs modell továbbfejlesztése

A dolgozat azt a mechanizmust vizsgálja, ahogyan a választók eldöntik, hogy melyik pártra fognak szavazni. Ehhez a Hotelling-Downs modellt használja fel, melynek kiindulási alapja, hogy a pártok ideológiái elhelyezhetőek egy bal-jobb skála mentén, a szavazóknak pedig ezekre az ideológiákra vonatkozóan vannak preferenciarendezéseik. A dolgozat a szakirodalom eredményeinek megvizsgálása után felépít egy formalizált modellt, amin keresztül bemutatja a két szerző érvelésének matematikai indoklását. Arra is rámutat, hogy az eredeti modellben jelentős változást jelent, ha a választók a sajátjuktól távol álló ideológiák közt nem érzékelnek szignifikáns különbséget. Az ideológiák és a szavazói viselkedés kapcsolatának elemzése után az addig használt egydimenziós spektrumról áttér az ideológiák többdimenziós jellemzésére. Két alternatívát is kidolgoz arra, hogy az új modellben a szavazók hasznossága hogyan függ a győztes párt ideológiájától. Ezen keretek között bevezet egy új fogalmat, a súlyvektorokat, melyek azt adják meg, hogy egy adott politikai kérdést az egyes szavazók mennyire tartanak fontosnak. Végül a szavazói viselkedés modelljének finomításából adódó következtetéseket von le a versengő pártokra vonatkoztatva. Megmutatja, hogy a politikatudományokból ismert agenda setting fogalma a súlyvektoros modelljéből is levezethető.

BALÁZS ANDREA

Kommunikáció és Médiatudomány
MA, 1. félév

Pécsi Tudományegyetem
Bölcsészettudományi Kar

*Témavezető:
Dr. Szíjártó Zsolt
egyetemi tanár, PTE BTK*

A nemzetközi hallgatók és a városi társadalom: Pécs példája

A kutatás középpontjában egy módfelett aktuális társadalmi-oktatási probléma áll: a felsőoktatás nemzetköziesítése egy több év óta zajló folyamat, amelynek számos aspektusát érdemes vizsgálni.

Az általam választott téma központi kérdése az, hogy hogyan jöttek létre a Pécsi Tudományegyetemen nemzetközi hallgatók szervezésében olyan rendezvények, amelyek lehetőséget kínáltak számukra kultúrájuk megjelenítésére.

Dolgozatomban a multikulturalizmushoz kapcsolódó fogalmak és a témához kapcsolódó szakirodalmak segítségével megvizsgálom a Pécsi Tudományegyetem által szervezett olyan eseményeket, amiknek célcsoportja kifejezetten a külföldi egyetemi hallgatók.

Elemzésem középpontjában a Nemzetközi Est és a Nemzetközi Tavasz programsorozatok állnak.

Dolgozatom emellett kitér a fesztiválizálódás jelenségére, a téma médiareprezentációjára, a városi terek átalakulására, illetve a külföldi diákok térhasználatára.

BALLA ADORJÁN

Nemzetközi Kapcsolatok és Európai
Tanulmányok
BSc, 6. félév

Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem
Kolozsvári Kar

*Témavezető:
Dr. Murádin János Kristóf
docens, RO EMTE KVK*

A közép-európai országok EU-integrációjának előszobája: a CEFTA

Kutatásomban arra keresem a választ, hogy az 1992-ben létrehozott Közép-Európai Szabadkereskedelmi Megállapodás (a továbbiakban: CEFTA) ténylegesen segítette-e, és ha igen, pontosan milyen mértékben az alapító országoknak abban, hogy viszonylag rövid idő alatt csatlakozni tudjanak az Európai Unióhoz? Ezen túlmenően, dolgozatom további célja annak felvázolása, hogy a szervezet jelenleg milyen jövő előtt áll, illetve milyen kihívásokkal kell szembenéznie.

Kutatásom során a CEFTÁ-val kapcsolatos, elérhető nyomtatott és online szakirodalmat (szakkönyveket és tanulmányokat, illetve internetes adatbázisokat, cikkeket) tanulmányoztam és használtam fel forrásként. Emellett kutatásom fontos részét képezte, hogy interjút készítsék olyan korábbi közéleti szereplővel, aki jelen volt a CEFTA megalapításánál és tényleges részt vállalt abban.

A kutatás első szakaszában összeállítottam az interjú kérdéseit és ezt követően e-mailen keresztül megküldtem az interjúalanynak. Ameddig az interjúban feltett kérdésekre vártam, megkezdtem a fellelhető szakirodalom összegyűjtését és annak folyamatos feldolgozását. Ezt követően elkészítettem a dolgozat törzsszövegét, majd miután az interjú válaszai megérkeztek, beillesztettem azokat a dolgozat megfelelő részeibe. Közben tovább folytattam a szakirodalom feldolgozását és végül megfogalmaztam a következtetéseimet.

A szakirodalom feldolgozása során megfelelő válaszokat találtam a dolgozat hipotézisének kérdéseire. Ezáltal egy olyan tanulmány valósult meg, amely bemutatja a CEFTA történetét megalakulása kezdetétől napjainkig. Dolgozatom összefoglalja és elemzi a CEFTA gazdasági és politikai súlyát a közép-európai térség, valamint a Balkán fejlődésében és választ ad arra, hogy a szervezet hogyan volt képes azután is fennmaradni és újrastrukturálódni, hogy az alapító tagországok mindegyike integrálódott az EU-ba. Ezt tekintem munkám legnagyobb eredményének. Emellett dolgozatom rövid elemzést is nyújt a jelenlegi CEFTA-tagországok rövidtávú fejlesztési tervére vonatkozóan.

BALLA KAMILLA DOROTTYA

Politikatudomány
BA, 4. félév

Budapesti Corvinus Egyetem
Társadalomtudományi és Nemzetközi
Kapcsolatok Kar

*Témavezető:
Dúró József
egyetemi adjunktus, BCE TK*

A Spitzenkandidat-rendszer hatása az Európai Bizottság elnökének legitimitációjára

A lisszaboni szerződés előtti időszakban az Európai Bizottság elnökének választása egyértelműen a nemzeti kormányok felelőssége volt, ugyanakkor az Európai Unió legitimitációja körül keletkezett deficit arra sarkallta az európai döntéshozókat, hogy új legitimitációs alapokat alakítsanak ki, melyek növelhetik az EU legitimitációját. Erre született válaszként az input és a throughput legitimitáció megerősítése. Annak érdekében, hogy az EU legitimitációját növeljék a választópolgárok szemében, és átláthatóbbá tegyék az Európai Bizottság elnökének választását, 2014-ben bevezették a Spitzenkandidat-rendszert. Kutatási kérdésem a rendszer bevezetésének eredeti céljait vizsgálja: A Spitzenkandidat-rendszer bevezetése növelte-e az Európai Bizottság elnökének legitimitációját? Transzparenssebbé vált-e az Európai Bizottság elnökének választása? A téma tanulmányozása tartalomelemzéssel valósul meg, mely a kapcsolódó irodalom feldolgozásán túl elsősorban nyilatkozatok, viták, publikációk elemzésén és kontextusba helyezésén alapszik. Megállapításra került, hogy a Spitzenkandidat-rendszer használatának nincsenek jogi alapjai, ezért csak a politikai szereplők konszenzusából nyerheti alkalmazásának legitimitását. Az elemzés rávilágít, hogy sem a 2014-es, sem a 2019-es európai parlamenti választások kampánya során nem érvényesültek az input és throughput legitimitációs elméletek legitimitációnövelő feltételei, a politikai szereplők között pedig nem alakult ki konszenzus a rendszer használatáról. Ezért elmondható, hogy a Spitzenkandidat-rendszer jelenlegi formájában nem növelte az Európai Bizottság elnökének legitimitációját, és nem tette transzparenssebbé a választását.

BALOGH BENCE BALÁZS

Politikatudományok

BA, 5. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Állam- és Jogtudományi Kar

Témavezető:

Arató Krisztina

egyetemi tanár, ELTE ÁJK

**Az Európai Uniói politikai értékei: Konstans vagy változó értékék? Számítottak valaha?
Rövid tanulmány az Európai Unió értékeiről**

Pályámunkámat az Európai Unió politikai értékei témakörében írtam. Három nagy egység köré építve próbáltam a témakört feltárni: elsőnek a bevezetésben megvizsgáltam, hogy mik azok a politikai értékek, hogyan lehetséges egyáltalán definálni őket, ha lehetséges egyáltalán, és miért jelentősek politikatudományi szempontból. Ezután tértem át az Unió kérdéskörére, és a fő vizsgálati részére a művemnek, ebben a szekcióban az alapító szerződéseket végig nézve vizsgáltam meg hogy milyen értékek jelentek meg az Európai Unió történetében a II. világháború óta, milyen visszatérő értékek vannak(pl. béke), és hogy milyen politikai megoldások születtek ezen értékek megvalósítására, például a föderalizmus-kormányköziség mint két külön megfogható elképzelés. Végül pedig az utolsó szekcióban, a lezárás és konklúzió részben megpróbáltam az addig megismert értékeket kategorizálni bal- és jobboldal szerint, illetve a problémákat feltárni az értékek kapcsán, például a definíciós problémák, és egy pár szót szólni az esetleges jövőjükről is, hogy milyen értékek kerülhetnek későbbiekben előtérbe.

BARANYAI ARTÚR

politikatudományok
BA, 3. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Állam- és Jogtudományi Kar

*Témavezető:
Mándi Tibor
egyetemi docens, ELTE ÁJK*

Inkonzekvens konzekvencia: a nemzeti szindikalizmus és a faszizmus kialakulása

Az alábbi tanulmány a Michael Freeden-féle ideológia-koncepció, a módszertani ideológiai analízis, valamint Roger Eatwell faszizmus-mátrixa segítségével mutatja be az olasz szindikalizmus változását, mely az Olasz Szocialista Párt egyik prominens frakciójából a Nemzeti Fasiszta Párt egyik meghatározó (bár azzal szemben végig kritikus) áramlatává vált. A tanulmány a modern ideológiai konceptualizáció fősodrába illeszkedve az 'ideológiát' non-pejoratív és átfogó értelemben használja. Az írás célja továbbá a 'nemzeti szindikalizmus, mint a faszizmus előzménye' előfeltevéssel kapcsolatos szakirodalom rendszerezése, tehát a témában megfogalmazódott fő tézis és az azt kritizáló munkák bemutatása. Előfeltevés ezek alapján: az olasz nemzeti szindikalisták együttműködtek a fasiszta mozgalommal, azonban a két ideológia eltérő alapkoncepciókkal és elméleti maggal rendelkezett, tehát a nemzeti szindikalizmust nem lehet a faszizmus szó szoros értelmében vett elődjének tekinteni. Módszertanomban az ideológiai analízis a tanulmányra optimalizált fókuszban kerül alkalmazásra, az olasz szindikalizmus nézetformálódási szempontjait, azaz egyes pszichológiai motivációkat és társadalmi folyamatokat, valamint az ideológia hatásait azonosítom. Az olasz szindikalizmus altípusaként bemutatom továbbá, mely elemeiben különbözik attól a nemzeti szindikalizmus. Az ideológiai analízis eredményeit felhasználva azokat Roger Eatwell faszizmus-értelmezésére, a fasiszta mátrixra vetítem, ezáltal hipotézisem alapján kirajzolódnak az olasz faszizmus és az olasz nemzeti szindikalizmus ideológiájának kategorikusan eltérő alapkoncepciói. Az összehasonlítás alapján előfeltevésem beigazolódott, a két ideológia jelentősen különbözik azok nemzetfelfogásában, erőszak-koncepciójában, Georges Sorel nézeteinek értelmezésében, valamint államszervezési módjában. A tanulmány tehát újszerű módon kombinálja Michael Freeden ideológia-felfogását és a módszertani ideológiai analízist, természetesen a diszkrépanciákat elkerülve ezen megközelítések korlátozott olvasatban jelennek meg. A tanulmány továbbá cáfolja azt a leegyszerűsítő tézist, mely szerint az olasz nemzeti szindikalizmus egyfajta proto-faszizmus lenne. Emellett az ideológiai analízis rámutat Georges Sorel nézeteinek interpretációjában a nemzeti szindikalisták és a fasiszták eltérő pszichológiai motivációjára

BARBÓCZ ZSOLT

Kommunikáció és közkapcsolatok
BA, 6. félév

Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem
Marosvásárhelyi Kar

Témavezető:
Vajda András
Egy. adjunktus, RO EMTE MVK

**Székelyföld márkaereje. Online területmárkázási tendenciák és identitásformáló
törekvések Székelyföldön**

A területmárkázás minden esetben egy komplex kérdés. Különösen igaz ez akkor, ha Székelyföldet vesszük alapul, mint történelmi, kulturális, és etnikai régió, ami ma, leginkább Hargita, Kovászna és Maros megyék által behatárolható. Egy régió jól felépített márkája segíthet a gazdasági fejlődésében, és identitáskeresésében, ezért érdemes megvizsgálni a térségben történő márkaázási tevékenységeket. Székelyföld annak ellenére, hogy erős identitással és ismertséggel rendelkezik, rendkívül megosztó mind a romániai, mind a magyarországi diskurzusban. Világosan látszik, hogy a térségben rengeteg márkagazda tevékenykedik központi irányítás és koherencia nélkül. Rengeteg amatőr és vállalati kezdeményezés van, amik általában gyengén szervezettek és egyéni gazdasági célokat szolgálnak. Ezek mellett a politikum is tevékenyen kiveszi a részét a folyamatok alakításában. Bár a székelyföldi megyék terület- és turizmusfejlesztési stratégiái alapján elmondható, hogy a felek nyitottak a három megye közti együttműködésre, azonban eddig csak részleges eredményei voltak a Székelyföld szintű kezdeményezéseknek. A dolgozat a tartalomelemzés módszerével vizsgálja a Székelyföldről, és a régióra hatással levő nagyobb területi egységekről, mint Románia, és Erdély, online megjelent népszerűsítő kezdeményezések tartalmi felépítését, és tevékenységét, illetve az ezek során létrejövő narratívákat.

BÁRDOS-BLATT BOGLÁRKA

Református teológia (lelkész)

Osztatlan, 9. félév

Károli Gáspár Református Egyetem

Hittudományi Kar

Témavezető:

*Dr. habil. Egeresi László Sándor
egyetemi docens, KRE HTK*

A paráznság négy iránya

A paráznság témaköre nagyon széleskörű merítése a teológiának. A Bibliában különböző korok más-más jelentésárnyalatot rendeltek ehhez a témakörhöz, ezen árnyalatok között pedig meglátni a különbséget olykor igen nagy feladat. Dolgozatunk célja a paráznság négy olyan irányának elkülönítése, amelyek a hétköznapokban jól tetten érhetőek, ám talán nem eléggé elkülöníthetőek. Ennek hasznossága pedig kapcsolati szinten értelmezhető, a határok tartásában - mind baráti, mind párkapcsolati területen.

A dolgozatban rávilágítunk, hogy nem elég a paráznságról csupán a hitetlenség és a házassági megcsalás vonatkozásában gondolkodni, hanem ennek a tévelygésnek létezik két másik, „elszellemiesedett” formája is, amelyek hatással vannak kapcsolatainkra – ennek bizonyításában a Biblia van segítségünkre.

BARNA SÁRA

Szociális munka
BA, 7. félév

Wesley János Lelkészképző Főiskola

*Témavezető:
Dr. Szilvási Léna
minőségirányítási igazgató, SOS Gyermekfalvak Magyarország*

Az örökbefogadó és a vér szerinti családok kapcsolattartása – Örökbefogadók attitűdjének vizsgálata

A TDK-dolgozatom fő témája a nyitott örökbefogadás, vagyis az örökbefogadó és vér szerinti családok személyes kapcsolattartásának lehetséges előnyei illetve hátrányai. A dolgozat első felében kitérek az örökbefogadással kapcsolatos alapfogalmakra és a gyermekek indentiásának – örökbefogadást érintő – aspektusait fejtem ki. A második fejezetben a nyitott örökbefogadással kapcsolatos külföldi kutatásokról beszélek.

Feltáró kutatásom célja az volt, hogy kapcsolattartó családok történeteinek keresztül mutassam be, hogyan alakul ez a folyamat ma Magyarországon. Interjúimat örökbefogadó anyákkal készítettem.

Kutatásom alapján megfigyelhető, hogy a szülők minden általam vizsgált esetben gyermekük érdekei miatt döntöttek a kapcsolattartás mellett. Olvasottságuk, tájékozódásuk segítette őket ebben az elhatározásban. A kapcsolattartásokról szóló beszámolómban hangsúlyosak a pozitív élmények, tapasztalatok.

A dolgozat összegző fejezetében kifejttem a szakemberek szerepének fontosságát is.

Kulcsszavak: örökbefogadás, örökbefogadó szülők, vérszerinti szülők, kapcsolattartás

BARTA VIOLA

Szabad bölcsészet

BA, 3. félév

Debreceni Egyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

Dr. Tánczos Péter

egy. adjunktus, DE BTK

A játék létmódjának elemzése Eugen Fink „A boldogság oázisa – Gondolatok egy játékontológiához” című tanulmányában

Dolgozatomban megkísérlem a játék karakterisztikáját bemutatni elsősorban filozófiai aspektusokra koncentrálva. Fejtegetésem alapmotívumát a sokoldalú és több nézőpontból történő vizsgálódást lehetővé tévő játék mibenléte képezi, annak, mint emberi egzisztenciális alapfenoménnek, mint fogalomnak, és mint sajátos létszférának a kibontása Eugen Fink írására koncentrálva. A boldogság oázisa. – Gondolatok egy játékontológiához című tanulmányban az antropológiai irányvétel mellett kirajzolódik egy, a játék létmódjára vonatkozó ontológiai aspektus is. Ebből kiindulva más-más neves huszadik századi filozófusok játékelgondolásait is beemeltem elemzésembe, hogy a játékfenomén árnyalt és sokoldalú elemzési horizontját többféle összefüggésben mutathassam be. A munkámhoz alapul vett Fink által írt és 1957-ben kiadott tanulmányt kiegészítettem, összehasonlítottam, dialógusba emeltem többek között Hans-Georg Gadamer, Martin Heidegger, Johan Huizinga, Jiří Černý és Albert Camus releváns gondolataival. Dolgozatom utolsó fejezetében megkísérlem bemutatni Eugen Fink kozmológiai elemzését azáltal, hogy vizsgálódásom tárgyává teszem spekulatív világképletét. A vizsgált tanulmányából kiemeltem azokat a gondolatokat, melyek mintegy előre utalnak Fink kozmológiai játékelgondolására és világképletére. Ezekről A játék mint világszimbólum című művében ír részletesen, erre a műre csak helyenként utalok és egyelőre az abban szereplő spekulatív világelgondolást érintőlegesen tárgyalom. Vállalkozásomhoz, hogy a játék karakterisztikáját modern filozófusok releváns gondolatainak segítségével bemutassam, és hogy a játék mibenlétét árnyaljam, azt mint emberi egzisztenciális alapfenomént, mint fogalmat, mint sajátos létszférát és mint spekulatív világképletet magyarázó erőt vizsgáljam, az idézett gondolkodók releváns meglátásait igyekeztem egy-egy adott tematikus szempont köré csoportosítani, így kialakultak olyan relációk, mint például a játék és szabadság, a játék és értelem, a játék és ábrázolás, a játékvilág, illetve a játék és igazság problémakörei. Végző konzekvenciáim leginkább a játékra vonatkozó egyes kiragadott jellemzőkhöz kapcsolódó kérdésekben jelennek meg és mint olyanok nyitva maradnak, hiszen a bővíthetőség akár a játékfenomént, akár a róla való elméleti tevékenységet is nagyban jellemzi.

BARTHA ESZTER ÉVA

Teológia-lelkész
Osztatlan, 5. félév

Debreceni Református Hittudományi Egyetem

*Témavezető:
Dr. Németh Áron
egyetemi docens, DRHE*

A Náhum 2,1–14 korai recepciója

Minden szövegnek van elő- és utótörténete, s e megállapítás alól Náhum próféta könyvének 2. fejezete sem képez kivételt. Egy olyan prófétai könyvről van szó, mellyel ritkán találkozunk a keresztyén gyakorlatban, ítéletes hangvételét ugyanis nem könnyű értelmezni, s nehezen tudunk azonosulni mindazokkal, amiket Náhum könyvének 2. fejezetében találunk.

Közelebb kerülhetünk a szöveg megértéséhez, ha nem csupán egy oldalról vizsgáljuk meg Náhum könyvét. A dolgozatban alkalmazott kettős munkamódszer a történet-kritikai exegézis és a recepciótörténeti megközelítés. Mivel rendelkezésünkre állnak különböző ókori fordítások és értelmezések, betekintést nyerhetünk abba, hogyan is értelmezték ezt az erőteljes hangnemű prófétai könyvet a múlt egy bizonyos korszakában. Teljesebb kép tárul elénk, ha ismerjük a szöveg elő-, illetve utótörténetét, s így lehetőségünk nyílik arra, hogy Náhum könyvének 2. fejezetét is új megvilágításba helyezzük.

A dolgozatban a héber-masszoréa szöveghagyományt vettem alapul, s ezt követően ennek ógörög fordítását, a Septuagintát, a Targúm Jónátán arámi verzióját, valamint a qumráni Náhum-pesert vizsgáltam meg nyelvi és tartalmi szempontból. A felsorolt szövegelemek, bár hűen tükrözik Náhum próféta könyvét, különböző perspektívából olvassák azt. A fordítások fontosnak tartották a próféta könyvét egy világosabb, akár személyesebb kontextusba helyezni. Így láthatunk példát a szöveg finomítására, esztétikai csiszolására, pozitív (át)értelmezésre, metaforák dekódolására, s nem utolsósorban aktualizálásra.

Az elkósi Náhum jövendölése egy titokzatos prófétai könyv – szerzőjéről szinte semmit sem tudunk, Elkós földrajzi elhelyezkedését is csak találgatjuk. A könyv datálását illetően sem teljes az egyetértés, irodalmi formája szintén vita tárgyát képezi, egy dolog azonban bizonyos: előttünk áll egy prófétai könyv, melynek több interpretációját is ismerjük az ókorból. Nem csupán a szöveg maradt ránk, hanem implicit és explicit értelmezések is, s ezáltal előttünk a lehetőség arra, hogy jobban megérthessük a próféta könyvének mondanivalóját.

BARTÓK VIKTOR

Politológia

BA, 6. félév

Budapesti Corvinus Egyetem

Társadalomtudományi és Nemzetközi

Kapcsolatok Kar

Témavezető:

Gallai Sándor

egyetemi docens, BCE TK

**Korlátok az EU jogállamiság felfogásának érvényesítésében - Magyarország és
Lengyelország esete**

Dolgozatomban az Európai Unió által a lengyel, illetve magyar kormányval szemben megfogalmazott jogállamisági kritikát hasonlítom össze különböző aspektusok mentén. Megvizsgálom, hogy milyen különbségek tapasztalhatók a jogállamiság felfogásában az érintett kormányok (illetve az adott kormányokkal szimpatizáló politikai gondolkodók) és az EU között, illetve azt, hogy ebből milyen konfliktusok, viták, származnak. Továbbá leírom a "jogállamisági eljárás(ok)" menetét, körülményeit, annak esetleges következményeit, melyből az Európai Unió jogállamisági értékei kikényszerítésének hatékonyságát is megállapítom.

BÁTAI NÓRA

nemzetközi igazgatási
BA, 5. félév

Nemzeti Közszolgálati Egyetem
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok
Kar

*Témavezető:
Dr. habil. Remek Éva
egyetemi docens, NKE HHK*

Versenyfutás az idővel – klímamenekültek Japánban

Dolgozatomban a klímaváltozás és a migráció közötti kapcsolatot vizsgáltam. A kutatómunka során felhasznált forrásaim alapján arra a következtetésre jutottam, hogy a két terület szorosan összefügg, ugyanis az egyre felgyorsuló klímaváltozás, illetve annak hatása növekvő méretű népvándorlást eredményez. A klímamigráció központi eleme a kiszolgáltatottság, amely egy bizonyos mérték meghaladása után katalizátora a migrációnak. A népességvándorlás annál inkább valószínűbb, minél alacsonyabb a természeti katasztrófákkal szembeni ellenállóképessége az adott egyénnek, közösségnek, a migrációra való hajlandóság csökkenthető tehát az ellenállóképesség növelésével.

A katasztrófákkal szembeni ellenállóképesség kapcsolatban áll a gazdasági, társadalmi, politikai kiszolgáltatottsággal, emiatt pedig a leghátrányosabb helyzetben lévő közösségek kénytelenek menekülni. Az éghajlat változása miatt menekülők nagy része nem hagyja el az országát, ezért védelmüket elsősorban a saját országuknak kell biztosítani. Az esetleges állami védelem hiányától eltekintve azonban egy másik probléma is felmerül: az államhatárt átlépők védelme. Akik ugyanis a környezet romlása miatt elmenekülnek az országból, jogilag nem minősülnek menekültnek, emiatt viszont a menekülteket megillető védelemre sem jogosultak. A jövőben valószínűsíthető óriási népességmozgások megkívánják majd a nemzetközi jogi szabályozást, azonban ehhez kulcsfontosságú az alapfogalmakat lefektetni, mely egyelőre nem valósult meg az eltérő tudományos álláspontok miatt.

A klímamigrációt, mint jelenséget Japán példáján keresztül mutattam be.

A szigetország lakossága kimagaslóan sok természeti katasztrófát él meg minden évben, emiatt pedig magas az ellenállóképességük is, gyorsan felépülnek egy-egy katasztrófát követően. Japán nagyon előrehaladott a klímaváltozáshoz köthető jelenségek (például a tájfunok) előrejelzésében, azonban a lakosság közel sincs teljesen felkészülve rájuk. A különböző természeti katasztrófákra adott lakossági reakciók alapján megállapítottam, hogy a hagyományosan előforduló földrengésekre sokkal inkább fel van készülve a japán lakosság, mint az éghajlat változásával egyre gyakoribb és pusztítóbb természeti katasztrófákra (például a tájfunokra, árvizekre, földcsuszamlásokra).

A klímaváltozás hatásainak enyhítésével az általa kiváltott klímamigrációt is csökkenteni kell a jövőben, azonban ennek lehetőségei további kutatást igényelnek.

BÁTKI BENEDEK

Alkalmazott Közgazdaságtan
BSc, 4. félév

Budapesti Corvinus Egyetem
Közgazdaságtudományi TDK

TAKÁCS KOLOS

Alkalmazott Közgazdaságtan
BSc, 4. félév

Budapesti Corvinus Egyetem
Közgazdaságtudományi TDK

*Témavezető:
Madari Zoltán
egyetemi tanársegéd, BCE KTK*

A PISA eredmények összehasonlítása a V4 országok esetén

Dolgozatunk a PISA eredményeinek vizsgálatára épül, melynek mind a szövegértési, mind a matematikai eredményeit elemezzük. A vizsgálatba a visegrádi országok (V4) 15 éves tanulóit vontuk be, akik 2015-ben vagy 2018-ban részt vettek a felmérések valamelyikén. Vizsgálatunk során a tesztek előtt kitöltendő kérdőívekben szereplő kérdések közül kiválasztjuk azokat, melyekkel következtethetünk a diákok szocioökonómiai státuszára, valamint felhasználjuk a tanárok szakmai készségeire és kompetenciáira vonatkozó kérdéseket, mint a képzés minőségének indikátorát. A megfelelő változókat kiválasztva regressziós modellt építünk a négy ország mindegyikére. Ezek után a Blinder-Oaxaca dekompozíciót használjuk, melynek segítségével az országok közti különbségeket többféle komponensre bontjuk fel. Ezek a komponensek választ adnak arra a kérdésre, hogy a különbségek csupán az eltérő hallgatói összetételnek tudhatók-e be, vagy pedig egy országok közötti kompetenciabeli hatás is kimutatható. A modellezés segítségével összehasonlítjuk a négy ország eredményeit, és feltárjuk a különbségek okait. Elemzésünk eredményeiből azt a következtetést tudjuk levonni, hogy az országok közötti megmagyarázatlan különbségek mértéke túlnyomó részt szignifikáns.

BAUMGARTNER ÁKOS

Nemzetközi Tanulmányok
BA, 6. félév

Budapesti Corvinus Egyetem
Társadalomtudományi TDK

*Témavezető:
Marton Péter
egyetemi docens, BCE TK*

Hibrid hadviselés a kortárs konfliktusokban

A biztonságpolitika, a nemzetközi tanulmányok és a globális politikai gazdaságtan két intenzíven vitatott témája a hibrid hadviselés és a privát katonai vállalatok. Azonban ezen két biztonságpolitikai kihívást közösen még alig kutatták, ami szignifikáns űrt hagy maga után a szakirodalomban. A legaktuálisabb akadémiai kutatásokhoz és vitákhoz való hozzájárulás és ezen űr betöltése céljával a szerző felteszi a kérdést: „Mi a szerepe a privát katonai vállalatoknak azon kortárs konfliktusokban, amelyeket hibriditással lehet karakterizálni, így betöltik a hibrid hadviselés követelményeit?”. A kutatási kérdést kvalitatív kutatással válaszolja meg a szerző. Kvalitatív kutatást igényel: a hibrid hadviselésről szóló 2., és a privát katonai vállalatokról szóló 3. fejezet, amelyekben természetük, karakterizálásuk és kihívásaik kutatásra kerülnek. A 4. fejezet, ami a privát katonai vállalatok hibrid hadviselésben betöltött szerepéről szól, szintén kvalitatív kutatást igényel esettanulmányokkal és teorizált megközelítéssel.

A privát katonai vállalatok szerepe a kortárs konfliktusokban a plauzibilis tagadhatóság logikáját követi. A felhasználó fél hibrid hadműveleteket hajt végre célpontjai ellen annak érdekében, hogy a plauzibilis tagadhatóság keretében maradjanak, és ezért hagyományos és nem-hagyományos biztonságpolitikai eszközöket keresnek, azok felhasználása céljából. Hibrid stratégiákat követve felbérelhetnek privát katonai vállalatokat, akik proxy funkciót töltenek be, és akik hadműveleteket hajtanak vége a felhasználó fél kül- és biztonságpolitikáját és stratégiáját követve. Ezáltal a felhasználó fél az ártatlanság álcája mögé bújhat, amivel a plauzibilis tagadhatóság és a felelősség tagadásának látszata fenntartható. Habár a privát katonai vállalatok sem felelősséget, sem dicsőséget nem vállalnak azon hadműveletekért, amiket a felhasználó tagadott nevében követnek el, kölcsönös előnyökre tehetnek szert, például fix hozamok vagy licenszek formájában, egyfajta kompromisszumként a fedett hadműveleteikért. Ez azt jósolja, hogy a jövőben a privát katonai vállalatok nem csak intenzívebb szerepet kapnak a hibrid hadviselésben, mivel az államok alkalmazásukat kényelmesnek vélik, hanem a hibrid konfliktusok azon különböző területeire és szintjeire is beléphetnek, ahol még nincsenek jelen.

BEDÉCS VIVIEN

Nemzetközi tanulmányok

BA, 4. félév

Budapesti Corvinus Egyetem

Társadalomtudományi és Nemzetközi

Kapcsolatok Kar

Témavezető:

*Lehoczki Bernadett
egyetemi docens, BCE TK*

Még mindig érte sírsz, Argentína?

Juan Domingo Perón a második világháború után került Argentína élére, és első két elnöksége idején, 1946 és 1955 között nagy hatást gyakorolt nem csak országára, de egész Latin-Amerika nemzetközi pozíciójára is. A térség korabeli trendjébe illeszkedve populista és nacionalista ideológiát képviselt, és diktatórikus rendszerét a társadalmi igazságosság, valamint a nemzeti önállóság jellegével tette vonzóbbá.

A peronizmus komoly politikai hagyománnyá vált Argentínában. Az utóbbi két évtized legfontosabb szereplői, Néstor Kirchner és Cristina Fernández de Kirchner is ebből a körből kerültek az ország élére. Néstor 2003 és 2007, felesége pedig 2007 és 2015 között ült az elnöki székben, és ez idő alatt a peronizmust tovább alakítva létrehozták azt a rendszert, amit kirchnerizmusnak nevezünk.

A peronizmusnak ez baloldali populista szárnya számos vonásában hasonlít az alapjául szolgáló rendszerre, de több pontban is eltér attól, ezeket tártam fel a dolgozatomban. Mivel Argentínában a 2019-es választásokon is Christina Kirchner pártja győzött, és ő maga jelenleg alelnöki pozíciót tölt be, a kirchnerizmus és peronizmus vizsgálata továbbra is aktuális, és megismerésük segíthet az aktuális argentin helyzet értelmezésében is.

A peronizmus három fő pilléren állt. A szociális intézkedések és az importhelyettesítő iparosítás koncepciója adták az első két belpolitikai fókuszú prioritást. A komparatív elemzés fő szempontjaként én a harmadik pillért, a peronizmus és a kirchnerizmus külpolitikáját vettem alapul, de szót ejtettem a szociális és gazdasági jellemzőkről is, amennyiben a vizsgált terület megértéséhez szükségesek voltak.

Kutatásom során feltártam a két időszakra jellemző külkapcsolati mintákat. Elemeztem, hogy milyen elvek mentén alakították ezeket Kirchnerék, és mennyire tértek el a peróni úttól. Arra a kérdésre adtam meg a választ, hogy valóban annyira elkülönülő rendszer-e a kirchnerizmus a peronizmustól, hogy megérdemelje a megkülönböztető megnevezést.

A kutatást vegyes módszertannal készítettem el. Elsődleges és másodlagos kvalitatív elemek, például a szereplők beszédei, a témában íródott szakmai dokumentumok és internetes források elemzésével határoztam meg, hogy mik a kirchnerizmus és a peronizmus főbb jellemzői. Kvantitatív elemek, például statisztikai adatok másodelemzése segítségével igyekeztem alátámasztani, ellenőrizni a kvalitatív információkat.

BÉNI ALEXANDRA

Kommunikáció - és médiatudomány
MA, 4. félév

Budapesti Corvinus Egyetem
Társadalomtudományi és Nemzetközi
Kapcsolatok Kar

*Témavezető:
Benczes Réka Ágnes
egyetemi tanár, BCE TK*

Párduc, oroszlán, gorilla? - Afrika médiareprezentációja a vezető magyar hírportálok tükrében

A TDK dolgozat Afrika online médiareprezentációját vizsgálja, azaz hogy Magyarország vezető hírportáljai miként, és milyen kereteket alkalmazva mutatják be a kontinenst, annak érdekében, hogy rámutasson az esetlegesen kirajzolódó mintázatokra. Globalizált világunkban, illetve az elmúlt évek migrációs adatai, előrejelzései tükrében elengedhetetlen Afrika vizsgálata kommunikációs szempontból.

A dolgozat célja a hírekben használt nyelvi keretek körvonalazása és csoportosítása, ezáltal feltárva azon témaköröket, amelyeket a magyar hírportálok Afrikához kapcsolnak. A fő kutatási kérdés arra vonatkozik, hogy a magyarországi vezető, online hírforrások milyen képet közvetítenek a választott kontinensről. A nemzetközi trendek alapján a kutatás kiinduló hipotézise, hogy Afrika médiareprezentációja inkább negatív képekkel operál, mintsem pozitívokkal.

A tudományos munka elméleti háttérének áttekintése a média és reprezentáció fogalmainak bemutatásával kezdődik. A dolgozat ezután érinti a téma tekintetében releváns médiahatás-elméleteket (pl. framing, agenda-setting), a továbbiakban pedig kitér a hírműfaj jellegzetességeire. Ezt követően összegzi az Afrika ábrázolásáról szóló nemzetközi irodalmat, és végül – a kutatási részhez való átvezetésképpen – ismerteti a vizsgált hírportálokat.

Annak érdekében, hogy a tudományos munkát releváns következtetések zárják, a dolgozat a kutatási kérdést kvalitatív elemekből álló módszertannal vizsgálja. A kutatás gerincét egy leíró tartalomelemzés adja, ami kiegészül egy újszerű elemmel, a szentimentelemzéssel, amely rálátást enged arra, hogy a vizsgált szövegek milyen arányban operálnak negatív és pozitív töltetű szavakkal. Mindemellett, a cím- és igeelemzés eredményei további információkkal szolgáltak a reprezentáció jellemzőiről.

Ami a kapott eredményeket illeti, a dolgozat végkövetkeztetése az alábbi módon foglalható össze: bár az Afrikáról közvetített kép nem kizárólagosan operál negatív elemekkel – egyes témákat kifejezetten pozitívan keretez – a kutatásban vizsgált vezető magyar hírportálok összességében inkább negatív képet kommunikálnak Afrikáról, mintsem pozitívat. Az eredmények így módon válaszolnak a kutatási kérdésre és alátámasztják a fő hipotézist.

BENYÁK BARNABÁS BENJÁMIN

Alkalmazott Közgazdaságtan
BSc, 6. félév

Budapesti Corvinus Egyetem
Társadalomtudományi és Nemzetközi
Kapcsolatok Kar

RADNAI KRISTÓF

Nemzetközi Gazdálkodás
BSc, 6. félév

Budapesti Corvinus Egyetem
Gazdálkodástudományi Kar

Témavezető:

Patkós Veronika

Tudományos munkatárs, Társadalomtudományi kutatóközpont

Hogyan válasszunk választási rendszert? - A szavazási eljárások közti választás egy lehetséges megközelítése

A politikatudomány, szűkebben a választási rendszerek irodalma túlnyomórészt nem firtatja, hogy egy politikai közösségben miért egy adott szavazási eljárást használnak, exogénnek tekinti azt. Ez annak is köszönhető, hogy az adott közösség által alkalmazott választási rendszer a legtöbb esetben nem közösségi választás eredménye, sok esetben meg sem kérdőjelezi az éppen alkalmazott választási rendszert. Arrow paradoxona kimondja, hogy nem létezhet olyan tökéletes választási rendszer, mely az összes alapvető igazságossági kritériumot teljesíti. Feltételezhető azonban, hogy létezik lokálisan optimális szavazási eljárás: egy olyan módszer, mely egy közösség választási rendszerekkel szemben támasztott elvárásait a lehető legjobban elégíti ki. Felmerül hát a kérdés: Hogyan lehet megtalálni az adott közösség számára legjobb választási rendszert? A dolgozat erre vázol egy lehetséges megközelítést, melyhez a közösségi döntések irodalmát és a mechanizmustervezés analitikus eszközeit alkalmazza. A formalizált választási rendszerek kritériumainak teljesülési mutatója, és a közösség számára ezen kritériumok fontossága adja a módszer két fő elemét. A módszer a kritériumokat a korábbi szakirodalomban megismert kétértékű megközelítéssel szemben Monte Carlo szimuláció segítségével számszerűsíti, a kritériumok fontosságát pedig az adott közösségen végzett közvéleménykutatással. A két immár számszerűsített érték interaktálásával a vizsgált választási rendszerek között egy kardinális sorrendet lehet felállítani, amely az adott közösség választási rendszerekre vonatkozó preferenciáit hivatott képviselni. A fenti módszert a dolgozat egy konkrét esetre, a Széchenyi István Szakkollégium bizottságválasztására alkalmazza is: hét normatív szempont figyelembevételével négy választási rendszert hasonlít össze. Az alkalmazás során a k-Borda választási rendszer lett optimálisnak ítélve, azonban feltárult több önkényes tervezési döntést igénylő pont, amelyek további vizsgálatot és a módszer további finomítását teszik javasolttá.

BÉRES KATALIN-ENIKŐ

Nemzetközi kapcsolatok és európai
tanulmányok
BSc, 6. félév

Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem
Kolozsvári Kar

*Témavezető:
Dr. Szenkovics Dezső
adjunktus, RO EMTE KVK*

Magyarország menekültpolitikája a 2015-ös migrációs válság idején: migrációs intézkedések az EUB nagytója alatt

2015-ben rendkívüli migrációs és menekültválság sújtotta Európát, a kontinensnek a második világháború óta tapasztalt legnagyobb menekülthullámmal kellett szembenéznie. Az unió kétségkívül egyre vonzóbb migrációs célpontnak tekinthető és a kialakult válság megerősítette a tagállamokban azt a meggyőződést, hogy a ma már nemzeti kereteket meghaladó migrációs kihívásokra csak közös stratégiák kialakításával tudnak hatékonyan reagálni. A nagymértékben megnövekedett migrációs nyomás azonban próbára tette az alig pár éve kialakított Közös Európai Menekültügyi Rendszert és számos változást idézett elő az unió bevándorlási és menekültügyi politikájában.

A migrációs hullám és következményei igen eltérő mértékben érintették a tagállamokat, Magyarország tranzitországgként aktív szereplője volt a válsagnak. Különös helyzete kitűnik a tagállamok közül, hiszen annak ellenére, hogy a menedékkérők sohasem tekintették célországának, a 100 ezer lakosra jutó menedékkérelmek számát figyelembe véve az első helyen szerepelt az unió országai között. Kutatásomban azt vizsgáltam, hogy a megnövekedett migrációs nyomás milyen módon alakította át Magyarország menekültpolitikáját, hogyan reagált a Kormány a válságra és mennyire voltak hatékonyak, jogszerűek és időtállóak a válság kezelését elősegítő intézkedések és jogszabály-módosítások.

A fő kutatási módszerem a tartalomelemzés volt. A dolgozat első fele a tanulmányok és szakcikkekben megjelent tartalom, valamint az ezeket alátámasztó statisztikai adatok vizsgálata mentén íródott, míg a második fele a dolgozatnak, nagyobb hangsúlyt fektet a szakpolitikák és a különböző jogszabályok elemzésére. A harmadik fejezet alapját egy esettanulmány képezi, amelyben az Európai Unió Bírósága előtt lefolyt ügyek, főként a 2020 tavaszán hozott ítéletek kerültek elemzésre és értelmezésre.

Kutatásom során megállapítottam, hogy Magyarország helyzete a globális migrációs mintázatokban nem változott meg, esetében inkább átvándorlásról, mint bevándorlásról beszélhetünk. A kormány legfontosabb intézkedései a 2015-ös válság kezelésére a déli határzár megépítése és a menekültügyi rendszer leterheltségét enyhítő szabályozások voltak. Ezek közül a határzár volt az egyetlen olyan létesítmény, amely máig is fennáll, a válság következtében kreált jogi konstrukciók és mint a tranzitónák vagy a az uniós normák kereteit átlépő egyedi jogi megoldások, nem állták ki az idő próbáját.

**BESCHASTNOVA, DARIA
ALEKSANDROVNA**

International Relations
BA, 5. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Társadalomtudományi Kar

*Témavezető:
Nagy Alíz
egyetemi adjunktus, ELTE TÁTK*

A "nem állampolgárok" helyzete Lettországbán, és viszonyuk az EU szabályaival

The dissolution of the Soviet Union gave rise to a number of questions concerning citizenship policies in former Soviet Republics, and the literature on the matter finds the case of independent Latvia particularly interesting. The individuals residing there, but not native Latvians, were not granted Latvian citizenship automatically, they were proclaimed Latvian 'non-citizens' - a special term used in the Latvian citizenship law to refer to individuals without Latvian or any other citizenship rather than former Soviet. Roughly 30% of Latvian population in the 1990s held the status of non-citizens, and although, according to the latest data of 2020, this rate has decreased to 10%, the category of non-citizens is still present in Latvian citizenship policies.

The status of a non-citizen is often viewed as discriminatory towards the Russian-speaking minority in Latvia by international organizations and scholars. It has been highlighted that non-citizens have limited political and social rights, and the question of whether EU can accept those policies has been present since Latvia decided to join the EU. The public opinion regarding this topic usually tends towards the abolishment of the status by granting the citizenship to all current non-citizens automatically, but such a solution was never proposed by the Union.

It is puzzling how these policies can pass muster in a member country of the European Union. The paper discusses why the status of non-citizens is still present, how it is different from the status of stateless persons, and demonstrates that there is no specific need to abolish the status from the perspective of EU. I argue that despite of there seem to be contradictions between the law and EU norms, in fact they are made compatible by the lack of criticism coming from the EU's side, combined with its overall stance on the issue.

BIRÓ ISTVÁN

Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet,
református szakirány, BA
BA, 8. félév

Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet

Témavezető:
dr. Kolumbán Vilmos József
Egyetemi professzor/rektor, RO KPTI

Az egyháztörténet oktatása a kolozsvári teológiai fakultáson 1895 és 1948 között

Az egyház-történet úgy kezelendő, hogy életet adjon és életet ébresszen. Ezekkel a szavakkal mutatta be az egyháztörténet-oktatást Kenessey Béla, a kolozsvári református teológiai fakultás igazgatója, későbbi református püspök 1896. október 1-én a tanévnyitó beszédében. Eme dolgozat is erre a megállapításra épít. Célja az, hogy feltárja és bemutassa az egyháztörténet-oktatás történetét a fakultás alapításától a második világháború utáni változásokig. A dolgozat négy korszakot ölel át, amelyeket ebben az időszakban oktató egyháztörténészek működési idejéhez szabtuk. A dolgozat pontos kimutatást közöl az ebben a jelzett időszakban oktatott egyháztörténeti tárgyak tananyagáról, óraszámairól. Mindezt olyan történelmi keretbe ágyazva, amely áttekinti a tanárok itteni munkásságát és az egyházi, társadalmi, történelmi változásokat. A dolgozat kitér továbbá az ebben a korszakban készült egyháztörténeti pályamunkákra is, valamint egy egyfajta hidat épít a monarchiabeli fakultás megalakulásától az 1948-as változásokig a tanárokon, diákokon, tantárgyakon keresztül. A dolgozat kutatási eredményeit összegezve megállapítható, hogy a vizsgált időszakban az egyetemes egyháztörténet és a magyar protestáns egyháztörténet kivétel nélkül része volt az egyetemi tantervnek, hiszen már a fakultás megalapításától külön tanszékkal rendelkezett. A négy korszakban kimutatható továbbá a tananyag és az oktatás szisztematikus fejlődése, ill. a különböző tanterv-revíziók. Egy másik feltételezésre is sikerült a dolgozatnak válaszolnia, miszerint a négy egyháztörténész munkássága kiválóan az olvasó elé tárja a korszakban végbement teológiatörténeti változásokat. A fakultás egy többé-kevésbé liberális szellemben indult, majd egy bonyodalmas átmeneti időszak után megérkezett a dialektikai teológiához. Egy másik fontos megállapítás az, hogy a vizsgált tanévekben ugyan sokat módosult a tananyag felosztása és a tárgyak megnevezései, mégis a teológiai hallgatók a két fő tárgyat, az egyetemes és a protestáns egyháztörténetet megközelítőleg heti nyolc órában hallgatták. Ehhez kapcsolódtak még hozzá a különböző szemináriumok, adott esetben speciális kollégiumok, valamint a diplomatikai-oklevélmásolási gyakorlatok. A részletes adatokat, tananyagot, a történelmi és intézettörténeti változásokat a dolgozatban egy egyfajta eseménytörténeti szálon közzétük.

BITE VIVIEN

politikatudomány

MA, 1. félév

Szegedi Tudományegyetem
Állam- és Jogtudományi Kar

*Témavezető:
Szakács Ildikó Réka
mesteroktató, SZTE ÁJK*

Politikai álhírek

Pályamunkám kutatási témájaként az álhírek terjedését, és a politikai életre való ráhatását választottam, mivel a kérdés az elmúlt években egyre relevánsabbá vált, mindannyian napi szinten találkozhatunk vele. A kutatás alapját a témával foglalkozó szakirodalom mellett egy kiterjedt kérdőív képzti, mely az álhírekre való fogékonyságra kérdez rá. Ennek oka, hogy ezt jellegzetesen olyan problémának tartom, melyet nem lehet megérteni csupán politikatudományi elméletekből, azokat az embereket is vizsgálnunk kell, akik az álhírek célközönségét képezik.

Kutatásom kezdetén igyekszem lehatárolni az álhírek definícióját, azon értelmezéseket is figyelembe véve, melyek szerint nem tekinthetünk a fogalomra valódi politikai szakszóként. Ezt követően kitérek az álhírterjesztés történelmi előzményeire, majd annak okaira, miért tudott számottevő tényezővé válni mai világunkban, egyaránt értelmezve az álhíreket a globalizáció, a technikai fejlődés termékeként és szociálpszichológiai jelenségként. Megvizsgálom, miként tudnak hatni az álhírek a politikai életre, valójában mennyire képesek befolyásolni a közmegejtélést. Valóban negyedik hatalmi ágként működik-e a média, vagy csak már létező elképzeléseket erősít meg az emberekben? Hipotézisem, hogy ez utóbbiról van szó, azaz az álhírek csupán olyan réteget képesek befolyásolni, akik eleve osztoznak tartalmuk politikai nézeteiben. Ennek vizsgálatára egy internetes kérdőívet használok, melyben a válaszadónak a hírek igazságtartalmát kell eldönteniük, miután arra is választ adnak, milyen politikai nézeteket követnek, honnan tájékozódnak, illetve szokásuk-e a hírek tényyszerűségének ellenőrzése. Az eredményekből vonok le következtetéseket arra vonatkozóan, mennyire függ a pártpreferenciától a tájékozódás forrása. Zárásként arra a kérdésre keresem a választ, miként juttatható el az álhírek fogyasztóihoz a valótlanosságok cáfolata, milyen eszközökkel lehet küzdeni terjedésük ellen.

BÓNÉ PÉTER PÁL

International Relations

MA, 3. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Társadalomtudományi Kar

*Témavezető:
Soltész Béla
egyetemi adjunktus, ELTE TÁTK*

A dominikai nacionalizmus megerősödése a 2010-es években

2013-ban a dominikai Legfelsőbb Bíróság 168/13-as döntése hatalmas nemzetközi közfelháborodást keltett, hiszen többszázezer haiti felmenővel rendelkező dominikait fosztott meg állampolgárságától. Vajon ez a fajta diszkrimináció csupán egy alkalmi eset, vagy egy szélesebb értelemben vett nacionalista politika gyakorlati része volt?

Hipotézisem a következő: azt állítom, hogy a 2010-es években a dominikai politikát az egyre fokozódó nacionalista érzelmek vezérelték, elsősorban a szomszédos Haiti és a haiti felmenőkkel rendelkező dominikaiakkal szemben. Ennek a nacionalista politikának a gyakorlati megnyilvánulásai voltak az új állampolgársági törvény, a Legfelsőbb Bíróság 168/13-as ítélete, a „mi” és „ők” megkülönböztetés, az etnikai különbségek kihangsúlyozása, a növekvő diszkrimináció, valamint az általánossá vált negatív érzelmek a fent említett kisebbséggel szemben.

A dolgozat két részből áll. Az első részben angol és spanyol nyelvű forrásfeldolgozás segítségével bemutatom azt a történelmi kontextust, melynek segítségével a dolgozat második részében vizsgált esettanulmányt értelmezni lehet. Az esettanulmány vizsgálatához nemzetközi szervezetek jelentéseire és online hírportálok cikkeire támaszkodom.

Dolgozatom öt fő témát érint. Az első témában a szélesebb értelemben vett latin-amerikai nacionalizmust és annak sajátosságait vizsgálom, majd a második fejezetben tanulmányozom a dominikai nacionalizmust. A következő téma a dominikai migrációval foglalkozik. Itt dekonstruálom azt a dominikai felsőbbrendűség-tudatot, mely meghatározza a dominikai politikát és társadalmat a haitiakkal szemben. A negyedik fő téma a dominikai belpolitika régi-új aspektusát, az 1990-es években ismét megerősödő haiti-ellenességet mutatja be. Az utolsó téma egy esettanulmány, mely a rasszizmustól fűtött 168/13-as döntést és annak utóéletét hivatott bemutatni.

Bár a 168/13-as döntés kétség nélkül diszkriminatív és haiti-ellenes volt, mégis úgy gondolom, hogy a dominikai elitet mégsem a nemzeti érzelmek vezérelték. A politikusok felelőssége abban van, hogy akaratlanul is, de felszínre hozták a dominikai társadalom látens haiti-ellenességét. Mindez abban kulminálódott, hogy a 2010-es évek közepére a dominikai társadalomban ismét megjelent a „mi” és „ők” distinkció, a rasszjegyekhez köthető ellenséges attitűd, valamint a dominikai jobboldal megerősödése.

BORONYÁK NÓRA

Kommunikáció és médiatudomány

BA, 3. félév

Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi

Egyetem

Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar

*Témavezető:
Bárány Tibor
adjunktus, BME GTK*

A képi irónia megjelenése albumborítókön

Az irónia fogalmának meghatározása tudományterületenként változik, sőt sokszor még az egyes diszciplínákon belül sincs egységesen elfogadott definíció. Így van ez a nyelvészet esetén is: a kutatók megannyi értelmezését kínálták fel a verbális iróniának, mégsem született konszenzus a fogalom pontos meghatározását illetően; ennek megfelelően dolgozatom elején én is csupán a legmeghatározóbb elgondolások bemutatására vállalkozom. Dolgozatom elméleti előkészítését követően a munkám fókuszában álló alapkérdésre – azaz, hogy a zenei albumborítókön miképpen jelenik meg a képi irónia, és hogyan lehet detektálni azt – keresem a választ oly módon, hogy először szakirodalmi források segítségével különbséget teszek képi iróniafajták között, majd általánosságban vizsgálom az ironikus albumborítókat, s végül konkrét albumborítók elemzésének szánok központi szerepet.

Amiképpen a verbális, úgy a képi irónia esetén sem beszélhetünk konszenzusos definícióról, ez pedig jelentősen megnehezíti, hogy elemzőként felismerjük azt – méghozzá ott és úgy, ahogyan azt az alkotó eredetileg szándékozta kifejezni. A képi irónia detektálásában segítségünkre lehetnek az olyan kifejezőerővel bíró jegyek, amelyek indikálni tudják felénk, hogy iróniának lehetünk szemtanúi.

Az albumborítókön megjelenő vizuális irónia minden esetben valamilyen össze nem illésből adódik. Az ilyen inkonzisztens albumborítókkal a zenekarok célja a legtöbb esetben a figyelemfelkeltés és a meghökkentés, de olykor ezen a szándékon túl az iróniával egyúttal társadalomkritikát is érvényre akarnak juttatni – ám az alkotói indíttatásról teljes képet legtöbbször csak háttérinformáció birtokában kapunk, nem feltétlenül elegendő hozzá a borító és a zenei tartalom ismerete.

A popnál keményebb hangzásvilágú zenei műfajokba tartozó albumok borítóinak vizsgálata során arra a megállapításra jutottam, hogy a lemezborítók többségénél az irónia nem a vizuális elemek összeférhetlenségéből, hanem a vizuális koncepció és az audiális tartalom diszkrépanciájából fakad. Utóbbi esetében azonban, ha az inkongruenciának nincs valamiféle ironikus célpontja vagy nem értelmezhető valamely verbális iróniaelméletként, akkor nem iróniáról, csupán figyelemfelkeltő gesztusról van szó.

BOROS ANNAMÁRIA

Buddhista tanító

BA, 3. félév

A Tan Kapuja Buddhista Főiskola

*Témavezető:
Mireisz László
egyházi tanács elnöke, TKBF*

Modern biomedicina tradicionális gyógyászati rendszerek világképének tükrében

Emberi jelenségvilágunk aktuális eseményei a korábbiaknál nyíltabban felszínre hozták az intézményesített modern orvoslásra jellemző paradigmák, nézetek és hipotézisek ellentmondásosságát és ingatagságát. Pályamunkám célja a gyógyítás területét jellemzően modern logikával lefedő biomedicina ismertetése és kritikai megjegyzések után 6 korábbi tradicionális gyógyítási rendszer tudásának, világ- és emberképének, egészségről, betegségről és gyógyulásról alkotott fogalmainak tömör áttekintése, valamint egységesebben látó alternatívák mutatása.

A modern biomedicina kritikájaként felhozható, hogy gépi szemléletű, nem holisztikus, nem ismeri az egyensúly fogalmát, dehumanizáló és patológizáló. Emberképe egy anyagból eredő, végső soron „neuronköteg” alanyisággal rendelkező gépszerű lényt imaginál, aki egész életében a farmakon- és orvosiparra szorul túlélése érdekében. A sámáni gyógyítás nem vár manifesztálódó betegségekre, hanem megelőzést alkalmaz, az egyént és közösséget is gyógyító zenés-énekes-táncos rituálék, transz, révülés, ritmikus zene és növényi szerek által. Az ősi kínai ideál a hosszú, környezettel és égi-földi energiákkal harmóniában élt élet; a fizikai és mentális szenvedés csupán a rossz életfelfogás és hibás életvezetés eredménye. A buddhista gyógyítás szerint a betegség és fájdalom csak akkor tűnik valósnak és okoz szenvedést, ha a tudat igazának észleli és figyelmével szolidifikálja azt. Az ősi egyiptomi medicina részben racionális-empirikus, részben mágikus; az ember testi mivoltát inkább szimbolikusan, mint direkt a hús anatómiáját követve fogja fel. A magyar népi hagyományban a tudó, javas, bűbájos a betegséget okozó természetfeletti betegségdémonokat és ártó szellemeket „módosult tudatállapotban” révülésben, ráolvasások és imák által űzi el. A reneszánsz híres orvosa, Paracelsus szerint nem az orvostól ered sem a betegség, sem a gyógyítás, hanem a természetből, végső soron Istenből, őt kell tehát ismerni, nem a beteg fejből jövő csapongó spekulációkra és kifundált alapokra építkezni.

A tudatközpontú buddhista szemléletben a test mint a tudat legkülső burka jelenik meg, semmiképpen sem önálló, alanytól független létező, a felette megszerzett uralom így esszenciális. Komoly gyakorlás esetén még hozzáértő és holisztikus szemléletű orvosra való állandó hagyatkozás sem engedhető meg, hanem belülről kell megérezni és uralni a testet alkotó erőket. A pályamunka szerzője a saját egészség belülről jövő irányítására való törekvés mellett foglal állást.

BOTYE BENCE

Vallástudomány Szak
MA, 5. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:
Dr. Szombathy Zoltán
tszv. egyetemi docens, ELTE BTK

Szúfizmusz a kortárs Indonéziában

A dolgozatom az indonéziai miszitikusok hagyományainak és életmódjának változásait taglalja, különösen a XX. században. A célom a dolgozat elérésével hogy az iszlámmal kapcsolatban egy sokkal mélyebb hagyományba engedjem be a megfigyelőket.

BOZZAI DÓRA

Szabad bölcsészet

BA, 7. félév

Károli Gáspár Református Egyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

Dr. Sarnyai Csaba Máté
egyetemi docens, KRE BTK

Kortárs zarándoklat Mária bölcsőjéhez

A csíksomlyói búcsúra irányuló zarándoklatnak már több mint ötszáz éves hagyománya van, egészen 1940-ig a székelyek legfontosabb zarándokhelye volt. A rendszerváltás után 1989-ben egyre többen vettek részt a búcsún, és az évek során a magyarság legfontosabb zarándokhelyévé nőtte ki magát. A búcsú történelme már önmagában nagyon érdekes lehet, mivel kialakulásával kapcsolatban több álláspont is fellelhető. A dolgozatomban a teljesség igénye nélkül szeretném ezeket ismertetni. Az 1990-es évektől kezdve a búcsúra látogatók száma évről-évre növekedett, több százszázalékos tömegek indultak útnak. Annak köszönhetően, hogy egyre többen vettek részt a búcsún kezdett fellendülni a vallási turizmus is. Vörös Gabriellánál találkozhatunk azzal a gondolattal, hogy nemzeti érzés, mint turisztikai vonzerő is megfigyelhető, és ennek a rítus közösségben való megélése, már felváltotta a kezdetekben erős vallási motivációt. A jelenség eltömegesedése a vallási jellemzőket is színesebbé tette. A kérdőíves kutatásom központi kérdése a búcsúra látogatók motivációjára irányult, az általános képen túl, ezeket megvizsgáltam különböző vallási felekezetekre lebontva is. Fontosnak tartom tanulmányozni, hogy napjainkban melyek a legerősebb motivációk, illetve ezek mennyire változtak meg az évek során. A saját felmérésemben egy általános képet kaptam a résztvevők szokásairól és identitásukról, de természetesen minden ember a maga módján viszonyul a búcsúhoz, saját vallásosságához, más-más motivációkat tart fontosnak a Csíksomlyón való részvétel szempontjából. Az eredményeimet összehasonlítottam az NSKI 2016-os tanulmányával, mely turisztikai szempontból vizsgálta a csíksomlyói búcsút. Megpróbálok válaszolni arra a kérdésre, hogy az elmúlt évtizedekben mennyire alakultak át a motivációk, illetve, hogy ez minek köszönhető?

BÖSZÖRMÉNYI BERILL NÓRA

Szociológia

BA, 5. félév

Miskolci Egyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

Dr. Havasi Virág

egyetemi docens, ME BTK

Kérdőíves vizsgálat a miskolci könyvtárosok körében

Questionnaire survey among librarians in Miskolc

Az olvasással kapcsolatos felmérések döntő többsége a lakosságot kérdezi: valamilyen szinten feltérképezi a háttérüket, az olvasáshoz való viszonyukat, az egyéb érdeklődési köreiket stb. Ennek eredményeként az olvasás népszerűsítése érdekében tett javaslatok és stratégiák leginkább e felmérések alapján születnek. Pedig akadnak a témában még olyan személyek, akiknek a tapasztalatai és véleménye érdemes a figyelemre: a könyvtári dolgozók nap mint nap érintkeznek egy adott térség aktív könyvtárhasználóival (így mondhatjuk, hogy az adott térség aktív olvasóinak egy figyelemre méltó táborával). Ebből adódóan szakmai szemmel tudnak nekünk információkat nyújtani arról, hogy mi jellemzi az adott település könyvtárlátogatóit, valamint arról, hogy az ő intézményükön belül mely könyvtárlátogatás ösztönzésére tett lépések bizonyultak sikeresnek, és milyen mértékben.

Miskolcon jelenleg kilenc könyvtár működik. Vizsgálatom célja az, hogy az e könyvtárakban dolgozók meglátásait összegyűjtsem és rendszerezzem, ezáltal átfogó képet kapjunk könyvtáraink helyzetéről és a látogatóik jellemzőiről. Szeretnék választ kapni többek között arra is, mit gondolnak városunk könyvtárosai a digitális világ egyre rohamosabb térnyeréséről, és erre milyen lépésekkel reagálnak könyvtáraik? Intézményük mely funkciója kihasználatlan, és milyen látogatói igényekkel találkoznak leginkább?

A kapott eredményeken túl értékes információkat rejthet magában a munkafolyamat egésze is: vajon érdemes egy adott város lakosainak és könyvtárainak egymáshoz való viszonyára rávilágító vizsgálatot lefolytatni más településeken is?

BUDAI ROLAND

Nemzetközi Tanulmányok

MA, 1. félév

Milton Friedman Egyetem

Témavezető:

*Dr. Soós Eszter Petronella
főiskolai adjunktus, MILTON*

Ábrahám-egyezmény (Úton a közel-keleti béke felé)

kulcsszavak: közel-keleti béke, nagyhatalmi érdekek, Izrael és USA, béketerv, új állam

Dolgozatomban a közel-keleti béke megteremtésének lehetőségét vizsgáltam, melynek kiemelkedő és nagy hatású mérföldköve a 2020. augusztus 15-én aláírt Ábrahám-egyezmény, ami az Egyesült Arab Emírségek és Izrael konfliktusát rendező kétoldalú megállapodás. A dokumentum jelentősége abban áll, hogy régóta szembenálló felek feloldhatatlannak tűnő ellenséges viszonyát rendezzi. A Közel-Kelet országai mindig is meghatározták a térség politikai, gazdasági és kereskedelmi helyzetét, az pedig régóta hatással bír a globális folyamatainkra. Az egész békefolyamat az Amerikai Egyesült Államok közbenjárásával indult meg, majd a 2000-es években megtorpant. Ekkor változatlanul megmaradt a bizonytalan közel-keleti helyzet. Napjainkra újabb generáció tapasztalhatta meg mind egyénileg, mind társadalmilag a konfliktusos helyzet és azzal járó élet nehézségeit, így felmerült az igény a viszonyok nyugodt és békés rendezésére. Megjelent, majd kiéleződött az erőforrások birtoklásáért folytatott verseny, ami miatt az Amerikai Egyesült Államoknak is érdekében áll, hogy a közel-keleti diplomáciai kapcsolatait átlátható, rögzített és kölcsönösen elfogadott szabályrendszer szerint rendezze. A közel-keleti közeledést legtöbb esetben megnehezítették különféle külső hatások, mint például a terrorizmus, mely során az addig felépített és létrehozott értékek, a kiépített bizalom, az átmeneti békésebb időszak mind megsemmisült, akár egyik pillanatról a másikra is. Az ilyen körülmények és feltételek nem kedveznek a hosszútávú tervezésnek és a biztos alapokon nyugvó jövőnek. 2001. szeptember 11-ét követően a világ elkezdte figyelemmel kísérni a közel-keleti eseményeket, hiszen ettől a ponttól kezdve bárhol, bármi megtörténhetett a világban. A globalizáció, a technológiai fejlődés mind hozzájárult a terrorizmus és félelemkeltés erőszakos elterjedéséhez. Ezért 2019-ben Donald Trump amerikai elnök a Közel-Kelet jólétéért egy víziót dolgozott ki, amely rendezhette volna a történelmi konfliktust. Ez szolgált alapjául a Jared Kushner által készített Ábrahám-egyezménynek. Az egyezmény elindított egy békefolyamatot, amely miatt az arab országok törekszenek kapcsolataik normalizálására, főleg Izraellel. Az, hogy az Egyesült Arab Emírségek, a Bahreini Királyság és Izrael szövetségre lépett egymással, véleményem szerint új a maga nemében, ugyanakkor az elmúlt időszak konfliktusai után még nem jelenti a közel-keleti helyzet békéjének hosszútávú rendezését.

BUGYI ANETT

Szociológia
MA, 3. félév

Szegedi Tudományegyetem
Bölcsészettudományi Kar

*Témavezető:
Dr. Fekete Marianna
egyetemi adjunktus, SZTE BTK*

Az iskolaválasztás hazai és nemzetközi kontextusa – Mi történik hazánkban a „suliváró” foglalkozásoktól az első osztály indulásáig?

Dolgozatomban arra kerestem a választ, hogy az iskolaválasztás során milyen szelekciós mechanizmusok vannak jelen, mi történik az általános iskolai beiratkozás előtt? Előzetesen azt feltételeztem, hogy a beiratkozást megelőző „suliváró” foglalkozások látens szelekciós mechanizmusként funkcionálnak, ezzel erősítve az oktatási szegregációt, a szelekció alapja pedig a foglalkozásokon nyújtott teljesítmény, illetve a gyermekek feltételezhető családi háttere.

Témaválasztásom motiválta, hogy a Motiváció Oktatási Egyesület kutatási asszisztenseként kezdtem dolgozni, ahol szakmailag is sok támogatást kaptam munkám során. A kutatás előkészítő szakaszában egy kérdőív készült, majd interjúkat: intézményvezetőkkel, tanítókkal, óvodapedagógusokkal és szülőkkel. Az interjúalanyok eléréséhez a hólabda módszert és a szakértői kiválasztás módszerét alkalmaztuk, a szülők egy részével pedig a kérdőívünknek köszönhetően vettük fel a kapcsolatot. Jelen esettanulmány keretében interjúelemzést készítettem, illetve a kérdőív ide vágó aspektusát ismertetem.

Az interjúelemzés igazolta előzetes feltételezéseim helyességét. Az eredményeket tekintve elmondható, hogy a folyamat során az egyik kulcsszereplő a tanító. A szülők igyekeznek számukra és gyermekük számára szimpatikus tanítót választani. Ugyanennyire fontos a tanítók szimpátiája, hiszen sokszor ők döntenek arról, hogy ki kezdheti meg az első osztályt az intézményben és ki nem. A döntéshez pedig elengedhetetlen fontosságú a „sulivárókon” nyújtott eredmény, ahol leginkább a gyermekek magatartása a mérvadó.

Túljelentkezés az egyes intézményekbe ma már nem jellemző, melynek demográfiai okai vannak, viszont ez az iskolák közötti harc kiéleződését eredményezte, mely az iskolaválasztási folyamat végén egy cserekapcsolatba torkollik, hiszen, ha egy iskolában már nem tudnak fogadni a körzeten kívülről, akkor az intézmény igazgatója azokba a helyi iskolákba irányítja a családokat, ahol még van hely, így nem az elutasítás tényét közlik a szülőkkel, hanem egy alternatívát kínálnak fel.

Mindezek mellett fényderült eddig ismeretlen gyakorlatokra is, ilyen például a „versenytagyalás”, melynek során a leendő elsős tanítók ellátogatnak jellemzően elit óvodá(k)ba, ahol igyekeznek minél több szülőt megnyerni maguknak és az iskolának egy rövid tájékoztató során. Azt gondolom, hogy munkám hiánypótló jellegű, hiszen az iskolaválasztás folyamatát ilyen aspektusban még nem közelítették meg, a folyamatról ehhez hasonló leírás még nem született.

BUKA VIRÁG ILONA

esztétika
MA, 1. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Bölcsészettudományi Kar

*Témavezető:
Teller Katalin
egyetemi adjunktus, ELTE BTK*

Szolidáris gazdaság - szolidáris művészet

Dolgozatomban egyrészt a szolidáris gazdaság és commons hagyományából építkező művészeti törekvéseket vizsgálom. Másrészt választ keresek arra a kérdésre, hogy mik lehetnek azok a tágabb társadalmi-gazdasági és a kortárs művészeti világot érintő tényezők, amelyek együttes (kölcson)hatására a commons-alapú művészeti kezdeményezések növekvő népszerűségnek örvendenek a művészeti világ szereplői között az elmúlt pár évtizedben. Először amellet érvelek, hogy a művészeti munkák prekárius helyzete, a kultúra és művészet iparosítása, illetve a társadalmilag elkötelezett művészetek politikai inkorporációja lehetnek a legfőbb okai annak, hogy a művészet aktuális szabályai szerint új stratégiákat jelentő commons népszerűsége növekszik.

Másrészt a társadalmilag elkötelezett művészetek olyan elméleti és történeti aspektusait is bemutatom (részben konkrét példákon keresztül), amelyek részét képezhetik a commons művészeti hagyományának. Ezért olyan témákat tárgyalok, mint az elkötelezett művészet hegemonia-fenntartó funkciója és a társadalmi aktivizmus és művészet közötti feszültségek, melyek régóta részét képezik az elkötelezett művészetek kritikáját nyújtó diskurzusnak. Utoljára áttekintem, a commons-alapú művészeti törekvések milyen megoldási javaslatokkal élnek az elkötelezett művészetek problémáival kapcsolatban: hogyan lehet kikerülni az időszakos projektek okozta instabilitást, mit jelenthet a részvételi művészet szolidáris gazdaság és művészet függvényében? Végezetül kitérek a commons művészetének lehetséges buktatóira is: a szolidáris gazdasági kezdeményezéseknél elméletben elengedhetetlen az anyagi függetlenedés a piaci és állami szereplőktől, ezek a művészeti projektek viszont rendszerint vagy jelentős önkormányzati támogatásokkal, vagy magántőke bevonásával tudnak csak megvalósulni, ami gyakran a politikai agenda elvesztésével jár, vagy a projektek teljes megszűnésével.

Dolgozatommal hozzájárulok a téma magyarországi diskurzusához, amely egyelőre igen csekélynek tűnik. Továbbá igyekszem eddigi interdiszciplináris tanulmányaimat felhasználni ahhoz, hogy több szempontból is megvizsgálhassam ezeket a kortárs művészeti kezdeményezéseket és azok társadalmi, kulturális és művészettörténeti kontextusát is.

BUZÁS ENIKŐ

Fordító és tolmács
MA, 5. félév

Pázmány Péter Katolikus Egyetem
Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar

*Témavezető:
dr. Győrffy Dóra
egyetemi tanár, PPKE BTK*

A nép nevében - Populista diskurzusok a 21. századi olasz illetve magyar politikában

Vannak olyan megmagyarázhatatlan jelenségek, amiket egyszerűen csak használunk, de valódi jelentésüket nem ismerjük, ha megpróbáljuk megfejteni akkor paradox helyzetben találjuk magunkat. A politikában is rengeteg ilyen jelenség van, de egyre jelentős figyelmet fordítottam. Ez a populizmus, mely napjaink divatkifejezésévé nőtte ki magát, mert sok mindent lefed, sokakat foglalkoztat, és szinte alig lehet kiemelkedő újdonságokat mondani róla. Munkám fókuszába a jelenség diskurzuselméleti megközelítését helyeztem két politikus, Orbán Viktor és Matteo Salvini retorikáján keresztül, amelyben fontos szerep jut a közösségi médiahasználatnak, az érzelmeknek, magánélet egy-egy részének megosztásának az állampolgárokkal, szavazat-és támogatottságnövelés érdekében.

Dolgozatom egy elméleti áttekintőből, és egy esettanulmányból áll, melyet egy összehasonlítás és egy konklúzió követ. A dolgozat első részében ismertetem a definícióalkotás nehézségeit, a történeti fejlődést, a fogalmi aspektusokat, illetve a retorikában fellelhető diszkurzivitást. A második részben az esettanulmány kerül bemutatásra két részletben: az elsőben azon politikatörténeti események, melyek elősegítik a nem hagyományosnak titulált pártok támogatottságának növekedését a két országban, illetve bemutatom a Liga és a Fidesz arculatváltásait, népközeli kommunikációját. Majd ezután bemutatom az általam gyűjtött Facebook, Instagram bejegyzéseket, parlamenti interpellációkat, beszédeket, melyekben megvizsgáltam a populizmus jegyeinek beépülését a narratívákban. A dolgozat újszerűsége a problémafelvetésben és az összehasonlításban rejlik: Matteo Salvini inkább a szókimondó neopopulista irányzatot képviseli, míg Orbán Viktor szerényebb a közösségi médián, igyekszik fenntartani a konzervatív vezető attitűdjét. A két párt plakát stratégiájában is ellentétes tendencia érvényesül. A dolgozat végén kitérek a válságkezelési mechanizmusokra; a 2008-as pénzügyi válság után és 2015-ben a fokozott menekültáradat idején a populista pártok és politikusok jelentős támogatást nyertek azzal, hogy az „elitet” hibáztatták, amiért nem védik meg a „népet”. Dolgozatom végén kitérek a Covid-19 járvány teremtette új helyzetre is. A járvánnyal járó súlyos gazdasági válság ugyanis nemcsak a populistákat gyengítheti a kormányban, hanem a populista szereplők kormányba történő megválasztásának hullámához is vezethet.

BÚZÁS LILI

Politikatudományok

BA, 5. félév

Miskolci Egyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

Dr. Kasznár Attila

egyetemi docens, ME BTK

Great again, avagy hogyan alkotott kampánytörténeti korszakhatárt a Trump-jelenség

„Great again, avagy hogyan alkotott kampánytörténeti korszakhatárt a Trump-jelenség”

„Nagyon intelligens személyiség vagyok, tehát tudnék olyan választ adni, ami tökéletes, mégsem törődne senki sem vele. Senki nem írna róla. Ugyanakkor viszont adhatnék egy őszinte választ is, amelyből aztán nagyszerű sztori kerekedne.”

Ez a néhány sor sok mindent megmagyaráz Amerika jelenlegi elnökének viselkedésével kapcsolatosan, valamint elénk tárja azt a gondolatmenetet, melyen a Trump kampánystáb elindult 2016-ban. Folyamatosan fejlődő világunk nem kíméli a választási kampányokat sem: korunk kulturális és eszközhasználati változásai már nem csak lehetővé teszik a politikai csoportok különféle közösségi platformokon való megjelenését, hanem elengedhetlenné is. A média, és azon keresztül a társadalommal való kommunikáció az egyik legfontosabb „fegyverre” vált mára, melynek megfelelő használata választások kimenetelét döntheti el. Nem meglepő tehát, hogy az internet adta lehetőségeket professzionálisan kiaknázó pártok és személyek nagy meglepetéseket okoztak eredményeikkel. Így történt ez a világtörténelem egyik legérdekesebb elnökválasztásán, amikor Donald Trump végül legyőzte Hillary Clintont. Bár ha felszínesen szemléljük a helyzetet csak Twitter bejegyzéseket és káoszt láthatunk, azonban a háttérben ettől jóval több lakozik. Választási hadjáratát nagy gonddal tervezték meg, többek között viselkedés pszichológiára és adatelemzésre alapoztak. Hangereje és elképesztő stílusa már önmagában megkülönböztette a többi jelölttől. Tömegek mentek el a nagygyűléseire, ahol általában kerülte a politikai témákat, úgy tűnt, mint aki minden előkészület nélkül szónokol. Akár egy komikus, aki ingyen előadást tart. Kampányának a kezdetektől fogva az egyik visszatérő eleme az volt, hogy sosem lehetett tudni mi hagyja el a száját legközelebb. Ennek eredményeképp ma, ha az interneten rákeres az ember a jelenlegi „Amerika Kapitány” nevére, rengeteg negatív jelzővel találja szemben magát: gonosz, mentálisan beteg, polgárpukkasztó, nincsenek elvei. A választások kimenetelét tekintve azonban nem az a valószínűbb, hogy egyszerűen csak jól ítélték meg a társadalmat és ennek köszönhetően hatékony stratégiát építettek fel? Trump hitvallásával és politikai nézeteivel természetesen nem szükséges egyetérteni, azonban 2016-ban egy profi kampánystáb nem csak elnökké tudta tenni őt, hanem új korszakot indított a kampánytörténelemben.

CZÁRTH LUCA KATA

Nemzetközi Tanulmányok
BA, 6. félév

Budapesti Corvinus Egyetem
Társadalomtudományi TDK

*Témavezető:
Lehoczki Bernadett Judit
egyetemi docens, BCE TK*

A venezuelai válság okozta migráció hatása az ország külkapcsolataira

Dolgozatom témája a venezuelai krízis okozta menekült válság hatása az ország külkapcsolataira 2014 és 2019 között. A venezuelai menekültválság egy fennálló probléma, mely komoly kihívást jelent az egész régióra biztonságpolitikai szempontból. Esszémben deskriptív módszerrel kutatom, hogy „Hogyan befolyásolja a venezuelai válság okozta elvándorlás az ország külkapcsolatait - különös tekintettel az USA-ra, Kolumbiára és Perura?”. Az elemzésem során dedukciót alkalmazva elemezem Venezuela kapcsolatait a migráció fényében, többek között Myron Weiner: On International Migration and International Relations írására támaszkodva. Venezuela kapcsolatát három országgal vizsgáltam. Kolumbiával, hiszen oda érkeztek legtöbbször 2014 óta, 2019-ben a venezuelai menekültek száma elérte az 1,4 milliót. A két ország történelmileg hullámzó kapcsolatát csak rontja a kialakult helyzet, még a határ lezárására is sor került 2015-ben. Elemzésem második alanya Peru, mivel ott nőtt százalékosan a legnagyobb arányban a venezuelai menekültek száma, azaz évente négyszáz százalékkal. Harmadik ország, amellyel Venezuela kapcsolatát vizsgáltam, az az Egyesült Államok, hiszen regionális nagyhatalomként komoly befolyása van a venezuelai helyzet alakulására, szankcióinak nagy hatása volt a venezuelai gazdaságra. Kutatásom eredményeként megállapítom, hogy a venezuelai válság okozta kivándorlás destabilizálta a környező régiót és Venezuelát szinte teljes mértékben elszigetelte. Ezen felül megállapítottam, hogy a vizsgált három ország geopolitikai helyzete és történelmi múltja kiemelkedő hatással van arra, hogy hogyan alakult kapcsolata Venezuelával.

CZICZINGER ZSÓFIA

Emberi erőforrások

BA, 5. félév

Károli Gáspár Református Egyetem

Állam- és Jogtudományi Kar

Témavezető:

Alpár Vera Noémi

tanársegéd, KRE ÁJK

Esélyegyenlőség az alapoktatásban

Tanulmányaim során megtanultam, hogy mennyire fontos maga az ember, és az általa hordott emberi tőke. Az elmúlt évtizedekben ugrásszerűen megnőtt az emberi tényező jelentősége. Az ember és a birtokában lévő tudás lényegesen nagyobb szerepet kap az üzleti életben és a munkaerőpiacon. Az iskolázottság meghatározza az egyén életkörülményeit, de a társadalom egészének működését is képes befolyásolni. A megfelelő oktatási rendszer a társadalom egésze számára hasznos. A méltányos oktatás képes segíteni, hogy demokratikusabb, egészségesebb és gazdaságilag jobb helyzetű társadalom jöjjön létre.

Az esélyegyenlőség és a méltányosság napjainkban kitüntetett figyelmet kapott fogalmak. Számos szervezet, alapítvány és civil csoport foglalkozik nyilvánosan a témával. Az oktatási esélyegyenlőség az egyik legkritikusabb pontja az oktatási rendszereknek. Azok a gyermekek, akik valamely oknál vagy okoknál fogva hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetűek, már a születésük pillanatától bizonyos szintű lemaradással rendelkeznek. Ezeket életük során legtöbbször csak nehezen, vagy sehogy sem tudják leküzdeni. Az oktatás során újratermelődnek a társadalmi egyenlőtlenségek, amely negatív hatással van a gazdaságra.

Kutatásom témája a hátrányos helyzetű tanulók szerepe az oktatásban, azon belül is az általános iskolai oktatásban. Választ szeretnék kapni arra, hogy miért olyan nehéz leküzdeni az otthonról hozott hátrányokat és felzárkózni a kortársakhoz, illetve arra, hogy mit lehet tenni annak az érdekében, hogy a társadalmi olló ne nyíljon tovább, esetlegesen zárulni tudjon. A digitális oktatás különösen kiélezte a társadalmi különbségeket.

Az ország az elmúlt években nagy energiát fordított arra, hogy az oktatás méltányosabb legyen, de ez eddig nem hozott megfelelő eredményeket. Számos olyan rendelkezés lépett életbe, amelynek célja, hogy segítse az elmaradott rétegek felzárkóztatását. Ez csak akkor sikerülhet, ha a tanuló és családja hajlandó tenni a változásért. Emiatt vall kudarcot sokszor az iskola és a pedagógusok próbálkozása.

Az oktatásnak számos hatása van a társadalomra és a gazdaságra nézve. Pozitív és negatív hatásai egyaránt vannak. A legfontosabb az, hogy akik most ülnek az iskolapadokban, ők a jövő munkavállalói. Muszáj nekik olyan képességeket és tudást szerezni, amellyel képesek elhelyezkedni a munkaerőpiacon. Most kell segíteni őket abban, hogy sikeresen el tudják végezni az iskolákat.

CZIRÁKI ESZTER

Kommunikáció- és médiatudomány
MA, 4. félév

Pázmány Péter Katolikus Egyetem
Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar

*Témavezető:
Dr. Andok Mónika
egyetemi docens, PPKE BTK*

A digitális aktivizmus szerepe a feminista közösségek kialakulásában

Dolgozatomban a digitális fejlődés és a közösségi média felületek elterjedésének következtében létrejövő online aktivista közösségeket vettem szemügyre. Megállapítottam, hogy a Twitter és a Facebook világában, főleg a hashtag terjeszthetőségének köszönhetően az aktivista mozgalmak egyre gyakrabban kerülnek át részben vagy egészében az internetes felületekre. Nem volt ez másképp a feminista tevékenységekkel sem, hiszen az internet magával hozta feminizmus „negyedik hullámát” és egy olyan globális közösséget, amelyhez lakhelytől, kortól, nemtől, társadalmi háttértől vagy bőrszíntől függetlenül bárki csatlakozhat. Ezen újfajta feminista megmozdulások sajátosságainak szemléltetése érdekében a 2017-ben elterjedő #MeToo-mozgalmat hoztam fel példaként. Ez a mozgalom ugyanis világszerte felhívta a figyelmet a szexuális bántalmazások tényére; hangsúlyozta az áldozathibáztatások negatív hatásait; valamint sikeresen megkérdőjelezte az erőszakkal kapcsolatos sztereotípiákat és mítoszokat.

Kutatásomban a „Pesten Hallottam” Facebook-csoport #MeToo-bejegyzéseit elemeztem, annak érdekében, hogy a mozgalom magyar elterjedtségét, sajátosságait és fogadtatását megvizsgálhassam. Először is, tartalomelemzés segítségével a mozgalom pozitív hatásait és közösség-szervező erejét támasztottam alá, így az áldozatok összefogása, egymás jó tanácsokkal történő ellátása és a vallomások gyógyulás szempontjából történő fontossága is szerves részét képezték a kutatásomnak. Ezután a leírt #MeToo-esetek körülményeit figyeltem meg, annak érdekében, hogy bebizonyítsam, hogy a sok előítélet ellenére, a különböző erőszak-mítoszok a legtöbb esetben teljesen megalapozatlanok. Később a mozgalom fogadtatására helyeztem a hangsúlyt és érzelmi keretezés segítségével a támogató és kritikus véleményeket elemeztem. Majd a #MeToo-mozgalom közösségépítő hatását vettem figyelembe, hogy Rahaf Harfoush tipológiája alapján megállapítsam a létrehozott közösségek típusát. Ezen vizsgálat eredményeképpen elmondható, hogy a mozgalom közösségi típusa jelentős mértékben függ a platformok sajátosságaitól, illetve a csoportok zártságától; de a tagokra leginkább a hosszú távú és magas szintű elköteleződés a jellemző, és ez alapján egy törzset alkotnak.

CSABAY ISTVÁN CSABA

Filozófia

MA, 1. félév

Pécsi Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

Dr. Pete Krisztián

egyetemi adjunktus, PTE BTK

**A bűnökről és a büntetésekről. Beccaria az utilitarizmus és a társadalmi szerződés
metszéspontjában**

Cesare Beccaria A bűnökről és a büntetésekről című értekezése az itáliai felvilágosodás legmeghatározóbb kiadványának tekinthető. Az 1764-ben megjelent mű legfőbb törekvése a korabeli büntetőjogi rendszer megreformálásában állt. Beccaria jogfilozófiai műve a természetjogi hagyomány alapvetéseire támaszkodik, mindazonáltal elméletében az ideális igazságszolgáltatás legfőbb célja a közhasznosság előmozdítása. Ennek értelmében a büntetésvégrehajtás egyetlen célja az (egyedi és általános) elrettentés, ezzel együtt a bűnök megelőzése. Az egymással összeegyeztethetetlennek látszó kontraktualista és utilitarista koncepciók között azonban még sincs feszültség, hiszen sajátos feladatokat látnak el. Dolgozatom három nagyobb részből áll. Az első szakaszban arra vállalkozom, hogy A bűnökről és a büntetésekről című értekezést a milánói felvilágosodás történeti-kulturális kontextusában elhelyezzem, bemutatva azokat a legfontosabb aspektusokat, amelyek Beccaria gondolkodását formálták. Ezt követően a mű kontraktualista hagyományból (nagy hangsúlyban John Locke és Jean-Jacques Rousseau műveiből) építkező elemeit vizsgálom. A dolgozat utolsó részében a műben szereplő utilitarista jegyeket ismertetem. Amellett érvelek, hogy noha Cesare Beccaria joggal tekinthető az utilitarizmus előfutárának, a klasszikus utilitarizmustól eltérően, elméletében a büntetőjogi gyakorlatok hasznossági kritériumai nem kizárólagosak, így számos esetben az igazságosság a hasznosság fölé rendelődik.

CSÁKI CSILLA

Kommunikáció és közkapcsolatok
BA, 6. félév

Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem
Marosvásárhelyi Kar

*Témavezető:
Vajda András
Egy. adjunktus, RO EMTE MVK*

Mindennapjaink indítói – A kávé és az Instagram kapcsolata

A kávé és az Instagram kapcsolatát vizsgálva, a kávézás online térben történő megosztásának háttérét szeretném megérteni, ami a fiatalokat a kávéjuk posztolására sarkallja.

Mindennapjaink két népszerű szereplőjét, a kávé és Instagramot, illetve kapcsolódási pontjaikat, amik a kávé posztok, kommunikációs eszközökként és ezek posztolását, magát a tartalommegosztást pedig kommunikációs formaként elemzem. Elméleti háttérben a kávé fogyasztási cikké válásának folyamatára, a kávéházak és a nyilvánosság közötti relációkra, a kávézásra mint interperszonális kommunikációt elősegítő tényezőre, valamint az Instagram fiatalokat megragadó és közösségi rítusokat online térben lehetővé tevő jellemzőire reflektálok.

Kulcsfogalmaim az online/valós jelenlét, közösség, rítus, társadalmi nyilvánosság, kompenzációs gyakorlat, fogyasztói magatartás, pillanatkép-kultúra, Instagram és identitás. A jelenlét kérdését tekintve az online-offline közötti kapcsolat sajátosságaira, a két szintéren való egyidejű megjelenés okozta disszonancia miérettjére keresem a választ. A kávéközösség hagyományos és online téri jellemzőinek összehasonlítása, valamint ennek rítusként való értelmezése szintén célja dolgozatomnak. A digitális etnográfia elméleti háttérére alapozva, a résztvevő megfigyelés és a fotómontázs technika kevert módszerének segítségével tárom fel a motivációkat és attitűdöket ezen tevékenységet tekintve a Z-generációba tartozó, marosvásárhelyi fiatalok körében. Ezen két előhívó módszer, az Instagram vizualitását tovább értelmezve, nem csupán esztétikai szempontból, hanem a szimbólumrendszerét, háttérüket, motivációikat értelmező elemzést is lehetővé tesz.

Értelmezésem a manipuláció elfogadottságáról, a valóság beállítottságáról, az online kávéközösségek közösségi jellemzőiről, az Instagram vizualitásának és a Z-generáció médiafogyasztási igényeinek összefüggéseiről, kompenzációs gyakorlatokról, melyek kávéposztokat ürügyként használják és a kávéposztok háttérének önreflexív folyamatáról nyújt betekintést az olvasónak. Végül következtetésemben körvonalazom a kompetitív, közösségi fotográfia jellemzőjeként a kedvelhetőségi-szempontrészert a kávé posztok tekintetében, utalok egy nagyobb tendencia, a globális kávé trendek jelenlétére a marosvásárhelyi fiatalok körében is, a kávézás megosztását online térben a paraszociális kapcsolatok új kontextusaként tárom fel, illetve az önkifejezés eszközeként felhasználható, énmárkázási lehetőségként is reflektálok a kávé posztokra

CSATHÓ ÁBEL

szociológia
MA, 4. félév

Budapesti Corvinus Egyetem
Társadalomtudományi TDK

*Témavezető:
Dr. Szántó Zoltán
egyetemi tanár, BCE TK*

A magyar megyei jogú városok jövőképességének vizsgálata

Dolgozatunkban egy új kutatási terület, egy új fogalom, a Társadalmi Jövőképesség alkalmazhatóságát vizsgáltuk a megyei jogú magyar városok mintáján. A fogalom egy társadalmi entitás képességét mutatja meg a jó és élni érdemes élet fenntartására. A megyei jogú városok szintjén (az országos szinthez hasonlóan, de azzal nem teljesen megegyező módon) négy pillért -ökológiai, technológiai, társadalmi-gazdasági, kulturális- és négy normatív alkotóelemet -biztonság, kötődés, gondoskodás, egyensúly- állapítottunk meg. Ezek mátrixában találhatóak dimenzióink, illetve az egyes mutatóink. A mutatók összesítéséből nyert indexet összevetettük az empirikus adatokkal, amit a népesség változásával ragadtunk meg. Ez az egyszerű szám, megítélésünk szerint, jól mutatja, hogy az adott városnak mennyire sikerül megteremtenie a jó és élni érdemes élet feltételeit. Az empirikus adatokkal való összevetés után elvégeztük az index egy lehetséges kiigazítását. Az eredeti index alapján Székesfehérvár, Veszprém és Zalaegerszeg a leginkább jövőképes városaink, míg Tatabánya, Szolnok és Salgótarján a legkevésbé. A kiigazított index alapján Székesfehérvár, Zalaegerszeg és Sopron szerepel az első három helyen, míg az utolsó három helyet Miskolc, Szolnok és Salgótarján foglalja el.

CSATHÓ ÁBEL

szociológia
MA, 4. félév

Budapesti Corvinus Egyetem
Társadalomtudományi TDK

*Témavezető:
Dr. Szántó Zoltán
egyetemi tanár, BCE TK*

A magyar megyei jogú városok jövőképességének vizsgálata

Dolgozatunkban egy új kutatási terület, egy új fogalom, a Társadalmi Jövőképesség alkalmazhatóságát vizsgáltuk a megyei jogú magyar városok mintáján. A fogalom egy társadalmi entitás képességét mutatja meg a jó és élni érdemes élet fenntartására. A megyei jogú városok szintjén (az országos szinthez hasonlóan, de azzal nem teljesen megegyező módon) négy pilléret -ökológiai, technológiai, társadalmi-gazdasági, kulturális- és négy normatív alkotóelemet -biztonság, kötődés, gondoskodás, egyensúly- állapotunk meg. Ezek mátrixában találhatóak dimenzióink, illetve az egyes mutatóink. A mutatók összesítéséből nyert indexet összevetettük az empirikus adatokkal, amit a népesség változásával ragadtunk meg. Ez az egyszerű szám, megítélésünk szerint, jól mutatja, hogy az adott városnak mennyire sikerül megteremtenie a jó és élni érdemes élet feltételeit. Az empirikus adatokkal való összevetés után elvégeztük az index egy lehetséges kiigazítását. Az eredeti index alapján Székesfehérvár, Veszprém és Zalaegerszeg a leginkább jövőképes városaink, míg Tatabánya, Szolnok és Salgótarján a legkevésbé. A kiigazított index alapján Székesfehérvár, Zalaegerszeg és Sopron szerepel az első három helyen, míg az utolsó három helyet Miskolc, Szolnok és Salgótarján foglalja el.

CSEPREGI DÓRA FANNI

Károli Gáspár Református Egyetem -
Pszichológia
BA, 4. félév

Budapesti Corvinus Egyetem
Társadalomtudományi TDK

SZEBIK BORBÁLA

Szociológia
BA, 4. félév

Budapesti Corvinus Egyetem
Társadalomtudományi TDK

*Témavezető:
Ivanics Zsófia
doktori hallgató, NKE RTK*

Ki tiltja meg, hogy lakjak, avagy a hajléktalan ellátórendszerből való kitiltásról

Jelen dolgozat a magyar hajléktalan ellátórendszert veszi fókuszba. Az elméleti háttérben a hajléktalansághoz vezető okok, az ellátórendszer felépítése kerül felvázolásra, illetve a hajléktalanságra adott különböző állami válaszokat mutatjuk be. A kitiltás jelensége kvalitatív kutatással kerül megvizsgálásra, 10 interjú általi feltáró kutatással. A hajléktalan érintettek, intézményben dolgozó szociális munkások és intézményvezetők megkérdezésével jelent meg, hogy miért tiltanak ki embereket szállókról, ez hogyan jelenik meg és hogyan ítélik meg erről a szereplők. A kitiltás intézménye eltérő a különböző hajléktalan ellátóintézményekben. A kitiltás oka és időtartama függ az intézménytől és az elbocsátást elrendelő szociális munkástól is. A kitiltások célja a rendfenntartás és a biztonság megőrzése, a szankciók alkalmazása mögött pedig nevelő célzat húzódik. Az interjúalanyok többsége kiemelte, hogy a kitiltást más szankciók hiányában alkalmazzák és páran javaslatot tettek annak igazságosabb menetére. A megoldás tekintetében egyetértettek abban, hogy a hajléktalanság strukturális probléma, amelyet nem lehet csupán egyéni szinten orvosolni, nincsenek valós alternatívák a hajléktalanság kezelésére, az intézmény pedig csak tüneti kezelést nyújt.

CSERNÁK JÁNOS

Vezetés és szervezés

MSc, 2. félév

Budapesti Corvinus Egyetem

Gazdálkodástudományi TDK

TORDAI DÁNIEL

Közgazdasági elemző

MSc, 4. félév

Budapesti Corvinus Egyetem

Közgazdaságtudományi TDK

Témavezető:

Gallai Sándor

Habilitált Egyetemi Docens, BCE TK

A centrális erőtér átalakulása: Országgyűlési szavazások elemzése 2010-2018

A dolgozat azt vizsgálja, hogy 2010 és 2018 között kialakult-e, és ha igen, akkor gyengült-e a centrális erőtér az országgyűlésben. Ehhez az országgyűlési képviselők szavazási történetét vizsgálja hálózatkutatási módszerekkel. A képviselők közül a szavazataik alapján egy hálózatot készítünk, aminek csúcsai az egyes képviselők, a köztük lévő élek pedig annál erősebbek, minél több alkalommal szavaztak együtt. Feltételezésünk szerint a vizsgált időszak elején a jobbikos képviselők inkább a fideszesekhez kötődnek, mint a baloldaliakhoz, majd az idő előrehaladtával ez megfordul.

CSIBY FRUZZSINA

Politikatudomány

MA, 1. félév

Szegedi Tudományegyetem
Állam- és Jogtudományi Kar

*Témavezető:
Dr. Merkovity Norbert
adjunktus, SZTE ÁJK*

Politikai kommunikáció a közösségi média korában

A közösségi média megjelenése átalakította a társadalomban működő kommunikációs és hírfogyasztási szokásokat, ami hatást gyakorolt a politikai kommunikációra is. A dolgozat ezzel a jelenséggel, az online hálózati közeg által meghatározott politikai kommunikáció jellegzetességeivel foglalkozik. A kutatás célja a változások irányának meghatározása és azoknak a szereplőknek a feltérképezése, akik képesek voltak nagy mértékben alkalmazkodni az új médium sajátosságaihoz.

A tartalomelőállítók körének kibővülésével az elérhető információk korábban példátlan expanziója figyelhető meg. Bár az elérhető információk köre kiszélesedett, azonban az emberi figyelem korlátozottan áll csak rendelkezésre, így az új környezetben a legnagyobb kihívás a közönség figyelmének megszerzése lett. Ez a jelenség új stratégiák kialakulásával és új szereplők, a véleményvezérek (influencerek) kiemelkedésével járt. Az állampolgárok tömegeinek jelenléte megnövelte a közösségi média szerepét, így a politikának érdekében áll, hogy szintén szerepeltesse magát a platformon. A közösségi médiában a politikusoknak nem csak politikai ellenfelekkel, hanem más nem-politikai szereplőkkel is meg kell küzdeniük az állampolgárok figyelmének megszerzéséért. A hatékonyság érdekében így alkalmazkodásra, a médium jellegének megfelelő, sokszor nem-politikai stratégiák elsajátítására kényszerülnek, ami a politikai kommunikáció átalakulását eredményezi. A politikus a hagyományos értelemben vett influencerekhez hasonlóan saját személyiségének reprezentációja révén igyekszik a termék, vagyis a felkínált politikai alternatíva értékesítésére.

A kutatás során a szakirodalmi alapok áttekintése és az influencer-politikus koncepciójának megalkotása után a következő kérdésre kerestem a választ: kik az influencer-politikusok és hogyan kommunikálnak? A kutatási kérdés megválaszolásához négy politikus Instagram-bejegyzéseinek vizsgálatát végeztem el tartalomelemzéssel. Az eredmények alapján bizonyos politikai szereplők esetében valóban megjelenik a minél nagyobb figyelem megszerzését, vagyis a viralitást középpontba helyező kommunikációs startégia. A dolgozat Matteo Salvini és Gyurcsány Ferenc Instagram-bejegyzései mentén mutatja be az influencerek módjára, vagyis influencer-politikusként kommunikáló politikai szereplők kommunikációs sajátosságait.

CSOMOR ANNA

Nemzetközi közszolgálati kapcsolatok
MA, 1. félév

Nemzeti Közszolgálati Egyetem
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok
Kar

Témavezető:
Dr. P. Szabó Sándor
egyetemi docens, NKE ÁNTK

Harc a „tigrisek” és a „legyek” ellen – A korrupció tradíciói és a jelenkori korrupcióellenes törekvések Kínában

A dolgozat a Kínai Népköztársaság korrupciós tradícióinak, a kialakult korrupciós gyakorlatainak és azok kulturális gyökereinek, illetve az ország aktuális korrupcióellenes intézkedéseinek vizsgálatával foglalkozik.

Kína a 21. századi nemzetközi tér egyik politikai, katonai és gazdasági szempontból is kiemelkedő aktora, napjainkra megkerülhetetlen szereplővé vált, így feltétlenül szükséges, hogy megismerjük a külpolitikai törekvései mellett a belpolitikai környezetét, az állam felépítését, a sajátos, évezredekre visszanyúló, de a mindennapokat ma is átszövő kulturális és politikai hagyományait is. Ennek megfelelően röviden bemutatásra kerül az állam és a kormányzó Kínai Kommunista Párt felépítése, majd a császárkori hivatalnokrendszerből kiindulva a korrupciós környezet kialakulása Kínában. A dolgozat a tradíciók között, egyebek mellett sorra veszi kínai ókorig visszanyúló áldozatbemutató szerepét, a guanxit, vagyis a társadalmi „kapcsolatrendszer”, a gyakran ajándékba adott hongbaot, a „hátsó ajtóként” funkcionáló houmen jelenségét, továbbá a korrupció megjelenését a jelenkori oktatásban és a katonaságban.

Kína több évezredes kultúráját több szempontból is meg kell különböztetni a Nyugat világfelfogásától, így a dolgozat kitér a korrupció kínai fogalmának eltéréseire a nyugati országokban elfogadott definícióval szemben, kiemelve, hogy Kínában a korrump magatartás meghatározásának egyik fő kritériuma a közérdek megsértésének ténye.

Az ország mai korrupciós környezetét befolyásoló tényezők vizsgálatát követően az elterjedt korrupcióra Xi Jinping kínai elnök által 2012-ben válaszként meghirdetett korrupcióellenes kampány jellemzése történik, a bevezetett intézkedések felvázolásával és a kampány megítélésének áttekintésével. Említésre kerül a Kínai Kommunista Párt által folytatott erkölcsi nevelés, az intézményi reformok, továbbá a magas rangú katonatisztek és politikusok megbuktatásának jelentősége az antikorrupciós harc, valamint a párt és a hadsereg feletti irányítás megerősítésének viszonylatában.

A dolgozat egy átfogó képet alkot a Kínai Népköztársaság korrupciós jelenségeiről és az ezek megfékezésére irányuló törekvésekről.

DANCSONK PETRA

Nemzetközi tanulmányok

MA, 3. félév

Nemzeti Közszolgálati Egyetem

Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok

Kar

Témavezető:

Varga András PhD

adjunktus, NKE ÁNTK

Devolúció és függetlenség Skóciában - a Brexit által kiszámíthatatlanul változó politikai rendszerben

Kutatásom a skót devolúció és függetlenség összefüggéseit vizsgálja a Brexit által kiszámíthatatlanul változó brit politikai erőterben. A téma átfogó tanulmányozásával nemcsak a brit és skót kormányzást, hanem olyan államok működését is jobban megismerhetjük, amelyek államberendezkedésének szintén a devolúció egy formája képezi alapját.

Hipotézisem szerint a Brexit következtében a hatáskörök elosztása komoly ellentéteket okoz a központi kormányzat és a skót kormány között, az így kialakult brit politikai helyzet gyengíti a brit állam egységét, háttérbe szorítva a devolúció támogatottságát, amelynek következtében a függetlenség iránti igény növekvő tendenciát mutat.

Az elemzésem három perspektívában vizsgálja Skócia helyzetét: egyrészt kitér a devolúció és a brit állam egységének összefüggéseire, másrészt a Brexit devolúcióra gyakorolt hatására, harmadrészt a függetlenség lehetőségeire a Brexit vonatkozásában. Vizsgálatom egyik fontos kérdése, hogy a Brexit a legnagyobb fenyegetésnek vagy a legnagyobb lehetőségnek tekinthető a skót devolúció és a függetlenségi törekvések számára, valamint a Brexit hatására milyen kihívások merültek fel a hatáskörök elosztásának kérdésében. Harmadik lényeges aspektusként vetődött fel, hogy a devolúció intézménye milyen hatással van az Egyesült Királyság egészére, gyengíti vagy erősíti a brit állam egységét. A kutatás során kvalitatív és kvantitatív módszereket alkalmaztam, és fontos szerepet kaptak a brit és skót kormányok által kiadott dokumentumok, valamint közvéleménykutató cégek és intézetek felmérései.

A kutatás megmutatta, hogy a devolúció és a függetlenség iránti igény vitathatatlanul összefüggésben áll, azonban fontos leszögezni, hogy a devolúció önmagában nem tekinthető a függetlenséghez vezető út egyik lépcsőjének. A megvizsgált adatok alátámasztották, hogy a devolúció által Skóciára átruházott hatáskörök megcsorbítása növeli a függetlenség támogatottságát. A Brexit által változó helyzetben pedig a devolúciónak tovább kell fejlődnie: nem elég, hogy az állampolgárok két lehetséges jövőkép - a függetlenség és a status quo - közül választhassanak. Ezenfelül nem lehet figyelmen kívül hagyni a devolúció intézményének alapvető célját, amely a szakpolitikai döntések koordinációja, a kormányzati szektor hatékonyságának javítása, nemcsak Skóciában, hanem az egész Egyesült Királyságban.

DANKÓ ZSOLT DOMINIK

Politikatudományok

BA, 5. félév

Debreceni Egyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

Dr. Balogh László Levente

egyetemi docens, DE BTK

A hatalom és a járvány. "Foucault igaza".

Rezümé

Dolgozatom központi témája Michel Foucault hatalmi modelljeinek értelmezése és elemzése a mai járványhelyzet kapcsán. Az első rész vizsgálódásainak középpontjában a Foucault-i hatalomelmélet fejlődése áll a diskurzus hatalmától elindulva, a büntető- és a fegyelmező hatalmon keresztül egészen a biohatalomig. A következő részben a hatalom olyan intézményesüléseit vizsgálom, mint a börtön, a kórház, az iskola vagy a kaszárnya, amelyek a társadalmat behálózó folyamatokat jól szemléltetik. A börtönben, a kórházban, az iskolában és a kaszárnyában zajló folyamatok rávilágítanak Foucault központi fogalmaira; a megfigyelésre, az ellenőrzésre, a felügyeletre, az elkülönítésre. Ezek viszonyai segítenek megérteni a társadalom alapösszefüggéseit. Az elkülönítés a következő fejezet egyik legfontosabb gondolata, mivel ez készíti elő a hatalmi modellek témáját, egészen pontosan a leprához, a pestishez és a himlőhöz kapcsolódó hatalmi modelleket. Ezek koncepciói adják a dolgozat utolsó részének kiindulópontját. Ezen hatalmi modellek sajátossága, hogy időben nem egymás után, hanem általában egymással keveredve jelennek meg és fejtik ki hatásukat, Foucault azonban a jelenségek magyarázata és megértése kedvéért elválasztja őket. A hatalmi modellek működése nem abban érhető tetten, hogy ténylegesen hogyan történt a leprások kizárása és száműzése, a pestises város elzárása a külvilágtól, vagy a himlő elleni oltások bevezetése és járványok leküzdése. A lényeg az, hogy a hatalommal rendelkezők, márpedig mindenki rendelkezik valamilyen hatalommal, milyen technikákat és mechanizmusokat érvényesítenek a társadalmon belül. A dolgozat a hatalmi modellek megismerésére irányul, amelyeket a mai járványhelyzettel összefüggésben kiválóan lehet szemléltetni. A hatalmi modellek különböznek egymástól, ám a mai koronavírus járvány nem csak arra világít rá, hogy az egyes országokban milyen modelleket alkalmaznak, hanem arra is, hogy ezek gyakran egymástól nehezen elválaszthatóan lépnek fel. A dolgozat végén számos példával szemléltetem a modellek működését és a technikák alkalmazását, valamint ezek összefonódását. Utolsó példám egy rendhagyó járványkezelési módszert elemez, amely valójában egy alternatív hatalmi modell. A dolgozatnak nincs végkövetkeztetése, mivel a jelenlegi járványhelyzetben senki sem tudja, mit hoz a jövő, az intézkedések milyen következményekkel járnak, és a járványnak mikor és hogyan lesz vége.

DARADICS BOGLÁRKA

Filozófia
MA, 1. félév

Pécsi Tudományegyetem
Bölcsészettudományi Kar

*Témavezető:
Dr. Demeter Tamás
egyetemi tanár, MTA BTK Filozófia Intézet*

A fiatal Lukács György drámaelméletének szociológiai aspektusai

Tanulmányomban arra keresem a választ, hogy a fiatal Lukács drámaelméleti szövegeiben milyen szerep jut a szociológiának. Azt állítom ugyanis, hogy az említett írások irodalomtudományi, történeti, filozófia és esztétikai relevanciája mellett a magyar szellemtörténeti szociológia recepciójának is értékes darabjait képezik. Írásomban emellett érvelek, hogy a vizsgált szövegek a szociológia számára is számos fontos adalékokkal szolgálhatnak. A dolgozatban új megvilágításba kívánom helyezni a szociológiai szempontot Lukács György drámaelméleti szövegeiben.

A dolgozat két fő részből áll; az első részben két szempont mentén érvelek Lukács vizsgált írásainak szellemtörténeti szociológiai relevanciája mellett. Először azokat a fogalmakat elemzem, amelyek Lukács drámaelmélete szempontjából alapvető fontosságúak, majd ezt követően a lukácsi irodalomelmélet módszertantát és elméleti keretét is rekonstruálom. A fogalmak és az irodalomelmélet elemzésekor egyaránt a szociológiai jellemzők felől közelítek.

A dolgozat második felében azzal foglalkozom, hogy Lukács György milyen szociológiai-képpel rendelkezett, vagyis mit gondolt a szociológiáról mint diszciplínáról. Tézisem szerint Lukács életművének vizsgált részei alapján a szociológiáról legalább két értelemben beszélhetünk egyrészt egy „gyakorlati” szinten, értem ezen azt, ahogyan a szociológiai szempont számbavétele és alkalmazása írásaiban megjelenik, másrészt beszélhetünk a szociológiáról úgy, mint ún. metaszociológiáról, vagyis arról, ahogyan Lukács expliciten értekezett a diszciplínáról.

DARÁZS ESZTER

nemzetközi tanulmányok

BA, 6. félév

Károli Gáspár Református Egyetem

Állam- és Jogtudományi Kar

Témavezető:

Dr. Becsey Zsolt

tudományos főmunkatárs, KRE ÁJK

Görög válságkezelés, javuló tendenciák?

A világot sújtó pénzügyi válságot követő években az egyik legtöbbet tárgyalt téma az elhúzódó görög válság volt. Az utóbbi években –a koronavírus válságig, melyet már nem taglaltam dolgozatomban- azonban biztató ütemben kezdett növekedni Görögország GDP-je, a harmadik és egyben utolsó mentőcsomagnak köszönhetően (világgazdasági válság nélkül fenntartható) fejlődésnek indult az ország gazdasága. Ennek köszönhetően 2018 augusztusa óta újra a piacról finanszírozhatja a továbbra is tetemes összegű adósságát a görög állam, továbbá a hitelminősítők értékelése alapján is kezd presztízse pozitív irányba – bár még kötvényei nem befektetésre ajánlottak –emelkedni. A felminősítés annak is szól, hogy 2018 augusztusa után csak piacról újítja meg lejáráó hiteleit, Emellett csökken az adósságráta mivel többletes a költségvetése is – az EU átlagát felülről súroló gazdasági növekedés és viszonylag jó folyó fizetési mérleg mellett.

Fontos mérföldkő a Gazdasági és Monetáris Unióhoz való csatlakozás volt, mivel a korábban használt pénznem, a drachma túl gyengének bizonyult, ezt a lépést a társadalom egyhangúlag támogatta. Az 1990-es évek végére sikerült 3% közelébe szorítani az addigi 10%-ot meghaladó éves államháztartási hiányt, így 2001-ben Görögország felvételt nyert az euróövezetbe. Mint az később kiderült, az országnak valójában soha nem sikerült elérnie a 3%-os küszöböt, továbbá a 60%-os követelményt is jóval meghaladta államadóssága. (Györffy, 2014, 31. o.)

Görögország 2010 és 2018 között összesen három alkalommal részesült mentőcsomagban, ehhez azonban minden egyes alkalommal szigorú, embertpróbáló megszorításokat kellett vállalnia, melyek tartalmát pályamunkámban fejtem ki bővebben.

A Görögországban meghozott társadalmi megszorítások nem maradtak negatív hatások nélkül. A mélypontot valójában harmadik csomag végrehajtásával érték el és indult meg az államháztartási helyzet a stabilitás irányába. Tanulságosnak tartottam megvizsgálni a termékenységi, a halálozási és az házasságkötési ráta értékeit a válság alatti időszakban, melynek eredményeit előadásomban, illetve pályamunkámban részletezem, és a makrogazdasági mutatóknál ebből lassabban is lehet kijönni.

Görögország úgy tűnik, hosszú évek munkája és megszorítások árán elkerülte az államcsődöt és újra pozitív irányt vett az ország gazdasága. Amely tény az is mutatja, hogy az angolszász nemzetközi hitelminősítők is kezdik pozitív kilátásba helyezni az országot.

...de vajon a görög nép is?

DARÓCZI DÓRA

Kommunikáció és médiatudomány

BA, 5. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

Hammer Ferenc

egyetemi docens, ELTE BTK

A koronavírus első hullámának reprezentációja az RTL Klub és a TV2 fő műsoridős híradásában

Dolgozatomban 74 napi híradást vizsgáltam meg tartalomelemzéssel a TV2 és RTL Klub csatornáján, hogy megfigyeljem, hogyan reprezentálják a Covid-19 világitjárványt. Kutatási tézisem, hogy a vírussal kapcsolatos híregységeket vizsgálva megfigyelhető a csatornának megfelelő politikai háttér. Dolgozatomban kitérek a kiemelt reprezentációs különbségekre részletesen is, de ezen kívül beszámolok a tapasztalt eredményekről többek között a híregységek témáit, hivatkozásait és megszólalóit tekintve. Az elemzésemet az ORTT műsorelemzési kérdőíve alapján készítettem el, kódutasításos módszerrel. 19 szempontból álló rendszerbe jegyeztem fel az adatokat a részletes elemzés érdekében. A kutatási folyamat első lépése az adatok feljegyzése volt a 143 híradás megnézése alatt. Ezeket az adatokat vettem össze utána, majd elvégeztem a szükséges számításokat a százalékos adatok és a diagramok elkészítéséhez. A kiemelt témákat az általam feljegyzett szöveges jegyzetek összevetése után írtam le.

Úgy gondolom, ez a kutatás azért egy fontos kérdés, mert a média és a híradások nagyon nagy mértékben tudják befolyásolni a gondolatainkat és cselekedeteinket, ezért fontos tudni, hogy a két rivális kereskedelmi híradó miként közli ebben a fontos témában a tényeket. Vizsgáltam azt is, hogy mennyire kiegyenlített politikailag a két híradás, hiszen ez is fontos a nyilvánosság szempontjából, hogy a fontos politikai témákban mennyire kapnak világos és pártatlan tájékoztatást.

Fontos eredménynek tartom például azt, hogy Magyarországon még nem született a koronavírus járvány médiában való reprezentációjáról kutatás, így releváns új információkkal szolgálhatok a dolgozatomban. Továbbá a kutatási tézisemre válaszként sikerült felfedezni eltérő politikai álláspontokat az Európai Unióval való viszonyunkban, a rémhírterjesztéssel kapcsolatos hozzáállásban, illetve jelentős különbségeket fedeztem fel a két csatorna politikai megszólalói között, ami egyértelmű kiegyenlítetlenséget mutat. Ezen kívül fontos eredménynek tartom annak a három jól elkülöníthető módnak az észrevételét, amit a TV2 alkalmaz, ha olyan állítás éri a kormányt, ami őt negatív színben tünteti fel, ezzel is bizonyítva az eredeti feltevésemet.

DÁVID-BÉNI ANDREA

Szociális munka

BA, 7. félév

Gál Ferenc Főiskola

Egészség- és Szociális Tudományi Kar

Témavezető:

Czinderi Kristóf

tanársegéd, GFE ESZK

Generációs értékrendvizsgálatok különböző korcsoportok vonatkozásában

A generációk meglepte az emberek számára nem újdonság, hiszen mindig voltak, vannak és lesznek idősebbek és fiatalabbak, akik egymás mellett éltek, élnek a társadalomban. Mai mozgalmas, nyüzsgő világunkban megváltoztak az életviteli, a vásárlási, lakhatási, kommunikációs, munkavállalási, de módosultak a családi és társadalmi szokások is. Dolgozatomban ezeket a különböző generációs (nemzedéki) értékeket/értékrendeket szeretném megvizsgálni saját településem, Gyomaendrőd vonatkozásában. Kutatásom helyszínéül a helyi Térségi Szociális Gondozási Központ szakosított ellátásán belül az Idősek Otthonát választottam. Kutatásom során a kvalitatív módszereken belül az interjúk ismertetésére fókuszáltam, mert ennek a módszernek egyik előnye éppen az alaposágában, „mélységében” rejlik.

Időrendi sorrendben haladva nemcsak adatokat, eseményeket gyűjtöttem össze a szövegből, hanem különböző elbeszéléseket, sztorikat, történeteket is megtudhattam az interjúalanyok elbeszéléséből, azért, hogy az egyén kulturális, társadalmi dimenziói és az életét formáló különböző sorsforduló szakaszai, valamint a társadalmi körülményekhez viszonyított különböző alkalmazkodási stratégiái kiderüljenek.

A dolgozat elkészítésének a felépítése során központi kérdésem volt, hogy az egyének különböző csoportjainak, azaz a generációknak az értékrendje az életük során milyen változásokon ment keresztül? Az egyének milyen értékrendszerrel azonosulnak az életük folyamán? Ezek az értékek az egyéneket mennyire befolyásolják vagy változtatják meg életüket, társas kapcsolataikat, kultúrájukat, valamint a társadalomban betöltött szerepüket? A dolgozatomban ezekre a kérdésekre kerestem a választ.

Az interjúk készítésekor az egyéni történeteket hallva döböntem rá, hogy az időseket lehet nevezni időutazóknak is, hiszen olyan szokásokat, hagyományokat, történeteket hallhattam tőlük, melyek számomra már ismeretlenek vagy idejétmúltak.

Ezek a történetek mutatták meg számomra, hogy mindegyikük hozott magával egy erős családi alapokon nyugvó értéket, értékrendszert, melyre az átélt egyéni és történelmi események hatással voltak.

A dolgozatban bemutatott kutatás teljes egészében saját, önálló munkám.

DEÁK TÍMEA

Kommunikáció és közkapcsolatok

BA, 6. félév

Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem

Marosvásárhelyi Kar

Témavezető:

Vajda András

Egyetemi adjunktus, RO EMTE MVK

Mitől válik okossá az otthon? Betekintés az okos eszközök uralta életmódba

Az utóbbi években rohamosan fejlődött a technológia, melynek következtében a minket körülvevő eszközök közül egyre több válik okossá. Ahogy egyre diverzifikálódik a piaci kínálat

és egyre szélesebb körben terjed el az okos eszközök használata, úgy növekszik ezek hatása az

emberek mindennapjaira. Az okos eszközök elkezdtek egyre komplexebb és kiterjedtebb módon

befolyásolni mindennapi rutinjainkat, átalakítani tárgyi környezetünket. Dolgozatomban, négy alany konkrét esetének elemzésén keresztül, arra kerestem a választ, hogy milyen külső és belső

tényezők hatására, milyen elképzelések mentén történik meg az otthonok okossá alakítása; ez milyen befolyásoló tényezőként hat az egyén hétköznapijaira és életvitelére; mennyiben más ezeknek az otthonoknak a használata, illetve milyen mértékű az okos eszközök kihasználása.

Ebből

adódóan dolgozatomnak célja az okos otthon definiálása mellett, a bennük való élés (életmód) rutinjának feltárása, és az ehhez kapcsolódó világkép értelmezése. A témával kapcsolatosan felmerülő kérdéseimet kulturális-, társadalmi-, valamint gazdasági szempontok szerint vizsgáltam.

A kutatás helyenként kitér a különböző technológiák ismertetésére is, valamint az adatgyűjtést a

hosszas beszélgetések és a retrospektív megfigyelés technikáját alkalmazva végeztem.

Kulcsszavak: IKT eszközök, digitális szakadék, társadalmi egyenlőtlenségek, okos otthon, életmód, szabadság, kényelem, luxus, okos eszközök fogsága, kontroll hiánya, monitorizálás, megfigyelés, bizalom, biztonság.

DEBRECZENI RÉKA

angol-média osztatlan tanári szak

Osztatlan, 9. félév

Szegedi Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

*Témavezető:
Mártonné Dr. Ivaskó Livia
egyetemi docens, SZTE*

Te is nyeríthetsz?! A lovak és emberek közötti interakciók kommunikációs szempontból

Az emberek régóta érdeklődnek az állatokkal való kommunikáció iránt, erre számos filmünk kitűnő példaként szolgál. Személyes érdeklődésem a lovak iránt ösztönzött engem arra, hogy komolyabban foglalkozzak az ember-állat, de főképp az ember-ló közötti interakciókkal kommunikációs szempontból. Kutatásom egyik legfőbb célja a lovak és emberek közötti interakciók mélyebb megismerésére és feltárására törekszik. Ehhez Michael Tomasello (2002;2005;2009) elméleti keretét a kommunikációról, valamint Monty Roberts lótréner megfigyelései által kialakított módszerét használtam fel munkám alapjaként. Emellett arra is kerestem a választ, hogy mi szükséges ahhoz, hogy kommunikáció alakulhasson ki két egyed között s e feltételek mellett, vagy hiányában vajon milyen kommunikációs interakciókat alakíthatunk ki a lovakkal. Az elméleti keretem és a szakirodalmi háttér értelmezésén és feldolgozásán túl pilot kutatást végeztem és kvalitatív illetve kvantitatív módszereket alkalmaztam. Kvalitatív módszerek közé tartoznak a megfigyelések, melyeket lovardákban végeztem. Továbbá interjút készítettem egy edzővel, illetve egy díjlovas versenyzővel. A kvantitatív módszereket tekintve, előre meghatározott szempontok szerint gyűjtöttem adatokat és a kapott eredményeket táblázatban összefoglalva számszerűsítettem. Az adatok rögzítése összesen három-négy órát vett igénybe alkalmanként és a roberts-i (2004) módszer kipróbálásának alkalmi során én instruáltam résztvevő alanyaimat. Kutatási eredményeim néhány egy kivétellel minden hipotézisemet alátámasztották. Munkám rávilágít arra, hogy milyen akadályai lehetnek az emberek és állatok közötti kommunikációs lehetőségeknek. Emellett további kutatásokra és kísérletekre is ösztönöz dolgozatom, nem csak a lovak és emberek, illetve a lovak egymás közötti kommunikációs interakciók mélyebb tanulmányozása terén, hanem bizonyos állati és emberi viselkedésformák mögött meghúzódó univerzális szabályszerűségek feltárására is invitál.

DEMETER HENRIETTA

Teológia

MA, 10. félév

Babeş-Bolyai Tudományegyetem

Témavezető:

dr. Kiss Jenő

Egyetemi professzor, RO KPTI

Narratív prédikáció és a bibliai történetek

A prédikálás művészete a mindenkor teológusok kihívása. Isten Lelke vezérli a lelkipásztorokat a szolgálat végzésében, de annak az időtálló és a jelen kor generálta nehézségeivel szakmai szempontból is vitathatatlanul szembe kell nézni. A szöveg hermeneutikai tulajdonságain keresztül, illetve a 21. század embere által támasztott elvárásokat figyelembe véve, megmutatkozik a paradigmaváltás szükségessége. Ezen szempontok tárgyalása után, a dolgozatom középpontjában a narratív prédikálást, mint az újítás kieszközlésének egyik alternatíváját állítottam, amely lényeges szempontként határozza meg a szöveg tartalmi és formai összhangját. Bemutatom a módszer kialakulását, lényegi koncepcióját, annak reform jellegű hatásait. A prédikáció elbeszélésszerűsége alapjaiban változtatja meg annak struktúráját és a passzív hallgatói pozícióból kimozdítva, egy cselekmény részeseként határozza meg a gyülekezetet. Tárgyalásra kerülnek továbbá a bibliai történetek műfaji sajátosságai, azoknak narratív jellege. Igyekszek rámutatni a narratív prédikálás és a Szentírás elbeszéléseiben rejlő műfaji analógiára, illetve az ez által meghatározott textus követelményeire, amelyet a megfelelő prédikáció típus megtalálása iránt támaszt. A dolgozat megírása során arra az eredményre jutottam, hogy a narratív prédikáció és a bibliai történetek közötti formai, műfalbeli hasonlóság nem elengedő alap arra, hogy ezeket egymás kizárólagos követelményeiként határozzuk meg. A forma és a tartalom összetartozása kell domináljon egy adott textus megfelelő prédikációs műfajának a meghatározásában. Azonban a bibliai történetek és a narratív prédikáció közötti azonos pontok felmutatása alapot szolgáltat a műfaj általános érvényű, illetve a jelen követelményeit is figyelembe vevő hasznosságának a megalapozására.

DÉNES GERGŐ

Filozófia

MA, 1. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

Réz Anna Dorottya

egyetemi adjunktus, ELTE BTK

Felelősség és felelősségérzet

Dolgozatomban két, egymástól eltérő nézőpontból, a külső és a belső szemszögből nézve vizsgálom meg az erkölcsi felelősség realitását. A felelősség fogalmát annak alapján határozom meg, hogy a személyes nézőpontból miért érezzük önmagunkat, illetve másokat felelősnek: mindenki azért felelős, amit saját, szabad, tudatos befolyásoló erejének következtében ő maga okozott. Am ha ebből indulunk ki, akkor feszültség keletkezhet a külső és a belső nézőpontokból szerzett tapasztalataink között. Míg fenomenális értelemben határozottan szabad, felelős ágensnek érzékeljük önmagunkat, addig a kívülről végzett részletes és tárgyilagos vizsgálódások akár fel is számolhatják a személy szabad befolyásának és az ezen alapuló felelősségének a realitását. Ezt Thomas Nagel Morális szerencse című cikkére támaszkodva mutatom be. Nagel gondolatmenete jól ábrázolja, hogy egy cselekedet körülményeinek alaposabb elemzése miképp vezethet arra a belátásra, hogy a végrehajtott személynek szélsőséges esetekben akár semmilyen befolyása nincs a cselekedet megtörténteire és következményeire. Ha az elme teljes mértékben része a fizikai világnak, könnyen lehet, hogy minden állapotát és tevékenységét a világ korábbi állapotainak és a fizikai törvényeknek a konjunkciója határozza meg, ami azt jelentené, hogy a személynek még saját jelleme felett sincsen szabad befolyása. A személyről mint szabad, önálló erővel bíró ágensről tudósító személyes tapasztalatok és a „dolgok és események láncolatában feloldódó” személyt mutató tárgyilagos tapasztalatok közti ellentét szorosan összefügg a test-lélek problémával.

Dolgozatomban ezért külön részt szentelek a mentális okozás vizsgálatának a különböző elmemodellekben. A fizikalista azonosságelmélet elfogadásával arra juthatunk, hogy egy kauzálisan zárt világban létező, teljes mértékben fizikai rendszer, azaz az elme csakugyan nem rendelkezik olyan szabadsággal, amelyet fenomenálisan a magáénak érzékel. Ezt Peter van Inwagen inkompatibilista érvének bemutatásával támasztom alá, azzal a kiegészítéssel, hogy a felelősség alapjául szolgáló szabadság felszámolásához még csak nem is szükséges, hogy a jövő úgymond kőbe legyen vésve. A dolgozat lezárásában a Nagel-féle vakfolt fogalmára támaszkodva magyarázatot kínálok a kérdésre: miképp érezheti magát egy fizikai, tehát valójában nem szabad elme önálló, tudatosan irányítható hatóerővel bíró, tehát felelősségre vonható, homogén ágensnek?

DOMBROVSZKY BORBÁLA

jogász

Osztatlan, 10. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Állam- és Jogtudományi Kar

Témavezető:

*Dr. Hoffman István
egyetemi tanár, ELTE ÁJK*

A budapesti lakhatási válság kezelése helyi önkormányzati eszközökkel. Dekommodifikációs lehetőségek szabályozói, hatósági, szolgáltatói és vagyongazdai szerepben a megfizethető lakhatás érdekében

A lakhatás alapvető szükséglet, a biztonság, egészség, a családi élet, jövedelemszerzés, művelődés, önkifejezés és a társadalmi integráció nélkülözhetetlen előfeltétele. Ez a szükséglet azonban hiába univerzális és általánosan elismert, a lakhatás súlyos egyenlőtlenségek, valamint elosztási, mennyiségi és minőségi hiányosságok színtere világszerte és hazánkban is. Fejlett országok nagyvárosai esetén a lakhatási válság konkrét „tünetei” többféle formát ölthetnek: növekvő ingatlanárak és bérleti díjak, kilakoltatások, bedőlő jelzáloghitelek, romló állagú lakóépületek, a dzsentifikáció, a szegregáció, a hajléktalanság – mind a lakhatási válság körébe tartozó, vagy hozzá kapcsolódó jelenségek. A budapesti lakhatási válság kapcsán a megfizethetőség kérdése, illetve annak helyi szintű, közigazgatási-közszolgáltatói eszköztárnak megfelelő megoldási lehetőségeire koncentrálni a dolgozat. Arra keresem a választ, hogy az egyes budapesti önkormányzatoknak milyen lehetőségeik vannak a jelenlegi jogszabályi keretek, történelmi és gazdasági meghatározottságok között megfizethető lakhatást támogató a megoldásokat érvényesíteni a helyi lakáspolitikában. A lakhatási válság fogalmának rekonstruálását követően a dolgozat áttekinti a megoldási irányokat Ezen megoldások tekintetében tekinti át a dolgozat, hogy van-e, illetve milyen jogi lehetősége van megtételükre, továbbá hogy az adott intézkedés Budapesten értelmezhető és potenciálisan eredményes-e. Bár a lakhatásra és az önkormányzatok gazdálkodására vonatkozó szabályok kis döntési szabadságot hagynak, ezen korlátokon belül is tudnak érdemi intézkedéseket hozni. Korlátozhatják a rövid távú turisztikai célú bérbeadást, ösztönzőként alkalmazhatják az építményadót, nyújthatnak települési támogatást és szociális alapon kiadhat lakásokat. Erejükhez mérten, vagy a magánszektornal együttműködve bővíthetik a nonprofit lakásszektort, valamint a piaci bérbeadás kiszámíthatóságát is javíthatják.

DR. PARDY BALÁZS

Politikatudomány

MA, 4. félév

Pázmány Péter Katolikus Egyetem

Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar

Témavezető:

Szilágyi Zsolt

tudományos főmunkatárs, PPKE BTK

Dél-Korea és Japán területi vitája: Dokdo/Takeshima

A világ számos pontján találkozhatunk területi vitákkal, melyek közül a Japán és Dél-Korea között fennálló szigetvita keltette fel érdeklődésemet néhány korábbi olvasmányom. A vita tárgya egy kb. 1,87 km² alapterületű szigetcsoport, szinte jelentéktelen méretű, mégis lassan 70 éve generál feszültséget a két szövetséges ország között.

Dolgozatomban a szigetvitákkal kapcsolatos nemzetközi joggyakorlat bemutatásán keresztül igyekszem táptalajt teremteni a vita megértéséhez és lehetséges rendezőelvéhez, tovább azt is bemutatom, hogy miért nem lehetséges pusztán jogi problémaként tekinteni az ügyre.

Megállapítom, hogy a nemzetközi joggyakorlat nem nyújt kielégítő útmutatást a Dokdo vita megoldásához, hiszen rengeteg a megválaszolatlan kérdés. Mindössze azt a következtetést tudtam levonni, hogy Dél-Korea jogilag erősebb pozícióban van azáltal, hogy ellenőrzése alatt tartja a szirteket. Továbbá azt is megállapítom, hogy Dokdo inkább politikai, mint jogi kérdés. Véleményem szerint manapság egyik országban sem lehet olyan épeszű politikus, aki leállna a másik országgal szembeni, rutinszerűvé vált diplomáciai provokációkkal, hiszen ezzel maga ellen fordítaná választói egy jelentékeny hányadát.

Kutatásomban a dokumentumelemzés módszerét alkalmazva, az elsődleges forrásnak tekinthető sajtóanyagok, nyilatkozatok, jogszabályok, egyezmények vizsgálatában megfelelő támogatást nyújtottak a másodlagos források elemzése. Dolgozatom első részében azt vizsgáltam, hogy a szirtek hovatarozása befolyásolja-e Japán és Dél-Korea tengeri határait, majd bemutattam a két ország által hivatkozott történelmi bizonyítékokat és a nemzetközi bíróságok releváns ítéleteit. A kutatás második felében pedig a két ország politikai viszonyulását vizsgáltam a Dokdo kérdéshez az 1990-es évekig visszamenőleg, mivel nagyjából ekkor demokratizálódott Dél-Korea.

ECSEDI ZSOMBOR

Szociológia

BA, 5. félév

Debreceni Egyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

*Dr. habil. Fényes Hajnalka
egyetemi docens, DE BTK*

Az objektív munkaerőpiaci karriermobilitás és annak szubjektív megélése egy interjú vizsgálat tükrében.

Kutatásom témája a karriermobilitás, és annak szubjektív megélése. A témaválasztást indokolja a munkaerőpiac gyors változása a 21. században és hogy az intergenerációs mobilitás mellett a karriermobilitás egyre fontosabb kutatási területté válik. A dolgozat elméleti részében bemutatom a társadalmi mobilitáskutatások alapjait és néhány kutatási eredményt is, kitérve a karriermobilitásra, annak nemi különbségeire és a szubjektív mobilitás témájára is. Empirikus kutatásom során hat félig strukturált interjút készítettem középkorú diplomás munkavállalókkal, három nővel és három férfival. Kutatási kérdéseim és egyben az interjúk vizsgálati dimenziói a következők: 1. Együttmozog-e az interjúalanyok esetében az objektív és szubjektív karriermobilitás? 2. Hogyan élik meg az interjúalanyok a horizontális és vertikális karriermobilitást? 3. A karrierjük során interjúalanyaim a munkahelyi pozíció/státusz mely dimenzióit tartják fontosabbnak? 4. Érzékelik-e alanyaim a nők lemaradását a karriermobilitásban? Kutatás újszerűsége maga a témaválasztás, mivel a karriermobilitás, különösen a szubjektív karriermobilitás kevésbé kutatott terület, mint az intergenerációs mobilitás, pedig hasonlóan fontos szerepet tölt be. Újszerű a kutatás módszertana is, mivel a mobilitáskutatásokban viszonylag ritkán fordul elő a kvalitatív interjú kutatási módszer, pedig a mélyebb információk előcsalogatását ez segíti. Végül a dolgozat újszerűsége az interjúk során feltett négy kutatási kérdés is, melyeket eddig csak kevesen vizsgáltak.

Eredményeim szerint a szubjektív mobilitás sok esetben eltért a jövedelem és presztízs alapján meghatározható objektív mobilitástól. Emellett az objektív vertikális mobilitást nem minden esetben érezték alanyaim felfelé vagy lefelé mozgásnak, inkább csak horizontális egyszintű elmozdulást észleltek, és ennek oka, hogy nem elsősorban a jövedelem és presztízs szempontja volt az elsődleges, hanem a jó munkahelyi kapcsolatok, a munka élvezetessége, a kihívások, illetve a jó közérzetet. A nemek közti eltéréseket tekintve egyik alanyom szerint a nagyobb cégeknek kötelességük a humánusabb magatartás a nőkkel szemben, legfőképpen az anyákkal és a kismamákkal. Bevallása szerint ő is sokszor azért is alkalmaz gyermekes nőket, mert együttérez velük, továbbá úgy gondolja anyaként, hogy a nőknek össze kell tartaniuk.

EGLE BOTOND

Szociológia

BA, 5. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Társadalomtudományi Kar

Témavezető:

Tátrai Annamária

egy. Tanársegéd, ELTE TÁTK

Megmagyarázni a megválaszolatlant? A Hogyan kezeljük a „nemválaszolókat”?/Bizalom re-contact kutatás adatbázisának kiegészítő másodelemzése

Tanulmányomban a válaszadási hajlandóságot egyén és település szintjén meghatározó tényezőket vizsgálom, amelyek mélyebb megértésén keresztül igyekszem az empirikus társadalomtudományi kutatásban mind komolyabb nehézségeket okozó válaszmegtagadási ráta emelkedése mögött álló hatásokat megismerni. Ehhez az ESS 8. hullámának mintájának ismételt megkeresésével lezajlott Bizalom re-contact kutatás meta-adatbázisának másodelemzését végeztem IBM SPSS elemzőszoftverrel.

A munka során az adatelőkészítési, kódolási munkákat követően a négy, legalább egyszer érvényes választ adó csoportok embertársi és intézményi bizalmát, étellel és közéleti helyzettel való elégedettségét vetettem össze. Összességében olyan attitűdök mentén hasonlítottam egymáshoz a válaszadói csoportokat, melyek szakirodalmi ismereteink szerint jelentékeny faktorok lehetnek az egyén válaszadási hajlandóságában.

Úgy vélem, hogy a kérdéskör jobb megértéséhez figyelmet kell szentelni az egyéni és települési szintű magyarázó tényezők lehetséges együttjárására, ennek meglétét Pearson módszerrel számított korrelációs mátrixok létrehozásával igyekeztem ellenőrizni. Arra következtettem, hogy a bizalmi attitűdök vagy a közéleti helyzettel való elégedettség oly mértékben hathat az egyének társadalomról alkotott képére, hogy annak következményei a települési szintű változóknak is megjelenhet, azokon keresztül pedig egy település válaszadási hajlandóságát is befolyásolhatja.

Települési szinten a szociális integráció fokát az adatbázis rendelkezésemre álló változói által legjobban megragadó dimenziókat, a munkanélküliségi helyzetet, a település méretét, valamint a Koós-féle deprivációs indexet alkalmazva építettem lineáris regressziós modellt, hogy a válaszadási hajlandóság települési szintű alakulására való hatásukat vizsgálhassam. Azt vártam, hogy a társadalmi integráció fokának növekedésével együtt nő a válaszadási hajlandóság is, mindez megfelelően magas megmagyarázott hányad mellett.

A bizalmi és elégedettségi attitűdökre épülő hipotézisem nem igazolódott. Az adatok fényében se a bizalom, se pedig a közéleti helyzettel való elégedettség nem tekinthető magyarázó erejűnek a válaszadási hajlandóságra nézve. A települési és az egyéni szintű magyarázó változók közt nincs egyértelmű együttjárási mintázat, a két adatfelvétel korrelációs mintázata eltérő. Az eredmények alapján nem egyértelműen igazolható, hogy társadalmi felelősségvállalás és a társadalmi integráció vizsgált változói kellő magyarázó erővel bírnak.

EGYED KATA

Nemzetközi Tanulmányok
BA, 6. félév

Budapesti Corvinus Egyetem
Társadalomtudományi TDK

*Témavezető:
Lehoczki Bernadett Judit
egyetemi docens, BCE TK*

A Kuba–Venezuela együttműködés narratívái

Kutatásom témája a Kuba és Venezuela közti bilaterális kapcsolat. A nemzetközi szakmai közeg, illetve a sajtó szereplői hovatartozásuktól függően igen különböző képet festenek a két ország relációjáról. Tanulmányomban azzal foglalkozom, miképpen alapozzák meg a diskurzusaikat a kapcsolatról ellentétesen vélekedő felek: azonosítom, és megfigyelem a kubai-venéz együttműködés narratíváit. Elemzésem legfontosabb eleme, hogy a narratívák szövivői miképpen állítják szolgálatukba a múltat. Azáltal, hogy sajátos értelmezést adnak bizonyos múltbéli eseményeknek, érvelnek jelenlegi álláspontjuk mellett. A két ország kormánya évről évre biztosítja a publikumot arról, hogy a kizárólag szolidaritáson alapuló kapcsolatuk mennyi kölcsönös előnnyel jár. Folyamatosan megjelenő múltbéli referenciapontjuk Simón Bolívar, a latin-amerikai függetlenségi harcok hőséneke egységes és önálló Dél-Amerika terve, melynek megvalósítása általuk ma folyamatban van a narratíva szerint. Ezzel szemben a venezuelai és kubai ellenzéki hangok, illetve az észak-amerikai fél úgy véli, Kuba diktatúrájának exportja valósult meg a kontinensen; a venezuelai válság megoldása pedig Kuba jelenléte miatt nem lehetséges. Szerintük ez a folyamat Che Guevara gerillaharcainak mai változata, mely a kubai forradalom erőszakos expanzióját célozta, és célozza is a narratíva szerint. Véleményem szerint a két ország helyzete, köztük a venezuelai válság problematikája nem Kuba tevékenysége miatt, hanem az összeegyeztethetetlen és kibékíthetetlen narratívák miatt ütközik nehézségekbe, melyek egymással ellentétes érdekeken alapulnak. Ezért tartom fontosnak vizsgálatnak alávetni a narratívákat, és azok múlthoz való kötődését is. Ugyanis ha a felek álláspontjai a múltban, és a jelenben is ilyen kevés érintkezési ponttal rendelkeznek, aligha várható jövőbeli párbeszéd és kooperáció. A hatékony kríziskezelés alapja viszont a közös megegyezés és nyitás lenne. Ezt ássák alá az egyre inkább bebetonozott merev és ellenséges álláspontok.

ÉLŐ CSENGE ENIKŐ

Vallástudomány

MA, 4. félév

Károli Gáspár Református Egyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

Dr. habil Vassányi Miklós

habilitált egyetemi docens, KRE BTK

A jó, a rossz és az anyag. Az anyag és a rossz metafizikája Plótinosz és Proklosz filozófiájában

Az újplatonikus filozófus, Plótinosz (204-270/71) Enneászok című művének I,8-as értekezésében megfogalmazott álláspontjának alapján, az anyag (hé hülé) és a rossz (to kakon) egy és ugyanaz. Az Akadémia egyik utolsó vezetője, Proklosz Diadokhosz (412-485) majd kétszáz évvel később tagadja ezt az állítást. Kutatásomat a két gondolkodó ezen álláspontjának feszültsége ihlette. Plótinosz a már említett művében több helyen is foglalkozik e két fogalommal, azonban ezek azonosítása a *Mi a rossz és honnan ered?* című értekezésben a legegységesebb. Proklosz szintén több írásában vizsgálja az említetteket, jelen dolgozatomban azonban Plótinosz két értekezésére, a II,4. és az I,8., valamint, Proklosz *De malorum subsistentia* (A rossz létezéséről) című művének témámhoz kapcsolódó, releváns részeire fókuszálva igyekszem értelmezni, majd összehasonlítani a két gondolkodó rosszról és anyagról alkotott álláspontját.

ENESEY DIÁNA

Anglisztika BA, Filozófia specializáció
BA, 7. félév

Károli Gáspár Református Egyetem
Bölcsészettudományi Kar

*Témavezető:
Dr. Horváth Orsolya
egyetemi docens, KRE BTK*

A végesség meghaladásának lehetőségei: Idő és örökkévalóság Kierkegaard filozófiájában

Dolgozatomban a Kierkegaard írásaiiban megjelenő időfelfogást és örökkévalóság-ábrázolást járom körül, a véges ember perspektívájából szemlélve. A megközelítés újszerűsége abban áll, hogy ezúttal az örökkévalóság és az időbeliség viszonyát nem az örökkévalóság és nem is a történetiség felől fürkésszük, hanem az egyes ember szemszögéből. Fő kérdésünk, hogy az egyes ember előtt milyen lehetőségek nyílnak önnön végességének meghaladására.

Tételezzük, hogy az örökkévalóságról alkotott fogalom hatással van a végességszemléletre is. Ezt a Johannes de Silentio álnéven írt Félelem és reszketés című írás három központi karakterén, a rezignáció lovagján, a hit lovagján és a tragikus hősön keresztül mutatom be, bevonva egyéb kierkegaard-i írásokat is a vizsgálódás körébe. E karakterek végességszemléletét és örökkévalóságról alkotott képét hasonlítom össze, így keresve az örökkévalóság különféle megnyilvánulásait és ezek végességhez fűződő viszonyát. Hiszen amint az egyes ember felé fordítjuk tekintetünk, feltárul előttünk az örökkévalóság képeinek sokfélesége és ezekhez kötődve a végesség-értelmezés diverzitása is.

Hogyan közelíthető meg az örökkévalóság? Miként viszonyulnak az időbeliséghez az „örökkévalóság” különböző válfajai, megnyilvánulásai? Milyen szerepet töltenek be az idősíkok az egyes ember örökkévalóság felé törekvésében? Élhet-e az egyes ember az időbeliségtől elszakadva a végesség területén? Ezek az elemzésemet irányító legfontosabb kérdések, melyekből kibontakozik a különböző karakterek önértelmezése és ezzel összefüggésben a végesség- és örökkévalóság-felfogásuk is. Így kimutatható, hogy az egyes ember szemszögéből a végességfelfogáshoz és az örökkévalóságról alkotott képhez is több értelmezési tartomány kapcsolódik. Dolgozatom ezeket a szemantikai mezőket igyekszik feltárni, hogy ezáltal tisztább képet alkothassunk az egyes ember végességszemléletéről és a végesség meghaladására irányuló törekvésekről.

ÉRSEK KITTI

International Public Service Relations
MA, 1. félév

Nemzeti Közszolgálati Egyetem
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok
Kar

*Témavezető:
Dr. Hárs András
tanársegéd, NKE ÁNTK*

A fegyveres konfliktusok hatása a nők jogaira az ENSZ békefenntartásban, különös tekintettel az 1325/2000-es BT határozatra

Az ENSZ Alapokmánya negyvenöt alkalommal utal a „béke” kifejezésre. A legtöbb esetben ennek a szónak a használata a biztonsággal - mintsem az emberi jogokkal – párosul. Egyéb esetekben az Alapokmány kiindulópontot ad a béke újbóli, a háborúk keretein kívüli elképzeléséhez. A Biztonsági Tanács 2000. október 31-én elfogadta a Nők, Béke és Biztonság határozatot, amely megerősíti a nők fontos szerepét a békefenntartásban. Kutatásom tárgyaként vizsgáltam a Tanács Nőkről, a Békéről és Biztonságról szóló 1325/2000-es határozatát, illetve a fegyveres konfliktusok és a nők kapcsolatát. A 2000. október 31-én elfogadott határozat megerősíti a nők fontos szerepét a konfliktusok megelőzésében, megoldásában, a békétárgyalásokon, béketeremtésben, békefenntartásban és a konfliktus utáni újjáépítésben. Megállapítható, hogy a békeműveletekben egyre előkelőbb helyet foglalnak el a polgári lakosság - különösen a nők és gyermekek, mint a fegyveres konfliktusok által hátrányosan érintett túlnyomó többség – védelmére, a szexuális kizsákmányolás és bántalmazás jelenségének visszaszorítására, a nők, mint a konfliktusok megelőzésében és megoldásában résztvevő felek szerepének növelésére, a nemek közti egyenlőség elérésére törekvő határozatok. Kutatásom elsődleges célja választ adni arra a kérdésre, milyen hatással vannak a fegyveres konfliktusok a nők jogaira. Mivel a nők és a férfiak különböző módon élik meg a konfliktusokat, különböző módon hat rájuk a felépülés, gyógyulás folyamata. Ebből kifolyólag speciális intézményesített eszközök és lépések bevezetése szükséges. Célom, hogy elemezzem, a Határozat milyen rendelkezéseket állít fel a nők jogaival kapcsolatos, illetve azokat érintő kérdésekben. Ezt követően misszióspecifikus példákkal mutatom be, hogy e rendelkezések hogyan is jelennek meg a jelenleg zajló fő békeműveletekben (MINUSCA, MINUSMA, MONUSCO, UNISFA, UNMISS), amelyekben az NGO-k nem csak igyekeznek megerősíteni a meglévő mechanizmusait, hanem teret is nyitottak a nőknek a DDR, SSR programokban és a konfliktusmegelőzésben. A legvégső szakaszban – a sikeresen lezárt UNMIL és UNOCI mandátumának vizsgálatával - arra a kérdésre keresem a választ, hogy a női békefenntartók hogyan tudnak hozzájárulni a viták békés rendezéséhez. Zárásként, az implementáció hatékonyságára vonatkozó javaslatokat fogalmazok meg a Pekingi Platform iránymutatása alapján.

ESZENYI TITANILLA

Keleti nyelvek és kultúrák-koreai szakirány
BA, 5. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Bölcsészettudományi Kar

*Témavezető:
Fajkuszné Kovács Ramóna
Egyetemi tanársegéd, ELTE BTK*

Menekülés a társadalomból - a dél-koreai ifjúság problémái

Tanulmányaim, és egy Dél-Koreában eltöltött szemeszter során felfigyeltem a koreai társadalmi problémák sokaságára. Dolgozatomban ezeket járom körbe, a kutatásom pedig az ott élő ifjúság (6-30 éves korosztály) nehézségeit és az arra kialakult megoldásait vizsgálja az eszképzizmus fogalmán keresztül.

A téma megértéséhez fontos, a koreai társadalomra manapság érvényes neologizmusok – például a „Pokol Cszoszon” (Hell Joseon, 헬조선 heljoseon) és az ebből kialakult, kevésbé negatív változat, az „Elhagyni Cszoszon” (탈조선 taljoseon) – bevezetése alapján ismertetem a kutatás hipotézisét:

A koreai társadalmi berendezkedés nagy mértékben kényszeríti az embereket „kilépésre”.

A „Pokol Cszoszon” kiváltó okai közül az első lehet a konfucianizmus, ami a mai napig élő évszázados eszme- és viszonyrendszer. A második ilyen jelenség a közösségi gondolkodás (kollektívizmus) és annak fontossága. Következőként az iskolások életét szeretném bemutatni, napirendjük áttekintésével és az egyetemig tartó versenyhelyzet vonatkozásaival. Utoljára pedig az egyetem utáni életet ismertetem, ki milyen előnnyel és hátránnyal indul a munkaerőpiacon- vagy magában az életben (Kanál-elmélet, 수저론 sujeoron), milyen feltételeknek kell megfelelni, mennyi idő telik el a diplomázás és munkába állás között (vizsgarendszer 과거 gwageo, katonai szolgálat 병역 byeongyeok), mit kell feladni a boldogulás reményében (3Feladás/5 Feladás/Megszámlálhatatlan feladások generációja 삼포/오폐/N포 세대 sampo/opo/npo sedae) és hogy hogyan alakul a munkanélküliség helyzete.

Ezen pont után a – koreai eszképzizmusra – a társadalom elhagyására kialakult különböző módokat elemzem saját kutatási eredményeimmel együtt. Először is a külföldre költözést/külföldön tanulást, mint motivált-pozitív módszert mutatom be. Ismertetem ennek a körülményeit, a körülbelüli szükséges tőkét, és hogy általában mi alapján választanak célt, mit várnak az új helytől.

Másodjára az elszökés (가출 kachul) – mint motivált-negatív módszer – életkörülményeit mutatom be, hogy milyen szervezetben, vagy szervezett módon működnek az elszökött emberek (szökevény család, 가출패م kachulpaem).

A harmadik pontban pedig az öngyilkosság (자살 jasal) – mint motivált-extrém módszer – a társadalom legsötétebb problémája kerül sorra. Ismertetem az erre való hajlamnak a változó tendenciáit, kiváltó okait és az ezek csökkentésére létrehozott intézkedéseket is.

Ezután kutatásom összefoglalója és a hipotézisem bebizonyítása következik, amit javaslatokkal és jövőbeli kitekintéssel zárok.

FARKAS ÁGNES

jogász

Osztatlan, 7. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Állam- és Jogtudományi Kar

Témavezető:

Éber Márk Áron

egy. Adjunktus, ELTE TÁTK

„A punk rocknak a szabadságot kell jelentenie.” A punk kifejeződési formái az elmúlt fél évszázad Magyarországon

A dolgozat fő témája a magyarországi punk kultúra megjelenési formáinak bemutatása. A punk kultúra több évtizedes múlttal rendelkezik Magyarországon. Vannak olyan punkzenekarok, amelyek a magyarországi punk születésétől kezdve a mai napig aktívan képviselik az irányzatot. A dolgozat szempontjából fontosnak tartottam bemutatni, hogy a „punk” szó jelentéstartamára vonatkozóan ugyanolyan megosztott a punk-szféra, mint a politikai, az ideológiai vagy a társadalmi szerepvállalást illetően. Az 1970-es években kirobbant punkhullám kapcsán az individuum és egyediség kifejezési törekvései mellett a társadalmi-, politikai- és ideológiai differenciáltságáról, valamint a különböző társadalmi berendezkedési formákban megjelenő punk kultúra jellemzőiről írok. Többek közt olyan kérdésekre keresem a választ, hogy miként alakult át a kultúrpolitikához és médiajelenlétéhez való viszonya a punkzenekaroknak a rendszerváltás előtti időkhöz képest napjainkra. Pierre Bourdieu A mezők logikája című munkájában bemutatott elmélet alkalmazásával elhelyezem a punk mezőt a társadalmi térben, valamint a punk szférát övező vitákat, tévhiteket definiálok, és mutatom be. A dolgozat egyik konklúziója, hogy a magyar punk már a megjelenésének korai időszakában is hordozta a kapitalista társadalmi berendezkedésben született punk kultúra által megfogalmazott problémákat, ezért a magyar punknak speciálisan szocialista-kapitalista jellemzőkkel rendelkező egyvelegben kellett ellenálló attitűdöt képviselnie. Az interjúkat a CPg, az Auróra, a Prosectura, a Hétköznapi CSAlódások, a Rózsaszín Pittbull és a Francesco és a haverok zenekarok egyes tagjainak részvételével készítettem el.

FARKAS DÁNIEL

Történelem

MA, 3. félév

Károli Gáspár Református Egyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

Dr. Horváth Emőke
egyetemi docens, KRE BTK

**„No es que nosotros aquí estamos expresando un sentimiento de orgullo nacional...”
Fidel Castro záróbeszéde a Trikontinentális Konferencián, 1966. január 15.**

Az 1966 január 3-15. között Havannában megrendezett I. Trikontinentális Konferencián számos, a gyarmati uralom alól frissen felszabadult állam, illetve a gyarmati rendszer ellen küzdő csoport képviselői találkoztak, hogy Ázsia és Afrika után Latin-Amerikára is kiterjesszék a felszabadítási mozgalmak szolidaritási szervezetét. Sajátos politikai kísérlet volt ez egy, a bipoláris világon túlmutató nemzetközi kapcsolatrendszer megteremtésére. A konferencia részben az „el nem kötelezett” mozgalom elvein alapult, részben sajátos baloldaliságot képviselt. Ennek megfelelően a konferenciát mind a Szovjetunió, mind Mao Kínája igyekezett felhasználni dominanciája megteremtésére.

Ennek a kísérletnek és az azt kísérő politikai vetélkedésnek a házigazda, Kuba szempontjából legfontosabb elemeit mutatja be a dolgozat Fidel Castro záróbeszédén keresztül. A kubai vezető 1966. január 15-én a konferencia plénuma előtt áttekintette harmadik világ adott történeti pillanatának legfontosabb kérdéseit, sajátos és független álláspontot elfoglalva a vetélkedő szocialista nagyhatalmak között. Álláspontja ellentmondást nem tűrően militáns. Markánsan független vállalásokat tesz, globális szintű kötelezettségeket vállal a forradalmi mozgalmak melletti beavatkozásokra. Miközben alkalmazza a maoista retorikát, annak képviselőit – bár burkoltan - támadja, egyúttal elutasítja a szovjetek békés egymás mellett élési politikáját. Feltűnően nagy mértékben épít Che Guevara korábbi akcióira és a róla kialakult képre, és mindenekelőtt magának követeli Latin-Amerikai antiimperialista forradalmainak összefogását.

A dolgozat idegen nyelvű hírszerzési forrásokon, spanyol nyelvű propagandaanyagokon, valamint a kínai és orosz források szakirodalmi feldolgozásain keresztül elsőként dolgozza fel mélyreható és szerteágazóan elemző megközelítésben Fidel Castro záróbeszédét. Kuba külpolitikai irányvonalainak vizsgálata ritkán képezi elemzés tárgyát, a dolgozat egy kevésbé ismert aspektusát világítja meg a kérdéskörnek. A beszéd kontextusának rekonstruálásával és a szöveg elemzésével a dolgozat a kubai külpolitika pólusoktól független törekvéseinek megértésére törekszik, s így nyújt fontos adalékot egy kevésbé vizsgált területhez, a Dél országai közötti kapcsolatok vizsgálatához.

FEJÉR ANDRÁS FERENC

Történelem-biológia

Osztatlan, 3. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezetők:

Dr. Acél Zsolt

címzetes egyetemi docens, ELTE BTK

Rung Ádám

egyetemi tanársegéd, ELTE BTK

Püthia és Kasszandra, áldott és átkozott?

Jelen dolgozatomban Apollón ellentmondásos megjelenését veszem górcső alá Aischylos Oresteia trilógiájában, az Agamemnón Kasszandra-jelenete és az Eumenides Pythia-prológiájának alapján. A következő kérdésekre keresem a választ ebben a kutatásban: Milyen különbözőségeket és hasonlóságokat figyelhetünk meg Apollón két jósnőjének, Kasszandrának és Pythiának jelenetében? Hogyan és miért teszi rokonszenvesebbé Aischylos Kasszandrát, és ez hogyan kötődik idegenségéhez? A két jósnő hogyan viszonyul Apollónhoz, és milyen jelentésváltozáson mehet keresztül a Loxias jelző a Pythia-prológiában a Kasszandra-jelenethez képest? Dolgozatomban azt állítom, hogy Aischylos művében korántsem annyira egyértelmű az, hogy Kasszandra egy átkozott, Pythia pedig egy áldott apollóni jósnő. Fő tézisem, hogy Kasszandra, barbársága ellenére felmagasztosul, míg Pythia, pánhellén tisztelete ellenére nevetségessé válik. Kasszandra Apollónal kölcsönösen szakít, Pythia szolgálai jellegű, egyoldalú kapcsolatban áll Apollónnal. A szöveg és a szakirodalom alapján Kasszandra és Pythia személyének és a műben betöltött szerepüknek párhuzamait és különbségeit tárgyalom, majd pedig Apollón személyének ellentmondásosságára térek ki mint dolgozatom fő kérdésére, középpontban a Loxias jelzővel. Számos szempont figyelembevételével igyekeztem árnyalni kettejük személyiségét és megjelenítését illetve összehasonlításuk relevanciájára szerettem volna felhívni a figyelmet. Olvasatomban radikálisan szakítottam azzal a megközelítéssel, amely az Apollón-képet csak az Eumenides részen keresztül szemléli. A két jósnő összehasonlítására nem találtam más szakirodalmi példát, illetve kettejük Apollón-aspektusának különbségeinek tárgyalását is a magam eredményének tulajdonítom.

FEKETE EMESE

Szociológia

MA, 4. félév

Pázmány Péter Katolikus Egyetem

Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar

Témavezető:

Rosta Andrea

egyetemi docens, PPKE BTK

Sajátos nevelési igényű gyermekek általános iskolai integrációja. Az integráció értékelése az iskolai ellátás fókuszában.

A dolgozat a sajátos nevelési igényű tanulók általános iskolai oktatási integrációját és annak értékelését mutatja be. A kutatási kérdéseim az integráció feltételeire, előnyeire, hátrányaira vonatkozik, ezen kívül kísérletet tettem az integrálhatóság komplex kérdéskörét egy modellbe foglalni és javaslatokat megfogalmazni.

A kutatási kérdéseimre kvalitatív módon keresem a választ, félig strukturált interjúkat készítettem pedagógusokkal, gyógypedagógusokkal és intézményvezetőkkel, illetve a lehetőségem volt óralátogatásra, ahol megfigyelhettem az integrációt. Az adatokat a megalapozott elmélet módszere szerint dolgoztam fel. A vizsgálatban nyolc szakember – két intézményvezető és pedagógus, három „csak” pedagógus és három gyógypedagógus – és három vidéki, magas SNI aránnyal rendelkező intézmény vett részt.

Eredményeim alapján az integráció feltételei a humán erőforrás; az inklúzív személetmód; a sikerélmény; az oktatásszervezés; az együttműködés; a materiális feltételek; illetve az oktatáspolitikai feltételek.

Az integráció előnyei három nézőpont szerint vizsgálhatóak. Integrált gyerek szempontjából az előny a könnyebb beilleszkedés a társadalomba, az ép társak húzóereje, a realisabb énkép; a befogadó közösség részéről a humán értékek felerősödése, a realisabb önértékelés és a tanórába épített differenciálás és fejlesztőfeladatok pozitív hozadékai; az intézmény oldaláról pedig a befogadó közösség kialakítása, a szakmai fejlődés és az érzékenyebb pedagógiai módszerek.

Az integráció hátrányai is három nézőpont szerint vizsgálhatóak. Integrált gyerek szempontjából a hátrány a nem megfelelő ellátás, a kirekesztődés korai megtapasztalása; a befogadó közösség részéről kevesebb figyelem, tanulásban való akadályozottság; az intézmény oldaláról pedig a pedagógusok leterheltsége és bizonytalansága. Stigmatizáltság mindhárom szinten megjelent.

Az integrálhatóságot három dimenzió alapján képzelem el: rendszer (mérlegelő és merev), résztvevők (befogadó közösség és integrálandó gyerek) és környezet (politikai, jogi, társadalmi, gazdasági). E három dimenzió egymással kölcsönhatásban van, csak együtt értelmezhető.

Javaslom a pedagógusok továbbképzésének alternatív megoldásait, az oktatásszervezés újragondolását, folyamatos érzékenyítést, a fejlesztések tanórába építését és a szakember állomány kibővítését pedagógiai és gyógypedagógiai asszisztensekkel.

FELDE ANDRÁS BENCE

Nemzetközi tanulmányok

MA, 3. félév

Nemzeti Közszolgálati Egyetem

Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok

Kar

Témavezető:

Dr. Ördögh Tibor

adjunktus, NKE ÁNTK

Szerbia az alagút végén: Egyesülve a sokféleségben?

Szerbia elmúlt éveit a szomszédjaival kialakult konfliktusok sora, a hatalmi űr utáni nemzeti szuverenitás megteremtése, a szomszédokkal és a nagyhatalmakkal való kapcsolatépítés jellemezte. Kutatásomban arra keresem a választ, hogy milyen méretű és jellegű államközi és politikai kompromisszumok mentén jöhet létre Szerbia Európai Uniós integrációja.

Témaválasztásomat indokolják a korábbi Európai Unióval és a Nyugat-Balkán régió területén folytatott tanulmányaim, melyet Szerbián keresztül szakpolitikai területen is szerettem volna összekapcsolni. Az Európai Unió szomszédság és bővítéspolitikája szerbiai relációjának aktualitását adja, hogy a térség egyre nagyobb jelentőséggel bír a nemzetközi rendszerben, és a csatlakozási tárgyalások menete, illetve mérlege a nagyhatalmi érdekek mentén formálódik. A nagyfokú figyelem egyúttal elvárásokat és kötelezettségeket is magával hordoz. Ezt a versenyhelyzetet kihasználva régi-új szereplők jelentek meg az államban, és a kínáló lehetőségektől sem Oroszország, sem Kína, sem az Amerikai Egyesült Államok nem szeretne tárgyalni. A szerb hintapolitikát konzekvens stratégiának kell követnie. A Nyugat-balkáni integráció prioritások közé lépésével, egy új, de motivált EU bővítési biztossal, és végső soron a nemzetközi figyelem fokozódásával egyre nagyobb nyomás helyeződik a felekre. Írásomban komparatív kutatási stratégiák mentén kívánok minél tisztább képet adni a vizsgált területről. Elemzésemben forráskutatások, és tartalomelemzések útján vonom le következtetéseimet primer, és szekunder irodalmakból. A nemzetközi viszonyrendszer analizását követően dokumentumelemzést folytatok a csatlakozási tárgyalásokat illetően, melyek által világos kép bontakozik ki Szerbia európai integrációjának menetéről, mérlegéről, továbbá lehetőségeiről és korlátairól.

Kutatásom során arra a következtetésre jutottam, hogy Oroszország passzív önérték érvényesítő politikája, Kína gazdaságdiplomáciája, az Amerikai Egyesült Államok Európai Unióval alkalmazott puha eszközei a tartalommal megtöltendő európai integráció kereteit állítja fel. Az Európai Unió és Szerbia közötti kormányközi konferenciák, és a Bizottság éves jelentései alapján kirajzolódik, hogy a nyugat-balkáni állam 2014 és 2020 között jelentős lépéseket tett az integráció irányába. Határozott elköteleződésről azonban nincs szó.

Szerbiában jelentős reformok váratnak magukra főleg az igazságszolgáltatás, a jogállamiság, demokrácia, továbbá az emberi és kisebbségi jogok területén.

FELFÖLDI JULIANNA

Szociális munka

BA, 7. félév

Gál Ferenc Egyetem

Egészség- és Szociális Tudományi Kar

Témavezető:

*Dr. Homoki Andrea
főiskolai tanár, GFE ESZK*

A görög és a magyar társadalom gyermeknevelési szokásainak vizsgálata

Kutatásommal a magyar és görög társadalmak gyermeknevelési szokásainak összevetésével azt kívánom vizsgálni, hogy a különböző kultúrák, valamint a kisiskolás korú gyermekek társas-, és társadalmi kapcsolatai hogyan befolyásolják a kisgyermekek személyiségfejlődését. Személyes tapasztalataim révén úgy vélem, hogy a hazai kisiskolás korú gyermekekkel ellentétben a hasonló korú görög gyermekek boldogabban és kiteljesedettebben élik meg ezeket az éveket. Az általános iskolai rendszer mind időben, mind elvárásokban kevésbé leterhelő működése több szabadidőre, ezáltal több hobbitevékenységre, interakciókban gazdagabb kortársi kapcsolat megélésre nyújt lehetőséget a számukra.

Kitekintésben vizsgálom a görögökre jellemző többgenerációs családmodell hatását a kisgyermekek minőségi időtöltésére, valamint a karrier kontra család kérdéskörét is.

A hazánkban jellemző ortodox, lexikális tudásszint elvárásokkal szemben a görög oktatási modell és az erős családi kötelék az érzelmi intelligencia fejlődésében nyújt segítséget a kisiskolás korú gyermekek számára. Úgy vélem, a változó világhoz szükséges rugalmas alkalmazkodó képesség, az érzelmi intelligencia hazai erősödése az új generációk számára itthon is segítséget nyújtana a várható kihívásokkal szemben.

A fenntartható fejlődés útját, az innovációra nyitott, együttműködő, jó problémamegoldó készségű, empátikus és rugalmasan reagáló munkavállalók biztosíthatják.

Egy csoport, egy közösség kohézióját a tagok érzelmi intelligenciájának minősége nagymértékben befolyásolhatja.

Vizsgálom a család fogalmát, statisztikai meghatározását, és a görög és magyar családi formák közötti különbségeket, a jól működő természetes támaszok előnyeit az egyénre, illetve a családra vonatkoztatva és a minőségi idő fogalmát.

Képet alkotok arról, hogy mi befolyásolja a kisiskolás korú gyermekek rugalmas, reziliens boldogulását, valamint az érzelmi intelligenciájuk fejlődését.

Kisiskolás korban a társas kapcsolatok kialakítása, a barátságok kialakulása, a társas kompetenciák összetevői szintén vizsgálatom tárgyai.

Vizsgálatommal a két kultúra különbségének hatásainak feltárása mellett arra is szeretnék választ adni, hogy a jövő generációinak hogyan tudnánk segítséget nyújtani abban, hogy teljesebb, boldogabb életet élhessenek.

Kutatásom teljes egésze (szakirodalom-feldolgozás, kutatás tervezése, adatfelvétel és adatelemzés, feldolgozás) a saját munkám.

FERENCZY ANETT KITTY

Szociális munka

BA, 7. félév

Veszprémi Érseki Hittudományi Főiskola

Témavezető:

*Kaszásné dr. Leveleki Magdolna
szakvezető, VHF*

A deviáns viselkedés családi háttere a Tüskevári Család-és Gyermekjóléti Szolgálat által gondozottak körében

Munkám útján gyűjtött adatok, információk arra mutattak rá és egyúttal a már meglévő elméletekre utaltak vissza, miszerint a gondozott családok körében megjelenő deviáns viselkedések oka lehet a valamilyen szocializációs sérülés gyermekkorban, melynek kapcsán a felnőtt nem rendelkezik megfelelő megoldó képességekkel. A különböző élethelyzetek által, a kutatásban megjelenő lakóhelyváltás gyakorisága hatással lehet az egyén és környezete jólétére, alkalmazkodó képességét megterhelheti. A változással járó feszültség oldásaként megjelenhet a deviáns magatartás. Mivel a családok nagy részében kiskorúak élnek, így az ő számukra ez a minta szintén elfogadottá válhat. Kiemelten fontos szerepe van tehát a megfelelő minta nyújtásának a családban, mivel a legkorábbi életszakaszban az érzelmi kötelékek milyensége bevesződik az egyénbe, amit tovább vihet élete egész útján. A család közvetítő funkciója által válhat az egyén a társadalom részévé, megtanulva a jó és a rossz közti különbségeket, különböző szerepeket.

A legtöbbször előforduló deviáns viselkedési formákkal foglalkoztam, abból a nézőpontból, hogy mit hozott gyermekkorából az egyén, milyen családi légkörbe szocializálódott és mekkora a deviáns viselkedés előfordulásának gyakorisága a jelenlegi családban. Munkám során kirajzolódott a család szerepe a normasértő viselkedés befolyásolójaként, egyértelművé vált annak fontossága. A családokkal végzett segítő munkám során a továbbiakban is szándékomban áll a gondozott családok jóllétét elősegíteni, a család működésének megismerése által. Az ott megjelenő nehézségek, problémák kiütkeresésében a családok minden tagjának a pozitív előre mozdulását segíteni főként elfogadással. A devianciák felismerése, önbevallása előrelépés lehet a családok életében. A szükséges segítő szakemberek bevonása, a családok tájékoztatása az ő elérhetőségről, amennyiben segítséget kérnek a már felismert deviáns viselkedés megszüntetésére, megváltoztatására, mindezt a hitelesség elvével úgy, hogy a család erőforrásait önmaga ismerje fel és hasznosítsa. Az empiriában megjelenő tények afelé ösztönöznek, hogy a generációkon át körkörösen megjelenő devianciák gyakoriságát a családokban minimalizálni lehessen. Az itt felnövő gyermekek szüleiktől átvett norma és értékrendszere bővülhessen. A család életébe pozitív változás következzen be, nem egyéni szinten, hanem a család egészében. A változás lehetősége mindig bekövetkezhet, akár egy jó szó, megfelelő példa életre keltesével.

FIRTELMEISTER MÁRIA

Szociológia
BSc, 6. félév

Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem
Csíkszeredai Kar

*Témavezető:
Dr. Nistor Laura
egyetemi docens, RO EMTE CSK*

Önkéntesség a szervezetek szemszögéből

Kaptunk már képet arról, hogy az egyén hogyan végzi, éli meg önkéntes tevékenységét egy szervezeten belül, azonban a szervezetek szemszögét viszonylag kevesebb szerző vette figyelembe. Kutatásom során néhány, elsősorban csíkszeredai szervezet szemszögéből vizsgálom az önkéntesség társadalmi megítélését. Pontosabban arra keresem a választ, hogy a szervezeteknek milyen a hozzáállásuk az önkéntességhez, mennyire fogadóképesek az intézmények az önkéntes munkára, van-e olyan tevékenységi körük, programjaik, melyben önkéntesek is részt tudnak vállalni. Egyáltalán szükségük van-e önkéntesekre, fontosnak tartják-e az önkéntes munkát. Kutatásom egy újfajta bepillantást ad a témában, feltáró jellegű. A kutatás során kvalitatív módszert, félig strukturált interjút alkalmaztam, mivel ez az adatgyűjtési mód lehetővé teszi a témában való jobb elmélyülést.

FODOR FANNI

Kommunikáció és Médiatudomány

BA, 5. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

Hammer Ferenc

egyetemi docens, ELTE BTK

A koreai pop térhódítása a digitális zenei világban– Mi tette naggyá a BTS-t?

A koreai popzene az elmúlt évtizedben meglepetésként tört be a nemzetközi zenepiacra. Annak ellenére, hogy maga a műfaj szűk harminc éve létezik, hatalmas rajongói réteget halmozott fel világszerte, ezt pedig sajátos stílusának és rendszerének köszönheti. A BTS jelenleg a legnépszerűbb koreai bandának számít és folyamatosan rekordokat döntöget újabb album megjelenéseivel, rajongók millióit vonzva a koreai zene világába.

Szakedolgozatomban azokat az összetevőket keresem és elemzem, amelyek a koreai popzene globális sikeréhez vezettek a 2010-es években, különös figyelmet fordítva a koreai kiadók, kifejezetten a BTS kiadója, a BigHit Entertainment marketingstratégiáira a megjelenő zenével és a zenén kívüli termékekkel kapcsolatban. Emellett nagy figyelmet szentelek a mai digitális lehetőségeket kihasználó interneten történő kommunikációra művész és rajongói közösség között, különös tekintettel a koronavírus miatt történő lezárások alatti online tevékenységekre. Valamint megkísérlem elemezni az általános különbségeket a koreai és a nyugati zene világa között, esetenként pedig megállapítani ezek pozitív és negatív hatásait a befogadóra. Emellett kitérek a rajongói magatartásokra a különböző közösségi médiás platformokon, illetve a való világban, és ezek rendhagyó formáit keretek közé illesztem. Az előbbiekkal összefüggésben beszélek a nyugati média a koreai popzenéhez való hozzáállásáról, illetve a kulturális különbségek által felvetett problémákról is. A kutatáshoz felhasználok a koreai pop korábbi korszakaival foglalkozó szakirodalmakat, emellett pedig különböző cikkeket, amelyek elemzésével kísérlem meg értelmezni a műfaj mai formájához és népszerűségéhez vezető összetevőket és lépéseket.

Szakedolgozatomban tehát értelmezem és elemzem a koreai pop globális sikeréhez vezető összetevőket, majd befejezésként következtetéseket vonok le belőlük a műfaj jövőjére nézve. A koreai pop egy folyamatosan változó, fejlődő és terjeszkedő része a zeneiparnak, így a jövőben is rengeteg új kérdést fog felvetni, és érdemes lesz tovább kutatni, hogy átláthatóvá váljanak mozgatórugói.

FOGARASI VIRÁG

nemzetközi igazgatási
BA, 6. félév

Nemzeti Közszolgálati Egyetem
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok
Kar

*Témavezető:
Prof. Dr. Halász Iván
egyetemi tanár, NKE ÁNTK*

A Visegrádi Országok és azok családpolitikájának intézményi, jogi és támogatási rendszere (összehasonlító elemzés)

A második évezred fordulójára Európa szerte a figyelem középpontjába került a lakosság elöregedésének problémája, mely a visegrádi országok demográfiai adataiban egyaránt megjelent. Míg a születéskor várható átlagos élettartam az elmúlt évtizedekben 6-8 évvel emelkedett, addig a termékenységi ráta az ezredfordulóig jelentősen 0,6-0,8 értékkel csökkent. Felmerül a kérdés, hogyan lehetne a gyermekvállalási kedvet növelni, mert szükség van az új, fiatal generációra, akiknek a segítségével a nyugdíjasok folyamatosan növekvő létszámát el tudják tartani az államok.

Közel harminc éve működik szoros gazdasági együttműködés a visegrádi országok között. Dolgozatom célja bemutatni a Cseh Köztársaság, a Szlovák Köztársaság, Lengyelország és Magyarország jelenlegi családpolitikájának intézményi és jogi hátterét, valamint összehasonlítani hat fontos területen a támogatások jellegét, mértékét és feltételrendszerét. A vizsgált területek közé tartoznak a születéskori egyszeri juttatások, a csecsemőkori támogatások, a családi pótlék, a gyermekgondozást segítő pénzbeli ellátások, a gyermekjóléti szolgáltatások illetve az adókedvezmények. Továbbá, a dolgozatban sor kerül az országok demográfiai helyzete kapcsán, az elmúlt harminc évben végbement népesség, születéskor várható átlagos élettartam és termékenységi arányszám változásának ismertetésére.

Mivel a kutatásomhoz hasonló összehasonlító tanulmány még nem készült az elmúlt években, így főként a minisztériumok honlapjai, eredeti nyelvű törvények és rendeletek, valamint a Mutual Information System on Social Protection adatbázisai képzik a forrásaim jelentős részét.

Összehasonlító elemzésem megmutatta, hogy számos hasonlóság és különbség fedezhető fel a vizsgált négy ország között, melyek részletes ismertetésére a dolgozatban kerül sor.

Kutatásaim bizonyítják, hogy 2020-ban mind a négy vizsgált országban széleskörű, jól kiépített családtámogatási rendszer működik.

Röviden összefoglalva a legnagyobb különbség abban mutatkozik meg, hogy az adott ország milyen módon támogatja az aktív dolgozó vagy biztosítási múlttal rendelkező szülőket és hogyan a hátrányos helyzetű vagy munkanélküli, esetenként hallgatói jogviszonnyal rendelkező édesanyákat.

Véleményem szerint a napjainkban is aktív kapcsolattartásnak és rendszeres találkozóknak köszönhetően a továbbiakban, nem csak gazdasági, hanem családpolitikai területen is gyümölcsöző eredményeket hozhat a régiós országaink közötti folyamatos együttműködés.

FÓRIS NORBERT

Közigazgatás-szervező

BA, 6. félév

Nemzeti Közszolgálati Egyetem

Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok

Kar

Témavezető:

*Dr. Bauer Lilla Erzsébet
adjunktus, NKE ÁKK*

A különböző civilszervezetek munkájának hatása a látássérült emberek életminőségére

Minden ember próbálja a legjobb minőségben élni életét. Ez alól a sokszor hátrányos helyzetűként definiált csoportok, különös tekintettel a látássérült emberek sem képeznek kivételt. Számos civil szervezet tevékenykedik napjainkban annak érdekében, hogy különböző programokkal, és szolgáltatásokkal könnyítse meg az érintettek mindennapjait. Kutatásom során feltérképeztem ezen civil szervezetek tevékenységét, valamint vizsgáltam, miben szorulnak a látássérültek leginkább segítségre.

Dolgozatomban áttekintettem a törvényi változásokat a látássérülteket illetően, illetve összegyűjtöttem az érintettek által igénybe vehető, jogszabály által biztosított kedvezményeket.

Kutatásom során feltártam, mely területeken milyen civilszervezetek tevékenykednek a látássérültek érdekében, az életminőséget érintően milyen hatással van ezen szervezetek tevékenysége a látássérültek mindennapjaira. Milyen esetekben igényelnek a látássérültek segítséget, ezt milyen mértékben kapják meg a különböző civil szervezetektől. Miben lenne az érintetteknek a jelenleginél több segítségre szüksége? Megismertem a látássérültek igényeit, és felmértem a civilszervezetek lehetőségeit.

A dolgozat során választ kaptam, milyen módon járulnak hozzá a látássérültek érdekében tevékenykedő civil szervezetek az érintettek életminőségének változásához. A válaszok alapján összesítettem, milyen területen lenne leginkább szüksége a látássérülteknek valamilyen civilszervezet segítségére. Javaslatokat fogalmaztam meg a legnagyobb országos érdekvédelmi szervezet irányába, mely területeken kellene a látássérültek életminőségén javítani. Eredményeimnek köszönhetően javulna a látássérültek életminősége, ezáltal még jobban előmozdítható lenne a célcsoport társadalmi integrációja.

FÖLDESI FRUZZSINA

Államtudományi
Osztatlan, 3. félév

Nemzeti Közszolgálati Egyetem
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok
Kar

*Témavezető:
Dr. Szabó Máté Csaba
adjunktus, NKE ÁNTK*

A Z generáció élet-szenáriója

A dolgozatban a sokat ostorozott Z generáció felfogása, gondolkodásmódja, jövőképe kerül vizsgálat alá. A vizsgálat célja annak bemutatása, hogy mely életszála-elemek, milyen folyamatok tehetők felelőssé az 1995 után születettek attitűd-változásáért és mindezek hogyan, milyen irányban transzformáltak e nemzedék életvezetési preferenciáit, jövőképét. A kutatás empirikus módszerrel, világhálón közzétett saját kérdőívvel zajlott. A mintavételben a célcsoport megosztása (középiszkolás-egyetemi korosztály) lehetővé tette a pontosabb tézisalkotást.

A tanulmány alaptézise szerint a Z generáció jövőképeének kulcseleme a minket körülvevő technológia által meghatározott. Ennek pozitív és negatív deformáló hatása kerül vizsgálat alá a kommunikációban, személyes kapcsolatokban és a munkahelyen.

A kutatás megállapításai szerint a Z generáció a legellentmondásosabb korosztály, amely gondolkodásában, személyiségében nagy mértékben megváltozott. Ez a tény pedig mind a munkában, mind az oktatásban változásokat, reformokat követel.

A kutatás továbbfolytatásának iránya ezen reformok, változások konkrét meghatározása annak érdekében, hogy a Z generáció jövőképe és ezzel a társadalom jövője a legoptimálisabb legyen.

Kulcsszavak: Z generáció, jövőkép, generáció-kutatás

The assaulted Gen.Z. in perception, way of thinking and vision is under study in this exercise. The object of this examination is to present which life-style items and processes are responsible for the attitude changes of the generation was born after 1995 and how these changes transformed the life-style preferences, vision of them.

This search was with empirical methods with an own questionnaire published through world Wide Web. The sharing of the target object (high school - university) made possible to have a more precise thesis.

According to the principle of the study, the main key item of the Gen. Z.'s vision is determined by the technology surrounding us. The positive and negative effects of this are examined in communication, personal contacts and workplaces.

According to the statements of the study the gen.Z. is the most controversial age group, that changed a lot in thinking, personality. This fact demands changes, reforms at work and also in education.

The direction of this and subsequent study is to determine the concrete changes and reforms in order to have a better and the most optimal vision of the Gen.Z. and future of our society.

key words: Generation Z., vision, generation-searching

FÖLDEVÁRI DEBORA

Teológia

BA, 6. félév

Babeş-Bolyai Tudományegyetem

*Témavezető:
Adorjáni Zoltán
professzor, RO KPTI*

A nők gyülekezeti szolgálata az Újszövetség korában

A nők gyülekezeti szolgálata az Újszövetség korában

Dolgozatom megírásának célja olyan újszövetségi nők személyének megvizsgálása, akik valamilyen formában kiemelkedő szerepet töltek be a gyülekezeti életben. A bevezetőben a nők mindennapi, társadalmi helyzetét vizsgálom, hiszen a hellén kultúrában legtöbbször férjük mellett csak másodlagos helyet foglaltak el. Ennek következtében a Szentírásban is gyakran csak mellékszereplőkként vannak feltüntetve. Fontosnak tartom figyelembe venni azokat az ígeréseket is, amelyekben Pál apostol hallgatásra inti a nőket. Annak érdekében teszem ezt, hogy egy teljesebb képet kapjunk a nők gyülekezetben elfoglalt helyéről. Megvizsgálván ezeknek az ígeverseknek a szövegkörnyezetét és jelentőségét, rátérhetünk azoknak a nőknek a bemutatására, akikről dolgozatom fő témája szól. Dolgozatomban négy keresztyén nő – Fébé, Priscilla, Lídia, Tábita – szolgálatát, valamint az úgynevezett özvegyasszonyi tisztséget vizsgálom meg. Az öt ígerész bár különböző, más és más kompetenciákkal rendelkező nők fontosságát ismerteti meg, mégis van egy olyan közös kapocs, amely összeköti őket. Ez nem más mint az a vágy, hogy az Úr szolgálatába álljanak s ennek következtében a gyülekezetben is példás magaviselettel szolgáljanak társaik számára.

FROLYÓ KAROLINA

nemzetközi tanulmányok
BA, 6. félév

Szegedi Tudományegyetem
Állam- és Jogtudományi Kar

*Témavezető:
Dr. Sziebig Orsolya Johanna
adjunktus, SZTE ÁJK*

NATURA 2000, az európai biológiai sokféleség védelmének szolgálatában

A dolgozat hipotézise szerint a Natura 2000 hálózat eredményes megoldást jelentene az európai biodiverzitás megőrzése számára, ha a tagállamok teljes mértékben eleget tennének a madárvédelmi és élőhelyvédelmi irányelvből fakadó kötelezettségeiknek. A dolgozat kiinduló pontját a 2020-ig érvényes Biológiai Sokféleség Stratégia adta, amely egyik célként meg a madárvédelmi és élőhelyvédelmi irányelv teljeskörű végrehajtását jelölte meg. A másik kiinduló pontot a Bizottság 2015-ös jelentése biztosította, amelyben a 2007 és 2012 közötti időszakot vizsgálva megállapították, hogy az élőhelyek és fajok általános védettségi helyzete nem változott jelentősen. Az Európai Számvevők különjelentése alapján a probléma hátterében a nem megfelelő tagállami végrehajtás állhat, amely a dolgozat magját adja. A hipotézist több aspektusból is megvilágítja a dolgozat, egyrészt a történi áttekintés során a hálózatot életre hívó nemzetközi és európai tendenciák, valamint tagállami attitűdök kerültek elemzésre, amely az aktuális folyamatok és eredmények jobb megértését szolgálja. Másrészt a IV. fejezetben kvantitatív adatokra támaszkodva számszerűen összegzésre kerültek a tagállamokkal szemben kezdeményezett kötelezettségszegési eljárások, a tagállami végrehajtás és törvényhozás körébe eső hiányosságok és mulasztások az egyes tárgykörök kapcsán csoportosításra kerültek, amely a Szerző saját gyűjtése és csoportosítása. A dolgozat elsősorban kvalitatív elemzésre támaszkodott. A dolgozat utolsó egységében a magyarországi esetekben is tetten érhető, Európa-szerte előforduló hiányosságokat mutatja be a dolgozat. A tiszauzi incidens vonatkozásban a hatályos jogszabály jelentette ellentmondások is feltárásra kerültek, valamint az Alkotmánybíróság júliusi határozata, amely felülvizsgálta az erdőtvény számos rendelkezését, de még így sem biztosít megfelelő védelmet a veszélyeztetett ártéri erdők számára. A tiszauzi tarvágás kapcsán megvizsgáltam a beavatkozó felelősségének kérdését az élőhelyvédelmi és a környezeti felelősségről szóló irányelv alapján, amely kapcsán arra a következtetésre jutottam, hogy a beavatkozó megsértette az irányelvek rendelkezéseit és az engedélytől eltérő módon hajtotta végre a beavatkozást. Összeségében a Natura 2000 hálózat hatékony megoldást jelenthetne a biodiverzitás megőrzése számára, valamint hozzájárulna a globális környezeti problémák mérsékléséhez, azonban a tagállamok részéről tapasztalt mulasztások és hiányosságok hátráltatják a hálózat céljait.

FÜLÖP LAURA-NIKOLETT

Kommunikáció és Közkapcsolatok

BA, 5. félév

Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem

Marosvásárhelyi Kar

Témavezető:

Vajda András

Egy. adjunktus, RO EMTE MVK

A Marosvásárhelyi Nemzeti Színház Tompa Miklós Társulatának online tevékenysége a COVID-19 járvány idején

Az emberek, az internet rohamos fejlődése és a társadalmi viszonyok alakulása miatt, életüknek egy részét online élik és ez a járványhelyzetben még hangsúlyosabbá válik. A digitalizálódás alól nem kivétel a színház sem, bár fő tevékenységei továbbra is elsősorban a fizikai környezethez, az előadótermekhez, valamint kisebb részben utcákhoz, terekhez stb. kötődnek. A színház és az internet kapcsolata az elmúlt évtizedben többnyire abban állt, hogy a színház saját honlapján, valamint a közösségi médiában (Facebook, Instagram, Youtube) az előadásaival kapcsolatos tartalmakat osztott meg. Ennek a gyakorlatnak a legfőbb célja az volt, hogy minél nagyobb láthatóságra tegyenek szert, és minél nagyobb számú közönséget tudjanak elérni.

A 2019-ben bekövetkezett COVID-19 járvány viszont nagymértékben kihatott a színházak működésére és online kommunikációjának alakulására is. Egyik napról a másikra megváltozott a színház és a nézők közötti kapcsolat, a színházak a kényszerű bezárás miatt lehetetlenné vált élő közönség előtt előadást tartani.

Dolgozatom témája a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház Tompa Miklós Társulatának a járványhelyzet okozta karantén alatt végzett online tevékenységének vizsgálata. Kutatásomat a színház vezetőségével készített interjúkra építem, amelyek során azt vizsgálom, hogy a társulat hogyan tudta fenttartani a kapcsolatot a nézőkkel, hogyan és mit kommunikált a nézők fele, egyáltalán hogyan tudta átvészelni ezt az időszakot úgy, hogy ne veszítsen a népszerűségéből. Ugyanakkor arra is kíváncsi vagyok, hogy ez az új helyzet mennyiben változtatta meg a társulat online kommunikációját a célok, a közlésmód és az eszközök tekintetében.

Kulcsszavak: kultúra, színház, internet, közösségi média, online kommunikáció, COVID-19

FÜLÖP-VADADI BENEDEK VALTER

Kommunikáció és médiatudomány

BA, 5. félév

Budapesti Gazdasági Egyetem

Külkereskedelmi Kar

Témavezető:

Dr. Zelena András

főiskolai docens, BGE KKK

BKK kommunikációs krízisének elemzése

A BKK etikus hacker ügyéhez köthető kommunikációs válság képezi vizsgálatom tárgyát, amelyből kiindulva kutatom a pozitív reputációnak jelentőségét, illetve vizsgálom, hogy a krízis

alatt BKK által alkalmazott kommunikációs stratégia miképpen hatott a vállalat helyzetére.

Tanulmányomban foglalkozom a médiastratégia kérdésével, ugyanis hipotézisem szerint a médiumok nagy hatással voltak milyen véleményét formáljon az egyén az érintett ügyben.

Charles J. Fombrun Reputation című 2018-ban megjelent (20. kiadott példány) szakirodalmat vettem tanulmányom alapjául, mivel a hazai szakirodalmak is gyakran az általa írt műveit használják fel hivatkozási alapként vállalati hírnév és imázs témakörökben.

Kvalitatív kutatási módszertant alkalmaztam tanulmányomhoz, ugyanis a különböző szakirodalmak segítségével tartalomelemzést és összehasonlító elemzést választottam kutatásomhoz (szekunder kutatás). Ezenkívül előre feltett kérdések segítségével interjúkat készítettem (primer kutatás) közismert újságíróval, krízismenedzsment szakértővel, valamint felkerestem a BKK-t.

Napjainkban a jó hírnév az egyik legfontosabb érték egy vállalat számára, ami több éves építő munka ellenére egy hibás menedzsmenti stratégiával könnyen elveszthető. Erre az egyik meghatározó példa a BKK reakciója az etikus hacker cselekedetére, ezért a dolgozat fő irányvonalát ennek a krízisnek az elemzése adja. A BKK megalakulásának okait is vizsgálom, mivel differencia fedezhető fel a vállalat megalakulásának okai és a krízis idején a vállalat kommunikációja között. Az internet fejlődésével, mediatizált információs társadalmakban rendkívül gyorsan kialakulhatnak vállalatokat érintő krízisek, amelyek kezelésére számos vállalat fel sem készül, ebből adódóan súlyos következményei lehetnek. Az országot bejáró botrányt követően BKK-nak a kríziskezelését elemzem PR stratégia, valamint média stratégia tekintetében. Továbbá az etikus hacker jelenség ugyancsak a vizsgálatom részét képezi hazai és nemzetközi viszonylatban egyaránt, mivel meglátásom szerint eltérő értelmezések vannak a definíciót illetően.

A kutatás során felállított hipotézisek beigazolódtak, mivel a BKK nem kezelte jól a krízist és hibás kommunikáció által még inkább súlyosbította az alapproblémát. Mindamellet megállapítottam, hogy a hírnév védelem prioritásként kezelendő egy vállalat esetén, valamint az internet által felgyorsult világ másfajta kríziskommunikációt követel a vállalatoktól.

GAAL BENDEGÚZ JÓZSEF

Szabad bölcsészet

BA, 7. félév

Szegedi Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

*Prof. Dr. Gyenge Zoltán
egyetemi tanár, SZTE BTK*

A kétségbeesés viszonya a hithez és a költői egzisztenciához Emil Cioran és Søren Kierkegaard műveiben

Dolgozatomban a kétségbeesés létmódját és létállapotát vizsgálom két különböző szerző, Emil Cioran és Søren Kierkegaard műveiben. Mivel a kétségbeesés fogalmát Kierkegaard dolgozta ki először, és használta konkrét filozófiai terminusként, dolgozatomban a fogalmat elsődlegesen kierkegaard-i értelemben használom, főleg a szerző *A halálos betegség* című művére támaszkodva. Cioran műveit ennek fényében értelmezem, és próbálom meg elhelyezni a kierkegaard-i dialektikában. A Cioran műveiben megjelenő kétségbeesés korántsem olyan kidolgozott koncepció, sokkal inkább egész gondolkodását átható létélmény és létállapot, míg Kierkegaard-nál egy meglehetősen komplex dialektikus fogalom, több, mint élmény vagy állapot: létmód, amely meghaladható a hit révén. Dolgozatomhoz párhuzamosan olvastam a két szerző műveit, hogy gondolkodásuknak ezen vonulatát össze tudjam hasonlítani, és rá tudjak világítani a hasonlóságokra és különbségekre is. Tézisem szerint a kétségbeesés: vallásos válság; mindig vallásos jellegű, Isten fogalmához való viszony. Ez mind a két szerző által képviselt kétségbeesésre elmondható, azonban a fő különbség is itt ragadható meg kettejük között. Kierkegaard kétségbeesése Istenhez és a hithez vezető út, az én betegsége, amelyből van gyógyulás, míg Ciorané egy meghaladhatatlan kataklizma, amely az emberi lét lényege. Mégis, Isten fogalmát nem tudja kiírni gondolkodásából: bár nem hisz, a fogalom kísérti, gyűlöli vagy vágyik rá, de valahogy viszonyul hozzá. Ettől válik kétségbeesetté. A kétségbeesés elsődlegesen Istenhez és a hithez való viszony, azonban mindkét szerzőnél egy jelentős dolog, a költői egzisztencia is ebből fakad. Dolgozatomban részletesen tárgyalom, hogyan következik a költészet és a költői lét a vallásos válságból Cioran és Kierkegaard szerint. A dolgozatomban felvázolt összehasonlítás véleményem szerint közelebb vihet a két szerző megértéséhez, mivel a meglehetősen mozaikszerűen, aforisztikusan alkotó Cioran gondolkodásmódját könnyebben fel tudjuk dolgozni a kierkegaard-i filozófia segítségével, amely kidolgozottabb, absztraktabb és pontosabb terminológiát használ, illetve a Kierkegaard által felvázolt kétségbeesés Cioran műveit olvasva átélhetőbbé és érthetőbbé válhat, hiszen a szerző művei szinte tökéletesen produkálják azokat a tüneteket, amelyeket Kierkegaard az istentől elfordult ember tüneteiként írt le.

GÁL RAMÓNA

Nemzetközi tanulmányok

MA, 1. félév

Szegedi Tudományegyetem

Állam- és Jogtudományi Kar

Témavezető:

*Szakács Ildikó Réka
mesteroktató, SZTE ÁJK*

A politikai aktivitás hanyatlása Magyarországon

Dolgozatomban a politikai aktivitást vizsgáltam Magyarországon, amelyet a választások bemutatásával, interjúkkal és egy kérdőív segítségével valósítottam meg. Kutatásom által megismerhettem néhány magyar állampolgár politikával kapcsolatos véleményét, valamint a politikai aktivitásának mértékét. A kutatást 2019. januárjában kezdtem meg az alanyok interjúztatásával, majd az online kérdőívvel zárult 2020. áprilisában. Kutatásom ideje alatt 25 interjút rögzítettem, ezen felül pedig 47 alany vett részt a kérdőív kitöltésében. A politikai aktivitás témáján belül leginkább a passzivitás okaira kívántam rámutatni, illetve az állampolgárok hozzáállására a politikával kapcsolatban.

Eredményként elmondható, hogy az idősebb korosztály, akik a Kádár-rendszerben kezdték meg a politikai véleményformálásukat rendkívül szélsőséges csoportokra bonthatóak. Az alanyok egy részénél a „nosztalgia érzet” uralkodik, azaz a mai napig úgy vélik a rendszerváltás nem volt szükséges lépés (vagy elleneztek is), azonban többségük politikailag jelenleg is aktív a választásokon. Az alanyok nagyobb létszámban viszont csalódtak a rendszerváltásban, mivel túl nagy elvárásaik voltak. A túlzott optimizmus passzivitásba váltott át, valamint passzív politikai magatartás jellemzi őket. Az a korosztály, amely a politikai véleményformálását már egy demokratikus környezetben tette meg, realitásban látja a politikai eseményeket, ám érdeklődés/csalódottság/információhiány miatt az alanyok többsége kevésbé aktív politikai szereplő, mint az idősebb generáció képviselői.

A passzivitás okainál kitértem a politikai válságot kiváltó balatonöszödi beszédre, amelyet Gyurcsány Ferenc mondott. A kutatásomban az alanyok többsége viszont nem negatív véleménnyel volt a beszéd kapcsán, hanem éppen ellenkezőleg, értékelték az őszinteségét. Összességében a passzív szavazói magatartás nagymértékben függ attól is, hogy a jelenlegi és az elmúlt generációk milyen szintű oktatást kapnak, illetve kaptak. A politikai véleményünket a család is nagymértékben befolyásolja, mivel minden „gyermek” az otthonról hozott elveiből, neveléséből építkezik.

GALAMBOSI ESZTER

kommunikáció- és médiatudomány
MA, 4. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Bölcsészettudományi Kar

*Témavezető:
Bátorfy Attila
mesteroktató, ELTE BTK*

Belépés megtagadva. A társadalmi kirekesztés kommunikatív jelei a bp-i éjszakai életben

Dolgozatom a Budapesten működő élőzenés klubok és az ezekhez köthető mikroközösségek kirekesztő magatartásának jeleit vizsgálja. Munkámban a társadalmi kirekesztés okait, eszközeit és módszereit kutatom. A témám szempontjából fontos szakirodalmak feldolgozásán túl kutatásom során számos interjút készítettem a magyar zenei élet fontosnak vélt szereplőivel, újságírókkal, programszervezőkkel, klubtulajdonosokkal, klubok dolgozóival és vendégeivel. A klubok vizsgálatakor, a terepmunka során igyekeztem minél több szórakozóhelyet csúcsidőben meglátogatni. A kutatásban sikerült megállapítani, hogy mely társadalmi csoportokat éri kirekesztés manapság a klubok és ezeknek törzsközönsége által, valamint hogy ez a helyzet mennyit és hogyan változott a korábbi évtizedekhez képest. Dolgozatom empirikus kutatási módszerek alkalmazásával készült, legfontosabb forrása a személyesen végzett terepmunka, melynek során számos interjút készítettem – többek között klubtulajdonosokkal, bizonyos szórakozóhelyek dolgozóival és vendégeivel. Munkám több, Budapest életében aktuálisan kulcsszerepet betöltő klub vizsgálatát tartalmazza – kiemelten foglalkoztam ezek közül két, egymástól eltérő profilú szórakozóhellyel. Az első a könnyen megközelíthető, bár kevésbé frekventált helyen található, nagy tömegek befogadására képes, legtöbbször rockzenei koncerteknek otthont adó Dürer Kert; a második Budapest belvárosának egyik eldugott, az előzőnél lényegesen kisebb méretű klubja, a Beat On The Brat. Munkám a budapesti klubok általános és egyedi, kirekesztést sugalló, vagy azt akár nyíltan megfogalmazó kommunikatív jeleit elemzi többek között az árazás, a lexikális kódok és a helyre jellemző dizájn vizsgálatával. A kutatás során arra az eredményre jutottam, hogy a szubkultúrakutatás elmúlt évtizedeiben megjelent tudományos munkák néhány megállapítása napjaink társadalmára is érvényes. A befogadott csoportok életkor alapján történő tagozódása egyre jelentősebbé válik, a zenei szubkultúrák határvonalai viszont lassan elmosódnak. A mikroközösséghez tartozás élménye helyett az individuuum jelentősége nő. Az LGBTQ közösség előtt egyre több szórakozási lehetőség nyílik.

GÁSPÁR KRISTÓF

Regionális és környezeti gazdaságtan
MSc, 4. félév

Budapesti Corvinus Egyetem
Társadalomtudományi TDK

SZÉKELY ANNA

**Regionális és környezeti gazdaságtan
MSc, 4. félév**

Budapesti Corvinus Egyetem
Társadalomtudományi TDK

*Témavezető:
Pál Gábor
egyetemi docens, NKE ÁNTK*

Orbán sorai között olvasva – Orbán Viktor beszédeinek vizsgálata a 2007–2019 közötti időszakban

Orbán Viktor beszédeinek elemzése méltatlanul alulkutatott téma, holott a Magyarország miniszterelnökének beszédeiben rejlő tendenciák feltárása hozzásegíthetné a tudományos közeget számos fontos politikai jelenség megértéséhez is. A dolgozat határozott célja, hogy a miniszterelnök beszédeit minél nagyobb számban tárja fel, ezzel minél általánosabb tendenciák felismerésének helyt adva. Összesen közel 1000 Orbán-beszéd kerül kiemelésre, egyrészt kvantitatív szövegelemzési módszerekkel, másrészt a neurális beágyazás technikája által. A kutatás gerincét három kérdés adja: i) milyen változások figyelhetők meg az orbáni retorikában 2007-2019 között? ii) megfigyelhető-e éles különbség a kormányra kerülés előtti és utáni beszédekben? iii) vannak-e más események, melyek jelentősen befolyásolhatták az Orbáni beszédek tartalmi alakulását (pl. az Európába irányuló migráció napirendre kerülése). A vizsgálat eredményeként három periódus különíthető el az orbáni beszédekben a vizsgált időszakon belül. Az első periódus a 2007-2010 közötti időszak, melyet az aktuálpolitika tematizálása jellemez. A második a 2010-2015 közötti időszak, mely főként a nemzetközi nagyvállalatokkal és az európai politikával foglalkozik. A harmadik a 2015 utáni időszak, melyet teljes mértékben a migráció kérdése dominál. A dolgozat eredményein túl arra is rámutat, hogy az alkalmazott szövegelemzési technikáknak van helye a magyar politikatudomány kutatási palettáján, mitöbb, jövőbeni alkalmazásuk kimondottan ígéretes.

GELENCSÉR ANNA

Szociológia

BA, 6. félév

Budapesti Corvinus Egyetem

Társadalomtudományi TDK

Témavezető:

Nagy Beáta

egyetemi tanár, BCE TK

A gyermekprostitúció áldozatainak integrálása – A Rákospalotai Leánynevelő Intézet lehetőségei

A dolgozat során a gyermekprostitúció áldozatainak helyzetét mutatom be, ismertetve az ezzel kapcsolatos fogalmi, szabályozási, intézményi és társadalmi kihívásokat. Mindezek után vázolom a gyermekprostitúció lehetséges következményeit, különös hangsúlyt fektetve a javítóintézetek integráló szerepére, ezen belül pedig a Rákospalotai Leánynevelő Intézetre.

A kutatást a Rákospalotai Leánynevelő Intézetben végeztem, ahol az intézményben dolgozókkal készített mélyinterjúkon keresztül kerestem válaszokat a gyermekprostitúció áldozatainak integrálásával kapcsolatos megfelelő gyakorlatokra és kihívásokra. Az említett intézmény szerepe és tapasztalata azért is rendkívül fontos, mivel Magyarországon ez az intézet kiemelkedően céltudatosan foglalkozik a bekerülő áldozatok integrálásával.

A dolgozatomban bemutatásra kerül a gyermekprostitúció áldozatává válás társadalmi beágyazottsága. Így az jelenség, hogy a marginalizálódott közösségekhez való tartozás, a mély anyagi depriváció és valamely etnikumhoz való tartozás fokozza a veszélyeztetettséget. A társadalmi beágyazottság mellett kifejtésre kerül az áldozatok társadalmi és intézményi megítélése. A társadalmi megítélés azért rendkívül fontos, mivel ez nagyban meghatározza a prostitúcióból való kilépési lehetőségeket. Mindezzel összefüggésben megállapításra kerül, hogy hazánkban főleg a büntető modell érvényesül, amely az érintetteket bűnelkövetőkként és nem áldozatokként kezeli.

A kutatás eredményeképpen megállapításra került, hogy a prevenció és az áldozatok támogatása szempontjából szükséges lenne a büntető modellből, a jóléti modellre való átállás vagyis az érintettek nem bűnelkövetőkként, hanem áldozatokként való kezelése. Mindezek mellett szükséges lenne a gyermekprostitúcióval kapcsolatos egységes protokoll kidolgozása a gyermekvédelmi szinten.

GERÉD-VÁRHELYI ZOLTÁN

Szociológia
BSc, 5. félév

Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem
Csíkszeredai Kar

SZASZ ZSUZSANNA

Szociológia
BSc, 5. félév

Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem
Csíkszeredai Kar

Témavezető:
dr. Bálint Blanka
egyetemi adjunktus, RO EMTE CSK

Ipari munka a rendszerváltás fényében - A csíkszeredai traktorgyár

A rendszerváltást megelőző években Csíkszereda fontos szerepet játszott a térség iparosodási folyamatának fellendülésében. A helyi gyárak több ezer, nagyszámmal vidékről ingázó munkás számára biztosítottak állandó jövedelmet, jó körülményeket a családalapításra, esetenként szolgálati lakást is. Ezek sorába tartozott az 1970-es években induló csíkszeredai traktorgyár, melynek működésének hatásosságát a rengeteg külföldi import (Algéria, Olaszország, Németország) is mutatja. Az 1989-es változások a gyári munka hanyatlását, privatizációt és szinte kivétel nélkül a gyárak bezárását eredményezték. A traktorgyárat és az ottani munkakörülményeket máig élénken szívükben őrző alkalmazottak tömegesen maradtak munka nélkül, sokan a kilátástalanságból eredő tragédiákat éltek meg.

Kutatásunk célja bemutatni, hogy a stabilnak hitt munkahely elvesztése után az egykori gyár alkalmazottjai miként birkóztak meg a változás súlyával, miként boldogultak az új rendszerben. Bemutatásra kerül az 1989 előtti élet és az akkori gyári munka, továbbá a munkájukban történt hétköznapi életükre is kiterjedő változás, amely a rendszerváltás után következett be.

Kutatásunk során 15 életútinterjú segítségével olyan egykori traktorgyári alkalmazottak történeteinek keresztül igyekszünk megismerni a gyári hangulatot, akik a változások hatásával szembenézve, túllépve a nehézségeken megbirkóztak az újrakezdéssel. A kapott információkat fenomenológiai jelentéskondenzációval dolgoztuk fel. A beszélgetések során különleges életutak bontakoztak ki, nehézségekkel, de leggyakrabban humoros, erős kötelékeket bemutató, összetartó munkaközösség képét sugalló történetekkel találkoztunk.

GERGÁ CZ ENIKŐ

Nemzetközi biztonság- és védelempolitikai
BA, 5. félév

Nemzeti Közszolgálati Egyetem
Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar

*Témavezető:
Dr. Ördögh Tibor
adjunktus, NKE ÁNTK*

Az albán diktatúra és a rendszerváltás

A tanulmány elemzi Albánia hidegháborús külpolitikájának változásait a világpolitikai helyzet átalakulása nyomán, vizsgálva az ország izolációs politikáját, valamint Enver Hoxha halála következményeit és a közelgő rendszerváltásra gyakorolt hatását. Az elemzésem egészen a török időktől kezdődik, mely jelentősen formálta Albánia történelmét, társadalmi és politikai berendezkedését is. Az ország a XX. század elején vált először függetlenné, sosem rendelkezett oly demokratikus hagyományokkal, mint más európai országok. A diktatúra és Enver Hoxha hatalma a XX. század Albániáját markánsan meghatározta. Ennek hatása nem múlt el nyomtalanul, a mai napig érződik politikai, gazdasági és társadalmi szinten is. Az ezt követő rendszerváltás nem mondható zökkenőmentesnek, ráadásul különösen hosszúra nyúlt, és egy ponton nemzetközi beavatkozásra is szükség volt a teljes anarchia elkerülése érdekében. A diktatúra után a liberális demokrácia fel-fel bukkant az országban, de gyökeret verni nem tudott. Ezt igazolja a kutatásom módszertana, a tranzitológia (egy induktív módszer), melyben az autoriter rendszerből a demokratikusra való átmenet vizsgálata zajlik. Az elemzés szerint az ország nem demokratikus berendezkedése után létrejövő liberális demokrácia kialakulása egy hosszú folyamat, ami tulajdonképpen napjainkban is zajlik, és erre még mindig számos tényező van kihatással, így az egyedi országspecifikus vizsgálatból sem vonható le egyértelmű általános következtetés a tranzitológiára vonatkozóan. A rendszerek közti átmenet jelenleg is folyamatban van, amit az is igazol, hogy Albánia törekszik az európai integrációra, habár az európai berendezkedésekhez képest az országot leginkább hibrid rezsimnek lehetne nevezni.

GÓJA HENRIETTA

Szociológia

BA, 5. félév

Szegedi Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

*Dr. Fekete Marianna
egyetemi adjunktus, SZTE BTK*

Klímatéma Szegeden - 18 év tükrében

Klímatéma Szegeden – 18 év tükrében

Az elmúlt néhány évben egyre fontosabb kérdéssé vált a klímaváltozás témája, az élhető jövő kérdése, emellett az elmúlt évben a vírusokhoz való viszonyulás, az általa kifejtett hatások. A dolgozat részletesen ismerteti a klímaváltozással, környezetvédelemmel kapcsolatos attitűdöket a szegedi lakosság körében. A klímafélelem, jövőfélelem környezettudatosságra gyakorolt pozitív hatásait, valamint a politikai szereplők klímaváltozással kapcsolatos fellépésének hatásait szerepelteti. Összehasonlításokat tartalmaz az országos adatokkal, valamint predikciókat tesz a jövőre az éghajlatváltozással kapcsolatban. Megvizsgálja, mit kellene tenni az egyéneknek a fenntartható fejlődés érdekében és ezek közül, a korlátozott lehetőségek miatt, mire van lehetőség?

Várt eredményeim közé tartozik, hogy bebizonyítsam, az egyén élethelyzetét meghatározó kemény változók erőteljes hatást gyakorolnak a klímatudatosságra is. Emellett igazolni, hogy a szegedi lakosság nagy része tisztában van a klímaváltozás veszélyeivel és mindent megtesz a katasztrófa elkerülése érdekében.

Kutatásom során az életkor valamint az anyagi helyzet erős befolyását tudtam megállapítani. A szegedi lakosság véleményét a materiális értékek megléte vagy hiánya nagymértékben alakítja, ezenkívül fontos, hogy a kor előrehaladtával kevésbé mutatnak érdeklődést a jövő iránt, ebből kifolyólag pedig aligha tesznek ellene. A szelektív hulladékgyűjtés számít a legelterjedtebb környezettudatos cselekvésnek, a fizetési hajlandóság azonban rendkívül alacsony szinten van. Érdekes ellentmondás figyelhető meg a kutatási eredményeim kapcsán, hiszen annak ellenére, hogy az országos adatokkal összhangban a szegedi lakosság a politikusoktól, a kormánytól és a nagyvállalatoktól várja a problémák megoldását, őket tartják a leghitelelenebb információforrásnak a klímaváltozás problematikáját illetően.

Kulcsszavak: Szeged, klímaváltozás, környezettudatosság, klímafélelem, generációs különbségek

GÖDRI RITA

Kommunikáció és médiatudomány

MA, 3. félév

Pécsi Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

Dr. Polyák Gábor

egyetemi docens, PTE BTK

Pályakezdő újságírók helyzete Magyarországon

Pályakezdő újságírók helyzete Magyarországon

Kutatásom során arra keresek választ, hogy milyen lehetőségei vannak a hírmédiában elhelyezkedni vágyó pályakezdő újságíróknak. A kutatás kilenc félig strukturált interjúm alapul.

A dolgozat első részében szót ejtek az újságíró szakma professzionalizációjáról és az ehhez szükséges feltételekről (Hallin & Mancini 2008, Tófalvy 2017, Hoyer & Lauk 1995), majd a hazai újságírás-oktatás múltját és jelenét, mint az újságírói professzionalizmus egyik alapvető elemét taglalom (Polyák & Torbó 2019, Weyer 2015).

A dolgozat második részében bemutatom a 24.hu, az Átlátszó, az Átlátszó Oktatás és a Direkt36 főszerkesztőivel, junior és pályakezdő újságíróival készített félig strukturált interjúim alapján kapott eredményeket, majd ezeket kiegészítem a korábbi újságíró-kutatások (Vásárhelyi 2001) során feltárt információkkal. Rávilágítok többek között arra, hogy mennyiben változott meg a nők helyzete az újságírásban, valamint arra is kitérek, hogy hogyan alakult az interjúalanyaim szerint az újságírók anyagi és szakmai megbecsülése az utóbbi években. A dolgozat érdekes színtartóját képezi az a kérdéskör is, amely a főszerkesztők és seniorok véleményét taglalja a magyarországi felsőoktatási keretek között zajló újságírás-oktatás létjogosultságát illetően.

Kutatási eredményeimet összefoglalva rámutatok arra, hogy a pályakezdő újságírók szakmai nehézségeit egyebek mellett az okozza, hogy nem kapnak megfelelő, célzott képzést a hazai felsőoktatási intézményekben, az elsajátított tudásanyag és kompetencia nincs szinkronban a főszerkesztői elvárásokkal és nincs kialakítva egységes gyakorlonki rendszer a képzőhelyek és a befogadóhelyek (szerkesztőségek) között. Tovább bonyolítja mindezt a hazai médiatulajdonlási viszonyrendszer átalakulása is, amelyet sokan a magyar nyilvánosság beszüküléseként azonosítanak.

GÖRBE HELGA

Újságírás

BA, 6. félév

Babeş-Bolyai Tudományegyetem

*Témavezető:
Dr. Vallasek Júlia
egyetemi docens, RO BBTE*

Cenzúra és alkotói kreativitás a Napsugár gyermekirodalmi lap 1980-2000 közötti időszakában

Dolgozatomban a Napsugár gyermekirodalmi lap tartalmát és szerzőit vizsgáltam, a kutatásom 21 évet foglal magába: 1980-tól 2000-ig. A hipotézisek bebizonyításához elolvastam ezeket a lapszámokat, a tartalomelemzés módszerét alkalmazva. Részletesen kitérek a műfaji eloszlásra, a különböző rovatokra, az aktív szerzőkre, valamint az 1989-es rendszerváltás utáni módosításokra.

Annak érdekében, hogy átfogó képet nyújthassak a Napsugárról, dolgozatomban felvázolom a gyermekirodalmi lap történetét, valamint az általam vizsgált korszak nehézségeit: a cenzorok feladatát, a szerzők válaszreakcióit a szocialista rendszer korlátozásaira.

GYOMLAI LILI

Nemzetközi igazgatási
BA, 5. félév

Nemzeti Közszerológálati Egyetem
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok
Kar

Témavezető:
Dr. habil. Vizi Balázs Zoltán
egyetemi docens, NKE ÁNTK

Területi elv a nyelvi jogok alkalmazásában

A dolgozat célja elméleti síkon bemutatni, hogy amennyiben az Európai Unió saját hatáskörébe tartozna a területén élő kisebbségek, kiemelt tekintettel a nyelvi kisebbségek védelme a területi vagy személyi elv alapján, annak milyen hatása volna az unió tagállamaira és nyelvi kisebbségeire.

A kisebbségek és kisebbségi nyelv definiálási problémáinak rövid bemutatása után a vonatkozó nemzetközi jogi dokumentumok elemzése feltárja a nemzetközi jogi kisebbségvédelem általános hiányosságait, valamint a dolgozat az elméletek illusztrálásához két ország bemutatását és összehasonlítását veszi alapul. Szerbia kisebbségeinek, azon belül nyelvi kisebbségeinek és Svájc nemzeti nyelvi csoportjainak védelme felvonultatja a területi- és személyi elvet is a gyakorlatban, amely lehetőséget biztosít a két rendszer hibáinak és előnyeinek komparatív bemutatására. Ezen túl a tanulmány rá kíván mutatni arra, hogy a nemzetközi közösség említett tagjai által kínált gyakorlati megoldások, amelyek természetesen a maguk módján, de maradéktalanul eleget tesznek a nemzetközi jog kisebbségi jogi standardjainak, mennyire alkalmazhatók elméletben az Unióra vonatkozóan, mik azok az aspektusok, amelyek ellehetetlenítik az Európai Unió egységes nyelvi kisebbségvédelmi rendszerének kialakítását. A dolgozat célja ennek értelmében felvázolni, hogy egyes modellek alkalmazása az egész Európai Unióban miért lehetne alkalmazható, és miért nem.

GYÖRGYI DOMINIKA ZITA

Nemzetközi biztonság- és védelempolitika

BA, 5. félév

Nemzeti Közszolgálati Egyetem

Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok

Kar

Témavezető:

Bartók András

tanársegéd, NKE ÁNTK

Délkelet-Ázsia nemzetközi kapcsolatai: az ASEAN szerepe a transznacionális szervezett bűnözés elleni fellépésben

Az ASEAN a délkelet-ázsiai regionális komplexum tíz országát összefogó nemzetközi szervezet, mely alapelvei közé tartozik a bizalomépítés, a konszenzus, a békés megoldáskeresés, a tagállamok belső ügyeinek tiszteletben tartása. Számára kiemelt fontosságú a regionális béke és stabilitás előmozdítása, valamint a térség államai közötti kapcsolatokban az igazságosság és a jogállamiság érvényesülése. Délkelet-Ázsiában az országok nemzetközi kapcsolatainak formálásában, stratégiaalkotásában meghatározó szerepet tölt be a szervezet, a 21. században pedig nemcsak folyamatosan jelenlévő, hanem újonnan felbukkanó és eszkalálódó kihívásokkal is szembe kell néznie. Érdemes kiemelni az ASEAN transznacionális szervezett bűnözés elleni fellépésre fordított figyelmének növekvő tendenciáját, illetve azt, hogy az integráció alapvetően hozzájárult az illegális piacok közötti átjárhatóság növeléséhez, ezáltal a bűnöző hálózatok működésének diverzifikálásához. Kutatásom során a térségben zajló integráció a nemzetközi szervezett bűnözői hálózatokra, a határokon átnyúló illegális tevékenységek megvalósítására, illetve a transznacionális bűnözés nemzetközi kapcsolatokra gyakorolt hatását vizsgálom. Kiemelten a kábítószerkereskedelem, az emberkereskedelem, a természetes élővilág ellen elkövetett bűncselekmények és a fehérgalléros bűnözés tekintetében értelmezem az ASEAN megfogalmazott biztonsági céljainak megvalósulási lehetőségeit. A szervezet kezdeményezések által törekszik a térség biztonságosabbá tételére, miközben platformot nyújt a térség nemzeteinek, hogy a fejlődést helyezték előtérbe. Konzultatív elvein és stratégiaalkotási szempontjain alapuló intézkedéseinek hatékonysága előmozdíthatja nemzetközi szerepvállalását, egyúttal hozzájárulhat globális kapcsolatainak megszilárdításához.

GYŐRINÉ VINCZE KRISZTINA

református teológia, lelkesz szakirány
MA, 9. félév

Pápai Református Teológiai Akadémia

Témavezető:
Dr. Németh Tamás
rektor, PRTA

A 20. századi missziós mozgalmak megjelenésének előzménye, jelentősége, hatása, különös tekintettel a Magyar Evangéliumi Keresztény Diákszövetségre

A keresztyénség számára mindig központi kérdés volt, hogy hogyan tudja megvalósítani Isten missziói tervét abban az adott korban, kultúrában, történelmi eseménysorozatban, amelyben él. E küldetés betöltéséhez folyamatos figyelésre, útkeresésre és aktivitásra van szüksége. Abban a történelmi és a járványhelyzet következményei által meghatározott kontextusban, ami ma körbeveszi Isten népét, önmagának is újra meg kell erősödnie küldetésében és meg kell találnia az utat ahhoz, hogy Isten szeretete eljusson minden emberhez.

Kutatásom során arra a kérdésre keresem a választ, hogy miért volt a 20. századi magyar protestáns egyház számára a missziós társaságok (kiemelten a MEKDSZ) tevékenysége életet munkáló, gyümölcsöző? Milyen hatása van a 20. századi missziós tevékenységeknek a magyar protestáns egyházak életére nézve? Milyen missziói látásformálásra hívja mindez Magyarországi Református Egyházunkat a jelenben?

A kutatás módszere illeszkedik a kutatás témájához, igénybe véve a kvalitatív és kvantitatív kutatási módszerek eszközeit. Először a kvalitatív módszer segítségével szekunder forrásként használom fel a rendelkezésre álló egyháztörténeti szakirodalmat, körbejárva azt a teológiai, ideológiai miliót, ami gátként állt Isten munkájának útjába a 19. század végén és a 20. század elején. Ugyanezen dokumentumelemzési és összevetési módszerrel haladok végig a MEKDSZ 1907-es megalapításától az 1989-es újraalapításáig. Primer forrásom alapjául a kvantitatív módszer egyik eszközét, a kérdőíves felmérést választottam. Ezzel vizsgálom meg a MEKDSZ jelentőségét, hatását a MEKDSZ tagok személyes életére, református identitására és a magyar keresztyénség életére nézve. A két módszer segítségével összegyűjtött adatok feldolgozása után olyan következtetéseket vonok le, melyek nemcsak a MEKDSZ számára jelentenek építő visszajelzést, hanem megerősíthetik, inspirálhatják korunk magyar protestáns egyházait, azok számára látásformálónak válhatnak.

A kutatás eredményeként megállapítható, hogy a 20. századi missziós szervezetek tevékenysége nagyban hozzájárult ahhoz, hogy a korabeli magyar protestáns egyházakat a liberalizmus eszméi ne tegyék hitehagyottá. A MEKDSZ önmagában létrejöttével, szolgálatával, küzdelmeivel, újraalakulásával példát ad a mindenkori keresztyén egyházaknak arra, hogy minden akadályozó tényező ellenére, hogyan élhetnek Isten missziói népeként az őket körbevevő reményvesztett, sok tekintetben célt tévesztett társadalomban.

GYURÓ GYÖRGY

Esztétika
MA, 1. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Bölcsészettudományi Kar

*Témavezető:
Bacsó Béla
egyetemi tanár, ELTE BTK*

A Medusa tutaja és az út pictura poesis

Dolgozatom témája szöveg és kép viszonya, Théodore Géricault „A Medusa tutaja” című műve kapcsán. A festmény ellentmondásos jellege, amely a történelmi hitelességre való törekvés, és a téma, különböző, klasszikus képzőművészek stílusát idéző ábrázolásmódjából adódik, szoros kapcsolatban áll egy olyan szöveges beszámolóval a képen megjelenített eseményről, amely – elismerten szubjektív mivolta ellenére – első ránézésre pusztán hiteles történelmi beszámolóknak tűnik. A szöveg retorikája, illetve egyéb más formai és tartalmi elemei azonban állításom szerint összeegyeztethetők a kép formai elemeivel, többek között drámai hangnemével, pátoszos alakjaival és teátrális kompozíciójával. Dolgozatomban először a kép dokumentarista törekvését, illetve említett formai elemeit mint különálló, helyenként ellentmondó dimenziókat foglalom össze, majd az említett szöveg részletesebb bemutatásával mutatok rá a két mű hangnemének közeli viszonyára és egyeztetetőségére, illetve arra, hogy ebből miért adódik az előbbi ellentmondás feloldhatósága. Az említett dimenziók bemutatását egy-egy általam, a témában meghatározó szakirodalom fontosabb pontjainak felidézésére építem, a szöveg elemzése során pedig annak olyan részleteit idézem, amelyek jól szemléltetik a retorika egyes tendenciáit. Végző következtetésem a kifejtett problémakörből az, hogy az új típusú történelmi festészetre jellemző hangnem a „Medusa tutaján” nem pusztán előre meghatározott módusok keveredése, hanem egyenesen következik a szöveg hangneméből. Gondolatmenetem során rámutatok arra, hogy a szöveg szubjektivitása és a kép hangneme közötti kapcsolat vélhetően miért nem került részletesebb bemutatásra, illetve arra, hogy a két műnek mik azok az elemei, amelyek alapvetően közrejátszanak ennek a kapcsolatnak a fennállásában.

HADÁSZI SZABOLCS

politológia
BA, 6. félév

Budapesti Corvinus Egyetem
Társadalomtudományi és Nemzetközi
Kapcsolatok Kar

*Témavezető:
Várnagy Réka
egyetemi docens, BCE TK*

Régi téma, új megközelítés: a pártpreferencia vizsgálata szemantikus differenciál skálával

A legtöbb szavazói magatartást vizsgáló tanulmány kétféleképp értelmezi a választók viselkedését és magyarázza a pártválasztást miérettjeit – az egyik megközelítés igyekszik különböző modellek kereteibe szorítani a választókat, míg a másik bizonyos háttérváltozók és a pártpreferencia kapcsolatára helyezi a hangsúlyt. A gyakorlatban azonban azt látjuk, hogy ezek az eszközök nem képesek teljes mértékben lefedni a kutatási területet és nem tudnak kétséget kizáró magyarázatokkal szolgálni. A modellek inkább csak kiegészítői egymásnak és kizárólag a háttérváltozók vizsgálatára sem lehet támaszkodni, ugyanis a magyar pártrendszer soha nem volt határozott szociodemográfiai jellemvonásokkal bíró csoportok politikai leképeződésének tekinthető. Éppen ezért a hagyományos keretből kiszakadva kísérletet teszek arra, hogy a politikatudományi kutatásokban kevésbé vizsgált, de a szociálpszichológia területének egyik alapját képező osgoodi attitűdöt beemeljem a téma kutatásának eszköztárába, ezáltal újszerű színezetet és interdiszciplináris magyarázatot adva a kapcsolódó jelenségeknek. Dolgozatomban és kísérleti jellegű kutatásomban a szociodemográfiai, gazdasági és ideológiai változók mellett a szociálpszichológiai értelemben vett attitűdök és a politikai orientáció kapcsolatát, valamint ezek pártpreferencia-alkító szerepét vizsgálom más jellegű leképeződési minták után kutatva. A kérdéskört egy új perspektívából vizsgálva az eddigiektől eltérő magyarázat adható a szavazói magatartás és napjaink pártrendszerének sajátosságaira.

HALMOS ZSOLT

Nemzetközi tanulmányok

MA, 1. félév

Budapesti Gazdasági Egyetem

Külkereskedelmi Kar

Témavezetők:

*Dr. Kalafatics Zsuzsanna
főiskolai docens, BGE KKK*

*Dr. Szilágyi Judit
adjunktus, BGE KKK*

A Russzkij Mir Alapítvány szerepe az orosz kulturális diplomáciában

Dolgozatom témája az orosz kulturális diplomácia egyik eszközének, a Russzkij Mir Alapítványnak a tevékenysége, azaz annak a vizsgálata, hogy az alapítvány milyen kulturális és oktatási gyakorlatot folytat, hogyan ösztönzi világszerte, többek között hazánkban is az orosz nyelv és kultúra megismerését. Vlagyimir Putyin orosz államfő 2007-ben hozta létre az alapítványt abból a célból, hogy népszerűsítse az orosz kultúrát és nyelvet, elősegítse a nemzetközi mobilitást és egy vonzó Oroszország-kép kialakulását. Azóta a világ számos országában jelen vannak az orosz kulturális központok.

A dolgozatom két részből áll. Az elsőben felvázolom a „Russzkij Mir” eszmétörténeti hátterét, az „orosz világ” koncepcióját. Emellett kitérek arra, hogy az alapítvány mely országokban van jelen, bemutatom az orosz állam által meghatározott feladatait. A szakirodalomban gyakran hangsúlyozzák, hogy a felülről kezdeményezett, erős központi irányítással működő szervezet az ország „puha hatalmát” hivatott növelni. Fontos kiemelni, hogy a „Russzkij Mir” tevékenységének megítélése meglehetősen kettős. Számos országban (így pl. a Baltikum és Nyugat-Európa országaiban, Ukrajnában) úgy tekintenek a szervezetre, mint az orosz nagyhatalmi érdekek képviselőjére és kiszolgálójára.

A második részben bemutatom a magyarországi központok felépítését. Magyarországon 2009-ben hozták létre az első Orosz Központot Budapesten, majd Pécsen, Debrecenben.

Dolgozatomban kitérek arra is, hogy az elmúlt évtizedben milyen eredményeket értek el ezek a centrumok. Különösen érdekel, hogy hogyan alakultak az oktatási lehetőségek a két ország között. Úgy látom, hogy az utóbbi évtizedben újra megnőtt az érdeklődés az orosz kultúra iránt, ennek ellenére meglehetősen kevés hallgató vesz részt hallgatói mobilitáson az Orosz Föderációban. Egyik fő célom épp ezért annak a bemutatása, hogy miként lehetne hatékonyabbá tenni a hallgatói mobilitást Magyarország és Oroszország között.

Kutatásom célja annak a bemutatása, hogy az alapítvány milyen eredményeket ért el Magyarországon, mennyire sikerült felkeltenie az érdeklődést mind a nyelvtanulás, mind a kultúra iránt, valamint mennyire hatékony a hallgatói mobilitás a két ország között. Arra is keresem a választ, hogy változott-e Oroszország megítélése a magyar köztudatban.

Kutatási módszerként a szakirodalom, valamint a budapesti Orosz Központ vezetőjével készített mélyinterjú elemzését alkalmazom.

HANNOS GÁBOR

Szociológia

MA, 4. félév

Pázmány Péter Katolikus Egyetem

Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar

Témavezető:

Kisdi Barbara

egyetemi adjunktus, PPKE BTK

Dionüszosz és a techno - Társadalomtudományos vizsgálódások egy zenei szintéren.

A techno, minthogy egészen fiatal, homályos és nehezen megragadható fogalom. Jelent egyfelől egy zenei irányzatot és műfajt, másfelől egy közösséget, továbbá olyan szimbolikus cselekvésformák összességét, amelyek révén a nonkonformitás stigmája tapad rá. Ugyanakkor a techno sosem csupán az előbb említett komponensek kumulált tömörülése, nem lehet szimplán azt mondani, hogy a technosok táncolnak és emellett kábítószerrel fogyasztanak. Ezek a jelenségek jóval szorosabb, szimbiotikus kapcsolatot ápolnak egymással akár a partyk, akár a nem-partyk világában, s erős egymásra utaltságuk olyan kifinomult, érzékeny és gyakran rebellis gondolatvilágok kivirágzását involválja, amelyek kéz a kézben járnak bizonyos ellenálló, immáron valóban nonkonform magatartásokkal és szellemi-lelki apparátussal. Dolgozatomban ezen gondolatvilágok, valamint szimbolikus cselekvések miértjeit és hogyanjait vizsgálom, míg ki nem bontakozott előttem egy olyasfajta – Nietzsche jelzőjével élve – dionüszoszi valóságvázlat, mely kétségkívül tragédiát eredményez. De ez a tragédia már nem feleltethető meg – a korunk popkultúrájában oly’ divatos – heroikus megüdvözülésnek, mely egyben a „jó” győzelmét ünnepli a „rossz” felett. Ez a tragédia mint potenciálisan bekövetkező tragédia csendesebb, kimértebb és a látencia homályába veszve még önmaga előtt is elrejti saját lényegét. A dolgozat tehát a tragédia és a dionüszoszi rítus egy modern alakzatát igyekszik reprezentálni a szimbolikus jelentések lehető legkiterjedtebb vizsgálatával.

HARMATI FERENC

Politikatudományok

MA, 1. félév

Pázmány Péter Katolikus Egyetem

Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar

Témavezető:

dr. Nyirkos Tamás

egyetemi docens, PPKE BTK

Kortárs baloldali társadalomkritikák, a posztmarxizmus és előzményei

A Kortárs baloldali társadalomkritikák, a posztmarxizmus és előzményei című munka célja az volt, hogy meghatározza milyen eszmetörténeti előzmények mentén jutott a radikális baloldali gondolkodás a tudományos marxizmustól a posztmodernig. A dolgozat kimutatja, hogy a Frankfurter Iskola reformer marxistáinak, különösen Herbert Marcusének a gondolkodásában már megjelentek a posztmarxizmus elemei. A posztmarxizmus esetében tehát nem egyszerűen ad hoc elmélkedésről van tehát szó, hanem egy tudatos eszmetörténeti ív folytatásáról.

Marcuse azért is foglal kitüntetett helyet a kutatásban, mert elméletei és nézetei a kritikai elmélet és a marxista posztstrukturalizmus közé emelnek hidat. Marcuse kitüntetett szerepe az 1968-as eseményekben ezt a hipotézist támasztja alá. A dolgozat kimutatja, hogy a két legnevesebb posztmarxista, Slavoj Žižek és Alain Badiou szintén komoly kötődéssel bírnak az ellenkultúrához, és a frankfurteriak által megkezdett diszkurzív-pszichoanalitikai irány folytatói. A dolgozat kitér Badiou és Žižek gondolkodásának hasonlóságaira, Lacan kiemelkedő szerepére, illetve a diszkurzuselmélet keretei közt megkísérli bemutatni metapolitikai nézeteiket, kitérve kritikájuk sajátosságaira is. A dolgozat a posztmarxisták és a posztmodern közti viszony meghatározásával és Marcuse fontosságának kijelölésével zárul, emellett igyekszik az elemzett művekből egyfajta tágabb konzekvenciát levonni a politikatudományok számára az politológiai elemzés horizontját illetően.

A szerző saját eredményének tekinti Marcuse szerepének kimutatását és a diszkurzuselmélet hasznosságára való rámutatást a posztmarxizmus szempontjából. Emellett saját eredménynek tartja a posztmarxizmus szellemi előzményeinek vázolását a nyugati marxizmus kapcsolati hálóin és röviden elemzett eszmetörténetén keresztül.

HERCZEG SÁNDOR LAJOS

politikatudomány

MA, 1. félév

Szegedi Tudományegyetem

Állam- és Jogtudományi Kar

Témavezető:

*Szakács Ildikó Réka
mesteroktató, SZTE ÁJK*

Női szerepek a magyar országgyűlésben 1990 – 2018

A rendszerváltás utáni kormányok mindegyike igyekezett hangsúlyozni a nők szerepének fontosságát a politikai életben, ugyanakkor a gyengébbnek mondott nemet valahogy mégis folyamatosan a háttérbe szorították. Összességében ez derül ki, ha áttekintjük az 1990 óta magunk mögött hagyott hét parlamenti ciklust. A dolgozat egyes adatai száraznak tűnhetnek ugyan, de sosem szabad elfeledni, hogy embereket takarnak: az egyes képviselők országos (vagy 2014-ig területi) listán látható sorszámai rengeteget elárulnak az adott pártban elfoglalt helyükről, sok esetben közéleti befolyásukról is.

A nők parlamenti jelenlétéről sokan és sokféleképpen, negatív, illetve pozitív kontextusban egyaránt beszéltek már. A rendszerváltást követő 30. esztendőben talán éppen itt az ideje, hogy konkrét számok is elhangozzanak.

Nem csoda, hogy végleges és akár jogszabályi háttérrel megtámogatott döntés 2020-ig még nem született a női kvóta bármilyen szempontú bevezetése tekintetében. A helyzet csak akkor változott észrevehetően, ha új generáció érkezett a színpadra.

A hagyományos skatulyákból elég nehéz kitörni: ha valakit elkönyveltek egy szerepre, az általában ott is maradt. Úgy tűnik, hogy a választópolgárok egyelőre jobban díjazták a férfi politikusokat, holott a nőknek őszintébben képesek hinni, mert a nők nagyobb arányú törvényhozási jelenléte teret enged a tartalmi és szubsztantív képviseletnek, formálhatja a politikai napirendet, több szempontot érvényesíthet a döntésekben, tisztességes versenyt és egyenlő esélyeket. Ez pedig valóban érdeke nőknek és a férfiaknak egyaránt.

HESZTERÉNYI RÉKA

International Relations

BA, 5. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Társadalomtudományi Kar

Témavezető:

*Romsics Gergő / Frank Thomas Zsigó
egyetemi adjunktusok, ELTE TÁTK*

Identitás és állampolgári nevelés: a 2020-as Nemzeti alaptanterv elemzése

A dolgozat az európai és nemzeti identitás és állampolgárság, illetve az állampolgári nevelés kapcsolatát vizsgálja meg a 2020-as Nemzeti Alaptanterven keresztül. További következtetések is levonhatók arról, hogy hogyan befolyásolhatja az Európai Unió a nemzeti döntéshozókat egy olyan területen (az oktatásban), ahol kizárólag támogató hatáskörrel bír. A kutatás fő tézise a NAT-ban található paradoxon: a normakövető magatartás, demokratikus tradíciók hiánya és a döntéshozókra helyezett elvárások komplex összjátékának eredménye egy etnonacionalista fennhangú, de innovatív, élményalapú és az EU által támogatott módszertanú tanterv.

A kutatás kiindulási pontja Avril Keating tanulmánya az európai integráció a tagállamok oktatáspolitikájára kifejtett hatásáról, mindez kiegészítve posztkommunista és magyar sajátosságokkal. A dolgozat három egymáshoz szorosan kapcsolódó témát jár körbe 1) az európai és nemzeti identitás kapcsolata 2) az állampolgári nevelés státusza és tartalma 3) az állampolgári minta a 2020-as Nemzeti Alaptantervben. Az elemzés két részre oszlik: az európai és magyar identitás és a tanítási módszertan tantárgy-specifikus áttekintésére és a szakirodalmat szintetizáló módszertan alapján a három fő téma mentén levont konklúziókra.

A kutatás főbb megállapítása, hogy a NAT-ban erős nemzetre nevelés azonosítható be, ami patrióta, etnonacionalista, keresztény, normakövető magatartásra épül és magában foglalja a határon túli magyarokat is. Az állampolgári ismeretek is ezen identitásfelfogást tükrözi, de meglepő módon modern, élményalapú, tapasztalati tanulásra épülő módszertannal kívánja demokráciára nevelni és szocializálni a diákokat, legfőbbképpen vita által, tükrözve az Európai Unió kulcskompetenciát. Ezen kettősség illusztrálja hogyan értelmeződnek át és torzulnak el az európai oktatáspolitikai célkitűzések és kompetenciák, ezáltal az európai identitás és állampolgárság is, a nemzeti szinten.

HEVÉR KINGA SZILVIA

Kommunikáció- és médiatudomány

MA, 4. félév

Pázmány Péter Katolikus Egyetem

Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar

Témavezető:

Dr. Kárpáti György
egyetemi adjunktus, PPKE BTK

Az anya karakterének ábrázolása a Csak tudnám hogy csinálja című filmben

Napjainkban nem túlzás azt állítani, hogy a mediális tartalmak erősen meghatározzák a hétköznapról alkotott világképünket, főleg akkor, ha olyan mindenkit érintő kérdésekről van szó, mint a társadalomban betöltött helyünk. Ma kislányok, nők és férfiak milliói akarnak Elsává, Carrie Bradshaw-vá vagy éppen Mr. Darcy-vá válni. A kérdés azonban az, hogy ezek a minták hogyan alakítják a nemi szerepekről alkotott elképzeléseinket, gondolatainkat, illetve miként befolyásolják az alkotókat a karakterek kidolgozásában. Az elemzésem céljából azt tűztem ki, hogy megmutassam, hogy egy olyan populáris film, mint a Csak tudnám, hogy csinálja (I Don't Know How She Does It) hogyan mutatja be nekünk a főszereplő édesanya a családban és a munkában betöltött helyét és szerepét a környezetével folytatott kommunikációja alapján, valamint azt a jelenséget, hogy miképp zsonglőröködik a kétféle életvitel között.

HOLLÓSI JÁZMIN

Nemzetközi Tanulmányok
MA, 3. félév

Nemzeti Közszolgálati Egyetem
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok
Kar

Témavezető:
Prof. Dr. Fülöp Mihály
egyetemi tanár, NKE ÁNTK

Ábrahám-tól az Ábrahám-egyezményig - Megvalósítható a Közel-keleti béke?

Dolgozatomban arra a kérdésre kerestem a választ, hogy az arab államok és Izrael között megkötött legújabb békeszerződés, az Ábrahám Egyezmény vajon képes lesz-e kitűzött céljának megfelelően a közös ősatya, Ábrahám szellemiségében elhozni az általa vizionált új és békés Közel-Kelet időszakát, vagy pedig ez az együttműködés is kudarcra van ítélve a régiót terhelő kibékíthetetlennek tűnő ellentétek miatt. Kutatásomban a Közel-keleti konfliktus gyújtópontjának és egyben megoldókulcsának számító Jeruzsálem, szűkebben a Templomhegy státuszának kérdésére koncentráltam, mivel feltételezésem szerint a város vitatott státusza sajnos csak diplomáciai eszközökkel nem lesz eldönthető. Elmondható, hogy az Egyezmény továbbra is megoldatlanul hagyta a konfliktus magját, a palesztin-izraeli szembenállást, amely kiélezettségéhez nagyban hozzájárul a két nép identitásába mélyen beépült ragaszkodás Jeruzsálemhez. Kutatásom során először Jeruzsálem zsidó és a muszlim hitvilágban betöltött központi szerepét vizsgáltam meg. Ezt követően tértem át az Ábrahám Egyezményre, megvizsgálva a két vallás szent könyveinek Ábrahámra vonatkozó részeit is, amellyel igyekeztem rávilágítani, mit is érthettek a békekötő felek a közös őszellemisége alatt, amelyben együttműködve tartják csak lehetségesnek a Közel-keleti béke megvalósítását. Jeruzsálem rendkívüli jelentőségét támasztja alá, hogy az Egyezmény felszínre hozott egy új, muszlim világon belül kirajzolódó törésvonalat, amely a szemben álló hatalmi tömbök egymás ellen folytatott és egyelőre burkolt törekvései által sűrített módon megjelenik a Templomhegyen is. Az Egyezmény megkötését követő politikai folyamatokból látható, hogy az Izraelhez fűződő kapcsolatok normalizálását választó arab államok, illetve az azt mélyen ellenző és a magát elárultnak érző palesztin felet továbbra is támogató muszlim országok alkotta tömb között egyre mélyül az új törésvonal. Az egyes államok vezetőinek kijelentéseiből és a jelenlegi politikai folyamatokból levont következtetésem szerint sajnos ez a folyamat a jövőben a diplomáciai eszközökön túllépve egy vallási alapon eszkalálódó konfliktusba fog torkollani az Ábrahám fiának, Izsáknak ígért Szentföld egészét uralni kívánó Izrael, illetve azok között a muszlim identitású országok között, kik a Jeruzsálemben található szent helyeket, így az iszlámot, nézetük szerint Ábrahám igazi vallását kívánják megvédeni.

HOLLÓ-SZABÓ BENEDEK

Kiberbiztonsági MA

MA, 1. félév

Nemzeti Közszolgálati Egyetem

Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok

Kar

Témavezető:

*Dr. P. Szabó Sándor
egyetemi docens, NKE ÁNTK*

Kína környezeti biztonsága

Jelen dolgozatomban a Kínai Népköztársaság környezeti biztonságát elemzem. A műben bemutatásra kerülnek a kínai energiaipar sajátosságai, a víz- és levegőszennyezés elleni küzdelem egyes aspektusai, nemzetközi szerepvállalás a környezetvédelmi témákban, a társadalom, politika és a környezeti biztonság kapcsolata és a legújabb környezetvédelmi fejlesztések, „zöld” mintaprojektek. A kínai modellben előfordul, hogy egyes intézkedések, beruházások, fejlesztések nagyobb prioritást élveznek, mint a társadalmi jogok, tulajdonjogok gyakorlása, így számos víztározó, energiafejlesztő gátrendszer építéskor hatalmas kilakoltatások történtek. Az ország nyugati szélén élő muzulmán kisebbség az erőltetett iparosítás, az ásványkincsek fejlett régiókba történő szállítása, a térség erőltetett urbanizációját látja problémának. A kínai állam a folyamatos társadalmi kihívások ellenére erőteljesen fejleszti az energiaiparát, csökkentik a szénművek alkalmazását, támogatják a megújuló energiaforrásokra való átállást.

A tavalyi évben, Kínában folytatott tanulmányaim során sikerült megismernem a kínai gondolkodásmódot. Az eddigi ismereteim és tapasztalataim szerint a kínai embereknek nagyon fontos, hogy miként ítélik meg őket a világ egyéb részein. A kedvező megítélés, a nyitottság és partnerség, tőkét hozhat az országba, a jó nemzetközi megítélés új exportlehetőségeket, kedvező beruházások előtt nyithat utat. Mivel elsősorban a fejlett államok ismerték fel a környezeti veszélyeket és elsődlegesen ők igyekeznek a Földünk védelme érdekében cselekedni, ez a Kínai Népköztársaságot is cselekvésre készíti. Habár még mindig a világ legszennyezőbb országai terén tartják számon, az elmúlt években hatalmas lépéseket tettek az károsanyag kibocsátás, a környezetbarát energiai bevezetése érdekében. Tanulmányomban ezt a folyamatot mutatom be, a környezetvédelmi intézkedések szigorításán, a „legzöldebb olimpia” megrendezésén, a megújuló energiaforrások kiaknázásán keresztül, de nem mindig összhangban a társadalmi elvárásokkal.

HORGÁSZ IMRE LÁSZLÓ

politikatudományok
BA, 5. félév

Debreceni Egyetem
Bölcsészettudományi Kar

*Témavezető:
Dr. Balogh László Levente
egyetemi docens, DE BTK*

Hogyan konstruáljunk ellenséget? Az ellenség neve és arca a náci propagandában.

Ebben a dolgozatban arra szeretnék rávilágítani, hogy a történelem folyamán megjelent ellenségkonstrukciók, eszköztáruk és céljaikat tekintve nagyban hasonlítanak a jelen kor ellenségkonstrukcióira, ennek működését pedig a náci propagandán keresztül szeretném bemutatni. A konstruálás főbb eszközeinek bemutatása során pedig nagyban támaszkodom Szabó Márton, Carl Schmitt, illetve Murray Edelman ebben a témában írt műveire. Dolgozatom elején a konstruált ellenség mellett szót ejtek arról, hogy a közellenség és a magánellenség miként váltotta fel egymást, továbbá említést teszek az ellenfélről is, ezáltal érthetőbbé válik az ellenség meghatározása. Emellett pedig magyarázatot adok arra, hogy az ellenség miért számít általában véve idegennek. Illetve kitérek arra az öt fő nyelvi stratégiára, amely az ellenségek konstruálása során nagy szerepet tölt be. A nyelvi szinten történő ellenségkonstruálás működőképességét pedig a Mein Kampf kiragadott részeinek elemzésével szeretném bizonyítani. Dolgozatomban továbbá sor kerül a náci propagandaplakátok és karikatúrák elemzésére. Azért tartom fontosnak, hogy ne csak a diszkurzív ellenségképekkel foglalkozzunk, mivel így egy átfogóbb képet kaphatunk az ellenségkonstruálásról. Hiszen a plakátok és karikatúrák is számtalan olyan eszközt hordoznak magukon, amely fontos ahhoz, hogy az ellenségkonstruálás jól működjön. Ilyen eszközök a metaforák. A dolgozatban említett metaforák kiválóan alkalmasak arra, hogy ellenségként mutassák be a plakátokon szereplőket. Arra szeretnék rámutatni, hogy ami a náci ellenségkonstruálásnak szerves eszközét képezte az ma is jelen van a politikai ellenségek megalkotása során. A hasonlóság pedig nem az ellenség kilétében rejlik, hanem a szemléltetés, illetve a bemutatás technikájában és a konstruálás során bevetett eszközökben. Dolgozatomat úgy építettem fel, hogy habár nem esik szó egy jelenkori ellenségképről mégis olvasása során kirajzolódik előttünk. Tehát dolgozatom arra hivatott, hogy megmutassa a náci ellenséggyártó propaganda elemzésén keresztül a téma aktualitását.

HORNYÁK ERIKA

egészségügyi szervező
BSc, 7. félév

Debreceni Egyetem
Egészségügyi Kar

*Témavezető:
Paulikné Varga Barbara
tanársegéd, DE EK*

A zenekari zenészek egészségügyi problémái

Kutatásaimban a zenekari zenészek egészségügyi problémáival foglalkozom, szakmájuk okozta károsodásokat vizsgálom. Rávilágítok a zeneiskolás kortól előforduló problémákra. Felmérem a lehetséges megoldásokat.

A kutatás egy szimfonikus zenekar tagjai között történt. Hangszercsoportonként megvizsgáltam, hogy a zenészeknek milyen egészségügyi problémát jelent a mindennapi munkavégzés.

A megbízható eredmények érdekében többféle kutatási módszert alkalmaztam. Három egyéni interjút készítettem, emellett egy általam elkészített kérdőívet, amit 66 fő szimfonikus zenekari tag töltött ki, anonim módon. A dolgozatomban külföldi összehasonlításként a svájci és németországi vonatkozásokat kutattam. A Magyarországra vonatkozó kutatás során a tapasztalatom, hogy hazánkban jóval kisebb hangsúlyt fektetnek a muzsikusok egészségének védelmére. a zenészek egészségügyi helyzetének javítására.

A kérdőívek és interjúk kiértékelése alapján javaslatokat tettem a zenészek egészségügyi helyzetének javítására többféle szempont alapján.

HORVÁTH ÁDÁM

Kommunikáció- és médiatudomány

BA, 7. félév

Budapesti Metropolitan Egyetem

Üzleti, Kommunikációs és Turisztikai Kar

Témavezető:

Dr. Róka Jolán

főiskolai tanár, METU ÜKTF

A nem verbális kommunikáció

Kivonat

Véleményem szerint a témával kapcsolatban sokaknak vannak különböző elképzelései, de kevesen vannak pontosan tisztában azzal, mik is tartoznak ide. Először a témához kapcsolódóan összefoglaltam a kommunikáció alapfogalmait. Majd az emberekre jellemző viselkedési formák és jelek általános összefoglalása következett.

Kutatásomban azt vizsgáltam, mennyiben tér el egy adott kommunikációs szituációban aktívan résztvevő személyek észrevétele a külső szemlélőkéétől. Ehhez az adott szituáció egymást követő három randevú volt, női – férfi, férfi – férfi, női – női párosok esetében, melyekről felvételt készítettem, amit először hang nélkül, majd hanggal vetítettem le, először egy férfiakból álló, majd egy nőkből álló fókuszcsoporthoz.

Az ott történeteket szintén felvettem, hogy össze tudjam hasonlítani az alanyok észrevételeit a külső szemlélők, vagyis a fókuszcsoporthoz tagjainak észrevételeivel. Ezen kívül a két fókuszcsoporthoz észrevételeit is összehasonlítottam egymással.

Az általam előre felállított néhány hipotézis szempontjából szintén megvizsgáltam az adott szituációkat és levontam a megfelelő következtetéseket.

Ezután a nem verbális kommunikáció kapcsán kialakult összes észrevételem foglaltam össze és igyekeztem levonni a megfelelő következtetéseket.

Ezeken kívül, a felvételeknek köszönhetően, néhány előre nem tervezett dolgot is meg tudtam figyelni, mint például a saját nem verbális kommunikációm, a fókuszcsoporthoz történő beszélgetés során.

Így tehát észrevételeket tettem az egyes alanyok saját magára és társaira vonatkozó testbeszédét és azok megfigyelését illetően, az egyes fókuszcsoporthoz által kihangsúlyozott területek és kommunikációs csatornák kapcsán, valamint a fókuszcsoporthoz egymáshoz képest tett reakcióit illetően, a korábban említett saját nem verbális kommunikációm megfigyelésének lehetőségét is beleértve.

HORVÁTH ANETT

Nemzetközi tanulmányok

MA, 4. félév

Nemzeti Közszolgálati Egyetem

Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok

Kar

Témavezető:

*Dr. P. Szabó Sándor
egyetemi docens, NKE ÁNTK*

A nacionalizmus, mint kétélű kard: a nemzettudat szerepe napjaink kínai társadalmában

A hazafias eszmék az elmúlt években a világ számos országában elkezdtek teret nyerni, így van ez Kína esetében is. Ez köszönhető a Kínai Kommunista Párt által sikeresen elindított Hazafias Nevelés Kampányának, amely nemcsak az idősebb generációt képes motiválni, hanem az ifjúságot is. Közelebbről vizsgálva a belpolitikát kijelenthető, hogy a kormány központi szerepet tölt be a patriotizmus fellendülésében. Azonban a napjainkban zajló történések elemzéséhez az egység nemzeti gondolkodást elindító események vizsgálatát kell előzetesen ismertetni, mivel a tradíciók követése a kínai kultúra szerves részét képezi. A kronológiai ismertetés a napjainkban zajló konfliktusokra is választ ad: az egységes kínai nacionalizmus erősítése mellett párhuzamosan erősödnek a nemzetiségi hazafias érzelmek. A dolgozat rámutat arra, hogy a nemzeti identitásképzés alapját a nemzeti jelképek, a kínai mítoszok és kultúrhéroszok alkotják.

A nemzettudathoz kapcsolódó fogalmak segítségével kerül vizsgálatra az elmúlt évszázad kínai vezéralakjainak a nemzet fogalmáról alkotott elképzeléseik. A dolgozat célja, hogy bemutatásra kerüljenek a nacionalizmusnak mind a kedvező, mind a hátrányos következményei. Kiemelt cél továbbá, hogy átfogó kép kerüljön kidolgozásra a kínai patrióta gondolkodás komplexitásáról.

A dolgozat a fentiekben megfogalmazott céloknak megfelelően öt főfejezetre tagolódott. Az első részben a kínai nacionalizmus fogalma kerül ismertetésre, majd a második rész a kínai nemzettudat idő- és térbeli határainak jellemzőinek vizsgálatát és az eredetmítoszok és kultúrhéroszok jelentőségének bemutatását tartalmazza. Majd a következő részben az állam kiemelten fontos szerepe kerül a középpontba. A dolgozat ötödik részében a nacionalizmus negatív hatásai kerülnek kifejtésre. Végül kitekintésként az elmúlt hónapok jelentőségei kerülnek bemutatásra.

HORVÁTH EVELIN

kommunikáció- és médiatudomány
MA, 4. félév

Budapesti Corvinus Egyetem
Társadalomtudományi TDK

*Témavezető:
Veszelszki Ágnes
tanszékvezető egyetemi docens, BCE TK*

Porból lettünk, pixellé leszünk

A Balmain divatház a 2018-as őszi kampányát három új modellre, Shudura, Margot-ra és Zhire építette. A márka új képviselői a valóságban nem létező személyek, CGI-technológiával (computer-generated imagery), azaz számítógépes technikával létrehozott képként alkották meg őket. A digitálisan megrajzolt modellek teljes mértékben fotórealisztikusak, ráadásul felismerhető személyiségjegyekkel is rendelkeznek, akárcsak a valódi emberek. A tanulmányaim mellett közel tíz éve foglalkozom portréfotózással, így amikor először olvastam a fenti hírt, felvetődött bennem a kérdés, hogy milyen hatással lesz a divat- és portréfotózásra, valamint annak marketingipari használatára a CGI-technológiával megalkotott modellek egyre nagyobb térnyerése.

Kutatásom célja, hogy megtudjam, az emberek előzetes információ nélkül képesek-e különbséget tenni valódi és virtuális modellek között, szépnek találnak-e egy virtuális modellt, valamint érezhetnek-e szimpátiát iránta. Mindezt online kérdőíves kutatással vizsgálom, amelynek alapja, hogy CGI-modelleket ábrázoló képeket reprodukálok élő fotóalanyokkal, és az így párba állított képek segítségével tárom fel a befogadói oldal CGI-jal kapcsolatos vélekedéseit. A dolgozatomban vizsgálom továbbá a CGI-modellekben rejlő reklámpotenciált és a hozzájuk kapcsolódó társadalmi, etikai kérdéseket is.

A kutatási eredmények szerint abban az esetben, ha az emberek nem rendelkeznek semmilyen előzetes információval a képeket illetően, csak kis százalékban ismerik fel, ha egy képen nem valódi, hanem virtuális modell szerepel. A felismerési arány javul akkor, ha a befogadók tudatában vannak annak, hogy egy adott képsorozat egyes elemei CGI-technológiával létrehozott modelleket ábrázolnak. A kutatási alanyok többsége szebbnek találja a virtuális modelleket, mint a valódi modelleket, ugyanakkor szimpátiát inkább a valódi modellek iránt éreznek.

A befogadók jelentős részéből negatív érzelmi reakciót vált ki a virtuális modellek jelenléte a marketingiparban. Legtöbbször a karakterek hibátlansága (a két arcfél teljes szimmetriája, hibátlan bőr, ideális testalkat) és a fizikai létezés korlátaitól (öregedés, megváltozott életkörülmények, kimerülés, testsúly ingadozása) való függetlensége zavarja az embereket.

HORVÁTH KATA

Kommunikáció- és Médiatudomány MA
MA, 1. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Bölcsészettudományi Kar

*Témavezető:
Hammer Ferenc
egyetemi docens, ELTE BTK*

Nyomtass te is! - a kinyomtatott internet

Jelen társadalmunkat alapjaiban határozza meg az információk, a tudás felértékelődése, valamint a médiafogyasztási szokásaink folyamatos változása. A média innovációival való lépéstartás ma már elengedhetetlen a társadalmon belüli érvényesüléshez és az aktív létezéshez. A média fejlődésének követéséhez szükséges erőforrások azonban nem egyenlően hozzáférhetőek minden egyén számára. Dolgozatomban ennek az egyenlőtlenségnek a mibenlétét szeretném bemutatni, egy magyar nonprofit kezdeményezést, a Nyomtass te is! újságot felhasználva.

Kutatásomat a posztinternet társadalom, illetve a médiaszegénység elméleti tradíciójába szeretném elhelyezni, a digitális egyenlőtlenségek kulturálista megközelítését felhasználva. A médiaszegénység fogalmát két új kategóriával szeretném kiegészíteni, a generációs- valamint demográfiai médiaszegénységgel. Az elmélet pontosabb bemutatására a Nyomtass te is! példáját szeretném felhasználni.

A jelenlegi magyarországi médiahelyzet alaposabb vizsgálata egyértelművé teszi, hogy a kritikai, objektív médiumok és hírek fogyasztásához elengedhetetlen egy magasabb kulturális, illetve gazdasági tőke. Az ezzel nem rendelkezők osztályhelyzetük miatt nem tudnak lépést tartani a média folyamatos fejlődésével és újításával, ezáltal még inkább perifériára szorítják magukat. Ezt hivatott a posztinternet elvein működő Nyomtass te is! kezdeményezés enyhíteni.

Dolgozatom gerincét egy több részből álló, egyszerre kvantitatív és kvalitatív adatokkal dolgozó kutatás adja, melynek legfontosabb elemei véleményem szerint az aktív, illetve passzív résztvevőkkel készített strukturált, valamint félig strukturált interjúk. Annak érdekében, hogy teljes összképet kaphassak az általam vizsgált témáról, a kutatáshoz tartozó empirikus anyagot a dél-magyarországi Tótkomlósról és a városhoz tartozó mutációkra szűkítettem.

HORVÁTHOVÁ EMESE

kommunikáció- és médiatudomány
MA, 4. félév

Pázmány Péter Katolikus Egyetem
Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar

*Témavezető:
Dr. Andok Mónika
egyetemi docens, PPKE BTK*

Mi a különbség két szlovákiai magyar párt online kommunikációjában, a 2020-as szlovákiai parlamenti választások kampányának idején

A pályamunka két szlovákiai magyar párt és annak két képviselőjének online kommunikációját mutatja be a közösségi média terében a 2020-as szlovákiai parlamenti választások kampányának idején. A kutatás előtt főképp arra voltam kíváncsi, hogy a politikusok és a pártok kommunikációja milyen reakciókat váltanak ki az őket követő vagy épp az őket nem követő személyek iránt. Fontos kutatási kérdésnek tartottam azt, hogy a mai politikusok milyen mértékben használják ki a közösségi médiát, s azt milyen sikerrel teszik. Milyen tartalmakat tesznek közzé annak érdekében, hogy a kampány időszak során magukra vonzzák a választók figyelmét, s ez esetben vannak-e bevált „trükkök” melyek segítségével nagyobb reakciót váltanak ki a Facebookon. Továbbá a politikusok és a pártjaik összehangolják-e ezeket a közösségi oldalakat, annak reményében, hogy egy egységes képet mutassanak magukról? A kutatáshoz a tartalomelemzés módszerét választottam, melynek segítségével alaposan megtudtam vizsgálni a pártok és politikusok Facebook oldalainak bejegyzéseit, reakcióit, interakcióit. A kutatás végén voltak hiányosságok, amelyekre nem teljesen kaptam egyértelmű választ, de sok olyan fontos információhoz jutottam, amelyekre kíváncsi voltam a vizsgálat elején. Az eredmények megmutatják, hogy a körülöttünk lévő politikusaink szívesen használják kommunikációjuk kiszélesítésére a közösségi média oldalakat. Ezen oldalak segítségével kiszélesítik választóik közeget, mivel olyan választópolgárokat is könnyen elérnek, akiket egyébként nem érdekel a politika világa. Választ kapunk arra, hogy melyek azok a bejegyzések, amelyekkel könnyebben szólítjuk meg a tömeget, s nagyobb reakciót váltanak ki. Megtudjuk azt is, hogy vannak-e „bevett módszerek” melyeket a „nagy politikusoktól” vesznek át a mi politikusaink is. Illetve összehasonlítva a két politikus és annak pártjának kommunikációját is találtam lényeges eltéréseket és hasonlóságokat. Bízom abban, hogy a munkám egy további kutatás elindításához használható alapokat és egy jó kiindulópontot kínál majd.

HOSSEINI SEYED DÁVID

Emberi erőforrások

BSc, 3. félév

Kodolányi János Egyetem

Témavezető:

Dr. Szabó Péter Ottó

Rektor, Főiskolai tanár, KJE

Hova tart az Európai Unió? Globális kihívások és az Európai Unió

TDK dolgozatomban arra kerestem a választ, hogy az Európai Unió, mint intézmény rendszer hogyan képes reagálni olyan jelentős globális kihívásokra, mint a migrációs válság. Dolgozatom elején bemutatásra kerültek azok az okok, amelyek Nyugat-Római birodalom bukásához vezettek. Ezek után a migráció okait keresem. Németországról szóló fejezetben részletesen kifejtésre kerül, az új imázs teremtésére irányuló politika, a migránsok tevékenysége az országon belül, valamint az is, hogy kiknek rendkívül előnyös és kedvező a kialakult helyzet. A következő fejezetben Anglia gyarmati múltja kerül bemutatásra, mely igen lényeges szerepet játszik a migrációban, valamint itt is bemutatásra kerül a migránsok tevékenysége. Az Egyesült Államok bemutatása viszont már más alapokon nyugszik. Történelmi vonulata merőben eltérő és egyedi az európaiktól, így a migrációs folyamatok teljesen másképpen zajlottak le, és teljesen más végkimenetelük is lett, mint Európában. Végezetül pedig az Európai Unióval két más álláspont politikáját mutatom be, Angliáét a BREXIT kapcsán, valamint Magyarországot, a migrációval kapcsolatosan, valamint kísérletet teszek arra, hogy megjósoljam mi várható az Európai Unióra, mint intézményrendszerre, ha ezekre a kihívásokra nem ad megfelelő válaszokat. Legfőbb eredménynek azt tekintem, hogy mivel az Európai Unió tagjai között olyan kulturális, gazdasági és történelmi ellentétek vannak, amelyek feloldhatatlanok, így az unió jelenlegi formájában fenntarthatatlan. Míg a nyugati államok gyarmattartó múltjuknak köszönhetően erős gazdasággal rendelkeznek, addig a keleti államok ezt egyáltalán nem mondhatják el magukról. A kapcsolat az államok között instabil, a keleti államok joggal gondolják azt, hogy a német és a francia cégek kihasználják őket. Legfőképpen pedig, az Unió túlságosan gyenge ahhoz, hogy a globális kihívásokra megfelelően reagáljon, de túlságosan erős ahhoz, hogy a tagállamokat saját gazdasági és más érdekeinek megfelelően kényszerítse együttműködésre.

HUSZÁR CSILLA

műszaki menedzser

BSc, 7. félév

Szegedi Tudományegyetem

Mérnöki Kar

Témavezető:

Dr. Lendvai Edina

főiskolai docens, SZTE MK

Erasmuson innen és túl

Dolgozatomban azzal a kérdéssel foglalkoztam, hogy az Erasmus program milyen hatást gyakorol a nyelvi és személyes kompetenciákra, hogyan segíti előre a gazdaságot és növeli-e az elhelyezkedési esélyeket. Feltártam mely készségek fejlődnek a legtöbbet a program alatt és mely tényezőket részesítik előnyben a munkáltatók. A témaválasztásomhoz hozzájárult az idegen nyelvek iránti szeretetem és a tapasztalni vágyás, melynek köszönhetően ifjúságsegítőként részt vettem az Erasmus + keretein belül szervezett ENACT projektben. A szakirodalmi áttekintés során körbejártam az Erasmus történetét, a nyelvtudás fontosságát, a társadalmi befogadást és a korai iskolaelhagyást. Kutatásom szerint fontos, hogy a gyermekek még 10 éves koruk előtt elkezdjenek idegen nyelvet tanulni, hisz akkor még könnyebben sajátítanak el az anyanyelvükön kívül más is. Válaszokat kerestem arra, hogyan támogathatjuk az ifjúságot, és szolgálhatunk példamutatással. Ezekre bizonyultak jó megoldásnak a külföldi módszerekből elsajátított eszközök, melyeknél fontos a pozitív visszacsatolás a diákok felé.

Ezután bemutattam a szekunder kutatásom, melyet a hitelesség megőrzésének érdekében az Európai Bizottság tájékoztatóira és éves beszámolóira alapoztam. A felölelt témák közé tartozik a program költségvetése, mely évente növekvő tendenciát mutat. Az elhelyezkedési esélyekre való kihatása, személyiségformáló értékei, az oktatásra gyakorolt és gazdasági hatásai. Ezek mind hozzájárulnak a munkanélküliség elleni küzdelemhez, és segítik a társadalmi befogadást. A program képzett szakembereket segít a munkaerőpiacra, olyan készségekkel a kezükben, mellyel sikereket érhetnek el a karrierben és magánéletben is. Kérdőíves felmérés formájában feltártam, hogy az Erasmusnak több pozitív hatása van a nyelvtudás fejlesztésében és az önállóság vagy a problémamegoldó képesség segítségével. A nyelvi kompetenciák mindegyike fejlődött a kitöltők többségénél, és ugyanez elmondható az egyéb készségek nagy részéről. A programban résztvevők körében majdnem 100 kérdőívet sikerült kitöltenem, azonban a cégek képviselői elég passzívnak bizonyultak, tőlük közel 30-an jeleztek vissza. A kvantitatív felmérés során azt tapasztaltam, hogy a cégek sokszor más tényezőket részesítenek előnyben, mint a mobilitást gyakorlók, és nem jelent számukra előnyt a programban való részvétel, azonban a program alatt elsajátított készségek előresegítik az egyént, így közvetett módon a program pozitív hatást gyakorol a gazdaságra is.

ILOSKICS MÁTYÁS

hittanár-nevelőtanár; földrajztanár
Osztatlan, 3. félév

Pécsi Püspöki Hittudományi Főiskola

*Témavezető:
Dr. Ragadics Tamás
főiskolai docens, PHF*

Fiatalok vallási aktivitása Magyarországon

Dolgozatom címe: Fiatalok vallási aktivitása Magyarországon

Alcím: Miért van kevés fiatal templomainkban?

Dolgozatom első részében összehasonlítást teszek a szekularizációs elmélet és a poszt-szekuláris társadalom paradigmája között, majd bemutatom a vallásgyakorlás helyzetét a világban. Feltárom a vallásgyakorlást, a vallásosság gyakorlati dimenzióit nehezítő problémákat. Bemutatom hazánk vallási életét, valamint a fiatalok egyházhoz és a valláshoz kapcsolódó elképzeléseit.

Dolgozatom második részében ismertetem a kutatásom eredményeit.

Kutatásommal szeretnék utána járni, hogy:

- Családi nevelés befolyásolja-e a szentmise/igeliturgia látogatását, ha igen milyen irányban
- Milyen külső/belső okok vezetnek ahhoz, hogy elkerüli a fiatal szentmise/igeliturgia látogatását
- Milyen külső/belső okok vezetnek ahhoz, hogy a fiatal szentmise/igeliturgia részvételét megtartja
- Milyen újító megoldások lehetnek a fiatalok aktív részvételére szentmise/igeliturgia során

A Covid-19 világjárvány miatt nyitott kérdéses online kérdőív formájában került sor. A névtelenség megőrzése mellett lehetett megválaszolni a kérdéseket. Ez nem reprezentatív kutatás volt, a terjesztését hólabda módszerrel oldottam meg.

A kérdőívek Kérdőívem.hu alkalmazásával országos lefedettségűek.

Vizsgálatom célja volt, hogy megtudjam:

- Családi nevelés fiatalkor előtt nagyban befolyásolja a szentmise/igeliturgia látogatását pozitív irányba akkor, ha:
 - o családban aktívan gyakorolják a vallást a hétköznapiakban is
 - o pozitív megerősítést kap a fiatal a vallásosság megélésében
 - o szülők azonos keresztény értékrendet követve nevelnek és élnek
 - Családi nevelés fiatalkor előtt nagyban befolyásolja a szentmise/igeliturgia látogatását negatív irányba akkor, ha:
 - o család vasárnapi keresztény
 - o megszégyenítik a fiatal vallása miatt
 - Külső okok, melyek a fiatal a szentmise/igeliturgia látogatásának elkerüléséhez vezetnek:
 - o életvitel
 - o paphiány
 - Belső okok, melyek a fiatal a szentmise/igeliturgia látogatásának elkerüléséhez vezetnek:
 - o egyéni tragédiák
 - o sérelmek
 - Külső okok, melyek a fiatal szentmise/igeliturgia részvételét megtartja
-

-
- o csendes környezet, áhítat
 - o kizökkenés a hétköznapi rohanó világból
 - Belső okok, melyek a fiatal szentmise/igeliturgia részvételét megtartja
 - o közösséghez tartozás élménye
 - o papszemélye
 - Újító megoldások a fiatalok aktív részvételére szentmise/igeliturgia során
 - o XXI. századi technikák bevitele a misére hang és fényeffektusok alkalmazásával
 - o Interaktívabb misék: beszélgetve tanítás
-

IMRE ÁBRIS

Szabadbölcsezet

BA, 5. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Bölcseztudományi Kar

*Témavezető:
Dr. Vincze Teréz
egyetemi adjunktus, ELTE BTK*

A rendszerkritika lehetőségei. Társadalmi tematika Bong Joon-ho filmművészetében

Jelen dolgozat a dél-koreai rendező, Bong Joon-ho azon filmjeinek rendszerkritikáját veszi vizsgálat alá, amelyek vagy maguk is megapicek, illetve blockbusterek, vagy jelentősen szoros kapcsolatban állnak ezen filmtípusokkal. A kutatás során arra a kérdésre kerestem válasz(oka)t, hogy a művekben megjelenő társadalmi témák ábrázolásának módja, esztétikai megformáltsága milyen összefüggésben áll a hozzájuk kötődő gazdasági, társadalmi, kultúrpolitikai gyakorlatokkal. Ezek mennyiben alakíthatnak ki ambivalens és mennyiben korreláló jelentésmezőt. Ennélfogva a gyártás folyamán használt technológia, a terjesztés során alkalmazott marketingstratégia, valamint a filmek narratív és stilisztikai aspektusai egyaránt hangsúlyos szereppel bírnak a tanulmány szempontrendszerében. Ez a típusú elemzés egyrészt képes felfedni azokat az ideológiai hatásokat, amelyek a film mediális jellegéből kifolyólag rejtve maradnának, másrészt megfelelő alapot nyújt ahhoz, hogy a műveket összetett kulturális folyamatokat tömörítő egységként értelmezzük. Bong tárgyalt filmjeinek strukturális vizsgálatából kimutatható, hogy népszerű formába öntött rendszerkritikájuk széles közönség elérésére alkalmas, a nemzetközileg sikeres modellek virtuóz átalakítása, hibridizálása pedig finansziális teljesítmény és kritikai elismertség tekintetében egyaránt jövedelmező. Ezzel egyetemben az is megállapítható, hogy ezek az alkotások meglehetősen önellentmondásosak, mivel olyan módszerekhez és eszközökhöz kötődnek, amik gyakran éppen azoktól, a rendszert domináló ideológiáktól származnak, melyeket bírálni igyekeznek.

JAKAB LAURA

szociológia

BA, 6. félév

Budapesti Corvinus Egyetem

Társadalomtudományi TDK

Témavezető:

Husz Ildikó

egyetemi docens, BCE TK

Kilátások a hátsó padból – A városi környezet hatása a (halmozottan) hátrányos helyzetű fiatalok továbbtanulási aspirációira

Az oktatásszociológiai kutatások rámutattak, hogy a fiatalok szociokulturális háttérből fakadó hátrányaik meghatározzák aspirációik, jövőképük alakulását. Ezekre a területi egyenlőtlenségek hátrányhalmozódásként hatnak és markáns különbségeket mutatnak a különböző településtípusokon az elérhető lehetőségek függvényében. Kutatásomban a településtípus aspirációkra gyakorolt hatását vizsgálom, pontosabban, hogy a városi környezetből adódó előnyök érvényesülnek-e a (halmozottan) hátrányos helyzetű gyerekek törekvéseinek vizsgálatakor.

A dolgozat leghátrányosabb helyzetű községekben 1

végzett longitudinális vizsgálat

eredményeit veti össze két városi általános iskola végzős tanulóinak eredményeivel. A felmérésben résztvevő diákok többsége halmozottan hátrányos helyzetű, sokan közülük romák.

A vegyes módszertant használó kutatás kvantitatív része rávilágít arra, hogy a településtípus hatása nem tud érvényesülni a kedvezőtlen társadalmi háttérrel rendelkező gyerekek törekvéseire. A fiatalok hátrányos társadalmi helyzete erősebb befolyást gyakorol a továbbtanulási döntésekre. A dolgozatom másik lényegi részét képező kvalitatív kutatás, a városi környezetből adódó előnyök hatását vizsgálja az iskolai pályaorientáción keresztül. Az eredmények alapján a városi szegregált iskolák kezdeti előnye elvész, a jobb pályaorientáció sem tudja érdemben befolyásolni a törekvéseket, a hátrányos helyzetű gyerekeknél.

JANSZKY JÓZSEF

Politikatudományok

BA, 5. félév

Pécsi Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

Dr. Glied Viktor Imre

Egyetemi adjunktus, PTE BTK

A magyar politikai elit és kurzusok ideológiái, változásai

A dolgozatom a magyarországi politikai elit ideológiáját, azok változását, valamint az egymáshoz fűződő kapcsolatait tárgyalja. Részletekben belemegy bizonyos ideológiai kurzusok meghatározó személyeibe és pártjaiba. Tárgyalja továbbá a népi-urbánus konfliktus rendszerváltás utáni politikai hatásait, valamint ezek leképződését a városi és vidéki szavazókra.

Kitér a rendszerváltás utáni nagyobb magyar pártokra, azok életútjaira, ideológiai hovatartozásaikra, valamint azok történelmi eseményekben játszott szerepére.

A dolgozat feszeget hatalomtechnikai, morális és társadalmi kérdéseket is. Arra is keresem a választ, hogy a XXI. század milyen új tartalmi, gazdasági elemekkel újította meg az ideológiákat Magyarországon, valamint milyen releváns új ideológiák jelentek meg a politikai életben.

Az eredeti tézisem többek között az volt, hogy Magyarországon mindig is erősen megjelent egy törésvonal, mely a városok és a vidék között húzódott. (A szocializmus időszakát nem számítva.) Kutatás helyett elsődlegesen elemzéseket végeztem a 20-21. század ezen témával foglalkozó íróinak munkáiból, melyek megerősítették feltevéseimet. Tézisem megerősítésén kívül olyan feltevések is igazolást nyertek számomra, minthogy a mai mérhető támogatottsággal rendelkező pártok nem akarják ténylegesen megdőnteni az államrendet és továbbra is a demokrácia erős támogatói. Tovább erősítette a tényt, hogy hazánkban domináns pártrendszer van, illetve, hogy az újonnan változtatott választási törvények még inkább kétpártrendszerre fogja változtatni a politikai színteret, még hozzá várhatóan egy vidéki és urbánus párt között.

JUHÁSZ ENIKŐ

Nemzetközi igazgatás
BA, 3. félév

Nemzeti Közszerológálati Egyetem
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok
Kar

*Témavezető:
Dr. habil. Szente-Varga Mónika
egyetemi docens, NKE ÁNTK*

„Háborús gyerekek” – A spanyol polgárháború alatt külföldre menekült gyermekek

A spanyol polgárháború (1936-1939) a helyi belső feszültségek miatt tört ki, azonban kimenetelében döntő szerepet játszottak a külső szereplők. Nemzetközi vonatkozásai miatt a második világháború közvetlen előzményének is tekinthetjük.

A történelem során először fordult elő olyan rendkívüli nemzetközi összefogás, mint amilyen a polgárháború során veszélyeztetett helyzetbe kerülő gyermekek evakuálásakor történt.

A spanyol kormány segélykérő hívására Franciaország, Nagy-Britannia, Belgium, a Szovjetunió és Mexikó jelezte, hogy befogadna gyerekeket. Más országok, mint például Hollandia, a Benelux államok, Norvégia és Svédország a Franciaország területén létrehozott gyermekkolóniákat támogatták vagy a Belgiumban megszokott „patronálási rendszerben” fogadtak gyerekeket.

A közel 30.000 evakuált gyerekből a legtöbbet a háború során Franciaország fogadta be (17.489 fő), őt követte Belgium (5.130 fő), Anglia (4.435 fő), Szovjetunió (3.291 fő), Svájc (807 fő), Mexikó (456 fő), Francia-Afrika (335 fő) és Dánia (120 fő).

A spanyol polgárháborút kísérő, majd követő kivándorlás témájának szakértője, Alicia Alted Vigil meghatározása szerint a „háborús gyerekek” fogalomkörébe tartoznak azok a kiskorúak, akik egy háborús konfliktus keretei között éltek a gyermekkorukat és közvetlenül megszenvedték annak következményeit, amely egész életükre rányomta a bélyegét. Céлом volt, hogy az ezen fogalomkörbe tartozó 3-15 éves gyermekek életét, sorsát részletesen feltárjam Mexikóban, a Szovjetunióban, Franciaországban és Nagy-Britanniában. Az egyes országoknál vizsgáltam az adott ország és Spanyolország közötti kapcsolatot, a belső- illetve nemzetközi viszonyokat. A sajtó, illetve a befogadó ország hozzáállását a gyermekek befogadásához, az út megtételét, majd az érkezés utáni közvetlen helyzetet. Végül pedig, hogy felnőttkoruk hogyan alakult.

JUHÁSZ MÁTÉ

Médiatudomány és Kommunikáció
BA, 6. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Bölcsészettudományi Kar

*Témavezető:
K. Horváth Zsolt
egyetemi adjunktus, ELTE BTK*

Mi a közös a football-huligánokban és az internetes trollokban, avagy miért nem politikai az alt-right?

Dolgozatom tárgya az alternatív jobboldal, vagy, ahogy nemzetközileg ismert, az “alt-right” bemutatása. Dolgozatom címe egy kérdést és egy választ fogalmaz meg: politika-e az alt-right?; illetve: nem, nem az. Ez utóbbit szeretném pontosítani: úgy gondolom, hogy az alt-right sajátosságait nem akkor értjük meg igazán, ha mint politikai cselekvési keretet vizsgáljuk. Ehelyett úgy gondolom, hogy az alt-right megértésében a minket körülvevő médiakultúra bizonyos sajátosságait kell kifejezetten erre a célra tematizálnunk.

Az első részben röviden ismertetem, hogy mi az az alt-right, mi az ideológiája, mi különbözteti meg az „alt-righttól”, és javaslatot teszek az amerikai alt-jobboldal jelenkortörténetének periodizációjára. A dolgozat második részében, az internetes szubkultúrákkal kapcsolatos szakirodalom bemutatásával annak az elgondolásnak szeretnék további érvényt szerezni, hogy a vizsgált jelenségkör (21. századi az alt-jobboldaliság) természetéből fakadóan a médiatudományok művelőire is szükség van annak érdekében, hogy megértsük a fiatalok radikalizációjának sajátosan online és digitális mechanizmusait.

KALOTAI BÁLINT DÁNIEL

Szociológia

MA, 8. félév

Budapesti Corvinus Egyetem

Társadalomtudományi és Nemzetközi

Kapcsolatok Kar

Témavezető:

Elekes Zsuzsanna

egyetemi tanár, BCE TK

Az iskolapadtól a sürgősségi osztályig - Az iskolai végzettség és oktatásban eltöltött évek hatása az orvoshoz fordulás halogatására

Magyarországon, és sok, más európai országban, a széleskörű szociális és egészségügyi ellátásnak köszönhetően szinte mindenki számára elérhető a társadalombiztosítási rendszeren keresztül az ingyenes orvosi ellátás, ezért a vizsgálatok fókuszába az igénybevétel ideje és az elmaradás okai kerültek. Az emberek a legtöbb tünetet a mindennapi élet velejárójának tekintik, nem pedig betegségnek. A betegek többsége nem fordul azonnal orvoshoz a tünetek megjelenése után, hosszabb ideig is halogatja a segítségkérést. A tünetek úgynevezett normalizálása hátrító viselkedést jelent, melyet sokan az ellátással járó költségek miatt gyakorolnak. Az orvoslátogatást és annak időpontját számos tényező befolyásolja, amely közé tartozhat az egyén neme, életkora, iskolázottsága, jövedelmi helyzete, lakhelye, etnikuma, vallása, betegtörténete, kapcsolatrendszere, társadalmi tőkéje. Több felmérés is, az iskolázottságot és a foglalkoztatási osztályt határozta meg, mint az orvosfelkeresés és annak idejét leginkább befolyásoló tényező. A rendkívül leterhelt alapellátás és a fokozódó önálló útkeresés miatt a betegek egy része a sürgősségi osztályokban látja a megoldást olyan panaszok esetében is ami háziorvosi kompetenciába tartozna. Dolgozatomban a Magyar Honvédség Egészségügyi Központjának Sürgősségi Centrumában várakozók körében vizsgáltam az iskolai végzettség és az oktatásban eltöltött évek hatását az orvoslátogatási gyakoriságra és a halogatás mértékére. Kutatásom eredményei megerősítik a szakirodalomban kiemelt fontossággal kezelt iskolázottsági tényezőt a háziorvosi találkozások gyakorisága és az éppen aktuális tünet észlelése és a kórházba érkezés között eltelt napok száma tekintetében. Fordított kapcsolat figyelhető meg az egyén oktatásai és a halogatási ideje között. A vizsgálat atipikus eredményekre mutatott rá a nemi különbségek vonatkozásában. Továbbá a szerényebb anyagi lehetőségekkel rendelkezők hajlamosabbak a kevésbé egészségtudatos magatartásra. A kutatás korlátai nem engedik az eredmények általánosítását. Ugyanakkor a dolgozat eredményei felhívják a figyelmet a rosszul működő magyarországi egészségügyi alapellátásra.

KÁNTOR ZSÓFIA ÁGNES

Kommunikáció- és médiatudomány
BA, 5. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Bölcsészettudományi Kar

*Témavezető:
K. Horváth Zsolt
egyetemi adjunktus, ELTE BTK*

Elidegenedés és kontroll a Mr. Robot c. sorozatban

Munkámban egy elismert amerikai sorozat, a Mr. Robot elemzése mentén keresem a választ arra, hogy a jelen korunkban mennyire aktuálisak még az elidegenedést, árufetisizmust és kommodifikációt érintő fogalmak, illetve hogy ezen terminusok milyen összefüggésben állnak a kontroll motívumával. A téma széleskörű tanulmányozása érdekében ismertetem az elidegenedés fogalmának történeti alakulását, kritikáit, illetve a hozzá tartozó fogalmakat, amiket a továbbiakban elhelyezek a Mr. Robot kontextusában. Állításom szerint a sorozat fő eleme a marxi elidegenedés, aminek minden fajtájában megnyilvánul a kontrollért való küzdelem. Azonban ahogy a Mr. Robot is megállapítja, ez a kontroll - a kapitalizmus rendszerében - csupán egy illúzió, ami elpalástolja a világ kizsákmányoló erőit, és elhiteti az emberekkel, hogy van döntési szabadságuk és irányításuk életük felett. A sorozat vizualitása is fontos szereppel rendelkezik, szokatlan kamerakezelésével, színhasználatával és perspektíváival hangsúlyozzák a karakterek izoláltságát, elidegenedetségét.

KANYÓ EMESE

nemzetközi tanulmányok

BA, 5. félév

Budapesti Metropolitan Egyetem

Üzleti, Kommunikációs és Turisztikai Kar

Témavezető:

Dr. Vásáry Miklós

egyetemi docens, MET HFTGK

Magyar fiatalok és az Erasmus+ Fiatalok véleményeinek empirikus elemzése

Dolgozatomban törekszem az Európai Unió ifjúságpolitikájának rövid áttekintésére, az Erasmus+ programra fókuszálva. Az elméleti áttekintés mellett célul tűztem ki a magyar fiatalok Erasmus+ programról meglévő ismereteinek, véleményének megismerését és elemzését. Kutatásommal interjúalanyaimtól arra szerettem volna választ kapni, hogyan képeződik le az Európai Unió ifjúságpolitika a mai magyar viszonyok között, különös tekintettel az Erasmus+ program jelenlegi gyakorlati megvalósulására. A kérdőíves adatfelvétel elsősorban az Erasmus+ program célcsoport általi ismertségére irányult. Az Erasmus+ célcsoport általi ismertségére irányuló kérdőíves kutatásom eredményeként megállapítható, hogy előzetes feltevéssel ellentétben a fiatalok jelentős része állítja, hogy ismeri az Erasmus+ programot. Feltevéssel egyezően a válaszadók nagyobb hányada valójában nem ismeri pontosan az Erasmus+ program lényegét. Céljait aggasztóan sokan azonosítják helytelenül a felsőoktatási mobilitási programmal. Az Erasmus+ programról szerzett ismeretek forrásaként várakozásaim szerint kiemelkedően magas számban az oktatási intézményeket jelölték meg. Aggodalomra ad okot és kijelöli a lehetséges és szükséges beavatkozási pontot az a tény, hogy a civilszervezeteket igen csekély számban említik a válaszadók az ismeretek forrásaként, holott a gyakorlat szerint ezen szervezetek a szervező / küldő / fogadó / koordináló funkciókat ellátó szervezetek. Potenciális programba bevonható személyekként értékelhetők a kutatás adatai alapján a mai 13-21 évesek, hiszen a válaszadók jelentős hányada beszél idegen nyelven, jellemzően angolul, ami a programok munkanyelve és nem idegen tőlük a nem formális tanulás módszere sem. Az interjúalanyok által megfogalmazottak szerint az utazási költségek átgondoltabb finanszírozásával vonzóbb lehetne a program.

KARAU KRISZTINA

Szociálpedagógia

BA, 7. félév

Apor Vilmos Katolikus Főiskola

Témavezető:

Dr. Csürkéné Dr. Mándi Nikoletta

Főiskolai tanár, AVKF

Motiváció vizsgálat a PET Kupa állandó önkéntesei körében

Dolgozatom az önkéntesség kérdésével foglalkozik, amely számomra lehetőség, a megismerés, élményszerzés és társasági élet terepe. A vizsgálat tárgya a PET Kupa önkéntes közössége. Ez egy nemes célért küzdő kezdeményezés, melyet egy összetartó önkéntes csapat tesz igazi kalanddá. A Tisza megtisztításáért folyó küzdelem a természeti elemekkel, a természetért.

Ennek az önkéntes közösségnek a motivációit vizsgáltam, személyes megfigyelés, illetve félig strukturált interjú módszerével.

Mivel én is aktív önkéntes vagyok, jól tudom milyen nehéz megtalálni azt a területet, ahol az önkéntesség örömet is okoz. Munkám azért készült, hogy eredményeimmel segítsem azokat, akik környezetvédelmi területen toboroznak lelkes segítőt.

Vizsgálataimat két hipotézisre építettem. Az első esetben feltételeztem, hogy a Czike-Bartal (2005) szerzőpáros által leírt három különböző típusú önkéntesség közül (rég, vegyes és új), a PET Kupa önkéntesei az új típusúba tartoznak. A félig strukturált interjú válaszaiban azonosítottam a motivációs faktorokat és az említésszám alapján súlyoztam őket. A legtöbb említett motívumokat vettem össze a Czike-Bartal szerzőpáros által a három típusúhoz rendelt faktorokkal. A legnagyobb egyezés az új típusú önkéntességre jellemző faktorok esetében volt, így feltételezésem beigazolódott.

A második hipotézisemben összevettem a kutatásom során, a PET Kupa önkénteseinél mért motivációs faktorokat egy reprezentatív kutatás eredményeivel. Ennek alapja a Bartal-Kmetty (2011) szerzőpáros által rögzített motivációs faktorok sorrendje a környezetvédelem területén aktív önkéntesek esetében. Feltételeztem, hogy az alapvető motívumok fontossági sorrendje nagyfokú hasonlóságot fognak mutatni. Vizsgálati eredményeim alapján a második hipotézis is beigazolódott.

A PET Kupa önkéntesei esetében két új motivációs faktort fedeztem fel, mely a kaland és az önmegvalósítás. Ez utal a folyamatos társadalmi változásokra. Saját kutatásom alapján megállapíthatom, hogy a tárgyalt terület önkénteseinek elkötelezettségében nem az anyagi jólét, vagy az iskolázottság játszik szerepet, sokkal inkább a városi létből való kiszakadás, a tenni akarás, a gyökerekhez való visszatérés és a társaság öröme a fő hajtóerő.

Eredményeim hasznosak lehetnek nem csak a PET Kupa, hanem más környezetvédelmi önkéntes tevékenység megfelelő koordinálásához, valamint a módszertanom kapaszkodót nyújthat az önkéntesség különböző területeinek, hasonló módszerekkel történő vizsgálatához.

KATONA ÁGNES

filozófia
MA, 1. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Bölcsészettudományi Kar

*Témavezető:
Tózsér János*

*tudományos főmunkatárs, Eötvös Loránd Kutatási Hálózat, Bölcsészettudományi
Kutatóközpont*

Lassan a testtel! Avagy mi a baj a személyek konstitúciós elméletével?

A kortárs analitikus metafizikában viszonylag új témának számít a személyes ontológia, amely azzal a kérdéssel foglalkozik, hogy nekünk, emberi lényeknek mi a metafizikai természetünk: milyen más dolgokkal tartozunk egy kategóriába és mik a létezésünk feltételei. Dolgozatomban a személyes ontológiában igen népszerűnek számító állásponttal, a személyek konstitúciós nézetével foglalkozom. A célom megmutatni, hogy népszerűsége ellenére a konstitúciós nézet igen gyenge lábakon áll, mert egyrészt ellentmondással terhelt, másrészt hihetetlen állítások következnek belőle.

A személyek konstitúciós nézete azt állítja, hogy mi, emberek a személyek metafizikai kategóriájába tartozunk, és minket a testünk konstituál. A személyek olyan létezők, amelyek esszenciálisan rendelkeznek bizonyos mentális tulajdonságokkal és képességekkel, ezért időbeli fennmaradásuk mentális tulajdonságaikhoz kötött. Azonban, mivel a személyeket a testük konstituálja, ezért materiális létezők, akik fizikai részecskékből állnak, és nem képesek valamilyen őket konstituáló fizikai test nélkül létezni. Ennek az elképzelésnek azonban számos ellenvetéssel kell számolnia, amelyek az elmélet sikerességét fenyegetik, ezek közül is a két leg súlyosabb a túl-sok-elme probléma és a megalapozás-probléma.

A téma szakirodalmának feldolgozása alapján bemutattam a konstitúciós nézetet a legerősebb formájában. Ismertettem az elmélet központi állításait és motivációit, és rekonstruáltam, hogyan néz ki a konstitúciós nézet mellett szóló érv. Ez alapján láthatóvá válik, hogy az elmélet kritikusai mely premisszák hamissága mellett tudnak érvelni, illetve, hogy mely állítások együttese hozza létre az elmélet két leg súlyosabb problémáját. Majd amellett érvelek, hogy a konstitúciós nézet képviselői nem tudják megoldani a tárgyalt problémákat, és ez aláássa az elmélet hitelességét.

KEDVES ANDRÁS GYULA

Egészségügyi Menedzser
MSc, 3. félév

Pécsi Tudományegyetem
Egészségtudományi Kar

*Témavezető:
Sipos Dávid*

Mb. tanszékvezető-helyettes, PTE ETK

Magyar radiológiai osztályon dolgozó szak személyzet kiegészi szintjének vizsgálata

Célkitűzés: A kiegészének széles körű negatív hatásai lehetnek a betegellátás minőségére, egészségügyi rendszer hatékonyságára, továbbá a személyes és professzionális életre is. Kutatásunk célja volt felmérni a kiegész szintjét magyarországi radiológiai osztályon dolgozó szak személyzet körében.

Adatok és módszerek: Adatok gyűjtése kvantitatív, keresztmetszeti, leíró típusú kutatás során online kérdőív segítségével történt 2018. júniusától augusztusig. Felmérés során a Maslach Kiegész Leltárt (MBI) és egy saját szerkesztésű kérdőív használatára került sor. Az űrlapot a Magyar Radiográfusok Egyesülete (MRAE) továbbította az egyesületnél regisztrált szakdolgozók elektronikus posta címére, továbbá terjesztése a közösségi oldalak dedikált szakmacsoportjaiban is megtörtént. Az SPSS 24.0 verziószámú statisztikai szoftverrel történő elemzés során leíró statisztika, kétmintás T-próba, varianciaanalízis és Kruskal-Wallis teszt volt kivitelezett, 95%-os valószínűségi szinten.

Eredmények: A statisztikai elemzésbe az adatok tisztítását követően összesen 404 (n=404) fő válaszáinak beválogatása történt meg, átlag életkoruk 40,08 év (SD 12,18; 22-70) volt, nemi megoszlást tekintve a minta 86%-a nő (n=347). A válaszadók többsége megyei kórházakban dolgozik (n=113) és nem rendelkezik másodállással (n=313) és az egészségügyi rendszerben átlagosan 18,3 évet töltött (SD 13,7). A vizsgált minta deperszonalizáció dimenziójában 12,81 (SD 6,62), az emocionális kimerülés esetében 34,28 (SD 12,98), és a személyes teljesítményérzet hiányát tekintve 41,0 (SD 8,70) pontot ért el. Az legmagasabb iskolai végzettség, az életkor, és a pályán eltöltött évek száma is szignifikánsan befolyásolta mindhárom tényezőt. (P<0,05)

Következtetések: Magyar szakemberek esetében a deperszonalizáció és az emocionális kimerülés emelkedett értéke, jelzés értékű lehet a munkáltatók számára. A kapott eredmények a nemzetközi szakirodalomban leírtakkal jól korrelálnak. A jelenség háttere mögött húzódó okok mélyebb megismerése érdekében további széles körű kutatások szükségesek.

KÉFER ÁDÁM

Politikatudomány

MA, 1. félév

Szegedi Tudományegyetem
Állam- és Jogtudományi Kar

Témavezetők:
Dr. Merkovity Norbert
adjunktus, SZTE ÁJK
Stumpf Péter Bence
tudományos segédmunkatárs, SZTE ÁJK

Az inkumbencia hatásának vizsgálata a magyar országgyűlési választásokon 1994-2018

Ebben a dolgozatban az inkumbencia hatását vizsgálom a magyar országgyűlési választásokon. Az inkumbencia hatása hozzájárulhat a jelöltállításhoz, pártokon belüli hatalmi játszmákhoz. Legelőször is szükséges megnézni a nemzetközi szakirodalomban megjelent hasonló témájú tanulmányokat. Ezt követi a választási rendszer és a választói magatartás legfontosabb jellemzőinek leírása, az inkumbencia vizsgálatának megkezdése előtt. Ez után kérdésként merül fel, hogy létezik-e Magyarország parlamenti választásain bármiféle hatása az inkumbenciának. Ahhoz, hogy minél pontosabb képet kapjunk ezt különböző szinteken kell vizsgálni, megnézem, hogy a városi vagy vidéki választókerületekben van-e inkább jelen, illetve, hogy a személynek szóló szavazatok játszanak-e bármiféle szerepet az országos szintű választásokon. A lehető legpontosabb képet szeretném kapni, így a magyar demokrácia három szakasza alapján is végig nézem az inkumbencia választásokra gyakorolt hatását. Ahhoz, hogy a kérdéseket megválaszoljam a választási eredmények elemzésére van szükségem. Ezeket az eredményeket az általam készített adatbázis segítségével vizsgálom meg, mely tartalmazza az alapvető információkat a nyolc választás alkalmával a törvényhozásba bekerülni képes egyéni választókerületi képviselőkről. Miképpen az inkumbencia hatása Magyarországon nem jelenik meg fajsúlyos elemként hazánk választásain, a szavazók nagymértékű pártidentifikációja miatt. Emiatt ráirányítom a figyelmet a lehetséges okokra a magyar politikai kultúra rövid bemutatásán keresztül, ez a rész arra mutat rá, hogy a személyekkel nem törődnek a választók, sok esetben még megnevezni sem tudják a képviselőt, emellett pedig a jelöltek kampányai sem a személyes kvalitásokra próbálnak meg építkezni.

KENÉZ MERCÉDESZ

egészségügyi gondozás és prevenció
BSc, 8. félév

Pécsi Tudományegyetem
Egészségtudományi Kar

Témavezetők:
Bornemisza Ágnes Yvette
szakoktató, PTE ETK
Petőné Dr. Csima Melinda
egyetemi docens, KE PK

Családi krízisek és coping mechanizmusok

Bevezetés: A házasság intézménye válságban van, az élettársi kapcsolatok megjelenése és a válások elterjedése háttérbe szorította a konfliktusok megoldásának érdekében tett erőfeszítéseket. Kutatásom célja, hogy felmérjem a házastársi, élettársi kapcsolatban élők coping stratégiáit, s az azokkal kapcsolatos ismereteit. Célom továbbá feltérképezni a nemek szerint alkalmazott megküzdési mechanizmusokat, a kapcsolatok felbomlásához vezető leggyakoribb okokat és a párkapcsolati elégedettséget. Választ keresek arra, hogy a házasságban vagy az élettársi kapcsolatban élők érzik boldogabbnak kapcsolatukat? Továbbá arra, hogy a bizalom milyen szerepet játszik a válás gondolatának felmerülésében?

Vizsgálati anyag és módszer: A kutatásom leíró jellegű keresztmetszeti és kvantitatív típusú volt, mely során online kérdőíves felmérést végeztem házastársi, élettársi kapcsolatban élők körében. A kérdőívemet 191-en töltötték ki, felnőtt korú férfiak és nők. A kutatásra 2020 februárjában és márciusában került sor saját szerkesztésű, online megosztott kérdőív segítségével. A minta jellemzésére leíró statisztikai próbákat, a változók közötti összefüggések ismertetésére átlag megbízhatósági tartományok elemzését, Khi-négyzet próbát, két mintás T- próbát alkalmaztam. **Eredmények:** Az összes kitöltő közül 85% ismeri, 15% nem tudja a megküzdési mechanizmusok jelentését iskolai végzettségtől függetlenül. A kapcsolatok felbomlásához vezető leggyakoribb okok a hűtlenség, érzelmi és szexuális elhanyagolás. A válaszadók többsége a problémaelemző megküzdési módot választja leginkább egy konfliktus megoldása során a passzív megküzdés helyett. ($p < 0,001$). A problémaelemző megküzdési mód többször fordul elő a nők és a férfiak körében is, mint az érzelmközpontú. A bizalomszegény kapcsolatokban szignifikánsan többször jelenik meg a válás gondolata. ($p < 0,001$). **Következtetések:** Vizsgálatom során azt tapasztaltam, hogy az emberek többsége a problémaelemző megküzdési módot választja leggyakrabban. A nemek tekintetében az alkalmazott copingok egyre inkább közelednek egymás felé, azonban még mindig több nő alkalmazza az érzelmközpontú copingot, mint férfi. Eredményeim birtokában megállapítható, hogy ugyan szignifikáns különbség nem igazolódott, de a házasságban élők boldogabbnak érzik párkapcsolatukat, illetve a bizalomszegény kapcsolatokban inkább merül fel a válás gondolata.

Kulcsszavak: párkapcsolat, válás, konfliktus, krízis, coping mechanizmusok

KERTAI ZOLTÁN PÉTER

Nemzetközi biztonság és védelempolitika

BA, 3. félév

Nemzeti Közszolgálati Egyetem

Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok

Kar

Témavezető:

Háda Béla

tudományos munkatárs, NKE HHK

A hindu nacionalizmus az indiai kormányzatban

Narendra Modi 2014-es megválasztása óta Indiában felerősödött a hindu nacionalizmus. Ez azzal magyarázható, hogy a jelenleg kormányon lévő Bharatiya Janata Party számos prominens tagja kezdte karrierjét a legnagyobb hindu nacionalista szervezetben, a Rastriya Swayamsevak Sanghban (RSS). Azonban a hindu nacionalizmus csak bizonyos politikákban van jelen. Az oktatás terén a hindu nacionalisták korábban nem látott befolyást szereztek, ami történelmük újra gondolását, egyes esetekben átírását eredményezi. A tudományok a torzult tananyag alátámasztói. Maga Modi nyilvánította ki hindu vallási szövegekből következően, hogy a repülő és a géntudomány jelen volt az ókori Indiában. Ezek a hindu értékek felsőbbrendűségének gondolatát erősítik a sokszínű kisebbségekkel rendelkező Indiában. Gazdaság területén India komoly eredményeket ért el a külföldi közvetlen tőkevonás terén, azonban a munkanélküliség hatalmas aránya és annak növekedése még mindig problémát okoznak, és az előrejelzések a helyzet súlyosbodását jósolják. A kormány továbbá, számos régóta vitás vallási törésvonalakon elhelyezkedő kérdésre kívánt megoldást találni. Ezek közé tartozik Kasmír autonómiájának elvétele, mellyel az RSS egy régi célját valósította meg a kormány. Azonban a negatív nemzetközi visszhang kétségtelenül hozzájárult a kartarpuri szikh vallási zarándokfolyosó megnyitásához, ami biztonsági kockázatot képezhet Indiában, és újjáélesztheti a szikh szeparatista törekvéseket. Az ayodhya-i Ráma templomáról is megszületett az indiai Legfelsőbb Bíróság döntése. A muszlim és a hindu vallás által is szentnek tartott helyet a Legfelsőbb Bíróság ítélete szerint a hindu közösség építhet Rámának szentelt templomot, míg a muszlim közösség máshol kapott jogot a mecsetépítésre. Ezek a régóta fennálló az indiai társadalmat megosztó kérdések sorozatos feloldása hozzájárul az társadalom érettebbé tételéhez. Modit 2019-ben újraválasztották. A ma már lappangó, de a jövőben felmerülő problémák hatékony megoldása feltétlenül szükséges. Legfőképpen a további gazdasági fejlődésre kell fókuszálnia Modinak, hogy elkerülje az elszegényedett indiai rétegek csaldódását a hindu nacionalizmusában, és fel tudja építeni az általa leírt új Indiát.

KESERŐ PÉTER FERENC

Hebraisztika

MA, 1. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezetők:

Dr. Buzási Gábor

adjunktus, ELTE BTK

Dr. Koltai Kornélia

adjunktus, ELTE BTK

Ókori zsidó és keresztény felfogások az Édenkert kígyójának szerepéről

A Biblia talán egyik legnagyobb hatást kiváltó része a bűnbeesés néven emlegetett édenkerti fejezet (Genesis 3). Általános interpretációja ennek a történetnek, hogy a velejéig romlott, ravaszdi kígyó, aki maga a Sátán, bűnbe vitte az első emberpárt, akik emiatt halállal lakoltak. Számomra ez az az eredeti héber szöveg alapján egyáltalán nem egyértelmű, ezért is vállalkozom TDK-dolgozatomban arra, hogy körüljárjam a Genesis 3 kígyójának alakját. A dolgozat két zsidó (Targum Pseudo-Jonathán; Genesis Rabbah) és két keresztény (Szíriai Szent Efrém: Genesis-kommentár; Alexandriai Szent Kyrillos: Contra Julianum) forrás elemzését tűzi ki célul, melyeket eredeti nyelven olvastam el (Efrémnél viszont az angol fordítást használtam). Olvasás közben végig az vezetett, hogy mélyebben megértsem a vizsgált bibliai szöveghez kapcsolódó, általam választott 4-5. sz-i zsidó illetve keresztény források interpretációs módszerét és motivációit. Az egyik fenti keresztény forrás kapcsán egy 4. sz-i pogány szerző, Julianus császár nézőpontját is beemeltem a vizsgálódásba. Mindemellett valláströneti kontextusban is elmeztem a választott bibliai szöveget, hogy - amennyiben lehetséges- annak eredeti jelentését is feltárjam. A négy, zsidó ill. keresztény forrásból származó következtetéseket diszkusszió formájában tárgyaltam, végül egy összefoglaló résszel zártam a dolgozatot.

KIRÁLYFALVI-KOVÁCS VILLÓ

Kommunikáció és médiatudomány
MA, 4. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Bölcsészettudományi Kar

*Témavezető:
Müllner András
egyetemi docens, ELTE BTK*

Hátrányos helyzetű gyerekek oktatásának dokumentumfilmes ábrázolása

A reformpedagógiai törekvések a rendszerváltás utáni években tudtak intézményesülni Magyarországon. A kommunizmus oktatási politikájától merőben eltérő módszerekkel dolgozó pedagógusok az ország elszegényedett, leszakadó területein is dolgoztak esélyt adva ezzel a szegregált oktatásban tanuló gyerekeknek a felzárkózásra. Szakdolgozatomban három különböző évtizedben készült dokumentumfilmet vizsgálok amelyek egyszerre mutatnak rá a kor oktatási nehézségeire és társadalmi problémáira. Schiffer Pál 70-es években készült filmje a *Mit csinálnak a cigánygyerekek?* kérdést teszi fel. Pálos György erre is válaszol a 90-es években készült *Csenyétei iskola és kétezres évek elején* forgatott *Ahogy te akarod* című filmjeivel. A dokumentumfilmek különböző módokon ábrázolják a hátrányos helyzetű gyerekek oktatását. Schiffer pragmatikus, feszes logikára építi a filmjét, míg Pálos munkái művészibb jellegükkel jobban hatnak a befogadó érzelmeire. A filmek eltérő módszerekkel dolgoznak, de ugyan azt a célt teljesítik: közelebb hozzák az elszakadó régiókban nevelkedő gyerekeket az átlagos nézőhöz. Szakdolgozatomban először kontextusba helyezem a filmek forgatási helyszíneit, ismertetve az elszegényedett települések kialakulásának okait. Ezután elemzem a filmeket, elsősorban Blaskó Agnes és Varga Balázs: *Dokumentumfilmek társadalmi térben* című tanulmányára támaszkodva. Pálos György két filmjének elemzésekor segítségemre volt az az interjú, amit a rendezővel készítettem, így nem csak gyakorlati kérdésekre tudok pontosabb választ adni, de a filmforgatás körülményeit is van lehetőségem bemutatni.

KISS ESZTER

teológia-lelkész
Osztatlan, 9. félév

Debreceni Református Hittudományi Egyetem

*Témavezető:
Dr. habil. Hodossy-Takács Előd
tanszékvezető egyetemi tanár, DRHE*

Özvegység

"Olyanná lett, mint az özvegy" Mit is jelent ez valójában? Kik azok az özvegyek és mi jellemző rájuk? Erre keresem a választ. Az özvegyek a bibliai korban egy olyan társadalmi csoportot alkottak, melyeket együtt emlegettek az árvákkal és a jövevényekkel. Ebben a korban bár beszélünk özvegyekről, de jórészt csak a nők esetében, ugyanis a férfiak, ha el is veszítették feleségüket, nem kerültek anyagiilag nehéz helyzetbe, tehát nem kellett aggódni a megélhetésükért. Jól látszik az is, hogy a nők sokszor kerültek pont özvegyen maradásuk esetén nehéz helyzetbe. Ez csak fokozódott akkor, ha nem volt gyermekük, s már korban is túl idősek voltak ahhoz, hogy gyermeket szüljenek, tehát idősek voltak már egy újabb házassághoz. A sógorházasság, mint jól bevált intézmény is lehetőség volt számukra, de ez sem valósult meg minden esetben. Mind az Ószövetséget, mind az Újszövetséget vizsgálva jól látszik, hogy az özvegyeket a különböző törvények, a társadalom és az egyház is igyekezett minden esetben védeni. Az özvegység és vele az újraházasodás kérdése nem csak a Timóteushoz írt első levélben jelenik meg, mint dilemma, de az egyházatyák körében is gondolkozásra adott okot. Az az egy biztos és ez a dolgozatom alapján is jól látszik, hogy Isten minden élethelyzetben és minden társadalmi csoportban élő emberre azonos módon figyel, így tehát az özvegyekre is, ezzel megadva nekik a lehetőséget, hogy újra éljenek és olyan körülmények között, ahogyan az egy embert megillet. Hiszen Isten előtt mindenki egyenlő.

KISS INGRID CSENGE

Teológia-Lelkész
Osztatlan, 9. félév

Debreceni Református Hittudományi Egyetem

*Témavezető:
Dr. Németh Áron
egyetemi docens, DRHE*

„Hallgasd meg lakóhelyeden, a mennyben, ...és bocsáss meg nekik!” – Salamon templomszentelő imádságának (1Kir 8,22–53) exegézise

Jelen dolgozat célja, hogy úgy mutassa fel az imádság műfaját, jelen esetben Salamon templomszentelő imáján keresztül, mint a krízisek teológiai feldolgozásának egy lehetséges eszközét. Izrael életében a legnagyobb történelmi és vallási krízist a babiloni fogság jelentette, hiszen ez két síkon is traumát eredményezett: először is elpusztult a templom, másodszor pedig elveszett a királyság. Ezen krízisek vizsgálata mentén szeretne a dolgozat rámutatni arra a deuteronomista megoldásra, amely felállította Izráelt a teológiai és a nemzeti összeomlásból. A dolgozat a vizsgálódás során a történet-kritikai exegézis módszerét követi.

Az első kialakult probléma azt a kérdést veti fel, hogy hol és hogyan keresheti Istent egy templom nélkül maradt közösség? E kérdésre választ keresve a dolgozat vizsgálja az Isten jelenlétével kapcsolatos elképzeléseket eljutva a név-teológiáig, amely ad egyfajta választ a templomnélküliség problémájára. A vizsgált imádság szóhasználata is jól példázza ezt, hiszen szinte refrénszerűen ismétlődik a „hallgasd meg lakóhelyedről, a mennyből” formula, tudatosítva Izraelben, hogy hol és hogyan találja meg sokak által elveszettnek hitt Istenét. A krízis másik kérdése a nép identitására irányul: mennyiben felelősek a történetekért és hogyan maradhatnak meg az Isten népe státuszban? A válasz a deuteronomista történelemszemléletben gyökerezik, miszerint a nyomorúság nem JHVH gyengeségének, hanem a nép engedetlenségének a következménye. Isten a fogságban sem hagyta el népet, sőt lehetőséget is biztosított a hozzá való közeledésre, az imádságot, ami a fogságban az elérhető istentiszteleti forma és a trauma feldolgozásának lehetséges eszköze lesz.

Eddig kevés figyelmet kapott a kutatásban az a szempont, hogy hasonlóság, talán irodalmi párhuzam fedezhető fel az imádság és a Deut 28 átoklistája között. A tény érdekessége abban áll, hogy ezek az átkok egy közbenjáró imádság részeivé válnak.

A kialakult dilemmákra a deuteronomista egy kétszeres transzformációval válaszol: a templomi áldozatkultuszt templomnélküli imádságkultusszá, az intő átokmondást pedig traumafeldolgozó bűnvalló könyörgéssé alakítja.

A dolgozat a kitekintésben rá kíván mutatni arra, hogy a jelenlegi járványhelyzetben milyen aktualitással bír a deuteronomista teológia.

KISS JÚLIA

Szociológia
BA, 5. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Társadalomtudományi Kar

*Témavezető:
Rácz Andrea
egyetemi docens, ELTE TÁTK*

**A szerkezetváltó gimnáziumok hozzáadott tanulmányi értékének vizsgálata a
családtőke-elmélet fogalmi keretei közt**

A szerkezetváltó gimnáziumok a magyar oktatási rendszer ellentmondásos intézményei. Az oktatásszociológiában két fő álláspont alakult ki megítélésükre: az egyik szerint a program tehetséggondozó jelleggel a jövő intellektuális elitjének korai fejlesztését végzi; a másik szerint családi háttér alapján szelektál, így mélyíti az egyenlőtlenségeket. Dolgozatomban ez utóbbi álláspontot hipotézisként használva vizsgáltam a szerkezetváltó program és a családi tőke összefüggéseit. Feltételezéseim a PISA felmérés 2015-ös hullámának adatain teszteltem. Az eredmények alapján arra a megállapításra jutottam, hogy a szerkezetváltó programok tanulmányi előnye nem választható el a családi tőkétől: a családi tőke komponensei külön-külön és együttesen is meghatározzák annak esélyét, hogy ki kerül felvételre, illetve a programban mennyire lesz sikeres.

KISS KRISZTINA

Magyar nyelv és irodalom

MA, 2. félév

II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola

(Beregszász)

Témavezető:

Dr. Márku Anita

docens, UA IIRFKMF

Digitális kompetenciák: az információszűrés kérdései és az álhírekhez való viszonyulás a kárpátaljai magyarok körében

Kutatási munkám egy kiindulási kísérletnek, próbakutatásnak tudható be, ugyanis a kárpátaljai magyarok digitális kompetenciáit vizsgáló kutatás, eddig még nem készült. Az online megfigyelés (40 adatközlő) és a kérdőíves felmérés (90 adatközlő) során összegyűjtött adatok az internetezők információ keresés-szűrés kérdéseit, valamint az általános hírek, a hoaxok felismerésére, kezelésére vonatkozó kérdéseket járja körbe, melynek úgy vélem hasznos és fontos hozadéka lehetnek és vannak a tanítás- és tanulásszervezésben az oktatás minden szintjén.

Az eredmények szerint az internetezők többsége a google keresőprogramot alkalmazza, melynek keresési módszerei közül a kereső sávba beírt téma vagy kulcsszó alapján keres. Ha bizonyos esetekben alkalmazzák is a képalapú keresést, akkor ez szintén egy kulcsszó beírásával, nem pedig egy kép feltöltésével történik. A keresési találatok közötti válogatást, pedig többnyire egy összefoglaló mondat, kulcsszó és cím segíti őket. Abban az esetben, ha nem megfelelőek a kiadott találatok, akkor a keresőbe beírt kulcsszó pontosításával, nem pedig más keresési stratégiák alkalmazásával hárítják el a problémát. Ezek alapján azt mondhatjuk, hogy az információk keresése és szűrése terén az adatközlők összességében egy szűkebb, bevált eszköztárra, stratégiákra hagyatkoznak.

Bár az adatközlők többsége ellenőrzi azokat a tartalmakat, amelyeket megoszt a közösségi oldalán, mégis háttérbe kerülnek azok a linkek, amelyek a cikkben, vagy a forrás kapcsán jelennek meg, melyek megfigyelése során azonnal leleplezhetjük a kamu híreket, oldalakat. A kérdőívben szerepelt álhírek és manipulatív fényképek megítélésében, valamint a hoaxok felismerésében vagy elfogadásában véleményem szerint a válaszadók többnyire az érzelmi heurisztika valamint a megerősítő torzítás alapján döntenek. Amely során hajlamosak érzelmi alapon mérlegelni, vagy olyan információkat elhinni és előnyben részesíteni, amelyek megerősítik meggyőződéseiket, vagy a dolgok valóságos képéhez állnak közelebb. Annak érdekében, hogy a kutatás elején felállított hipotéziseimet, mely szerint melyik korosztály a legvédtelenebb az álhírekkel szemben illetve, hogy kik rendelkeznek a legszűkebb eszköztárral, stratégiával az információk keresése és szűrése során, azt majd életkorokra lebontva egy részletesebb elemzés keretében tervezem megvizsgálni.

KISS RENÁTA LILLA

nemzetközi tanulmányok

BA, 6. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Társadalomtudományi Kar

*Témavezető:
Szalai András
adjunktus, ELTE TÁTK*

Te döntesz az ország sorsáról?! A magyar kormány 2018-as kampányban folytatott migrációval és Európai Unióval kapcsolatos politikai kommunikációja

A dolgozatom célja, választ adni arra a kérdésre, hogyan használta a biztonsági diskurzust a magyar kormány a 2018-as magyarországi országgyűlési választáson, kifejezetten az Európai Unióval és a migrációval kapcsolatban. A 2018-as magyarországi országgyűlési választás kampányának témája a korábbiaktól eltérően, abból a szempontból számít kivételesnek, hogy a kampány témáját külpolitikai események határozták meg és nem a belpolitikai konfliktusok. A kampány témája a migrációra és a bevándorlásra koncentrált. A szakirodalom szerint a magyar kormány sikeresen biztonságiasított, ugyanis a magyar választópolgárok nagymértékben legitimálták a kormány által megfogalmazott üzeneteket, ennek okán a magyar polgárok körében biztonsági kérdéssé vált a migráció, viszont ez nem magyar sajátosság, ugyanis megtalálható más rezsimek kommunikációjában is. Hipotézisem szerint a magyar kormány a migráció biztonsági kérdésének megfogalmazását populisták elemekkel és euroszeptikus retorikával kommunikálta a választópolgárok felé.

Dolgozatomban a koppenhágai iskola által meghatározott biztonságiasítás módszertana szerint fogok szövegelemzést végezni. Az elemzésem első részében a magyar kormány migrációval és az Európai Unióval kapcsolatos diskurzusát vizsgálom, amiben meghatározom a biztonságiasító szereplőt és az általa egzisztenciális fenyegetésnek vélt tényezőt. Ezt követően elemzem, hogy a biztonságiasítást végző aktor a fenyegetettség okán, milyen eszközön keresztül és milyen megnyilvánulásokat alkalmazva mobilizálja a célközönst, amiben szerepel a migráció és az Európai Unió témája, mint például, interjúk, nyilatkozatok, rádiós beszédek, TV-s szereplések, kampány flyerek és óriásplakátok. A felhasznált adatok egy része az MTA TK Politikatudományi Intézetben készült a „Politikai kommunikáció a közösségi médiában” című kutatási projekt részeként. Ezután beazonosítom, hogy a diskurzusnak ki a célközönsege/célcsoportja, illetve meghatározom a közvélemény reagálását, mennyire legitimálja a biztonságiasítást.

A dolgozat eredményeként elmondható, hogy a magyar kormány a biztonságiasítás elemeit kimerítően használta diskurzusában, aminek következtében nem csak a fenyegetést határozta meg, hanem alternatív javaslatokat is megfogalmazott, hogy milyennek kellene lennie Európának. A dolgozatom témája azért fontos, mert a biztonsági diskurzus nagymértékben jellemzi a magyar kormány kommunikációját, viszont az ezzel kapcsolatos diskurzusokat kevésbé kutatják.

KISS RÓBERT DÁVID

Politikatudomány

MA, 4. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Állam- és Jogtudományi Kar

Témavezető:

Máncs Tibor

egyetemi docens, ELTE ÁJK

Eszmény és valóság. A demokráciaelmélet deskriptív és normatív elemeinek egyensúlyáról

A dolgozatban bemutatom, hogy a demokráciával kapcsolatban megfogalmazott kritikákat és a demokrácia válságának jelenségét nem tekinthetjük megalapozottnak. A kiindulási pont a demokráciadefiníció és a belőle fakadó elvárások közti szoros összefüggés: értelemszerűen elmondhatjuk, hogy a demokrácia definíciótól függenek a vele kapcsolatos elvárások, ezáltal a megfogalmazott kritikák is.

A bevezetőmben ismertetem a politikatudomány írásainak jelenlegi álláspontját a demokráciával kapcsolatban, ahol kitűnik, hogy nincs konszenzus a kutatók között. Fukuyama és a 90'-es években mások is a demokrácia, mint paradigma győzelmét hirdették, azonban ezt mára rengeteg tudós igyekezett kétségbe vonni. Egyrészt a demokráciával kapcsolatos kritikákat hangoztatva, másrészt a demokrácia válságát jelezve.

A dolgozatomban igyekszem a demokráciával kapcsolatos kritikákat visszaverni és a válságát pedig kétségbe vonni, még hozzá úgy, hogy azt állítom, a kritikusok nem a megfelelő demokrácia-definícióból indultak ki. Úgy vélem, az elvárások és kritikák megfogalmazására nem alkalmas más csak a demokrácia alapelmélete. Sartori szerint a többi elmélet csupán alelméletnek tekinthető, mivel az alkotók számos „csapdába” léptek bele a definiálási kísérlet során. Az alapelmélet pedig azért alkalmas egy ilyen vizsgálódáshoz, mert meg van benne a deskriptív és normatív elemek egyensúlya.

Körösényi három elitista elméletet bemutató írásának segítségével rávilágítok, hogy a demokrácia – még egy válfajába tartozó – elméletei között is milyen hatalmas különbségek vannak és az egyes elméletek kiindulásként való használata mennyiben más irányba vinné a kutatásunkat.

Ismertetek két munkát, melyeknél a következtetések többnyire mind helytállóak voltak, de a kiindulásként választott demokrácia definíció tévútra terelte az okfejtéseket. Ilyen Lafont írása, mely szerint az USA többé nem demokrácia, hanem oligarchia, a másik pedig Brennan könyve, ami demokrácia súlyos és megoldandó hibájának tartja a választói inkompetenciát. Majd a demokrácia válságának tüneteiként aposztrofált jelenségeket vetem alá vizsgálatnak, mely során megállapítom, hogy legtöbb nem feltétlenül utalhat a demokrácia válságára. Ezt többnyire a hamis demokráciaképből való kiindulással és a kifogásolható módszertannal igazolom.

A dolgozat fő eredménye, hogy beigazolódott, a demokráciával szemben megfogalmazott kritikák és a válság jelenség nem megalapozottak, még hozzá a megfelelő demokráciaképválasztás elmulasztása miatt.

KISS TAMÁS

Kommunikáció- és médiatudomány

MA, 3. félév

Debreceni Egyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

Mészáros Péter

egy. tanársegéd, DE BTK

Dumasínház a karanténban

A Dumasínház a karanténban című dolgozatom a magyar stand-up comedy egyik legnagyobb, 47 humoristát tartalmazó intézményének, a Dumasínház tagjainak a tavaszi (március 28.-május 18. közötti) kijárási korlátozás során készített videóiról és műsorairól szól. Többen egyénileg is elkezdtek otthon videókat készíteni, és a Dumasínház is támogatta ebben őket a Dunszt című TV-műsoron keresztül. Valamint a szervezet is észrevette az online tér felértékelődését az új helyzetben, így saját streamingszolgáltatást indított egy részben már meglévő archív gyűjteményt felhasználva DumaTV néven.

Röviden bemutatom a stand-up comedy fogalmát, áttekintem a műfaj történetét szakirodalmak és interjúk felhasználásával, kitérek a web2.0 szerepére és a karanténműfajokra. Majd ezeket a Youtube-videókat és -csatornákat elemzem. Végül kitérek a DumaTV streaming-szolgáltatásra és a Dunszt – Elvagyunk mint a befőtt című TV-műsorra. Itt bemutatom, hogy mennyire különböző megoldásokkal éltek. Rávilágítok arra is, hogy a Dunszt című műsor hogyan ötvözi a Youtube-videókat a TV-műsorokkal.

Összehasonlítottam a Youtube-csatornákat főleg metaadatokon keresztül egy táblázattal, és a benne levő adatok összevetésével. A Youtube-csatornák kiválasztásánál a következő paraméterek alapján döntöttem: A tulajdonosa legyen a Dumasínház tagja, használja a csatornát a kijárási korlátozás alatt, készítsen legalább egy videósorozatot konkrétan az akkori helyzetről. A DumaTV streaming-szolgáltatást nem hasonlítom össze a Youtube-csatornákkal, bár van köztük átfedés. Végül a Dunszt – Elvagyunk, mint a befőtt című műsort elemzem szerkezete, felépítése, tartalma, szereplői és műfajai szerint, mivel a karanténban indult.

A kutatás során megállapítottam, hogy az általam kutatott stand-up komikusok nagyon különbözően reagáltak (tartalmilag és gyakoriság szempontjából is) a karantén nyújtotta lehetőségekre, és nagyon eltérő volt a fogadtatásuk is. A családjuk szerepeltetésének mértéke is eltért. Viszont voltak közös elemek, például, hogy sorozatlogika alapján könnyebb volt számukra ez a fajta tartalomgyártás. A Dunszt című TV-műsor jó példája, hogyan lehet a Youtube-videókat a TV-műsorokkal egyesíteni.

KISS-SZEMÁN JOHANNA MÁRIA

Nemzetközi tanulmányok

MA, 1. félév

Nemzeti Közszolgálati Egyetem

Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok

Kar

Témavezető:

*Nagyné Prof. Dr. habil. Rózsa Erzsébet
egyetemi tanár, NKE ÁNTK*

Közel-Kelet: Az iraki jazídi közösség helyzete

A kutatási témám középpontjában egy közel-keleti kisebbség, a jazídik állnak. Az iraki jazídik esete példaként szolgál a közel-keleti (iraki) kisebbségek aktuális válságos helyzetére. A kisebbség eredetmítoszainak bemutatása után foglalkozok röviden a jazídi vallásgyakorlással, hagyományokkal, társadalmi berendezkedéssel és anyagi kultúrával is. A pályamunka fő témája, hogy az Iszlám Állam nevezetű terrorszervezet 2015-ös jazídik ellen irányuló cselekményeinek, milyen vallási háttérű indokai voltak. Ezeket az érveket az iszlám vallási rendelkezések közül gyűjtöttem össze (Korán, hadisz), majd az elemzésük során megvizsgáltam, hogy milyen értelmezések adhatnak okot a jazídik elleni fellépésre. Megtaláltam a jazídik ördögimádással való vádolás indoklását, a kisebbség elleni erőszakos fellépésre való buzdítást, sőt mi több, ennek a jogszerűségét kifejtő vallási írás értelmezését is felleltem. Az Iszlám Állam által működtetett kiadványban, a Dabiq-ban megjelent jazídikat érintő írás is a kutatásom tárgyát képezi, valamint egy világ végéhez kapcsolódó hadisz is, amely szorosan összefügg a jazídik üldözésével. Nadia Murad, jazídi emberi jogi aktivista életén keresztül kerülnek ismertetésre a már említett terrorszervezet által elkövetett emberi jogokat súlyosan sértő cselekmények. Dolgozatom végén a nemzetközi segélyezések rövid összefoglalása olvasható (magyar vonatkozással is), amelyek az észak-iraki területen élő jazídik megsegítését célozzák. Végül a közel-keleti kisebbségek jövőjének, fennmaradásának kérdése zárja a pályamunkát.

KLAUDA ZALÁN

Nemzetközi tanulmányok

MA, 4. félév

Budapesti Corvinus Egyetem

Társadalomtudományi és Nemzetközi

Kapcsolatok Kar

Témavezető:

Sz. Bíró Zoltán

egyetemi adjunktus, BCE TK

Hibrid háború Ukrajnában?

Az utóbbi időben mind a sajtóban, mind a tudományos diskurzusban egyre gyakrabban jelenik meg a hibrid háború kifejezés. A 2014 óta Ukrajnában zajló eseményeket is ekként definiálja az újságírók és a kutatók többsége, azonban születnek ezzel ellentétes véleményt megfogalmazó cikkek és tanulmányok is. Dolgozatomban arra a kérdésre keresem a választ, hogy a 2014-ben Ukrajnában zajló konfliktus hibrid háborúnak tekinthető-e.

Az első részben magának a hibrid háború fogalmának kialakulását vizsgálom. A történeti előzmények ismertetését követően a jelentősebb kortárs kutatók tanulmányait mutatom be. Összevetem az orosz és a nyugati elméletalkotók munkáit, valamint különböző intézmények (NATO, Egyesült Államok Hadserege, Hybrid CoE) fogalom meghatározásait is. A második fejezetben ismertetem a krími és donbasszi harci eseményeket, bemutatva az azokban résztvevő főbb szereplőket. A dolgozatom végén a két fejezet összegzéseként arra a megállapításra jutok, hogy a vizsgált időszakban mind a Krimben, mind Donbasszban hibrid háború zajlott. Rámutatok, hogy véleményem szerint mely pontokban hibáznak az ezzel ellentétes következtetésre jutó tanulmányok.

Dolgozatom elkészítéséhez a hibrid háború meghatározásával foglalkozó könyveket, cikkeket és tanulmányokat elemeztem. A krími és kelet-ukrajnai hadiesemények bemutatásához a konfliktussal foglalkozó szakkönyvek és tanulmányok mellett oknyomozó újságírók és hírportálok cikkeit használtam fel forrásnak.

KNEIFEL ÁRON

Gyógypedagógia

BA, 7. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Kar

Témavezetők:

Dr. Sándor Anikó

egyetemi adjunktus, ELTE BGGYK

Dr. Maléth Anett

szakmai igazgató (Gyógypedagógiai Továbbképző Központ), ELTE BGGYK

Az univerzalisztikus emberi méltóság elméletek a fogyatékoságtudomány és a gyógypedagógia szempontjából

Pályamunkám során „desk research” típusú, kvalitatív módszertannal dolgozom. Írásom teoretikus elemzése a témában fellelhető magyar és angol nyelvű elemzéseknek. Dolgozatomban az univerzalisztikus emberi méltóság elméletek gyógypedagógiai és fogyatékoságtudományi relevanciáját vizsgálom, illetve ezen elméletekből mutatok be néhányat, amelyekkel szakirodalmi kutatásom során találkoztam. Célom, hogy megvizsgáljam azon kérdéseket, hogy milyen univerzalisztikus emberi méltóság elméletek találhatóak a magyar és angol nyelvű szakirodalomban, továbbá hogy miért ezek az elméletek a leginkább összeegyeztethetőek a gyógypedagógia és a fogyatékoságtudomány emberképével. Munkámat öt részre osztottam, amelyek (1) a bevezetés, illetve problémafelvetés, (2) a módszertan és a kutatás korlátainak ismertetése, (3) az univerzalisztikus elméletek relevanciájának bemutatása, (4) a kutatásom során talált univerzalisztikus elméletek bemutatása, emellett szempontok nyújtása a további elméletek kapcsán, illetve (5) az írottak összegzése. Pályamunkámban amellett érvelek, hogy mind a fogyatékoságtudomány, mind a gyógypedagógia számára alapvető kérdés, hogy mit értünk ember alatt, annak milyen értéket tulajdonítunk, és ebből következően milyen jogokkal illetjük őt. Az univerzalisztikus emberi méltóság elméletek szükségességének bizonyítása során összevetem a gyógypedagógia és a fogyatékoságtudomány emberképét, kitérek az emberi méltóság jogi aspektusára, illetve több példán keresztül szemléltetem a skála-jellegű méltóság elméletekkel kapcsolatos problémákat. Ezek után rátérek a szakirodalmi kutatásom során talált univerzalisztikus elméletek bemutatására előre meghatározott szempontok mentén, illetve javaslatot fogalmazok meg a további elméletek vizsgálása kapcsán. Elmondhatjuk, hogy amennyiben valaki elfogadja az adott elméletekhez tartozó előfeltevéseket, úgy az egyediségre alapozott, az érték-korlátos diszkurzusetika, a neokantiánus és a keresztény megközelítés is megfelelő elméleti alapot képezhet a fogyatékosággal élő személyek megsegítéséhez.

KNIESZ ADRIENN

szociológia
MA, 3. félév

Pécsi Tudományegyetem
Bölcsészettudományi Kar

*Témavezető:
Dr. Ragadics Tamás
egyetemi adjunktus, PTE BTK*

A területi tőke immateriális tényezőinek vizsgálata egy település esetén

Dolgozatomban a területi tőke jelentőségével foglalkozom, melyet a vidékfejlesztés perspektívájából közelítek meg. A vidék témakörébe ágyazva a területi tőke szerepét kettősként értelmezem, mely a beruházások és fejlesztési elképzelések megalapozását, valamint azok ellenőrizhetőségét jelenti. A nemzetközi és hazai kutatásokból megállapítható, hogy azok a vizsgálati egységekben, mutatókban és módszerekben is sokszínűek. A kutatások célja egy-egy problémakör vagy jelenség tőketényezőinek felmérése, mutatókba sűrítése és az ezekhez kapcsolható fejlesztési szempontok vizsgálata, melyek fejlesztéspolitikai hasznosítása nem elhanyagolható.

Vizsgálatom távlati célja hasonló ezen fent említett kutatásokéhoz. Ennek első fázisa a kiválasztott terepre történő ellátogatás volt, melynek során interjúkat készítettem 2019 májusában, hogy a település immateriális tőkeállományát elemezni tudjam. Az elemzés eredményeit jelen dolgozat esetén a kutatás vázaként és keretrendszereként tudtam felhasználni. Ez a második lépcsőfok, melynek során már a TeIR rendszeréből letöltött statisztikai adatokkal és egyéb kiegészítő információkkal dolgoztam, egy átmeneti szakaszt jelent a kutatás folytatásához. A vizsgált település adatait a járásban található, lakosságzámban a választott településhez közel álló községek adataival vetem össze, azok lesznek a referenciacsoporthoz.

Az elkészített interjúk alapján jelen dolgozat esetén az immateriális tényezők kategóriáit rajzoltam ki: társadalmi és kapcsolati tőke, humán tőke, valamint a kulturális örökség nem anyagi vonatkozásai. A társadalmi és a kapcsolati tőke értelmezéseket nem választom szét, hiszen a fent említett szakirodalomban is nehézkes a precíz megkülönböztetése, valamint tartalmaik sok esetben fedik egymást. A humán tőke értelmezéseket bővebben tárgyalom, melybe röviden építem be a hagyományokat, melyeket az adatforrások szűkössége miatt nem külön fejezetként vázlok fel, azonban a statisztikai adatokat ezen kategóriákban vizsgálom. A dolgozat alapján megállapítható, hogy Harang település intézményi ellátottsága, turizmusa, civil szervezeti élete és a munkanélküliség helyzete kissé elmaradottabb a referenciatelepülésekhez képest. Hiányzik egy kikapcsolódást biztosító tér, a civil élet korlátozottabb, a turizmus nem igazán fejlett, valamint magasabb az általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya, mint a többi település átlaga, tehát ezt a csoportot kisebb mértékben tudja felszívni a munkaerőpiac Harangon.

KNOPP ESZTER

Filmtudomány

MA, 3. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

*Dr. Müllner András
egyetemi docens, ELTE BTK*

A nemi és etnikai más és a feminin halál ikonográfiájának kérdése: a fiatal roma női karakterek halálának reprezentációs keretezettsége a magyar filmben

Jelen kutatás a fiatal roma női szereplők halálának ábrázolásmódját vizsgálja a magyar filmben, annak párhuzamait kutatva a feminin halálábrázolás ikonográfiájával, illetve a nemi és etnikai más (other) reprezentációjával. Ezen felül a tanulmány a roma nők valós társadalmi helyzetének párhuzamait vizsgálja a filmes ábrázolásmódokkal, illetve arra keresi a választ, vajon milyen motívumok mentén jelenik meg a fiatal roma női főszereplők halála a magyar filmben. A vizsgált filmek elemzése során amellet érvelek, hogy a roma nők identitása összeegyeztethetetlen elvárások mentén képződik, amely szerepet játszik abban a lelki és karakterbeli kibillenésben, amely végül a kilátástalan helyzetbe került fiatal lányok tragikus halálához vezet - mind szimbolikus, mind szomatikus értelemben.

A kutatás során először a roma nők ábrázolásmódját és társadalmi helyzetét vizsgáltam. A belső közösség és a többségi társadalom által a roma nőknek tulajdonított szerepköröket és a számukra állított elvárásokat hasonlítottam össze reprezentációjukkal (irodalmi, festészeti és filmi példákkal alátámasztva). Ezen részkutatás eredményeinek segítségével összehasonlítást végeztem a feminin halál, ezen belül is fiatal nők halálának ikonográfiájával. Végül a fogalmi keret megállapítása után a korpuszt adó filmek összehasonlító elemzését végeztem.

A tanulmány alapját nyújtó négy film (Gyöngyössy Imre Meztelen vagy (1971), Gyarmathy Livia Koportos (1979), Szabó Ildikó Gyerekgyilkosságok (1993) és Fliegauf Benedek Csak a szél (2012)) különböző témájú és műfajú, és mind különböző filmkészítési és történelmi korszakokban keletkeztek. A kutatás során megmutatkoztak azok az elemek (természeti attribútumokkal való együttábrázolás, nekromantikus keretezés, női karakterek szimbolikus ábrázolásmódja), amelyek összehasonlítási alapot képeztek e négy film fiatal roma női karaktereinek vizsgálatához. A tanulmány eredménye bebizonyította, hogy a fiatal roma női karakterek halálának ábrázolása a magyar filmben illeszkedik a feminin halálábrázolás és a roma nők egzotizáló és erotizáló reprezentációjához

KOCSIS VIKTÓRIA

Szociológia

BA, 6. félév

Pázmány Péter Katolikus Egyetem

Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar

Témavezető:

Hidas Zoltán

egyetemi tanár, PPKE BTK

Az otthonvesztés hatása a családok életvezetésére. Válsághelyzetek és megoldások a mindennapok életvilágában.

Dolgozatomban azt vizsgáltam, hogy az otthonvesztés miképpen befolyásolhatja a hétköznapi életvilágát olyan családok esetében, akik kilakoltatást, lakóhelyük elvesztését megelőzően biztosnak vélt stabil életvezetéssel, egzisztenciával rendelkeztek.

Dolgozatom elméleti keretének Alfred Schütz életvilág-elméletét választottam: a fenomenológiai szociológia fogalmaival kerestem választ arra, hogy az otthonvesztést követően hogyan képes egy család rekonstruálni az addig biztosnak vélt életvilágát. A kutatást félig strukturált interjúkkal végeztem, hogy a traumát megelőző és azt követő életvezetés változásai, a családok tapasztalat-szerkezetében bekövetkező módosulásokba mélyebb betekintést nyerjek.

A családok esetében megfigyelhető volt, hogy az otthon elvesztése fordulópontként ékelődött be a családi emlékezetbe, képes volt tudásszervező elemmé válva tapasztalataikat módosítani, kiegészíteni. A kilakoltatást átélő családok esetében nem pusztán a jelenlegi lakhatási viszonyok jelentették az egyetlen nehézséget. A költözés során az új hely bérlemény jellegéből fakadó bizonytalanságai nem tudtak olyan szilárd alapot biztosítani az életvezetésnek, mint a korábbi saját tulajdonú otthon; a megküzdési stratégiák is csak nehezebben tudtak kiépülni, vagy még mindig dolgoznak a családok ezek kidolgozásán. Esetükben elmondható, hogy a korábbi élet rutinjai, „elővilágból” származó tapasztalataik képesek voltak egy viszonyítási pontként szolgálva irányt mutatni életviláguk ismételt uralásához. Az otthonvesztés után, új lakóhelyükön azonban igyekeznek cselekvéseiket sokkal óvatosabban végrehajtani, „utóvilágra” vonatkozó terveikben pedig már számolnak egy újabb krízis lehetőségével.

A kutatásomat Családok Átmeneti Otthonaiban felvett interjúkkal is kiegészítettem. Az ilyen otthonokban élő családok lakhatási problémái nem egy egyszeri otthonelhagyás kényszeréből, hanem „elővilágból” származó tapasztalataik hiányából fakadnak. Az itt tapasztalt tudásszerveződési különbségeket összehasonlító jelleggel egy külön fejezetben említettem meg dolgozatom végén.

KONDOROSY CSENGE

Szociológia
MA, 4. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Társadalomtudományi Kar

*Témavezető:
Kiss Zsuzsanna
egy. Adjunktus, ELTE TÁTK*

„Vannak vidékek legbelül” A téészesítés mint a lokalitásvesztés kollektív traumája

A globalizáció – legalábbis a domináns Nyugat-Európai modernizációs diskurzus alapján – átalakítja a lokális viszonyokat, ami a lokális alapon szerveződő társadalmak számára alapvető kihívásaként jelenik meg. Ezen felül a poszt szocialista térség tagjaként Magyarországnak a szocialista modernizáció erőltetett iparosításából származó kihívásokkal is meg kellett küzdenie. A kihívások központi elemének a téészesítést tekintem; értelmezésem szerint ez a földek kollektivizálásán keresztül tovább bonyolította a lokalitáshoz fűződő viszonyt. Ennek következtében a paraszti életforma alapjául szolgáló földek államosítása és az ebből származó közösségi dezintegráció hozzájárult olyan, jelenleg is érezhető törésvonalak kialakulásához, amelyeket érdemes a tér központi kategóriáján keresztül elemezni.

Dolgozatomban először a tér kategóriájának értelmezéseit mutatom be a társadalomtudományokban, különös tekintettel az egyének és terek közötti kapcsolatra, majd a kollektív emlékezet és lokális társadalom összefüggéseit tekintem át a helyi kötődés fogalmán keresztül. A következő fejezetekben a kollektivizálás társadalomtörténeti és néprajztudományi irodalmának áttekintésével, valamint az általam elemzett interjúkból származó idézetekkel a téészesítés lokalitásra gyakorolt hatásait tekintem át. Az interjúkat az Angelusz Róbert Társadalomtudományi Szakkollégium készítette 2014-ben egy dél-dunántúli településen. Végül a téészesítést lokalitásvesztésként, egyúttal kollektív traumaként értelmezem. Ezen összefüggésrendszer egy későbbi empirikus kutatás alapját jelenti, amely a téészesítés kollektív traumájának későbbi generációkra gyakorolt következményeit kívánja vizsgálni a lokalitásvesztés és a helyi kötődés szempontjából.

Dolgozatomban egy olyan, az eddigi kutatásokban megfogalmazatlanul maradt összefüggésrendszert vázlok fel, melynek köszönhetően a lokalitás változása és ennek közösségekre gyakorolt hatása a modernizációs-globalizációs trendeken keresztül válik elemezhetővé. Ezzel dolgozatomban a téészesítés hatásainak vizsgálatát a jelenlegi vidékszociológiai diskurzusba kívánja csatolni.

KORMOS RÉKA

Esztétika

MA, 11. félév

Debreceni Egyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezetők:

Dr. Valastyán Tamás

egy. docens, DE BTK

Dr. Antal Éva

főisk. tanár, EKE BTK

Az olvasás és az írás mágikus narratívái – élet- és halálutak Bogár bárd meséinek szimbolikájában

Tanulmányom témája a J. K. Rowling Harry Potter regénysorozatában felbukkanó Bogar bárd meséinek hermeneutikai vizsgálata és a mesék mise en abyme hatása a regénysorozat főbb szereplőinek életére. Kezdeként kísérletet teszek egy elméleti háttér felvázolására, mely alapjául szolgál műelemzésemnek. A dolgozat fókuszában A három testvér meséje áll, és az elemzés során a szimbolikára, a testvérek jellemére, hibáira és a halál megjelenésére fókuszálok, valamint azok hatására a regényfolyamban.

Az elméleti háttérret Boldizsár Ildikó, Életválságok meséi és Mesék útkeresőknek, Bruno Bettelheim A mese bűvölete és a gyermeki lélek és Edmund Burke Filozófiai vizsgálódás: a fenségesről és a szépről való ideáink eredetét illetően című kötetei adják. Ezen szövegek alapján a fantasy és a mese értelmezésében kiemelt jelentőséget kap három mozzanat: a nevelés, választás és a vágy. Ezek a dolgozat egészében folyamatosan felbukkannak, és fontosságukat a karakterek élettörténetének felvázolásával mutatom be. Körbejárom még a Bogar bárd meséi és a Harry Potter regénysorozat műfaját, továbbá megkísérlem a mise en abyme jelenség értelmezését Flegar Zejkla és Ann Jefferson tanulmányainak segítségével. Az elméleti háttér után külön foglalkozom a bárdal, továbbá Bogar mágikus attitűdjével. Ehhez a mesék történeteit emelem be, majd áttérek A három testvér meséjére, annak szimbolikájára és a halál megjelenéseire a regényvilágban.

Dolgozatomban kiemelt szerepet kap a halál motívum és a halál jelenléte a varázslóvilágban, melyet főleg Csejtei Dezső Filozófiai etűdök a végességre című kötete alapján elemzek. A fivérek meséjét megragadva kitérek a Harry Potterben megjelenő sorstudatra, jóslatokra és a szereplőkre, akiknek életére kiemelt hatással van az előre megírt jövő felfedezése, és kísérletet teszek annak kimutatására, hogy Bogar meséje körforgást indukál, melyet a Halál ereklyéi tartanak mozgásban. Albus Dumbledore, aki íróként, mesélőként és egyfajta tervezőként van jelen, eszméivel készíti önfejlődésre a szereplőket. Dumbledore értelmezőként dolgozatomban fontos szerepet kap, mivel ő az, aki az eredeti Bogar könyv tulajdonosa. Ezen kívül olvasatomban Roland Barthes Az olvasásról és a Szöveg öröme című tanulmányainak felhasználásával kísérletet teszek Hermione Granger karakterének hermeneutikai elemzésére; mivel őt tekinthetjük a Harry Potter egyik legszenvedélyesebb és legértőbb olvasójának.

KORODI STEFÁNIA

Szociológia

BA, 6. félév

Károli Gáspár Református Egyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

Szvetelszky Zsuzsa

egyetemi adjunktus, MTA TK "Lendület" Research Center for Educational and Network Studies (RECENS)

Kapunyitási pánik a társas támogatás és a megküzdés tükrében

A dolgozatom célja a kapunyitási pánik bemutatása, társas támogatás jelenlétével és a stressz jelenlétét vizsgálva tekintetem meg ezeknek a metszetét. Összevettem a stressz hatásait, megítélését és jelenlétét az egyénekre és a környezetre tekintve, illetve a stressz oldását tekintve bizonyos technikák kirajzolódása került előtérbe. Fontosnak tartottam kiemelni a társas támogatás jelenlétét ebben a korosztályban és ebben a különleges élethelyzetben, amely az életciklusainkba beépült. Kutatásomban egyetemet végző hallgatókkal interjútartottam hiszen őket érinti ez az új jelenség. Sokan a jövőkép hiánya kulcskifejezést társították a kapunyitással kapcsolatban ugyanakkor a stressz megítélésük ezen élethelyzetben eltérő volt és különböző érdekes stresszoldási stratégiákat emeltek ki számomra. Saját környezetüket jellemzően jobbnak ítélték meg barátaik környezeténél, ezáltal a stressz szint mértékét is inkább a külső környezetükben álló személyeken érzékelték jobban. Ezen fiatalok az elköltözés tényét egy stabil párkapcsolathoz és fix munkahelyhez kötik, amely a felnőtt gondolkodás felé vezet azonban a felnőttiség felé vezető út még hosszú, éppen csak ráhelyezték magukat ezen rögzös útra.

KORODI SZIDÓNIA

Kommunikáció és közkapcsolatok

MSc, 1. félév

Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem

Csíkszeredai Kar

Témavezető:

dr. Nistor Laura

egyetemi docens, RO EMTE CSK

A természetes szépség nyomában: környezettudatos kozmetikai és tisztálkodási szerek használata a csíkszeredai fiatalok körében

Napjainkban az egészséges termékek (pl. élelmiszerek, kozmetikumok, tisztálkodási szerek stb.) fogyasztása iránt megnövekedett a fogyasztói kereslet, a szakirodalom szerint megatrenddé nőtte ki magát ez a piaci rés. Ezzel a trenddel összefüggésben egyre inkább elterjedté váltak a környezettudatos és az etikus fogyasztás különböző formái, pl. veganizmus, amely nem csak azt jelenti, hogy nem fogyasztunk állati eredetű élelmiszereket, hanem az állatokkal kapcsolatos kíméletes bánásmódot is, így például az állatkísérlet-mentes kozmetikumok fogyasztása is ide tartozik.

A kutatásomban a környezettudatos kozmetikumok és tisztálkodási szerek használatát vizsgáltam a csíkszeredai fiatalok körében. A főbb kutatási kérdéseim az alábbiak voltak: Mennyira fontos a fiatalok körében a környezettudatos és egészségtudatos kozmetikumok vásárlása? Fontosnak tartják-e a helyi-, bio-, cruelty free termékek vásárlását? Továbbá olyan általános kérdések, hogy honnan vásárolják meg ezeket a termékeket, mennyi pénzt fordítanak ezekre a termékekre, melyek a kedvenc termékeik stb.

Kutatásomat kvalitatív módszerrel végeztem el, fókuszcsoportos interjúkkal illetve félig strukturált egyéni interjúkkal. Összeségében 14 interjút készítettem.

Összességében három csoportba sorolnám a fogyasztókat: 1) azok, akik nem elkötelezettek a tudatos fogyasztás mellett, ők a hagyományos kozmetikumokat vásárlók csoportja és a felelős fogyasztók csoportja, 2) a vegyes csoportot alkotók igyekeznek elmozdulni a tudatos vásárlás felé, és 3) a felelős fogyasztók pedig igyekeznek tudatosan vásárolni.

Érdekes észrevétel volt, hogy a kozmetikumokkal, tisztálkodási termékekkel kapcsolatos tudatosság minden esetben együtt jár a más termékekkel, az életvitellel kapcsolatos tudatossággal.

Ugyanakkor az alanyaim azt is megjegyezték, hogy környezettudatosan élni nem olyan egyszerű, nehéz váltani, több rászánt idővel jár, informálódással, tapasztalatszerzéssel, utána járással és nem utolsó sorban néha igen is több anyagi háttérrel jár, de mindenképp megéri, mert az egyén végül jót cselekszik a környezetével és magával is, ami jó érzéssel tölti el az elkötelezett fogyasztóimat.

KÓSA LIVIA

Közép-európai Egyetem - Politikatudomány
MA, 4. félév

Budapesti Corvinus Egyetem
Társadalomtudományi TDK

*Témavezető:
Miklósi Zoltán
egyetemi docens, KEE*

Generációk közötti elosztási igazságosság és a klímaváltozás

A dolgozat az alkalmazott szakirodalomnak megfelelően analitikus filozófiai módszerrel vizsgálja a generációk közötti elosztási igazságosság kérdéseit a klímaváltozás kontextusában. A dolgozat középpontjában az a probléma áll, hogy az éghajlatváltozásnak a jövőben súlyos negatív következményei lesznek, és a legszegényebb régiók korábban szembesülnek ezekkel a negatív hatásokkal, mint a fejlett régiók valamint kevésbé lesznek képesek adaptálódni. A munka következtetései normatív premisszákon alapulnak, amelyek (főleg liberális) politikai- és morálfilozófusoktól származnak, úgy mint Derek Parfit, John Rawls, John Broome, Peter Singer, Simon Caney és Stephen Gardiener. A filozófusok munkái mellett a klímaváltozást tanulmányozó közgazdászok (például William Nordhaus és Nicholas Stern) elméletei is hivatkozási alapot jelentenek az érvelés felépítésében. Az első rész részletes irodalmi áttekintést ad a generációk közötti igazságosság elméleteiről, majd második rész a klímaváltozás kérdésére alkalmazza a generációk közötti jogok összefüggéseit. A konklúzió szerint felelősségünk, hogy megfelelő feltételeket biztosítsunk a jövő generációinak, és ez az autonómiánk jelentős korlátozása nélkül lehetséges. Ugyanakkor konfliktusban van az az elv, hogy a jövő generációkban élőkön segítsünk azzal a felősséggel, hogy a ma élő szegények helyzetén javítsunk.

KOSZORUS ANITA-DOROTTYA

Nemzetközi kapcsolatok és európai
tanulmányok
BA, 6. félév

Babeş-Bolyai Tudományegyetem

*Témavezető:
dr. Toth Szilárd
egyetemi docens, RO BBTE*

Nemzetközi szervezetek szerepe a rohingya válság során

2017-ben több mint 700 000 rohingya menekült át Mianmarból a szomszédos Bangladesbe. A Rakhine államban élő muzulmán etnikai kisebbségnek nincs állampolgársági joga, teljesen elkülönülve élnek az ország buddhista lakóitól. Mianmar álláspontja szerint az Arakan Rohingya Felszabadító Hadsereg (ARSA) megtámadott több mianmari rendőrt, erre válaszként a hatóságok felégették a rohingyák által lakott településeket. Dolgozatom során a rohingya válság kezelését kutatom. Megvizsgálom, hogy a kormányközi és a civil szervezetek hogyan reagáltak a 2017-es mianmari krízishelyzetre. A kormányközi szervezetek sorából az ENSZ Menekültügyi Főbiztosság jelentéseit, illetve a Délkelet-ázsiai Nemzetek Szövetsége (ASEAN) beszámolóit és a krízishelyzetre való reakciókészséget vizsgálom. A civil szervezetek közül a Nemzetközi Vöröskereszt, az Orvosok Határok Nélkül, az Amnesty International, valamint a Human Rights Watch reakcióit figyelem a segítségnyújtás során.

KOVÁCH ISTVÁN BENDEGÚZ

Református teológia (lelkész)

Osztatlan, 7. félév

Károli Gáspár Református Egyetem

Hittudományi Kar

Témavezető:

*Dr. habil. Literáty Zoltán
egyetemi docens, KRE HTK*

A narratív prédikálás értelmezési problémái

A narratív prédikálás a 20. század második felének Amerikájában született Új Homiletika mozgalomnak a gyermeke. Ma, ötven évvel később, lelkipásztorok meghatározó csoportja ódzkodik a narratív prédikálástól. Személyes tapasztalatom azt mutatja, hogy a gyülekezeti tagok közt túlnyomórészt pozitív fogadtatása van ennek a prédikálási módnak. Előfeltevésem szerint lennie kell valamilyen értelmezési problémának, ami a lelkipásztorok és a narratív prédikálás közé áll. Erre kerestem válasz dolgozatomban.

A ma jellemző homiletikai gondolkodás egészen a klasszikus retorikához nyúl vissza, aminek érvrendszere deduktív. Ez a deduktivitás homiletikailag azt jelenti, hogy egy általános bibliai igazságból indul a prédikátor és az egyéni tételig, a személyes alkalmazásig jut el. A homiletika történet legmeghatározóbb alakjai mind a klasszikus retorikához nyúltak vissza úgy, mint: Augustinus, Rotterdami Erasmus, vagy épp Ravasz László.

Az Új Homiletika mozgalom a kor társadalmi helyzetére válaszul a deduktív érvrendszert induktívrá cserélte. Az induktív érvelésnél az egyéni tételtől halad a prédikátor az általános tételig. Ezt az általános igazságot a prédikátor nem mondja ki, hanem a prédikáció eseményében vezeti rá a hallgatót, hogy saját magának vonja le a következtetéseket. Eugene Lowry nevéhez fűződő narratív prédikálás is ezt teszi olyan módon, hogy a hallgatót egy öt mozzanattól álló eseménysoron vezeti végig. Ez az eseménysor egy történet is lehet, viszont egy narratív prédikáció nem minden esetben történet. Ez a homiletikai irány alapjaiban más, mint amit ma általánosan elfogadottnak tartunk.

Az előfeltevésem alapján a lelkipásztorok egy értelmezési probléma miatt óvakodnak a narratív prédikálástól, ezért egy nem reprezentatív, empirikus, online kérdőíves kutatást végeztem református lelkészek között. Ennek eredménye arra mutatott rá, hogy az ódzkodást nem homiletikai nézetkülönbség, hanem a narratív prédikálás elméleti alapismeretének hiánya okozza.

Dolgozatomban először ismertetem a narratív prédikáláshoz vezető utat, majd magát a narratív prédikálást. Ezek után a már említett empirikus kutatásom eredményit ismertetem, melyek eredményeként arra jutottam, hogy a lelkészek nagy többsége nem ismeri a narratív prédikálás elméletét. Inkább személyes tapasztalat alapján alkotnak róla egy olyan hamis képet, amely szerint a narratív prédikálás nem több, mint „öncélú sztorizgatás”, melynek nincs se szerkezete, se üzenete.

KOVÁCS ÁGNES

Kommunikáció- és Médiatudomány
MA, 4. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Bölcsészettudományi Kar

*Témavezető:
Gács Anna
egyetemi docens, BME*

**Női magazin a nemek közötti egyenlőtlenség csökkentésének szolgálatában: a WMN
magazin vizsgálata**

Kutatásom során arra a kérdésre kerestem a választ, hogyan tárgyalja a nemeket érintő társadalmi problémákat és a nemi egyenlőséget az általam vizsgált online női magazin, a WMN. Ennek vizsgálatához a Gender Mainstreaming által megfogalmazott irányelvek felhasználásával határoztam meg három kategóriát, amelyekhez kulcsszavakat rendeltem, majd a véletlenszerű mintavétel segítségével 120 cikk narratíváját elemeztem kvalitatív és kvantitatív szempontból. Ez alapján beigazolódott, hogy a magazin a társadalmi problémákat nemi perspektívából is megvizsgálja, és figyelmet fordít a társadalomban jelen lévő nemek közötti egyenlőtlenségekre is. Emellett a fókuszcsoportos interjú által a magazint nemcsak médiatermékként, hanem többségében nők alkotta munkahelyként is megvizsgáltam. Így az objektív eredmények mellett a dolgozók szubjektív szempontja is megjelenik a dolgozatban.

KOVÁCS ÁGNES

Szociológia
MA, 5. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Társadalomtudományi Kar

Témavezető:
Keller Márkus
egy. Docens, ELTE TÁTK

**A rejtett erőszak lenyomatai 1989-ben készült Győr-Moson-Sopron megyei
Állambiztonsági iratok tartalomelemzése**

Dolgozatomban alternatív csoportok megfigyeléséről készült szocializmus korabeli állambiztonsági iratokat elemzek. A kiválasztott dokumentumok a III/III. Csoportfőnökség Győr-Moson-Sopron megyei kirendeltségének 1989-ben készített Napi Operatív Információs Jelentései. A források rálátást biztosítanak arra, hogy a szervezet a Kádár-rendszer utolsó évében milyen szerepváltáson ment keresztül, és ez hogyan hatott működésére. Kutatásom fókuszában az áll, hogyan jelenik meg az ellenzéki csoportosulásokról az ellenségkép a jelentések nyelvezetében, és miképpen formálódik a 1989-es év előrehaladtával. Vizsgálom továbbá milyen tartalmi eltérések tapasztalhatóak egymáshoz képest a különböző alternatív csoportokról való jelentésekben tartalmilag és nyelvezetileg.

Győr-Moson-Sopron megyében az ellenzéki tevékenységek igen sok oldalról mutatkoztak meg. A megye otthont adott országos politikai szervezetek helyi aegységeinek, több egyetemvárosában ifjúsági szervezeteknek, vallási csoportoknak, a határ közelsége miatt pedig fokozottabb nyugati diplomáciai jelenlétnek, a keleti blokk (kiváltképp az NDK) politikai menekültjeinek megjelenésének, valamint az augusztusi Páneurópai Pikniknek, amely hosszabb távon a vasfüggöny lebomlásához is hozzájárult. Az állambiztonság budapesti egysége által létrehozott dokumentumok kutatottabbak, a további megyék működése viszont kevésbé vizsgált, így dolgozatom hozzájárulhat az állambiztonság működéséről való diskurzushoz: egyrészt a vizsgálatba bevont további régió elemzésével, másrészt az elemzés (történeti) szociológiai megközelítésével, harmadrészt a tartalomelemzés módszerének alkalmazásával.

A hatalmi nyelvezetnek és pártideológiának megjelenése a dokumentumokban azért is válik fontos vizsgálati elemmé, mert a diktatórikus rendszerek fenntartásában a pártvezetéstől való félelem az állambiztonsági szervek működéséhez kapcsolódik, a szervezeten keresztül alkalmazott erőszakkal épül be a mindennapokba. Ez az erőszak több szinten értelmezhető. Egyfelől a párt és a szélesebb társadalom között egyoldalúan felállított hatalmi egyenlőtlenség feszül. Másfelől a társadalom egyes tagjai ellen elkövetett változatos erőszakformák – mint például a rejtett erőszakfajták – csak a hatalmi szervezetek legitimáltak pártideológia mentén. Mindezek kiütöknének a dokumentumok tartalmában és nyelvhasználatában is, hiszen a nyelv az egyik elsődleges lenyomata a társadalmi változásoknak.

KOVÁCS ATTILA BENCE

Szociológia
MA, 5. félév

Károli Gáspár Református Egyetem
Bölcsészettudományi Kar

RADICS ISTVÁN

Szociológia
MA, 5. félév

Károli Gáspár Református Egyetem
Bölcsészettudományi Kar

MOLNÁR BENCE

Szociológia
MA, 5. félév

Károli Gáspár Református Egyetem
Bölcsészettudományi Kar

Témavezetők:

*Sztárayné Dr. Kézdy Éva
egy.doc., KRE BTK
Dr. Tóth Gergely
egy.adj., KRE BTK*

Sport és politika összefonódása Kvantitatív Big Data elemzés

Nehéz két olyan területet találni a társadalmi élet alrendszerai között, amely hasonló szimbiotikus kapcsolatot alakított volna ki egymással, mint a sport és a média. A sportot a médián keresztül a politika is gyakran alkalmazza, mint eszközt.

Kutatásunk során a sport és politika összefonódásának magyar médiabeli reprezentációját, illetve annak időbeli változásait vizsgáljuk az origo.hu-n és az index.hu-n 1998 és 2020 áprilisa között megjelent cikkeken keresztül. Az elemzéshez felhasznált adatbázisunkat a „webscraping” módszertanával állítottuk elő.

A sport és a politika kapcsolatának elemzéséhez és szűréséhez NLP (Natural Language Processing) eszközöket alkalmaztunk, mint például szentiment analitika és topik modellezés. A szűrés folyamán a portálonkénti több mint fél millió cikkből részben egy neurális hálón alapuló módszer segítségével szelektáltuk azon cikkeket, amelyek sporttal és politikával kapcsolatos kifejezéseket is tartalmaznak.

Kutatásunk során azt találtuk, hogy az általunk vizsgált cikkekben fellelhető szavak érzelmi töltetei alapján a cikkek hangulata időben változik. Ez véleményünk szerint nem független egyéb társadalmi jelenségektől, mint például a 2008-as gazdasági válságtól vagy a Társadalmi Adókedvezmény (TAO) 2012-es bevezetésétől.

Az Origo esetében arányaiban kevesebb olyan cikket találtunk, amelyben a politika és sport egyaránt megjelent. Ezekből feltételezhető, hogy az Origo weboldalán ritkábban jelennek meg sportot és politikát egyaránt említő cikkek, viszont úgy találtuk, hogy az Origo sporttal foglalkozó cikkeiben erősebben jelenik meg a politikai tartalom.

A két portál esetében eltérő témákat találtunk. Viszont a hírportálok témái között talán mindkét esetben a sporttámogatás és a finanszírozás volt a legmeghatározóbb. Korábbi elméleteket figyelembe véve megerősíthetjük azt az állítást, hogy a magyar sport átpolitizáltságának egyik mérőszáma a sportba investált állami támogatások aránya lehet.

Úgy véljük, hogy a kutatásunk eredményei és az alkalmazott módszertan segíthet egyes esettanulmányok során különböző események detektálásában, valamint a kutatásokhoz szükséges adatszűrési feladatokban.

KOVÁCS CINTIA

szociológia

BA, 5. félév

Debreceni Egyetem

Bölcsészettudományi Kar

*Témavezető:
Dr. Szarvák Tibor
adjunktus, DE BTK*

Informatikaoktatás a szendrőládi tanodában. A társadalmi felelősségvállalás hatásai egy vállalat és a szegregátumban élő családok életében.

A vállalati társadalmi felelősségvállalás (CSR, Corporate Social Responsibility) napjainkban egyre nagyobb szerepet tölt be a profitorientált nagyvállalatok életében. A dolgozatban bemutatom a magyarországi T-systems nevű vállalat CSR tevékenységét, amely a borsod-abaúj-zemplén megyei Szendrőládon valósult meg. A kutatás célja, hogy megismerjem a vállalat attitűdjét a halmozottan hátrányos helyzetű térségekkel kapcsolatban, továbbá, hogy bemutassam a CSR tevékenységek szociológiai vonatkozásait. A tanulmányban kitérek korábbi kutatási eredményekre a vállalati társadalmi felelősségvállalás kapcsán. Ezt követően bemutatom az vállalati attitűdlehetőségeket és ezek alapján vizsgálom a T-Systems beállítódását a CSR irányába, majd megvizsgálom, hogy a kezdeményezésnek milyen hatásai lehetnek egy sérülékeny társadalmi csoport életében.

KOVÁCS DORINA

Egészségügyi gondozás és prevenció
BSc, 8. félév

Pécsi Tudományegyetem
Egészségtudományi Kar

Témavezetők:
Pergel Mónika
népegészségügyi ellenőr, Nem dolgozik jelenleg.
Dr. Havasdi József
adjunktus, PTE ETK

Az elektromos légköri jelenségek szerepe a mozgásszervi betegek életminőségében

Bevezetés: Régóta bizonyított tény az időjárási frontok befolyásoló hatása az életminőségre, valamint egyes egészségi panaszok megjelenésére vonatkozóan, azonban kevésbé vizsgált terület az időjárási frontok egy meghatározott elemének, a légköri elektromos jelenségeknek (zivatar, villámlás) ugyanezre vonatkozó hatása.

Vizsgálati anyag és módszer: Kutatásunkon belül a beválasztási kritériumnak megfelelően 4 típusú mozgásszervi megbetegedésben szenvedő betegek (N=181) vettek részt a vizsgálatban, akik körében kérdőíves felmérést végeztünk. Vizsgálatunk célja az volt, hogy a mozgásszervi betegek milyen hatással vannak az egyre szaporodó elektromos légköri jelenségek mind a tünetek fokozódása, valamint a közérzet változása, fizikai aktivitás csökkenése, szokásos tevékenységek nehezítettsége (pl. házi munka, munka, tanulás, családi és szabadidős tevékenység), alvás problémák szempontjából. Ezenkívül végeztünk egy adatelemzést is, amelyben összehasonlítottuk, hogy van-e szignifikáns összefüggés az orvosi körzetek által szolgáltatott betegforgalmi adatok és az OMSZ által megküldött adott napokra vonatkozó lecsapott villámok száma között.

Eredmények: Az eredmények azt mutatják, hogy az idősebb nők érzékenyebbek a légköri elektromos jelenségek megjelenésekor. A fájdalom intenzitása és az elektromos légköri jelenségek megjelenése között nincs szignifikáns különbség a mozgásszervi betegség típusok alapján. Külön vizsgáltuk azt, hogy a betegek milyen módon értesülnek a meteorológiai változásokról, illetve, hogy ez összefüggésben van-e a végzettségükkel. Az eredményeink azt mutatták, hogy a mozgásszervi betegek körében nincs szignifikáns összefüggés arra vonatkozóan, hogy a végzettség befolyásolná a jobb értesülést a lehetséges időjárás változásokról. Az adatelemzés eredményei azt tükrözik vissza, hogy mind a férfiak esetében, mind a nők esetében szignifikánsan növekedett az orvoshoz fordulások száma a villámlások lecsapódását követő napon a villámlást megelőző naphoz képest.

Összességében elmondható, hogy a vizsgálatban résztvevő mozgásszervi betegek életminősége szempontjából a légköri elektromosság, mint időjárási tényező nem okoz szignifikáns eltéréseket a mindennapjaikhoz képest.

Kulcsszavak: légköri elektromosság, zivatar, villámlás, funkcionális aktivitás, mozgásszervi betegség, érzékenység, betegforgalom

KOVÁCS GRÉTA TÜNDE

államtudományi
Osztatlan, 5. félév

Nemzeti Közszolgálati Egyetem
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok
Kar

*Témavezető:
Dr. Szabó Máté Csaba
adjunktus, NKE ÁNTK*

A közösségi szolgálat eredményei, tapasztalatai és továbbfejlesztési lehetőségei

A dolgozatom tárgya a magyar fiataloknak az érettségi előtt kötelezően teljesítendő iskolai közösségi szolgálatról való adatgyűjtés, tapasztalatok megismerése és feldolgozása, annak érdekében, hogy megismerjem, hogy a program beváltotta-e ígéreteit és céljait.

Az iskolai közösségi szolgálattal foglalkozó szakirodalmak megismerése után összeállítottam egy online, önkitöltős kérdőíves felmérést, amelyet az interneten közzétettem és 433-an kitöltöttek. Az empirikus kutatásomban kvantitatív és kvalitatív módszereket választottam a célcsoport vizsgálatára. Az érkezett válaszok lehetőséget nyújtanak arra, hogy akár a jogalkotó számára is kézzel fogható és tárgyilagos felmérési adatok szolgáltatásával az esetleges továbbfejlesztés irányvonalait segíthetik elő.

A kutatás eredményeiből következtethető le az, hogy az iskolai közösségi szolgálat kulcsfontosságú szerepet tölt be a társadalmi szerepvállalás fejlesztésében, ezért elengedhetetlen, hogy a továbbiakban is az érettségi megkezdésének a feltétele maradjon. Mindenképpen arra kellene a hangsúlyt fektetni, hogy a fiatalok ne teherként éljék meg, hanem lehetőségként annak érdekében, hogy felnőtként ne csak szűk környezetük önkéntes segítségével gondolkozzanak. Véleményem szerint a közösségi szolgálatot nem lehet valamilyen jutalmazási rendszerrel összevonni, hiszen így elveszítené azt a célját, hogy egy nemes felajánlás az önzetlen segítségnyújtás embertársaink felé. Az iskolának, és azzal foglalkozó tanároknak felelőssége, hogy átadja a szükséges motivációt és információkat a diákoknak, bemutassa nekik a jó gyakorlatokat, valamint támogassák a megszerzett tapasztalatok feldolgozását.

Összegzésképpen az iskolai közösségi szolgálat hatékonyságának növeléséhez adottak a 21. század adta információs és kommunikációs technológiai eszközök.

KOVÁCS GYULA

Szociálpedagógia
BA, 5. félév

Apor Vilmos Katolikus Főiskola

*Témavezető:
Dr. Csürkéné Dr. Mándi Nikoletta
Főiskolai tanár, AVKF*

A 813/2013/EU rendelet funkcionális indirekt és direkt hatásainak vizsgálata

Rezümé

Dolgozat címe: A 813/2013/EU rendelet funkcionális indirekt és direkt hatásainak vizsgálata
Dolgozat alcíme: A kötelező és méregdrága kondenzációs kazán hatásai a magyar nyugdíjas társadalomra

Dolgozatomban egy fontos társadalmi jelenségre hívom fel a figyelmet, mely nem feltétlenül épült be a köztudatba „kardinális” szociális problémaként. 2015-től a „hagyományos” atmoszférikus gázkészülékek gyártása megszűnik az EU tagállamain belül. A 813/2013/EU rendeletnek köszönhetően, a jogszabályi kritériumoknak kizárólag csak a kondenzációs kazán felelt meg. Ennek viszont nagyon súlyos gazdasági, műszaki, valamint fiziológiai következményei voltak, vannak, amelyek a Magyarországi összlakosság 1/3-át érintették, közvetett vagy közvetlen módon.

A rendelet nyugdíjas egyénre gyakorolt gazdasági, fiziológiai hatásait vizsgálom, szintetizálom

a hiteles épületgépészeti anyagdíj árkalkuláció és munkadíj árajánlat alapján. A rendelet időtényező következményeit is bemutatom, amelyek a megváltozott műszaki sorrend és műszaki folyamatokon keresztül negatívan hatnak az egyénre. Ehhez a hazai szolgáltatók üzleti

terveiben megtalálható adatokat használtam. Bemutatom még a rendelet funkcionális elemeinek hazai félmegoldását, az Otthon Melege program részletes elemzésével. A dolgozatomban az ábrázoló esettanulmányt használom, mint a társadalomtudomány egyik kutatási módszerét. Ugyanis a bemutatott főszereplők probléma leírásai egyedi jellegűek. Az ábrázoló esettanulmányban mind az 5 főszereplő homogén csoportot alkot abban a tekintetben,

hogy mindegyikük nyugdíjas, de a használt rétegződélmélet szerint ugyanakkor mégis heterogén csoportot alkotnak, mert az alapján viszont öt különböző rétegbe sorolhatók. A felső

közép, jól kereső szellemi, jó lakású alsók, vidéki lecsúszottak, depriváltak csoportjainak, azok

1-1 képviselőjének történetét prezentálom írásomban.

Eredményként bizonyítást nyert, hogy a rendelet egy szegmensének direkt hatása többletköltségeket generált, amely negatív gazdasági hatásként jelenik meg a fogyasztó, kisnyugdíjas életében. A 813/2013/EU rendelet igazolhatóan növeli a társadalmi egyenlőtlenségek közötti szakadékot, és destruktívan, többlépcsős hatásokat generál, nem csak

a nyugdíjasok csoportjában, hanem komplexitásában a magyar társadalomban is.

KOVÁCS KORNÉL

CEU - Business Analytics MSc
BSc, 6. félév

Budapesti Corvinus Egyetem
Társadalomtudományi TDK

SZEBIK BORBÁLA

Szociológia
BA, 6. félév

Budapesti Corvinus Egyetem
Társadalomtudományi TDK

*Témavezető:
Kovarek Dániel
doktorandusz, KEE*

Magyar hírportálok hiperhivatkozási szokásainak vizsgálata kvantitatív módszerekkel

A dolgozat magyar hírportálok hivatkozási szokásait és ezeknek kapcsolathálóját vizsgálja. Arra a kérdésre keresi a választ, hogy detektálható-e ideológiai polarizáció, kiemelt egymásra hivatkozás a kormányközeli, baloldali / liberális és radikális jobboldali oldalak között, továbbá milyen más faktorok játszhatnak szerepet a hiperhivatkozási szokásokban. A dolgozat hipotézise szerint minden hírportálnál megfigyelhető hasonló ideológiai besorolású oldalak hivatkozása. Továbbá hipotézisekben jelent meg, hogy a hivatkozási szokásokat a tulajdonosi háttér és újságírói professzionalitás szintje is változtatja a feltevés szerint. A hipotézisek kvantitatív módszertannal kerültek megvizsgálásra, 10 hírportál 2019-es adatait elemezve. Ez közel 300.000 cikknek megfelelő adatot jelent. Az eredmények cáfolják a polarizációs hipotézist, azonban a pénzügyi és újságírói attitűdhez tartozó feltevések beigazolódnak látszanak.

KOVÁCS LÍVIA

Kommunikáció- és médiatudomány

BA, 6. félév

Pázmány Péter Katolikus Egyetem

Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar

Témavezető:

Dr. Radetzky András

egyetemi adjunktus, PPKE BTK

Egy kulturális intézmény és közönsége: hogyan szervezi kommunikációját a Magyar Állami Operaház?

Dolgozatomban a Magyar Állami Operaház közönséggel, különös tekintettel a sajtóval és a kultúrafogyasztókkal folytatott kommunikációját vizsgáltam. A kutatási terület kiválasztása onnan eredt, hogy a kultúra nélkülözhetetlen részese, sőt formálója életünknek. Úgy vélem, az Operaház hazánk egyik legfontosabb kultúra- és értékközvetítő intézménye, ezért esett a választásom rá, mint elemzett szervezetre.

A kutatásom célja elsősorban a fiatalok (mint a kultúra örökösei) megnyerését szolgáló kommunikációs eszközök használatának megismerése, a műfaj iránti érdeklődés felkeltése érdekében felhasznált PR stratégiák vizsgálata. Emellett az is foglalkoztatott, miképp szervezi kommunikációját az intézmény annak érdekében, hogy üzeneteit a lehető legpontosabban juttassa el közönségéhez. Konkrét hipotézist nem fogalmaztam meg a kutatásom során.

Dolgozatomat a szakirodalmi áttekintéssel kezdtem, amelynek során a témával kapcsolatos műveket tekintettem át, és a megítélésem szerint a témához leginkább igazodó gondolatokat emeltem be a dolgozatomba. Így elsősorban például a sajtókapcsolatokkal, a szervezet külső PR tevékenységével és annak eszközeivel is foglalkozó műveket dolgoztam fel. Egy fejezetben kitértem a kulturális szféra marketingkommunikációs tevékenységeiről szóló esettanulmányokat felsorakoztató szakirodalomra is.

A kutatásom eszközéül egyrészt az intézmény kommunikációs munkatársaival elkészített interjút választottam.

Egyéb kutatási eszközként a kérdőíves vizsgálatot használtam annak érdekében, hogy megismerjem az Operába látogatók véleményét az intézmény kommunikációjával kapcsolatban. Vizsgált csoportomat a 20 és 65 év, illetve az afeletti Opera-látogatók alkották. A kérdések a demográfiai adatokat követően kitértek többek között a közönség által preferált információs platformokra, az intézmény kiadványainak ismeretére valamint általánosságban az Opera kommunikációjának megítélésére.

A kérdőíves kutatás eredménye, illetve az elkészített interjúk során feldolgozott információk alapján dolgozatom végén azt a következtetést vontam le az Operaház kommunikációjának vizsgálata során, hogy az intézmény a rendelkezésre álló valamennyi PR eszközt felhasználva közönségének megfiatalítására törekszik, illetve annak az üzenetnek a sikeres tolmácsolására, miszerint az Opera nem egy zárt, nem kizárólag csupán az idősebb generációk számára érdekes világ.

KÖLLŐ ESTILLA

Szociologia

BA, 6. félév

Károli Gáspár Református Egyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

Sztárayné Kézdy Éva

egyetemi docens, KRE BTK

Családi transzferkapcsolatok hatása a posztadoleszcens életszakaszban lévő hallgatók életútjaira

Számos politikai, gazdasági és társadalmi tényező hatott a posztadoleszcencia kialakulására. Az oktatás kiépülésével a gyerekek helye az iskolába került és a tudás felértékelődésével, az élethosszig tartó tanulás kialakulásával, az oktatás expanziójának következtében egyre több évet töltenek a fiatalok az iskolapadban. A tanulás és a munka egybefolyik. Ezzel elhúzódik az állandó munkának a vállalása, amivel a családalapítás is. A későbbi családalapításnak további okai még a megváltozott kapcsolatok, családformák. A megélhetéshez szükséges kereset hiánya, a kialakult atipikus munkaformák és a munkaerőpiaci bizonytalanságok miatt is elhúzódó családalapítás, továbbá a lakásvásárlás nehézségei mind a posztadoleszcens életszakasz kialakulásához vezetnek. Megváltoztak az életutak, a fiatalkor és a felnőttkor közötti határ elmosódott, a posztadoleszcensek se nem teljesen fiatalok már se nem teljesen felnőttek még.

Kutatási témámat a jelenség aktualitása és fontossága miatt választottam, melyet alapos szakirodalmi áttekintést követve határoztam meg az általam vizsgálni kívánt kérdéskört és célcsoportot. Kutatási kérdésem vizsgálatához félig strukturált mélyinterjúkat készítettem a nem valószínűségi szakértői mintavételezéssel kiválasztott alanyokkal. A várható eredményeimben a gyermek és szülő kapcsolatának lehetséges minőségbeli különbségeinek hatásait foglalmaztam meg a transzferekre és a posztadoleszcens életszakaszra. Kutatásom eredményeiben lényeges különbségeket nem találtam a szülők és gyermekeik kapcsolatai között, valamint várható eredményeim sem igazolódtak be.

A mintámban lévő fiatalok törekednek az önálló, felelősségteljes életre, ugyanakkor a szülők támogatása a háttérben egyfajta biztonságérzetet ad számukra, amit kihasználnak, ha kell. Legnagyobb nehézséget számukra az anyagi függetlenedés jelenti, amit az olyan társadalmi problémák okoznak, mint a munkaerőpiacra való bekerülés, magas ingatlanárak, nem megfelelő állami támogatás.

A kutatási módszer következtében az eredmények az alapsokaságra nem vonatkoztathatók. Kizárólag a mintámra jellemzően a kutatási eredmények megerősítik korábbi kutatások eredményeit és a szakirodalmi áttekintőben is megfogalmazott állításokat. Vagyis megmutatják a szülő-gyermek kapcsolatok és a transzferek jelentőségét a fiatalok életútjának alakításában, továbbá azt, hogy a tanulás fontossága és a biztos önerőből előállítható anyagi alap hiánya miatt szorulnak szülői támogatásra és emiatt nem teljesen önálló felnőttek még.

KÖMÜVES DÁNIEL

Szociológia
MA, 3. félév

Pécsi Tudományegyetem
Bölcsészettudományi Kar

Témavezetők:
Dr. Bagi Zsolt
egyetemi adjunktus, PTE BTK
Dr. Berger Viktor
egyetemi adjunktus, PTE BTK

Az "osztályok halála" az értékkritikai iskola tükrében

Dolgozatomban az „osztályok halála” diskurzust, ezen belül is Ulrich Beck kockázattársadalom koncepcióját az értékkritikai Marx-olvasat tükrében vizsgálom. Az értékkritikai irányzat alapján két eltérő, egy „hagyományos marxista” és egy „ezoterikus” sémát különböztetek meg a marxista elméleteken belül. Előbbi kifejezéssel azok az elméletek jelölhetők, amelyek a kapitalizmust a magántulajdonban gyökerező, piac által közvetített osztályviszonyok terminusaiban ragadják meg, illetve az uralom kategóriáját főképp a kizsákmányolás, illetve az osztályelnyomás fogalmi mentén határozzák meg. Az „ezoterikus” kifejezés ezzel szemben olyan koncepciókra reflektál, amelyek az érték és az absztrakt munka kritikai elemzésén keresztül ragadják meg a kapitalizmus struktúráját. Ezáltal olyan absztrakt uralmi formát feltételeznek, amely az érték és az értéktermelő munka történetileg specifikus társadalmi formáira vezethető vissza. Dolgozatomban amellet érvelek, hogy osztályelméletekre vonatkozó megállapításokat érdemes egymástól külön kezelnünk az alapján, hogy kizárólag az elosztási módra vonatkoznak vagy a termelési mód jellemzőit is érintik. Ulrich Beck és az „osztályok halálát” hirdetők helyesen ábrázolják az utóbbi évtizedek társadalmi változásait, ennek ellenére csak a „hagyományos marxizmussal”. és az ahhoz kapcsolódó osztályelemzésekkel szemben fogalmaznak meg releváns ellenvetéseket. A javak, illetve a gazdagság elosztásában valóban komoly változások következtek be, az érték és a munka tekintetében viszont nem mondható el ugyanez, így az értékkritikai irányzattal összeegyeztethetők a meglátásaik. Ennek következtében Marx állításait csak úgy jellemezhetnék meghaladottként, ha az „ezoterikus” olvasattal szemben is felsorakoztatnának ellenérveket: utóbbi megközelítésben a Marx által használt osztályelmélet alapvetően a tőke működési logikája szempontjából fontos és a kapitalizmus strukturális feltételeit jellemzi, nem az osztályokba tartozók életfeltételeit, illetve szociokulturális jellemzőit ragadja meg.

KRABÁK ATTILA ADRIÁN

Szociológia

BA, 3. félév

Miskolci Egyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

*Dr. Szabó-Tóth Kinga
Egyetemi docens, ME BTK*

Hallgatói attitűdök a koronavírus-járvánnyal kapcsolatban – mi változott tavaszhoz képest?

A már tavasszal megkezdett munkámban alapvetően a hallgatók a koronavírus-járványhoz és a távoktatáshoz való vélekedését, gondolkodását, tapasztalatait vizsgáltam kvalitatív módszerrel, szakirodalmi megalapozottsággal. A kutatáshoz 20 hólabda-módszerrel kiválasztott alanyt kérdeztem meg, mindannyiuk Borsod megyei lakóhellyel rendelkezett. Az átlagéletkoruk 21 év volt, a válaszokhoz pedig többnyire Skype-interjúk készítésével jutottam. Ezt a tanulmányt bővítettem ki ősszel az interjúk újbóli áttekintésével, további szociológiai kutatások segítségével, illetve a lehetőségekhez mérten gazdasági kitekintéssel is kiegészíteni. Végsősoron a címben megfogalmazott kérdésre is adtam választ. Fő tézisként a távoktatási forma az oktatás, a szakemberré válás minőségére és szakmai szocializációra való negatív hatását tudnám megjelölni.

A dolgozatomban a járványtörténeti, a gazdasági és a szakirodalmi áttekintéssel történeti kontextusba helyeztem az írásom, elméleti keretet képeztem az empirikus adataimnak és felvázoltam a hazai helyzetet.

Törekedtem az emberiség történetében előforduló nagyobb járványok kapcsán párhuzamot vonni múltbeli intézkedések, szokások és az emberek magatartása mentén a 2020-as koronavírus-járvánnyal, ahol számos hasonlóságra rávilágítottam.

A gazdasági kitekintéssel a járvány magyarországi következményeit, hatásait mutattam be, leginkább makrogazdasági mutatókon, elemzéseken keresztül. Ezt követően azt, hogyan kezelte a válságot a Kormány és az MNB, alapvető feladataikkal összefüggésben.

Az áttekintett szakirodalmak járványértelmezésről, megküzdésről, adaptációról, kríziskommunikációról, továbbá a személyes kontaktusokról, az oktatásról és céljairól illetve a szociológia szerepéről szóltak. Emellett egy, a pandémia emberi és társadalmi tüneteiről szóló tanulmányt is görcső alá vettem.

Ezután tehát, előbb általános megállapításokat, észrevételeket tettem a válaszadókról, ezután a hallgatók járványhelyzettel szembeni attitűdjeit igyekeztem bemutatni, hozzájárulva gondolkodásuk megértéséhez, majd az online oktatás összességében inkább negatív tapasztalatait és pozitív aspektusait ismertettem a diákok szemszögéből, illetve sok konstruktív javaslatot, észrevételt gyűjtöttem, melyek segíthették a távoktatás javítását, akár a döntés-előkészítést is.

Mindezek után a fenti kérdésre kíséreltem meg válaszolni, hogy mi változott ősszel a tavaszi helyzethez képest, a két időszak komparatív elemzésével.

KRIPKÓ ÁDÁM

Nemzetközi Biztonság és Védelempolitika

BA, 3. félév

Nemzeti Közszolgálati Egyetem

Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok

Kar

*Témavezető:
Jakusné dr. Harnos Éva
adjunktus, NKE HHK*

Gamifikáció a honvédelmi oktatásban

A honvédelmi oktatás mindig is kiemelkedő fontosságú volt minden nemzet számára. A gamifikáció, mint új jelenség áttörő potenciállal rendelkezik. A játékosítás azt veszi alapul, hogy a játszás és a játék nem csupán gyermeki dolgok és tevékenységek, hanem egy, az emberi fejlődéssel szorosan egybefüggő, sokszor az emberi pszichére és tudatalattira is ható jelenségek. A játék hatására az emberek olyan tudatállapotba kerülnek, amelyet Flow-hatásnak nevezünk. Ez a jelenség közvetlenül hat ránk oly módon, hogy gyakorlatilag teljesen megfeledkezünk önmagunkról és az adott dologra koncentrálnunk anélkül, hogy bármilyen komolyabb erőfeszítést kellene tennünk.

Ezen jelenségek tudatában a 2000-es évek elején elkezdtek foglalkozni az adott jelenséggel és annak hatásaival, majd a 2010-es évek során a gamifikáció felkapottá vált, sikerrel alkalmazták több területen is. A gamifikáció fogalma nem határozható meg konkrétan, hiszen folyamatosan bővül új elemekkel. Ennek a fogalomnak az elemei olyan kölcsönhatásba lépnek egymással, amely révén érzelmi alapú reakciók sokasága váltható ki. Az egyes pszichológiai és pedagógia hatások együttese, és a gamifikációs rendszer eszközei egy nagyban élvezhető oktatást és emocionális alapú tanulást eredményez.

A honvédelmi oktatás számos területen fejleszthető. Elsősorban a generációs marketinget használva olyan ismeretek terjedtek el, miszerint az Y, Z és Alfa generáció olyan tanulási igényekkel rendelkeznek, amelyek kihívás elé fogják állítani a jelenlegi oktatást. Dolgozatom kifejti az esetleges változtatások pozitívumait és negatívumait, illetve konkrét rendszer-ötletet és potenciális eredményeket is feltételez.

A bevezetés, és a módszer használata felvetésének az alapja a Zrínyi 2026 Honvédelmi és Haderőfejlesztési Program, amelynek köszönhetően 2026-ig olyan beruházások történnek, amelyek a Magyar Honvédség humán és haditechnikai állományát fejlesztik, növelik.

Véleményem szerint a modernizációs beszerzések az oktatásra is érvényesek lehetnének, hiszen a jövő katonáinak kiképzése kulcsfontosságú és meghatározó lesz az elkövetkezendő évtizedekben.

KRISTYÁN FANNI

kommunikáció és médiatudomány
MA, 1. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Bölcsészettudományi Kar

*Témavezető:
Bátorfy Attila
mesteroktató, ELTE BTK*

A magyar média helyzete a médiarendszer-elméletek alapján

Dolgozatomban a médiarendszer-elméletek összefoglalásával, valamint a magyar médiarendszer változásaival foglalkozom. Feltételezem, hogy Magyarország történelmi múltja, kultúrája, társadalma és politikája kölcsönösen hatással van médiarendszerére. Ahhoz, hogy ezt igazolni tudjam, elméleti alapként a médiarendszer-elméletekre támaszkodom. Ezek az elemzések jelentős hangsúlyt kaptak az utóbbi időszakban, ami részben az új típusú antidemokratikus politikai rezsimek felemelkedésének köszönhető, részben pedig a média gyorsuló fejlődésének. Elsőként a két fő szakirodalmat ismertetem, Siebert Peterson és Schramm *Four Theories of the Press* (1956) című tanulmányát, amely normatív módon vizsgálta a rendszereket, valamint Hallin és Mancini *Médiarendszerek* (2008) könyvét, amely már deskriptív kutatásokra támaszkodott. A tanulmányok tartalma mellett vizsgálom azok módszertanát, valamint kiemelem a művek kritikáit és a belőlük építkező további tanulmányokat. Mindezek után elemzem a magyar médiarendszer helyzetét a hazai és a térségi kutatók segítségével. A legvégén bemutatom a médiarendszer-elméletek kutatásának nehézségeit és ellentmondásait, zárásként pedig kifejtem személyes véleményemet az elméletekről. Dolgozatom konklúziójaként kijelenthetem, hogy a médiarendszerek vizsgálatára egyik eddig alkalmazott módszertan sem felel meg, illetve azt, hogy a kutatási nehézségekre továbbra sincsen megfelelő alternatíva. Magyarország médiájára valóban hatással voltak a fent említett tényezők, tekintélyelvűsége pedig még csak hasonlít az orosz mintára, kiépítése azonban lassabb, de hosszabb távú folyamat is egyben. Kutatásommal betöltöttem a médiarendszer-elméletekről szóló magyar nyelvű összefoglaló tanulmány hiányát, valamint választ kaptam arra, hogy a magyar média hogyan alakult át napjaink médiájává.

KUNKLI EMESE

Esztétika

MA, 11. félév

Debreceni Egyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

Dr. Tánczos Péter

egy. adjunktus, DE BTK

Önfejlesztés és otthonkeresés Jane Austen „Meggyőző érvek” regényében

Dolgozatomban Jane Austen Meggyőző érvek című regényében elemzem az önfejlesztés és az otthonkeresés motívumát úgy, hogy amellet érvelek, hogy a mű a két fogalom közötti etikai feszültségteret (mint a kötelesség és boldogság a korban szignifikánssá váló elkülönülését) esztétikai módon próbálja kibékíteni. Írásomat úgy építettem fel, hogy az elején arra vállalkoztam, hogy hozzávetőleges áttekintést adjak arról, hogyan lettek a nők az irodalmi élet aktív részesei a tizennyolcadik század végén, és miként jelentek meg a fejlődésregényekben, valamint, hogy a műfajnak a témám szempontjából milyen jellegzetességei vannak. Ezek után nagy vonalakban Jane Austen munkásságát mint a korszak jellegzetes korpuszát mutatom be, és amennyire szükségesnek érzem, a szerző magánéletére is reflektálok, a továbbiakban pedig áttérek az utolsó befejezett regényének, a Meggyőző érveknek az elemzésére. Mivel magát a történetet fejlődésregényként kezelem, első körben Austen hősnőjének önfejlesztését és önnevelését helyezem a középpontba. Ennél a fejezetnél Mary Wollstonecraft, Roland Barthes és Rousseau szolgálatják számomra az elméleti háttérrel. A folytatásban egy külön részt szánok annak a bemutatására, miért gondolom úgy, hogy azon hosszú út során, mely ahhoz vezetett, hogy Anne Elliot megállapodjon a szerelme oldalán, egyúttal ő maga és párja is önismereti zarándoklaton vettek részt, amihez az is kellett, hogy bizonyos időre elszakadjanak a másiktól, és azt higgyék, többé nem találhatnak egymásra. Itt MacIntyre-re és Arisztotelészre támaszkodva igyekszek kiemelni olyan fogalmakat (mint a fegyelmezettség, a meggyőzés, az állhatatosság, a kedvesség és az újra-megismerés), amik az én olvasatomban központi témái a regénynek. Majd zárásként az otthon és otthontalanság problematikáját mutatom be a főhősnő és a főhős szempontjából Friedrich von Schlegel egyik szövegét segítségül hívva.

LAJKÓ FANNI

jogász
Osztatlan, 5. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Állam- és Jogtudományi Kar

Témavezető:
Dr. Kajtár Gábor
habil. egyetemi docens, ELTE ÁJK

Az EU bővítési politikája és a nyugat-balkáni országok perspektívája

Dolgozatom fő célja egy olyan átfogó kép adása az olvasó számára, amiben végigkísérhető az elmélet gyakorlatba való implementálása. Ennek eléréséhez egy speciális struktúrát alakítottam ki, aminek eredményeként a dolgozatom két alappilléren nyugszik. Az első részben az Európai Unió bővítési politikájára vonatkozó jogalapot ismertetem, ami által átlátható, hogy milyen jogi keretei voltak és vannak jelenleg is az uniónak, amik lehetővé teszik határainak kiterjesztését. Ezenfelül a bővítéssel járó előnyök és hátrányok is bemutatásra kerülnek, így az első pillér magára az Európai Unióra fókuszál. A második részben áttérek a Nyugat-Balkán uniós integrációs folyamatainak vizsgálatára, hiszen az unió számára régóta kiemelt cél a hat állam bevonása. Itt már nem csak a jogi aspektusait vizsgálom a csatlakozási lehetőségeiknek, hanem a téma társadalmi, gazdasági és politikai perspektíváit is áttekintem. Ezzel a második pillér már inkább a Nyugat-Balkánra összpontosít, ami ötvöződik az első pillér elemeivel.

Ennek eléréséhez szükség volt az unió bővítési politikájához kapcsolódó releváns szakirodalom, és jogszabályok, azok végrehajtását és kimenetelét szemügyre vennem, mind általánosságban, mind az érintett országok tekintetében. Ezenkívül uniós ajánlások, kommunikációk, következtetések elemzését végeztem, amik szintén hozzájárulnak a két oldal kapcsolataihoz. A nyugat-balkáni térség országainak egyenkénti vizsgálatában fontos szerepe volt az olyan olyan uniós stratégiák tanulmányozásának, amik az EU-val való integrációs kapcsolataikat meghatározzák. Pályamunkámban ezáltal sikerült egy olyan anyagot áttekintebben, amivel sokan foglalkoznak ugyan, de a folyamatok gyors zajlása miatt gyakran történnek változások, így jelen esetben olyan naprakész információkkal tudok szolgálni a dolgozatomban, amik a Nyugat-Balkán integrálásának legfrissebb végkifejleteit tartalmazzák.

LÁSZLÓ TAMÁS

Politikatudományok

BA, 6. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Állam- és Jogtudományi Kar

Témavezető:

Franczel Richárd

tanársegéd, ELTE ÁJK

A miniszterelnökök pártelnöki szelekciója az Egyesült Királyságban

A parlamentáris kormányformával rendelkező demokráciákban a miniszterelnök személyéről közvetett módon a népszuverenitás elvén alapuló választáson születik döntés, vagyis a legerősebb pozíciókat megszerző párt jelöltje töltheti be a tisztséget. A politikatudományi kutatások azonban ritkán fordítanak figyelmet arra, hogy a pártok a saját maguk alkotta belső szabályaik szerint előzetesen szelektálják a későbbi miniszterelnököket, ezáltal a parlamenti választások csupán azt határozzák meg, hogy melyik párt által állított jelölt foglalhatja el a kormányfői széket. A végrehajtó hatalmi ág élén álló személy kiválasztása szempontjából tehát a jelöltek pártjukon belüli szelekciója legalább annyira fontos, mint a demokratikus választás.

Dolgozatomban az alapfogalmak tisztázását követően megvizsgálom a második világháború óta az Egyesült Királyság miniszterelnökeit kizárólagosan adó két párt, a Konzervatív Párt és a Munkáspárt pártelnöki szelekcióra vonatkozó szabályozásait, illetve azok alakulását 1945-től napjainkig, kiemelt figyelmet fordítva a vezetéválasztási metódusok változásaiban felsejlő tendenciákra. Ezután a pártok vezetéválasztásai során az utolsó fordulóba jutott jelöltek szociológiai karaktere és a szelekciós folyamat szabályozásában bekövetkezett változások egymáshoz fűződő viszonyát tekintem át. Végül az elmúlt 75 év brit miniszterelnökeit a pártelnöki szelekció és a kormányfői tisztség elnyerésének összefüggései fényében vizsgálom.

A kutatás eredményeit tekintve kiemelendő annak feltárása, hogy a pártok vezetéválasztási metódusainak reformjaiban következetesen felfedezhető a demokratizáció mintázata, vagyis a párttagok egyre szélesebb körének a szelekció folyamatába történő bevonása. Mi több, a pártok versenyképességük növelésének eszközeként tekintenek a pártelnök-választási folyamat inkluzívabbá tételére. Dolgozatom megállapítja továbbá, hogy a szelekciós metódusok reformjai elsősorban nem a kiválasztott jelöltek szociológiai karakterében, hanem a pártok belső hatalmi viszonyaiban idéznek elő változást. A miniszterelnökök pártelnöki szelekciójának vizsgálata eredményeként a kutatás két alapvető utat különböztet meg, amelyeken haladva a pártelnöki tisztség a miniszterelnöki hivatal előszobájaként szolgálhat. Végül a dolgozat záró fejezete arra vonatkozó következtetéseket fogalmaz meg, hogy a pártoknak milyen módon célszerű vezetőt választaniuk annak érdekében, hogy versenyképességüket maximalizálják.

LUBIANKER DÁVID

Filmtudomány

MA, 3. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

Dr. Vajdovich Györgyi
egyetemi docens, ELTE BTK

Színezett klasszikusok. A kortárs magyar romantikus komédia remake-ek nőképe és változásai

Dolgozatomban az ezredforduló-környéki magyar remake-ek nőábrázolását elemzem. Célom a reprezentációs és gender szempontokat érvényesítő vizsgálat során bizonyítani, hogy a Hippolyt, a Meseautó, az Egy szoknya, egy nadrág és az Egy bolond százat csinál című filmekből álló remake-sorozatban, mely alapjául évtizedekkel korábban készült klasszikus vígjátékok szolgáltak, az időközben bekövetkezett társadalmi változások hatásai kevésbé, illetve ellentmondásosan reflektálódnak, amennyiben az újrafeldolgozások anakronisztikusan hűek maradnak az eredeti filmekben bemutatott nőszerepekhez, családképekhez és gender-viszonyokhoz, miközben szinkronidejű történeteik a kortárs társadalomba helyezik a cselekményt és annak karaktereit.

Bemutatom az 1945-öt megelőző korai hangosfilmkorszak szerelmi vígjátékainak társadalomábrázolási sajátosságait, valamint a korszakot követő társadalmi átalakulás elsősorban női szerepeket érintő legfontosabb tendenciáit, eljutva a kortárs magyar romantikus vígjátékok gender-viszonyainak leírásáig, a magyar műfaji filmeket érintő statisztikai vizsgálatok alapján is összehasonlítva a két korszak filmjeiben megjelenő női karakterek reprezentáltságát, így helyezve kontextusba a remake-sorozat nőszerepeinek, családképeinek, férfi-nő viszonyainak, szexualitásábrázolásának textuális, stiláris jellemzőinek elemzéseit.

Az elemzések során a dolgozat alapfelvetéseit bizonyítva ismertetem a remake-sorozat női karaktereinek ambivalens ábrázolásmódját, ahogy a társadalmi változások hatására a filmek nőszereplői gyakran szabadabb, függetlenebb önálló nőkként, új életperspektívákban, szexualitásuk nyíltabb ábrázolásával jelennek meg, miközben a remake-ek ezen változások ellenére az alapjukul szolgáló filmek hagyományos, konzervatív értékrendjét, klasszikus ideológiáját és patriarchális családképét képviselik.

LUKÁCS LAURA KLÁRA

Angol és francia nyelv és kultúra tanára
Osztatlan, 6. félév

Pécsi Tudományegyetem
Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:
Dr. Maksa Gyula
egyetemi docens, PTE BTK

Tintin Dél-Afrikában A frankofón koloniális képregény motívumainak jelenléte Anton Kannemeyer művészetében

Dolgozatom a kortárs dél-afrikai képregény egyik nemzetközileg elismert rajzolójának, Anton Kannemeyernek a 2018-ban Belgiumban megjelent Pappa in Afrika című kötetével foglalkozik. A munkám célja Kannemeyer munkáinak elemzése azoknak a transztextuális viszonyulásoknak a feltérképezése által, amelyek a Pappa in Afrikát összekötik a frankofón koloniális képregényhagyománnyal és annak egyik alapítószövegével, Hergé Tintin au Congójával.

Elsőként arra teszek kísérletet, hogy a kérdéskör szakirodalmát követve megalkossam a francia-belga koloniális képregény modelljét és kiemeljem ennek sajátosságait, amelyeket a Tintin au Congóból merített példákkal illusztrálok. Ezt követően különböző médiaszövegelemzési szempontok szerint elemzem Kannemeyer munkáit: egy tematikus elemzés keretei közt azokat a tartalmi elemeket azonosítom, amelyek a korábban leírt koloniális képregény területéről vagy az Hergé-albumból eredeztethetők. Emellett a genette-i transztextualitás-elmélet keretrendszerére támaszkodva vizsgálom az Hergé-, és Kannemeyer-szövegek közti intertextuális viszonyt. Végezetül az elemzésem alapján tágabb értelmezési távlatba helyezem a Pappa in Afrikát.

Genette tipológiáját követve, az Hergé és Kannemeyer szövegei között fennálló intertextuális viszonyt a hypertextualitás kategóriájába sorolhatjuk. A Pappa in Afrika folyamatosan visszautal eredetszövegére, többek között az onnan kölcsönzött tematikus motívumok és az hergéi vizuális nyelv, a ligne claire használatán keresztül. Kannemeyer szövegei leginkább szatirikus pasticheként kategorizálhatóak, mert egyszerre van jelen bennük a megidézett szöveg felé irányuló tiszteletadás és kritika.

Dolgozotomban bemutatom, hogy Kannemeyer nem pusztán imitálja az hergéi mintát, hanem kisajátítja és továbbalakítja annak elemeit a maga céljai szerint. Olvasatom szerint, Kannemeyer művei a sztereotípiák folyamatos megkérdőjelezésére és kritikai gondolkodásra biztatják a befogadót: az egyszerűsítő reprezentációk veszélyességére hívják fel a figyelmet, olyan problémák kapcsán, amelyek mögött bonyolult társadalmi és történelmi viszonyok szövedéke húzódik meg.

MAGOSI ORSOLYA

Kommunikáció- és médiatudomány
MA, 4. félév

Budapesti Corvinus Egyetem
Társadalomtudományi TDK

*Témavezető:
Németh Gabriella
külsős, Pannon Egyetem (PE)*

Greta Thunberg vs. Severn Cullis-Suzuki: Zöldpróféták a digitális agorán

A 21. századra a legégetőbb kérdések középpontjába a klímaváltozás került. A konvergenca-kultúra pedig ebben az esetben is magával hozta azt a tendenciát, hogy az átlagos tartalomfogyasztóból, aki korábban nem volt érdekelt hasonló témákban, hirtelen produktív tartalom előállító vált és a "digitális agorára" kilépve mozgalmat indított. A világhálón elterjedt kifejezés lett a „Greta Thunberg-jelenség”, ugyanakkor kevesen ismerik Severn Cullis-Suzuki, az 1992-es riói klímacsúcson szintén a környezet védelmében felszólaló lány nevét. A kutatás alapvetően arra a kommunikációs dilemmára keresi a választ, hogy vajon az aktivista indítja-e el a mozgalmat, vagy a mozgalom termeli ki az aktivistát a részvételi kultúra mechanizmusainak segítségével? A kutatás elméleti része szemlélteti a Thunberg sikeréhez vezetett megváltozott média kontextust és a nemzetközi kapcsolatok radikális átalakulását. Ezt követően a diskurzuselemzés és beszédelemzés módszereivel jut arra a következtetésre, hogy az említett két környezetvédelmi szereplő tartalmilag gyakorlatilag megegyező üzenetekkel lépett fel, azonban a siker nem a rétori képességeikhez vagy karizmához kötött, sokkal inkább az adott nemzetközi kontextuson múlik. A dolgozat legfőbb novuma egy új nyilvánosságmodell bemutatása, mégpedig az ún. digitális agoráé, amely Mazzoleni ismert nyilvánosság-dialógusmodelljeit gondolja tovább. A kutatás interdiszciplináris jellegű: a nemzetközi kapcsolatok és a kommunikációtudomány területeire támaszkodva képez speciális tudásmenedzsmentet és definiál fogalmakat.

MÁHR ANNA

Nemzetközi tanulmányok

MA, 3. félév

Nemzeti Közszolgálati Egyetem

Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok

Kar

Témavezető:

Dr. habil. Koller Boglárka

tanszékezető, egyetemi tanár, NKE ÁNTK

Menni vagy maradni? – Britek a tárgyalóasztalnál

Az Egyesült Királyságnak az Európai Unióból történő kilépésének történelmi jelentőségű kezdete nem 2016. június 23-án tehető, amikor a brit választópolgárok népszavazáson úgy döntöttek, hogy ki szeretnének lépni az Európai Unióból. Az események megértéséhez vissza kell mennünk az időben, legkorábban 2012-2013 idejére, amikor a közvetlen előzménynek tekinthető mérföldkövek történtek és politikusi beszédek hangzottak el a 2010-es években, azonban az Egyesült Királyság és az Európai Unió kapcsolatának meglehetősen sajátos jellege mégsem ekkortól, hanem már a 1973-ban megvalósult csatlakozás során látható. A dolgot az Egyesült Királyság és az Európai Unió tárgyalási pozícióinak összehasonlítására vállalkozik. Az Egyesült Királyságra helyezve a hangsúlyt, kifejti az ő tárgyalási pozíciója mögött meghúzódó elméleti hátteret, ugyanis párhuzamot vél felfedezni a szigetország csatlakozási és kilépési folyamata között. Kifejtésre kerül a brit birodalmi öntudat, a Nemzetközösséghez való viszonyuk, az ellentmondásosság Európával kapcsolatban, az „ever closer union” koncepciója, a bővítés kontra mélyítés vitája, illetve az Anglo-Amerika és a „global Britain” koncepciója. Ezt követően sor kerül egy saját szempontrendszer alapján a két fél tárgyalási pozíciójának összehasonlítására az önkép, a reagálási képesség, a „cherry-picking”, a jogi hagyományokra való támaszkodás lehetősége, a kommunikáció rendszeressége és a média használata, illetve az idővel való gazdálkodás szempontjából. Összességében tehát elmondható, hogy az Egyesült Királyság kapcsolata az európai kontinenshez és az Európai Unióhoz mindig sajátos volt és ez a jövőben sem lesz másképp. Nem szabad megfeledkeznünk ugyanakkor arról sem, hogy milyen pozitívumokat hozott el ez a kilépési folyamat.

MAKRAI GYÖRGY

Dharmatanítói

BA, 5. félév

A Tan Kapuja Buddhista Főiskola

*Témavezető:
Szatmári Botond
főiskolai adjunktus, TKBF*

Egy vallás terjesztésének két története. Cirill-Konstantin és Metód, valamint Marpa életének és munkásságának összehasonlítása

Dolgozatomban a tibeti buddhizmus köréből Marpa Csökji Lodrö (1012-1096) életét szeretném bemutatni. Marpa a fordító, aki Nárópához ment Indiába megtanulni a Gangesz Mahámudrát, majd lefordította és bevitte Tibetbe. Majdan Marpa alapította a tibeti buddhizmus Kagyü irányzatát.

Vele párhuzamosan mutatnék egy európai példát egy századdal korábban az időben, amikor is a IX. században Konstantin-Cirill (827-869) és Metód (815-885) elviszik Moráviába a görög-keleti vallást és a szlávok első nagy tanítói lesznek. Ők is komoly fordítói munkát végeztek és ők teremtik meg a szláv ábécét. A misszióhoz szükséges szent könyvek fordítása révén ők voltak, akik megvetették az óbolgár alapú első szláv liturgikus és irodalmi nyelv alapjait is.

Az életutak bemutatásánál kronologikus sorrendben fogok haladni, így elsőnek Konstantin-Cirill és Metód életét mutatom be, majd ezt követően Marpa életét.

Majd a harmadik blokkban összehasonlítanám Marpa, valamint Konstantin-Cirill és Metód munkásságát. Összehasonlításomban arra keresem a választ, hogy melyek voltak egy vallás elterjesztésének sikertényezői, miben hasonlított Konstantin-Cirill és Metód, valamint Marpa. Milyen személyiségjegyek kellettek a görög-keleti, továbbá a buddhista tanítások terjesztéséhez? Ezen kívül még a különbségeket is görcső alá venném, mind az egyén mind az adott társadalmi és kulturális háttér szempontjából. Vizsgálódásom a nyelvi és interkulturális kommunikáció és a fordítás szempontjából vizsgálom inkább. Igyekeztem két időben viszonylag egymáshoz felbukkanó személyeket keresni és földrajzi távolságban minél messzebb lévőket, mert azt remélem, hogy a felfedezendő közös pontok egy régiós hatástól mentes választ ígérnek.

Összehasonlításnál Konstantin-Cirill és Metód testvérekre a miatt is esett a választásom, mert ők találkoztak az ősmagyarokkal, így dolgozatomban kitérnék erre is. Két komoly történelmi forrás is tanúsítja, így ennek bemutatása a magyar történelemből is felvillant két kevésbé ismert képet.

MAREK BERTRAM

Kommunikáció és médiatudomány

MA, 2. félév

Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi

Egyetem

Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar

Témavezető:

Egres Dorottya

egyetemi tanársegéd, BME GTK

Mennyire hatásos a Thunberg-jelenség?

Greta Thunberg fiatal svéd klímaaktivista hónapokig tematizálta a globális közbeszédet, fókuszpontba állítva a klímaváltozást és annak kockázatait. Kétségtelen, hogy klímavédelmi üzenete a politikai napirend részévé vált, az ügy szimbólumává avanzsált, miközben személyét egyre komolyabb vita övezi. Noha a sajtó rendre beszámol tevékenységéről, arról még nincs kiterjedt kutatás, hogy Thunberg, mint kommunikátor mennyire sikeres. Jelen dolgozat ezt az űrt próbálja betölteni. Kiindulópontja pedig az, hogy a politikai kommunikációs siker kritériuma a meggyőzésen keresztül történő attitűdváltás. Thunbergnek két alapállítása van: egyrészt a klímaváltozás valós probléma, másrészt megállítható, tehát arra az emberi tevékenység hatással van. Ebben az esetben a kommunikátor kétféleképpen lehet sikeres, azaz kétféle attitűdváltást indukálhat. Az első dimenzióban a vele egyetértőket ösztönzi cselekvésre, míg a második dimenzióban az antropogén klímaváltozás elutasítóit győzi meg üzenetével. A dolgozat egyik hipotézise az, hogy a klímaváltozás vonatkozásában a Thunberggel azonos állásponton lévők körében erősödik a környezet konzerválására irányuló motivációs szándék. A második pedig az, hogy az antropogén klímaváltozást elutasítók között nem jön létre attitűdváltás. A dolgozatban elvégzett kvantitatív vizsgálat mindkét hipotézist megerősítette.

MÁRKUS MÁTÉ

Teológus-lelkész
Osztatlan, 11. félév

Károli Gáspár Református Egyetem
Hittudományi Kar

*Témavezető:
Dr. habil. Literáty Zoltán
egyetemi docens, KRE HTK*

Homiletica Pontificalis: A teológiai korreláció háttere és homiletikai alkalmazhatósága

A dolgozatom kérdése az volt, hogy van-e előzetes fogékonyság az emberben Istenre, s ha igen, akkor az hogy használható fel az igehirdetésben. A vizsgálódásomat a dogmatikában kezdtem meg, s négy jelentős hatású teológus rendszerét vizsgáltam meg a fenti kérdés viszonylatában.

Friedrich Schleiermacher a XIX. század legjelentősebb hatású teológusa volt, vallás-fenomenológiája még a XXI. században is érezteti hatását. Apológiájában a felvilágosodás vallást támadó tudományos progressziójával szemben úgy védekezett, hogy a kijelentés helyére az ember vallásos érzetét, Istenre való fogékonyságát helyezte, ami tudományosan támadhatatlan. Akik később a XX. század legmeghatározóbb teológusai lettek, azokat az I. világháború negatív tapasztalata alapjaiban készítette ennek a pozitivista antropológiának, a XIX. századi teológiai konszenzusának az újraértékelésére. Közülük a legkiemelkedőbb Karl Barth, svájci teológus volt, aki a vallás észszerűségét számonkérő szekuláris társadalomtól azzal védte meg a teológiát, hogy egyértelművé tette: a teológia nem a világnak, hanem az egyháznak tartozik számadással, s nem az észszerűség, hanem az igeszerűség, vagyis egyedül Isten igéje alapján. A feltételen igeszerűség azonban elhatárolódik minden emberi érzéstől, tényezőtől. Ezt utasította el Emil Brunner, aki szerint Isten a teremtett világból megismerhetővé tette az ő teremtő voltát az ember számára, így kell, hogy legyen fogékonyság az emberben Istenre. Mindeközben Paul Tillich Amerikában élő német teológus barthi, kálvini módon állt ki a kijelentésszerűség elve mellett, de posztbarthiánus módon amellet is, hogy a kijelentést a kultúra számára befogadhatóvá kell tenni. Szerinte az emberben van fogékonyság Istenre, hiszen a kulturális kérdések mögött valójában olyan végső kérdések határozzák meg, amelyekre a választ, csak a kijelentésből kaphat.

A kutatásom következtetése, hogy az emberben van előzetes fogékonyság Istenre, és ez az igehirdetés számára az ember végső kérdéseiben válik hasznosíthatóvá. Ezért az igehirdetésnek egyszerre kell igeszerűnek és emberinek, az ember végső kérdéseire kapcsolódónak lennie. Ez a cél úgy teljesíthető, ha az igeszakaszról vezetjük le a tézist, és utána a téziséből vetítjük vissza, hogy mi az az emberi kérdés, amelyre a tézis válaszol. Így az igehirdetés mindkét feltételnek megfelel, Isten igéje és az ember végső kérdése közötti korrelációban felépül a híd. Ez a teológiai korreláció homiletikai alkalmazása, a homiletica pontificalis.

MÁTÉ DOROTTYA

Szociológia
BA, 3. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Társadalomtudományi Kar

*Témavezető:
Papp Richárd
egy. Docens, ELTE TÁTK*

A Pride, mint rítus. A magyar LMBTQ közösség legnagyobb fesztiváljának kulturális antropológiai megközelítése

A 2020-as évben immár 25. alkalommal megrendezésre kerülő Budapest Pride Felvonulás és Közösségi Fesztivál Magyarország legnagyobb LMBTQ rendezvénye. A Fesztiválra rendszerint júniusban, a Felvonulásra pedig a Fesztivál zárásaként a hónap utolsó hétvégéjén kerül sor, ám a koronavírus-járvány következtében 2020-ban rendhagyó módon online térben került megrendezésre. Terepmunkámat a kulturális antropológia eszköztárával végzem, így 2020 februárjától kezdve részt veszek a szervezet munkájában résztvevő megfigyelőként. Dolgozatomban a jubileumi Felvonulást és Fesztivált vizsgáltam a rítuselemzés értelmezési keretein belül.

MATÉCSA VIVIEN TÍMEA

Szociológia

BA, 5. félév

Debreceni Egyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

*Dr. habil. Czibere Ibolya
egyetemi docens, DE BTK*

Online ismerkedés az egyetemisták körében.

Dolgozatunkban a posztadoleszcencia időszakához tartozó egyik csoportot céloztuk meg, a Debreceni Egyetem hallgatóit, akiknek körében a különböző párkeresési és választási motivációkat mértük fel. Különös tekintettel voltunk az online ismerkedés kérdésre, a párkapcsolatok homogenitásának és heterogenitásának alakulására.

Kvantitatív kutatást végeztünk online kérdőív segítségével, amely teljesen anoním és önkéntes volt. Ezt a saját Debreceni Egyetemen hallgató ismerőseinknek és különböző közösségi oldalakon található csoportokba küldtük el.

A dolgozat során feltérképeztük a férfi és női különbségeket a párkapcsolati motivációkban, összehasonlítottuk az online platformokon ismerkedő és ezektől elzárkózó személyek ismerkedési szokásait, illetve kutattuk, hogy mennyire számít a Debreceni Egyetem hallgatóinak, hogy párkapcsolatuk homogén-e.

A kutatás eredményei több szempontból is az elvártakhoz képest mást bizonyítottak. A párkapcsolati motivációk terén a férfiak és a nők között kevés különbséget véltünk felfedezni. A két célcsoport ismerkedési preferenciái nagyon hasonlóak, azt leszámítva, hogy az egyik csoport az online ismerkedést is alkalmazza. Illetve annak ellenére, hogy az online társkereső oldalak remek szűrési lehetőségekkel rendelkeznek, a Debreceni Egyetem hallgatói nem törekednek a társadalmi homogenításra, fontosabbnak minősült a közös értékrend.

MATYASOVSZKI FANNI SÁRA

Kommunikáció és Médiatudomány
MA, 4. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Bölcsészettudományi Kar

*Témavezető:
Hammer Ferenc
egyetemi docens, ELTE BTK*

A bulvár szerepe a populista agendában

Ez a dolgozat a bulvár populista politikai médiaagendában betöltött szerepét vizsgálja magyarországi példák alapján. Központi hipotézise, hogy a politikai populizmus és a bulvármédia hasonló alapokon szerveződik, ezért a kutatás középpontjában két fő kérdés áll; az egyik, hogy a két jelenség hasonlóságai hogyan nyilvánulnak meg magyar bulvártartalmakban, a másik, hogy ezek a párhuzamok megkönnyítik-e a populista üzenetek bulvármédiában történő terjesztését. A kutatás szakirodalmi és elméleti áttekintéssel kezdődik, amely során a bulvár és a politikai populizmus történeti előzményeit, jellemzőit és összefüggéseit mutatom be, majd két magyar bulvárlap – a Blikk és a Bors – egyes cikkeinek tematikus elemzésével folytatódik. A dolgozat végén azt a következtetést vontam le, hogy a tabloidok és a politikai populizmus hasonlóságai megkönnyíthetik a bulvárban történő populista üzenetközvetítést, de az üzenetek megjelenésének körülményeit, valamint továbbításuk hatásfokát nagymértékben meghatározza a populista párt adott bulvárorgánusra gyakorolt befolyása.

MÁTYUS BARBARA VIRÁG

kommunikáció és médiatudomány
MA, 5. félév

Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi
Egyetem
Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar

*Témavezető:
Dr. Janky Béla
egyetemi docens, BME GTK*

Az önreprezentáció árnyalatai

A dolgozat témája a magyarországi roma önreprezentáció vizsgálata a Dikh TV által készített "Minden álmod" című websorozat kevert módszertanú keretelemzésével. A kutatás kiindulópontja az a szakirodalmilag megalapozott állítás, hogy a hazai, többségi társadalmi médiumok a társadalomban létező sztereotípiákra alapoznak a romák, roma karakterek ábrázolásánál, ami erősíti a társadalomban már fennálló romaképet. Nagyon kevés olyan vállalkozás van, ahol roma önreprezentációról beszélhetünk, így a kutatás középpontjába egy olyan nagy elérésű, modern websorozat került, ami erre tett kísérletet. A kutatás hipotézise, hogy egy olyan médiatermék, amiben a romák saját magukat jeleníthetik meg autentikusabb ábrázolást fog képviselni, kilépve a mainstream média által kreált keretrendszerből. A mintán elsőként olyan multimédiás tartalomelemzést végeztem, ami során nem csak a sorozat dramaturgiáját, de a képi világot, valamint a zenei aláfestéseket és ezek kivitelezését is szemügyre vettem, mindez pedig segítségemre volt abban, hogy a különböző kereteket meg tudjam határozni és leírást készíteni róluk. A keretek kialakításánál fontos rendezőelv volt, hogy a Fiske-Cuddy-Glick által bevezetett warmth-competence mátrixon milyen pozíciót foglalnak el a különböző szereplők, valamint az elemzés során elkülönítettem a sorozat roma és nem roma szereplőit is, hogy ezzel összehasonlítási alapot képezzek. Mindezen vizsgálatok arra az eredményre jutottak, hogy három kardinális szereplője van a sorozatnak, akik saját maguk jelenítenek meg egy-egy keretet. Fontos pontja a dolgozatnak az az interjú, amit Balogh Elekkel, a sorozat készítőjével vettem fel, melyben az általam a tartalom- és keretelemzés során felismert konklúziókra reflektált magáról a készítői szándékról. Utolsó elemzési szempont volt a készítők részéről elkövetett figyelmetlenségek kódolása, ugyanis megvizsgáltam a sorozatra adott reakciók közül a Dancsó Péter nevű, magyarországi viszonylatban legnagyobb elérésű Youtube videós tartalmait, aki öt videón keresztül reflektált a sorozat epizódjaira paródia formájában. Dancsó Péter videóit a dramaturgiára vonatkozó megszólalásai, valamint a technikai kivitelezésre adott megjegyzései alapján elemeztem, ezzel választ keresve arra a kérdésre, hogy tulajdonképpen velük nevet-e vagy rajtuk, így hitelesnek tekinthető-e maga az önreprezentáció eléri-e a kívánt autentikus hatást.

MEGGYESI KATA VIRÁG

Filozófia

MA, 7. félév

Debreceni Egyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

Dr. Horváth Lajos

egy. adjunktus, DE BTK

Ödipusz – komplexus és testvérféltékenység a magyar népmesékben

A jelen dolgozat kettős célkitűzést foglal magába. Egyrészt annak megmutatását, hogy a gyermekeknek nemcsak a középkorban és a nem olyan távoli múltban nyújtott jó szolgálatot a mese, hanem korunkban sem meg- és elvetendő, ha a gyermek találkozik népe folklorisztikai hagyományával. Másrészt pedig a gyermek családjához – elsősorban szüleihez és testvéreihez fűződő viszonyát kívánom szemrevételezni. Ehhez néhány Arany László által gyűjtött mese elemzését hívom segítségül.

A dolgozatban olvasható elemzések során a freudi és a bettelheimi pszichoanalitikus vonalat követem. Ennek oka pedig az, hogy megfigyeléseim szerint bár sokan foglalkoznak a magyar népmesék elemzésével, azonban leginkább hermeneutikai és szociológiai vagy antropológiai szempontok szerint vizsgálják őket. Dolgozatom központi kérdésfelvetése a következő: Mennyiben és hogyan segít a mese a gyermeknek megérteni az önmagához és a családtagjaihoz fűződő viszonyát? .

MENYHÁRT BARBARA

Szociálpolitika

MA, 3. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Társadalomtudományi Kar

Témavezető:

Tausz Katalin

professor emerita, ELTE TÁTK

Az interszekcionalitás szociálpolitikája. A fogyatékossgal élő nők, mint társadalmi erőforrás

Dolgozatomban a fogyatékossgal élő személyek körében jelen lévő interszekcionalitást vizsgálom, ezen belül igyekszem feltérképezni e szempontból a fogyatékossgal élő nők aktuális hazai helyzetét.

A többszörös diszkrimináció tág fogalmi körén belül jelen kutatás kifejezetten a interszekcionalitást vizsgálja, ebben az esetben ugyanis több tulajdonság, egy időben, egymással kölcsönhatásba lépve van jelen olyan módon, hogy nem is különíthetők el egymástól. A vizsgálat célcsoportját képező fogyatékossgal élő nők fogyatékossguk és nemük kettős okán számtalan hátránnyal szembesülnek életük különböző területein és szakaszaiban.

A kutatómunkám során többféle módszert alkalmaztam: áttekintettem a vonatkozó hazai és nemzetközi szakirodalmat, jogi és stratégiai dokumentumokat, interjúkon keresztül megvizsgáltam az állami és civil intézményrendszert és öt tapasztalati szakértővel, azaz fogyatékossgal élő nővel félig strukturált interjút vettem fel. Arra is kíváncsi voltam, hogy az interszekcionalitás kimutatható-e a mai magyar társadalomban, ennek vizsgálatára a European Social Survey 2018-as hazai adattábláját használtam. Mindezeket összevetve, konkrét javaslatokat fogalmaztam meg annak érdekében, hogy a fogyatékossgal élő nők társadalmi integrációja a jövőben előmozdulhasson és ezzel kapcsolatos nemzetközi jó gyakorlatokat is összegyűjtöttem.

Eredményeim alapján a górcső alá vett fogyatékossgal élő személyek érdekeit képviselő állami és civil intézményrendszer bár érzékeli az interszekcionalitás jelenségét és tisztában van annak közpolitikai relevanciájával, a megkérdezett szakemberek és tapasztalati szakértők elmondása alapján nem rendelkezik megfelelő eszközökkel a hatékony beavatkozáshoz.

Mindezek egyértelműen rámutatnak arra a szakpolitikai feladatra, hogy a halmozott hátrányok kezelésére célzott, specifikus beavatkozást szükséges tervezni, melynek meg kell jelennie a jogszabályi környezetben, az esélyegyenlőség előmozdítása érdekében működő intézményrendszer tevékenységében, valamint a szakmai és mindennapi gondolkodásmódban is. Dolgozatomban egy többirányú megközelítést javaslok, melynek elemei: a szemléletformálás, a fogyatékossgal élő nők jogtudatosságának növelése és képessé tétele, a szakemberek továbbképzése, a hatékony lobbitevékenység és a célzott kutatások megszervezése. Úgy vélem ezeken keresztül fokozható a fogyatékossgal élő nők teljes és hatékony társadalmi részvétele, ami mind egyéni, mind pedig társadalmi szinten kívánatos cél.

MERÉNYI DÓRA ESZTER

Nemzetközi közszolgálati kapcsolatok
MA, 1. félév

Nemzeti Közszolgálati Egyetem
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok
Kar

*Témavezető:
Nagyné Prof. Dr. habil. Rózsa Erzsébet
egyetemi tanár, NKE ÁNTK*

Katar és Szaúd-Arábia kapcsolatának alakulása a megváltozott katari külpolitika tükrében

Katar az elmúlt években aktív külpolitikájával és a szélesebb közönség számára váratlan szaúdi-katari konfliktusban mutatott meglepő ellenállásával hívta fel magára a nemzetközi közösség figyelmét.

A kis olajmonarchia számára az 1971-es év tekinthető kulcsfontosságúnak, ugyanis ekkor vált függetlenné, valamint ebben az évben fedezték fel a Perzsa-öböl altalajában elterülő hatalmas földgázmezőt, amely a Katarhoz tartozó Északi Mezőből, és az Iránhoz tartozó Déli Parszból áll. Khalífa emír nem fordított nagy figyelmet erre, a jóval szerényebb mennyiségű kőolajkészletekkel garantálta a kis ország jólétét, elsősorban saját pozíciójának megerősítésére és Katar függetlenségének megőrzésére törekedett. A változást az 1995-ös év hozta el, amikor Hamad egy vértelen puccs keretében átvette apjától, Khalífától a hatalmat. Hamad emír szakított apja külpolitikájával, és célul tűzte ki, hogy kilépjen óriás szomszédja, Szaúd-Arábia árnyékából. Az Al Jazeera provokatív műsorai az egész Közel-keleti térségben mély felháborodást keltettek, a konzervatív vahhábita Szaúd-Arábia különösen ellenezte a csatorna működését a kezdetektől fogva. Katar Iránnal fenntartott viszonya szintén nemtetszést váltott ki Rijádban, mint ahogy később meg is fogalmazták, az elvárás az volt Dohával szemben, hogy kizárólag az elkerülhetetlen, gazdasági kapcsolatra korlátozódjon a viszonya Teheránnal. Az arab tavasz eseményei, valamint a terroristának minősített szervezetek (különösen a Muszlim Testvériség) támogatása Katar részéről még nagyobb éket vert Doha és Rijád közé. A 2017-es bojkott azonban a végső lökést Donald Trump, amerikai elnök megválasztása adta. 2017-ben az Egyesült Államok támogatta Szaúd-Arábia, az Egyesült Arab Emírségek, Egyiptom és Bahrein azon törekvését, hogy Katart teljes blokád alá vonják, megszakították a diplomáciai kapcsolatot, valamint a tengeri és légi összeköttetést is. Doha ennek ellenére sem teljesítette a négy ország követeléseit, kapcsolatrendszerét átalakította, és teljesen elszigetelődött a Kvartett országaitól.

MESTER BÁLINT BENDEGÚZ

Jogász
Osztatlan, 7. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Állam- és Jogtudományi Kar

*Témavezető:
Dr. Kajtár Gábor
habil. egyetemi docens, ELTE ÁJK*

Az Európai Unió Demokratikus Legitimitása

Az Európai Unió Demokratikus Legitimitása körüli kérdések megvitatása, – ha nem is ezen fogalom használatával – része a mindennapi politikai diskurzusnak. Az Európai Unió tevékenységének értékelése, s a lehetséges fejlődési utak felvázolása napjainkban, az euroszeptikus csoportok erősödése, a Brexit és a nemzetközi erőviszonyok változása következtében talán fontosabb, mint az évtized folyamán bármikor. Dolgozatomban, az input a throughput és az output legitimitás fogalmai által felállított szempontrendszeren keresztül megalkotom a demokratikus legitimitás fogalmát, igyekszem megvizsgálni az uniós intézményrendszer és döntéshozatal legitimitását, valamint az európai társadalmi közeg jellemzőit, melyek behatárolják az Unió lehetséges fejlődési irányait. Az egyes intézmények s területek elemzése során igyekszem rámutatni a legégetőbb hiányosságokra, valamint a legkiemelkedőbb erényekre. Igyekszem továbbá a problémás területeken reális, megvalósítható fejlődési javaslatokkal élni.

MÉSZÁROS FERENCZ

Kommunikáció és Közkapcsolatok

BA, 6. félév

Babeş-Bolyai Tudományegyetem

Témavezető:

*Dr. habil. Vincze Hanna Orsolya
egyetemi docens, RO BBTE*

Flow elemzések egy hagyományos televízió és egy streaming szolgáltató esetében.

Kutatásom során azt az eszköztárat vizsgáltam, amivel a különböző médiaszolgáltatók megteremtik és fenntartják a flow-élményt a nézőben, így a hosszútávú, intenzív élménnyel párosuló figyelem kiváltható adott médiatartalommal. Az elmélet alapját a keretrendszerre szerveződő médiaflow, egy általam definiált kifejezés adja, mely szoros kapcsolatban van a Raymond Williams által definiált, a médiafolyam leírására vonatkozó flow-fogalommal, illetve a Csíkszentmihályi Mihály féle flow-élménnyel.

Mivel kevés témába vágó szakirodalom létezik, így nekem kellett meghatároznom a lényeges fogalmi elemeket és azok rendszerét, empirikus megállapításokból kiindulva, majd ezek állításait ellenőrizve újrászerveznem azokat. Az elméleti háttér és ehhez tartozó módszertan helytállóságát az RTL Klub műsorvetítése és a Netflix tartalmi struktúrája közötti megjelenő azonos vonások elemzésén keresztül állapítottam meg.

Az új megvilágítás révén új szempontokból elemezhető maga a médiai R. Williams féle flow is, melyet kommunikációs eszközzé bővítve közelebb kerültem korunk televíziózásának és médiakutatásának olyan irányához, amely a modern felfogásnak megfelelően képes osztályozni a tartalmakat. Felhasználva a médiaflow elemeit, egy új típusú tartalomelemzési módszer jöhet létre. Emiatt úgy vélem, médiatanulmányi haszonnal rendelkező eredményt értem el. Sikertült néhány új fogalmat bevezetnem: a médiaflowt, mint az adott cél és irányelvek mentén egységgé szerveződő tartalomfolyamot és az élményflowt, a tartalomvetítés által kialakított és fenntartott flow-élményt. Definiáltam a flowelem, mint a médiaflow által egységgé szerveződő elemi hatást, illetve a flowkapocs fogalmát, amely a flowelemek közötti kapcsolatot, kölcsönhatást jelöli.

Végül, definiáltam az interaktív flowt is, mint az interaktív tartalomvetítés hozadékát a médiaflowt tekintve. Így a szolgáltatókat meghatározza a sugárzott tartalom médiaflowjának felépítése és megvalósulása. Feltételezésem alapján a médiaflow és egy TV-adó/streaming szolgáltató sikere között valamilyen mértékű kapcsolat áll fenn. Így a médiaflow megfelelő alkalmazása hozzájárulhat ahhoz, hogy az ilyen jellegű műsorszolgáltató médiumok több potenciális nézőt/felhasználót tudjanak megszólítani.

MÉSZÁROS JANKA MORNA

International Public Service Relations
MA, 1. félév

Nemzeti Közszolgálati Egyetem
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok
Kar

*Témavezető:
Dr. habil. Szente-Varga Mónika
egyetemi docens, NKE ÁNTK*

Nők a latin-amerikai szervezett bűnözésben

A dolgozat célja a nők szerepének kutatása a latin-amerikai szervezett bűnözésben, illetve arra keresi a választ, hogy a térség női politikai emancipációja ezt hogyan befolyásolta. Az elemzés tanulmányokon és konkrét eseteken keresztül vizsgálja témáját.

A kutatás alapvetően két irányból közelíti meg a témát: áttekinti a nők helyzetét a szüfrazsett mozgalmaktól kezdve, kitérve a feminizmus mérföldköveire Latin-Amerikában, és az elmúlt 50 év latin-amerikai nők politikai szintéren elért sikereire. Megvizsgálja a nők bűnszervezetekben betöltött szerepét és konkrét példákat hoz a szervezett bűnözésben lévő női életutakra. A dolgozat másik kiindulási pontja a latin-amerikai térség kialakulásának okai és körülményei, amit a gyarmatosításoktól kezdve mutat be.

A dolgozat végül két valós személy életútját hasonlítja össze és vonja le a következtetéseket az ő példájukon keresztül.

A kutatás egy negatív eredménnyel zárul; a bűnszervezetek női tagjaira nincsenek hatással az egyenjogúsági mozgalmak vagy a női politikai emancipáció. Míg a politikai szintér több szabadságot hagy, addig a bűnszervezetekben betöltött vezetői szerep egy bizonyos személyiségtípust és különleges körülményeket kíván meg. Bár ez nemtől független, a férfiaknál sokkal inkább jellemző, mint a nőknél. Az elemzés konklúziója, hogy női vezetők bűnszervezetek élén kivételes esetnek számítanak. A szervezett bűnözés külön társadalomként működik, inkább mutat azonosságot más térségek szervezett bűnözésével, mint a saját országa értékeivel.

MEZŐ KATA

Szociológia

BA, 4. félév

Budapesti Corvinus Egyetem

Társadalomtudományi TDK

*Témavezető:
Nagy Beáta
egyetemi tanár, BCE TK*

A Womenomics-ra adott válasz elemzése Modern nemi szerepek és a munkaerőpiaci jelenlét összevetése Japánban

A dolgozat bemutatja, hogy a fiatal japán nők miképp látják, vajon változtak-e a nemi szerepek Japánban és ha igen, akkor milyen irányba. 2013-ban Abe Shinzo Japán akkori miniszterelnöke bejelentette a Womenomics-ot. A Womenomics különböző politikai célokat foglalt magába, amely a japán kormány reményei szerint a megoldást jelentette volna az ország egyik legnagyobb problémájára, az elöregedő társadalomra. Az fiatalok arányának csökkenése a japán társadalomban negatív irányú változást jelentett a munkaerőpiacon, egyre kevesebben tartoztak a gazdaságilag aktívak csoportjába. Ennek következtében, a kormány megpróbált egyre több nőt a munkaerőpiac felé terelni.

A dolgozat kutatási kérdése, hogy vajon az elmúlt 17 évben megváltoztak-e a nemi szerepek és a nemekkel kapcsolatos elvárások a japán háztartásokban? A munkapiaci lehetőségek és karrier építési lehetőségek vajon pozitív irányba mozdultak el a japán nők számára? És ha igen, akkor az vajon valóban a Womenomics érdeme?

A női munkavállalók száma szignifikánsan növekedett a gazdaságban az elmúlt két évtizedben, de a dolgozat első hipotézise, hogy ezek a változások csak a karrier létra legalsó fokát érintik. A legtöbb japán nem nő nem tud karrier építeni, mert a társadalmi elvárások miatt, a gyerek vállalást követően végleg ott hagyják a teljes állásukat és rész-munka idősebb állásban térnek vissza. A legtöbb japán munkahelyen továbbra se létezik szülési szabadság, így a nő kénytelen kilépni munkahelyéről. Csak akkor tudnak visszatérni a munkaerőpiacra, amikor a gyerekek iskolás korúak, de akkor már a nők sok év tapasztalat kiesés miatt, inkább részmunka idősebb állásokat vállalnak.

A dolgozat második hipotézise, hogy a Womenomics sikere látszólagos, a pozitív irányú statisztikai mutatók más faktoroknak köszönhetőek. Ilyen például, hogy Japán gazdasági visszaesése miatt, a megélhetés drágább az országban, főleg a városokban, ezért a legtöbb család nem tud megélni csak a férj fizetéséből, ezért a nőnek is munkát kell vállalnia.

A kutatás egy kevert módszertant alkalmaz a kutatási kérdések megválaszolására és a hipotézisek tesztelésére. Elsőnek 5 interjú készült fiatal japán nő cserediákokkal, akik 2020-as év tavaszán Magyarországon tartózkodtak. Ezt követően az egyetemi hallgatók válaszait a kutatás összevetette a World Bank és OECD adatbázisaira támaszkodó statisztikai trendekkel. A kutatás főleg a japán diákok véleményére fókuszált és arra, hogy ők miképp látják a változásokat.

MEZŐ RÉKA

Politológia

BA, 6. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Állam- és Jogtudományi Kar

Témavezető:

Ablaka Gergely

mb.előadó, ELTE ÁJK

A 21. századi indiai politika- Az indiai demokrácia és a személyiség megjelenése a politikai vezetésben; a Modi-faktor

Narendra Modi és pártjának győzelmének kérdése azért keltette fel a figyelmemet, mert sokszor nehéz egy egységes Indiáról beszélni, hiszen annak identitása, vallása, nyelve, területe sokszínűsége tagadhatatlan, nem beszélve a társadalmi tagoltságról. Felmerül a kérdés tehát, hogy egy ekkora kiterjedésű és lakosságszámú ország esetében lehet-e egyáltalán demokráciáról beszélni?

A médiumok hasábjain gyakorta volt olvasható, hogy több komponensű volt az első győzelem; legfontosabb faktorként említették, hogy 2001-ben Modit választották meg- majd ezt követően még két választást megnyert- Gudzsarát állam vezetőjének, ami ezt követően gyors léptekkel a gazdasági növekedés útjára lépett, ezzel pedig úgy vélték, hogy bizonyította rátermettségét a vezetésre. Második tényezőként megjegyzendő, hogy a már említett Indiai Nemzeti Kongresszus kormányzásával az emberek nem voltak megelégedve ezért létre tudott jönni egy olyan politikai szituáció, ami meg tudta teremteni ezt a többséget. De valójában mi is a szerepe Modinak és hogyan jutott el idáig?

Dolgozatomat három főbb téma köré építettem. Ezek közül az első a politikai pszichológia és politikai vezetés kapcsolatát ismerteti. Ennek általános elméletét- leginkább angolszász történelmi és aktuális indiai példákkal szemléltettem. Ebben a részben olyan kérdésekre igyekeztem választ találni, hogy milyen tulajdonságok szükségesek ahhoz, hogy valaki sikeres politikai vezetővé válhasson, vagy milyen népszellemnek kell ahhoz, uralkodnia, hogy egy régóta regnáló hatalmat valaki megdöntse. Második nagyobb egység írásomban az indiai demokrácia mibenlétének leírása. A vallás és a kastyók, mint főbb komponensek elemzése, valamint a politikai történelem hagyatékának bemutatása.

A konklúzióban így ezeket összefoglalva arra igyekeztem rámutatni, hogy ez a fajta hatalom, valamint hatalomgyakorlás és a Modi személye körül kialakult kultusz milyen irányba tereli a jövőben az indiai politikát, hiszen mint napjainkban láthatjuk, nem egyedi esetről beszélünk. Ha kitekintünk, Európában és a világ számos másik pontján egyre növekvő tendencia a karizmatikus, és főként jobboldali populistaként aposztrofált vezető az országok élén. A legnagyobb kérdés tehát: Merre tovább, India?

MEZRICZKY MARCELL

Kommunikáció- és médiatudomány

BA, 6. félév

Budapesti Corvinus Egyetem

Társadalomtudományi és Nemzetközi

Kapcsolatok Kar

Témavezető:

Deli Eszter

Egyetemi Adjunktus, BCE TT

„Ebben a világban minden varázslat, kivéve a varázslót.” – A Westworld című sorozat vizuális retorikai elemzése

Jelen tanulmány a Westworld című sorozat első öt részének elemzésén keresztül hat kutatási kérdés megválaszolására vállalkozott, a tartalomelemzés kvalitatív módszerének segítségével a vizuális retorika létének bizonyításán kívül kifejtésre kerül, hogyan utal az intro a sorozat tartalmára; hogy a széria állítása szerint felsőbbrendűek-e az emberek, mint az A. I.; hogy tekinthető-e retorikusnak a filmzene; hogy hogyan fejezhető ki vizuálisan a lakók életének ciklusossága; valamint hogy milyen, már meglévő szimbólumokat használtak fel az alkotók, újak alkotásán kívül.

Elméleti keretként többek között Bonds zenei retorikáról szóló megállapításai (1991), Mitchell képi fordulata (1992), Searle képi reprezentációja (2003), Blakesley filmi retorikával kapcsolatos négy megközelítése (2004), Blair (2004) és Foss (2005) vizuális retorika-elméletei, Fontana szimbólum-elmélete (2010), valamint Aczél Petra médiaretorikája (2012) szolgáltak.

A vizuális retorika léte bebizonyosodik már a sorozat intro-ja által is (a szem, a zongora, a robotkarok szerepe), amely emellett utal a széria tartalmára is, a zongora-motívum felhasználásával. A képi ismétlés és a monotonitás képekkel való kifejezése érzékelteti a lakók életének egyhangúságát, ciklusosságát; a lakók tárgyiasító ábrázolása pedig rávilágít alsóbbrendűségükre. A filmzene a sorozat esetében retorikusnak tekinthető, figyelembe véve a zenei nyelvet, ami az androidok és teremtőik viszonyát illusztrálja hangszerek útján. A sorozat összetett vizualitása teret enged a központi elemként szolgáló Labirintus szimbólumnak, valamint a légynek és a tükörnek.

A dolgozat egy aktuális sorozat újszerű megközelítését és a vizuális retorika komplex elemzési keretének létrehozását kínálja, elég indokot szolgáltatva arra, hogy eloszlassa a kételkedők szkepticizmusát a vizuális retorika, mint önálló diszciplína létével kapcsolatban, és alátámassza annak jelentőségét, a zenei retorikáéval egyetemben.

MEZRICZKY MARCELL

Kommunikáció- és médiatudomány

MA, 2. félév

Budapesti Corvinus Egyetem

Társadalomtudományi TDK

*Témavezető:
Veszelszki Ágnes
egyetemi docens, BCE TT*

Ál/arc – A deepfake és a digitális videómanipuláció

A mélytanuláson (deep learning) alapuló videómanipuláció – a deepfake – újfajta kihívást jelenthet nemcsak az egyén, hanem az egész társadalom számára. 2018-hoz képest 2019 szeptemberére ugyanis közel 100%-kal megugrott, és már nagyjából 15 ezerre volt tehető azoknak a tartalmaknak a száma, amelyekben az eredeti szereplő arcát és/vagy hangját egy másik személy arcára és/vagy hangjára cserélték. Amellett, hogy ezek szórakoztató célt szolgálnak, általuk olyan mondatok adhatók emberek szájába, amelyeket ők sosem mondanának; élethűnek tűnő videók készülhetnek bárkiről a hozzájárulása nélkül. Ennek kulcsfontosságú szerep juthat a politikai kampányokban világszerte.

Tudományos diákköri dolgozatomban betekintést nyújtok a jelenség technikai alapjaiba, sorra veszem a felhasználási területeit, az ezzel kapcsolatos lehetőségeket és veszélyeket; kitérek a deepfake pornóra, valamint a hitelesség és a fake news problémájára is. Az említett témákban többek között olyan elméletalkotókra támaszkodom, mint Hasan és Salah (2019), Ajder, Patrini, Cavalli és Cullen (2019), Maras és Alexandrou (2018), Westerlund (2019), valamint Öhman (2019).

Kutatásomban két önálló kísérletet mutatok be, amelyekben azt vizsgáltam, hogy a 13–15 és a 20–24 éves korosztály tagjai milyen arányban ismerik fel a videómanipulációt, és mi alapján hoznak döntést a kérdésben. A fiatalabb generáció tagjai ösztönösen, az egyetemisták pedig tudatosan olyan dolgokra figyeltek oda (szem, mimika, arcszín stb.), amelyek elárulhatják nem csak az analóg, de a digitális módosítást is. Ugyanakkor a 13–15 évesek nem tudtak különbséget tenni a természetes és a manipulált, a smink-maszkos és a CGI-os manipuláció között; a 20–24 éveseket pedig, bár nagyobb arányban döntöttek helyesen a változtatásokról, a közel élethű CGI ugyanúgy megtévesztette. Következtetésként megállapítható, hogy amíg az egyének nem tudják megkülönböztetni az egyes manipulációs módszerekre utaló jeleket, nem lesznek képesek arra sem, hogy az adott tartalom igazságértékét helyesen megítéeljék.

A tanulmány egy aktuális problémakör újszerű megközelítésének és a két korosztály gondolkodási mechanizmusába való bepillantásnak a lehetőségét kínálja, hozzájárulva ezzel a deepfake jelenséggel foglalkozó tudományterület gazdagításához és a médiatudatosság növeléséhez.

MICHELS AMBRUS MENYHÉRT

Gazdálkodási és menedzsment szak
MSc, 2. félév

Budapesti Corvinus Egyetem
Társadalomtudományi TDK

MURÁNYI MÁTYÁS PÉTER

Energetikai mérnök mesterszak
MSc, 2. félév

Budapesti Corvinus Egyetem
Társadalomtudományi TDK

*Témavezető:
Kovarek Dániel
doktorandusz, KEE*

Budapestről józanul, avagy fővárosunk urbanizációs fejlődésének környezetetikai értékelése

Dolgozatunk a budapesti közlekedés és városszerkezet környezetetikailag kívánatos innovációinak gátjait tárja fel a város urbanizációs fejlődésének kritikai elemzésén keresztül. A múlt tanulságait bemutatva igazolni kívánja, hogy a természetközeli, emberléptékű, lakosainak méltó társadalmi teret biztosító város megteremtése nagyrészt politikai akarat és tudatos tervezés kérdése.

A dolgozat elméleti keretében a környezeti etika városokról és urbanizációról szóló moralitását tárjuk fel Murray Bookchin, Alastair S Gunn társadalomtudósok és Ivan Illich, Hans Jonas és Roger Scruton filozófusok tanulmányai alapján. Álláspontjuk szerint a város eltávolította az embert a hozzá és a természethez méltó élet lehetőségétől, a városi lét pragmatikussá és monokulturálissá vált, az embert társadalmi kiteljesedésében akadályozza, főként a piaci érdekek és technológiák magasabb érdekei szerint. Élhető és emberléptékű várost kell teremteni. Esetünkben azt kívánjuk igazolni, hogy a közlekedés átalakításával, a Budapest épített környezetének tudatos tervezésével, jelentős változások érhetőek el, melyhez elsősorban a szocializmus végére lejáratódott várostervezést kell rehabilitálni és céljaul az élhető otthon és az ember társadalmilag hatékony értékes életének feltételeinek megteremtését kell állítani. A személygépkocsi forgalmat korlátozni és az ingatlanpiac beruházásait szigorúbb kritériumok közé kell szorítani. Az ilyen jellegű intézkedések etikusak és morálisan igazolhatók, azonban egyelőre politikailag népszerűtlenek, ezért szemléletformálás és tájékoztatás útján meg kell mutatni az alternatíva társadalmi értékét és a jelenlegi helyzet káros voltát. Hogy az innováció akadályait feltárjuk, megmutatjuk a jelenlegi helyzet kialakulásához vezető történelmi okokat és megállapítjuk, hogy Budapest problémái a tervezetlen szuburbanizációban, azon belül a sokszerű privatizációt körülvevő politikai döntésekben rejlenek. Ez alapján részben igazoljuk a hipotézisünket: az élhető emberléptékű és környezetileg etikus város megteremtése szándék, tudatos várostervezés és piaci kontroll kérdése. Azonban Budapest esetében az általunk megmutatott történelmi kihívásokat és globális folyamatoknak való kiszolgáltatottságot is észre kell venni, mint a 60-as években elinduló megkésett urbanizáció, a 80-as évek pénzügyi nehézségei majd a 90-es évek új gazdasági környezetének sokkhatásai, amely események mérsékelik vagy magyarázzák a korabeli városvezetők felelősségét és döntéseit.

MICHNA ESZTER

szociológia
MA, 4. félév

Pázmány Péter Katolikus Egyetem
Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar

Témavezető:
Bögre Zsuzsanna
hab. egyetemi docens, PPKE BTK

Elköteleződés női szerzetesek és egy lelkeségi mozgalom fiataljainak körében.

A dolgozatom a fiatal szerzetesnővérek és lelkeségi mozgalom tagjainak elköteleződését mutatja be. Az szerzetesnővérek élettörténeti interjúinak készítése és elemzése közben megmutatkozott a vallási elköteleződés összetettsége. Ezen terület vizsgálatát bővítvé kutatást végeztem egy lelkeségi mozgalmon belül is. Dolgozatom keretéhez alkalmazkodva a mozgalmi elköteleződés elemzését háttér anyagnaként használtam fel a szerzetesi elköteleződés megismertetéséhez.

A kvalitatív kutatási irányon belül a grounded theory módszert választottam kutatásomhoz, amely egyszerre határozta meg a kutatásom mintavételét és az elemzését. A szerzetesnővérek és a lelkeségi mozgalom tagjai esetében is az elköteleződésről szóló kérdéseket élettörténeti keretben helyeztem el. A módszertan alapján elemzésem alulról építkezik a szövegből és célom a vallási elköteleződés minél részletesebb megismerése az interjúalanyok megfogalmazásai alapján.

Elemzésemben megmutatkozik, hogy a szerzetesi elköteleződés elemei egy-egy szerzetesi fogadalomhoz kapcsolhatóak. Isten, mint kötődési személy, a közösséghez való kötődés és a hivatás iránti elköteleződés jelennek meg a szerzetesi elköteleződés fő elemeiként. Ezen elemek közötti dinamika megmutatja, hogy az erről szóló döntés meghozatala nem biztosítja az elköteleződés stabilitását. A szerzetesek felől állandó munkát igényel az elköteleződés fenntartása.

A lelkeségi mozgalmon belül, egy szűk réteg magatartása és elköteleződésének mértéke alapján vallási virtuózoknak tekinthetőek. Ezen rétegben egyszerre található meg egyházi személy és laikus. Amely jelzi, hogy a virtuozitás kilép a szerzetesség falain kívülre és megtalálható a laikusok bizonyos csoportjaiban.

MIKÁ CZÓ ALEXANDRA

Esztétika
MA, 9. félév

Debreceni Egyetem
Bölcsészettudományi Kar

*Témavezető:
Dr. Tánczos Péter
egy. adjunktus, DE BTK*

Fenséges vagy absztrakt? Esetleg mindkettő?

Dolgozatomban a fenséges és az absztrakció fogalmának kapcsolatát vizsgálom elsősorban modern és kortárs képzőművészeti példák tükrében. Gondolatmenetem kiindulási pontját Lyotard A fenséges és az avantgárd című szövege adja, amelynek egyes állításait vitatva kifejtem, miért tartom indokoltabbnak az avantgárd helyett az absztrakció fogalmával megvilágítani a modern és kortárs művek potenciálisan fenséges jellegét.

A fenséges fogalmának elemzéséhez Burke és Kant fenségesről szóló írásait használom fel, s igyekszem megállapításaimat (poszt)modern képzőművészeti példákkal illusztrálni. Az absztrakció kapcsán pedig elsősorban Worringer Absztrakció és beleérzés című írására támaszkodom, s az absztrakcióra való hajlamhoz fűzve emelem be a konceptuális és installációs művészet néhány példáját, azt vizsgálva, hogyan jelenik meg bennük a fenséges esztétikai minősége.

Állításaim kontextualizálásához ezt követően a (poszt)modern törekvéseket helyezem tágabb perspektívába, többek között Gehlen, Danto, Rochlitz, valamint Bunge írásait felhasználva. Mindenekelőtt olyan problémákra fókuszálok, mint a művészet autonómmá válása, a művészet filozófiává válása és az új típusú műalkotások lehetséges kategorizálása, de említésre kerül például a művészet végének kérdése is.

A dolgozatomban bemutatott koncepció kielégítő kibontásához még két, egymással összefonódó kérdéskörre fókuszálok: az első a művek tartalmi és formai nyitottsága, melynek vizsgálatához elsősorban Eco és Popper Leó írásait használom fel; a második pedig a keret problematikája, melynek kapcsán pedig többek között Derrida, Lebensztejn és Louis Marin írásait vizsgálom, továbbá kitérek a kerettel szemben fellépő három, a modern és kortárs műalkotásokra jellemző attitűdre is. E két kérdéskör ugyanis szintén hozzájárul ahhoz, hogy a befogadás során inkább a fenséges esztétikai élményét tapasztaljuk meg, már csak a végtelenbe történő terjeszkedés végett is.

A konklúzióban pedig összefoglalom azt, hogy a fenséges véleményem szerint a Worringer-féle absztrakciós hajlammal rokonítható, míg a szépség inkább a Lipps-féle beleérzéshez. A példaként említett modern és kortárs alkotásokkal találkozva így tehát sokkal inkább egy a fenségeshez hasonló tapasztalatot élünk át, mivel azok monumentalitásuk, absztrakt formájuk vagy éppen fogalmiságuk révén idézik elő bennünk a pillanatnyi félelmet vagy megütközést, amit aztán egyfajta felszabadulás követ.

MIKESY VERONIKA

Szociológia
MA, 5. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Társadalomtudományi Kar

*Témavezető:
Kiss Zsuzsanna
egyetemi adjunktus, ELTE TÁTK*

**KÉNYELMES SZŰKÖSSÉG – A FŐVÁROSI FIATALOK LAKHATÁSI
PREFERNCIÁINAK ÉS AZ OTTHONHOZ VALÓ VISZONYULÁSUK
HÁTTERÉNEK VIZSGÁLATA**

A dolgozatban bemutatott kutatás azt vizsgálta, hogy a 18-29 év közötti, budapesti és Pest megyei fiatalok milyen lakhatási színvonalat tartanak megfelelőnek abban az életszakaszban, amikor már nem a szüleikkel laknak, hosszabb távon élnek az adott lakásban és még nincsen gyermekük. A kutatás fókuszát a lakhatáson kategóriáján belül az otthon belseje (pl. lakás állapota, berendezése) képezte.

A fogyasztás- és életmódkutatásnak hosszú múltra visszatekintő hagyománya van, amelyhez a kutatás folytatásként és kiegészítésként tud kapcsolódni. A fiatalok korcsoportjának fogyasztási szokásai azért érdemelnek kiemelt figyelmet, mert a fogyasztás modern társadalomra jellemző identitásképző szerepe a fiatalok körében különösen jelentős. A fiatalok speciális lakáspiaci helyzete is indokolja ezen életszituáció vizsgálatát. A fiatalok jellemzően kevés megtakarításuk miatt egyre később tudják elhagyni a szülői házat, és igencsak ki vannak szolgáltatva a lakáspiac folyamatos változásának.

A kutatás során elméleti keretként egyrészt az ismert közgazdaságtani és szociálpszichológiai szükségletelméletek lettek alkalmazva, másrészt a fogyasztásszociológia legfontosabb releváns írásai kerültek áttekintésre. A vizsgált szempontok a szakirodalom alapján az identitásképző fogyasztás megjelenése a lakásban; a státuszszimbólumok; az esztétikum, a kényelem és a funkcionalitás szerepe; az öröklött tárgyakhoz való viszonyulás és az anyagi keretek hatása a lakberendezésre.

A vizsgálat kvalitatív és kvantitatív módszerekkel folyt. A kvantitatív felmérés a társadalom által érzékelt szükségletek kutatásának bevett módszertanával történt. A kvalitatív kutatás során személyes és online interjúk zajlottak le a lakásbelsők összképének megítéléséről, az esztétikum és a dekoráció szerepéről, a lakásban végzett tevékenységekről, a külvilág egyéni véleményének lakberendezésre gyakorolt hatásáról, valamint az önkifejezés, az identitás és az értékrendszer megjelenéséről az otthonokban. A kutatás eredményeként egy széles spektrumú lista jött létre arról, hogy mit tartanak a budapesti és Pest megyei fiatalok nélkülözhetetlennek, szükségesnek és feleslegesnek egy lakásban. Emellett a fogyasztás- és életmódszociológiai irodalom új adatokkal és ismeretekkel gazdagodott a fiatalok fogyasztáshoz, lakhatási életszínvonalhoz és életmódbeli kérdésekhez való hozzáállásáról.

MILBACHER DÁNIEL

Politikatudományok

BA, 5. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Állam- és Jogtudományi Kar

Témavezető:

Illés Gábor István

adjunktus, ELTE ÁJK

A nép uralmán túl

A dolgozat kísérletet tesz arra, hogy a demokrácia vizsgálatok számára egy másfajta szempontot mutasson. E szempont a társadalom autonómiájának elemzését helyezi a középpontba. Először, a dolgozat meghatározza azt, hogy mit tekint a demokrácia szükségyszerű értelmezésének. Ehhez összefoglalja az elitista demokrácia elméletét különös tekintettel a felhatalmazáselméletre. Ezt követően meghatározza, hogy miért nem lehetnek alkalmasak a mainstream demokrácia megközelítések a demokrácia pontos vizsgálatára. Ennek keretében kifejti a mérhető demokráciával kapcsolatos aggályait, a liberális demokrácia kiritkáját, és a hibrid rezsim irodalmak problematikáját. Másodsor, a társadalomelmélet irodalmának segítségével igyekszik meghatározni a társadalom autonómiájának fogalmát. Kifejti ennek vizsgálati módszertanát, amely a mezők elemzéséhez hasonlatos. Harmadsor, meghatározza a politika és a hatalom dolgozatban használt fogalmát, majd rátér a magyar rendszerre. A magyar rendszer kapcsán leírja a politika autonómiájától, a politika primátusáig vezető utat ezzel megteremtve a vizsgálati módszer kontextusát, ehhez hozzákapcsolja a legújabb kutatási irányt a plebiszciter vezérdemokrácia megközelítést. Ezt követően kifejti az a megközelítési módot, amely keretet ad a társadalom autonómiájának vizsgálatához. Negyedsor, egy rövid példán keresztül bemutatja a módszertan használatát úgy, hogy a kortárs magyar irodalmi mező egy mozzanatát elemzi. Ezen az elemzésen keresztül bemutatja, hogy miért fontos e módszer alkalmazása a demokráciák vizsgálatánál. Kifejti, hogy e másfajta megközelítéssel minden rezsimet önmagában, önmagához képest lehet vizsgálni, és így nem kell összehasonlításokba és ideálokba kapaszkodni ahhoz, hogy egy adott rendszer demokratikusságának alapvetéseit meg lehessen vizsgálni. E másfajta megközelítés egy olyan eszközt adhat a kutatók kezébe, amely segíthet egy másik kontextusba helyezni a demokrácia vizsgálatokat, és feloldani azokat az ellentéteket, amelyek nehezítik a kutatást, és folyamatos vitákat generálnak.

MOLNÁR ESZTER

Gazdasági informatika

BA, 6. félév

Babeş-Bolyai Tudományegyetem

Témavezető:
dr. Csala Dénes
adjunktus, Lancasteri Egyetem

Az erdélyi irodalmi élet: kapcsolatháló-elemzés

Célom az erdélyi irodalmi ökoszisztéma reprezentálása. A benne jelenlevő szereplők közti kapcsolatokat vizsgálva, térképezem fel az irodalmi életet. Arra voltam kíváncsi, hogy az írók, költők életművét és felfogását a kapcsolataik határozták meg, vagy épp, hogy a közös eszmék, szemléletek mentén csoportosultak, és így alakultak ki a kapcsolatok?

Dolgozatomban először az elméleti hátterét vizsgálom a kapcsolatháló-elemzésnek, és bemutatom a hálózatelemzésben használt fogalmakat, mérőszámokat. A szakirodalmi áttekintőben elemzem az irodalom és társadalom kapcsolatáról szóló tanulmányokat is, különösen nagy hangsúlyt fektetve az irodalomszociológiára.

Ezután rátérek a módszertanra. Adatforrásként a Romániai magyar irodalmi lexikon 5 kötetét használom. Ennek az online verziójából bányászok ki egy több, mint ötezer soros adatbázist. Itt részletesen tárgyalom az adatforrást, rendszerezést, valamint a tisztítási mechanizmusokat. Ezt követi a hálózat vizualizációja. Az egyre összetettebb társadalmunk vizsgálatában elengedhetetlen interdiszciplináris eszközök segítségével kutatni egy-egy problémát. A szociológiai témát reál szempontból közelítem meg. A hálózatelemzés módszereivel vizsgálom a kibányászott adatbázist. A kapcsolatok alapján különböző típusú hálókat generálok: homogén, heterogén és egoközpontú hálókat. Ezek kirajzolódásával láthatóvá válik az irodalmi ökoszisztéma szerkezete. A központi szereplők meghatározására centralitás mérőszámokat használok. A központiság (closeness centrality, betweenness centrality) és fokszám (degree) mértékek kiszámításával következtetéseket vonok le arra vonatkozóan, hogy vannak-e meghatározó szereplők, folyóiratok, társaságok az erdélyi irodalmi közegben, amelyek konstruktív alkotó tényezői voltak a szellemi élet alakulásának.

A kutatási eredmény első fejezete tárgyalja az alapvető statisztikai adatokat. A következő öt fejezet öt különböző háló felépítésének és elemzésének eredményeit mutatja: a teljes kapcsolathálót, az írói hálózatot, a szakírói hálót, a folyóiratok és végül a társaságok hálózatát. A zárofejezetben összegzem az eredményeket, és kifejtem a jövőbeli kutatási lehetőségeket. Kutatásom interdiszciplináris, arra keresem a választ, hogy hogyan viszonyultak egymáshoz a szerzők, mely folyóiratokban publikáltak, valamint milyen irodalmi társaságokhoz tartoztak. Az irodalmi hálók reprezentálásának kísérlete törekvés a társadalmi struktúra formális leírására, amelynek ez esetben alapegysége az erdélyi magyar szerzők.

MOLNÁR FANNI

szociálpedagógia

BA, 7. félév

Debreceni Egyetem

Gyermeknevelési és Gyógypedagógiai Kar

Témavezető:

Dr. Gortka-Rákó Erzséber

főiskolai tanár, dékán, DE GYGYK

**Fiatalkorú bűnelkövetők nevelési folyamatának vizsgálata az EMMI Debreceni
Javítóintézetében**

A dolgozat a javítóintézetek pedagógiai folyamatát vizsgálja, szakirodalmi vonatkozásban bemutatjuk azokat kriminológiai, kriminálpedagógiai elveket, és jogszabályi keretet, amik alapján az intézeti nevelés szerveződik. Az empiria oldaláról kvalitatív kutatás keretein belül igyekszünk vizsgálni a javítóintézeti nevelés eredményességét, egyrészt a növendékek tapasztalatai, másrészt a nevelők, tanárok, szakoktatók, és a pszichológus meglátásai alapján. A kutatás fő célja, hogy a növendékek intézetben töltött idejét olyan módon vizsgáljuk, ami alapján mérni tudjuk a nevelés hatékonyságát. Ennek érdekében elemezzük a növendékek intézetben eltöltött éveit saját meglátásuk, és nevelőik szempontja alapján. A kutatási eredmények rámutatnak olyan hiányosságokra, diszfunkciókra, amik akadályozzák a növendékek sikeres társadalmi integrációját. A felmerült problémákra lehetséges megoldási javaslatokat fogalmaztunk meg.

MOLNÁR IVETT

Politikatudomány

MA, 2. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Állam- és Jogtudományi Kar

Témavezető:

Pál Gábor

mb. előadó, ELTE ÁJK

Narratív ellenségképzés. Az ellenségkép diszkurzív konstrukciója Orbán Viktor beszédeiben

Jelen tanulmány a válságértelmező, illetve -teremtő politikai vezetéssel foglalkozik egy szociál-konstruktivista értelmezési keretben. A kutatás azt vizsgálja, hogy a vezető rendkívüli állapotra adott válaszában hogyan képez ellenségképeket azáltal, hogy a válság okozójaként megnevez, illetve bűnbakként jelöl ki személyeket, csoportokat, szervezeteket, valamint azt, hogy milyen módon származik politikai előnye e konstrukcióból. A politikai vezető válságnarratívájában három fő diszkurzív szerepet különböztet meg, melyet a konfliktus drámaháromszög-modellje szemléltet: (1) áldozat szerepében mutatja be közösségének csoportját, azaz azokat, akik vele szimpatizálnak („mi”), (2) az üldöző jelenti az ellenséget, a válság okozóját („ők”), aki üldözi az áldozatokat, elnyomja azokat és nem hagyja őket kiteljesedni és biztonságban létezni. (3) A megmentő szerepében pedig általában a konstrukció létrehozója saját magát, illetve politikáját azonosítja, amely szerint egyedül és kizárólag csak ő képes a közösséget veszélyeztető egzisztenciális fenyegetettség megszüntetésére és leküzdésére.

Magyarországon 2010 óta különösen felerősödtek az ellenségképző diszkurzív elemek, erősebb és felismerhetőbb attribútumokkal, mint a rendszerváltás óta bármikor. A dolgozat Orbán Viktor nyilvánosságnak szánt megszólalásaiból válogatva elemzi az ellenségképzés retorikai megjelenését, nyelvi fordulatait, típusait, illetve azt, hogyan jelenik meg történetében a konfliktus három szereplője: az áldozat, az üldöző és a megmentő.

A kutatás a maga műfajában újszerűnek tekinthető, hiszen korábban nem készült olyan hazai empirikus tanulmány, mely diszkurzív ellenségképző elemeket hasonló elméleti megközelítésben, a drámaháromszög-modell alapján kereste és elemezte volna politikai vezetők beszédeiben. A dolgozat újító jellegét erősíti továbbá az is, hogy a political leadership-kutatások konstruktivista megközelítését árnyalja a narratívaalkotás, pontosabban az ellenségképzés problémája felől, összekapcsolva ezt a szemléletet a diszkurzív politikatudomány hazai irányával, így bővítve és mélyítve az elméleti-fogalmi keretet.

MOLNÁR IVETT

Politikatudomány

MA, 4. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Állam- és Jogtudományi Kar

Témavezető:

Illés Gábor

tanársegéd, ELTE ÁJK

Ellenségkonstrukció mint a válság indikátora. A politika normál és rendkívüli állapotában megjelenő konfliktus természetének összehasonlítása

A válsághelyzet alapvetően három elemből tevődik össze: 1) fenyegetésből, amely a válsággal járó veszélyt jelenti, 2) a sürgős cselekvés igényéből, ami megkívánja a politikai vezető döntésképeségét, illetve 3) a bizonytalanságból, hiszen az új helyzet kockázatokat és kétségeket hoz létre. A konstruktivista irodalom gyakran az utóbbi elemet, a kontingenciát emeli ki és az alapján vezeti le a válságban értelmezett vezetésfelfogásokat, e tanulmány viszont azt vizsgálja, hogy a vezető-cselekvő által létrehozott, előidézett, innovatív értelmezési narratíva, illetve a politika tétjének a fenyegetéssel való megemlése jelenti-e valójában a lehetőséget arra, hogy válsághelyzetet hozzon létre. Ezesetben az ellenfelek közötti verseny, rivalizálás átformálódik a válságnarratíva konfliktusaivá, ahol a diszkurzív szerepek kijelölésével megjelenik az ellenségképzés, amely a válsággenerálás gyújtópontjává és indikátorává válik, megmutatva a politikai vezetőnek a vezetésfelfogás irányát, aminek keretében beszél, cselekszik és legitimálja döntéseit.

A dolgozat újító elméleti szándéka összekapcsolni a political leadership-kutatás konstruktivista megközelítését a narratív ellenségképzéssel, azaz a válságban értelmezett fenyegetés diszkurzív eszközökkel való felerősítésével. Ennélfogva a dolgozat bemutatja, hogy a válság újradefiniálása vagy megteremtése a konfliktus mértékének, intenzitásának megemléseivel, a diszkurzív szerepek újraalkotásával, bűnbak kijelölésével, azaz magával az ellenségképzéssel jön létre. A fenyegetés létrehozása ad a politikai vezetőnek lehetőséget arra, hogy válságnarratívát alkosson, abból pedig politikai előnyt, hasznot szerezzen.

MOLNÁR KINCŐSŐ-BERNADETT

kommunikáció- és médiatudomány szak
MA, 1. félév

Debreceni Egyetem
Bölcsészettudományi Kar

Témavezetők:
Molnár-Kovács Dorottya
egy. tanársegéd, DE BTK
Hlavacska András
egy. tanársegéd, DE BTK

Csonkítások a Trónok harcában

Dolgozatomban azt vizsgálom, hogy a Trónok harca HBO-sorozatban a csonkítások jelentőségéhez milyen szimbolikus jelentésrétegek kapcsolódnak. A Trónok harca egy durva nyelvezetet használ, emellett expliciten kezeli az erőszakosság és a szexualitás kérdését is, ezek hozzájárulnak, ahhoz, hogy a csonkítás egy gyakori jelenség legyen a sorozatban. A sorozat világában a halál egy visszafordítható folyamat, több szereplőt is feltámasztanak mágia segítségével. A feltámasztás mellett ironikusnak hat, hogy egy levágott végtagot sem lehet visszánöveszteni.

Hipotézisem

A csonkítás–halál–szexualitás központi szerepet kap a Trónok harcában, mindhárom elem szorosan összefügg az emberi testtel és az afeletti hatalomgyakorlással. A Trónok harca egy olyan világot mutat be, ahol a halál egy reverzibilis folyamat, így az nem a legvégső büntetés. Ezzel szemben a csonkítás – és annak legvégső formája: a kasztrálás – nyomot hagy az adott szereplő testén, amellyel együtt kell élni. A csonkítás kihat az adott szereplő harci képességeire és szexualitására is.

A csonkítást két lépésben vizsgálom: először a sorozatban megjelenő intézmények perspektívájából elemzem, arra fókuszálva, hogy a kialakult társadalmi rendszerek/csoportosulások hogyan viszonyulnak az emberi élethez és a testhez. Ez azért fontos, mert értelmezésem szerint a sorozat a test fölötti hatalom társadalmi problémájának érzékenyítésében játszik szerepet.

A dolgozat második részében a csonkításhoz az érintett karakterek egyéni életútja felől közelítek. Megvizsgálom egyéni szinten, hogy a csonkított szereplők milyen változásokon mentek át csonkításuk után; hogyan változik viszonyulásuk szexualitásukhoz, a fizikai harchoz, a mentalitásukhoz stb.

Kutatásom korpusza a teljes Trónok harca sorozat (8 évad 73 epizód). Tartalomelemzéssel kiválasztottam azokat a jeleneteket, ahol előkerül a csonkítás. Ezeket a részleteket csoportosítottam, majd megnéztem azt, hogy milyen konnotációkkal bír a csonkítás.

MÓNUS PETRA

Politikatudomány

BA, 5. félév

Debreceni Egyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

Dr. Balogh László Levente

egyetemi docens, DE BTK

A rasszizmus elméletei és diskurzusai.

Az elmúlt év politika napirendjét a járvány mellett a rasszizmus témája határozta meg. De mi is a rasszizmus? Mikor és milyen összefüggésben beszélhetünk egyáltalán rasszizmusról? A dolgozat célja, hogy választ adjon az imént feltett kérdésekre és kellő ismeretet adjon a modern rasszizmus problematikájáról. Tanulmányom első részében a faj fogalmának, mint a rasszizmus alapjának meghatározásával foglalkozom. Miután bemutatom a faj fogalmával kapcsolatos vizsgálataim eredményét, felvázolom azokat a jellemzőket, amelyek alapján a fajt el lehet választani az olyan csoportjelenségektől, mint a nép és a nemzet. A második fejezetben a rasszizmus történelmi kialakulásával és változásaival foglalkozok. Különösen fontos hangsúlyozni, hogy nem minden történelmi diszkrimináció vagy megbélyegzés számít rasszizmusnak, mivel ezek nem csak faji, hanem etnikai, vallási vagy politikai okokra is visszavezethetők. A dolgozat harmadik részében a fajelméletek kidolgozóinak (Jean Baptiste Lamarck, Charles Darwin, Arthur de Gobineau, Houston Stewart Chamberlain) téziseit vizsgálom meg, mivel ezek a dolgozat további részeiben fontos forrásként szolgálnak. A rasszizmus gyakorlati megnyilvánulását két ország, az Amerikai Egyesült Államok és Németország példáján mutatom be, amelyek a rasszizmus két eltérő hangsúllyal bíró válfaját jelentik. A kétféle rasszizmus elemzése után összevetem a két modell hasonlóságait és különbségeit. Végül pedig rátérek a munkám talán legfontosabb kérdésére: hogyan is néz ki ma a rasszizmus? Kutatásaim eredményeképpen megfogalmazhatom, hogy a rasszizmus manapság a „faj” kategóriája nélkül is érvényesül, mivel ezek helyett általában kulturális és vallási másság kritériumaiban fejeződik ki. A politikai korrektség többnyire elrejtette a nyilvánosság elől a „faj” kifejezést, sőt tabuvá tette, a rasszizmusban megjelenő gondolatokat azonban nem volt képes felszámolni. Azzal, hogy a faj szó háttérbe szorult, a rasszizmus nem tűnt el, ma is jelen van, mint súlyos társadalmi és politikai probléma, amelynek érzékenységét és heveségét nap mint nap tapasztaljuk.

MURÁNYI ESZTER

Nemzetközi Tanulmányok
MA, 1. félév

Nemzeti Közszerológálati Egyetem
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok
Kar

*Témavezető:
Jakusné dr. Harnos Éva
adjunktus, NKE HHK*

Zöld posztnemzetiség – posztnemzeti zöldség?

A dolgozat a posztnemzeti, valamint a zöld ideológia összeegyeztethetőségéről szól, feltételezve, hogy azok akár egymást kiegészítő hatalmi tényezők is lehetnének egy még meg nem valósult világuralmi rendszerben. Ennek érdekében rövid politikatudományi elemzést tartalmaz azok gyökereiről, céljairól, belső összefüggéseiről, logikájáról, valamint azokat a pontokat is összefoglalja, ahol találkozásuk lehetséges, esetleg valós. Mivel állam-, illetve világ-berendezkedés létrehozására elméletben alkalmas ideológiákról van szó, a dolgozat érinti a politikai kommunikáció kérdéskörét is, a politikai szemantika eszközeit és elméletét véve alapul. A mentális terek kognitív nyelvészeti elmélete alapján megalkotja az elemzett állam-berendezkedések modelljét, majd a zöldmozgalmak politikai kommunikációját vizsgálja azok klíma- előtaggal ellátott kifejezéseinek asszociációkra épülő elemzése útján.

Mindezekkel együtt azonban a dolgozat hangsúlyai sokkal inkább az ideológiák társadalmi vonatkozásaira helyeződnek, így a zöld mozgalom gondolatvilágának ember-ember közötti kapcsolatról kialakított képére és annak a posztnemzetiséggel való összeegyeztethetőségére, a posztnemzetiség és a nemzeti identitás viszonyára, a demokráciának a fent említett kontextusban történő elhelyezhetőségére, illetve a vallás, mint társadalomszervező tényező szerepére a munka címét adó ideológiák relációjában. Utóbbi a hipotézisnek köszönhetően kiemelt szerephez jut az elemzés során, tekintettel arra, hogy némileg módosítja annak kimenetelét. E tényező egyik elágazásaként a dolgozat röviden foglalkozik a kereszténydemokrácia és a posztnemzeti gondolat összehasonlításával, valamint előbbi környezetvédelemről alkotott képével is. Az elemzés nem kíván egyik vonatkozásban sem teljeskörűnek mutatkozni, ám a lehetőségekhez mérten a lényeg bemutatására törekszik. Részben ennek köszönhetően számos újabb kérdést, oldalági elemzési témát is felvet, amelyek újabb dolgozatok megírását tennék lehetővé, tovább bővítve a témában született művek listáját.

NAGY ÁKOS

Szociológia
BA, 4. félév

Budapesti Corvinus Egyetem
Társadalomtudományi és Nemzetközi
Kapcsolatok Kar

SZEBIK BORBÁLA

Szociológia
BA, 6. félév

Budapesti Corvinus Egyetem
Társadalomtudományi és Nemzetközi
Kapcsolatok Kar

Témavezető:

Hirsch Johanna

*pszichológus, Fővárosi Gyermekvédelmi Központ és Területi Gyermekvédelmi
Szakszolgálat*

Hölgyválasz: a parlamenti szexizmus női képviselők szemével, avagy mi a helyzet itthon?

A dolgozat a parlamenti szexizmus jelenségét vizsgálja Magyarországon az országgyűlési ellenzéki képviselők megítélésének szempontjából. A dolgozat azzal a hipotézissel él, hogy a jobboldali képviselők kevésbé élnek meg szexizmust, a jóindulatú szexizmust nem értékelik negatívan, kevésbé tartják fontosnak az efféle atrocitások elleni fellépést. Továbbá az a hipotézis is megjelent, hogy az ellenzéki képviselők között szolidaritás figyelhető meg, általánosan elmondható, hogy kiállnak egymásért. A kutatási kérdés kvalitatív módszertan segítségével (hat félig strukturált interjú által) került vizsgálatra. Az eredmények a hipotéziseket beigazolták. Mind a bal és jobboldali politikusnők az ellenséges szexizmust problémának tartják, viszont a jóindulatú szexizmus megítélésében megoszlottak a vélemények. A jobboldali képviselők a jóindulatú szexizmust kevésbé tartják problémának, ez elleni fellépést nem tartják szükségesnek. Továbbá általánosan magas szolidaritás figyelhető meg az ellenzék között, különös tekintettel a női politikusok körében. A dolgozat továbbfejlesztése lehet nem ellenzéki, illetve férfi politikusok bevonása a kutatásba. A kutatás hozzájárulhat a parlamenti szexizmus jelenségének mélyebb megértéséhez.

NAGY BÁLINT

Nemzetközi Igazgatás
BA, 5. félév

Nemzeti Közszolgálati Egyetem
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok
Kar

*Témavezető:
Dr. Zachar Péter Krisztián
egyetemi docens, NKE ÁNTK*

Egy történelmi választástól a médiaháborúig – Médiaviszonyok Magyarországon 1990 környékén

A média politika és közvélemény formáló hatása vitathatatlan, mint ahogy arról Angelusz Róbert is ír Kommunikáció marketing a politikában című tanulmányában. A média meghatározza, mi kerüljön közpolitikai napirendre, reagálásra kényszeríti a politikusokat, a társadalom pedig a sajtó útján lát bele a számára oly' messzinek tűnő politikai döntésekbe. 1989-90-ben a sajtó szerepe fenekestül felfordult Magyarországon. Az újságírók feladata addig a párt által ellenőrzött információk közléséig terjedt. Nem voltak ellenvélemények, a média és a sajtó a párt kézi irányítása alatt működött. Az első szabad választások után, a sajtószabadság következtében a média sokáig identitását keresve támolygott az új rendszerben, aminek következménye az első médiaháború (1991-1996.) lett. Állításom szerint a médiaháború kezdete egy évvel korábbra tehető, mivel már az állampárt sajtója elleni harc is ennek a konfliktusnak a részeként tekinthető. A választások után pedig csupán a mögöttes szereplők és érdekek változtak. A különböző médiumok pedig – hol meggyőződésből, hol egzisztenciális okokból - elkezdtek pártokhoz közeledni és kötődni, ami által kialakult egy átpolitizált, vagy, ahogy a Hallin-Mancini szerzőpáros említi, egy polarizált plurális médiamodell, ami azóta is szilárdan áll hazánkban. Az első szabad választások, ahol a többi között a sajtó szabadsága volt a tét mintegy csomópontját jelentette a médiaháború egyes szakaszainak. Tényleg sikerült elérni a szabadságot, vagy ez inkább szabadosságba csapott át? Véleményem szerint a média uralásáért vívott harc miatt végül nem sikerült maradéktalanul elérni a kívánt sajtószabadságot. Ez az átmeneti, konfliktusokkal, kereséssel és bizonytalansággal teli időszak pedig most, 30 év múlva is érezteti hatását a magyar média és újságírás mezején.

NAGY DÁVID

református lelkészképzés

BA, 4. félév

Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet

Témavezető:

*Dr. Kolumbán Vilmos József
professzor, rektor, RO KPTI*

A református új ortodoxia és a liberális teológia vitája a 19. század második felében

A liberális teológia gyakorlatilag az egész 19. századot átívelő teológiai irányzat volt, amely a felvilágosodás szelleméből nőtt ki, fő céljaként pedig azt tűzte ki, hogy összebékítse a hitet és a tudományt. Mindezt úgy kívánta elérni, hogy tudományos kutatás alá vetette a teológiát. Mivel számára a tudomány elsőbbséget élvez minden egyházi tanítással szemben, ez olyan tanok megszületését eredményezte, amelyek egyenesen ártalmasak vagy teljesen ellentmondanak a református tantételeknek. A dolgozat röviden bemutatja a 19. századi teológiai liberalizmus történetét Magyarországon és Erdély területén, kiemelve azokat a legfőbb eseményeket, vagy fontosabb képviselőket akik hozzájárultak a liberális teológia felemelkedéséhez.

Az első fejezet a magyarországi helyzetet hivatott bemutatni. A kor egyik komoly teológiai disputája, az ún. feltámadás-vita ismertetése során, könnyedén kirajzolódik előttünk a két "tábor" teológiai rendszere, tanítása, valamint azoknak jelentős alakjai.

A második fejezet az erdélyi protestantizmus történetét vizsgálja a 19. század második felében. Magyarországtól eltérően, Erdély területén egy komoly egyházpolitikai küzdelem ment végbe, ugyanis míg előbbi esetében a budapesti és a debreceni teológiai akadémiák konfrontálódtak, addig az utóbbi vitatárgya a teológiai akadémia helyszínének kérdése volt.

A dolgozat utolsó fejezete talán leginkább figyelemreméltó. Egyedisége abban áll, hogy konkrét példával, és javarészt elsődleges forrásokat felhasználva, mint prédikációk, kátékérdések, mutatja be a liberális teológia igazi "arcát". Tekintettel arra, hogy a 19. századi erdélyi református prédikációkkal, illetve kátéval eddig nagyon kevesen foglalkoztak, ezért ezt a fejezetet tekintem leginkább saját kutatásomnak. Segítségével sikerült érzékeltetni, hogy miért nem tudott a liberális irányzat hosszú ideig fennmaradni, miért nem tudta átformálni az egyház gondolkodásmódját, illetve miért szenvedett vereséget a református tantételeket védő új ortodoxiától.

NAGY FRANCISKA

Nemzetközi Tanulmányok

BA, 6. félév

Budapesti Corvinus Egyetem

Társadalomtudományi és Nemzetközi

Kapcsolatok Kar

Témavezető:

Kemenszky Ágnes

egyetemi adjunktus, BCE TK

Identitásválság a Balkánon - A közös boszniai identitás megteremtésének esélyei és akadályai Bosznia-Hercegovinában

A Balkán-félsziget „Európa puszkaporos hordója”, ahol etnikai és történelmi konfliktusok híréből hangos a nemzetközi média. Ez a kijelentés mára sem veszített relevanciájából. Ha a Balkánra tekintünk, fegyveres válságok sorát láthattuk kibontakozni elsősorban a kilencvenes években, melyek során és azt követően a nemzetközi közösség aktív szerepet vállalt a konfliktusok lezárása és aztán a megbékélés és stabilizáció érdekében. A legmegosztottabb ország kétségtelenül Bosznia-Hercegovina, ahol három nemzet alkot egy államot, és a közös politikai érdekek hiánya, valamint a sajátos államszerkezet erősen akadályozza az állami működést. Integráció és fragmentáció egyidejűleg zajlik a Balkánon és ezek az egymással ellentétes folyamatok feszítik Bosznia-Hercegovina állami kereteit is.

Kutatásom középpontjában a három boszniai államalkotó nép, nevezetesen a bosnyákok, a horvátok és a szerbek állnak. Nem anyaállamaik vizsgálatára helyezem a hangsúlyt, hanem Bosznia-Hercegovinában betöltött szerepüket vizsgálom.

A módszertant illetően a deskriptív felfezetés után egy boszniai esettanulmány bemutatását tűztem ki célul, melyben a három államalkotó entitás együttműködését, a közös boszniai identitás megteremtése érdekében/ellenében mutatott ambícióikat, magatartásukat vizsgálom. A felfezető részben a nacionalizmus esszencialista iskolájának etnoszimbolista irányzatát követve szeretném többek között az etnikum és a nemzet közötti különbségeket bemutatni, s a két fogalom összetevői közül a legfontosabbakat a három boszniai nemzet esetében elemezni. Az egyes népcsoportok eltérő szokásokkal, tradíciókkal rendelkeznek, különböző vallási felekezetekhez tartoznak, nyelvük pedig ugyan hasonló, mégis mindhárom hivatalos nyelvként különül el Boszniában, s ami a kutatásom szempontjából szintén fontos: más-mást jelent számukra a haza fogalma.

A dolgozatban arra keresem a választ, hogy a három államalkotó nemzet tagjai mennyire nyitottak a közös boszniai identitás megteremtésére, egyáltalán van-e esély ennek megteremtésére Bosznia-Hercegovinában. A nemzetközi rendszerben jártas szemlélő számára egyértelmű lehet a válasz, s a dolgozat feltevése is az, hogy sajnos erre Boszniában rendkívül kevés esély mutatkozik. Céloom azonban az, hogy a történelmi múlt beható elemzése nyomán feltárjam az eltérő nemzeti identitások gyökereit és mindazokat a motívumokat, melyek az etnonacionalista törésvonalak mentén tagolt országban a közös identitás kialakításának legfőbb akadályát képezik napjainkban.

NAGY NORBERT

Intézmény: Kolozsvári Protestáns Teológiai

Intézet

BA, 6. félév

Babeş-Bolyai Tudományegyetem

Témavezető:

Koppándi Botond Péter

Adjunktus, RO KPTI

A hit hallásból van - A prédikáció kommunikációjának kérdése, avagy hogyan közvetítsük hatásosabban az isteni beszédet

A posztmodern társadalomban egyre inkább találkozunk az egyháztól való elidegenedés gondolatával, a bizonytalanságválságba ejtő érzésével. Egy olyan korban élünk, amelyben a technika segítségével pillanatok alatt szüntethetők meg különbnél különb határok. Van azonban egy olyan kommunikációs csatorna, melyben a prédikátor, egy másik dimenzióban keresi a felismerést, majd az ott megtapasztaltakat igyekszik minél tisztábban közvetíteni a gyülekezetének. Így, mivel dimenziókon átívelő transzcendens üzenet átadásáról beszélünk, az ő feladata minden világi szónokénál sokszorosán nehezebb. Éppen ezért teológiai és világi tudásra is szüksége van a hatás elérése érdekében.

Dolgozatomban arra keresem a választ, hogy napjainkban hogyan képes a prédikáció úgy megújulni, hogy elérje célját és hatással legyen a posztmodern emberek életére. Mindezt úgy, hogy lehetőleg egyáltalán ne sérüljön a transzcendencia üzenete, azaz Isten beszéde.

Dolgozatom célja megkeresni a választ arra, hogy milyen üzenet lenne a legalkalmasabb a posztmodern ember számára, valamint, hogy HOGYAN közvetítsük minél hatásosabban az isteni beszédet. Azt kutatom, hogy milyen lehetőségei vannak a lelkésznek, ebben a technikailag fejlett világban szocializálódott emberhez szólni, olyan újszerű kommunikációs stratégiák által, amelyek a prédikáció alapvető működtető mechanizmusává kellene váljanak. Minderre egy interdiszciplináris kutatás által keresem a választ, amely a gyakorlati teológia, kommunikációtudomány és szociálpszichológia területeinek legfontosabb téziseit egyesítve remélhetőleg kellőképpen felfegyverzi a posztmodern korban szolgáló ma lelkészét. Annak érdekében, hogy a prédikálás megújításához való szükségességüket igazolni tudjam, ezeket a téziseket gyakorlati példákon keresztül is szemléltetni fogom.

NAGY ZSÓFIA

Kommunikáció és médiatudomány
BA, 5. félév

Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi
Egyetem
Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar

*Témavezető:
Bárány Tibor
egyetemi adjunktus, BME GTK*

Nóra és a nézők – professzionális és laikus színikritikák az online térben

A digitális forradalommal a kulturális színterek szerkezete nagy mértékben átalakult. A demokratizálódott tartalomelőállítás a laikusok számára is lehetőséget nyitott véleményük széles közönségekkel való megismertetésére. A kétezres évek elején sorban jelentek meg a könyvkritikával foglalkozó blogok, hétköznapi olvasók által üzemeltetett weboldalak, sőt még néhány videóblog is. A jelenség a színikritika esetében megismétlődött: 2018-ban az online térben összesen nyolcvanhat színikritikákat rendszeresen megjelentető felületet találtam, amelyeknek több, mint egyharmadát laikusok üzemeltették.

A laikus kritikusok térhódítására válaszul, ugyanakkor semmiképp sem ezek riválisaként pozicionálva önmagát indult el 2008 januárjában a Revizor, melynek célja a szakkritika internetre költöztetése volt. 2008-ban az Olvasó lázadása? című tanulmánykötet foglalkozott részletesen a laikus kritika jelenségével és a szakkritika dilemmáival, majd 2012-ben a Revizor publikált egy cikksorozatot Vita a kritikáról címmel, 2019 szeptemberében pedig a Korunk irodalmi folyóirat jelentkezett egy Kortárs kritika című lapszámmal. Ezek a példák mind a kortárs kritikáról szóló diskurzus megélénkülésére utalnak, melynek központi kérdése, hogy mi a helye és mi a szerepe napjainkban a szakkritikának.

Dolgozatomban a professzionális és a laikus színikritikák közötti különbségeket és hasonlóságokat kerestem a Katona József Színház Nóra – karácsony Helmeréknél című előadásáról született szakkritikák, gyorsreagálású értékelő kritikák és blogposzt kritikák összehasonlítása révén. Az előadással összesen huszonöt online megjelenő szöveg foglalkozott amelyeket huszonhárom, öt nagy csoportba sorolható szempont – Miről ír?; Mikor ír?; Miért ír?; Hogyan ír; Mennyit ír? – mentén elemeztem.

Tapasztalataim szerint a professzionális és a laikus kritikák ugyan teljesen eltérő formában, ugyanakkor hasonló szempontrendszer alapján foglalkoznak a színházi előadásokkal. A legfontosabb különbség talán az előadás felé tett gesztusban rejlik: a laikus kritika személyesebb hangvételben, bemutató szándékkal ír a színházi előadásokról, míg a professzionális kritika továbbra is erős érvelésekre támaszkodva igyekszik értékelni a látott előadást.

NAGY-KULIK ZSUZSA

szociális munka

BA, 7. félév

Gál Ferenc Főiskola

Egészség- és Szociális Tudományi Kar

Témavezető:

*Dr. Homoki Andrea
főiskolai tanár, GFE ESZK*

"Nyereségből veszteség?" - A nevelőszülők veszteségélménye a nevelt gyermek elkerülésekor

Kutatásom középpontjában a nevelőszülők álltak. A gyermekvédelemben dolgozó szakemberek közül az ő munkájuk jár a legtöbb érzelmi bevonódással, hiszen helyettes szülőként gondoskodnak a hozzájuk helyezett nevelésbe vett gyermekekről, köztük valamilyen szintű érzelmi kötődés mindig kialakul. Sok tanulmány született a nevelőszülők feladatairól, a feléjük támasztott elvárásokról, viszont kevés figyelem fordul a lelki folyamataikra.

Kutatásomban arra kerestem a választ, hogy a nevelőszülők a gyász egyes szakaszain mennek-e keresztül, amikor elkerül tőlük egy nevelt gyermek, illetve milyen segítséget kapnak a veszteségek feldolgozásához. Szerettem volna megtudni, hogy milyen természetes támaszaik vannak, segítik-e őket a szakmai team tagjai, illetve felkészítésük során elegendő információt kapnak-e a megküzdési stratégiákról.

Kutatásom első felében éves beszámolóik statisztikai adatainak kiértékelésével vontam le következtetéseket a Békés megyei gyermekvédelmi szakellátásról, a nevelőszülőség helyzetéről. Kutatásom másik felében nyolc nevelőszülőt kerestem fel, és készítettem velük félig strukturált interjút. Az interjúk kiértékelés után vontam le a következtetéseimet.

Az eredményekből megállapítottam, hogy a nevelőszülőknek a gyermek elkerüléskor veszteségélményt kell feldolgozniuk, és egy náluk nevelkedett gyermek örökbeadásakor a gyász folyamatain mennek keresztül. A képzésük során elméletben felkészítik őket az elengedés folyamatára, de a veszteség feldolgozásában sokszor maguk maradnak, és ilyenkor az elméleti tudás minimális segítséget jelent számukra. Szakmai oldalról kapnak ugyan segítséget, de olykor ez kevésnek bizonyul.

A kutatás után úgy látom, hogy szükséges egyéb jó gyakorlatok bevezetése a megküzdési stratégiák alkalmazásában, valamint a folyamatos szakember hiányra is megoldást kell találni, hogy biztosítva legyen a megfelelő szakmai támogatás. Javaslom a nevelőcsaládok támogatását minden lehetséges módon, és emellett támogatom a nevelőszülők toborzásának folytatását, annak érdekében, hogy a nevelésbe vett gyermekek minél nagyobb számban élhessenek családi közegben lakásotthonok, gyermekotthonok helyett.

A dolgozat egésze a saját kutatásaim eredményeit tartalmazza.

NÉMETH GÁBOR

szociális munkás

BA, 7. félév

Veszprémi Érseki Hittudományi Főiskola

*Témavezető:
Magvas Mária
főiskolai adjunktus, VHF*

Az alkoholbeteg felépülését segítő közösségi támogató környezet szerepe

Az alkoholbetegség a magyarországi családok jelentős részét érintő szenvedélybetegség, amely nemcsak a függőséggel élő személyek számára jelentheti a mindennapi nehézségek forrását, hanem hasonló mértékben meghatározhatja a szenvedélybetegek hozzátartozói és a szociális környezetük működését is. Az alkohol egy oldószer, ami képes minden emberi kapcsolatot tönkre tenni, feloldani. A család egy rendszer, amelynek sajátos erőforrásai és működése van. Ha a rendszer hibásan működik, akkor mindenki sérül és megbetegszik. Ez végül a család széteséséhez vezethet, vagy amennyiben együtt is marad, akkor minden tagja viseli ennek negatív következményeit.

Az elmúlt években figyelemmel kísértem a szakirodalmat és az alkoholfüggőséggel kapcsolatos egyéb írásokat, felépülő alkoholistaként is segítettem társaimnak a józan élet útjára lépni.

Azért választottam ezt a témát, mert véleményem szerint ez az egyik legsúlyosabb és legösszetettebb társadalmi probléma, másodsorban személyes érintettségem miatt.

Meg szeretném osztani azokat a tapasztalatokat, amiket, mint elvált szülők gyermeke egy csonka családban, alkoholista szülővel felnőve és később, mint aktív alkoholista és most, mint felépülő függő tapasztaltam. Dolgozatom megírása során interjút készítettem felépülő alkoholistákkal. Azért tartom fontosnak bemutatni az Anonim alkoholisták felépülési programját, mert álláspontom szerint a függőknek és az érintett családoknak segítséget jelent.

NÉMETH JUDIT

gazdálkodási és menedzsment
BSc, 6. félév

Budapesti Corvinus Egyetem
Gazdálkodástudományi TDK

*Témavezető:
Kemenczy Ágnes
egyetemi adjunktus, BCE TK*

Lassú konszolidáció, vagy vihar előtti csend?

A dolgozat célja, hogy felhívja a figyelmet a Bosznia-Hercegovina területén zajló nagyhatalmi játszmákra, az ezek mögött húzódó érdekek feltérképezésére tett kísérlettel, valamint, hogy alátámassza a Bosznia-hercegovinai történések fontosságát, elsősorban Európa szempontjából, a lehetséges politikai, gazdasági és társadalmi következmények azonosításán keresztül. A nagyhatalmi játszmák kutatása során különös hangsúlyt kapnak az Oroszország, az Európai Unió, az Amerikai Egyesült Államok, Törökország, és a Perzsa-öböl menti országok által használt puha hatalmi eszközök (*soft power moves*), és azok hatásai a fiatal ország fejlődésére. Feltételezéseim szerint a következő négy jelenség egymást magyarázó tényezőként, szoros korrelációban áll fenn: a nemzetiségek elkülönítésén alapuló daytoni békeszerződés alkotmányként való felhasználása, az etnikumok között fennálló konfliktusok, a nyugati hatalmak figyelmének hiányában kialakuló vákuum, és a külső szereplők “oszd meg és uralkodj” típusú viselkedése Bosznia irányában. A hipotézis elemzését a *balance of power* (hatalmi egyensúly), a *soft power* (puha hatalom), valamint a *soft balancing* (puha kiegyensúlyozás) elméletekkel, és az ezek közötti kapcsolódási pontok segítségével végzem. Az elemzett időszakhoz kötődő újságcikkek értelmezése (2018-2019), valamint egy 2017-es közvéleménykutatás feldolgozása, mely a lakosság nézőpontját is beemeli a dolgozat látószögébe, hozzájárul a történések, és az általuk kreált politikai és társadalmi feszültségek megértéséhez. Beigazolódni vélem a hipotézisként meghatározott négy tényező összefüggését, tehát a következő tényezők: a nemzetiségek elkülönítésén alapuló daytoni békeszerződés alkotmányként való felhasználása, az etnikumok között fennálló konfliktusok, a nyugati hatalmak figyelmének hiányában kialakuló vákuum, valamint a külső szereplők “oszd meg és uralkodj” típusú viselkedése Bosznia irányában, szorosan korrelálnak. Tehát a vizsgált nagyhatalmak támogatása nem tekinthető minden esetben önzetlennek és/vagy konstruktívnak, így a nagyhatalmi törekvések mélyíthetik a nemzetiségek közötti ellentétet, amely akadályozza az állam céljainak egyhangú megfogalmazását és a fiatal ország talpra állását. A téma relevanciája, hogy Bosznia Hercegovina három nemzetiség olvasztótégelye, és ez nem egy újkeletű jelenség, hanem egy történelmi együttélés. Napjainkban, mikor a különböző kultúrák és vallások találkozása kiemelkedően hangsúlyos kérdés, fontos a precedensek azonosítása.

NÉMETH LÁSZLÓ

Szociológia
BA, 6. félév

Pázmány Péter Katolikus Egyetem
Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar

*Témavezető:
Bögre Zsuzsanna
hab. egyetemi docens, PPKE BTK*

A Bős-Nagymarosi Vízlépcső tervezetének hatása a helyi társadalomra - Pilismarót és Dömös esete

A dolgozat a Bős-Nagymarosi Vízlépcső felfüggesztett és azóta is befejezetlen magyarországi szakaszán, az egykor épülő gátrendszer környezetében vizsgálja a koncepció helyi társadalomra gyakorolt hatásait. A pályamunka alapjául szolgáló kutatás célja a helyiek emlékeinek feltérképezése. Pontosabban a beruházással kapcsolatos információáramlás, és a helyi közösségek részvételi lehetőségeinek megismerése az egykori tájátalakítás folyamatában. A dolgozat magját adó kutatás kvalitatív módszerrel zajlott 2018 júniusában. Az elemzés nyolc struktúrálatlan életút interjúra támaszkodik. A szerző több napot töltött Pilismarót, illetve Dömös községekben, hólabda módszert alkalmazva az interjúalanyok elérése céljából. A helyszín megismerésének folyamatával párhuzamosan az egyéni- illetve kollektív emlékezet feltérképezését, konstruálását tűzi ki céljául. Az elemzésben gyakran szó szerint kiemeli az emlékeket, új értelmezésre buzdítva az olvasót. A dolgozat hipotézise, hogy a korszak politikai klímájában a transzparencia, és a helyi érdekek figyelembe vétele gyakran háttérbe szorult. A vizsgálat végeztével, az előzetes információknak megfelelően megmutatkozik a létesítmény telepítésének felületes előkészítettsége, a helyi önkormányzatokkal illetve lakossággal folytatott érdembeli tárgyalás hiánya. A kutatás eredményei értelmezhetőek egy történelmi korszak lokális társadalmának metszeteként. Továbbá a vidéki közösségi élet szűk mozgáskörének lenyomataként, az országos események néhány részletének tükrében. A munka egyediségét erősítheti az, hogy köszönhetően főként az erőmű meg nem valósulásának, kevés elemzés foglalkozik a magyarországi szakasz helyi társadalmi metszeteivel.

NÉMETH MIRTILL

Szociológia

BA, 6. félév

Károli Gáspár Református Egyetem

Bölcsészettudományi Kar

*Témavezető:
Sztárayné Kézdy Éva
egy.doc, KRE BTK*

Terrorizmus a magyar sajtóban

A kutatás a 2019-ben Új-Zélandon bekövetkezett szélsőjobboldali terrortámadás hazai megjelenítését mutatja be a három leglátogatottabb magyar internetes híroldalon (Index, HVG, Origo) megjelent cikkek elemzésén keresztül. A dolgozat fő célja, hogy bemutassa, hogyan jelenít meg a hazai online média egy nem iszlamista terrortámadást, és feltárja az ezzel kapcsolatban felmerülő témaköröket és közvetített diskurzusokat.

A bevezetésben Új-Zéland történelmi, társadalmi kontextusába helyezve bemutatom a terrorcselekményt és elkövetőjét. Kutatásom elméleti háttereként ismertetem a terrorizmus fogalmát és fajtáit, valamint a terrorizmus és a média kapcsolatát, amelyben kitérek a média felelősségének kérdésére is.

A terrorcselekménnyel kapcsolatban megjelent cikkek elemzéséhez a mélyebb feltárás érdekében több módszert alkalmaztam: először kvantitatív tartalomelemzéssel a megjelent cikkek gyakoriságát, időbeli változását figyeltem meg a támadást követő fél évben. A cikkekben megjelenő témák változását az általam létrehozott nyolc tágabb témakör segítségével vizsgáltam meg. Ezt követően pedig a merényletet követő első héten megjelent cikkeket a kvalitatív diskurzuselemzés módszerével vizsgáltam annak érdekében, hogy feltárjam, hogy a három híroldal között mutatkozik-e különbség az adott terrorcselekmény fogalmi keretezése tekintetében. A cikkekben megjelent altémákból, valamint kisebb elemekből három nagy keretet határoztam meg.

Az elemzett híroldalokról elmondható, hogy a HVG-n és az Indexen lényegesen több cikk jelent meg a témában, mint az Origón. A cikkek többsége a támadás hónapjában jelent meg, ezt követően pedig folyamatosan csökkent a cikkek és a tárgyalt témakörök száma. Annak ellenére, hogy az elemzett online sajtóorgánumok elítélik a terrortámadást, az iszlamofóbiát és a gyűlöletet, híroldalanként eltér, hogy mit hangsúlyoznak, ismételnék és tárnak fel mélyebben az oldalak.

NYIRI SZABOLCS

Politikatudományok

BA, 6. félév

Debreceni Egyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

Dr. Balogh László Levente

egyetemi docens, DE BTK

A panoptikon rizomatikus elemzése - Avagy a tekintet normalizáló hatásának deleuziánus olvasata.

Dolgozatomban Michel Foucault fegyelmező-társadalom elméletét és Gilles Deleuze ellenőrző-társadalom elméletét kívánom összehasonlítani. Arra a kérdésre keresem a választ, hogy a foucault-i panoptikus mechanizmus – egyben hatalmi modell, melyet a büntetések változásával mutat be – kizárólagossága nem feltétlenül érvényesül napjainkban. Ennek bizonyításául komparatív társadalomfilozófiai elemzést végzek el. További kérdésként fogalmaztam meg azt is, hogy Deleuze megfelelően interpretálta-e Foucault elméletét a *Postscript on the Societies of Control* című esszéjében. Az esetleges ellentét abból adódhat, hogy míg Foucault elmélete rendelkezik egy abszolút jelleggel rendelkező elemmel, szimbólummal, addig Deleuze ontológiai megközelítése kizárja azt. Természetesen Foucault hatalmfelfogása nem redukálható erre az egyetlen aspektusra, hiszen későbbi műveiben olyan újabb hatalmi modelleket dolgoz ki, amelyeknek más a hangsúlya. Elemzésem során szándékosan nem tértem ki Foucault hatalomkonceptióinak változására, mivel, egyrészt Deleuze esszéjében kizárólag a foucault-i fegyelmező-társadalomra hivatkozik, másrészt két Deleuze-i koncepció, az immanenciasík és a rizóma fogalmain keresztül kívánom bemutatni a Foucault-i modell ellentmondásait, amennyiben azt napjaink viszonyaira vetítjük rá.

Az első fejezetben Foucault genealógiai vizsgálatát, a kutatási kérdésben megfogalmazott szimbólum mibenlétét, valamint a fegyelmező-társadalom koncepcióját ismertettem. Dolgozatom második fejezetében bemutattam a szimbólum kiemelt szerepét a foucault-i és a deleuze-i modellben. Ezt követően a poszt-fordizmus és a neoliberais gazdaságpolitika alapvető vonásainak áttekintésével tovább árnyaltam Deleuze ellenőrző-társadalom elméletét, majd gondolkodásának kulcsfogalmait elemeztem. A harmadik fejezetben a kontroll koncepcióját mutattam be, valamint annak deleuziánus értelmezését a vágy, az axióma, és a rizóma fogalmak mentén. Az összefoglalásban a két elmélet közötti ellentét feloldásra került, valamint bemutatásra került, hogy a két modell egyszerre létezik napjainkban.

Kulcsszavak: panoptikon, zárt tér, normalizáció, szimbólum, rizóma

OKANOVIC ALEXANDRA

Filozófia

MA, 3. félév

Szegedi Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

Prof. Dr. Pavlovits Tamás
egyetemi tanár, SZTE BTK

Lévinas és Bergman epifániája

Munkám célja a Bergman-filmekben megjelenő interperszonális viszonyok és arc-ábrázolások értelmezése Emmanuel Lévinas filozófiáján keresztül. Vizsgálatom középpontjában Ingmar Bergman *Úrvacsora* (Nattwardsgästerna, 1963) című filmje áll, s ehhez kapcsolódóan említem az életmű más releváns filmjeit. A Bergman-művek – s, főként a Trilógia nevezetű műhármas – visszatérő témái között tartozott az ember Istenhez fűződő viszonya, a modern individuum szorongásai és a társas lét hiánya. A következő írás mellett szeretne érvelni, hogy az Isten csendjéből származó válság csak bizonyos esetekben jelenti a bergmani életmű és világgép teljes egészét. Filmjeiben legalább annyira fontos az interperszonális viszonyok szerepe, mint a megszokott szerzői kézjegyeké. Alkotásait elsősorban az egzisztencialista irányzathoz kötött olvasatokon keresztül vizsgálom. Azon értelmezéseket emelem ki, melyek filozófiailag, az elszigetelt, magányos ember elgondolása szerint értelmezték a rendező műveit. Ezáltal Bergman világgépének általános hangulatát, s a századra jellemző szorongást mutatom be. Mindezt pedig Lévinas filozófiájával vetem össze. Lévinas gondolkodásának interperszonális kulcsfogalmait, a másik ember arcát és a felelősség fogalmát helyezem előtérbe. Az *Úrvacsora* című filmet tehát a személyes találkozás és a másik ember lényegi közelsége által tolmácsolom. Külön figyelmet szentelek az arc fogalmának. Először is azt vizsgálom, hogy a vizuális arc-ábrázolások mit jelentenek és fejeznek ki az adott filmben; ugyanakkor kitérek arra is, hogy milyen jelentőséggel rendelkeznek az életmű szempontjából. Az arc-ábrázolások vizsgálatával arra keresem a választ, hogy milyen szerepet töltenek be a társas viszonyon belül. Hasonlóképp, interperszonális viszonyként gondolom el magát a transzcendenssel való kapcsolatot is. Tehát Lévinas filozófiája szerint az ember-Isten viszony feltételeit és kialakulását a másik ember vonatkozásában, a társas létben formálódó kapcsolatként értelmezem. Ezért munkám végső célja a bergmani istenkép újraértelmezése Lévinas filozófiáján keresztül.

OLÁH ENIKŐ EMESE

Nemzetközi Tanulmányok

BA, 5. félév

Szegedi Tudományegyetem

Állam- és Jogtudományi Kar

Témavezető:

Dr. Sziebig Orsolya Johanna

adjunktus, SZTE ÁJK

A vízhez való jog és a fenntartható fejlődéshez kötődő célkitűzések kapcsolódási pontjai

A dolgozat kiindulópontja a fenntartható fejlődéshez kötődő célkitűzések köre, különösképpen a vízhez való jog és a vízpolitika területeire vonatkozóan. A kutatás alapvető célja, hogy rávilágítson azokra az okokra, amelyek napjaink vízhiányához vezetnek és azokra a tényezőkre, amelyek segítségével a világban az emberek vízhez való hozzájutása javulhatna. Továbbá, meghatározásra kerül, melyek azok a dokumentumok, nemzetközi szerződések és „soft law” források, ahol említésre kerülnek a „víz” és az ahhoz fűződő jogi kérdések. Számos olyan dokumentum is elemzésre és összehasonlításra kerül, amely a víz kérdésköréről szól. A vízhiány több szintéren is negatív következményeket vonhat maga után. Először is, nemzetközi konfliktusok esetében beszélhetünk vízkonfliktusokról, amikor is a vízhiány jelenti a probléma kiindulópontját. Másodsorban, a víz fontos szerepet tölt be a járványok megelőzésében is, ugyanis a higiéniai feltételek biztosítása alapvető fontosságú az emberi egészség megőrzése és védelme érdekében. Továbbá, a kialakulóban levő válság nem a víz, mint környezeti elem, hanem az egyes ember alkotta intézmények válságát jelenti, amely a társadalomban felmerülő konfliktusok alapját adja.

Elemzésre került, hogy milyen fenntartható fejlődési célkitűzések vonatkoznak a vízhez, mint környezeti elemhez és mint joghoz, valamint ezeknek köszönhetően milyen eredményeket sikerült már elérni. A 2015-ig elért eredmények alapján további fejlesztésre kerültek a meglévő célkitűzések. Bemutatásra kerülnek az MDSs-ek és SDGs-ek eredményei, továbbgondolt céljai és feladatai. Következtetésként levonható, hogy szükség van olyan de lege ferenda javaslatokra, amelyek az eddig elért eredményeket továbbfejlesztik és erősítik, melynek köszönhetően a vízhez való hozzájutás és a vízhez való jog elismerése javuló tendenciát mutat majd.

A Dolgozat Szerzőjének saját eredménye a „vízkérdés”, a vízhez való jog és a fenntartható fejlődési célkitűzések releváns vonatkozásainak összefűzése. Továbbá, a vízhiány társadalmi következményeinek részletes elemzése, a vízhiány okinak feltárása. Végül, a Szerző több javaslatot is megfogalmaz, amelyek segítséget nyújthatnak a vízhez való hozzájutás javításához és a vízhez való jog széleskörű elismeréséhez.

A dolgozathoz kötődő kulcsszavak a következőkben összegezhetőek: vízhiány, járványok megelőzése, generációk közötti méltányosság, vízhez való jog, nemzetközi szerződések, MDGs, SDGs, „Water Life Decade”.

OLTEAN FRANCISKA

Humán erőforrás menedzsment

BA, 6. félév

Babeş-Bolyai Tudományegyetem

*Témavezető:
Dr. Geambaşu Réka
egyetemi adjunktus, RO BBTE*

Humán erőforrás menedzsment egy automatizált jövőben

Dolgozatom témája a munka automatizációja és annak hatásai a humán erőforrás menedzsmentre. A kutatás során a következő kérdésekre keresem a választ: milyen változásokat okozott az automatizáció a HR területén, milyen stratégiákat alkalmaztak a HR-ben dolgozók, annak érdekében, hogy ezekre a változásokra megfelelően válaszoljanak. Az automatizáció kivétel nélkül minden szakmát átalakít, befolyásol. A humán erőforrás menedzsment egy katalizátora e technológiai innovációknak, kulcsfontosságú szerepet játszik abban, hogy az automatizációs folyamatnak pozitív vagy negatív hatásai lesznek érzékelhetőek a munkaerőpiacon. A kutatás során romániai, illetve magyarországi HR-menedzserekkel készítettem interjút az automatizáció témakörében. A beszélgetéseket 2019 telén/tavaszan készítettem. Eredményeim szerint az automatizáció hatása a HR munkakört tekintve meglehetősen pozitív. A humán erőforrás menedzsment nagy változásokon megy keresztül. Az automatizációnak köszönhetően a HR-esek lényeges szerepet töltenek be a vállalat stratégiájában, a legfontosabb kérdések feléjük irányulnak és a legnehezebb feladatok általuk találhatnak megoldásra.

ÓNYA BALÁZS

filozófia
MA, 1. félév

Pécsi Tudományegyetem
Bölcsészettudományi Kar

*Témavezető:
Dr. Kocsis László
egyetemi adjunktus, PTE BTK*

Az igazság korrespondencia-elméletének dualista változata

Dolgoztomban egy, a kortárs igazságelméleti vitákában sokat diszkutált elmélettel, az alethikus pluralizmussal foglalkozom, amely az igazságra vonatkozó monista elméletek alternatívája. A monizmus hívei szerint az igazság fogalma egységes, valamint az összes kijelentés ugyanazon tulajdonsággal rendelkezik, amikor igaz. Ezzel szemben a pluralisták úgy vélik, hogy az igazságról nem lehet számot adni az igazság klasszikus szubsztantív elméleteinek egyike melletti elköteleződéssel, meglehet, hogy mindegyikre vagy legalábbis többre is szükség van, hogy kielégítő módon számot adhassunk az igazságfogalmunk valamennyi diskurzusban való alkalmazásáról. Célom, hogy egy olyan elmélet tarthatósága mellett érveljek, amely megoldást nyújt az igazsággal kapcsolatos monizmus okozta nehézségekre, valamint a pluralizmus problémáira egyaránt.

Elsősorban arra a kérdésre keresem a választ, hogy lehetséges-e egy olyan mérsékelt pluralista, azaz dualista igazságelmélet kidolgozása, amely monista a definíció, avagy az igazság fogalmának szintjén, azaz képes arra, hogy ugyanazt az igazságfogalmat alkalmazhassuk a különböző diskurzusokban, ugyanakkor képes annak az intuíciónak a megőrzésére is, hogy a különböző diskurzusokban tett kijelentések más módokon igazak. Például más módon igaz egy morális kijelentés, mint egy empirikus tényekről szóló kijelentés.

Dolgozatomban amellett érvelek, hogy 1) az igazság korrespondencia-elmélete mellett nem szükséges más szubsztantív elméleteket beledolgozni egy pluralista elméletbe. 2) Fontos különbséget tennünk természeti és társadalmi fajták között, valamint a kijelentéseket igazgató tények között: a természeti fajtákról szóló kijelentéseinket természeti tények, míg a társadalmi fajtákról szóló kijelentéseinket társadalmi tények tehetik igazgató. 3) A dualista korrespondencia-elmélet egyaránt alkalmas igazságelmélet lehet a robosztus realistáknak és a radikális konstruktivistáknak, tekintve, hogy az elmélet nem kötelez el minket a világban létező dolgok metafizikai természetét illetően abban az értelemben, hogy mely diskurzus entitásai természetiek és melyek társadalmiak; sokkal inkább nyújt egy olyan keretet, amely kezelhetővé teszi az igazsággal kapcsolatos egység és sokaság problémáját.

ORBÁN ÉVA

Regionális és környezeti gazdaságtan
MSc, 4. félév

Budapesti Corvinus Egyetem
Társadalomtudományi TDK

*Témavezető:
Nemes Gusztáv
külsős, Közgazdaság- és Regionális Tudományi Kutatóközpont - Közgazdaság - tudományi
Intézet (KRTK KTI)*

„Mi lesz veled, Káli-medence?” – dzsentrifikáció a „magyar Provence-ban”

A Káli-medence a 70-es évek közepétől kedvelt turisztikai célpont. A turizmus a kezdetektől jelentős változásokat hozott a nyolc település életébe, ám az elmúlt 10 év gyökeresen forgatta fel helyi gazdasági, társadalmi viszonyokat. A főleg a gasztronómia és a szállásadás területén beindult új szolgáltatások látogatók ezreit vonzzák ide, ami az egyértelmű gazdasági fellendülés mellett jelentős társadalmi és kulturális feszültségeket hozott magával.

Dolgozatomban ezt a problémakört vizsgálom, a dzsentrifikáció és a vidéki turizmus fogalmi keretein keresztül. A városi dzsentrifikáció 60 éve kutatott, sokat vizsgált, jól kidolgozott elmélet, amihez képest a vidéki dzsentrifikáció kevésbé árnyalt kutatási terület. A vidéki dzsentrifikáció a városi irodalom fogalomkörét használja, ugyanakkor az egyes folyamatok sokszor egész mást jelentenek.

Dolgozatom olyan kérdésekre keresi a választ, mint hogy

1. Milyen különbségeket lehet találni a dzsentrifikáció szakirodalma és a Káli-medencei folyamat között?
2. Hogyan értelmezhető a Káli-medence története a dzsentrifikációs hullámok szempontjából - kik, mikor, milyen motivációkkal érkeztek a területre?
3. Milyen hatással van a dzsentrifikáció a helyi életvilágra, az őslakosokra? Hogyan viszonyulnak egymáshoz a bebírók különböző hullámai?
4. A különböző térhasználathoz milyen vonzerők és attitűdök tartoznak?

Jelen tanulmány empirikus alapját az NKFIH által támogatott Lo-Káli kutatás során készült kérdőívek és interjúk képezik, a munka során ezeket dolgoztam fel a problémák feltárása céljából. A kutatás eredményeképpen elmondható, hogy a Káli-medencében tapasztalható folyamatokat a várostól jelentősen eltérő vidéki dzsentrifikációként kell értelmeznünk. Négy féle térhasználat különíthető el a vizsgált területen, amelyek kapcsán a fő különbségek, konfliktusok kialakulnak. Ilyen az ingatlanárak növekedése, ami a tősgyökeresek szempontjából előnyös is lehet, viszont a helyi életvilág szempontjából hátrányos, hiszen a falvak kiürülését, elnéptelenedést okozza. Érzékeny az egyensúly a Káli-medence teljes megváltozását eredményező nagyfokú, mennyiségi turizmus, és a mostani, még mindenki által kedvelt állapot között.

OREHÓCZKI ZSUZSANNA

Marketing
MSc, 2. félév

Budapesti Corvinus Egyetem
Gazdálkodástudományi TDK

SZÜCS VIKTÓRIA

Regionális és környezeti gazdaságtan
MSc, 2. félév

Budapesti Corvinus Egyetem
Társadalomtudományi TDK

*Témavezető:
Hermann Zoltán
egyetemi docens, BCE KTK*

Vidék vagy város? – Magyar és lengyel oktatási különbségek elemzése a PISA adatok tükrében

A dolgozat a magyar és lengyel közoktatási rendszerrel foglalkozik, kutatási kérdése pedig, hogy a különböző településtípusok mérete mennyire határozza meg a diákok iskolai teljesítményét, valamint, hogy a két ország milyen közös és különböző tulajdoni jegyekkel bírnak ennek kapcsán. A dolgozat során a szerzők a kutatási kérdésre a 2018-ban végzett OECD PISA felmérés eredményei alapján keresik a választ statisztikai és ökonometriai eszközökkel, OLS modellek építésével. A dolgozat elméleti felvezetőjében bemutatásra kerül a PISA felmérés keretrendszere, a magyar és a lengyel közoktatás szerkezete, valamint a két ország településszerkezete is. A dolgozat eredményei szerint, mindkét ország esetében a nagyobb településeken iskolába járó diákok teszteredményei jobbak, mint a kisebb települések esetében, azonban különböző szociodemográfiai és iskolára jellemző változók bevonása után ezek a különbségek Magyarországon elvesztik szignifikanciájukat, Lengyelországban pedig csökkentik hatásukat. A két ország összehasonlítása érdekében a szerzők három eltérő szociodemográfiai háttérrel rendelkező mintadiákot hoztak létre. Mindhárom példa esetében a lengyel diák magasabb várható pontszámot ért el, mint a magyar, azonban Lengyelország esetében jóval nagyobb volt a különbség a leghátrányosabb és a kiemelkedő helyzetből jövő diák pontszáma között. A dolgozat végén a szerzők bemutatják a kutatás korlátait, valamint javaslatot tesznek az iskolai infrastruktúra javítására a szociális háttér hatásának csökkentése érdekében. A kutatás során a szerzőknek kiemelt céljuk volt, hogy friss adatok felhasználásával végezzék el az elemzéseket, emellett nemcsak az országokon belüli településtípusokból fakadó különbségek feltárása fordítottak figyelmet, hanem az országok közötti vizsgálatra is. A tanulmány elkészítése során a modellek lépcsőzetesen épülnek fel, amelynek segítségével jól követhetővé válik az egyes változócsoportok hatása a vizsgált kérdésre. Az eredmények értékelése a nyolc- és kilencosztályos iskolamodellek eltérő ráhatásáról is képet ad.

OROSZ ÁDÁM RICHÁRD

Kommunikáció és médiatudomány
BA, 1. félév

Károli Gáspár Református Egyetem
Bölcsészettudományi Kar

*Témavezető:
Korpics Márta
egyetemi docens, KRE BTK*

Mit keres a dj a nappaliban?

A COVID-19 által kialakult helyzet az élet minden területére hatást gyakorol. Így volt és van ez a dolgozat által vizsgált területen is. A dolgozat a fesztivál- és az online koncerteket helyezi a vizsgálat fókuszába, még pedig úgy, hogy a lemezlovas és a közönség között kommunikációt vizsgálja, különös tekintettel a verbális és nonverbális jellemzőkre, sajátosságokra. A zeneiparon belül a lemezlovasok bevételeinek legnagyobb része a fellépésekből származott és nem a jogdíjakból. A legtöbben civil munkát kerestek a pandémia alatt, de közben online formában közvetítettek koncerteket a saját nappalijukból, hogy ezzel fenntartsák a hallgatók figyelmét, érdeklődését. Ennek a teljesen új koncertezési formának a világon sehol nincs kultúrája, nincsenek begyakorlott szokásai, így bizonytalan a sikeressége is. A fesztivál koncerteknek az elmúlt években kialakult a kultúrája, mindenki számára elfogadott kontextusa, amely meghatározta a lemezlovas és a közönség közötti kommunikációt is. A live koncerteken a lemezlovasnak meg kell változtatni a stratégiáját, a verbális és nonverbális eszközök használatát. A közönség hajlandóságát a kommunikációra pedig rengeteg tényező befolyásolja.

A kommunikációkutatás több színteret is érinti a két helyzet, hiszen bár a helyzet nem személyközi, de mégis megjelennek a személyközi kommunikáció elemei, illetve a tömegkommunikáció is megjelenik, ami segíti a zene közvetítését a váratlanul kialakult helyzetben. A kutatás két részből állt. Olyan hazai lemezlovasokkal készítettem interjúkat, akik rendelkeznek fesztivál tapasztalattal és készítettek live koncertet. Emellett a közönséggel pedig kérdőívet vettem fel, ahol 5 fokozatú likert skála segítségével vizsgáltam az attitűdjüket és az adott kommunikációs tevékenységre történő hajlandóságukat. A kitöltők zöme valamelyik rendezvényszervező csapat tagja így releváns tapasztalattal rendelkeznek a fesztiválokról és a kialakult helyzetről.

Az eredmények alátámasztják azt a hipotézist, hogy megváltozik a lemezlovas kommunikációjában a verbális és nonverbális eszközök aránya az új helyzetben. A közönség bár elégedett a dj teljesítményével, sokkal nehezebben bevonható a kommunikációba és sokszor csak megfigyelő marad a monitor másik oldalán.

Kulcsszavak: verbális és nonverbális kommunikáció, lemezlovas és közönség, fesztivál és online koncert, interjú, kérdőív

PACSAI VIRÁG

Népegészségügyi Mesterképzési
MSc, 3. félév

Pécsi Tudományegyetem
Egészségtudományi Kar

Témavezetők:
Kalamár-Birinyi Edit
osztályvezető, Zala Megyei Szent Rafael Kórház Infekciókontroll Osztály
Dr. Tigyiné Dr. Pusztafalvi Henriette
egyetemi docens, PTE ETK

Az intenzív osztályos ápolók ismerete a centrális vénás katéterrel összefüggő fertőzések evidenciákon alapuló megelőzéséről

Bevezetés: A centrális vénás katéter (CVC) szúrására, és gondozására vonatkozó infekciókontroll óvintézkedések betartása mellett a fertőzések jelentős része megelőzhető. Sajnos az ajánlások be nem tartása gyakori jelenség, ennek egyik oka lehet a nem megfelelő ismeret. A vizsgálat célja felmérni az intenzív osztályon dolgozó ápolók ismeretét a CVC okozta fertőzések megelőzéséről.

Vizsgálati anyag és módszer: Kvantitatív, keresztmetszeti vizsgálatot végeztünk 2019. június 3. és október 31. között célirányos nem véletlenszerű mintavételi módszerrel kiválasztott egy megyei oktatókórház intenzív osztályain dolgozó ápolók körében (n=60). Az adatgyűjtés eszköze validált többszörös választásos kérdőív. A kérdőív válaszai mellett munkahelyre jellemző adatokat gyűjtöttünk: intenzív osztályos gyakorlati év, ágyszám, heti munkaóra, munkarend, oktatás. A leíró statisztikai elemzés mellett χ^2 -próbát, ANOVA-t, kétmintás t-próbát, lineáris regressziót alkalmaztunk (p<0,05), SPSS szoftver alkalmazásával.

Eredmények: A 11 kérdésre adott helyes válaszok átlaga 44,6% volt. A válaszadók közül csak kevesen (21,7%) tudták a CVC okozta véráramfertőzés kockázati tényezőit, a többség (81,7%) viszont helyesen választotta, hogy zsíroldatok adásakor 24 óránként kell cserélni az infúziós szerelékét. A 6 évnél hosszabb intenzív osztályos gyakorlattal rendelkezők szignifikánsan többen tudták a helyes válaszokat a CVC okozta fertőzések prevenciósi lehetőségeiről, mint az 5 vagy annál kevesebb éve dolgozó ápolók (p=0,037). Az oktatáson részt vettek szignifikánsan többen megtudták határozni a helyes válaszokat, mint akik nem részesültek oktatáson (p=0,006). A módszertani levelet olvasó csoportnak szignifikánsan jobb a tudás szintjük, mint a módszertani levelet nem ismerő csoportnak (p<0,001).

Következtetés: Vizsgálatunk alapján, az intenzív osztályon dolgozó ápolók ismerete a CVC okozta fertőzések megelőzéséről nem megfelelő. Az ajánlások folyamatos oktatása az ápolók ismereteit bővítené.

Kulcsszavak: centrális vénás katéter, ismeret, véráramfertőzés

PADÁNYI JÚLIA

Filmtudomány

MA, 3. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

Dr. Vajdovich Györgyi
egyetemi docens, ELTE BTK

Nők a háttérben. Fiatal női mellékszereplők a hatvanas évek magyar filmjeiben

A Nők a háttérben-Fiatal női mellékszereplők a hatvanas évek magyar filmjeiben című pályamunkámban azon 1963 és 1968 közötti magyar filmeket fogom megvizsgálni, melyek alapvetően a húszas éveiben járó fiatalokkal, vagyis fiatal felnőttekkel foglalkoznak, valamint történeteikben a férfi protagonista mellett egy fiatal női hősnőt is találunk mellékszerepben. Fontos még kiemelnem, hogy szigorúan értelmiségi karakterekkel fogok foglalkozni, ezért a fiatal munkás réteg nem képi a kutatásom tárgyát. Így a Magyar film társadalomtörténete című kutatás kapcsán készült OTKA adatbázis alapján összesen hét film kerül részletesebb elemzésre: Gaál István Sodrásban, a Szabó István Álmodozások kora, Apa, és Szerelmesfilm, Bacsó Péter Szerelmes biciklisták, Gaál István Zöldár, valamint Sára Sándor Feldobott kő című művei. Ezen kívül fel fogom vázolni a műfaji film fiatal nő ábrázolásának tendenciáit is, valamint a közép nemzedékhez tartozó rendezők ezen témakörhöz kapcsolódó alkotásait is. A probléma, amit a filmek elemzésével szeretnék igazolni, miszerint a Kádár-korszak társadalomképe és megújuló értelmisége, ezen belül is a női értelmiség milyen filmi történetstruktúrákon fedezhető fel, vajon valóban beteljesül -e a vásznon a hatalom által megmutatni kívánt egyenjogúság, és ha nem, az milyen problémákra hívja fel a figyelmünket. Így természetesen dolgozatom tartalmazni fog egy részletesebb elemzést a Kádár-korszak társadalomképéről, bővebben a szocializmus kori értelmiség változásairól, mobilitási lehetőségeiről, problémáiról, valamint legfontosabb aspektusként a szocializmus kori női egyenjogúság kérdésköréről, irányairól a Kádár-korszakban, valamint a nők értelmiségi szerepköréről. Tézisem szerint a hatvanas évek magyar filmjei alapvetően már jóval empatikusabban, érzékenyebben és realiztikusabban reflektálnak a női szerepkörök, boldogulástörténetek jellegére, változásaira és viszonyosságaira. Az alapvetően férfi-központú szerzői filmek hősei mellett nagyon specifikusan mutatják be a női egyenjogúság deformitásait, amik a mai napig kihatnak a nők magyar társadalomban betöltött helyzetére.

PAJOR LUCA SÁRA

Szociológia Mesterképzés
MA, 4. félév

Budapesti Corvinus Egyetem
Társadalomtudományi TDK

*Témavezető:
Vicsek Lilla Mária
egyetemi docens, BCE TK*

A mesterséges intelligencia hatása a fiatalok munkaerőpiaci jövőképre és elvárásaira

Napjainkban a mesterséges intelligencia (MI) megjelenése és a robotizáció jelensége önmagában komoly társadalmi kérdéseket vet fel a jövőt tekintve. Különösképpen igaz ez a jövő munkaerőpiacának alakulásának a vonatkozásában, ami a mai fiatalabb generációt érinti a

leginkább. Ez a dolgozat a „Víziók a mesterséges intelligencia és a társadalom kapcsolatáról.”

K 131733 OTKA kutatás együttműködésében készült, ahol a kérdés vázlat közös kialakítása után, kvalitatív módszertan segítségével veszek elemzés alá 30 strukturált interjút. Ezen dolgozatban arra teszek majd kísérletet, hogy a szociológia kvalitatív módszertanának eszközeinek segítségével feltárjam, hogyan viszonyulnak a mai fiatal egyetemisták a technológiai innovációk és a mesterséges intelligencia iránt és ez milyen módon hat ki a saját karriertervezésükre, majd mindezt az elvárások szociológiájának „sociology of expectations” elméleti keretrendszerében értékeljem. Kutatási kérdéseim tehát a következők, 1. Hogyan látják a jövőt a fiatalok a mesterséges intelligencia és a robotok tekintetében a munkaerőpiac vonatkozásában? Ez a percepciójuk milyen érzésekkel jár együtt? Hogyan ágyazódik bele abba,

ahogy tágabban gondolkodnak a mesterséges intelligencia jövőjéről? 2. Hogyan ítélik meg, milyen hatással lesz a mesterséges intelligencia a saját pályájukra, szakmájukra, karrierjükre? A gazdag interjú anyag elemzése nyomán feltárult az, hogy mintánkban általánosságban úgy vélték, hogy az MI széleskörű elterjedése és az automatizáció mindenképpen be fog következni,

habár szerintük ez nem az ő életükön belül fog megtörténni. Mégis ennek a bekövetkezte nyomán feltételezéseik szerint, a munkahelyek száma mindenképpen csökkenni fog, a manuális munkák pedig eltűnnek. Ennek ellenére a minta tagjai meglepően optimisták. Úgy gondolják, hogy ha az ő területükön meg is jelenik az MI, vagy az automatizáció, az ő munkakörüket, szerepüket nem veszélyezteti. Ők nem fogják elveszíteni a munkájukat.

PAJOR LUCA SÁRA

Szociológia Mesterképzés
MA, 4. félév

Budapesti Corvinus Egyetem
Társadalomtudományi és Nemzetközi
Kapcsolatok Kar

*Témavezető:
Samu Flóra
Tudományos segédmunkatárs, MTA TK Recens*

School Well-Being and Bullying in a Social Network Analysis Perspective

A kutatás témája a bullying avagy a bántalmazás jelensége és annak hatása az egyén iskolai közérzetére. A gazdag nemzetközi szakirodalom már régóta, mélyen foglalkozik az iskolai bántalmazás kutatásával. A témával foglalkozó kutatások értékes eredménye, hogy a bullying és a közösségen belüli bántalmazás természetének megértésével, sokkal hatásosabb megelőző programokat lehet kiírni a jelenség meggátlására. A téma fontosságát az is súlyosbítja, hogy ez

a jelenség merőben meghatározza az áldozatok szubjektív és iskolai jóllétét. Iskolai környezetben ronthatja továbbá a diákok tanulmányi eredményét és az okozott mentális és fizikai kár akár deviáns viselkedésmintákhoz vezethet a jövőben. Ez a tanulmány azzal próbál hozzájárulni a már meglévő eredményekhez és elméletekhez a témában, hogy ezt a jelenséget, kapcsolatháló elemzéssel vizsgálja, hogy feltárja, milyen szociális és kognitív kapcsolati dinamikák nyomán alakul ki a bántalmazás, miközben figyelembe vesszük a bántalmazó diákok

iskolai jóllétét és az önbecsülésüket. A kutatás mintája a Magyar Tudományos Akadémia Lendület Recens kutatócsoport által készített adatfelvételén alapul, ahol magyarországi általános iskolás osztályok empirikus kutatás adatait elemzem, az adatfelvétel negyedik hullámában. A zaklatást különböző formáiban és hálóiban is vizsgálom, mint például a pletyka,

szóbeli bántalmazás, internetes zaklatás, vagy a fizikai erőszak. Vizsgált hipotézisem, a következő: Inkább lesz-e bántalmazó, aki rosszul érzi magát az iskolában és olyan jegyeket mutat, hogy úgy tűnik rosszabb a szubjektív, iskolai jóléte? A tanulmány eredményeiben ez a hipotézis megerősítő eredményekre jutott a fő regressziós modell alapján, azonban mikor a különböző bántalmazási formákra lebontva néztük az eredményeket, az adatok nem voltak statisztikailag szignifikánsak. Emellett nem találtunk szignifikáns kapcsolatot az önértékelés és az iskolai bántalmazás együtthatói között.

PÁLFALVI JÚLIA VIOLA

Teológia- lelkész szakirány

Osztatlan, 7. félév

Károli Gáspár Református Egyetem

Hittudományi Kar

Témavezető:

*Dr. habil. Siba Balázs
egyetemi docens, KRE HTK*

Fogyatékoság és gyülekezeti közösség

Dolgozatom a fogyatékoság témakörét a keresztyén teológia nézőpontjából vizsgálja interdiszciplináris megközelítésben.

Hipotézisem szerint hazánkban az egyházaknak van szolgálata a fogyatékosággal élő populáció felé, az érintett személyek gyülekezeti közösségbe történő integrációja mégis akadályokba ütközik, aminek oka többek közt az lehet, hogy jelenleg az egyházi közgondolkodásban sokkal inkább a segítő és alárendelt szerepben lévő segített képe él a partneri viszony helyett. Ezt vizsgálva arra a két kérdésre kerestem a választ, hogy hogyan integrálható napjaink fogyatékosággal kapcsolatos elméleti és gyakorlati felfogása a protestáns teológiába, valamint milyen gyakorlati szempontok érvényesülhetnek intellektuális képességzavart mutató felnőttek gyülekezetbe történő integrációjakor.

Munkám során a vonatkozó hazai és külföldi szakirodalmi háttér alapján elméleti keretnek felvázoltam a fogyatékosággal kapcsolatos főbb elméleti modelleket és a legújabb megközelítési módokat. Ezt követően a fogyatékoságtudományt teológiai kontextusba helyezve a két tudományterület kapcsolatát vizsgáltam. A szakirodalmi feldolgozás után a Magyarországi Református Egyház jelenlegi fogyatékosággal kapcsolatos gyakorlatának áttekintése következett, majd ezek mentén a gyakorlati tanulságok kerültek megfogalmazásra. Minthogy mind a fogyatékoság, mind a teológia meglehetősen tág értelmezési keretet ad a felvetett kérdések vizsgálatára, szükséges volt az egyes résztemákat szűkíteni. Így a gyakorlati szempontok vizsgálatakor kifejezetten az intellektuális képességzavart mutató személyekre és a Magyarországi Református Egyház szolgálatára helyeztem a hangsúlyt.

Kutatásom során alakult ki az a szemlélet, melyet a „vendégszeretet útja” névvel láttam el. Ez a megközelítés azt ajánlja a keresztyén közösségek figyelmébe, hogy a fogyatékosággal élő személyeket ne alárendelt tagokként kezeljék, akiknek csak segítségre van szüksége, hanem egyenrangú partnerekként, azt keresve, mi az, amit tanulhatnak tőlük. Meglátásom szerint ennek a szemléletnek a gyakorlatba való beépülésével a keresztyén közösségek elfogadóbbak lennének és jobban betölthetnék azt a hivatást, amelyet maguknak tudnak.

Összefoglalva tehát, a dolgozat a fogyatékoság témakört teológiai kontextusba helyezve a fogyatékosággal élő személyek gyülekezeti közösségbe való integrálásának fontosságára hívja fel a figyelmet. A kapott eredmények alapján egy lehetséges szemléletet, a vendégszeretet ajánlja a szakemberek figyelmébe.

PALLÓS VIVIEN

Nemzetközi igazgatási

BA, 5. félév

Nemzeti Közszolgálati Egyetem

Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok

Kar

Témavezető:

Dr. Hárs András

tanársegéd, NKE ÁNTK

Az ENSZ békeműveleteinek egyes aktuális kihívásai

Az ENSZ békefenntartás egy olyan intézmény, amelynek célja a nemzetközi béke és biztonság védelmének elősegítése. A szervezet által létrehozott békefenntartói mechanizmus teljesen egyedül a világon, emiatt problémái is rendkívül specifikusak. A dolgozat kutatási kérdése azokra a modern kihívásokra koncentrál, amelyek hátráltatják a békemissziók sikerességét, valamint azt vizsgálja, hogy az ENSZ békefenntartás veszít-e hatékonyságából. A téma vizsgálásához fontos a történeti háttér és a békefenntartáshoz kapcsolódó fogalmak ismerete, emiatt a dolgozat az ENSZ történetének ismertetésével kezdődik: ismerteti a békefenntartás kialakulását és intézményesülését, tárgyalja a három békefenntartói generáció közötti jelentős különbségeket. Elvlasztja a békefenntartás fogalmát a humanitárius intervenciótól és a kényszerítő erejű intézkedésektől. A békefenntartás intézménye azonban a velejáró problémákkal együtt jött létre, melyek sora minden évben egyre bővül. A dolgozat főbb vizsgálati pontjai a békefenntartás pénzügyi és személyi erőforrásokkal kapcsolatos problémái, valamint a békefenntartás mentén felmerülő emberi jogi problémák. A dolgozat vizsgálja a tagállamok pénzügyi és személyi állományhoz történő hozzájárulásait, a békefenntartás költségvetésének változásait, melyeket összehasonlító táblázatokban szemlélteti. Elemzi az emberi jogok helyzetét a konfliktus sújtotta területeken, bemutatja az emberi jogi jogsértéseket kiválasztott missziókon keresztül. A felsorolt problémákra azonban szükséges megfelelő megoldást találni, emiatt a kutatás részét képezik az egyes problémakörökre adható lehetséges válaszok, amelyek természetesen nem tökéletesek, azonban kifejezik az Egyesült Nemzetek Szervezete és a nemzetközi közösség törekvését arra, hogy megoldást találjanak a békefenntartás problémáira és a lehető legtöbbet javítsanak a missziók hatékonyságán. A kutatási eredmények rámutattak a HIPPO-jelentés hatására, a békefenntartás költségvetési struktúrájának változásaira, az emberi erőforrások problémáira, valamint választ adtak a kutatási kérdésre is, miszerint a békemissziók hatékonysága nem csökken, csupán a szervezet nem képes megfelelő gyorsasággal alkalmazkodni a változó nemzetközi viszonyokhoz.

PAPP LÍDIA

Nemzetközi Tanulmányok
MA, 4. félév

Budapesti Corvinus Egyetem
Társadalomtudományi TDK

*Témavezető:
Paragi Beáta
egyetemi docens, BCE TK*

**Támogatás a jó szomszédnak? Izrael humanitárius segítségnyújtása szíriai
rászorulóknak**

Miközben a napjainkig lezáratlan szíriai polgárháború következtében otthonukat elhagyni kényszerülők számára nyújtott nemzetközi és regionális támogatás viszonylag széles körben ismert, Izrael szíriai rászorulóknak számára nyújtott segítsége alig kapott figyelmet. A dolgozat célja annak ismertetése, hogy miként és hogyan kezdődött, illetve zajlott az úgynevezett Operation Good Neighbor művelet, amely során az izraeli hadsereg civil szervezetekkel együttműködve 2013 és 2018 között humanitárius támogatást nyújtott egy vele hadiállapotban lévő szomszédos ország, Szíria lakosságának. A kutatás során elsősorban másodlagos forrásokból származó adatokat használtam, illetve dolgoztam fel. Az eredmények azt mutatják, hogy korántsem csupán humanitárius indíttatású segítségnyújtásról beszélhetünk, hiszen Izrael az egészségügyi ellátás és a különböző segélycsomagok szállításával párhuzamosan fegyvereket is juttatott bizonyos határmenti ellenzéki csoportokat.

PÁSZTOR ANDRÁS

szociálpedagógia

MA, 11. félév

Debreceni Egyetem

Gyermeknevelési és Gyógypedagógiai Kar

Témavezető:

Dr. Balázs-Földi Emese

egyetemi adjunktus, DE GYGYK

Látássérültek lehetséges zaklatási, bántalmazási formái intézményi keretek között

A dolgozat témája a látássérült embereket ért zaklatás és bántalmazás gondolkörét járja körbe. A kutatás célja, hogy feltérképezze egy bentlakásos intézményben lakó látásfogyatékosággal élő személyek bántalmazással kapcsolatos ismereteit, illetve érintettségét, online vagy offline formában. Feltárjuk a bántalmazás, zaklatás előfordulását és gyakoriságát befolyásoló veszély-és rizikófaktorokat, a zaklatásra adott reakciókat, és a zaklatás egyénre gyakorolt hatásait, következményeit. Továbbá szeretnénk választ kapni arra, hogy milyen szereplők között alakul ki a bántalmazó – bántalmazott viszony.

A dolgozat első részében a fogyatékoság fogalma kerül szóba, annak szerteágazása, sokszínűsége. Ezt követi a látássérülés, a zaklatás, bántalmazás végül az elektronikus zaklatás meghatározása. A második részben az empirikus vizsgálat eredményeinek bemutatására összpontosul. Kutatási módszerként a témakör mélyebb feltárása, illetve a témakörrel kapcsolatos érzékenység miatt kvalitatív módszert választottunk, és félig strukturált interjút végeztünk. A kutatási előzmények áttekintését követően a vizsgálat eredményei kerülnek bemutatásra

A témánk aktualitása az eredményeink birtokában megkérdőjelezhetetlen, hiszen manapság bárki, bármikor válhat áldozattá. A kutatási előzményekből kiderül, hogy mennyire nincsen még szakirodalmi háttér a témának, mely leginkább abban tükröződik, hogy nincsen megfelelő megoldási javaslat, azzal kapcsolatban, hogy áldozattá válás után hova forduljon az érintett.

A kutatás során az is kiderül, hogy a férfiakat nagyobb valószínűséggel lesznek áldozatok, hiszen 9 fő is beszámolt a zaklatásról, míg a nők esetében ez 5 fő esetén jelent meg.

A kutatásból sok hasznos és releváns eredmény került a birtokunkba, melyek a jövőben támpontot nyújthatnak. Az látható az eredményekből, hogy a fogyatékosággal élők körében jelen van az offline, online bántalmazás is, bár továbbra is inkább a hagyományos formában érhető tetten. Ahhoz, hogy ténylegesen segíteni tudjunk az érintetteken, elengedhetetlen az összefogás, a szakmai képzés, az odafigyelés és a támogatás.

PATONAI ESZTER

Politológia

BA, 6. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Állam- és Jogtudományi Kar

Témavezető:

Arató Krisztina

egyetemi tanár, ELTE ÁJK

Az Európai Unió és Oroszország kapcsolata

Dolgozatomban arra a kérdésre keresem a választ, hogy az Eurázsiai Gazdasági Unió az Európai Unió, és annak kezdeményezése, a keleti partnerség alternatívájának tekinthető-e. Annak érdekében, hogy átfogó képet kapjak a két fél viszonyáról, a közös szomszédság helyzetéről, több szempontot figyelembe vettem. Az első szempontom a gazdaság és kereskedelem. Megvizsgáltam az Eurázsiai Gazdasági Unió kereskedelmi partnereit, az EU-hoz és Oroszországhoz való gazdasági viszonyt, az érintett országok gazdasági függőségét a két bloktól, és a projektek által elérhető gazdasági, kereskedelmi előnyöket, illetve az esetleges hátrányokat.

A tagállami motivációk magyarázatul szolgálnak a blokkok közötti választásra..A tagállamoknak mérlegelniük kellett a gazdasági, politikai, biztonsági előnyöket és hátrányokat.

Feltártam Eurázsiai Gazdasági Unió politikai vonatkozását, illetve Oroszország politikai céljait, amelyekben az Eurázsiai Gazdasági Unió eszközként szolgálhat. Igyekeztem arra a kérdésre választ találni, hogy Oroszország az Eurázsiai Gazdasági Unióval a Szovjetuniót kívánja-e feltámasztani, ezzel biztosítva hajdani befolyását a régió országai felett, vagy más politikai motivációk fedezhetők fel a projekttel kapcsolatos céljai mögött.

Ehhez a szemponthoz kapcsolódik az a tényező, hogy a térséget összekötő közös múlt és kulturális közelség fontos ismérvek. Oroszország számára esetleges előnyt jelenthetnek a régió fölötti befolyás megszerzése során. Azonban a posztszovjet államok közötti szakadék nő, politikájukban és társadalmikukban tekintve különböznek és eltérő fejlődési irányt választottak. Kutattam keleti partnerség és az Eurázsiai Gazdasági Unió jövőképét, a két program jellegét és céljait. Az EU és Oroszország is felvázolt egy-egy jövőképet, amelyek a közös szomszédság országai számára összeegyeztethetetlenek. Az EU és Oroszország különbözik egymástól az érdekek, stratégiai célok, alkalmazott hatalmi eszközök és a felkínált kapcsolatok természetét tekintve.

A két program egymást kiegészítő jellegük miatt akkor funkcionálhatna a leghatékonyabban, ha együtt tudnának működni. Ez mind az Európai Unió és Oroszország, mind az érintett tagállamok szempontjából előnyös lehet.

PAULÓ EDIT

Szociológia

BA, 5. félév

Milton Friedman Egyetem

Témavezetők:

Dr. Laki Ildikó

főiskolai docens, MILTON

Dr. Schottner Krisztina

egyetemi docens, MILTON

"Apa mosdik, anya főz" - Szülői szerepek a magyar gyermekkönyvekben a II. világháború után

A gyerekkönyvek a szocializáció, ezen belül a nemi szocializáció fontos eszközei, tükrözik a társadalmi attitűdöket, többek között a nemi sztereotípiákat is, amelyek a gyerekeket a legfogékonyabb életkorban befolyásolják. Dolgozatomban a magyar mesekönyvekben megjelenő szülői nemi szerepeket vizsgálom, ami azért fontos, mert a gyerekek elsőként az apai és anyai szereplehetőséggel találkoznak, ezeken keresztül sajátítják el a nemi sémákat. A nemzetközi és hazai kutatások eredményei szerint a gyermekkönyvekben a férfialakok felülreprezentáltak, a szülői szerepek esetén azonban általában az apák válnak láthatatlanná. Tartalomelemzéssel vizsgáltam 4 évtized legolvasottabb magyar gyerekkönyveinek mintáját, hogy megállapítsam, milyen domináns szülői nemi sztereotípiák jelennek meg. A nemzetközi szakirodalom által leírt láthatatlan apával szemben a magyar gyerekkönyvekben az apafigura a ház, a család erős ura, a család domináns, jó vezetője. Az anya ábrázolása az ismert nemi sztereotípiának megfelelő: ő a törődő, önfeláldozó szülő, aki a házimunkával és a gyermekgondozással van elfoglalva.

A társadalmi nemi szerepekre a történelmi változások, jogi szabályozások is hatnak, így Magyarországon meghatározóak voltak a külsőleg erőltetett emancipációs intézkedések, majd a rendszerváltás utáni társadalmi, gazdasági változások. A nemi szerepekkel kapcsolatos attitűdök változtak, de nemzetközi összehasonlításban a magyar társadalomra a tradicionális attitűd jellemző. Amikor az attitűdök enyhe mértékben modernizálódni kezdtek, a családon belüli szerepek megítélése továbbra is konzervatív maradt.

A tartalomelemzés során vizsgált kvantitatív szempontok alapján képeztem a könyvekre jellemző apai és anyai dominanciát mutató indexet, amelyet a könyvek megjelenésének évtizedével vettem össze, hogy megvizsgáljam, változott-e a gyerekkönyvek szülői nemi sztereotípiáinak erőssége. Az eredmény szerint minden évtizedben magasabb az anyai dominancia index értéke, mint az apaié, és nem állapítható meg egyik indexnél sem trendszerű növekedés vagy csökkenés. Ez az eredmény illeszkedik a nemzetközi eredményekhez, amely szerint a nemi sztereotípiák ábrázolásában bekövetkező változás nem lineáris.

A dolgozat újdonsága a magyar könyvek szülői szerepeinek, illetve a sztereotípiák erősségének időbeli vizsgálata, valamint a nemileg kiegyensúlyozott ábrázolástól való eltérést mindkét irányba mérő indexhasználat, ami hozzájárulhat a társadalmi nemekről szóló tudományos párbeszédhez.

PERCZEL MÁRIA MAGDALÉNA

jogász

Osztatlan, 6. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Állam- és Jogtudományi Kar

Témavezető:

*Dr. Fazekas János
egyetemi docens, ELTE ÁJK*

Hatáskörmegosztás a brazil szövetségi államszervezetben belül: a koronavírus által sújtott favelák problémája

Kutatásom során a hatáskörmegosztás kérdését vizsgáltam meg a koronavírus által sújtott brazil szövetségi államban, főképp a favelák, azaz a nyomornegyedek szempontjából. Az ott élők, életkörülményeikből fakadóan, különösen kiszolgáltatott réteget jelentenek a vírus szempontjából. Az őket segítő intézkedéseket csupán több hónappal a vírus megjelenését követően hozták meg. Brazília a jelenlegi adatok szerint a világon a harmadik legfertőzöttebb ország, ezért is indokolt az ottani helyzet vizsgálata.

Az institucionalista megközelítést alkalmazva vizsgáltam az államot. Ehhez forrásként az írott jog szolgált, mint a brazil alkotmány, valamint a legfelsőbb bíróság egy döntése. Emellett nemzetközi és brazil szakirodalomra támaszkodtam, s a politikai és társadalmi háttér kibontására törekedtem.

Arra a kérdésre kerestem a választ, hogy egy terjedelmes, népes, gazdaságilag megosztott szövetségi államban a járvány problémájának kezelése során a decentralizált föderalizmusnak megfelelő helyi szintű döntések, illetve intézkedések meghozatalára van szükség, vagy inkább a centralizáció elvének dominanciája segít?

Elsőként a brazil szövetségi államszervezet alapelveit és történetét vizsgálom meg, aminek során Braziliát összehasonlítom az USA szövetségi rendszerével. Ezzel kitűnnek a brazil sajátosságok, mint például a szövetségi államnak az USA-hoz képest eltérő kialakulása, amiből fakadóan a brazil példa esetében nem beszélhetünk szuverén tagállamokról, azok csak autonómiával bírnak. A kutatás azt is szemlélteti, hogy ez az autonómia is erősen korlátozott. Továbbá fényt derített arra is, hogy formálisan hiába decentralizált föderáció Brazília, valójában az ország erősen centralizált.

Ezt követően ismertetem a vírus okozta brazil helyzetet. A fókuszban a hatáskörök megosztásának kérdése áll, amely során a Legfelsőbb Bíróság döntésével elismerte a szubnacionális szintek megosztott hatáskörét és autonómiáját az egészségügyi ellátás területén. Ezáltal a döntés tisztázta, hogy az elnök törekvései ellenére a járvánnyal kapcsolatos intézkedések nem vonhatók kizárólag az unió hatáskörébe.

A döntés mellett szóló érvek a decentralizáció előnyeit rajzolják ki, miszerint a helyi sajátosságok figyelembevételéhez – amely a favelák esetében fontos – a helyi szervek döntései szükségesek. Azonban Braziliában az erős centralizáltság és a korlátozott autonómia nem teszi lehetővé a helyi szervek hatékony feladatellátását. Ez vezethetett a favelák helyzetének figyelmen kívül hagyásához.

PETKES PIROSKA JUDIT

teológia - lelkész
Osztatlan, 7. félév

Debreceni Református Hittudományi Egyetem

*Témavezető:
Dr. Kovács Krisztián
egyetemi adjunktus, DRHE*

"Nincs jobb tanító, mint a példamutatás" - Cserkészlet, mint a vallási szocializáció helyszíne

Lord Baden-Powell a cserkészlet megalapításához erkölcsi elveit az Evangéliumból vette, így az erkölcsi jelleg különösen is kiemelkedik, és emiatt is másabb, mint a többi ifjúsági mozgalom. Beilleszkedik a társadalomba, nem válik el a felnőttektől, és komoly jellem nevelést akar adni, ami mindenestül a keresztyén erkölcs alapjaira épül. A cserkészlet találkozik a családdal, az iskolával és a gyülekezettel. Ez a három terület, ahonnan egy fiatal közvetett és közvetlen módon kap olyan hatásokat, melyek egész életére kihatnak. A nevelés főbb, közvetlen színterein: a családnak, a szűkebb-tágabb társadalmi környezetnek, az iskolának, a pedagógusoknak főszerepük van a közvetlen hatásokban, hogy megfelelő irányba fejlesszék gondolkodásilag, érdeklődésileg, érzelmileg, jellemileg, erkölcsileg a gyermeket. A biológiai lét nem hordozza születéstől fogva magában az erkölcsöt, a jellemet, a szellemet, hiszen ezek nem örökíthetők át a génekkel. Itt lép színre a szocializáció, melyek az emberi és környezeti hatások lehetnek. Különböző típusai vannak, hogy hogyan és milyen mértékben jelenik meg a vallásosság a családban. Az iskola is egy opcionális helyszín a vallásos nevelésre. A vallási szocializáció körülményeit tekintve a rendszerváltozás újabb kihívásokat és kimagasló változásokat hozott. Viszont egy felekezeti iskolának nem csak annyi feladata van, mint általánosságban egy iskolának, hogy oktasson és neveljen, hanem szükséges, hogy a diák spirituális érzékét fejlessze és közvetlen hitéleti nevelésben részesítse. Amikor az iskola református, akkor a helyi gyülekezet a fenntartója, és a család így nem csak az iskolából részesül, hanem a családi istentiszteletek által a gyülekezet közösségéből is, ahova fokozatosan betagozódik, ha még nem elkötelezett tagja a gyülekezetnek. A gyülekezet életére nagy hatással van a lelkipásztor személyisége, ahogyan a diákoknak is mintául kell szolgáljon egy pedagógus, és így válik példaképpé egy vezető a cserkészletben is. A cserkészlet missziós lehetőség lehet az iskola és a gyülekezet számára egyaránt, hiszen be tud csatlakozni ezekbe a szociális terekbe.

PETRÓCZKI MÁRK

Nemzetközi tanulmányok
MA, 3. félév

Budapesti Corvinus Egyetem
Társadalomtudományi Kar

*Témavezető:
Siposné Dr. Kecskeméthy Klára
egyetemi tanár, NKE HHK*

A klímaváltozás hatása az Arktiszra

A dolgozat a klímaváltozás Arktiszra gyakorolt hatásait, majd az ezekből fakadó, a nemzetközi rendszert érintő változásokat mutatja be. Két fő részből épül fel a dolgozat: az első a klímaváltozást, illetve annak arktiszi különlegességeit és hatásait, valamint a régió változását ismerteti. Ennek során a nemzetközi kutatóközösség által elfogadott, konszenzust élvező tanulmányok kerülnek górcső alá. Miután összegzésre kerül, hogy az Arktiszon a klímaváltozás milyen pozitív és negatív változásokat indukál, azok nemzetközi kapcsolatokra gyakorolt eddigi és várható hatásai kerülnek ismertetésre.

A dolgozat alapvető feltevése az, hogy a klímaváltozás jelensége az Északi-sarkvidékre nézve a legjelentősebb napjainkban, a változások hatására pedig elérhetőbbé válik az emberiség számára a régió. Ez az ezzel foglalkozó tanulmányok feldolgozása során bebizonyítást nyert: jelenlegi állapot szerint a Földön az Arktiszt érinti az egyik legérzékenyebben a klímaváltozás, az ebből fakadó változások pedig gyorsan történnek.

Az alapfeltevés második része szerint a megváltozó Arktisz változások hatására sokkal jobban bekapcsolódik a globális folyamatokba, amit a dolgozat szintén igazol. Amióta a Jeges-tenger olvadása szembeűnő, az arktiszi szereplők egyre aktívabbak, miközben a világ más tájairól egyre nagyobb a régió iránti érdeklődés. Ennek oka, hogy az Északi-sarkvidék különleges abból a szempontból is, hogy a klímaváltozás hatásai között túlnyomó többségben vannak a pozitív tényezők. Ezek az eredmények igazolják a dolgozat aktualitását.

A dolgozat átfogó képet nyújt arról, hogy a klímaváltozás hogyan hat az Északi-sarkvidékre környezeti szempontból és ez hogyan illeszkedik a világfolyamatokba. Ez azonban csupán alapként szolgál arra, hogy a társadalomtudományok szempontjából megismerhetővé váljon, hogy az Arktisszal kapcsolatban milyen gazdasági, kereskedelmi és nemzetközi folyamatok játszódnak le és ez hogyan hat az arktiszi államok, illetve az arktisszal kapcsolatba lépni kívánó államokra. Ezzel kapcsolatban megállapításra kerül, hogy az Északi-sarkvidékkel kapcsolatban milyen nemzetközi magatartás a kívánatos annak érdekében, hogy az érintett államok valóban élni tudjanak a megnyíló lehetőségekkel.

A kutatás interdiszciplináris jellegű, vagyis több tudományág, így többek között a földrajztudomány, közgazdaságtudomány és a nemzetközi kapcsolatok elméletéből is merített. Ennek megfelelően forrásanyagban gazdag, amelyek a dedukció révén alaposan körbeírják az Arktisz jövőjét.

PLESZ BENDEGÚZ

Politológia

BA, 6. félév

Budapesti Corvinus Egyetem

Társadalomtudományi és Nemzetközi

Kapcsolatok Kar

Témavezető:

Róna Dániel Ottó

Egyetemi tanársegéd, BCE TK

A gazdasági szavazás Magyarországon 2014–2018

A gazdasági szavazás teóriája az elszámoltatás elmélet keretein belül vizsgálja a szavazói magatartást. Az elmélet előfeltevése, hogy a választók a jobb gazdasági körülmények között jutalmazták, míg recesszió és válságok idején büntetik a mindenkori hivatalban lévő kormányt. Az elmélet szerint ezt azért teszik, mert a széleskörű objektív informálódás költséges és nehezen tudják megítélni az egyes kormányok tényleges teljesítményét, míg az általános gazdasági jólét megítélésére már képesek, és azon keresztül értékelik az inkumbens kormányok teljesítményét. Az elmélet normatív hozadéka pedig, hogy a politikusok ezt felismerve anticipálják a választók elvárásait (az ún. Friedrich törvény), és megpróbálják a választók gazdasági jólétét kiszolgálni. Az elszámoltatáselmélet elsősorban egy top-down mechanizmusként tekint a politikára, ahol a választók egy utólagos kontrollt gyakorolnak a politikusok felett, míg a vezetők proaktív cselekvéssel irányítják a politikai folyamatot. A dolgozat azokra a kérdésekre keresi a választ, hogy mennyire magyarázza a pártválasztást a gazdaságról alkotott vélemény? Hogyan változott ez a magyarázóerő 2014 és 2018 között, illetve az azt megelőző szocialista kormányok időszakához képest? Az egyes szempontok, mint a visszatekintő – előre tekintő vagy a társadalom – saját pénztárca szemszögű megítélések közül, melyik rendelkezik a legnagyobb magyarázóerővel? A társadalmon belüli csoportok között mennyire heterogén a jelenség megoszlása? Illetve, hogy a reálkeresetek változása milyen szerepet játszik a választások kimenetelével kapcsolatban? A kutatási kérdések megválaszolására közvélemény kutatások adatain keresztül egy empirikus kutatást végeztem. A kutatás azt találta, hogy a gazdasági szavazás jelensége növekedett az MSZP-SZDSZ kormányzás időszakához képest, amely magyarázható a Fidesz-KDNP „felelősségi egyértelműségével”, ami a kétharmados alkotmányozó többségükből, és az egységes kommunikációjukból ered. A vizsgált szempontok szerint az ország gazdaságáról visszatekintően értékelő vélemény volt a legerősebb. A rendszerváltás óta pedig a reálkeresetek változása az egyes ciklusok során nagy összefüggést mutat a kormánypártok választási eredményeivel. A dolgozat korlátja, hogy a változók közötti endogenitási probléma csak részlegesen oldható fel. A dolgozat fő érvelése pedig, hogy a Fidesz-KDNP kormányok sikere és a gazdaság sikere közötti összefüggés, megfontolásra ad okot minden egyéb politikai aspektus vizsgálata esetében.

PLESZ BENDEGÚZ

Politikatudomány

MA, 2. félév

Budapesti Corvinus Egyetem

Társadalomtudományi TDK

Témavezető:

Dúró József

Egyetemi Ajunktus, BCE TK

Kormánykoalíciók játékelméleti modellezése és a kormányzati stabilitás összefüggései a V4 országokban

A kormányzati stabilitás témakörében kiterjedt irodalma van annak a megközelítésnek, ami a domináns és a központi pártok szerepét vizsgálja. A domináns és központi pártok elméletében a kutatók játékelméletet használnak a koalíciók tartósságának magyarázására, amely a koalíciós elméletek között hivatal- és programorientált. A kormányzati stabilitás fogalmát a szakirodalom általában a kabinetek fennállásának időtartalmában vizsgálja, ahogy a jelen kutatás is teszi, de az eredményeket Lijphart (1984) megközelítésének tükrében, mint a végrehajtói dominanciájaként értelmezem, a törvényhozói fölött, nem pedig rezsim stabilitás vagy hatékonyságként. A vizsgálat tárgya a V4 országok az EU-s csatlakozások utáni időszakban. Milyen karakterisztikái vannak a tartós kabineteknek a V4 országokban, milyen független változók hatnak általánosságban a kabinettartósságra, és van-e jelentősége az exogén sokkoknak (Pl.: gazdasági válság)?

Az vizsgálatok után azt találtam, hogy az egy párti többséggel rendelkező kormányoknak a leg-könnyebb fenntartani a politikai egyensúlyt. A minimum győztes felállás a játékelméleti elképzeléssel összhangban a legtartósabb koalíciós fellálás. A régiós kisebbségi kormányok pedig hasonlóan a nyugati társaikhoz sokkal rövidebb hivatali idővel számolhatnak. Az elemzés megmutatta, hogy mind a domináns pártok, mind az ideológiai szempontból központi pártok fontos szerepet játszanak a kormányalakítási folyamatokban. A domináns pártok mellett a központi pártok kulcsszerepe pedig arra utal, hogy a pártok nem pusztán hivatalorientáltak, hanem az ideológiai megfontolások is nagymértékben befolyásolják a V4 országok pártpolitikáját. A 2004 óta fennállt V4 kormányok kapcsán megfigyelhető, hogy azok a kormányok, ahol a koalíció rendelkezett a medián törvényhozói pozícióval, de a törvényhozás domináns pártja nem volt tagja annak, sokkal stabilabb volt, mint az a nyugat-európai rendszerekben tapasztalható. Az idősorosan vizsgálat során nem találtam növekvő vagy csökkenő trendet a hivatali időben, viszont a gazdasági válság idején sokkal rövidebb ideg álltak fenn az egyes kormányok, ami szintén összhangban van a nyugati parlamentáris rendszerekben tapasztaltakkal. A parlamentáris rendszerekben különösen fontos a végrehajtó hatalmak dominanciáját vizsgálni a törvényhozás felett, mert a különböző közpolitikai tervek megvalósítása, és végső soron maga a státusz quo fenntartása is attól függ, a dolgozat pedig ennek részletesebb megértéséhez kíván hozzájárulni.

POLGÁR LUCA CSENGE

Szociológia

BA, 6. félév

Pázmány Péter Katolikus Egyetem

Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar

Témavezető:

*Luxné Prehoda Anna
egyetemi adjunktus, PPKE BTK*

Elvándorlás és identitásörzés - (A rendszerváltás után Kaliforniába kivándorló magyarokkal készített narratív interjúk alapján.)

A Magyarországról való kivándorlás lehetőségei jelentősen megváltoztak a rendszerváltás hatására. A dolgozatban olyan kivándorlók szemszögéből ismerhetjük meg a rendszerváltás utáni elvándorlás jelenségét, akik a kilencvenes, illetve kétezres években hagyták el Magyarországot, és a San Francisco-i öbölterületre költöztek. A kutatás során három kutatási kérdésre kerestem a választ: mi motiválta az interjúalanyokat az elvándorlásra, hogyan viszonyultak a kulturális különbségekhez, valamint hogyan őrzik az interjúalanyok a nemzeti identitásukat? A kérdések megválaszolásához tizenkét narratív interjú anyagát használtam fel, amiket 2019 nyarán vettem fel. Az interjúalanyokat egy kaliforniai magyaroknak létrehozott levelezőlistán keresztül értem el, ám az interjúk többségét személyesen készítettük el. Az interjúalanyok már a végleges kivándorlás előtt is sokat utaztak, nyitottak voltak a külvilágra, szerettek volna idegennyelvet tanulni, tapasztalatot szerezni külföldön, nyugati életszínvonalon élni. A San Francisco-i öbölterület kiválasztásakor vagy valamilyen személyes ismeretség, vagy egy munkalehetőség segített meghozni a döntést. A San Francisco-i öbölterületen sokféle etnikum és kultúra él meg egymás mellett, így az interjúalanyoknak ezt a sokféleséget, és a hozzá társuló elfogadó szemléletmódot kellett megszokniuk. Pozitívan nyilatkoztak a környéken általános elfogadó értékrenddel és az emberek közvetlen, barátságos stílusával, valamint az amerikai munkakultúrával kapcsolatban, azonban úgy találták, hogy a Magyarországon megszokott normákhoz képest az emberek távolságtartóbbak Kaliforniában, nehezen tudnak mély kapcsolatot kialakítani az ottaniakkal.

Az interjúalanyok magyar identitásukat nagyrészt a személyes kapcsolataikon keresztül ápták. Ez egyaránt jelent a térségben szövődő ismeretéseket, barátságokat magyarokkal, részvételt az öbölkörnyéki magyar diaszpóra eseményein, de az otthoniakkal való kapcsolattartást is, egyrészt interneten keresztül, másrészt viszont a rendszeres hazalátogatások révén. Fontos az interjúalanyok számára a magyar nyelv használata, a magyar mesék, mondókák, szokások átadása gyermekeiknek.

PREZSMER BERNADETT

Szociológia

BA, 6. félév

Babeş-Bolyai Tudományegyetem

*Témavezető:
Veres Valér
egyetemi docens, RO BBTE*

Dohányzási szokások kialakulása a fiatalok körében, avagy milyen tényezők alakítják a dohányzásra való rátérés?

Romániában az aktív dohányzók száma 2011 és 2018 között jelentős növekedésen esett át: 26,8 százalékról 30,7 százalékra emelkedett. Ez a növekedés elsősorban a 15-24 éves korosztály körében volt kiemelkedő, melyet a szakirodalom kritikus időszakként jelöl meg a dohányzás szokássá válásában.

Dolgozatom fő fókuszában a 18 éves és ennél idősebb, már egyetemista korú fiatalság áll. Alapsokaságot azon magyar anyanyelvű dohányzó vagy dohányzást már próbáló fiatalok képezték, akik kolozsvári felsőoktatási intézményben tanulnak. Kvantitatív kutatási módszerekkel próbáltam megvizsgálni és felsorakoztatni azokat a legfőbb tényezőket, amelyek a dohányzásra való rátérést elősegítik és fenntartják a mintába bekerülő fiatalok körében. A téma szakirodalmát tekintve elmondhatjuk, hogy a dohányzásnak, mint tevékenységnek, két véglete van: a mindennapi, rendszeres dohányosok és az alkalmi, „social smoker”-ek. Ezen két csoport elkülönül egymástól egyrészt az elszívott szál cigaretták mennyisége, másrészt a dohányzás helyszíne, körülménye mentén. A kortárs csoport valamint a „legjobb barát effektus” nagymértékben meghatározza a fiatalok attitűdjét a szerfogyasztással szemben, ezen túl fontos szerepet játszanak az úgy nevezett rizikó és védő faktorok is. A faktorok között említhetjük elsősorban a kiegyensúlyozott családi háttérrel, az oktatási intézménnyel ápoltság jó viszonyt, de akár a fiatalkori depresszió, az alacsony önértékelés is kiemelkedő szerepet kaphat a dohányzás kialakulásának folyamatában. Ezen fő aspektusok mentén próbálom meg összefoglalni dolgozatom a kolozsvári fiatalok dohányzási szokásainak fő tényezőit.

PUSKÁS FANNI MÁRIA

Kereskedelem és marketing
BSc, 8. félév

Budapesti Corvinus Egyetem
Gazdálkodástudományi Kar

SZEBIK BORBÁLA

Szociológia
BA, 6. félév

Budapesti Corvinus Egyetem
Társadalomtudományi és Nemzetközi
Kapcsolatok Kar

*Témavezető:
Farkas Eszter
doktorjelölt, KEE*

“Én tényleg annyira gondolom magam magyarnak, mint cigánynak.”, avagy roma egyetemisták etnikai identitása

A dolgozat elsőgenerációs roma egyetemisták etnikai identitásának alakulását vizsgálja. A tanulmány hat félig strukturált interjú segítségével járja körül a témakört és támasztja alá a hipotéziseket, melyek a következők: (I) Az általunk megkérdezett roma származású egyetemistákban kettős identitás alakul ki, az asszimiláció kevésbé. (II) A megkérdezettek alapján a roma etnikum a konstruktivista etnikum elmélettel modellezhető a legjobban. (III) A roma származású egyetemisták etnikai identitásának alakulása modellezhető Breakwell identitás-folyamat elméletével, ami modell magyarázza számos mentálhigiénés tulajdonságukat. (IV) A roma szervezetek segítenek a pozitív etnikai identitáskép kialakításában, a roma etnikai identitás fenntartásában. A hipotézisek a dolgozatban beigazolódtak. A dolgozat számottevő szerepet játszik abban, hogy a roma egyetemisták etnikai identitás alakulását a mikro és makroszint kölcsönhatásának keretében jobban megérthessük. Továbbá fontos megállapításokat tesz a roma identitást érő fenyegetések és az ezek hatására létrejövő túlélési mechanizmusok kapcsolatáról, melyek nem megfelelő kezelése szorongást is okozhat. A dolgozat így hozzájárul a roma értelmiségiek pozitív identitásképének elősegítéséhez, mely hiánya számos pszichológiai és önértékelési zavar eredete a romák körében.

PUSZTAI GÁBOR

Kulturális és vizuális antropológia
MA, 9. félév

Miskolci Egyetem
Bölcsészettudományi Kar

*Témavezető:
Dr. Simon Zoltán
egyetemi adjunktus, ME BTK*

A nyolc Soros mítosz - A politikai mítosz jelensége és annak esettanulmánya a Soros-terven keresztül

Pusztai Gábor
Bölcsészettudományi Kar

Miskolci Egyetem
Konzulens: Dr. Simon Zoltán
egyetemi adjunktus

A nyolc Soros mítosz – A politikai mítosz jelensége és annak esettanulmánya a Soros-terven keresztül

The Hungarian Soros myth – Exploring and introducing the concept of political myth through the Soros-plan

Dolgozatom fő célja egy konkrét eseten keresztül, eddig a háttérben meghúzódó, ám annál érdekesebb jelenség online terepen történő vizsgálata és bemutatása. Ez a fogalom a szekuláris mítosz. A kommunikáció és média kutatók között már ismert az etnológiából átvett rítus fogalma, és ahol rítusok vannak, ott mítoszokat is érdemes keresni. Ám a politika kommunikációja esetében természetesen nem feltételezhetünk olyan direkt relációt a mítosz meglétével, mint például a kulturális antropológiában. Sőt, – mint ahogy az a dolgozatomban leírt Soros György személyének megjelenítése a médiában és a Soros-terv kapcsán kiviláglik – azt tapasztalhatjuk, hogy ahol határozottan beszélhetünk a jelenségről, ott is fordított a kapcsolat, azaz legelsők a rítusok előzik meg a mítoszt és csak utána fordul meg a formula. A magyar politika nyilvános kommunikációja már a 2000-es években szembesült az idő múlásával, a kommunikációs stratégiák megváltozásával. Már az MSZP-SZDSZ koalíció is elkezdte média rítusait és ezen a gyakorlaton a Fidesz-KDNP kormány sem változtatott (csak tanulva az elődei hibáiból, tovább fejlesztette.) A dolgozatomban tárgyalt eset azért alkalmas a téma bemutatására, mert a rendszerváltás óta, a jelenleg regnáló kormány volt az első, amely a problémák fragmentumait egy egybefüggő, ok-okozati vonalon mozgó nagy elbeszélésbe tematizálta a média rítusokon keresztül, ezáltal egy szekuláris mítoszt teremtve, aminek hatásai szemmel láthatók, jól mérhetőek a mai napig, és aminek megjelenése az ismeret horizontunkon segíthet új megvilágításban látni a politikai média rítusok természetét, szerepét és esetleges hatásait.

Természetesen a bemutatott eset kurrens mivolta és sokrétűsége, a vizsgálat szemléletmódjainak szerteágazó teoretikus hátere és színes fogalmi kerete miatt jelen dolgozatomban a téma valós mélységeinek feltárása komoly korlátokba ütközne, így csak a bemutatására vagyok kénytelen vállalkozni a maga mozaikszerűségében. Reményeim szerint a jövőben lesz lehetőségem mélyebb rétegek feltárására a jelenleg megírtak alapján.

RÁCZ MÁRK FERENC

szociológia

BA, 3. félév

Milton Friedman Egyetem

Témavezető:

Dr. Laki Ildikó

főiskolai docens, MILTON

Adalékok a debreceni Szociológia Tanszék történetéhez 1989-ig

Dolgozatomban, illetve előadásomban azt mutatom be, hogy milyen körülmények között alakult meg, illetve működött Debrecenben a Szociológia Tanszék 1989-ig. Egyrészt segítségül hívtam a korabeli egyetemi évkönyveket, másrészt áttekintettem a vonatkozó szakirodalmat is. Munkám célja az, hogy egy hiteles képet nyújtsak a Kádár-rendszer egyik olyan szeletéről, amely eddig nem került előtérbe, illetve egy sajátos szemszögből vizsgálom. Nevezetesen abból, hogy a kutatott egyetemi oktatási egység a Marxizmus-Leninizmus Tanszékcsoporthoz keretein belül alakult meg, amely nem vádolható rendszerellenes attitűddel. Ugyanakkor a szociológia – állásponton szerint – inkább rendelkezik társadalomkritikus tulajdonságokkal, amely ismeretében lehet érdekes, hogyan tudott boldogulni egy rendszerpárti közegben.

RÁKOS ANDRÁS DOMINIK

Nemzetközi tanulmányok
BA, 4. félév

Budapesti Corvinus Egyetem
Társadalomtudományi TDK

*Témavezető:
Szalai András
egyetemi adjunktus, ELTE TÁTK*

Klímaaktivizmus: az új közellenség? – Zöld mozgalmak a magyar kormányközeli sajtó szemszögéből

Az utóbbi években a klímaváltozás az európai és a magyar politikai közbeszéd központi kérdésévé vált. 2019 szeptemberének környezetvédelmi tüntetэшulláma nyomán az Orbán-adminisztráció a klímaaktivisták és Greta Thunberg személyének elhiteltelenítésébe kezdett. A tanulmány arra a kérdésre keresi a választ, hogy miként jellemezhetőek a kormány ellenségképző törekvései, illetve hogy amaz hogyan illeszti be a klímaaktivizmust a nemzetellenes „ők”-konceptiójába. A kutatás az ellenségképzés szakirodalmából és a koppenhágai iskola biztonságiasítás-elméletéből indul ki, majd a kormányközeli sajtó hat portáljának – 888, Magyar Nemzet, Mandiner, MTI, Origo, Pesti Srácok – cikkein, illetve a kormány mértékadó köztisztviselőinek hivatalos publikációin végez kvalitatív szövegelemzést. A dolgozat arra jut, hogy a kormányzati kommunikáció legfőbb – szervesen összekapcsolódó – elemei az éghajlatváltozás relativizálása, a felelősség áthárítása és az ún. „klímalobbyi” ellenségként való megképzése. A kormányzati narratíva szerint a klímalobbyi a fiatalokat a félelemkeltés eszközeivel manipulálja, hogy ezzel hatalomhoz jusson és elterelje a figyelmet a bevándorlás jelentette kihívásról. A klímalobbyi megegyeztethető a 2015-ös migrációs válság nyomán konstruált bevándorlás párti balliberális elittel, így a látszólag új ellenségkép integrálódik a Fidesz már meglévő biztonsági narratívájába. A tanulmány az első a szakirodalomban, amely a magyar kormány klímaaktivizmussal kapcsolatos kommunikációját az ellenségképzés és a biztonságiasítás szemüvegén keresztül szemléli. A dolgozat további kutatási irányként tekint az elemzett minta kiterjesztésére, az időbeli változások bővebb elemzésére és a kvantitatív módszerek beépítésére.

RIBAI KLAUDIA

Szociálpedagógia

BA, 5. félév

Apor Vilmos Katolikus Főiskola

Témavezető:

Dr. Csürkéné Dr. Mándi Nikoletta

Főiskolai tanár, AVKF

Önkéntesség Vác városában

Írásom célja: az önkéntes munkavégzéshez köthető konkrét kulcs-esemény felismerése, az önkéntesség háttérében álló motivációk feltérképezése és az önkéntes munkával elérni tervezett célok azonosítása.

Az önkéntesség fogalmi tisztázását követően először madártávlatból vizsgálom a jelenséget, a Központi Statisztikai Hivatal e tárgyban tett kutatásait mutatom be. Ezt követően dolgozatomban olyan események feltérképezésére törekszem, amelyek a váci lakosságot önkéntes munkára, összefogásra sarkallták. Hipotézisem alapján egy konkrét életesemény vagy események láncolata indítja el az embereket az önkéntesség felé.

Több megközelítés alapján feltérképezem az elméleti motivációs indokokat. Első körben a pszichológiai dimenziókat ültetem át az önkéntesség tárgykörébe, ezek a konformitás kérdése, az igazságos világba vetett hit, a kegyetlenség igazolása, illetve az internalizáció. Következő a szociális faktorok áttekintése, melyben vizsgálom az altruizmust, a Kempe-féle szocializációs mintázatokat, majd az elsődleges, másodlagos és harmadlagos szocializációs közegekből említek példákat, hogy bemutassam azt az utat, mely feltételezésem szerint az önkéntességhez vezet. Ezek mellett szerepet kapnak írásomban az egyéni tényezők, melyek alapján a pillanatnyi állapotra, az élethelyzetre és életkörülményekre térek ki, amik szintén alapvető kérdések önkéntesség esetén.

Végül bemutatom azt a 13 önkéntest, akikkel félig strukturált interjút vettem fel, mintavételelem célzott volt. Interjúalanyaimat tudatosan választottam ki, törekedve a az önkéntesség adta homogenitáson túl a minta ezen belüli heterogenitására is. Céлом volt ugyanis, hogy az önkéntesség mögött megbújó sokszínűség, a rengeteg színtér izgalmas variabilitása is megmutatkozzon írásomban.

A vizsgálat nem igazolta felvetésemet, arra jutottam, hogy az önkéntesség mögött nem egy konkrét motivációs indok, nem egy pozitív vagy negatív életesemény áll és nem is ezek befolyásolják, hogy milyen formában és meddig lesz önkéntes valaki. A célokat vizsgálva az derült ki, pillanatnyi megoldásokra fókuszálnak: örömet és boldogságot hoznak valaki életében. Összefoglalva az önkéntesség sokkal spontánabb, sokkal önszerveződőbb, és még annál is variábilisabb, mint valaha korábban feltételeztem.

RUDISCH FERENC MARTIN

kommunikáció- és médiatudomány

MA, 3. félév

Szegedi Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

Dunai Tamás

egyetemi tanársegéd, SZTE BTK

A nyilvánosság popularizálódása mint válság – Antizsurnalizmus és tömegsajtó-kritika a 19-20. század fordulóján

Jelen dolgozat a tömegsajtóhoz mint az első tömegmédiához való ellenséges viszonyulás forrásait, kontextusait, jellemző szempontjait vizsgálja (a szöveg második felében primer források segítségével). Javaslatokat ad a 19-20. század fordulóján a sajtó körüli diskurzust meghatározó antizsurnalizmus jelenségének értelmezéséhez; az azt körülvevő kontextuális körök felrajzolásával célja rámutatni arra, hogy a korszakban (főleg konzervatív körökben) jellemző sajtóellenesség az időszak társadalmi, kulturális átalakulásaival együtt érthető meg igazán. A dolgozat hipotézise lényegében Bajomi-Lázár Péter (2017) egyik szövegéből származik: a médiakutató azt feltételezi, egy új médium megjelenésének válságértelmezése talán nem is magáról a médiumról, hanem sokkal inkább a változásokról (pontosabban: a változásoktól való félelemről) szól. A különböző kontextuális körök (a médiumokhoz kapcsolt jelentések alakulástörténete, a médiumok és a társadalmi-kulturális átalakulások viszonya, a diskurzus fogalma, a nyilvánosság több hullámban történő popularizálódása a 19. század végén, a modernitás válságtapasztalata) után (azokkal összefüggésben) a politikai, ideológiai alapú antizsurnalizmust, valamint az irodalmi-esztétikai szempontokat érvényesítő tömegsajtó-kritikát a kor sajtójából származó szövegrészletekkel illusztrálom. Médiatörténeti megközelítésből kifolyólag az egyes sajtótermékek sajtótörténeti bemutatását csak éppenhogy érintem, szövegemben végig egyfajta interdiszciplináris szemléletet próbálok érvényesíteni, amely a kultúra-, a társadalom-, a nyilvánosság- vagy az újságírás-történet irányába egyaránt érdeklődik.

SAMU BENCE

Filmtudomány

MA, 3. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

Dr. Gelencsér Gábor
egyetemi docens, ELTE BTK

Sorozatgyilkos tematika a magyar filmben

Dolgozatomban a sorozatgyilkos tematika megjelenési okait vizsgálom a magyar filmben. Elsősorban a téma fő reprezentáló környezetével, Hollywooddal szemben mutatom be a magyar sorozatgyilkos filmek keletkezési körülményeinek kulturális, politikai, társadalmi és filmtörténeti különbségeit és hasonlóságait. A 2010-es évek közepétől jelentősen megszorodott az olyan alkotások száma, amelyek strukturálisan, karaktereikben, stílusjegyeikben, stratégiájukban, műfajukban vagy tematikájukban kapcsolódnak egyrészt a sorozatgyilkosság motívumához, másrészt részt vesznek a témával kapcsolatos nemzetközi trendekben. A magyar sorozatgyilkos filmek vizsgálatát az az ellentmondás indokolja, hogy filmtörténeti hagyomány nélkül, és a magyar társadalomban csekély számban felbukkanó sorozatgyilkosok ellenére a témában relatíve sok alkotás készült, viszonylag rövid idő lefolyása alatt. Ezek között találhatók mind kritikailag, mind a közönség szempontjából sikeres, nagy népszerűséget szerzett filmek is.

SANDRA ALEX BENJAMIN

nemzetközi tanulmányok

MA, 4. félév

Nemzeti Közszolgálati Egyetem

Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok

Kar

Témavezető:

*Dr. P. Szabó Sándor
egyetemi docens, NKE ÁNTK*

Kína nyugat-balkáni jelenléte

Dolgozatom témája Kína nyugat-balkáni jelenléte, amelyet a bipoláris világrend megszűnését követően mutatok be, azon belül részletesen ismertetem az ázsiai ország Szerbia és Montenegró korrelációját. A Balkánról a legtöbb átlagembernek "Európa puszkaporos hordója", titói Jugoszlávia vagy a délszláv-háború jutnak eszébe. Ugyanakkor kevesen tudják, hogy az etnikailag és kulturálisan sokszínű félsziget fontos szerepet töltött be a kontinens védelmében, valamint hidat képez Európa, Ázsia és Afrika között.

Az 1979-es "Reform és Nytisa" követően a több mint egymilliárd lakosú Kínai Népköztársaság dinamikus fejlődésen ment keresztül, és a 2000-es évek végére Japánt megelőzve az Egyesült Államok mellett a világ második legnagyobb gazdaságává nőtte ki magát, és vált Kelet-Ázsia katonai nagyhatalmává. Ahhoz, hogy Kína megtartsa nemzetközi pozícióját és csillapítsa energiaéhségét elindította az "Egy Övezet, Egy Út" kezdeményezést, amellyel új alapokra helyezné a nemzetközi kereskedelmet, illetve sok nyugati szereplő úgy tekint erre, mint Kína befolyásszerző eszköze.

A 1990-es évek politikai változásai során a Jugoszláv Föderáció véres háború után felbomlott, és a régió feletti ellenőrzés megszervezésében a jelenlévő hatalmak mellett (EU, Olaszország és Törökország) új szereplők jelentek meg: Kína és az USA.

A dolgozatom témáját négy nagyobb fejezetre osztottam, amelyben megvizsgálom, hogy Kína jelenléte mekkora kockázatot jelent a régióban érintett szereplők érdekeire, milyen előnyökkel jár, ha a két balkáni ország kizárólag a kínai kölcsönökre támaszkodik és feltételezhető-e, hogy a két állam Peking adósságsapda politikájába esik, valamint mekkora a valószínűsége annak, hogy egy helyi konfliktus kirobbantására kerül sor.

Kutatásaim alapján arra a következtetésre jutottam, hogy a szerb és a montenegrói kormányzat sikeres, és zavartalan fejlődésének egyetlen járható útja, ha az euroatlanti integráció mellett kötelezi el magát, ugyanakkor a korábbi délszláv-háború emlékei, és nagyhatalmi vetélkedések ez nagyban gátolják.

Összeségében elmondható, hogy a Nyugat-Balkán egy olyan többtényezős térség, amely kulcsszerepet fog betölteni a nemzetközi politikában és a kontinens biztonságának szavatolásában, amelyhez kell az európai vezetők mögöttes akarata is.

SÁRKÖZI BARBARA

kommunikáció- és médiatudomány MA

MA, 1. félév

Károli Gáspár Református Egyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

Korpics Márta

egyetemi docens, KRE BTK

Csoporton belüli kommunikáció egy vallási-ifjúsági közösségben

Jelen dolgozatban egy vallási-ifjúsági közösséget vizsgálok részletesen. Hipotézisem, hogy a közösségen belüli megfelelő kommunikáció pozitív hatással van a csoportműködésre és a csoporton belüli viszonyokra. Tanulmányomban először leírom a közösségfogalom különböző megnyilvánulásait, majd felvázolom Kárpátalja, és az általam vizsgált falu, Nagypalád népességének felekezeti megoszlását. Ezek után rátérek a vizsgált közösségre, leírom róla a lényeges információkat, majd a csoport alakulásának fázisait. Bemutatom a csoporton belül kialakult szimpátián alapuló kapcsolati hálókat, a közösségben megfigyelhető kommunikációt, és levonom a következtetéseket annak megfelelően, hogy milyen hatással van a csoportalakulásra.

A kutatáshoz készítettem interjúkat, kérdőívet és szociogramot, ezek mellett pedig résztvevő megfigyelést is alkalmaztam. A közösség leírásához és bemutatásához többféle tudományterület adatait, illetve módszertanát használtam. A szociológiai adatok a közösség társadalmi beágyazottságát mutatták meg, a pszichológiai kutatási módszer a közösségen lévő tagok közötti viszonyokat, a kommunikációs megközelítés a csoportdinamikát és a személyközi kommunikáció alakulásának leírásában segített. A többféle tudományterületi megközelítés miatt kutatásom multidiszciplinárisnak tekinthető.

A hipotézisem, miszerint a közösségen belüli kommunikáció alakulása pozitív hatással van a csoportalakulásra, beigazolódott. Ez abban nyilvánul meg, hogy a tagok és a vezető között a kezdetektől zökkenőmentes volt a kommunikáció, így hétről-hétre hatékony volt az együttműködés köztük. Ezáltal kialakultak a csoportnormák és a szerepek, mindenki tudja, hogy milyen helyet foglal el a csoporton belül, és tesz a csoport gördülékeny működéséért.

A gyerekek az érdekes, interaktív, játékos alkalmakra szívesen járnak. Ez a valahová való tartozás élményét nyújtja számukra, valamint egy bizonyos mértékű biztonságérzetet. A közösség tagjai bizalommal fordulnak a vezetőkhez is, és egymáshoz is. Olyan problémákra keresnek megoldást az alkalom keretein belül, melyet egyénenként nem feltétlenül vállalnának fel. Továbbá nagy tudásanyagot sajátíthatnak el, és egy olyan útmutatást kapnak, melyet az iskolában vagy a családban nem kap meg minden tag.

SCHMAL DÁVID FLÓRIÁN

Szabad bölcsészet

BA, 5. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

Olay Csaba

egyetemi tanár, ELTE BTK

Gondolkodás, kritika, genealógia. A kritika mozgása Friedrich Nietzsche és Michel Foucault filozófiájában

Nietzsche „Isten halott” mondásával nemcsak vallás- vagy morálkritikát fogalmaz meg, hanem a metafizikus gondolkodás fix pontját mozdítja ki privilegizált pozíciójából. Dolgozatom azt a kérdést veti fel, hogy hogyan tud működni egy decentralizált gondolkodás; hogyan tud működni az a kritika, melynek nincs külső pozíciója, melyen mint biztos talajon állva megítélné a jelenségeket. Olyan kritikáról van szó, mely nem az elfedett igazságokról igyekszik lefejtetni a ráakódott rétegeket, hanem épp ezeket az igazságokat mint örökkévalónak tekintett értékeket támadja meg. E kérdéseket Nietzsche és Foucault néhány jellegzetes gondolatán keresztül vizsgálom, s annak megmutatására vállalkozom, hogy kettejük e gondolatainak összevetéséből kibontható egy új típusú kritika; egy új típusú történelemszemlélet; egy új típusú gondolkodás vázlata.

Dolgozatom két nagyobb részből áll, az első részben Nietzsche kritikai attitűdjének néhány fontos vonását emelem ki. Ezek (1) az egység mögött rejlő sokaság és változás; (2) az igazságokban, értékekben, eszmékben működő erők s ezek dinamikája, játéka, harca; (3) az interpretáció primátusa, az alany egységének megbontása és a perspektivizmus; (4) aktív és reaktív erőtípusok, és a hatalom akarása; (5) a kritika mozgása és teremtő jellege. A második részben Foucault „genealógiai korszakának” legfontosabb gondolatait nietzschei inspirációjának aspektusából elemzem egyrészt (1) a Nietzsche, a genealógia és a történelem című szöveg közelebbi vizsgálatán, másrészt (2) Foucault hatalommal kapcsolatos legfontosabb gondolatainak összegyűjtésén keresztül.

Mindezekből egy olyan gondolkodás képe rajzolódik ki, mely a biztos tudás keresése helyett annak lebontására törekszik, az egység vagy totalitás helyett a sokaságot, szétszakítottságot; a jelen evidenciája vagy a teleológia folytonossága helyett a radikális történetiséget részesíti előnyben. A dolgozatban vázolt összevetés azt sugallja, hogy mindez nem jelenti a gondolkodás feladását, sokkal inkább annak felszabadítását: ha arra keressük a választ, hogy legfőbb értékeink vagy igazságaink mögött milyen akaratok működnek és hogyan jöttek létre történetileg, akkor talán új igazságok, új törvények, új lehetőségek válnak elgondolhatóvá számunkra. Nietzsche és Foucault itt javasolt összevetésének fényében az élet felett álló igazság lebontása életerőt, aktivitást, teremtést ígér.

SIDORINA EKATERINA

Kommunikáció és Médiatudomány
BA, 7. félév

Budapesti Metropolitan Egyetem
Üzleti, Kommunikációs és Turisztikai Kar

*Témavezető:
Dr. Rétfalvi Györgyi PhD,
főiskolai tanár, MET KMK*

A bizonytalanság digitális injekciója: A közösségi média hatása az oltási hezitenciára az Európai Unióban

This work is meant to bring the awareness of the issues caused by social media regarding anti-vaccination trends in European Union and encourage a closer monitoring of such content in order to battle vaccine hesitancy.

The main questions of this research were the following:

- 1) Do social media platforms have an effect on vaccination hesitancy in EU?
- 2) What are the possible solutions for the anti-vaccination issues?

Qualitative research of this work consists of the analysis of different European countries based on the pre-existing research and analysis of the Hungarian social media platforms. Italian YouTube studies show that anti-vaccination clips are more liked and shared. The analysis of Italian Twitter scene proves that the anti-vaccination community online can be very influential due to their build up.

Slovenian research concluded that the communicational and online activity of mothers grows proportionally to their concern level.

Video analysis focused on France has shown similar results.

In addition to that, my research focuses on the novel coronavirus vaccine hesitancy.

A study that concentrated on the representatives from 7 different European countries has shown that almost 74% would agree on the COVID-19 vaccine upon availability, around 19% were not sure, and approximately 7% would refuse.

Several Hungarian social media platforms, such as gyakorikerdesek.hu, Twitter and Instagram have been searched for the COVID-19 vaccination content.

Even though the study of Instagram and Twitter had shown rather positive dynamic, on gyakorikerdesek.hu the effects of negative influence of social media can be seen.

Primary quantitative research involved in this work is a questioner-based review of participants' knowledge on the "anti" or "pro"- vaccination propaganda on social media and the effect this information has made on them.

Additionally, the opinion of medical experts on the potential solutions to the vaccination hesitancy have been collected.

The results show that the majority of EU residents' representatives recognize the unreliability of the information on vaccination. The critical thinking of participants has allowed them to stay indifferent towards unprofessional opinions. People are more willing to turn to medical professionals and valid sources for the information.

Suggested solutions include more active engagement of the medical professionals on social media sites, active fact checking and clear communication of information regarding vaccination.

SIKLÓDI LEHEL

Film, Fotó, Média

BA, 4. félév

Babeş-Bolyai Tudományegyetem

Témavezető:

Bátori Anna

Egyetemi docens, RO BBTE

Idő és időtlenség problematikája a modern filmművészet tudományos-fantasztikus filmjeiben

Dolgozatomban a temporalitás problematikájának filmben való megnyilvánulási metódusait vizsgáltam, kiemelt szerepet tulajdonítva Andrej Tarkovszkij Sztalker, illetve Stanley Kubrick 2001: Űrodüsszeia című filmjeinek. Az említett alkotásokban a filmi idő sajátosságai után kutattam, miközben a modern filmművészet és idő összefüggéseinek pontosabb megközelítésére törekedtem. Ezen rendszerek beazonosítására értekezésemben felhasználtam Andrej Tarkovszkij A megörökített idő című munkáját, Sören Kierkegaard időértelmezését, illetve Gilles Deleuze Az idő-kép című tanulmányát.

SIMIC SZEBASZTIÁN

nemzetközi tanulmányok

BA, 8. félév

Szegedi Tudományegyetem

Állam- és Jogtudományi Kar

Témavezetők:

Dr. Kertészné Dr. Váradi Szilvia

adjunktus, SZTE ÁJK

Dr. Hárs András

tudományos segédmunkatárs, NKE ÁNTK

A védelmi felelősség: Egy ígéretes koncepció bemutatása

Amennyiben körülnézünk ma a világban, azt láthatjuk, hogy az alapvető emberi jogok egyre nehezebben kikényszeríthetőek. Vajon egy emberélet többet ér Líbiában, mint Ruandában? Tudományos kutatómunkám tárgya a védelmi felelősség (responsibility to protect, R2P) koncepciója, amelynek legfőbb célja, hogy felváltsa a rendkívül vitatott humanitárius intervenció elvét. A kutatás egyik legfőbb célkitűzése az volt, hogy részletesen feltárja az imént említett két fogalom közötti különbségeket. Kérdésként merül fel, hogy az államok beavatkozásuk során önzetlenül járnak-e el, vagy meghúzódik önös érdek is a háttérben. Továbbá fontosnak tartottam, hogy kitérjek kutatásomban a jogszerűség kérdésére, illetve a norma nemzetközi jogi alapjaira is. Emellett a dolgozatban két esettanulmány segítségével próbálom érzékeltetni a katonai erő alkalmazásának problémáit.

A kutatásom során a releváns nemzetközi szerződéseket, jelentéseket, valamint vonatkozó BT-határozatokat vizsgáltam meg, emellett forrásként szolgáltak szakkönyvek, tanulmányok, szaklapok és folyóiratok. A kutatás során ezt követően vontam le következtetéseket, elsősorban a dogmatikai módszer alkalmazásával, amelyet az induktív módszer tett teljessé.

A dolgozatomban arra a következtetésre jutottam, hogy az R2P az utóbbi pár évet tekintve egyre nagyobb figyelmet kapott, és napjainkban nem a harmadik pillérben foglalt katonai erő alkalmazására összpontosítanak, hanem a megelőzési elvre, amely a koncepció legfontosabb aspektusának tekinthető. Ezt az is alátámasztja, hogy a líbiai beavatkozás következtében az ENSZ Biztonsági Tanácsa nagyobb hajlandóságot mutatott, hogy a koncepcióra hivatkozzon, mint korábban. Az államok intervenciója során általában fellelhető önös érdek is, a jogszerűség kérdése pedig a Biztonsági Tanács állandó tagjainak vétőjogának alkalmazásától függ. A dolgozatomban megállapítottam azt is, hogy a koncepció nem megváltoztatni akarja a nemzetközi jogot, hanem a jelenlegi keretek között kíván létrehozni egy olyan működő mechanizmust, amely egyszer és mindenkorra véget vethet a szuverén államok által elkövetett atrocitásoknak.

SIMON DÁNIEL

Műszaki menedzser

BSc, 6. félév

Óbudai Egyetem

Keleti Károly Gazdasági Kar

Témavezető:

*Gombaszögi Ildikó
mestertanár, OE KGK*

REJTETT SZERENCSEJÁTÉK FÜGGŐSÉG AZ ONLINE VIDEÓJÁTÉKOKBAN

A számítógépek széleskörű megjelenésével és az internet térhódításával párhuzamosan megjelentek az egyre nagyobb játékos bázisnak örvendő számítógépes és online játékok is. Idővel a kis játékfejlesztő csapatokat nagy multinacionális vállalatok fogták össze, amelyek a játékosok és a fejlesztők igényeit félresöpörve a lehető legnagyobb profit elérésében érdekeltek. Ennek hatására egyre agresszívabb értékesítési technikákat alkalmazva jelentek meg a játékokban a szerencsejátékok első jelei, a játékosok kimondottan úgy fizethetik be valós pénzüket a játékba, hogy nem tudják vásárlásuk pontos kimenetelét előre.

A századforduló után születő Alpha generáció ebbe a világba csöppen bele, az életet nem tudják elképzelni okos telefonok és számítógépek nélkül. Jelentős részük számos órát tölt naponta videójátékokkal, és online chatelve barátaikkal. Felmerül a kérdés, hogy a játékokban az újonnan megtalálható szerencsejáték mechanizmusok, vajon okozhatnak-e ugyan olyan függőséget, mint a szerencsejáték klasszikus formái? Amennyiben igen, a szerencsejáték ezen formája miért nincs semmilyen formában korlátozva, jogilag szabályozva? Vajon a videójátékok lehetnek a felelősek, hogy sok év elteltével Nagy-Britániában ismét emelkedésnek indult a szerencsejáték problémákkal küzdők száma?

Secunder kutatásom keretein belül angol nyelvű forrásokra támaszkodva (a hazai források minimális száma miatt) vizsgálom a kiadó nagyvállalatok bevételszerzési stratégiáit, valamint a szerencsejáték mechanizmusok megjelenésének kezdeteit a videójátékokban, majd ezt követően annak esetleges hatásait kiskorú gyermekekre. Feltárom az egyes országok kormányainak és közösségeinek reakcióit, illetve az ezzel járó törvénymódosításokat. Primer kutatásomban a kérdőívemet több mint 1100 kitöltő válasza alapján elemzem. A saját kvantitatív kutatásom középpontjában a gyermekek online játék- és költsékezési szokásai állnak. Mind a játékosok, mind a gondviselők szempontjából vizsgálom azok tájékozottságát az online világban a gyermekekre leselkedő veszélyekkel kapcsolatban, illetve felmérem a szülő és gyermek közötti kommunikációt a témakörben.

Dolgozatom célja, hogy pontos képet kapjunk a magyar szülők tájékozottságáról, valamint a kutatásom eredményeire hivatkozva, felkelteni a figyelmüket a gyermekeikre esetlegesen negatív hatással levő, online játékokban található szerencsejáték mechanizmusokkal kapcsolatban.

SIMON TAMÁS

Jogász
Osztatlan, 9. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Állam- és Jogtudományi Kar

*Témavezető:
Dr. Somssich Réka
egyetemi tanár, ELTE ÁJK*

A jogállamisághoz kapcsolódó pénzügyi szankciók kialakítása az Európai Unió jogában

Az elmúlt években folyamatosan napirenden van a jogállamiság témája az Európai Unióban. A megindult jogállamisági eljárásokkal egyidőben felmerült az az elképzelés, hogy a tagállamok uniós forrásokkal való rendelkezése a jogállamiság elveinek betartásához kötődjön. Az Európai Bizottság ezért 2018-ban benyújtotta rendeletjavaslatát, amely a tagállamokban a jogállamiság terén fennálló általános hiányosságoktól védené meg az Unió új, többéves pénzügyi keretét. Az új eszköz számos pénzügyi szankció alkalmazását tenné lehetővé azon tagállamok esetében, amelyek – a Bizottság értékelése szerint – nem teljesítik a jogállamiság bizonyos elveit. A tanulmány témáját jelentő eszköz természetesen heves politikai visszhangot váltott ki az Unióban, ennek ellenére tanulmány a kérdéskört politikai vetületeitől megfosztva, jogi nézőpontból mutatja be.

A tanulmány bemutatja a rendeletjavaslat megszületéséhez vezető utat, és részletes elemzésnek veti alá az abban foglalt eljárásrendet. Elemzi a tervezett eszköz alapító szerződésekhez való viszonyát, és annak jogalapját vizsgálva kitér a jogszerűség kérdésére is. Rámutat, hogy a rendeletjavaslat eredeti formája milyen hiányosságokkal küszködött, bemutatja azt a folyamatot, amely alapján a rendelet végül a jogszerűség irányába mozdult el. A tanulmány igyekszik megvizsgálni a létrehozandó eszköz valódi célját: vajon a tagállami jogállamisági deficitok szankcionálása, vagy az Unió pénzügyi érdekeinek védelme áll az eszköz középpontjában. A Tanács Jogi Szolgálatának véleménye szerint ugyanis nincsen lehetőség arra, hogy az EUSZ 7. cikkét megkerülve, a másodlagos jog szintjén létrejöjjön egy új, a jogállamiság érvényesülését vizsgáló eljárás. A tanulmány azonban rámutat arra, hogy amennyiben általános jogállamisági hiányosságok helyett konkrét, az Unió pénzügyi érdekeit közvetlenül veszélyeztető problémák fennálltát szankcionálná az eljárásrend, úgy az a jogszerűség kereti között maradhatna, elkerülve az alapító szerződéseknek való ellentmondást. Kiemelendő, hogy a tanulmány az általa vizsgált jogalkotás folyamatában íródott, ezen helyzet dinamikáját kihasználva mutat rá azokra a főbb módosításokra, amelyek bekövetkeztek a rendelet megszavazásáig.

A tanulmány végül a jövőbe való kitekintéssel zárja a rendelet elemzését, amelynek elfogadására éppen a tanulmány kéziratának lezárása napjaiban került sor. A tanulmány ezáltal témájában a legelső közé tartozik a magyar nyelvű szakirodalomban.

SÓGOR ZSUZSANNA

Kommunikáció- és médiatudomány
BA, 6. félév

Károli Gáspár Református Egyetem
Bölcsészettudományi Kar

*Témavezető:
Korpics Márta
egyetemi docens, KRE BTK*

"Vagy velünk vagy, vagy elmész." Csoportdinamikai folyamatok vizsgálata A hullám és a Legyek ura című filmekben

Dolgozatomban a csoportdinamika néhány alapelvének reprezentációját vizsgálom A hullám és A legyek ura című filmekben.

Először általános szinten ismertetem a csoportdinamikából ismert alapokat, amikre a filmelemzést építem.

Az elemzés során kitérek a Tuckman-modell által felvázolt csoport életszakaszainak filmes cselekményben történő megjelenésére. Ennek során vizsgálom a megalakulás, a viharzás, a normaképzés, a teljesítés és az átalakulás szakaszát.

Dolgozatomban a vezéregyéniségekre is figyelmet fordítok. Kitérek a vezetők személyiségének, szerepének és vezetési stílusainak bemutatására. Részletesen megvizsgálom A hullám és A legyek ura vezető személyiségeit - Reiner Wengert, Ralphot, Röfit és Jack-et -, módszereiket és hatékonyságukat.

Végül pedig további kutatási lehetőségeket vetek fel az általam érintett témakörben.

SOLYMOS MÓNICA BERNADETT

Szociálpedagógia

BA, 3. félév

Apor Vilmos Katolikus Főiskola

Témavezető:

Dr. Csürkéné Dr. Mándi Nikoletta

Főiskolai tanár, AVKF

IDŐSKORI AKTIVITÁS HÁTTERÉBEN AZONOSÍTHATÓ MOTIVÁCIÓK

Kutatásom célja: a 65-ik életévüket betöltött személyek motivációjának kutatása a hobbitevékenységek tekintetében, valamint az időskori elmagányosodás problémájának előtérbe helyezése.

Kutatói kérdéseim:

1. Mi motiválja az időskorú embereket az aktivitásra? Milyen racionális és irracionális összetevők állnak a háttérben - a társadalmi, a lélektani, a külső-belső elvárások, és egyéb motivációk tekintetében.

2. Az aktív időskorúak szociokulturális, szocioökonómiai háttere, illetve szűkebb családi környezete miként befolyásolja az idős ember döntéseit, illetve van-e hatásuk rá?

Kutatásomhoz saját készítésű, primer, önkitöltős kérdőívet használtam, word és online formában elérhető felületeken. Idősfoglalkozások látogatásával, interneten fellelhető idősfoglalkozások e-mailben való megkeresésével kezdtem a felmérést, majd a hólabda módszer is a kutatási folyamat részévé vált.

Vizsgálódásom időintervalluma 2019 novemberétől 2020 nyaráig tartott. A 400 db beérkezett, kritériumoknak megfelelő kérdőívet, a számos nyitott kérdés miatt egyesével, manuálisan értékeltem ki, százalékos és empirikus formában is elemezve őket.

Kutatásom révén az alábbi eredményekre jutottam: a válaszok összevetése alapján kiderült, hogy a testi-, lelki-, mentális egészségmegőrzés, a független, de szeparációtól mentes életvitel, és a reintegráció olyan alapmotivációk, melyek a válaszadók mindegyikét jellemzik, azonban az indíttatások sorrendjét tekintve kis mértékű eltérést mutatnak egymáshoz képest.

A megkérdezettek nagyobb részénél a hozzátartozók örülnek az idős személy aktív életvitelének. Életmódjukból következően fizikai, szellemi teljesítőképességük lassabban romlik, minek következtében nem kerülnek kiszolgáltatott élethelyzetekbe. Az önellátó korosodó személy családja ez által tehermentesítve van, mert nem szorul ellátásra rokonuk, valamint a társadalom egészségügyi és szociális ellátórendszerét sem terhelik ezek az idős személyek.

Kutatásomból látható, hogy vannak megvalósított, jó programok, oktatások számukra, de ezek országos szintű eloszlása, elérhetősége egyenetlen. A hobbitevékenységekről készült lista használható ötletbázis lehet idősfoglalkozások megszervezéséhez, kivitelezéséhez.

STADINGER JOHANNA HELÉNA

Szociológia

BA, 5. félév

Debreceni Egyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

*Dr. habil. Czibere Ibolya
egyetemi docens, DE BTK*

A szülői kontroll megjelenése a posztadoleszcens korszakban a fiatal felnőttek szempontjából.

Dolgozatomban a posztadoleszcens korban lévő fiatalok leválást vizsgálom. Vizsgálatomat a Vaskovics László által megfogalmazott leválási dimenziók alapozták meg. Így a család értelmezési keretének bemutatásán kívül törekedtem arra, hogy a durekheim-i norma és értékrendszer változásával megalapozott modernizáció hatásait is bemutassam, melyek részben hozzájárultak a posztadoleszcencia megjelenéséhez (mely értelmezhető a kamaszkor kitolódásaként, vagy akár önálló életszakaszként). Két (dolgozatom szempontjából releváns) korábbi kutatással egészítem ki elméleti keretemet, melyek eredményeit is ismertetem. Ezen kívül bemutatom Ivan Nye és Travis Hirschi kontrollmechanizmus kategóriáit, melyek a kriminológiai kontrollelméletek kulcstényezői. Ez utóbbira azért került sor, mert a posztadoleszcens korszak sajátosságaiban fellépő szülői viselkedés-mintázatokat mértem fel félig-strukturált interjúkkal. Így az elemzés eredményeiben megmutatkozik az alanyok szubjektív véleménye.

Dolgozatom második részében az interjúim eredményeit mutatom be az interjúvázlatot alkotó dimenziók alapján. Így kifejtem, hogy milyen mintázatok fedezhetők fel abban, hogy hogyan állnak hozzá a szülők fiatal felnőttkorú gyermekük felsőfokú tanulmányaihoz, milyen az alanyok lakhatási, munkavállalási körülménye. Továbbá azt is részletezem, hogy milyen nevelési stílust tapasztaltak az alanyok, milyen a jelenlegi kapcsolatuk szüleikkel, milyen szerepet töltenek be a közös döntéshozási folyamatban, illetve milyen a szülei hozzáállása önálló döntéseikhez. Végül kitérek arra is, hogy a szülők milyen mértékben és milyen módon befolyásolják a fiatal felnőttek önálló döntéshozatalát, illetve arra, hogy milyen gyermekkori és jelenlegi szülői kontrolláló eszközöket soroltak fel az alanyok az interjúk során.

Elemzésem második felében keresztmetszeti vizsgálatával tárom fel a mélyebb összefüggéseket a szülők és a fiatal felnőtt gyermekük között fennálló viszonyrendszerben. Az így megalkotott típusokkal kívánom bemutatni azt, hogy a Vaskovics László által felállított anyagi dimenziókon túl is lehetséges vizsgálni a fiatal felnőttek függését és azok leválásának hátráltató tényezőit.

Kulcsszavak: család, posztadoleszcencia, kontroll

STARK MÁRIA ILONA

Nemzetközi tanulmányok
BA, 5. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Társadalomtudományi Kar

*Témavezető:
Szálkai Kinga
egyetemi adjunktus, ELTE TÁTK*

Olvadó harcmező: Környezeti béketeremtés a Siachen-konfliktus megoldásaként

Dolgozatomban a Pakisztán és India közt fennálló Siachen-konfliktust környezeti megközelítésből, a környezeti béketeremtés elméleti keretében vizsgáltam. Ez a megközelítés eltér a konfliktus hagyományos elemzési perspektívájától, amely a térség geopolitikai adottságaira fókuszál, és amely alapján indokolható a befagyott konfliktus fennállása, ám annak feloldhatósága nem. Feltételeztem, hogy amennyiben a terület hó és jég formájában tárolt vízkészletét közösen kiaknázzható természeti erőforrásként értelmezzük, láthatóvá válik, hogy mindkét állam közös érdeke a környezet, és a vízkészlet megóvása, az államok közötti együttműködés.

Elsőként a konfliktus történelmi és klimatikus hátterét mutattam be, amely a konfliktus kialakulását, fennmaradását és a környezetre gyakorolt hatásait vázolta fel. A szakirodalmi összefoglalóban bemutattam a konfliktus értelmezését a tudományos diskurzusban, és összegeztem a Siachen-konfliktushoz köthető konfliktusmegoldási koncepciókat is. A környezeti béketeremtés elméleti keretét alkalmazva bemutattam a konfliktus feloldásának egy új irányát, amely a részes felek környezetvédelmi kooperációjára épül. Több kritikai megközelítést is felvázoltam, amelyek kétségbe vonhatják az elmélet gyakorlati megvalósulásának hatékonyságát, azonban nem cáfolják meg a hipotézisemet, mely szerint a környezeti béketeremtés elméleti keretében értelmezhető a Siachen-konfliktus.

Kutatásom legfőbb hozzáadott értéke, hogy új, kooperáció-orientált megközelítésben értelmezi a Siachen-konfliktust. A környezeti béketeremtés alapja egy olyan környezeti kihívás, amely mentén a konfliktusos csoportoknak (India és Pakisztán) közös érdekévé válik a kooperáció. Kutatásom során arra jutottam, hogy a környezeti degradáció csökkentése, és a vízkészletek megóvása olyan környezeti kihívások, amelyek a két állam közös érdekeként az együttműködés alapját képezhetik. A környezeti béketeremtés elméleti keretének alkalmazása a Siachen esetében új konfliktusmegoldási mechanizmusok használatát teszi lehetővé, amely új utat nyit a konfliktus feloldásában.

STUMP ÁRPÁD

Közgazdasági elemző
MSc, 2. félév

Budapesti Corvinus Egyetem
Társadalomtudományi és Nemzetközi
Kapcsolatok Kar

TÓTH KRISTÓF

Nemzetközi Gazdaság és Gazdálkodás
MSc, 2. félév

Budapesti Corvinus Egyetem
Társadalomtudományi és Nemzetközi
Kapcsolatok Kar

*Témavezető:
Pál Gábor
egyetemi docens, NKE ÁNTK*

Új oszloposodás

A dolgozat az európai politikában megfigyelhető változások egy lehetséges magyarázatát mutatja be az új oszloposodás jelenségén keresztül. Új oszloposodás alatt a törésvonalak értékek mentén történő elmélyülése, és a politika ezekhez a törésvonalakhoz való alkalmazkodása értendő. A dolgozat először a hagyományos törésvonal-elméleteket ismerteti, bemutatja az oszloposodás helyét ezekben az elméletekben, majd alkalmazza az új oszloposodás definícióját. Megjelenítésre kerül a digitális átalakulás szerepe a politikában, mint az új oszloposodás egyik kiváltó tényezője. Az új oszloposodás előképeként bemutatásra kerül az amerikai kulturális háború is. Ezt követően egy empirikus vizsgálat következik, az European Social Survey 2002-es és 2016-os eredményei kerülnek elemzésre, a vizsgálat a pártválasztás változása és az értékek szerepének kapcsolatát elemzi. Megállapítható, hogy a legtöbb vizsgált országban van releváns összefüggés a két tényező között. Ezek után a szerzők bemutatják azokat a jelenségeket, melyeket ez szerintük magyaráz: a bal- és jobboldali populista pártok megerősödését, a centrista baloldal visszaesését, a politikusok személyének felértékelődését, a zöld pártok felemelkedését. A dolgozat az új oszloposodást a pártrendszer-elméletek szempontjából is elemzi, mivel a jelenségnek a pártrendszereket átalakító hatása van. Külön fejezet foglalkozik a populizmus és az új oszloposodás kapcsolatával, a szerzők megítélése szerint a populizmus diskurzusának megfelelő kiegészítő eleme lehet az új oszloposodás keretrendszerében történő vizsgálódás. Végezetül az írás arra is rámutat, hogy az új oszloposodás modellje a politikai polarizációkról és az ideológiák választókra gyakorolt hatásairól szóló elméletekbe is jól beilleszthetők. Mivel a dolgozat fő hipotézise, a törésvonalak elmélyülése és annak pártválasztás! al való összefüggése beigazolódik, az írás jó kiindulópontként szolgálhat egyéb kutatásoknak, melyek az európai változásokat vizsgálják, pl. országspecifikusan.

SUHAJDA ATTILA

Egyházi/felekezeti közösség-szervező
BA, 3. félév

Országos Rabbiképző - Zsidó Egyetem

*Témavezető:
Vörös Kata
tanársegéd, OR-ZSE*

Öröklött előítéletek – sztereotípiák és hozzájuk kapcsolódó attitűdök családon belüli átadása

Dolgozatomban arra kerestem a választ, hogy a sztereotipizálás és az előítéletek családon belüli megjelenése során a szülők átadják-e ezeket a gyermeküknek. Dolgozatomban megírási formában az a kérdés motivált, hogy milyen kapcsolat van a szülők és gyermekeik előítéletessége, sztereotipizálása között, a sztereotípiák és a különböző csoportok irányába mutatott negatív attitűdök, illetve a velük szemben mutatott tolerancia generációk között átadódnak, öröklődnek-e?

Kutatásom során nem reprezentatív, több generációt átfogó kérdőíves felmérést végeztem, amelyben a kitöltők attitűdjeit vizsgáltam öt kiválasztott csoport iránt, majd az így kapott eredményeket a neveltetésükkel, illetve a nevelési gyakorlatukkal vettem össze.

Az eredményekből az látszik, hogy kapcsolat van a szülők és gyermekeik előítéletessége között. A csoportattitűdök neveléssel és neveltetéssel összevetése nyilvánvalóan mutatta mind a kirekesztő, mind a toleráns magatartás és gondolkodás generációk közötti átörökítését.

SUSZTA LAURA

Vallástudomány

MA, 4. félév

Károli Gáspár Református Egyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

Dr. habil Vassányi Miklós

habilitált egyetemi docens, KRE BTK

„Őslakosok és gyarmatosítók a kora újkorban: Az észak-kanadai eset. Vallásnéprajzi vizsgálat Samuel Hearne leírása alapján”

Samuel Hearne a 18. század második felének egyik legnagyobb észak-kanadai felfedezője. Útja nemcsak az amerikai kontinens újabb területeinek felfedezésével, hanem az északi őslakosok alaposabb megismerésével is járt. Útjával lezárult a Hudson-öböl és a Jeges tengert összekötő vízi-út mítosza, hiszen ő volt az első ember, aki gyalogosan megtette ezt a távolságot, és így bizonyította, hogy ez a víziút nem létezik. Műve a *Journeys from Prince of Wales's Fort in Hudson's Bay to the Northern Ocean in the years 1769, 1770, 1771, 1772 (1795)* – rövidebb és elterjedtebb címén: *Journey to the Northern Ocean* –, melyben hátra hagyta a felfedező a gondolatait és gyűjtéseinek eredményeit.

Hearne nemcsak felfedezésével, de írásával is maradandót alkotott. A közel négyéves utazásának megörökítése során vette a fáradságot, hogy ne csak a tájat és az útvonalat örökítse meg, hanem az őslakosok szokásait is, megpróbálva teljes képet alkotni az életükről, szokásaikról, hagyományaikról.

Ám tekintetbe véve a népcsoport iránti előítéletét, nem meglepő, ha ennyi adatgyűjtés után Samuel Hearne mégis arra a következtetésre jut, hogy a művében leggyakrabban megjelenő Denesűliné törzsnek „nincs vallása”. Állításához akkor is ragaszkodik, amikor külön fejezetet szentel e törzs szokásainak, ahol számtalan, általa „babonának” titulált szokást és eseményt, sőt történetet jegyez fel.

De vajon ez a következtetése megfelel-e az igazságnak? Az említett tradíciók vagy szertartások tényleg csak „babonák”? Nincs mögöttük olyan dimenzió, amely vallássá vagy hitrendszeré forrasztaná össze őket? Dolgozatomban ezekre a kérdésekre keresem a választ, hiszen véleményem szerint az általa lejegyzett jelenségek mitológiának, rituálénak, taburendszernek minősülnek, valamint azt vizsgálom, hogy pontosan hogyan és miként illeszthető be a vallás fogalmi keretei közé.

SÜLI SZABINA MERCÉDESZ

Nemzetközi tanulmányok

MA, 4. félév

Szegedi Tudományegyetem

Állam- és Jogtudományi Kar

Témavezető:

*Dr. habil. Révész Béla
egyetemi docens, SZTE ÁJK*

A ráhatás művészete/ 'infernalizmusa'

Arie W. Kruglanski, „A zárt gondolkodás pszichológiája” című munkájából tudjuk, hogy minden hiedelemrendszer két ellentétes, a tudáshoz, és megértéshez használt kognitív keretrendszer, valamint a valóság fenyegető aspektusaival szembeni védekezés iránti emberi igényekre épül. Ezen megállapítás azon felismerésből táplálkozik, miszerint az emberi természet általános jegyeként felmerülő bizonytalansággal szembeni intolerancia, valamint lezárás iránti igény feloldására a hétköznapi cselekvésben az automatikus, sztereotip gondolkodás, s magatartás tekinthető uralkodónak. Megfigyelhető továbbá, hogy a gyorsuló világ 'ingerdömpingjében' nő az egyszerűsített megoldások iránti általános vágyakozás. Ezzel kapcsolatban Robert Cialdini „Befolyásolás lélektana” című művében kifejti, hogy az emberi automatizmus tanult pszichológiai alapelvekre épül, mely kiszolgáltatottá tesz azokkal szemben, akik képesek a társadalmi reflexiók kiismerésére, és hatásainak tudatos kiaknázására.

Ezen logika mentén a meglévő társadalmi reflexiók uralásánál sokkal energiahatékonyabb, és nagyobb mozgásteret garantáló megoldásként merül fel az új pszichológiai kényszerválaszok bevezetésének opciója. Az indoktrinációként nevesített tudatformálás szubsztanciája az a haszonelvű, mögöttes szándékot kielégítő gyakorlat, mely során a kialakított alternatív valóságkonceptiót társadalmi meggyőződéssé szélesítik, mélyítik. Az Új Nemzeti Kiválósági Program által támogatott kutatómunkám ez utóbbi alternatíva vizsgálatára fókuszál, továbbá sorra kívánja venni a lelkünket uralni képes univerzális, és unikális pszichológiai tényezőket, valamint azok főbb törvényszerűségeit.

Jelen alkotómunka célja nem botránykeltés, dolgozatom az egyszeri ember lelkének, talán legsebezhetőbb szegmenseire, legféltebb titkaira, azok különféle egyéni és társas megnyilvánulásaira kíván fókuszálni, az önmeghaladás, valamint érzékenyítés célzatával. Politológus, valamint okleveles nemzetközi kapcsolatok szakértőként szerzett szakmai rálátásomat, tudásomat az ideai évtől pszichológiai stúdiumon kívánom szélesíteni, mélyíteni. Két féléven keresztül az MTA TK PTI CAP-kutatócsoport munkáját segítettem, 2018-ban az Országgyűlés Hivatalának ösztöndíjas gyakornoka voltam. Tudományos munkámat az Egyetem Pro Talentis arany minősítéssel honorálta, szülővárosom pedig ötödik alkalommal választott Bay-ösztöndíjas fiataljai közé az ideai évben.

SZABADOS BOGLÁRKA

Nemzetközi tanulmányok

MA, 3. félév

Nemzeti Közszerológati Egyetem

Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok

Kar

Témavezető:

*Dr. habil. Szente-Varga Mónika
egyetemi docens, NKE ÁNTK*

Venezuelai válság – Hugo Chávez elnökségétől napjainkig

Napjainkban a dél-amerikai kontinens egyik legnagyobb destabilizáló hatással bíró problémája a venezuelai válság. Az országot az elmúlt 6 évben súlyos gazdasági és humanitárius gondjok sújtják. Az infláció meghaladta az egy millió százalékot, a sorozatos áram-és vízkimaradások sem ritkák, illetve több, mint 3,7 millió állampolgár kényszerült elhagyni a hazáját. A valaha egyik leggazdagabb latin-amerikai ország az olaj világpiaci árának bedőlése óta ellátási problémákkal szenved, a korrupció pedig hatalmas méreteket öltött. Mindeközben egyre kétségbeesett lépésekre sarkallja a lakosságot, ezáltal nem ritkák a kormányellenes tüntetések, amelyeket erőszakos módon szorított vissza a vezető hatalom.

A dolgozat központi vezérvonala, hogy milyen események és intézkedések vezettek odáig, hogy Venezuela az összeomlás szélére kerüljön. Továbbá, hogy milyen gazdasági, társadalmi és politikai válság húzódik meg a háttérben.

Kulcsszavak: Latin-Amerika, Venezuela, gazdasági és humanitárius válság

SZABADOS NATÁLIA

Nemzetközi igazgatási
BA, 5. félév

Nemzeti Közszerológálati Egyetem
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok
Kar

Témavezető:
Dr. habil. Szente-Varga Mónika
egyetemi docens, NKE ÁNTK

A dél-amerikai őshonos nyelvek helyzete a 21. században

Jelen kutatásom témája, ahogyan a címben is olvasható, a napjainkban is beszélt indián nyelvek helyzete a dél-amerikai térségben. Dolgozatom felvezetéseként ismertetem azokat a tényezőket, melyek hozzájárultak ahhoz, hogy a vizsgált kérdéskör a XXI. században még inkább a fókuszba kerüljön. E célból megemlítem a belpolitikai, külpolitikai és nemzetközi aspektusokat is. Külön kitérek a dél-amerikai diktatúrák megszűnésének és a bennszülött szervezetek megalakulásának fontosságára, ezen felül ismertetem a nemzetközi szervezetek munkáját a veszélyeztetett nyelvek megőrzése érdekében. Ezután bemutatom név szerint a vizsgált nyelveket és főbb tulajdonságaikat, melyek a következők: a kecsua, az ajmara és a guaraní. A következő fejezetben a volt spanyol és portugál gyarmati országok alkotmányait elemzem nyelvi helyzetük szempontjából, melyek: Brazília, Bolívia, Ecuador, Kolumbia, Paraguay és Venezuela. A kutatás ezen fejezetében nem elemzem Argentínát, Chile-t és Uruguay-t, melyek etnikai szempontból „fehér országoknak” számítanak. Azonban a vizsgált államok esetében külön kitérek a kétnyelvű oktatási politikák bevezetésére és gyakorlatára azokban az országokban, ahol már megvalósították őket. Végül a napjainkban működő bennszülött nyelvezetű médiát és sajtóorgánumokat mutatom be, néhány létező kezdeményezés segítségével. Munkámat a kutatásból származó következtetéseimmel zárom.

SZABÓ ADRIENNE

közösségi és civil tanulmányok

MA, 1. félév

Szegedi Tudományegyetem

Juhász Gyula Pedagógusképző Kar

Témavezető:

Kiss Mária Rita

főiskolai docens, SZTE JGYPK

Az önkéntesség szerepe a roma fiatalok integrációjában

Magyarországon számtalan szervezet tesz erőfeszítéseket a roma integráció sikeréért. Ezen szervezetek nagy része önkénteseket alkalmaz, akik fáradhatatlanul dolgoznak a cél elérése érdekében. Feltehetjük magunknak a kérdést: mégis mi motivál arra egy állampolgárt, hogy önkéntesen, a szabadidejében segítsen egy többszörösen hátrányos helyzetű csoporton? Miért választják a magyar állampolgárok a társadalmi cselekvés ezen formáját más lehetőségek helyett? Dolgozatom a szociológia és a társadalomtudományok két területének, az önkéntességnek és a roma integrációnak a metszéspontján áll. Célom annak feltárása, hogy az önkéntesek munkája hogyan járul hozzá a kívánatos társadalmi cél eléréséhez, mi motiválja őket, milyen eszközrendszer áll a rendelkezésükre.

Kutatásom megkezdése előtt szakirodalmi másodelemzést végeztem, amely összehasonlítási alapként szolgált saját eredményeimhez. A szakirodalom alapján három hipotézist fogalmaztam meg, amelyeket igyekeztem igazolni kutatásom során. Önálló kvalitatív adatgyűjtésemben fókuszcsoportos interjúkat készítettem önkéntesekkel, akik roma fiatalokkal foglalkoznak főként tanodai foglalkozások keretében. Az alanyaimat hólabda módszer segítségével választottam ki.

Az eredmények elemzése során kategóriákba soroltam az önkéntesek motivációit, eszközeit, valamint értékeit is. Elmondható, hogy a kutatásomban résztvevő önkéntesek rendelkeznek új és régi típusú motivációkkal is. Tevékenységük túlmutat az oktatáson, támogatói és baráti szerepben is feltűnnek a fiatalok mellett. A szociális értékek mellett a közösségi értékek is kiemelten fontosak az önkéntesek számára. Kutatásom során olyan összefüggéseket tártam fel, amelyek ismerete segítheti a téma további, nagyobb mintás kutatását, és hosszútávon több önkéntes bevonását a roma integrációba.

SZABÓ BÁLINT

Nemzetközi tanulmányok
BA, 6. félév

Budapesti Corvinus Egyetem
Társadalomtudományi TDK

*Témavezető:
Pörzse Gábor
egyetemi magántanár, BCE TK*

A tudománydiplomácia mint a nemzetközi érdekérvényesítés napjaink egyik legmeghatározóbb „soft power” eszközének vizsgálata, ...

A tudománydiplomácia a nemzetközi érdekérvényesítés fontos külpolitikai eszközévé vált. Ennek hatására a tudományos közösség egyre nagyobb figyelmet szentel a tudománydiplomácia témájának, miközben a szereplők köre fokozatosan bővül és az országok cselekvési rendszerében is egyre változatosabb gyakorlatok jelennek meg. Meghatározó magyar nyelvű szakirodalom hiányában dolgozatom mégis újszerű, amikor a tudománydiplomácia mint a nemzetközi érdekérvényesítés napjaink egyik legmeghatározóbb „soft power” eszközének vizsgálatára törekszik. Ezért fontosnak tartom, hogy dolgozatom elsődleges céljaként jelöljem meg a tudománydiplomácia általános környezetének minél teljesebb körű ismertetését. Ehhez első lépésként elemző és értékelő áttekintést adok a tudománydiplomácia fogalmi fejlődéséről, a puha hatalomhoz való kapcsolatáról, valamint a tudomány és technológia nemzetközi kapcsolatokban betöltött szerepéről. Erre építve a téma új aspektusból történő elemzésével részletesen ábrázolom a területen kiemelt szerepet játszó szereplőket az általam felállított tudománydiplomáciai ökoszisztémában. Az általános környezet ismertetését követően pedig egy Magyarország központú esettanulmány keretében vizsgálom meg a magyar-izraeli együttműködések a korábbi megállapításaimra építkezve.

SZABÓ CSENGE KRISZTINA

Társadalmi Tanulmányok
BA, 6. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Társadalomtudományi Kar

*Témavezető:
Gerő Márton
egyetemi adjunktus, ELTE TÁTK*

**A TANULÁSI MOTIVÁCIÓK ÉS A TELJESÍTMÉNY ÖSSZEFÜGGÉSE A
BUDAPESTI GAZDASÁGI EGYETEM SZAKKOLLÉGISTÁINAK KÖRÉBEN**

A tanulási motiváció az életkor előrehaladtával csökken. A felsőoktatásban részt vevő hallgatók többségének csak külső motivációja van, vagy egyáltalán nincs motivációja. A Budapesti Gazdasági Egyetem mindhárom budapesti karán működik egy-egy szakkollégium. A jelentkezőknek be kell bizonyítaniuk, hogy a tanórán kívüli tevékenységekhez elég motiváltak, valamint képesek tudományosan gondolkodni és szakmai-tudományos eredményeket elérni. A minőségi színvonal magas szinten tartása érdekében fontos, hogy aktív tagjai legyenek, akik érdekelték a szervezet hatékony és zavartalan működésében. A kutatás fő célja a Budapesti Gazdasági Egyetem szakkollégistáinak különböző motivációinak feltárása. A dolgozat egy kérdőíves felmérésen alapul, amely az Academic Motivation Scale állításait tartalmazza. A felmérés a hallgatók társadalmi háttérével, csatlakozási motivációjukkal és tudományos tevékenységükkel kapcsolatos kérdéseket is tartalmaz. A tanulmány betekintést enged a hallgatók szervezeten belüli és kívüli tanulmányi teljesítményére, valamint intrinzik és extrinzik motivációiba.

A kérdőívre kapott válaszok elemzése alapján elmondható, hogy az egyetem mind a négy karának szakkollégiumában nagyobb a tagok átlagos belső, mint külső motivációja. A tagokat leginkább az motiválja, hogy úgy bővítsék szakmai tudásukat, hogy közben élvezzék magát a tanulási folyamatot is. Azok a tagok, akiket az átlagnál nagyobb belső motivációk ösztönöznek, gyakrabban vesznek részt közösségi programokon és belső kurzusokon, valamint jobb tanulmányi átlaggal rendelkeznek, mint azok, akiket az átlagnál kisebb mértékű belső motivációk hajtanak. Az olyan tevékenységekben való részvétel, mint a kutatások és a versenyek, amelyben nem csak szakkollégiumi tagok vehetnek részt nincs összefüggésben sem a szakkollégiumi tevékenységekkel kapcsolatos belső, sem az azzal kapcsolatos külső motivációkkal. A tagok számára a szervezetek legfontosabb értékei a szakmai ismeretek és kapcsolatok bővítésének, illetve a belső közösségi programokon való részvétel lehetősége. Ez a minta illeszkedik a szakkollégiumok célkitűzéseikhez, ami a kiemelkedő képességű hallgatók tehetséggondozása, és a szakmailag igényes értelmiség nevelése.

SZABÓ DÓRA MÁRIA

óvodapedagógus

BA, 3. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Tanító- és Óvóképző Kar

*Témavezető:
Déri András
tanársegéd, ELTE TÓK*

Női szerepek a Disney-mesékben

A dolgozatom témája a női szerepek a Disney-mesékben. A dolgozat első része bemutatja a kutatásom elméleti háttérét. Itt részletesen kifejtésre kerültek a nemi szerepek és nemi identitás, a gender, a nemi sztereotípiák, a feminizmusok és a női szerepek. Ezt követően a nemi szerepek a média, majd a gyerekirodalom szempontjából kerültek vizsgálatra. A dolgozat elméleti háttérét a női szerepek áttekintése a Disney hercegnős meséiben, és az eddig elért legfontosabb magyar és nemzetközi kutatási eredmények összefoglalása zárta. A dolgozat második felében kutatásom szerepel.

A kutatásom elvégzéséhez mérőeszközként a dokumentumelemzés szolgált. A vizsgált meséket célzottan, kvótás módszerrel válogattam. A Hófehérke és a hét törpét, a Hamupipóké, A kis hableányt, a Mulant, A hercegnő és a béka, az Aranyhaj és a nagy gubanc, a Merida, a bátor című meséket, valamint a Jégvarázst vizsgáltam meg.

Kutatási eredményként elmondható, hogy a hősnők többnyire a mesék plakátjain a középpontban láthatóak. A habitus szempontjából megállapítható, hogy a hercegnők társadalmi háttere és megjelenítésük között kis mértékű összefüggés van. A címszereplők körében nagyobb számban voltak a női szereplők. Aktív hősnők egyértelműen már az újabb Disney-mesékben szerepelnek, a korai mesék női főhőseit jellemzően egy herceg menti meg. Foglalkozásokat tekintve általános a hercegnői hivatás, de megjelennek férfias hobbik, mint például az íjászat. Jellemző a pozitív belső tulajdonságok használata, illetve a 'gyönyörű' és 'kedves' szavak nagy arányú alkalmazása. A Bechdel-teszt kritériumainak két mese nem felelt meg, A kis hableány és a Mulan. A női szerepeket tekintve Hófehérke és Hamupipóke karaktere egyértelműen besorolható a háziasszony nemi szerepébe, míg Tiana már a dolgozó nők közé tartozik pincérnői munkájával. A nemi szerepek változása is egyértelmű, hiszen látható, hogy a hősnők fokozatosan egyre aktívabbak, önállóbbak, függetlenebbek.

Ezek az eredmények segítséget nyújthatnak szülőknek, pedagógusoknak abban, hogy mely meséket érdemes látniuk a gyerekeknek, annak érdekében, hogy megfelelő képet kapjanak a női szerepekről.

A kutatás további irányait pedig abban látom, hogy ezeket a kutatási kérdéseket akár ki lehetne terjeszteni a Disney összes hercegnős meséjére és így egy még teljesebb képet kaphatnánk a mesékben megjelenő női szerepekről.

SZABÓ HUNOR

Nemzetközi kapcsolatok és európai
tanulmányok szak
BSc, 6. félév

Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem
Kolozsvári Kar

*Témavezető:
Dr. Szenkovics Dezső
adjunktus, RO EMTE KVK*

Az "Övezet és Út Kezdeményezés" (Belt and Road Initiative) geopolitikai és geoökonómiai hatásai az Európai Unióra és annak tagországaira

2013. szeptember 7-én Hszi Csin-ping a Kínai Népköztársaság elnöke, a kazahsztáni Nazarbajev Egyetemen tartott beszédében bejelentette az Új Selyemút (későbbi nevén: „Egy Övezet, Egy Út”) kezdeményezést. A kezdeményezés két fő részből áll: a Selyemút Gazdasági Övezet és a XXI. századi Tengeri Selyemút. A kínai külpolitika egyik legmeghatározóbb projektjéhez kezdetben 64 ország csatlakozott, ezzel belépve egy olyan kezdeményezésbe, amely 4,4 milliárd embert és a világ GDP-jének 40 százalékát magába foglaló gazdasági együttműködési övezetet hozna létre, lehetőséget adva a bekapcsolódó országok számára gazdaságuk, infrastruktúrájuk, kereskedelmük és a többi résztvevő tagország közti kapcsolat fejlesztésére. A projekt megvalósításában fontos szerep jut a kultúra, a kutatás és fejlesztés, valamint az oktatás területén történő együttműködésnek és a turizmus támogatásának is. A kínai stratégia három kontinens (Ázsia, Afrika, Európa) országait foglalja magába, és a csatlakozás nyílt meghívás alapján történik. Figyelembe kell vennünk azt, hogy a rendkívül nagy volumenű kezdeményezés mögött Kína külpolitikai és gazdaságpolitikai érdekei állnak, Kína nem titkolt szándéka ugyanis, hogy az elkövetkezendő években, évtizedekben utolérje, sőt mi több megelőzze az Amerikai Egyesült Államokat, a jelenlegi egypólusú világot átalakítva átvegye a vezető szerepet. Ezért is tartom rendkívül érdekes kutatási témának a kínai kezdeményezést, hisz egy teljesen új világszemléletet tár a világ elé.

Kutatásomban azt vizsgálom, hogy a kínai stratégia, milyen mértékben fogja meghatározni az Európai Uniót, illetve az uniós tagországok jövőjét, pozitív vagy negatív hatással lesz-e a kezdeményezéshez csatlakozott országok gazdaságára, netalán konfliktusokat is szülhet a jövőben. Kutatásom alapját egy kérdőív képezi, mely kitöltésére diplomáciai körökben dolgozókat, külpolitikai és külgazdasági elemzőket, kutatókat kértem fel. A kérdőívben arra keresek választ, hogy a megkérdezett szakemberek miként látják Kína jelenlegi gazdasági helyzetét globálisan, mi a véleményük a geopolitikai-geostratégiai kezdeményezésről, hogyan látják a jövőben az Európai Unió viszonyát Kínával, pozitív vagy negatív hatással lesz-e a kezdeményezés a csatlakozó országok gazdaságára, illetve a legérdekesebb kérdés, hogyan látják Kína helyzetét gazdasági, katonai és pénzügyi szempontból 2035-ben.

SZABÓ LILLA

Politológia
BA, 6. félév

Budapesti Corvinus Egyetem
Társadalomtudományi és Nemzetközi
Kapcsolatok Kar

*Témavezető:
Gallai Sándor
egyetemi docens, BCE TK*

Van-e gyógyír az elszálló gyógyszerkiadásokra? A gyógyszerkassza kiegyensúlyozását célzó kormányzati intézkedések Magyarországon 2002-2018 között

Dolgozatomban nyolc év szocialista és nyolc év fideszes kormányzás alatt vizsgálom a gyógyszerkassza egyensúlyának alakulását. Mindkét kormány alatt komoly problémát jelentett a kiadások drasztikus emelkedése (amely trend az új gyógyszerek kifejlesztésének és piacra vitelének magas költségeivel és az elöregedő társadalommal is szoros összefüggésben van), és a gyógyszerkassza súlyos hiánya. Nem véletlen, hogy a gyógyszerkassza nem tud lépést tartani az óriási gyógyszerköltségekkel – olyan gyorsasággal nőnek a gyógyszerárak és kiadások, amely ütemet az állami költségvetés szinte képtelen követni. Két különböző kormány, különböző megoldásokkal: az MSZP erre a problémára elsősorban a piaci szereplőkkel folytatott tárgyalásokkal és velük kötött megállapodással válaszolt, míg a Fidesz adminisztratív intézkedésekkel próbálta leküzdeni a forráshiányt. Céloom egyrészt annak vizsgálata, hogy milyen, a hiány leküzdését célzó intézkedések történtek és milyen szempontok vezettek/vezethettek az eltérő kormányzati fellépésekhez, másrészt azt is elemzem, hogy melyik megközelítés milyen eredménnyel járt. Mindehhez megvizsgálom a kormányok kiadáscsökkentésen túlmutató politikai szempontjait, továbbá a gyógyszerkassza bevételeinek és kiadásainak alakulását az adott időszakban. A feltett kérdésekre főként elsődleges forrásokból, pénzügyi beszámolókból, szakpolitikai szereplőkkel készített interjúkból és kormányzati megnyilvánulásokból vett adatok és információk alapján próbálok meg választ találni.

SZABÓ SÁNDOR

Politikatudományok

BA, 5. félév

Debreceni Egyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

Dr. Balogh László Levente

egyetemi docens, DE BTK

A tömegek metamorfózisai.

Dolgozatom a tömegek átalakulásával foglalkozik. Célom az volt, hogy felvázoljam, mit is értünk tömegben. Először is etimológiailag vizsgáltam a fogalmat, a tömeg meghatározása azonban nem merülhet ki csupán formai-mennyiségi szempontok mentén történő elemzésben. Ugyanis a tömeg nem egyszerűen az, amit vizsgálunk, hanem ahol és amikor vizsgálódunk. Az alaposabb fogalom meghatározás érdekében, megvizsgáltam, hogy adott tudományágak mit értenek tömeg alatt, mire helyezik a hangsúlyt. E három tudományág a: pszichológia, filozófia, politikafilozófia. A három tudományág pszichológiai aspektusát Gustave Le Bon, a filozófiai oldalát José Ortega y Gasset, és végül a politikafilozófiai oldalát Hannah Arendt képviseli. A vizsgálat eredményei, azt mutatják, hogy a különböző aspektusok alapvetően eltérően vélekednek a tömegről, de átfedések is megfigyelhetők.

Vizsgálódásaim során az motivált, hogy választ találjak arra, mit értünk tömegben a XXI. században. Arra a megállapításra jutottam, hogy ma a tömeget, illetve a tömegjelenségeket alapvetően a virtuális térben kell keresnünk, így jutottam el az online vagy virtuális tömeg fogalmához. Az online tömegekkel kapcsolatban három dologra helyeztem a hangsúlyt. Először is, arra kerestem a választ, hogy mikor is transzformálódtak át a „hagyományos” tömegek online tömeggé, mikortól beszélhetünk online tömegekről. Másodsor egy újabb fogalomelemzés révén arra akartam választ találni, hogy mi az online tömeg. Elemzésem eredménye az lett, hogy az online tömeg definíciójával kapcsolatban nem tudunk egy általánosan elfogadott meghatározást adni. Harmadszor, fontosnak tartottam megvizsgálni, hogy a valós és a virtuális tér között a tömeg számára lehetséges-e az átjárás. Meg tud-e jelenni, át tudja-e konvertálni magát a valós térbe is? A felvetést igazolás képpen, három példán keresztül próbáltam szemléltetni. A három esettanulmány nem más volt mint, az Öt Csillag Mozgalom, a Pegida, és végül a Milla. Mindhárom példa esetébe megállapítható, hogy az online tömegek képesek a valós és a virtuális tér között mozogni, cselekvésüket át tudják transzformálni az offline térbe is. Ugyanakkor fontos megjegyezni, hogy a virtuális tömegekkel kapcsolatban még rengeteg feltérképezetlen dolog áll előttünk.

SZABÓ ZOLTÁN LEVENTE

teológus-lelkész
Osztatlan, 9. félév

Károli Gáspár Református Egyetem
Hittudományi Kar

*Témavezető:
Dr. habil. Egeresi László Sándor
egyetemi docens, KRE HTK*

Minden földi ember útján: Halál, temetés és temetlenség az Ószövetségben

Meggyőződésünk szerint lelkészeknek, hittanoktatóknak saját munkaterületükön rendszeresen szembe kell nézniük azzal a kihívással, hogy erről a témáról prédikálniuk, tanítaniuk kell. Márpedig ez akkor tud igazán hatékonyan működni, ha nem csupán a letisztult végső formulákat ismerjük, hanem azok kialakulását, elemeit is. Az Ószövetség vonatkozó részei komoly bőséggel foglalkoznak a halállal, és ezek megismerése segítheti az előbb említett kész válaszok megértését, egyben megkönnyítheti az újabb és újabb nemzedékek számára a halál feldolgozását. Az ószövetségi példák egyszerre adják elénk mind a kulturális, gazdasági közegtől függő, mind az ezektől független, örök emberi gondolatokat.

Ehhez első lépésben a halál fogalmát, megjelenési formáit, az Ószövetség által használt szavakat vesszük sorra. A közel sem teljes áttekintés során azt kívánjuk bizonyítani, hogy a központi teológiai gondolat mellett – a halál a bűn büntetése – gyakorlatilag csak egy második attitűd rajzolódik ki, a halál természetes, emberi volta, annak ellenére, hogy határozottan érzékelhető a kor különböző szomszéd kultúráinak beszűrődése a Szentírás szövegébe. Annak eldöntésére, hogy az izraeli, ugariti, mezopotámiai és egyiptomi szövegek között számtalan esetben megtalálható hasonló szöveges megfogalmazások egymástól, vagy közös forrástól függenek, nem vállalkozunk. Ezt követően megnézzük a temetési formák, rítusok, helyek leírását, ahol azt állítjuk, hogy ebben a tekintetben sokkal inkább jelen van a környező hitvilágok kultusza, még akkor is, ha ezt is megpróbálta a feltételezett deuteronomiumi (a legújabb kutatásokban már felmerül egy későbbi, deuteronomiumi ihletettségű, egyes szerzőknél deuteronomisztikusként említett) redakció eltüntetni. Végül kiemelten vizsgáljuk azokat a bibliai történeteket, ahol a holttestet egyáltalán nem temették el, esetleg csak a test egy részét – jellemzően a fejet, illetve a csontokat – temették el, vagy a temetésre külső körülmények miatt csak bizonyos idő után kerülhetett sor. Ahol ez releváns, kitekintünk a környező népek hitvilágára, annak irodalmi, régészeti emlékeire is.

A dolgozat szerzői megállapítása, hogy amíg a halál természetes része az emberi életnek, addig Isten áldását mindig az áldást hordozó személy adja tovább élete végéhez közeledve, ám amikor felerősödik a teológiai elem, akkor ez a momentum eltűnik a szövegből, és a helyét az Istentől eredő, általános kiterjesztett áldás veszi át.

SZABÓ-FÁBIÁN KATALIN

Közösségi és civil tanulmányok
MA, 3. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Társadalomtudományi Kar

Témavezetők:
Farkas Zsombor
egyetemi adjunktus, ELTE TÁTK
Kocsis Péter Csaba
mesteroktató, DE GYGYK

RomainTEGRÁCIÓS telepFELSZÁMOLÁS. Komplex beavatkozások eredményei egy szegregált körülmények között élő cigány közösségben

Dolgozatomban egy szegregált körülmények között élő cigány közösség értékelését vizsgáltam egy komplex beavatkozásokat tartalmazó projektről, annak előidézett változásairól. Az elméleti keretek áttekintése során kitértem a cigányság, társadalmi kirekesztés és lakóhelyi szegregáció kérdéseire, valamint bemutattam a vizsgálat keretét adó romaintegrációs program történeti előzményeit és keretrendszerét szakirodalom felhasználásával. A kutatás körülményei között ismertettem a kutatás konkrét helyszínét, a projektet, valamint a kutatás folyamatát. Kutatásomat Pocsaj nagyközség legelmaradottabb településrészén, a településtől elszigetelt szegregátumban végeztem, ahol strukturált interjúk kerültek felvételre egy kérdőív segítségével.

Az elméleti keretek áttekintése után kutatási eredményeimet mutattam be egy romaintegrációs projekt félidei értékeléseként. A kutatás keretében feltárt, a kutatás időpontjáig elért projekteredményeket vizsgálva vontam le következtetéseket a közösségi beavatkozások eredményessége és a közösség életében bekövetkező változások tekintetében.

A kutatás eredményei rámutattak, hogy az ilyen típusú integrációs programok elsődleges célkitűzése több ágazat egyidejű fejlesztése, azonban az egyes részterületek fejlesztése már önmagában is elindítja az integrációs folyamatokat, kedvező hatással van a közösség és az egyén életére. A program eredményeként kialakuló aktívabb közösségi élet, a társas kapcsolatok bővülése egy cselekvővé váló közösség kialakulásának elindulását jelenti, és egyúttal felkészülés az integrált környezetbe történő beilleszkedésnek, beköltözésnek, mely a projekt egyik fontos célkitűzése.

SZADAI LEVENTE

Politikatudomány

MA, 4. félév

Budapesti Corvinus Egyetem

Társadalomtudományi TDK

Témavezető:

Kiss Viktor

vendégoktató, BCE TK

Forradalmi aszketizmus a klímamozgalomban

A forradalomelmélet számára az aszketizmus leggyakrabban egy forradalmi szubjektum létrehozását jelenti, amely a társadalmi mozgalom által vallott ideológián keresztül tekint a világra és a forradalom céljaival összhangban alakítja át a személyét. Az általam megfogalmazott elméleti kérdés, amelyre a dolgozat során megpróbálok választ adni, hogy értékelhető-e az utóbbi években felfutó klímamozgalom aszketizmusa egy olyan forradalomelméleti fordulatnak, amely szakítást jelent a forradalom hegemon developmentalista felfogásával, valamint a korábbi forradalmak és forradalomelméleti megközelítések csupán stratégiai jellegű aszketizmusával? A dolgozatban bemutatom ezen forradalomelméleti fordulat elméleti megalapozását, kontextusba helyezem az aszketizmus fogalmát Alain Badiou Szent Pál, az egyetemesség apostola című könyvének kritikai elemzésével, majd a klímamozgalom különböző szereplőinek és szervezeteinek bemutatásával illusztrálom az aszketikus fordulatnak a létét. A dolgozat során a forradalmak marxista megközelítését használom mint szükséges kompromisszumot annak érdekében, hogy a témát egy már létező diskurzusba helyezzem. A dolgozat következtetése az, hogy a mai klímamozgalom aszketizmusa nagy mozgalmi hozzájárulásként értelmezhető, a történelem forradalmaival szemben az aszketizmusa nem csupán stratégiai, hanem mint önálló politikai követelés jelenik meg, a kisebb környezetvédelmi szervezetek aszketizmusával szemben pedig nem csak az egyéni politikai cselekvés szintjén, hanem strukturális szinten is megjelenik és megkerülhetetlen szempontként állhat a jövőbeni forradalmak előtt.

SZÁNTHÓ ALEXANDRA TÍMEA

Jogász

Osztatlan, 9. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Állam- és Jogtudományi Kar

*Témavezető:
Dr. Erdős István
egyetemi adjunktus, ELTE ÁJK*

Felhasználói tudatosság az online térben

Pályamunkám során célul tűztem ki, hogy mind dogmatikai, mind jogi téren a hatályos szabályozásnak megfelelő áttekintést biztosítok az adatvédelem kialakulásának, korszakolásának, szociológiai háttérének bemutatása által. A technológiai fejlődésnek köszönhetően az adatfeldolgozás és az adatkezelés új szintre lépett napjainkban, emiatt kiemelkedően fontosnak tartom egy rugalmas, de teljeskörű szabályozás kialakítását. A hétköznapi ember a jogszabályokat, adatvédelmi tájékoztatókat nem olvassa el, nincs tisztában saját jogaival és kötelezettségeivel. Kutatásom során arra a következtetésre jutottam, fontos lenne már fiataloknál megtanulniuk a gyermekeknek az adatvédelemmel kapcsolatos legfontosabb szabályokat, számukra érthető, gyakorlatias oktatás keretében.

A társadalmi igények változásával és a technológia fejlődésével véleményem szerint az adatvédelem további újításokra és rugalmasabb szabályok kialakítására szorul. Fontosnak tartom összeegyeztetni az emberek igényeit a jogalkotó céljaival, annak érdekében, hogy olyan szabályozást lehessen kialakítani, mely bár átfogó jelleggel bír, mégsem összeférhetetlen az emberi kényelemmel, a technológiai újításokkal és a felgyorsult világgal.

Jelenleg a jogalkotás a technológia gyors fejlődésével nem tudja tartani a lépést, emiatt érezhetjük úgy, hogy a szabályozások olykor bonyolultak és félelmetesek. A jövőben úgy gondolom, főleg az adatvédelem terén szükségzerű lenne kialakítani a jog és az IT szektor szorosabb kapcsolatát, például azáltal, hogy a jogalkotói tevékenységbe informatikai szakképzettséggel rendelkező személyeket is bevonunk, ugyanis ez a terület fogja meghatározni leginkább a mindennapi életünket. Azáltal, hogy a jogi és az informatikai tudás egyesülne lehetőség nyílna egy olyan rugalmas szabályozás kialakítására, mely által nem éreznénk a jogterület szabályozását elavultnak és bonyolultnak.

SZAPLONCZAY EUFÉMIA

nemzetközi igazgatás

BA, 3. félév

Nemzeti Közszolgálati Egyetem

Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok

Kar

Témavezető:

*Dr. Zachar Péter Krisztián
egyetemi docens, NKE ÁNTK*

Magyarország és a Szentszék diplomáciai kapcsolata a megszakítástól az újratárgyalásig

Az önálló, szuverén állami lét következményeként Magyarország elsődlegesnek tartotta a 20. században nemzetközi kapcsolatainak kiépítését és széleskörű fenntartását. A Szentszék és modernkori Magyarország diplomáciai kapcsolatának rövid története szintén erre a századra tehető. Az első világháború után gyorsan kialakuló, majd a második világháború után - a politikai változások következtében - megszűnő, és az 1960-as évek során újra felvett kapcsolatok nem kevés megpróbáltatást hoztak mind a két fél számára. A történetben kiemelkedő szerepet játszott XXIII. János pápa, Agostino Casaroli bíboros, vatikáni államtitkár, Prantner József és természetesen Mindszenty József is, akik elszántsága eredményezte a két állam közötti diplomácia helyreállítását. A Szentszék és a Szovjetunió közötti értékrendbeli különbségek és a Hidegháború két főszereplője általi befolyásoltságuk mellett, a legfőbb problémát az jelentett, hogy az új magyar állami berendezkedés igyekezett a lehető legtöbb fórumon elhetetleníteni az egyházi élet működését. Megállapítható, hogy a kelet-nyugat ellentét fokozatos enyhülése és a két államban történő folyamatos személyi változások mindkét fél számára megfelelő alapot biztosítottak a nyitási szándékok megvalósítására. De vajon melyik fél engedett többet? Kiknek és milyen diplomáciai cselekednek köszönhető, hogy a tárgyalások sorozata megkezdődött, és vajon milyen történelmi események gyakoroltak hatást erre a relációra? Írásomban igyekszem végigvezetni az évszázad legfontosabb eseményeit, melyek jelentősen meghatározták ezt a kapcsolatot.

SZÁSZ ESZTER

Vallástudomány
MA, 3. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Bölcsészettudományi Kar

TÓTH TIBOR

Vallástudomány
MA, 1. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Bölcsészettudományi Kar

Témavezetők:
Dr. Déri Balázs
egyetemi tanár, ELTE BTK
Dr. Déri Balázs
egyetemi tanár, ELTE BTK

**A virtuális terepmunka létjogosultsága és korlátai a vallástudományi kutatásban.
Filmek az észak-amerikai anabaptista közösségekről**

Dolgozatunkban azt vizsgáltuk, hogy a világhálón könnyen hozzáférhető, a vallásgyakorlat valamely formáját megörökítő dokumentarista filmalkotások alkalmasak-e egy adott témában olyan információk megerősítésére, amelyek írásos formában részben vagy szinte egészben megtalálhatóak, illetve a szakirodalommal összevetve észlelhető-e a vallási alapon szerveződő közösségek életében bekövetkező bárminemű felületi vagy mélyre ható változás. Kutatásunk tárgyát három máig élő anabaptista irányzat – a hutteriták, az amisok és a mennoniták – a modern társadalomtól változó mértékben elszigetelődő vallási közösségeit bemutató filmjeinek vizsgálata képezte. Az általunk elérhető terjedelmes anyagból célzottan 2-2, illetve 3 filmet választottunk ki felekezetenként, illetve irányzatonként. Egyfelől e vallási hagyományait hűen ápoló közösségek vallásgyakorlatát igyekeztünk megismerni a filmekből, mintha külső megfigyelőként valódi terepmunkán vennénk részt, emellett, mivel az alkotók és a filmekben résztvevők szemszögéből nyertünk betekintést e közösségek életébe, igyekeztünk valamelyest feltérképezni a közvetített látásmód torzító hatásait. Ezért elemeztük magát a megfigyelőt és a narrációt is, kerestük a szereplők kiválasztásának lehetséges okait. A cél nem a végleges válaszok megtalálása volt, hanem egy olyan módszertani irány felvetése, illetve létjogosultságának vizsgálata, amely a társadalomban és a környezetünkben bekövetkező változásokra naprakészen igyekszik reagálni. Mivel a filmek elemzéséhez nem állt rendelkezésünkre konkrét módszertani paradigma, valamelyest szabadságot élveztünk a szempontok kijelölésében és a kivitelezésben. Amellett, hogy kiindulópontunkat a terepmunka már lefektetett módszertani sajátosságai képezték, gyakorlati példával kívántunk szolgálni abban, hogy olyan esetekben, amikor a személyes részvétel ellehetetlenül, milyen egyéb lehetőségeink adódhatnak a folyamatosan fejlődő technikai eszközök következetes és kreatív használatával a táguló virtuális térben. Konklúziónk az, hogy ez a gyakorlati irány semmiképp nem elvetendő, ám erős kritikai szemérettel és körültekintően kell vizsgálandni. Mialatt bevett módszertani gyakorlatok ismeretét mélyítettük el, e példával talán hozzájárultunk a jövőbe tekintő új kutatási paradigmák felállításához.

SZÉKELY ANNA

kulturális antropológia

BA, 6. félév

Babeş-Bolyai Tudományegyetem

Témavezető:

*Dr. Kocsis János Balázs
egyetemi docens, BCE TT*

**Elveszett participáció - a józsefvárosi városrehabilitációs programok érintettjei között
megvalósuló együttműködések elemzése**

A városok és városrészek eltérő fejlettségi szintjét a történelem megannyi eseménye alakítja, ezzel egyes területeket prosperitásra, másokat divergenciára írelve. A VIII. kerület Budapest olyan része, melyen a XX. század második felére igen láthatóvá váltak a történelem megpróbáltatásának nyomai. Több városrehabilitációs program is indult itt, köztük a szociális városrehabilitációnak tekinthető Magdolna-negyed Programok és a Magdolna–Orczy-negyed Program. A szociális városrehabilitációs programok esetén kiemelkedően nagy jelentőséggel bír az érintettek közötti kapcsolat és együttműködés minősége. A partnerség minőségi kialakítása Nyugat- és Kelet-Európában megvalósuló rehabilitációs programok esetén is számos kihívással jár. Ebből adódóan a kutatás arra a kérdésre keresi a választ, hogy milyen kihívásokat jelentett a szociális városrehabilitációba bevont szereplők közötti együttműködés, és az esetlegesen felmerülő problémák kihatással voltak-e programok eredményeire. A kutatás a bevont szereplőkkel folytatott interjúk által vizsgálja a kérdést arra az eredményre jutva, hogy az együttműködés valóban komoly nehézségeket jelentett, ez pedig a rehabilitációs programok megvalósulására is kihatással volt. A dolgozat konklúziója, hogy a kezdetben relatív független és autonóm Rév8 Zrt. a Magdolna-negyed Programok ütemeinek előrehaladtával fokozatosan elveszti autonómiáját a kerületi önkormányzattal szemben, ezzel pedig lényegesen lekorlátozódik a szakmai alapú városrehabilitáció lehetősége és politikai érdekek kerülnek előtérbe.

SZENCZI GÁBOR

Szociálpedagógia

BA, 7. félév

Apor Vilmos Katolikus Főiskola

Témavezető:

Dr. habil Tamáska Máté

Főiskolai tanár, AVKF

Tárgyak a gyerekszobában

A dolgozatban szereplő gyerekszoba kutatás előzménye egy 2019-es vizsgálat, amelyben főiskolai hallgatótársammal közösen az Illyés Gyula és Kozmutza Flóra által 1939-ben kiadott Lélek és kenyér című szociográfiában olvasható értékfelmérést ismételtük meg. Az ebből született Lélek és fánk című munkánkban leírt eredményeink legfontosabb tanulsága az volt, hogy a vizsgált gyerekek számára még mindig a család a legfőbb értékmérő. Ennek a kutatásnak a folytatásaként jelen dolgozatomban arra keresem a választ, vajon a 21. századi magyar viszonyok között, milyen tárgyak veszik körül a gyerekeket, miként formálják, értelmezik tárgyi környezetüket, miként hatnak rájuk tárgyaik.

A vizsgálatomban feltett kérdések összeállításakor nagyban támaszkodtam a Csíkszentmihályi Mihály és Eugene Halton Tárgyaink tükrében című művében leírt kutatás ember és tárgy kapcsolatát vizsgáló kérdéseire.

Felmérésemben 30 fő általános iskolás korú gyerek vett részt, akiknek a válaszai fele részben személyesen, strukturált interjú keretében, másik fele pedig online kérdőív formájában lett felvéve. A vizsgálatban főváros környéki középosztálybeli és szociálisan hátrányos helyzetű családok gyermekei vettek részt. Hozzájuk csatlakozott 7 fő lakásotthonban nevelkedő fiatal kérdőíveken küldve el válaszait. A vizsgálat fél évig tartott, 2020. júniusától ugyanezen év novemberéig.

A gyerekek többsége pozitív érzelmekről számolt be az otthonával kapcsolatban.

Tárgykulturájuk életkoruknak megfelelő, a digitális médiaeszközök kisiskolás korban még nem uralkodnak felettük, sokkal klasszikusabb dolgokban lelik örömeiket. Ugyanazt az élénkségét, világra való nyitottságot tapasztaltam, mint amit az ezt megelőző kutatás során is. Eredményeimben visszaigazolom a fentebb említett Csíkszentmihályi Mihály és Eugene Halton által leírt vizsgálat megállapítását, miszerint a gyerekek számára a testi- és érzelmi biztonság, illetve a szabadság a legpozitívabb értékek. Végezetül kiemelem a gyerekekkel való alapos feltáró beszélgetések fontosságát, melyekhez saját kérdéseimet is szívesen ajánlom minden szülő és szociálpedagógus számára. Ezek a kérdések segíthetnek a gyerekek tárgyi világán keresztül a gyermeki valóság minél alaposabb megismerésében.

SZERZŐ DORINA

Szociálpedagógia

MA, 3. félév

Eszterházy Károly Egyetem

Pedagógiai Kar

Témavezető:

Dr. Sebők Balázs

főiskolai docens, EKE PK

Élet a jászberényi szegregátumban - A Neszűrben élő családok élethelyzetének vizsgálata

2019 őszén fogalmazódott meg bennem a kutatásom témája, amikor megkezdtem tanulmányaimat szociálpedagógia mesterszakon. A kutatásom helyszíne adott volt, mert a Jászberényi Család- és Gyermejjóléti Központban dolgozom családsegítőként. Jászberény külterületi részén, a Neszűrben sok hátrányos helyzetű család él, akikkel rendszeres kapcsolatban vagyok a munkám okán.

Munkahelyi tapasztalataimnak köszönhetően érzékelem a Neszűrben élő családok problémáit, a külterületi élet nehézségeit, és az itt élők mindennapi megpróbáltatásait. A Neszűrben élő családok helyzete kb. 20 éve foglalkoztatja a városvezetést is, akik sok törekvést megvalósítottak annak érdekében, hogy a Neszűrben élő családok élethelyzete jobb legyen, viszont a sarkalatos kérdésekre még a mai napig nincs meg a megfelelő megoldás.

Kutatásom egyik fő pillérét a magyarországi szegregátumkutatások adják. Részletesen megismertem a fővárosi, nagyvárosi, és vidéki gettók történetét is, és kutatásom során igyekszem párhuzamot állítani a Neszűr és egyéb Magyarországon található szegregátum között. A dolgozatomban másik fő témája és aktualitása, feltérképezni a Neszűr területén élők adottságait, valamint feltárni a terület vonatkozásában tapasztalható legfőbb problémákat, és egy aktuális képet adni a jelenlegi körülményekről, annak érdekében, hogy az itt élő lakosság nehézségei ismertek lehessenek mindenki számára.

Kutatásom egy felderítő célú, társadalomtudományi kutatás. Az általam elkészített adatfelvétel egy keresztmetszeti vizsgálatnak tekinthető, mivel 2020. májustól 2020. júliusig, 3 hónapon keresztül történt az adatfelvétel. Az adatfelvételhez kvantitatív kutatási módszert alkalmaztam, egy kérdőívet készítettem, amelyet azokkal a felnőttekkel tölttettem ki, akik életvitelszerűen a Neszűr területén élnek.

Kutatásomra a szegregátumkutatás jellemző. A neszüri lakosság vonatkozásában a demográfiai adatokon túl részletesen vizsgáltam az itt élők iskolai végzettségét, jövedelmi helyzetét, a foglalkoztatottságot, a lakosság egészségi állapotát, a lakáshelyzetet, a szociális környezetet és a terület földrajzi elérhetőségét is.

A dolgozatomban longitudinálisan igyekszem bemutatni a Neszűr területének kialakítását, a terület felhasználási módjait, a beköltözés folyamatát, és a XX. század végétől folyamatosan kialakuló szegregátumi helyzetet. Ezen kívül igyekszem ismertetni a városvezetés megküzdési stratégiáit a szegregátum vonatkozásában és végső megoldást találni a jászberényi szegregátum problémájának megoldására.

SZOLNOKI BARNA

hittanár- nevelőtanár és kémiatanár

Osztatlan, 5. félév

Pécsi Püspöki Hittudományi Főiskola

Témavezetők:

Dr. Csonta István

főiskolai adjunktus, PHF

Orova Csaba

főiskolai tanársegéd, PHF

Égi Édesanyánk a földön - a Lumen gentium Mária-képének recepciója Máriagyűdön

A dolgozat a modernkori Katolikus Egyház talán legjelentősebb eseménysorozatának magyarországi hatástörténetével foglalkozik, a teológiatörténet és a pasztorálteológia közös metszetében haladva. A zsinat egyik meghatározó dokumentumának (Lumen gentium) keletkezéstörténetét bemutatva foglalja össze a lokális kutatásban azonosítani kívánt Mária-kép legfontosabb elemeit: a biblikus megalapozottságot, a Máriát jogosan és hagyományosan megillető címeket és titulusokat, Istenhez, a szentekhez és az angyalokhoz viszonyított helyzetét (hierarchia), az Egyház Mária-tiszteletének elfogadott formáit (liturgia), és a felekezeti különbségekre való érzékenységet (ökumenizmus). A kivonatolás során másodlagos forrásként angol és magyar nyelvű teológiai folyóiratok cikkeire támaszkodik. Az így kapott szempontok alapján vizsgálja a máriagyűdi látogatók vallásosságában közvetlenül és közvetetten megjelenő Máriával kapcsolatos hitvallásokat. A kegyhelyre érkezők áhítatgyakorlatát reprezentáló anyagot a plébánián (jelenleg vagy korábban) vezető beosztást betöltő személyekkel készített interjúk adják. A jelenkori személyes beszámolókat helytörténeti adatokkal és a kegyhelyvallásosság írott forrásaival (imakönyv, népénekek) kiegészítve kronológiai ívet alkot a Mária kép időbeli alakulásáról. A kiértékelés során nem talál a kijelölt lényegi szempontoktól való, a kegyhelyre általánosan jellemző szignifikáns eltérést. Kimutatja viszont a zsinat tanítása integrálásának nyomát: a múlt század közepén még szó szerint megtalálja a zsinaton később elmarasztalt egyes dogmatikai koncepciókat, a negyven évvel későbbi szövegekben már csak némi hittani bizonytalanság jelenik meg, a jelenkorban pedig tanbeli tévedést csak egy meghatározott kisebbség szokásaiban tud megnevezni. Az ökumenikus személetnek egy sajátos, egyházi erőfeszítés (vagy akár párbeszéd) nélkül történő sikerét is feljegyzi. A hallgató saját eredményének tekinti a Lumen gentium Máriáról szóló fejezetének a Máriagyűdi búcsújáró lelkeségbe való fokozatos beépülésének kimutatását.

SZŐŐR-FÜLŐP LUCA

Szociológia
MA, 3. félév

Debreceni Egyetem
Bölcsészettudományi Kar

*Témavezető:
Prof. Dr. Csoba Judit
egyetemi , DE BTK*

A jóléti állam kirekesztő mechanizmusai. A hajléktalanság Foucault hatalomelméletének tükrében.

A jólét állam kirekesztő mechanizmusai”
A hajléktalanság Foucault hatalomelméletének tükrében

A szegénység, mint társadalmi probléma nem újszerű jelenség, s úgy tűnik a jövőben is tartósan velünk él. Ferge Zsuzsa (2017) szerint a XX. század minden törekvése ellenére a szegénység Magyarországon a XXI. század legnagyobb társadalmi kihívásai közé sorolható. A leginkább kiszorított pozícióban a hajléktalan emberek csoportját látom. Ebből kifolyólag, dolgozatban az életvitelszerűen közterületen tartózkodó azaz hajléktalan személyekről alkotott szemléletmódot vizsgáltam hat online médium tartalomelemzésével, melynek dimenzióit a hatalom elmélet alapján kategorizáltam. A fókuszban a kirekesztő mechanizmusok álltak, melyek reprezentációját a többségi társadalom értékrendjéhez mérten értelmeztem.

SZÚCS BERNADETT

Vallástudomány

MA, 4. félév

Károli Gáspár Református Egyetem

Bölcsészettudományi Kar

Témavezető:

*Dr. habil Pásztori-Kupán István
habilitált egyetemi docens, KRE BTK*

**A BG 8502-ben fennmaradt kopt nyelvű (Magdalai) Mária szerinti evangélium fordítása
és elemzése**

A (Magdalai) Mária evangélium az eddig ismert egyetlen, női szerzőnek tulajdonított evangélium, amely tény már önmagában, a benne foglaltaktól eltekintve is különlegessé teszi a szöveget. Az evangéliumot három kéziratföredékből ismerjük, amelyek közül a leghosszabb terjedelmű a Berolinensis 8502-es jelzetű papiruszkódex részeként vészelte át az évszázadokat. A további két, görög nyelvű verzió rendkívül töredékes állapotban maradt fenn, ráadásul tartalmi szempontból egyik sem rendelkezik olyan információval, amely a kopt változathoz ki ne derülne. A paleográfiai vizsgálatok alapján a két görög töredék az i.sz. (korai) 3. századra, míg a kopt szöveg az i. sz. 5. századra datálható. Bár a nemzetközi tudományos élet a kopt kódex 1896-os felfedezését követően kisebb-nagyobb megszakításokkal folyamatosan foglalkozik a szöveggel, addig a magyar kutatások figyelmét szinte teljes egészében elkerülte, aminek következtében magyar nyelvű fordítást sem tettek közzé sehol. Kutatásom célja tehát alapvetően az volt, hogy a primér, kopt forrásszöveg kritikai apparátussal ellátott fordítása mellett a szöveg részletes elemzését is elvégezzem, amelynek elkészítéséhez leginkább az összehasonlító módszertant alkalmaztam. Az evangéliumban foglaltakkal kapcsolatban számos kérdés merül fel, például, hogy mit tehet hozzá a szöveg a gnózis kutatásához, egyáltalán mik azok az elemek, amelyek miatt a gnosztikus iratok közé sorolhatjuk; a benne foglalt titkos tanítások alapján mely gnosztikus irányzat hatásai figyelhetők meg, illetve, hogy a szöveg alapos, filológiai és vallástörténeti vizsgálatát, valamint a másodlagos szakirodalom tanulmányozását követően milyen konklúziókat vonhatunk le a rendelkezésünkre álló adatokból. Előadásomban a forrásszöveggel kapcsolatos alapvető tudnivalók ismertetése mellett a fent vázolt kérdésekre is válaszokkal fogok szolgálni, és amellet érvelek, hogy a vizsgált irat a valentiniánus gnózis szövegtörzskére jellemző hatásokat mutat.

TÁCSI GÁBOR

Szociológia

BA, 6. félév

Károli Gáspár Református Egyetem

Bölcsészettudományi Kar

*Témavezető:
Drjenovszky Zsófia
egyetemi adjunktus, KRE BTK*

Az infokommunikációs technológiák hatása a munka-magánélet összeegyeztetésére a dolgozó anyák körében

A dolgozat az infokommunikációs technológiák (IKT) hatását vizsgálja a munka-magánélet összeegyeztetésére az irodai munkát végző anyák körében.

Az IKT eszközökön belül az asztali számítógép, a laptop és a mobiltelefon hatását vizsgálom az anyák munka-magánélet összehangolására a spillover elméletet alapul véve. Ezen kívül még aziránt is kutattam, hogy az anyák általánosságban milyen spillover hatásokat élnek meg a két szféra között. Az előbbieken túl még az otthoni munkamegosztás is a vizsgálatom tárgya, mivel ez is hat a kettő terület egyensúlyára.

Az előbb közölt témák kutatásához kvalitatív módszert alkalmaztam. Egyéni mélyinterjúkat készítettem tíz olyan irodai munkakörben dolgozó anyával, aki együtt él a gyerekével/gyerekeivel. A mélyinterjúk félig strukturált kérdéssor alapján készültek el.

Az IKT-val kapcsolatos jelentős eredmény, hogy az anyák nagy segítségnek élik meg ennek a használatát a két szféra összehangolásában. Az infokommunikációs technológiák és a spillover hatások kapcsolatát tekintve a legfontosabb eredmény a rugalmassághoz kötődik: mivel mindegyik alany rugalmas munkarendben dolgozik, ezért az anyák többségének nem okoz problémát, hogy munkaidő után is foglalkozzanak munkatügyekkel akár telefonon, akár laptopon, mert a rugalmasság miatt a munkát jobban össze tudják egyeztetni a családi életükkel, és emiatt a negatív munka-magánélet spillover nagymértékben csökken.

Az általánosságban vett spillover hatások tekintetében a negatív munka-magánélet spillover a legjellemzőbb az anyák életére, mivel már mindegyik alany élt meg ilyet. Ez az átszűrődés leginkább a munkán való gondolkodásban, stresszelésben és lehangoltságban mutatkozik meg az otthoni életben.

Az otthoni szférával kapcsolatos feladatmegosztást tekintve az alanyok életére inkább az egalitárius szerepmegosztás a jellemző, amelynek több oka lehet. Véleményem szerint a legfontosabb ok az, hogy a magasan képzett, irodai munkakörben dolgozó anyák családi élete már jellemzően az egyenlőségpárti szerepmegosztás szerint alakul.

Mivel ez egy primer, kvalitatív kutatás volt, amely során empirikus adatokat elemeztem, ezért az előbb közölt eredményeket saját magamnak tulajdonítom.

TAJTI VIRÁG

Szabad bölcsészet

BA, 6. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

*Témavezető:
Házás Nikoletta
egyetemi adjunktus, ELTE BTK*

Pierre Bourdieu Férfiuralom című művének francia és magyar recepciója

Dolgozatomban Pierre Bourdieu francia szociológus Férfiuralom című művének fogadtatását vizsgáltam Franciaországban és Magyarországon. A Franciaországban 1998-ban megjelent Férfiuralom jelentős példányszámban kelt el, az év egyik társadalomtudományi sikerkönyve volt. A Férfiuralomnak terjedelmes kritikairodalmából igyekeztem körképet nyújtani. Francia részről két releváns szakfolyóirat a témának szentelt írásait tekintettem át, Magyarországról pedig a könyvvel kiemelten foglalkozó Hadas Miklós értekezéseit vettem szemügyre. Az elemzés végén összegeztem a kritikákban felmerült gondolatokat. Bár a szerzők egytől egyig örömmel fogadták, hogy Bourdieu könyvbe szedte a férfiuralommal kapcsolatos észrevételeit, de jelentős módszertani hibákra és a referenciákat érintő komoly hiányosságokra hívták fel a figyelmet. Sokszorosan előkerült az a megfigyelés is, hogy Bourdieu talán túl nagy hangsúlyt fektet a férfiuralom esetében az újratermelődésre. Írása a nemek közötti viszonyokban megfigyelhető viszonylagos állandóságára koncentrál és nem veszi kellően figyelembe a feminista mozgalom által elért eredményeket és a megelőző évszázadok során bekövetkezett fontos változásokat. A kritikák szerzői gyakran kiemelték azt a tényt is, hogy Bourdieu jelentős szimbolikus hatalommal rendelkező férfiként beszél a nők elnyomásáról. A könyvre reagáló társadalomtudósok hangjai mellett többször vizsgáltam Bourdieu reakcióit is a sokszínű, pozitívumokat és negatívumokat egyaránt részletező felvetésekre.

TAKÁCS BARBARA

ápolás és betegellátás [ápoló]

BSc, 6. félév

Pécsi Tudományegyetem

Egészségtudományi Kar

Témavezető:

*Karamánné dr. Pakai Annamária
egyetemi docens, tanszékvezető, PTE ETK*

Véradással szembeni attitűd a magyar lakosság körében

Bevezetés: A nemzeti vérkészlet fenntartásához elengedhetetlen a véradók rendszeres visszatérése. Célunk volt felmérni a véradással kapcsolatos hozzáállást, attitűdöt, a véradási kampányok hatásait, az ismételt megjelenési szándékot, az azt befolyásoló tényezőket és a távolmaradási okokat. Vizsgálati anyag és módszer: A keresztmetszeti, kvantitatív kutatás Pécsen, 2019.10.01- 2020.02.28. között történt. A nem véletlenszerű, kényelmi mintavételi technikával kiválasztott célcsoportot a PRVK működési területéhez tartozó három megye legalább egy éve távolmaradó véradói alkották (n=102). Kizárásra kerültek az igazolások miatt jelentkező, a kérdőív 70%-át nem kitöltő és az EüM rendelet 13. § alapján véradásra nem jogosultak. Az adatok gyűjtése, anoním, önkitöltős kérdőívvel történt, ami 48 kérdése: szociodemográfiai adatok, véradások helyszínei, tapasztalatok, ismeretszint, attitűd, motiváció, véradó kampányok, távolmaradási okok megismerését szolgálta. Az adatok elemzése: Microsoft Office Excel és IBM SPSS 25.0 programmal, leíró- és matematikai statisztikai módszerrel (χ^2 - és t-próba) történt ($p < 0,05$). Eredmények: A korábbi véradások legfőbb motivációja a „példamutatás” (71,6%). A vérkészlet csökkenése esetén a telefonos és az emailen érkező megkeresést tartották legmegfelelőbbnek (31,4%). A vérből végezhető szűrővizsgálatok lehetősége a legvonzóbb juttatás. A válaszadók 85,3%-a tervezi az ismételt adományozást és 67,4% a Vérellátó megkeresésére tenné azt. A távolmaradás legfőbb okai az egészségügyi akadály (56,9%) és az időhiány. (42,2%) Szignifikáns összefüggést találtunk a korábbi véradás kísérő gyengeség érzése és a jövőbeni ismételt megjelenés lehetősége között ($p=0,007$), illetve a személyes véradási meghívás és a jövőbeni tervezett adományozási szándék tekintetében ($p=0,009$). Következtetések: A véradástól időszakosan távolmaradó véradókat rendszeres donorokká kell tenni a vérellátó rendszer tervezhetősége és fenntarthatósága érdekében. Ebben az összetett folyamatban valamennyi szereplőnek és az alkalmazott módszereknek, eszköznek megvan a sajátos és kiemelt szerepük. Kulcsszavak: véradás, attitűd, motiváció, ismételt megjelenés, távolmaradás

TANDARI EMESE

Kommunikáció és Médiatudomány

BA, 6. félév

Szegedi Tudományegyetem

Bölcészettudományi Kar

*Témavezető:
Dunai Tamás
egyetemi tanársegéd, SZTE BTK*

Margitka, az ellenség – A koalíciós évek propagandakarikatúrái az első magyar parlamenti képviselőről

A dolgozat a Slachta Margithoz köthető – elsősorban a kommunista élclapban, a Ludas Matyiban – 1945 és 1949 között közölt propagandakarikatúrákat elemzi. A dolgozat abból a hipotézisből indul ki, hogy Slachta Margitról minden bizonnyal nagy számban közöltek karikatúrákat a koalíciós években a közte és a kommunisták között húzódó ideológiai ellentétek miatt. A kutatás első lépése a Ludas Matyi 1945 és 1949 között kiadott számainak részletes áttanulmányozása és a politikusnőhöz kapcsolódó gúnyrajzok kigyűjtése volt. A pályamunka az alapfeltevés igazolására használt tartalomelemzés mellett a forrásanyag reprezentatívnak ítélt példáinak szemiotikai elemzését is ismerteti. A dolgozat további célja a kutatás eredményeit szélesebb, elsősorban propagandakommunikációs szempontból releváns kontextusban elhelyezni. A karikatúrák szemiotikai elemzésének és megfelelő kontextusban való elhelyezésének érdekében a tanulmány történelmi tényeket és propagandakommunikációs téziseket vet össze a gúnyrajzokkal az így kapott ismereteket pedig kiegészíti a korabeli intertextuális viszonyokkal, például a karikatúrák és az országgyűlés jegyzőkönyvével vagy egyéb koalíciós évekbeli újságok cikkeivel. A kutatás során részletes jegyzék készült a Slachta Margithoz kötődő gúnyrajzokról. A dolgozat egyik további érdeme az, hogy gyakorlati példákat szolgáltat a kommunista propaganda működéséről.

A kapott eredmények szerint Slachta Margit egyfajta ideális ellenségképként szolgálhatott a kommunista propaganda számára. Az, hogy a képviselőről nagy számban közöltek karikatúrákat nem csak segítette az állandó ellenségkeresés gondolatának meghonosítását, de egyfajta összemosási folyamatba illeszkedik bele, ami elmosza a határokat az antikommunista politikusok között.

TANKA BETTINA

Egészségügyi szervező
BSc, 7. félév

Debreceni Egyetem
Egészségügyi Kar

*Témavezető:
Tanka Attila
osztályvezető helyettes, Debreceni Törvényszék*

Informatikai rendszerek korszerű és biztonságos üzemeltetése.

Manapság minden eddiginél nagyobb szerepet kap az informatikai biztonság az egészségügyben, mivel információs rendszerek segítségével tároljuk az egészségügyi adatainkat. Körüljáróm, azokat a biztonsági megoldásokat, amelyek együttes betartásával megakadályozhatók az adatvédelmi incidensek. A kutatásomban megvizsgáltam a Debreceni Bőrgyógyászati Klinikán dolgozók tudatosságát az információbiztonság területén.

Egy informatikai rendszer akkor mondható biztonságosnak, ha megfelel a bizalmasság, sértetlenség és rendelkezésre állás követelményeinek. Az informatikai biztonság három fő területe a fizikai, logikai és ügyviteli védelem. Az informatikai rendszer fizikai védelme magában foglalja a hardverek, szoftverek és a teljes infrastruktúra védelmét. Az ügyviteli védelem a szervezet védelmi és biztonsági szabályainak összességét, a felelősségi és jogosultsági körök meghatározását, illetve a jogosultak tevékenységeinek dokumentálását jelenti. A logikai védelemhez tartoznak a szoftverkomponensek, eljárások és protokollok, amelyek a védelem során alkalmazhatók.

A kutatásomat kérdőívek segítségével végeztem a felhasználók, a rendszergazda és a vezető körében. A kérdőívek eredményeit elemző statisztikai módszerekkel értékeltem ki. Többek között fény derült arra, hogy nincs különbség a kitöltők körében azok információbiztonsági tudatossága között, akik soha, egyszer vagy rendszeresen vesznek részt informatikai képzéseken. Valószínűleg az lehet ennek az oka, hogy ezeken a képzéseken nem az informatikai biztonsággal kapcsolatos ismeretek vannak előtérben, hanem inkább a klinikai programok használatának ismertetése. Továbbá a felhasználók jelszóhasználati szokásaik felméréséből kiderült, hogy a kitöltők közül mindenki rendszeresen változtatja a munkahelyi jelszavát, viszont 82%-uk mindig egy korábbival megegyező jelszót választ, általában két jelszót váltogatnak. Bár rendszeresen változtatják a jelszavakat, de ezáltal olyan, mintha nem tennék. Érdemes lenne a képzések részévé tenni az információbiztonságot érintő kérdéseket, valamint a munkahelyi informatikai rendszereknek nem lenne szabad engedni jelszóváltoztatáskor korábbival megegyező jelszó választását.

Összességében azt tapasztaltam a felmérés során, hogy a szervezet eleget tesz az információbiztonsággal kapcsolatos követelményeknek, viszont van néhány terület, amely még fejlesztést igényel.

TASNÁDI ISTVÁN

Alkalmazott protestáns teológia
MA, 10. félév

Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet

*Témavezető:
Dr. Buzogány Dezső
professzor, RO PTI*

Verestói György püspöki tevékenysége

Dolgozatomban Verestói György püspöki tevékenységét vizsgálom. Célom feltérképezni, hogy ezen szűk öt évet felölelő időszak alatt (1760-65) milyen szerepet töltött be az egyházi vezetésben, valamint milyen intézkedések kapcsolhatók hozzá. Ehhez felhasználom Verestói György latin nyelvű önéletírását, az általa elnökölt zsinatok jegyzőkönyvét, valamint a Főkonzisztórium anyagában fellelhető levelezést, amelyben a hivatalos ügyintézés dokumentumai találhatóak meg. Mindezt egy tágabb kontextusba helyezem, ahol kitérek a 18. századi egyházvezetés felépítésére, valamint a püspöki szerepkör mibenlétére. Dolgozatomat tehát elsősorban még feldolgozatlan forrásokra alapozom, amelyeket az egyháztörténet-írás erre vonatkozó eredményeivel egészítek ki.

TAXNER TÜNDE

Kommunikáció- és Médiatudomány
BA, 4. félév

Budapesti Corvinus Egyetem
Társadalomtudományi és Nemzetközi
Kapcsolatok Kar

*Témavezető:
Pelle Veronika
egyetemi tanársegéd, BCE TK*

Többet érvel! - A kritikai médiaműveltség fejlesztése vitázással

Az egyik legfontosabb készségterület, melynek fejlesztésére átmediatizált és figyelemgazdaságra épülő korunkban egyre nagyobb szükség van, a kritikai gondolkodás képessége. Ahhoz, hogy teljes értékű, tudatos életet élhessünk, szükségünk van az érvelésre, a mérlegelésre, képessé kell válnunk kritikát megfogalmazni, véleményeket felismerni és önállóan alkotni. A kritikai gondolkodás fejlesztése az újmédiával kapcsolatos jelenségek, problémakörök tárgyalásán keresztül megfoghatóbbá válik, a vitázás módszerének segítségével pedig a gyakorlatba is átültethető.

Kutatásom alapvető kérdésfeltevése, hogy fejleszti-e a vitázás módszere a kritikai médiaműveltséget. A kutatás alanyai országos és nemzetközi helyezéseket értek el egy vitaversenyen, és évek óta rendszeresen vesznek részt szervezett vitákban, ezért a vitázás életvitelre és mindennapi médiahasználatra kiható hosszabb távú következményeit is vizsgálni tudtam. Kutatásom első részében egy 24 perces, racionális, versenyformátumnak megfelelő vita részt vevő megfigyelését végeztem el egy társkutató bevonásával, melyben ketten egymástól függetlenül mértük fel a vitázók kritikai gondolkodással kapcsolatos készségeit. A második részben pedig interjúkat készítettem a négy vitázóval, hogy kritikai médiaműveltségükről teljesebb képet kapjak.

A megfigyelés és az interjúk eredményeiből leszűrhető, hogy a vitázás hozzájárulhat a kritikai médiaműveltség fejlesztéséhez, de a közöttük fennálló korrelációk biztosabb és általánosabb érvényű konklúzióinak levonásához további változók figyelembevételére, valamint nagyobb vizsgálati mintára lenne szükség. Kutatásom kiindulópontul szolgálhat a médiaoktatás fejlesztéséhez és a vitázás magyarországi népszerűsítéséhez, valamint jelzi az igényt további vizsgálatokra ezeken a területeken.

TEGZES NÓRA VALENTINA

Vallástudomány
MA, 4. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Bölcsészettudományi Kar

*Témavezető:
Dr. Vér Ádám
adjunktus, ELTE BTK*

A határok istennője: Ištar liminális szerepének elemzése

Dolgozatomban a határátlépés jelenségét vizsgálom, ezen belül az állandósult liminalitás állapotában lévő személy tulajdonságait. A vizsgálathoz a mezopotámiai Ištar istennőt választottam, mivel egyik legfőbb jellemzője a róla szóló források és a szakirodalom véleménye alapján a határok átlépése világok közötti, biológiai és társadalmi, illetve kozmikus értelemben.

A kutatáshoz a Gilgameš-eposzt és Ištar alvilágjárásának történetét használtam fel. A források értelmezéséhez meghatároztam a szakirodalom alapján felvázolható társadalmi kereteket, a vallási kultuszt és a korszak nemi szerepekről alkotott képét.

Elemzésemmel igyekeztem rávilágítani arra, hogy a határok átlépése azért lehetséges az istennő számára, mert a rá jellemző ellentmondások – legfőképpen az egyszerre jelenlévő férfi és női tulajdonságok – saját személyében oldódnak fel és keverednek. Ennek az a funkciója, hogy fenntartsa a kozmikus rendet. Ehhez szükséges olyan személyek létezése, akik bizonyos esetekben képesek túllépni a szabályokon.

Az istennő viselkedése a Gilgameš-eposzban az állandósult és tartóssá váló liminális állapotra szolgáltat példát. Ištar átlépi kultúrájának határait azzal, ahogy megszegi az előírt, nőkre vonatkozó társadalmi előírásokat. Az istennő karaktere és szabálysértései arra szolgáltak, hogy tisztázzák a mezopotámiai nemi szerepeket azáltal, hogy körvonalazzák a „norma szerinti” nemi szerepek határait.

Dolgozatom az állandósult liminális állapotról és az ehhez kapcsolódó szerepről szóló szakirodalom bővítését tűzte ki célul. Az istennő különleges személyén kívül az is megragadott, hogy a kutatása során sok szempontot és tudományágot ötvözhettem. Munkámban az assziriológia, a mítoszkutatás, a kulturális antropológia, a szociológia és a régészet eszközei találkoznak, megmutatva ezzel is a vallástudomány interdiszciplináris és nyitott jellegét.

TEGZES NÓRA VALENTINA

Vallástudomány
MA, 2. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Bölcsészettudományi Kar

*Témavezető:
Papp Richárd
habilitált egyetemi docens, ELTE TÁTK*

Drogfüggő fiatalok vallásos élményeinek összehasonlító vizsgálata

A kutatásom célja a vallásosság dimenziói, azon belül a fiatal felnőttek vallásosságának kialakulását befolyásoló tényezők vizsgálata, drogfogyasztók rendszeres – illetve, a múltban rendszeres – szerhasználatával összefüggésben.

Feltételeztem, hogy a pszichoaktív szerek kisebb valószínűséggel eredményeznek teljesen új, a használó világnézetétől merőben eltérő spirituális élményeket olyan személyeknél, akiknek már rögzült vallásos nézeteik vannak; inkább megerősítik ezeket. Azoknál az alanyoknál, akiknek nézeteik még nem szilárdan rögzültek és nyitottabb álláspontot képviselnek, azoknál számítottam újszerű, és akár a megtéréshez hasonló élményekre. Ennek vizsgálatára egy 14 és 30 év közötti fiatalokból álló 12 fős társaságot választottam, akiket a baráti köteléken kívül a közös droghasználat is összekötött. A csoportból négyen egyeztek bele a mélyinterjú beszélgetésekbe, azonban ők is kizárólag anonimitásuk megtartása mellett, amit titoktartási nyilatkozattal biztosítottam.

Az interjúkérdésekkel a résztvevők vallási háttérét, nézeteit és szokásait; a kábítószerrel kapcsolatos élményeiket, illetve ezek kölcsönhatásait határoztam meg.

Dolgozatom igazolta a hipotézisemet, mivel mindegyik alanynál megállapítható, hogy közvetett vagy közvetlen módon, de a rendszeres droghasználat megerősítette vallásossággal kapcsolatos nézeteiket. A csoport vallásos tagjai közül a keresztény alanyra a vallása nem hatott preventív módon, azonban élményei megerősítették hitét. A buddhista alany először a meditációs gyakorlati során, majd teljesen felhagyott a korábban rendszeres szerfogyasztással. A magát agnosztikus ateistának valló alany kifejezetten spirituális élményeket élt át, melyek összefüggésben állnak szerfogyasztással.

TEGZES NÓRA VALENTINA

Vallástudomány
MA, 4. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Bölcsészettudományi Kar

*Témavezető:
Dr. Vér Ádám
adjunktus, ELTE BTK*

A határok istennője: Ištar liminális szerepének elemzése

Dolgozatomban a határátlépés jelenségét vizsgálom, ezen belül az állandósult liminalitás állapotában lévő személy tulajdonságait. A vizsgálathoz a mezopotámiai Ištar istennőt választottam, mivel egyik legfőbb jellemzője a róla szóló források és a szakirodalom véleménye alapján a határok átlépése világok közötti, biológiai és társadalmi, illetve kozmikus értelemben.

A kutatáshoz a Gilgameš-eposzt és Ištar alvilágjárásának történetét használtam fel. A források értelmezéséhez meghatároztam a szakirodalom alapján felvázolható társadalmi kereteket, a vallási kultuszt és a korszak nemi szerepekről alkotott képét.

Elemzésemmel igyekeztem rávilágítani arra, hogy a határok átlépése azért lehetséges az istennő számára, mert a rá jellemző ellentmondások – legfőképpen az egyszerre jelenlévő férfi és női tulajdonságok – saját személyében oldódnak fel és keverednek. Ennek az a funkciója, hogy fenntartsa a kozmikus rendet. Ehhez szükséges olyan személyek létezése, akik bizonyos esetekben képesek túllépni a szabályokon.

Az istennő viselkedése a Gilgameš-eposzban az állandósult és tartóssá váló liminális állapotra szolgáltat példát. Ištar átlépi kultúrájának határait azzal, ahogy megszegi az előírt, nőkre vonatkozó társadalmi előírásokat. Az istennő karaktere és szabálysértései arra szolgáltak, hogy tisztázzák a mezopotámiai nemi szerepeket azáltal, hogy körvonalazzák a „norma szerinti” nemi szerepek határait.

Dolgozatom az állandósult liminális állapotról és az ehhez kapcsolódó szerepről szóló szakirodalom bővítését tűzte ki célul. Az istennő különleges személyén kívül az is megragadott, hogy a kutatása során sok szempontot és tudományágot ötvözhettem. Munkámban az assziriológia, a mítoszkutatás, a kulturális antropológia, a szociológia és a régészet eszközei találkoznak, megmutatva ezzel is a vallástudomány interdiszciplináris és nyitott jellegét.

Szociális munka

BA, 7. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Társadalomtudományi Kar

*Témavezető:
Rácz Andrea
egyetemi docens, ELTE TÁTK*

Kondicionált erőszak. Avagy a kortársbántalmazás problematikájának fennmaradása a bizalomvesztés társadalmi absztrakciójának tükrében

A pályamunka a kortársbántalmazás jelenségének fennmaradását a társadalmi változások tükrében vizsgálja, különös figyelmet fordítva a tagok közötti bizalom megrendülésére, a segítségkérésben/nyújtásban illetve a problémák megoldásában mutatott aktivitásra.

A hipotézisben szereplő állítás igazolása érdekében a kvalitatív kutatás módszerét alkalmaztam, az általam vizsgált jelenség mélyebb megértésének igényével. Strukturált interjúk felvételével illetve a beavatkozás mentes megfigyelések által próbáltam empirikus úton megragadhatóvá tenni az iskolai bántalmazás jelenségének valós természetét.

A strukturált interjúk felvétele által, olyan gyakorló szakemberek illetve független szakértők témáról alkotott véleménye vált megismerhetővé, akik több szalon is kapcsolódtak a Békés iskolák kezdeményezéséhez. Míg az egyik iskolában előkészületi stádiumban volt és a tantestület/vezetőség jóváhagyására várt, addig a másik intézményben már produktív gyakorlattá vált a kezdeményezés. A mintavételi eljárásnál a „hólabda” módszert alkalmaztam, az egyes szakértők személyes ajánlásán keresztül jutottam el a gyakorló szakemberekhez.

A kutatás fontosabb eredményeként említhető, a személyközi illetve intézményi bizalom alacsony szintjének megállapítása az egyéni illetve csoportközi relációkban. A személyközi bizalom alacsony szintjére engedett következtetni a diákok általános viszonyulása a pedagógusokhoz és a kortársakhoz, valamint a segítségkérés problematikussága a kortárs csoportokban. Az intézményi bizalom elégtelenségéről árulkodott a pedagógusok bántalmazás kezelésében mutatott eszköztelensége, a multidiszciplináris tapasztalatsere illetve a vezetői támogatás hiánya továbbá az egyéni munkavégzést segítő személyi (képzés) és tárgyi feltételek (munkakörülmények) hiánya. A problémák titkolása csoportnormává, míg a problémák egyszemélyes megoldása kollektív tapasztalattá vált a gyermekközösségekben.

A tanulmány végkövetkeztésének tekinthető, hogy a családi illetve közösségi kapcsolatok kötőerejének megerősítését célzó társadalmi változások hiányában, a kortársak közötti agresszió egyfajta „előszobájává” válik a felnőtt közösségekben tapasztalható visszaéléseknek.

TIKÁSZ ÁBEL

teológia-lelkész
Osztatlan, 7. félév

Károli Gáspár Református Egyetem
Hittudományi Kar

*Témavezető:
Dr. habil. Literáty Zoltán
egyetemi docens, KRE HTK*

A tanúság útja a hermeneutikai paradigmaváltásoktól a magyar református igehirdető gyakorlatig

A COVID–19 világjárvány okozta egyéni és közösségi traumára a keresztyén teológiának is reflektálnia kell. Dolgozatom tézise, hogy a pandémiára és a várható hermeneutikai paradigmaváltásra a református teológia válasza a tanúság homiletikája nyomán születő tanúskodó prédikáció lehet.

A tézis igazolására történeti és tematikus úton is kísérletet tettem. A történeti megközelítés során feltártam a Jeruzsálemi Templom első (Kr.e. 687) és második pusztulását (Kr.u. 70) követő, valamint az első és második világháborút követő hermeneutikai paradigmaváltásokat. A tematikus igazolás során pedig a tanúság homiletikai vonatkozásait tekintettem át, három alfejezetben vizsgálva a prédikáció Jézus Krisztushoz, a Szentíráshoz és a gyülekezethez való viszonyát, különös tekintettel Thomas G. Long, Anna Carter Florence, Walter Brueggemann és Richard Bauckham munkásságára.

A történeti kutatás feltárta, hogy a hermeneutikai paradigmaváltásokat követő teológiai reflexióban különböző interpretációban, de megjelent a tanúság tematika. Mind a bibliai korpuszban (Deutero-Ézsaiás, Lukács és János evangéliuma), mind a 20. századi teológiai irodalom vonatkozásában (Karl Barth, Dietrich Bonhoeffer, Paul Ricoeur) jelentős hangsúllyal bírt a tanúság.

A tematikus megközelítés feltárta, hogy a tanúság homiletikája nem a prédikátor felől szemléli a gyülekezetet, hanem a gyülekezet felől szemléli a prédikátort, miközben az igeteológia és az Új Homiletika öröksége között keres egyensúlyt. Az igehirdető a Názáreti Jézus tanúságához hasonlóan tanú, autoritása a gyülekezet tanúságából és a prédikátori feladatra való delegálásból ered. A Szentírás a forma és a tartalom kölcsönös tanúságát hordozza az isteni abszolútum megtapasztalásáról, melyhez az igehirdető a Biblia posztkritikai olvasata révén juthat.

Kutatásom eredménye, hogy a COVID–19 járványt követő, a szakirodalomban már metamodern korként definiált időszak egy lehetséges, történelmileg szükségszerű, homiletikai reflexióját alkottam meg. A tanúság homiletikája választ kínál a járvány okozta traumára, miközben a prédikáció újfajta autoritását, a női igehirdetés előtérbe kerülését, valamint kölcsönösen elfogadó légkört eredményezhet, amennyiben a Magyarországi Református Egyház felismeri a metamodern korban és a tanúság homiletikájában rejlő lehetőségeket.

TILL ANILLA FATIMA

Kommunikáció- és Médiatudomány
MA, 4. félév

Budapesti Corvinus Egyetem
Társadalomtudományi és Nemzetközi
Kapcsolatok Kar

*Témavezető:
Veszelszki Ágnes
egyetemi docens, BCE TK*

**Megfizetni az Alacsony Árakért: Meggyőző Kommunikáció és a Fast Fashion elleni harc
Magyarországon**

Today clothing items can be cheaper than ever. It is possible to buy a pretty dress for the price of a coffee at Starbucks. Fast fashion basically means that it is disposable, just as fast food. On average each year 150 billion pieces of clothing are produced. This means approximately 20 pieces per person per year - for all people on Earth. Between 2000 and 2014, the number of garments purchased each year by the average consumer increased by 60 percent (Remy-Speelman-Swartz, 2016). However people do not just keep these clothes in their wardrobes. According to an NPR report from the Environmental Protection Agency, in 2013 15.1 million tons of textile waste was generated, of which 12.8 million tons were discarded (NPR, 2013). The current consumer behaviour in the fashion industry regarding the long-term effects caused by the amount of textile waste on Earth is clearly unsustainable. In the era of climate change and wildlife destruction, consumers can no longer behave irresponsible and they need to take responsibility for their choices. Today every sixth person is employed in the textile, clothing and footwear sector worldwide (International Labour Organisation, 2015). As fashion is a highly important part of today's environmental changes, the protection of the environment along with creating responsible communication strategies, in an environmentalist's opinion, should be more researched. In this paper I am going through how Hungarian consumers are influenced by communication practices regarding discouraging fast fashion, and what kind of movements and campaigns exist in our country. Furthermore I am researching how Hungary's influential stakeholders of the local fashion industry think about fast fashion in general and whether, and how they participate in discouraging purchasing fast fashion pieces of clothing. In this paper my primary goal is to give an overview on the current situation and movements existing in Hungary in terms of communication in the topic of fast fashion, mainly focusing on communication from the stakeholders' side. More specific goals are investigating the communication methods and campaigns of anti fast fashion movements of Hungary, and to research the local fashion industry's stakeholders' and thought leaders' opinions regarding fast fashion. The research questions are whether fast fashion is a discussed topic in Hungarian fashion, and what the opinion is on fast fashion by the participants of the Hungarian fashion industry.

TISZA ELEONÓRA

Kommunikáció- és médiatudomány
MA, 1. félév

Debreceni Egyetem
Bölcsészettudományi Kar

*Témavezető:
Kálai Sándor
egy. docens, DE BTK*

A későmodern olvasó: hogyan változik meg az irodalmi szövegek befogadása az újmediális környezetben

Dolgozatom célja, hogy az Itamar Even-Zohar által felvázolt az irodalmi rendszer keretein belül megjelölt 6 komponens (termelő, fogyasztó, intézmény, piac, játéktár, termék) feltérképezését megkezdjem, jelen esetben az újmediális környezetben megváltozott befogadásmódok, vagyis a fogyasztók gyakorlatainak elemzésével. A digitalizáció megjelenésével rohamosan megváltozott az irodalmi szövegek hordozója, formája, befogadása, értelmezése, utóélete, továbbá a fogyasztó szerepe is átértékelődni látszik. A későmodern olvasó tájékozott, trendtudatos, azonban szerepe a folyamatokban és a rendszerben egyre nehezebben meghatározható: olykor kritikus, olykor ő maga is történetíró, jelentősen eltávolodik a hagyományos olvasó szerepkörétől.

Ami a módszertant illeti: az interpretáció mellett a használni kívánt módszer a résztvevő megfigyelés, mely a leginkább alkalmas ebben az esetben a szerteágazó jelenségek vizsgálatára. Kortárs esetelemzésekkel igyekszem felvázolni a későmodern olvasó olvasási szokásaiban bekövetkezett változásokat. Az időbeliséget, a befogadás kezdő és végpontjait érintem először, azon belül is a paratextusok vizsgálatát, a fogyasztó és az intézmény, piac összefonódását, valamint a különböző szociális olvasási közösségeket. A következőkben a térbeliséget vizsgálom, az olvasás, a befogadás elmozdulását a privát tértől a publikus tér felé, és az értelmezéshez segítségül hívok olyan kortárs irodalomnépszerűsítő tevékenységeket, amelyek a városi teret, a befogadást, a könyvvásárlást is formálják. A harmadik fejezetben esettanulmányok nélkül vázoló fel a későmodern olvasó perszonalizációs szokásait, praktikáit, ez a fejezet elméleti belátásokra és saját tapasztalatokra épül.

Következtetésem szerint az irodalmi rendszert alapul véve kijelenthetjük, hogy az olvasó már nem izolálható, nem zárható ki az irodalmi, piaci folyamatokból. A későmodern olvasó képes befolyásolni a piacot, sőt kifejezetten igényt formál arra, hogy kihatása legyen rá. Ahogyan Even-Zohar és de Certeau nyomán rávilágíthatunk, az újmédiatermésével a fogyasztóhoz már nem társíthatjuk többé a csak a szövegre fókuszáló befogadást. Az újmediális térben kifejtetheti a véleményét, az intézményrendszernek pedig ennek megfelelően érdemes alakítania a működését.

TOKAJI GERGŐ MÁTÉ

Politikatudományok
BA, 5. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Állam- és Jogtudományi Kar

*Témavezető:
Illés Gábor István
adjunktus, ELTE ÁJK*

A Galaktikus Köztársaság politikai rendszerének és átalakulásának narratív elemzése

A dolgozat a Csillagok Háborúja Galaktikus Köztársaságának politikai rendszerét, illetve annak működését, hiányosságait és átalakulását írja le a narratív elemzés módszerének segítségével.

Meghatározza a Köztársaság államformáját, valamint szövetségi rendszerét. Górcső alá veszi az állam felépítését, sorra veszi annak különböző szervezeteit, illetve azok működését, továbbá bemutatja az államszövetségben meglévő hiányosságokat. Kiemelten vizsgálja a döntéshozás, illetve a képviselő demokratikusságát, rávilágít ezek hibáira és erényeire. A nagyvállalati befolyás a törvényhozásban, illetve a rendszer elszakadása az emberektől további vizsgálati szempontokat jelentenek.

A történeti elbeszélés során részletesen kifejti az események mibenlétét, azok hatásait, illetve hátterét. Külön figyelmet kap a végrehajtó hatalom megerősödése, a törvényhozásban zajló politikai harcok és azok következményei. A szervezeti hibákat és az azok orvoslására tett kísérleteket szintén részletesen ismerteti a dolgozat. A dolgozat továbbá a Köztársasággal háborúban álló Független Rendszerek Konföderációjának politikai rendszerét is bemutatja a narratív elemzés keretein belül, valamint összehasonlítja a két rendszer működését, illetve felépítését.

Ezeket túl külön figyelmet szentel a Jedi Rendnek, megmutatja annak a Köztársaság rendszerében elfoglalt helyét, továbbá a Rend belső működését is igyekszik bemutatni. Kiemelt vizsgálati szempontot jelent a Köztársaság, mint állam esetenkénti összefonódása a Jedi Renddel, valamint részletesen bemutatja a Jedik túlkapásait.

Összegzés

A dolgozat korábban nem látott részletességgel határozza meg és mutatja be a Galaktikus Köztársaság politikai rendszerét, annak felépítését és működését, továbbá a Független Rendszerek Konföderációjának szervezetébe is betekintést nyújt. Pontosan körülhatárolja a Köztársaság újjászervezéséhez vezető lépéseket, eseményeket és okokat, korábban nem ismert szempontokat is bemutatva.

TORMA RÉKA

Kommunikáció- és Médiatudomány
BA, 4. félév

Budapesti Corvinus Egyetem
Társadalomtudományi TDK

*Témavezető:
Pelle Veronika
egyetemi tanársegéd, BCE TK*

Szexingdilemmák

A szexing (intim/erotikus tartalmak készítése, küldése, megosztása és fogadása) a jelenség megjelenése óta foglalkoztatja a kutatókat. Számos angol nyelvű kutatás (pl. Livingstone, Haddon, Görzig & Ólafsson, 2011; Ringrose, Gill, Livingstone & Harvey, 2012; Burkett, 2015; Sesar, 2019) született a témában, amelyek igyekeznek felfedni e viselkedésforma elterjedtségét és megítélését (bár a definíciót illetően nincs megegyezés), illetve megérteni a szexingben való részvétel indikátorait, motivációit és rejtett szabályait.

A téma szakirodalmának áttekintése számos dilemma felmerüléséről tanúskodik a szexinggel kapcsolatban, amik azonban ezidáig nem kerültek összegyűjtésre. Dolgozatom szakirodalmi áttekintő része, a részvétel indikátorainak feltárása után, a teljesség igénye nélkül, kísérletet tesz a felmerülő hiány pótlására, vagyis azon dilemmák összegyűjtésére, amelyekkel a fiataloknak meg kell küzdeniük, ha szexinget terveznek folytatni. A dolgozatban ismertetett kutatás célja, hogy egy online kérdőív segítségével felmérje a magyar (13–30 éves kor közötti) fiatalok szexingszokásait, ezáltal felfedve válaszaikat a szakirodalmi áttekintésben felvetett dilemmákra. A kutatási kérdések a magyar fiatalság szexingben való részvételi arányára, mások szexuálisan explicit képeinek továbbküldési arányára és az őket ezek során vezérlő motivációkra, illetve a szexinggel kapcsolatos attitűdjeikre és szabályismeretükre vonatkoznak. A dolgozathoz felhasznált legfőbb források Ringrose és munkatársai (2012, 2013), Döring (2014), Lippman és Campbell (2014), Yeung és munkatársai, 2014) Burkett (2015), Johnson (2015), Shariff és DeMartini (2015), Ravn és munkatársai (2019), Roberts és Ravn (2019) és Setty (2019) kutatásai.

A dolgozatban bemutatott kutatás legfőbb újdonságértékkel bíró eredményei, hogy a magyar fiatalok kifejezetten gyakran folytatnak szexinget, főként a partnerükkel és az élettársukkal; a szexinggel kapcsolatos szabályismereteik hiányosak; az őket vezérlő motivációk nagy részben belső indíttatás által vezéreltek; és teljes mértékben elítélik az engedély nélküli továbbításokat, azonban ennek ellenére – bár ritkán, de – ők maguk is cselekszenek így. Az imént ismertetett eredményeivel jelen dolgozat hozzájárul azon kis számú kutatások sorának bővítéséhez, amelyek magyar viszonylatban vizsgálják a szexing jelenségét.

TÓTH ESZTER

Kommunikáció- és médiatudomány
BA, 6. félév

Károli Gáspár Református Egyetem
Bölcsészettudományi Kar

Témavezetők:
Tari János
egyetemi docens, KRE BTK
Körösényi Dániel
óraadó, KRE BTK

Lovak a filmvásznon. A ló mint szimbólum

A dolgozatomban a filmekben szereplő lovaknak, a lovaglásnak a szimbolikus jelentéseit vizsgáltam a kommunikációelméleti szemiotika alapján. A vizsgált kérdésem tehát az, hogy a lovaknak lehetnek-e szimbolikus jelentéseik a filmekben, s ezek az implicit üzenetek magyarázhatók-e explicit alapokkal a kultúrák lovakról alkotott képzeteik szerint? A kvalitatív kutatás során összesen 25 film került górcső alá, melyekben a lovak nem főszereplőkként jelennek meg. A ló történetétől kezdve, a szimbólumrendszerükön, klasszikus jelentéseiken és a szemiotikai alapfogalmakon át vezetődött fel a vizsgált téma. A filmekben ábrázolt lovak különböző szimbolikus jelentéseik alapján lettek kategorizálva az alfejezetekbe a választott filmek, tehát nem műfajspecifikus a felosztás. A lovak szimbolikus ábrázolása a filmekben nem mondható forradalminak, mivel már az ősidőktől kezdve megannyi verbális és vizuális reprezentáció tárgyát képezték ezek a nemes állatok, amelyek jelentései minden bizonnyal hatással voltak az újkori filmalkotókra is. Tehát eddigi ismereteink meghatározzák azt, miként dekódoljuk a filmvásznon vágató lovas. Egyes filmekben a lovaknak és a lovaglásnak komplex jelképrendszere van: megtalálható bennük megannyi lovas szimbólum, mint például a termékenység, sors, vagyon, dominancia stb.

A kutatás eredményeiből azt a konklúziót lehet levonni, miszerint a filmekben a lovak és a lovaglás különböző értékeket jelképezhetnek, s ezen szubjektív értelmezések kulturális alapokra vezethetők vissza. Következtetésképp a ló lehet bibliai utalás, jelképezheti a hatalmat, dominanciát, vagyont, győzelmet, bölcsességet, emelkedettséget, maszkulinitást, nőiességet, jellem- és sorsfejlődést; hiányuk, illetve imitálásuk lehetőséget ad a fentebb említettek ellentétjeik kifejezésére is.

TÓTH MÁTÉ

Ápoló
BSc, 10. félév

Pécsi Tudományegyetem
Egészségtudományi Kar

Témavezetők:
Ferenczy Mónika
tanársegéd, PTE ETK
Rozmann Nóra
szakoktató, PTE ETK

A kiégés mértéke és tényezői a különböző fekvőbeteg ellátási területeken az ápolók körében

Bevezetés: Kutatásunk célja a kiégési szint felmérése a különböző fekvőbeteg ellátási osztályokon és ezek egymással való összehasonlítása, továbbá feltárni azokat a lehetséges tényezőket, amik kapcsolatba hozhatók vele.

Vizsgálati anyag és módszer: Leíró, keresztmetszeti, kvantitatív vizsgálatot végeztünk 2019 december-2020 januárig, online felületen. A kutatásban azokat az ápolókat válogattuk be, akik minimum 2 éve dolgoznak az egészségügy fekvőbeteg ellátási részénél (n=334). A kiégést a Maslach Burnout Inventory-val mértük fel. A kérdőív kérdéskörei szocio-demográfiai, ápolói foglalkozással összefüggő, megterhelő tényezőkre, munkahelyi környezetre, motivációra vonatkozó kérdések. Leíró statisztikát, kétmintás t-próbát, χ^2 próbát átlag és gyakoriság megbízhatósági tartományt számoltunk MS Excel programmal segítségével ($p < 0,05$).

Eredmények: Az ápolók nagy része magas kiégési kategóriába sorolható (n=267). Az osztály típusok között nem volt szignifikáns különbség ($p=0,428$). A partner megléte, sok szakirodalmi eredmény ellenére, nem mutatkozott védőfaktornak ($p=0,339$). Az ápolói hivatás el nem ismerése bizonyult a legfőbb problémának és a kiégés egyik fő forrásának, miszerint az érzelmi kimerülés ($p=0,005$) és a személyes hatékonyság hiánya ($p=0,021$) alskálakon szignifikáns különbséget mutatott. Mindezek mellett a kiégés kihat a pályaaorientációra is, mégpedig a magas kiégési kategóriába tartozó ápolók többsége nem ajánlaná az ápolói hivatást másoknak ($p < 0,001$).

Következtetés: Az évek alatt a magyar ápolók kiégési szintje egyre magasabb lett, amit elsősorban nem szocio-demográfia tényezők, vagy a munkahelyi környezet befolyásol, hanem a megbecsültség hiánya. Ez hatással van nem csak a betegellátásra, a leendő szakemberek toborzására, de az ápolók saját egészségére is.

Kulcsszavak: kiégés, burnout, ápolók, fekvőbeteg ellátás

TÓTH MÁTÉ GERGELY

Politikatudományok
BA, 2. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Állam- és Jogtudományi Kar

*Témavezető:
Benedek István
PhD hallgató, ELTE ÁJK*

„Besorolhatatlan” populizmus – Az Öt Csillag Mozgalom ideológiája

Az Öt Csillag Mozgalom üstökösként jelent meg és vált egy évtized alatt az olasz politika meghatározó szereplőjévé. Habár a populizmus eltérő elméleteit valló szerzők és a "korszellem" sikereit régóta figyelemmel kísérő elemzések egyaránt populistaként határozzák meg a mozgalmat, ezen túlmenően kevés konszenzus övezi annak ideológiai besorolását. A dolgozatom célja az önmagát poszt-ideologikus formációként meghatározó Öt Csillag Mozgalom, mint a kortárs populizmus egy paradigmaticus képviselőjének bemutatása, reflektálva a politikatudományi szempontból precíz elnevezés problémájára. Ennek során elsősorban esettanulmányokra támaszkodva, komparatív módszerrel igyekszem megkülönböztetni a mozgalmat a populizmus más prominenseitől, valamint a szakirodalom tükrében értelmezem azokat a fogalmakat, amelyek a mozgalom definiálására tett kísérlet alapjául szolgálhatnak.

Kiindulópontként a populizmust vékony-központú ideológiaként meghatározó elméletek alapján vázolok fel egy olyan lehetséges tipológiát, amely a tartalmi kiegészítés kivitelezése szerint csoportosít európai populista pártokat, és amely tekintetében az Öt Csillag Mozgalom szinte egyedüli precedensként szolgál.

A mozgalom politikájának részletezése során azokat az aspektusokat veszem sorra, amelyek részben a besorolhatatlan jelzöt indukáló tényezőként, részben annak eredményeként értelmezhetőek. Ennek megfelelően kitérek a mozgalom önmeghatározására, szervezeti dinamikájára és politikai szövetségeseire. A mozgalom identitása szempontjából meghatározó tartalmi elemeket a jellemzően jobb-, illetve baloldali populistáknak tulajdonított koncepciók relációjában igyekszem értelmezni, különös tekintettel azokra az elemekre, amelyek az európai populista pártokat bal-jobb viszonylatban egyaránt, konszenzusosan is jellemzik.

A gyakran felmerülő gyűjtőpárti kategóriát annak eredeti definíciójából kiindulva, míg a populizmus centrista variánsát a cseh ANO aktuális precedensén keresztül hasonlítom össze a mozgalom jellemvonásaival. Végül a politikai szinkretizmus fogalmának kibontása során javaslatot teszek az Öt Csillag Mozgalom komprehenzív megnevezésére.

TÓTH MÁTYÁS

Szociológia
BA, 6. félév

Budapesti Corvinus Egyetem
Társadalomtudományi TDK

*Témavezető:
Nagy Beáta
egyetemi tanár, BCE TK*

A kínai egykepolitika: A nemek aránytalan megoszlásának potenciális hatása a hazánkban tanuló kínai egyetemi hallgatók közösségi integrációjára

A kínai egykepolitika demográfiai következményei közül a nemek aránytalan megoszlása, pontosabban a nők hiánya jelenti az egyik legsúlyosabb társadalmi problémát a jelenkori Kínában. Ennek több velejárója között megfigyelhető mind a férfiakat, mind a nőket veszélyeztető negatív pszichés hatások következményei (szorongás, depresszió, frusztráció). Bár mindez a szegényebb, vidéki területeken élő férfiakat érinti leginkább, a jelenség egyaránt megmutatkozik az urbanizált régiókban és a nők körében is. Ennek nyomán elmondható, hogy a kínai társadalom egyre nagyobb része válik érintetté a nők hiányából fakadó, negatív pszichés hatások következményeiben. Kutatásom ezért azt célt tűzte ki, hogy feltárja a Magyarországon tanuló kínai hallgatók esetleges érintettségének a hatását, különös tekintettel a hallgatók helyi közösségi integrációjára.

Az UNESCO felmérései szerint a Kínai Népköztársaságból érkeznek a legtöbb tanuló a külföldi országok egyetemére. Nagy számuk ellenére azonban számos nehézséggel küzdenek a közösségi integrációt illetően. Erre alapozva a kutatás célja, hogy az aránytalan nemi megoszlásból fakadó közösségi problémák közbülső változójának a bevonásával, mediáció elemzést alkalmazva feltárja az esetleges kapcsolatot az érintettség és az integráció között. Az említett módszer magyarázó változóit a kínai egykepolitika magánykeltő, pszichés hatásai és az egykepolitika mint közösségi probléma – egyben közbülső, mediátor változó - képezték. A függőváltozó a hallgatók közösségi integrációs kihívásai voltak.

Eredményeim azt mutatják, hogy az egykepolitika közösségi problémát gerjesztő hatásai ugyan léteznek, de csak a nők körében. Ez részben a nők kiszolgáltatottabb helyzetének, valamint a mintában szereplő nők számának tudható be. A közösségi integrációt befolyásoló hatás nem bizonyult szignifikánsnak, sem a közbülső, sem pedig az eredeti magyarázó esetében. Így a mintán belül megállapítható, hogy a kínai hallgatók integrációs nehézségeit képző nyelvi, kulturális, személyiség központú, valamint a befogadó társadalommal és a szituációs kontextussal kapcsolatos tényezőkre nincs szignifikáns hatással az egykepolitika és annak közösségi problémákat gerjesztő hatása.

TÓTH MIRTILL

Nemzetközi tanulmányok
MA, 1. félév

Nemzeti Közzolgálati Egyetem
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok
Kar

*Témavezető:
Dr. habil. Szente-Varga Mónika
egyetemi docens, NKE ÁNTK*

A Csendes-óceáni Szövetség és Kína: út a gazdasági fejlődés felé?

Jelen dolgozat a Csendes-óceáni Szövetség (AP) tagállamai (Chile, Kolumbia, Mexikó, Peru) és a Kínai Népköztársaság (KNK) közötti gazdasági és kereskedelmi kapcsolatokat, valamint azok jövőjét vizsgálja. Célja annak megválaszolása, hogy Kína hogyan és milyen mértékben segítheti az AP tagállamokat gazdaságaik fejlődésében, valamint, hogy az országok ki tudják-e használni a Szövetség nyújtotta lehetőségeket. Az AP egy olyan amerikai regionális szervezet, amelynek célja a Csendes-óceán ázsiai térsége felé nyitás, a gazdasági fejlődés és a nagyobb versenyképesség elérése. A rendszeres magas szintű találkozók a bilaterális kapcsolatokban, valamint az egyre szorosabb gazdasági illetve kereskedelmi relációk két dologra engednek következtetni. Először is, hogy a négy latin-amerikai állam a KNK-ban látja a felemelkedés lehetőségét. Másodsor, hogy Kínának is fontos a térség gazdaságpolitikai szempontból (nyersanyag importra szorul). A latin-amerikai államok esetében visszatérő probléma, hogy az FDI-ok leginkább a nyersanyagok kitermelésébe mennek, exportjaik egy-két primer termékből állnak és nincs megfelelő összeköttetés. A dolgozat éppen ezért e három terület vonatkozásában vizsgálta a jövőbeli lehetőségeket. A kutatáshoz az országok nemzeti fejlesztési terveit, statisztikákat és spanyol illetve angol nyelvű elemzéseket, sajtót használtam. Megállapítható, hogy a kínai kapcsolatok egyértelműen segíthetnek a kitűzött célok elérésében. Az infrastruktúra fejlesztése illetve a technológiába történő beruházások biztos alapot nyújtanának a nagyobb versenyképesség irányában. Azonban a lehető legjobb eredmény eléréséhez szükséges a tagállamok részéről egy olyan közös stratégia kidolgozása, amelyben az országokban rejlő potenciálra építenek. Az AP ennek kidolgozására jó platform lehet, a kitörés lehetőségét hordozza magában. Amennyiben Kína irányába közös gazdaság- illetve kereskedelempolitikát tudnak kidolgozni, akkor a tagállamok sikeres stratégiát alkalmazva élhetnének a szervezet adta lehetőségekkel.

TÓTH-KASZÁS BÁLINT

Politikatudomány
BA, 6. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Állam- és Jogtudományi Kar

*Témavezető:
Mándi Tibor
egyetemi docens, ELTE ÁJK*

Politikai pártok és polarizáció az Egyesült Államokban

Az Egyesült Államok jelenlegi politikai rendszerét vizsgálva arra a következtetésre juthatunk, hogy a politikai polarizáció a nem csak a pártpolitika, hanem a teljes politikai,-társadalmi rendszert áthatja és egyre inkább meghatározza, amely folyamat elsősorban a „felelősei”, vizsgálatom alapján, az Egyesült Államok politikai rendszerét a kezdetektől uraló Demokrata, illetve Republikánus Párt. Az az okokat kutatva diplomamunkám során arra keresem a választ, hogy milyen okokra vezethető vissza az előbb említett két párt növekvő ellenségeskedése, polarizálódása, milyen folyamatok, változások és szereplők hatottak rájuk és befolyásolták politikai arcukat. A pártok mellett, az azzal szoros összefüggésben és kölcsönhatásban lévő társadalmi állapotokat is bemutatom, természetesen annak polarizációs vonatkozását vizsgálva. Szakdolgozatom lezárásában pedig a pártos polarizáció következményeit ismertetem, levonva a szükséges konzekvenciákat.

URBANOVICS ANNA

Nemzetközi közszolgálati kapcsolatok
MA, 4. félév

Nemzeti Közszolgálati Egyetem
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok
Kar

*Témavezető:
Dr. Sasvári Péter
egyetemi docens, NKE ÁNTK*

Nemzetközi kutatói kiválóság többdimenziós elemzése

A nemzetközi egyetemi rangsorok megjelenésével a kutatói kiválóság különböző formái kerültek előtérbe. A kutatás legfőbb célkitűzése, hogy empirikus vizsgálatok segítségével tárja fel az egyes államokban használt kutatói kiválósági eszközök hatékonyságát és eredményességét. Ezek között is az elemzés tárgyai elsősorban a nemzetközi kiválósági pályázatok (European Research Council az Európai Unióban), a kiválósági szakpolitikák és a teljesítményalapú finanszírozási rendszerek. Ezek mindegyike befolyásolja a bevezető állam tudományos teljesítményét, versenyképességét, együttműködési hálózatait és nemzetközi kapcsolatait. Jelen tanulmány célja az, hogy összefoglaló képet adjon a legfontosabb elméleti keretokről és dilemmákról, valamint képet adjon egy esettanulmány eredményein keresztül az ERC pályázati rendszer működéséről.

Az elemzés alapjául tudományometriai vizsgálatok szolgálnak, az adatok a Scopus katalogizáló adatbázisokból és a SciVal kutatás segítő programból származnak. Az elemzési minta az ERC társadalomtudományi területen nyertes pályázói, összesen 353 fő. Az eredmények azt mutatják, hogy a pályázati modellek használata nagyban meghatározza mind a szerzők egyéni szintjét, mind a kutatóműhelyek intézményi szintjét a kutatott témák, a publikációs teljesítmények, valamint a kialakult kutatói együttműködések, hálózatok tekintetében is.

Az ERC-t a szakirodalom sikertörténetként könyveli el, ugyanakkor egyik legerősebb kritikája a nyugat-európai országok erőteljes dominanciája, amit empirikus kutatásom is alátámaszt. Az elemzés eredményei rávilágítanak arra, hogy az ERC nagyban változtatja a szerzőségi szerepeket a nyertesek tevékenységében, láthatjuk az utolsó szerzőségi (hagyományosan a tudományos műhelyvezetők helye) és az egyéb szerzőségi (más kapcsolódó projektbe való bevonás) közlemények arányának növekedését. Ezzel párhuzamosan az egyedüli szerzőség és első szerzőség háttérbe szorul, ennek oka a kiszélesedő kapcsolati rendszerben és a kooperáció növekedésében, egyfajta centrális erő fellépésében áll. Kirajzolódik az is, hogy az ERC nem egy „tanulási folyamat” része, hanem az eddig is kiemelkedő eredményekkel és publikációs teljesítménnyel rendelkező „sztár” kutatók jutalmazási rendszere. Ezt a Q1-es közlemények 56%-os jelentős dominanciája igazolja, amit mind a pályázat előtt, mind utána megfigyelhetünk. A dolgozat legértékesebb eredménye a pontosan meghatározott pályáiv, mely mentén a társadalomtudósok sikeres ERC pályázókká válhatnak.

VAJDA BORÓKA

Filmtudomány

MA, 3. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

*Témavezető:
Dr. Vajdovich Györgyi
egyetemi docens, ELTE BTK*

Az 1948 és 1953 között készült magyar filmek nőképe

A dolgozat a magyar film történetének 1948 és 1953 közé eső szakaszával, a szocialista realizmussal foglalkozik és a korszakban készült filmek nőreprezentációjára fókuszál. A kutatás kiindulópontját az a kérdés adja, hogy az államvezetés által propagandaeszköznek tekintett filmekben az uralkodó ideológia utópikus világa, és a korszakban megváltozott politikai megítélésű társadalmi csoport, a nők reprezentációja egyensúlyban van-e. Ennek vizsgálatához a kutatás a korszakkal foglalkozó korábbi, szociológiai szempontú munkákra támaszkodva kitér a nők valós helyzetének bemutatására, majd az 1948 és 1953 között gyártott, szinkronidőben játszódó és központi női karaktert is szerepeltető magyar filmek teljes korpuszát felmérve a női és férfi szereplők elemzésére fókuszál, s a filmes szövegek belső struktúráinak feltárásával, a nők reprezentációjának elemzését narratív szinten vizsgálva járul hozzá a diskurzushoz. A filmek motívumaiból összeálló ideális nőkép általános jellemzésével, majd egyrészt kvantitatív módszerrel a férfi és női főszereplők számában mutatkozó egyenlőtlenség kimutatásával, másrészt a filmekben megjelenő cselekményminták szorosabb elemzésével világít rá a dolgozat a női főszereplők dramaturgiai súlyának jelentéktelenségére. A vizsgálat arra a következtetésre jut, hogy a társadalmi nemi szerepek és a klasszikus filmes konvenciók fennmaradásának köszönhetően, miként a valóságban, úgy a filmek narratív szintjén is ambivalens marad a nők szerepének megítélése és nem valósul meg az ideológiában hangoztatott egyenlőségük.

Filozófia

MA, 3. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

*Témavezető:
Ullmann Tamás
egyetemi tanár, ELTE BTK*

Érték és normativitás a túlnani hiányában

A felvilágosodás – melynek hagyományában ma is állunk – alapvetően definiálta újra az érték kérdését. Mint romboló erő, sikerrel dekonstruálta a kánon és a vallás jelentette érték-kategóriákat, s mint konstruktív erő megteremtette az autonóm individuum eszméjét. Dolgozatom fő kérdése az, lehet-e értékeket konstituálni a felvilágosodás talaján? Értéknek olyan cselekvéseinket orientáló elveket nevezhetünk, amelyeket: szupraindividuálisnak, vagyis érvényét tekintve a mi kontingens létezésünkön túl létezőnek tartunk; és kötelező erejű normativitásként ismerünk el, vagyis olyanként, amelyet minden más készletesen felül tartunk követendőnek. Értékválságnak – melyet a modernitás alapélményeként határoztam meg – pedig azt tartom, ha megint az hitünk abban, hogy létezhetnek-e az életünkben olyan elvek, amelyeket valóban értéknek tudunk elismerni. Ha válságba kerül az érték fogalma, válságba kerül a moralitás fogalma is. Ha nem gondolom, hogy létezik bármilyen – esetleges személyemen túl – létező objektív kategorizálás, amely alapján bizonyos dolgok „jó” és „rosszak”, akkor én magam vagyok túl jón és rosszon: ekkor beszélhetünk morális nihilizmusról. Sade és Nietzsche filozófiáját, továbbá Dosztojevszkij bizonyos karaktereinek világnézetét hoztam fel példaként. Álláspontjuk szerint mivel nem léteznek értékek, semmilyen kifogásunk sem lehet azellen, ha az autonóm individuum elve a korlátlan önkény elvébe csap át. Úgy látom, mindez komoly kihívást jelent a felvilágosodásban gyökerező morálfilozófiák számára. Kant, Hegel és Honneth filozófiáját elemeztem részleteiben, ám arra jutottam: egyikük sem tud konzisztens és meggyőző elméletet felmutatni, arról, miként lehet valóban önálló és szekuláris morálfilozófiát tételezni, mely által az érték egy megújult értelme megzabolázhatná a nihilizmust. MacIntyre – és más kritikák – nyomán tehát elvettem, és egy kudarcos, önfélreértésekkel terhelt megközelítésként határoztam meg a felvilágosodásban morálfilozófiáját. Ám MacIntyre megoldását sem fogadtam el, s arra jutottam – Schelling teozófiai megközelítését elemezve –, egyedül a vallási megalapozás képes választ adni a nihilista önkény fenyegetésére. Ez azonban nem a modernitás válasza – hisz annak alapvetése épphogy Isten halálának tapasztalata. Így összegzésként Fichte, és a fiatal Lukács nyomán a fennállót továbbra is a tökéletes bűnösség állapotaként határoztam meg – melyben feloldatlan az „érték” és az „autonóm individuum” antinómiája.

VARGA BENJAMIN

Politikatudományok
BA, 3. félév

Miskolci Egyetem
Bölcsészettudományi Kar

Témavezetők:
Dr. Fekete Sándor
egyetemi adjunktus, ME BTK
Dr. Zárug Péter Farkas
egyetemi adjunktus, ME BTK

Polgári engedetlenség pandémia idején

A polgári engedetlenség, általában igazságos társadalmi berendezkedés esetén merül fel. John Rawls szavaival élve, ez „nyílt, erőszakmentes, a lelkiismeretre hivatkozó, mégis politikai cselekedet, amellyel megszegik a törvényt, és pedig rendszerint azért, hogy a törvényben vagy a kormány politikájában változást idézzenek elő.” A fogalom általános bemutatása után, melyben vizsgálat alá veszem, és kritikai észrevételekkel látom el a téma szakértőinek gondolatait, olyan aktuális problémákra térek, amelyek kiemelt fontossággal vannak jelen a magyar társadalomban. A 2020-as év egy globális és merőben új kihívás éve. Ennek fő oka a COVID-19 világjárvány, amely minden bizonnyal hosszú időre kutatási témával látja el a legtöbb tudományágat. A „megszokott” dolgokon túl rengeteg soha, vagy rég nem látott probléma került előtérbe, kifejezetten a járványhelyzetre, illetve az amiatt kialakult légkörre reflektálva. Dolgozatomban tüzetes vizsgálat alá veszem a maszkviseléssel kapcsolatban és a Színház és Filmművészeti Egyetemmel kapcsolatban felmerült újkeletű kérdéseket. A társadalomtudós szemszögéből az egyik legfontosabb ilyen kérdés, hogy beszélhetünk a „maszk-tagadók”, illetve az SzFE esetében polgári engedetlenségről? Az esetek morálisan igazolhatók? S ha igen, akkor Thoreau vagy Rawls elmélete alapján morálisan igazolható engedetlenségről beszélhetünk-e?

A lelkiismeret és az empirikus tudomány csatájában olyan érvek és ellenérvek ütköztethetők, amelyek a világjárvány legyőzésére hozott, napról napra változó, rendkívül plasztikus intézkedések következtében ugyanúgy fejlődnek, mutálódnak, akár maga a vírus. így jöhet létre egy olyasfajta morális pandémikus állapot, amelyben a tudományos megállapításokat áltudományos eszmék fertőzik.

VARGA TIBOR SZABOLCS

kommunikáció- és médiatudomány
MA, 3. félév

Szegedi Tudományegyetem
Bölcsészettudományi Kar

*Témavezető:
Dunai Tamás
egyetemi tanársegéd, SZTE BTK*

(Online) verseny a túlélésért – Forma–1 a szimulátorversenyzés és a digitális média korában

A Forma–1 Bernie Ecclestone vezetése alatt a világ egyik legnépszerűbb sportjává vált. Azonban a korábbi üzleti és politikai döntések, valamint az előfizetéses televíziócsatornák irányába történő elmozdulás a 21. századra fordulva megtorpanásra készítették a Forma–1-et: nézettsége a stratégiaileg kiemelt piacokon lassan, de folyamatosan csökkenő tendenciát mutat a 2010-es években. A jelenlegi közönség elöregedik, és részvételi lehetőségek híján eltávolodik a sporttól, míg a fiatalok az új média és a szimulátorversenyzés felé fordulnak, amit a Forma–1 Ecclestone több évtizedes uralma alatt figyelmen kívül hagyott, és nem monetizált megfelelően. 2017-ben új tulajdonosa lett a vállalatnak, aki észrevette ezt a problémát, és meghirdette a digitális médiastratégiát, mely ekkor már nem csak a trendeknek történő megfelelési kényszerről, de a túlélésről szólt. Ez a terv magába foglalja a népszerű Drive to Survive című dokumentumsorozatot, az F1 TV nevű streaming platformot, valamint az új, fiatal és aktív közönség bevonására leginkább alkalmas területet, az esportot, melyet az F1 Esports Series képvisel a vállalat igen sokrétű portfóliójában. A cél pedig, hogy a játékosokból fizető motorsportrajongókat csináljanak a korábbi belépési lehetőségek digitális kiegészítésével.

Hogyan lehet az esportolás a nézettségcsökkenés potenciális megoldása? A médiagazdaságtani vizsgálat rávilágított a probléma eredetére és mértékére: nézők milliói szakadnak le évente az egyre magasabb előfizetési díjak, valamint a sport és a néző közötti passzív kapcsolat miatt. Az esport, legyen szó amatőr vagy félprofi közösségi szimulátorversenyzésről, vagy akár a hivatalos F1 Esports Seriesről, ezzel szemben szárnyal – 2018-as indulása óta a ligába jelentkezők száma évente megduplázódik. A digitális médiastratégia szempontjából ezért nem elégséges csak azt vizsgálni, hogy miért történik ez – holisztikus szemléletre volt szükség. A ludológia és a játékelmélet diszciplínáin keresztül a szimulátorok és az esportolás működésére kerestem válaszokat a Forma–1 komplex vizsgálatán keresztül. Ebből kiderült, hogy a kompetitív F1 videojátékok és esportközvetítések azzal legitimálják magukat, hogy hasonlítanak a forrásra. Továbbá nem csak a Forma–1 videojátékokra tett hatását, de annak fordítottját is tapasztaltam, miszerint különböző komplex technikai problémák redukcióján keresztül próbál a sport imponálni az új közönségének.

VASS LEHEL

Teológia

MA, 10. félév

Protestáns Teológiai Intézet

*Témavezető:
Balogh Csaba
Docens, KPTI*

A Gen 46:8-27 szöveg- és redakciótörténete

A Gen 46:8-27 azon személyek névsorát tartalmazza, akik a kánaáni éhínség idején Jákóbbal együtt mentek le Egyiptom földjére. Az említett szövegrész viszont néhány olyan jellegzetességgel bír, amely további vizsgálatra ösztönöz. Ilyenek az értelmetlennek tűnő ismétlések, a szövegben belüli feszültségek és a Genézis könyvének más igeverseivel ellentmondásban levő adatok is, amelyek alapján joggal következtethetünk arra, hogy a szóban forgó perikópa szövege, az idők során jelentős változásokon ment keresztül. Ebben a dolgozatban, amely a fenti szempontok alapján a Gen 46:8-27-et először teszi kimerítő vizsgálat tárgyává, a perikópa szöveg- és redakciótörténetének járunk utána. Ebből a szempontból előbb áttekintjük az ókori forrásokat és bibliai szövegtanúkat, beleértve a Gen 46:8-27 Septuaginta fordításának harmonizáló törekvéseit is. Az adott igeszakasz szöveg- és redakciótörténetét felvázoló fejezetekben, a végleges, kanonikus szövegből kiindulva, időben visszafelé haladva teszünk kísérletet a lehetséges szövegrétegek leválasztására, illetve a felhasznált források rekonstruálására.

VECSERNYÉS ÁRON

Vallástudomány

MA, 3. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem

Bölcsészettudományi Kar

*Témavezető:
Dr. Buzási Gábor
adjunktus, ELTE BTK*

Hanyatlás és örökkévalóság: Iulianus Apostata érvei a világteremtés ellen

Munkám célja, hogy feltérképezze Julianus újplatonista érveit a bibliai teremtéstörténettel szemben a rendelkezésre álló szövegek, elsősorban a Contra Galilaeos alapján, segítségül hívva más forrásokat, melyeken az említett munka alapszik vagy annak argumentumait ihlették. Ezek között foglalkozom a görög nyelvű Septuagintával, melyből kétségkívül a császár is egykor dolgozhatott, továbbá Iamblichos, Proclus és Syrianos néhány írásával, melyekhez Julianus filozófiai, kozmológiai gondolatai kapcsolódnak.

A kutatás középpontjába a Contra Galilaeos „Demiurgosz-érveit” helyezem, hiszen kiválóan megragadható bennük a hellén gondolkodás platóni struktúrája és a bibliai szövegek világa közötti szembenállás. Míg Platón dialógusaiban egyértelműen elkülöníthetők az örökkévaló, de nem anyagi, illetve anyagi, azonban véges létezők, addig a Biblia világában ezek az ontológiai esetek egyáltalán nem magától értetődőek, Julianus viszont mégis ez előbbieket hiányát sérelmezi az Ószövetség teremtéstörténetében. Felmerül tehát a kérdés, hogy egy egyre keresztényebbé váló világban felnövő császár miért méri kérlelhetetlenül a görög metafizikához a zsidó-keresztény hagyomány szövegeit, másfelől miért tesz úgy, mintha nem ismerné a keresztény platonista egyházatyák magyarázatait.

Dolgozatom módszertana a következőképp épül fel: Az elsődleges forrás szöveghelyeit a magyar fordítást elkészítve érvenként elemzem. Ezeket az érveket megpróbálom a szakirodalom és az újplatonista szövegek felhasználásával azonosítani, majd ugyanezt teszem a Contra Galilaeos-ban található bibliai idézetekkel, melyekhez segítségül hívom a korabeli egyházatyák munkáit. Ezt követően összehasonlítom a két világképet, és ezen keresztül megkísérlem felderíteni a szerző filozófiáját, illetve, hogy hogyan jutott a szövegben olvasható következtetésekre.

Végül, kitekintésként, a szakirodalom alapján rátérek Julianus hangvételére, amely kételkedő, sokszor egy klasszikus görög filozófus rácsodálkozásával vizsgálja a zsidó-keresztény hagyomány szövegeit, ami előéletének és körülményeinek tudatában furcsának, idegennek tűnhet az olvasó számára.

VÉGH VERONIKA OLÍVIA

kommunikáció és médiatudomány
MA, 4. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Bölcsészettudományi Kar

*Témavezetők:
Munk Veronika
óraadó, ELTE BTK
Hammer Ferenc
egyetemi docens, ELTE BTK*

Az újságírók helyzete a mai magyar médiában Reped az üvegplafon és törik az üvegfal

Pályamunkámban arra szeretnék választ találni, hogy a hírmédiában jelentőséggel bír-e, hogy az újságíró neme nő. A jelenlegi médiahelyzetet térképezem fel, saját kutatásomat pedig interjúkkal támasztom alá, melyet a médiaszektorban dolgozó, hírmédiával foglalkozó, összesen tizenkét újságírónővel készítettem.

Hipotézisem, hogy eltűnőben van az újságírók nemi megkülönböztetése. A teljes nemi egyenlőséget nem állítom, azonban véleményem szerint a közelmúltban több változás történt: a női újságírók egyes médiumoknál egyre magasabb pozícióba juthatnak; a legtöbben pedig bármilyen témában írhatnak, így elmondható, hogy a témákban megszűntek, vagy eltűnőben vannak a nemi sztereotípiák (a politika, a gazdaság és a bűnügy már nem férfias témák, nők is specializálódhatnak ezekre). Az interjúk során alanyaim is ezeket támasztották alá, kiegészítve azzal a személyes tapasztalatukkal, hogy növekszik az újságírók száma.

Kutatásom legfőbb eredményei a következők:

- az újságírás már nem feltétlenül férfias szakma, mégis sztereotipikusan férfiasnak tekinthető tulajdonságok szükségesek hozzá;
- az újságírók egyre magasabb pozíciókba juthatnak, így eltűnőben van az üvegplafon jelensége;
- mivel az újságírók egyes szerkesztőségekben bármilyen témában írhatnak, ezért az üvegfal is eltűnőben van;
- a diszkrimináció pozitív is lehet, amiről az újságírók nem vagy csak ritkán beszélnek.

Eredményeim azért bírnak jelentőséggel, mert az utolsó hasonló kutatás, melyet Margit Patricia készített 2002-ben, merőben mást mutatott az újságírók helyzetéről. Az azóta eltelt majdnem két évtized során több változás történt. Az általa tapasztalt férfidominancia enyhült a hírmédiában, annak ellenére, hogy mindkét kutatás interjúalanyai férfias szakmának vallották az újságírást. Fontos megemlíteni azt is, hogy a nemi megkülönböztetés sokkal ritkábban fordul elő, mint korábban. Az újságírók egy része még azt is elárulta, hogy vannak esetek, amikor pozitív diszkriminációban részesülnek, tehát nemük miatt kapnak nagyobb figyelmet és tiszteletet.

Kutatásomnak természetesen vannak hiányosságai is: nagy előrelépésnek számítana, ha friss számadatokkal tudnám alátámasztani, hogy az újságírók száma növekszik, ezzel pedig csökken a két nem aránya közötti különbség a szerkesztőségekben (ezt csak interjúalanyaim szavai alapján tudom állítani); emellett eredményesebb lenne, ha több újságírónővel beszéllek és a médiumok még szélesebb skáláját fedem le, ezzel téve még hitelesebbé a dolgozatomat.

VELEZ VILMOS

Nemzetközi tanulmányok
MA, 1. félév

Pázmány Péter Katolikus Egyetem
Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar

*Témavezető:
dr. Baranyi Tamás Péter
egyetemi adjunktus, PPKE BTK*

A menekültügy mint biztonsági kihívás kezelése az Európai Unióban

A menekültügy kezelésének fejlődését illetően egyetlen átfogó kutatás vagy tanulmány sem állt rendelkezésemre, amely összefoglalná az elmúlt hetven év legfőbb jogi intézkedéseit és azok alakulását. Kutatásomban 2008-tól napjainkig az Eurostat által kiadott összes éves és negyedéves jelentését vizsgáltam és elemeztem. A téma átpolitizáltsága miatt pedig kizárólag a logikai és gyakorlati hiányosságok által megvalósuló problémákra, nem pedig ideológiai és politikai vitákra fektettem a hangsúlyt.

Hipotézisem, hogy az Európai Unió jelenleg nem rendelkezik megfelelő menekültügyi rendszerrel, melynek jogszabályi kerete képes lenne egy menekülthullám kezelésére, továbbá kifejezetten hiányos egy – a jövőben lehetséges – klímamenekült-hullám alkalmazására. Kutatásom során számos primer és szekunder forrást használtam fel a témám bemutatása és a hipotézisem bizonyítása érdekében. Dolgozatomban nagy hangsúlyt fektettem az Európai Unió joganyagára, az Eurostat, Frontex és ENSZ különböző éves és negyedéves jelentéseire, valamint az Eurostat adatbázisaira. Továbbá másodlagos forrásként felhasználtam két doktori értekezést, melyek mindegyike bizonyos szinten az általam választott témába vág, illetve számos olyan szakirodalmat, amely a migrációval és a környezeti migránsok helyzetével foglalkozik.

A kutatás típusát tekintve rendszerező, elemző-összehasonlító, elméleti és értékelő jellegekkel bír. A menekültüggyel kapcsolatos intézkedések bemutatása rendszerezi az elmúlt hetven év legfontosabb uniós lépéseit. A menedékkérők tendenciáit az elmúlt több mint tíz év alapján elemzem és összehasonlítom, vizsgálva a származási országok és a befogadási országok arányát. Elemző-összehasonlító dolgozat abban a tekintetben is, hogy a kényszermigrációt előidéző okokat régiók szintjén vizsgálom, és párhuzamot vonok a legégetőbb problémákkal kapcsolatban. Elméleti jellegét pedig a jelenleg még nem megvalósuló környezeti migráció, vagy klímamenekültek kérdésköre adja, amely a közeljövőben, még a 21. században nagy eséllyel valós biztonsági kihívásnak minősülhet. A kutatásom záró fejezetében bizonyítom be a menekültügy kezelését értékelve, hogy hipotéziseim helytállóak és az Európai Unió jelenleg nem rendelkezik megfelelő menekültügyi rendszerrel.

VESZELKA KRISZTINA

kommunikáció- és médiatudomány
BA, 6. félév

Pázmány Péter Katolikus Egyetem
Bölcsészet- és Társadalomtudományi Kar

*Témavezető:
Dr. Radetzky András
egyetemi adjunktus, PPKE BTK*

Két évtized a térség szolgálatában - A Móra-Net Televízió közösségi szerepvállalásának változása a megalakulástól napjainkig

Hazánkban számos audiovizuális közösségi médium működik, melyek működéséről, s legfőképpen nézettségéről és népszerűségéről keveset tudunk. Ennek tudatában felvetődött bennem a kérdés, hogy vajon szükség van-e még a mai médiapiacra kisközösségi médiumokra. Kiindulópontom az volt, hogy magam is egy ilyen térségi televíziónál dolgozom, mely saját belátásom szerint értékes és színvonalas tartalmakat készít.

A Móra-Net Tv-t 2000-ben alapították, akkor még csupán Mórahalom helyi kábeltelevíziójaként. 2014-től szerepe térségivé vált: műsorait ma már 16 településen látják, híradásai 10 településről szólnak. A kezdeti időszakban az önkormányzati tulajdonú televízió szociológus segítségével mérte fel a nézettséget. A kutatást a dolgozat keretében, kissé aktualizálva ismételttem meg. A munka kiindulópontja és alappillére e két kutatás eredményeinek összehasonlítása volt.

A dolgozat első felében elméleti síkon kutattam a kisközösségi médiumokat, televíziókat, s ezzel együtt a közszolgálatosság fogalmi rendszerét. Ezt követően kibontottam a Móra-Net Televízió történetét, hogy megfelelő tudással rendelkezzen a későbbi kutatási eredmények értékeléséhez. Ezt követően elemzést készítettem az első felméréshez: rekonstruáltam az ezredforduló után készült kérdőívet és kifejtettem az abból leszűrhető eredményeket. Majd az általam elvégzett kérdőíves felmérés eredményeit ismerttettem és illusztráltam a dolgozat következő fejezeteiben.

A dolgozat során kiderült, hogy az ezredfordulón elsöprő többségben voltak azok, akik rendszeresen nézték a Móra-Net Tv adásait, továbbá elégedettek voltak a műsorokkal is. Mindezt összevetve a 2020-ban készült felméréssel elmondható, hogy valamelyest visszaesett a nézettség, de még mindig a megkérdezettek több mint kétharmadánál népszerűnek számít a térségi televízió. A rétegműsorok, úgymint az egyházi, sport, zenei vagy gyermekműsor hasonló értékelést kapott mindkét alkalommal, vagyis a többihez viszonyítva ezek nézettsége alacsony. Legnagyobb különbséget a képűjság nézettsége adta, mely jelentősen visszaesett az eltelt közel 20 évben. A dolgozat eredményei habár nem reprezentatív mintavétel történt, mégis azt engedik megerősíteni, miszerint valóban értékes és a nézők számára érdekes műsorokat, helytörténeti jelentőségű anyagokat készít a Móra-Net Tv.

VIDERKER RITA

Ápoló
BSc, 8. félév

Pécsi Tudományegyetem
Egészségtudományi Kar

Témavezetők:
Dr. Váradyné Horváth Ágnes
címzetes egyetemi docens, PTE ETK
Rozmann Nóra
szakoktató, PTE ETK

A bélgyulladásban szenvedő felnőttkori betegek életminősége

Bevezetés, vizsgálat célja: A Crohn-betegség és a Colitis-ulcerosa az ismeretlen eredetű gyulladással járó bélbetegségek közé tartozik. Súlyosságuk változó, kiszámíthatatlanság jellemzi. Fizikai tünetei lehetnek hasmenés, bélgörcsök, vért vagy nyálkahártyát tartalmazó ürülék, ízületi tünetek és lázrohamok, melyek rontják az érintett életminőségét. Szövődmények kialakulásánál szükség lehet műtéti beavatkozásra, ami sztóma kialakításához vezethet, mely tovább rontja a pszicho-szociális alkalmazkodást. Kutatásunk célja a sztómával élő IBD-es betegek életminőségének vizsgálata volt, és azon belül egy-egy életresz megismerése, valamint a hazai és egy külföldi ország eredményeinek összehasonlítása.

Vizsgált anyag és módszer: A keresztmetszeti, kvantitatív vizsgálatunk 2019. október 1. és december 1. között a Sztómacentrumban Pécsen, a Pécsi ILCO Egyesületben, „Dr Djordje Lazic” Egészség-házban Zomborban, és online, Magyarországon és az ex-Jugoszlávia területén történt. Nem véletlenszerű, szakértői kiválasztás során a célcsoportba legalább 1 éve sztómával élő IBD-es 18-75 év közötti betegek kerültek (n=160). Kizárási kritérium az életminőséget befolyásoló társbetegségek, alkohol és kábítószer függőség. Sajátszerkesztésű kérdőívet alkalmaztunk, melyet a betegek anonim töltöttek ki. A szocio-demográfiai adatok mellett standard elemeket (Stoma-QOL, BSE) használtunk. Microsoft Office Excel 2007 informatikai szoftvert használtuk a statisztikai elemzéshez. A szignifikancia-szintet $p \leq 0,05$ értéknél állapítottuk meg.

Eredmények: Mintánkban (n=160) a nemek aránya 33% férfi és 67% nő. 66,5% magyarországi és 33,5% ex-jugoszláviai beteg. Az eredmények alapján megállapítható volt, hogy a legjobb életminőséggel és önbecsüléssel rendelkeznek a városból ($p=0,03$) való házas és élettárssal élő kitaláltak ($p=0,01$), akik rendszeresen járnak ILCO-klubba ($p=0,05$).

Következtetés: A válaszadók körében a sztóma negatívan befolyásolja az életminőséget, ami gyengébben mutatkozik a fiatalabb korosztályú (18-37 év) párkapcsolatban élő, iskolázottabb alanyoknál. (Varga és mtsai., 2014)

Kulcsszavak: IBD, sztóma, életminőség, szexualitás, pszichés-érintettség, önbecsülés, társas-kapcsolat

VÍGH ESZTER

Teológia (református teológia) lelkész szakirány
Osztatlan, 11. félév

Debreceni Református Hittudományi Egyetem

*Témavezető:
Dr. habil. Hodossy-Takács Előd
tanszékvezető egyetemi tanár, DRHE*

Bűnvallás Nehémiás próféta könyvében – Nehémiás próféta könyve 5. fejezetének értelmezési lehetőségei

Nhémiás könyvének visszatérő motívuma a bűnvallás. A kutatásom azonban egy átvitt értelemben vett bűnvallásról szól. Az 5. fejezet társadalmi és gazdasági konfliktusa az elnyomottak jajkiáltásában és a társadalmi különbségekben jelenik meg. Azonban nem elégedhetünk meg egy felületes értelmezéssel. Véleményem szerint Nehémiás könyvének 5. fejezete összetettebb helyzetről árulkodik.

Nhémiás személyének elhelyezése után az Óperzsa Birodalomtól fokozatosan közelítve a perzsa kori Júda tartományának ismertetése által jutok el az 5. fejezet konkrét eseményéig. A vizsgált szakasz négy elterjedt értelmezési módjának bemutatása mellett, ötödik lehetőségként ismertetem a saját nézetemet.

A legáltalánosabb nézet szerint Nehémiás az elnyomottak védelmezője volt. Reformjai sikerességét azonban többen kétségbe vonják, hiszen nem biztos, hogy az előkelők valóban teljesítették ígéretüket.

Egy másik gyakori nézet szerint a föld elidegenítése elleni rendelkezések állnak a középpontban. Kérdés, hogy Nehémiás ismerhette-e az ószövetségi törvénykódexeket, és ha igen, a szöveg miért nem említi egyetlen utalást sem rájuk. Illetve fontos, hogy az ókori kelet törvénykódexei és a mindennapi joggyakorlat sem egyezett egymással.

Az állandó lázadások miatt egyesek úgy vélik, hogy Nehémiás célja új perzsa erődök építése és az állomásozó perzsa csapatok ellátása volt. Ehhez azonban a nép fizikai erejére és adókra volt szüksége. Ezért lépett fel az éhínség és az eladósodás ellen. A kutatók többsége azonban kétli, hogy a birodalomban zajló lázadások valóban meghatározták volna Júda életét.

Fitzpatrick-McKinley szerint a kialakult konfliktus eszközül szolgált Nehémiás társadalmi elfogadottságának növelésében. Az ókorban az adósság inkább egy kapcsolati elköteleződést jelentett, sem mint pénzügyi problémát. Az adósságok elengedése az előkelők iránti lojalitást csökkentette. Így társadalmi befolyásuk elvesztése mellett gazdasági erejük is csökkent.

A nehéz helyzetbe került zsidók nem a Perzsa Birodalomra, nem is a falépítésre vagy a nehéz terhekre panaszkodnak, hanem arra, hogy ők egy test és vér, Isten népe. Isten népének a fogság után újra helyre kell állítania a kapcsolatát egymással is. Ezdrás szerint a templom már áll, Isten és népe között már megkezdődött a helyreállítás, de az nem lehet teljes Isten népének a tagjai között létrejövő szeretetkapcsolat nélkül. Ez pedig azt jelenti, hogy nem tűrhetem a testvérem szenvedését. Meglátásom szerint erről a bűnvallásról szól ez a szakasz.

VOJKOVICS PANNA

Nemzetközi igazgatás
BA, 3. félév

Nemzeti Közszoigálati Egyetem
Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok
Kar

*Témavezető:
Dr. P. Szabó Sándor
tanszékvezető, egyetemi docens, NKE ÁNTK*

A kínai családmodell és születésszabályozási politika

A Kínai Népköztársaság a legnépesebb ország, itt él a Föld népességének egyötöde, emellett, mivel gazdasági, politikai és katonai nagyhatalom, döntései gyakorta globális szinten is hatást gyakorolnak. 1949 és 1976 között Kína népessége 540 millió főről 940 millió före nőtt. A túlnépesedés lelassítása, a gazdaság és az életszínvonal növekedése érdekében a kormány bevezette az „egy gyermek” politika névre „keresztelt” születésszabályozási rendszert, amelynek keretében a kínai állam közel 40 éven keresztül, 1979-től 2015-ig felügyelte és irányította a családtervezést. A szabályozás értelmében a társadalom legnagyobb részét alkotó han nemzetiségű párok számára kizárólag egy gyermek vállalása volt engedélyezett. A születésszabályozás, az egy gyermek politika és a népesség növekedésének lassítása a kezdetekben beváltotta a hozzáfűzött reményeket, azonban mára több negatív következmény mellett teljesen átalakította a családok szerkezetét, valamint a nemek arányát is jelentősen átfőrmálta, felére csökkent a születések száma, illetve a munkaerő létszáma is csökkenni kezdett. Ezek hatására a kormány megváltoztatta a korábbi születésszabályozási rendszert és bevezette a „kétgyermekes” politikát, amivel engedélyezte az egy gyerekes szűlők számára egy második gyermek vállalását is. De vajon Kína népessége a születésszabályozási politikák nélkül is csökkenő tendenciát mutatott volna? Elegendő lesz-e a demográfiai válság megfékezéséhez az, hogy eltörlik a szabályokat a családalapítás útjából? Helyreállhat-e Kína demográfiai egyensúlya?

Kutatásaim során arra jutottam, hogy ugyan az ezredfordulóra valóban lecsökkent a születési ráta, viszont ez nem a törvénynek volt köszönhető, a szabályozás életbe lépése utáni tíz évben a termékenységi ráta nem módosult. Emellett a számítások alapján a jövőben tovább folytatódik Kína népességének csökkenése, a politika feloldása nincs, illetve nem is lesz jelentős hatással a lakosság mennyiségére. Az egyensúly megtalálása a gazdasági növekedés és az öregedő társadalom között egy teljesen új problémakör, amely szükségessé teszi a jelenlegi stratégiák, programok és politikai döntések újragondolását és felülbíralását a döntéshozóktól. Tanulmányom egy jövőbeni irányokat prognosztizáló elemzés, a tények bemutatása, kritikai vizsgálata, majd statisztikák használatával konklúziók, illetve prognózis levezetése volt a célom. A kínai családmodell változásait és a születésszabályozási politikát részletes, átfogó elemzés során kívántam ismertetni.

VOJTEK LILI

Kommunikáció -és médiatudomány
BA, 3. félév

Eötvös Loránd Tudományegyetem
Bölcsészettudományi Kar

*Témavezető:
Hammer Ferenc
egyetemi docens, ELTE BTK*

A szlovák önrendelkezés megjelenése a korabeli szlovák sajtóban a csehszlovák állam megalakulását követően

Ez a kutatás a Csehszlovákián belül is kisebbségbe került szlovákság az államalapításra adott reakciójával foglalkozik a korabeli sajtó elemzésének segítségével. Azt próbálta feltárni, hogy mennyire voltak jelen a később egyedülként propagált csehszlovakizmuson kívül más, eltérő vélemények a két újonnan alapult állam berendezkedésével kapcsolatban a korabeli sajtókép vizsgálatával.

Az 1918-ban alakult Csehszlovákia első sajtótermékeit nem érintette a cenzúra, hiszen már nem tartoztak az Osztrák – Magyar Monarchia hatáskörébe, s a fiatal csehszlovák állam még nem alakított ki cenzori rendszert. Az Osztrák – Magyar Monarchiától való elszakadás rengeteg író, tanítót és más értelmiségit inspirált arra, hogy újságot alapítson vagy cikkek írásába kezdjen. Ez okból az ellentétes vélemények olyan nagy mennyiségben jelennek meg a kutatott 6 sajtótermékben, amelyre a későbbiekben nem lesz példa, hiszen a csehek által írt cikkek a későbbiekben azt próbálták bemutatni, hogy a két „testvérnemzet” szimbiózisban, egyetértésben, közösen kormányozza az országot.

Mi is volt pontosan a szlovákok követelése százkét évvel ezelőtt, a csehszlovák állam létrejöttékor? Egységes volt-e ez a követelés? Valóban mind részesei szerettek volna lenni a csehszlovák államnak, vagy voltak más alternatívák is? A sajtótörténeti kutatás azt mutatja, hogy bizony voltak: a korabeli sajtó elemzéséből kiderül, hogy sokan önálló Szlovákiát szerettek volna, mert megelégték cseh „testvéreik” elnyomó támogatását, sokan pedig, főleg a katolikus szlovákok, inkább Magyarországhoz csatlakoztak volna, mint testvérnemzet, mert a csehek ateizmusa taszította őket. A szocialista beállítottságúak egy új, a munkásréteg által kormányzott Csehszlovákiáról álmodtak.

Bár a trianoni békerendszer és az azt megelőző és követő társadalmi változások történelmi szempontból nagyon sokat kutatott téma, de ugyanezen kor sajtója, főleg a szlovák nyelvű sajtó visszhangja egy viszonylag „feldezetlen” terület. A magyar sajtó trianon-visszhangjáról több kutatás keletkezett, s néhány az 1918 utáni csehszlovák propagandáról is, de a szlovák sajtó első visszajelzéseit az új állam létrejöttékor kevés kutatás taglalja. Ezt a médiatörténeti űrt próbálja ez a kutatás kitölteni.

VÖLGYI BENCE

Szociológia mesterképzés
MSc, 1. félév

Pécsi Tudományegyetem
Bölcsészettudományi Kar

*Témavezető:
Dr. Tomay Kyra
egyetemi adjunktus, PTE BTK*

A vidéki dzsentrifikáció a közösségek felbomlásának tükrében

A magyar vidéki aprófalvas közösségek több alkalommal szenvedtek el társadalmi értelemben vett megrázkódtatásokat a 20. század során. Ennek következtében térségek olyan közösségbomlasztó folyamatoknak, eseményeknek voltak kitéve, amelyek sok esetben közösségihiányos állapotot eredményeztek. Az ily módon „sérült” közösségek problémáira, általában az aktív közösségfejlesztés tud megoldást találni. Azonban „természetes” megoldásnak tűnhet egy belső migrációs trend, a városi értelmiségiek vidékre költözése, melynek során számos pozitív hatással „éleszthetik” újra a rurális területeket. A vidéki dzsentrifikáció során fejlődésnek indul a település gazdasági, kulturális és az életszínvonal tekintetében is. Egy dél-dunántúli dzsentrifikációval érintett települést 22 darab interjú elkészítésének majd elemzésének segítségével megvizsgálva, azt találtam, hogy nem a település közösségének egészére hat pozitívan ez a folyamat. A közösség szétválnak annak mentén, hogy mennyire „folyik össze” a beköltözőkkel és az általuk indukált új piaci lehetőségekkel az őslakos. A közösségen belül különböző értékekkel és érdekekkel rendelkező csoportok alakulnak ki. A dzsentrifikánsok tevékenysége miatt gazdasági és társadalmi értelemben is felértékelődik a település, melynek következtében az őslakosokat kiszoríthatják településükről. A dzsentrifikációnak tehát a kezdeti látszólagos közösségfejlesztő hatásával szemben, erős kontraproduktív hatása lehet. Írásomban igyekeztem szintetizálni a vidéki dzsentrifikáció jelenségének leírását, illetve a szociológiai közösségelméleteket, amelyek szintetizálásra tudtommal nem született korábban kísérlet.

WERNER LUCA

Kommunikáció- és médiatudomány
MA, 1. félév

Pécsi Tudományegyetem
Bölcsészettudományi Kar

*Témavezető:
Dr. Pólya Tamás
egyetemi adjunktus, PTE BTK*

Mentális betegségeket megjelenítő videojátékok - Ábrázolásmódok és felhasználási lehetőségek

A dolgozat különféle mentális betegségeket feldolgozó-megjelenítő videojátékokkal foglalkozik. Egyrészt áttekinti a mentális betegségek ábrázolásának jellegzetességeit kereskedelmi forgalomban kapható videojátékokban, röviden kitér az utóbbi évek komoly- és klinikai terápiás játékfejlesztési fejleményeire, valamint három olyan kommerciális játék elemzését tartalmazza, melyek sajátossága, hogy igyekeznek elszakadni a mentális betegségeknek a tömegmédiában domináns negatív, sztereotipizáló ábrázolásmódjától, és a szórakoztatáson felül olyan egyéb céljaik is vannak, mint például az ismeretterjesztés, vagy a betegségekkel kapcsolatos negatív sztereotípiák eloszlatása. Célom annak bemutatása, hogy az ilyesfajta videojátékok jelentős társadalmi hasznot hordoznak, amennyiben hozzájárulhatnak a pszichés problémák destigmatizációjához, illetve amennyiben alkalmasak lehetnek az azokkal küzdők helyzetének javítására; valamint, hogy a hagyományos reprezentáló elemek (kép, hang, narratíva) mellett a videojáték médiumának sajátos lehetőségei (játékmechanika, irányítás, cselekvéses jelleg) hogyan segíthetik elő a mentális betegségek érzékletes megjelenítését és a médiafogyasztók belemerülését.

ZÁGONYI MARKÓ TAMÁS

Teológia-lelkész
Osztatlan, 9. félév

Debreceni Református Hittudományi Egyetem

*Témavezető:
Dr. Kovács Krisztián
adjunktus, DRHE*

Az egyházi menedzsment szociáletikai értékelése

Az egyház valamennyi szolgálattevője elismeri, hogy a gyülekezetek elkötelezett tagjai fogynak. Kérdéseket vet fel, hogy a Magyarországi Református Egyház lelkipásztorai milyen teológiai alapokon hozzák meg a döntéseiket a gyülekezetépítési szándékuk során. Hat lelkipásztor lett felkeresve, akik maguk is foglalkoznak gyülekezetépítési kérdésekkel. Öt szempont lett felállítva, melyek által jól bemutatathatók az interjúk tartalma, valamint vizsgálhatók teológiai szempontok szerint:

- Hivatalként igazgatni, vagy vállalkozásként vezetni a gyülekezetet
- Lelkészi tisztségértelmezés
- Gyülekezetépítési lehetőségek, avagy a gyülekezetépítés sikere
- Marketing az egyház kontextusában
- Marketing és Szentlélek

A dolgozat célja, hogy teológiailag megalapozott impulzusokat adjon, valamint árnyalja a gondolkodásmódot az egyházi menedzsment területén.

Eredmények: A vallás megváltozott szerepe miatt az egyház piaci szereplővé válik konkurenciatársai mellett. Ebben a helyzetben a „fogyasztó” nem sétál be az egyház közösségébe, hanem megszólításra vágyik. Ehhez egy vállalkozójellegű attitűd sokkal inkább tud az egyház segítségére lenni, mint a hivatali berendezkedés. A lelkészi tisztségértelmezés terén a reformáció gondolata a meghatározó, melynek középpontjában az igehirdetés áll. Ugyanakkor az egyházban szinte minden területen lelkipásztorok loholnak. A 21. században a lelkészt vissza kell helyezni oda, ami az ő valódi küldetése: hirdetni Krisztus örömhírét. A gyülekezetépítés eszköztáránál a szűrőt az ő küldetésének meghatározása jelentheti: úgy hirdesse Jézus Krisztust a személyes élet minden területére, hogy az emberek megismerjék és kövessék Őt. Akkor legitimálható egy gyülekezetépítési tevékenység, ha ezt a célt szolgálja. A századforduló sem hozott akkora változást az egyházban, hogy a marketinggel kapcsolatban elfogadóbb legyen az álláspont. Ugyanakkor mivel a marketing egy végfelhasználó-orientált gondolkodással bír, így az egyház esetében egy ilyen gondolkodásmód segíthet, hogy azok felé forduljon, akikért létezik. Az az egyház, amely tisztában van küldetésével, ott a marketing nem az evangélium kiadását jelenti, hanem elmozdulást az emberek felé. Végül a marketing és a Szentlélek kapcsolata. Fontos látni, hogy a Lélek a maga szolgálatába tudja állítani az ember terveit. Tehát a marketing is válhat a Szentlélek munkatársává, a lényeg, hogy ez a kölcsönös viszony theonom maradjon, és a marketing, vagy bármely más eszköz ne önállósítsa magát a Szentlélek munkájától.

teológia

Osztatlan, 5. félév

Szent Pál Akadémia

*Témavezető:
Prof. Dr. Rákóczi István
egyetemi tanár, SZPA*

Brazília Közel-Kelet politikája a pink-tide-től Bolsonaroig

Az elemzés célja bemutatni Brazília modernkori Közel-Kelet politikáját. Három elnök, Luiz Inácio Lula da Silva, Dilma Rousseff és Jair Bolsonaro, a térséget érintő külpolitikája kerül összehasonlításra a dolgozatban.

Dél-Amerika a hidegháború alatt a jobboldali katonai diktatúrákról volt ismert, azonban a 20. század végén a térséget eléri az úgynevezett „pink tide”, a latin-amerikai baloldali fordulat, melynek következtében több dél-amerikai államban, köztük Brazíliában is, baloldali elnökök kerülnek ki győztesen. A „pink tide” hatása kézzelfogható volt Brazília Közel-Kelet politikájában. A munkáspárti Luiz Inácio Lula da Silva a „Dél-Dél együttműködés” keretében diverzifikálta országa külügyi és külgazdasági kapcsolatait, így került előtérbe a Közel-Kelet is. Lula elnök igyekezett kiegyensúlyozott Közel-Kelet politikát folytatni, elnöksége alatt a dél-amerikai óriás remek kapcsolatot ápolt az arab államokkal, Iránnal és Izraellel is. Utódja a szintén baloldali munkáspárthoz tartozó Dilma Rousseff azonban más megközelítést alkalmazott a térséget illetően. Az arab tavasz és a brazil gazdaság nehézségei korlátozták Rousseff elnökasszony mozgásterét a Közel-Keleten, ő főleg az arab államokhoz közeledett és ezzel párhuzamosan egyre inkább elhidegült Izraeltől és Irántól. Dilma Rousseff tevékenységének a munkáspárt korrupciós botránya vetett véget, így Michel Temer átmeneti elnökségét követően 2018-ban Jair Bolsonaro megnyeri a brazil elnökválasztást. Az új jobboldali elnök beiktatásával véget ér a „pink tide” korszaka Brazíliában. Bolsonaro Izrael-barát politikát folytat és igyekszik jó gazdasági kapcsolatokat kiépíteni az Öböl Menti Együttműködés arab államaival, azonban az Iránnal való hűvös viszony megmarad.

A dolgozat rámutat arra, hogy a jelenkori brazil Közel-Kelet politika arculatának kialakulása már a munkáspárti Dilma Rousseff idején elkezdődött, hiszen az Iránhoz való hűvös viszony és az USA-barát külpolitika nem Jair Bolsonaro megválasztásával kezdődött el. Bolsonaro kétség kívül fordulatot hozott az ország Közel-Kelet politikájában, de talán még sem akkora fordulatot, mint amit elsőre gondolhatnánk.

ZÓKA DEZSŐNÉ

Ápolás és betegellátás alapképzési szak ápoló
szakirány
BSc, 10. félév

Pécsi Tudományegyetem
Egészségtudományi Kar

Témavezetők:

dr. Fülöp Norbert

*adjunktus, Dr. Fülöp Norbert Ph.D. Ügyvezető - MedFülöp Kft. - nephrológus, belgyógyász,
diabetológus, háziorvos, 7400 Kaposvár Hunyadi J. utca 56
Szebeni-Kovács Gyula
ügyvivő szakértő, tanársegéd, PTE ETK 7621 Pécs Vörösmarty u.4*

K-vitamin antagonistát szedő betegek ismereteinek a felmérése, edukáció hatása az INR értékekre

Bevezetés: A vénás thromboemboliás betegségek megelőzése céljából, széles körben alkalmazott kezelési lehetőség a K-vitamin antagonistá gyógyszerek. A kezelés hatékonyságát a diéta a beteg compliance, gyógyszereszedési szokások, recept nélkül kapható gyógyszerek is befolyásolhatják. Kutatás célja: Célunk, hogy felmérjük a K vitamin antagonistát szedő betegek kezeléssel kapcsolatos tudását és annak függvényében az INR célérték eléréseiket.

Minta és módszer: A vizsgálatba 2018 és 2020 közt, Somogy megyei háziorvosi praxisokban, 120 - 18 év feletti - K-vitamin antagonistát szedő betegeket vontunk beirányított mintavétellel, a vizsgálat utánkövetése során 90 beteg adatait elemeztük. A betegek K vitamin antagonistá kezeléssel kapcsolatos ismereteit saját kérdőívvel mértük fel - saját szerkesztésű írásos edukációt megelőzően és követően. INR értékek a medikai rendszerekből kerültek rögzítésre a vizsgálat előtt és után 6-6 hónapos időszakban. Az adott kérdések megválaszolására a megfelelő statisztikai analízishez (t-próba, χ^2 , ANOVA, Korreláció, Leíró statisztika.) Microsoft Excell 2016 és SPSS 22 softwareeket használtunk.

Eredmények: A betegek több mint a fele nem rendelkezik megfelelő tudással. Az edukáció után kitöltött kérdőívek pontszáma szignifikánsan javult, ennek ellenére az INR célértéket elérő betegek aránya nem lett magasabb. Az első kérdőív edukáció előtti és az INR átlag között nem találtunk szignifikáns összefüggést. A második kérdőív és az edukáció utáni hat hónap INR átlagával pozitív irányú, gyenge erősségű szignifikáns összefüggést ($p=0,006$; $r=0,288$).

Következtetések: Az eredményeink alapján kijelenthetjük, hogy az iskolai végzettség és az életkor nincs összefüggésben a betegek edukációs szintjével. Az edukáció hatására javult a betegek tudásszintje. Eredményeink felvetik, hogy ellenjavallat hiányában az új típusú anticoaguláns gyógyszerek használata nagyobb betegbiztonságot jelenthet.

Kulcsszavak: K- vitamin antagonistá, edukáció, INR érték,
